

Zákon o silničním provozu a vyhláška č. 294/2015 Sb.

● komentáře

● obrázky a foto

● judikatura

Duben 2024

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu), byl od roku 2001, kdy nabyl účinnosti, novelizován těmito zákony:

- č. 60/2001 Sb., účinnost od 19.02.2001
- č. 478/2001 Sb., účinnost od 05.01.2002
- č. 62/2002 Sb., účinnost od 01.04.2002
- č. 311/2002 Sb., účinnost od 01.01.2003
- č. 320/2002 Sb., účinnost od 01.01.2003
- č. 436/2003 Sb., účinnost od 01.01.2004
- č. 53/2004 Sb., účinnost od 01.04.2004
- č. 229/2005 Sb., účinnost od 01.07.2005
- č. 411/2005 Sb., účinnost od 01.07.2006
- č. 76/2006 Sb., účinnost od 15.03.2006
- č. 226/2006 Sb., účinnost od 01.07.2006, resp. 01.07.2007
- č. 264/2006 Sb., účinnost od 01.01.2007
- č. 342/2006 Sb., účinnost od 03.07.2006
- č. 170/2007 Sb., účinnost od 01.09.2007
- č. 215/2007 Sb., účinnost od 22.08.2007
- č. 374/2007 Sb., účinnost od 01.04.2008, resp. 01.09.2008
- č. 124/2008 Sb., účinnost od 01.07.2008
- č. 274/2008 Sb., účinnost od 01.09.2008, resp. 01.01.2009
- č. 480/2008 Sb., účinnost od 01.01.2009
- č. 227/2009 Sb., účinnost od 01.07.2010
- č. 281/2009 Sb., účinnost od 01.01.2011
- č. 424/2010 Sb., účinnost od 30.12.2010
- č. 133/2011 Sb., účinnost od 01.08.2011, resp. 01.11.2011, 25.05.2011
- č. 297/2011 Sb., účinnost od 01.01.2012, resp. 19.01.2013
- č. 329/2011 Sb., účinnost od 01.01.2012
- č. 341/2011 Sb., účinnost od 01.01.2012
- č. 375/2011 Sb., účinnost od 01.04.2012
- č. 18/2012 Sb., účinnost od 01.01.2013
- č. 119/2012 Sb., účinnost od 11.04.2012, resp. 01.06.2012
- č. 193/2012 Sb., účinnost od 01.09.2012
- č. 197/2012 Sb., účinnost od 13.06.2012
- č. 390/2012 Sb., účinnost od 01.10.2012
- č. 396/2012 Sb., účinnost od 01.01.2013
- č. 101/2013 Sb., účinnost od 01.07.2013
- č. 233/2013 Sb., účinnost od 17.08.2013
- č. 300/2013 Sb., účinnost od 01.10.2013
- č. 64/2014 Sb., účinnost od 01.05.2014
- č. 239/2013 Sb., účinnost od 01.01.2015
- č. 230/2014 Sb., účinnost od 07.11.2014
- č. 249/2014 Sb., účinnost od 01.01.2015
- č. 268/2015 Sb., účinnost od 31.12.2015
- č. 48/2016 Sb., účinnost od 20.02.2016
- č. 298/2016 Sb., účinnost od 19.09.2016
- č. 250/2016 Sb., účinnost od 01.07.2017

- č. 183/2017 Sb., účinnost od 01.07.2017
- č. 199/2017 Sb., účinnost od 01.07.2018
- č. 193/2018 Sb., účinnost od 01.10.2018
- č. 285/2018 Sb., účinnost od 01.01.2019
- č. 115/2020 Sb., účinnost od 01.07.2020
- č. 337/2020 Sb., účinnost od 01.10.2020, resp. 23.05.2021
- č. 220/2021 Sb., účinnost od 01.01.2022, resp. 01.07.2023,
- č. 261/2021 Sb., účinnost od 01.02.2022,
- č. 274/2021 Sb., účinnost od 02.08.2021
- č. 365/2021 Sb., účinnost od 01.01.2022
- č. 418/2021 Sb., účinnost od 01.01.2022
- č. 217/2022 Sb., účinnost od 01.08.2022
- č. 432/2022 Sb., účinnost od 01.01.2024
- č. 150/2023 Sb., účinnost od 01.07.2023, resp. 01.04.2024
- č. 271/2023 Sb., účinnost od 01.01.2024, resp. 01.07.2024
- č. 31/2024 Sb., účinností od 01.10.2024

Vážení čtenáři,

toto poslední zpracování zákona o silničním provozu v úplném znění (právní stav účinný k 01.04.2024) s komentářem, ilustračními obrázky, fotografiemi, aktuální judikaturou a souvisejícími předpisy, by mělo sloužit pro všechny, které tato problematika zajímá.

- Části textů novel účinných v budoucnu jsou rovněž zpracovány, s barevným odlišením následně:
od 01.07.2024; 01.10.2024
- Text jsme pro lepší orientaci opatřili jednoduchým obsahem.
- Komentáře k jednotlivým ustanovením jsou v převážné většině převzaty z publikace BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu (ve znění 42 novel) s komentářem*. Praha: 2016. ISBN 978-80-906024-1-0.
Komentáře jsou uváděny odlišným písmem na barevném podkladu.
- K objasnění některých ustanovení je použito právních vět či odkazů na soudní judikaturu,
rovněž na odlišném barevném podkladu.
- Související právní normy v podobě poznámky pod čarou jsou zařazeny do textu a
barevně odlišeny.
- Bodové hodnocení je uváděno přímo v textu (celkový seznam bodovaných přestupků je souhrnně uveden v příloze zákona).
- Tato publikace obsahuje mimo zákon o silničním provozu, též aktuální znění vyhlášky č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, účinné ke dni 1. 1. 2024.

Březen 2024

Obsah

ZÁKON O PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH	13
§ 1 Předmět úpravy	13
§ 2 Vymezení základních pojmů	14
PROVOZ NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH	26
§ 3 Základní podmínky účasti na provozu na pozemních komunikacích	26
§ 4 Povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích.....	30
§ 5 Povinnosti řidiče.....	31
§ 6.....	41
§ 6a Technická silniční kontrola	47
§ 6b.....	48
§ 6c	49
§ 7.....	49
§ 8 Povinnosti řidiče tramvaje.....	51
§ 8a Povinnosti učitele autoškoly	51
§ 9 Povinnosti přepravované osoby	52
§ 10 Povinnosti provozovatele vozidla	55
§ 11 Směr a způsob jízdy	57
§ 12 Jízda v jízdních pruzích.....	58
§ 13 Jízda ve zvláštních případech	60
§ 14.....	61
§ 15.....	62
§ 16 Objíždění	63
§ 17 Předjíždění.....	63
§ 18 Rychlost jízdy.....	66
§ 19 Vzdálenost mezi vozidly	69
§ 20 Vyhýbání	70
§ 21 Odbočování	71
§ 22 Jízda křižovatkou.....	75
§ 23 Vjíždění na pozemní komunikaci.....	79
§ 24 Otáčení a couvání	81
§ 25 Zastavení a stání	83
§ 26.....	85
§ 27.....	86
§ 28 Železniční přejezd	89
§ 29.....	90

§ 30 Znamení o změně směru jízdy.....	91
§ 31 Výstražná znamení	92
§ 32 Osvětlení vozidel.....	93
§ 33	94
§ 34 Vlečení motorových vozidel	95
§ 35 Provoz na dálnici	96
§ 36.....	97
§ 37	98
§ 38 Provoz v obytné, pěší, cyklistické a sdílené zóně	99
§ 39.....	99
§ 39a.....	100
§ 39b.....	101
§ 40.....	102
§ 40a Provoz vozidel v zimním období.....	102
§ 41 Jízda vozidel s právem přednostní jízdy.....	103
§ 42.....	106
§ 43 Omezení jízdy některých vozidel	107
§ 43a Hmotnosti a rozměry vozidel	110
§ 44 Čerpání pohonných hmot	111
§ 45 Překážka provozu na pozemních komunikacích	111
§ 46 Zastavení vozidla v tunelu.....	112
§ 47 Dopravní nehoda	113
§ 47a Zákaz účasti na některých akcích v provozu na pozemních komunikacích	117
§ 48 Přeprava osob	117
§ 49 Přeprava osob vozidlem hromadné dopravy osob.....	118
§ 50 Přeprava osob vozidlem taxislužby	119
§ 51 Přeprava osob v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru	119
§ 52 Přeprava nákladu	120
§ 53 Chůze.....	121
§ 54.....	124
§ 55.....	124
§ 56 Útvar chodců	125
§ 57 Jízda na jízdním kole.....	127
§ 58.....	128
§ 59 Jízda potahovými vozidly a ručními vozíky	130
§ 60 Jízda na zvířatech a vedení a hnání zvířat	130

§ 60a Užívání osobního přepravníku	132
§ 61 Obecná, místní a přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích	133
§ 62 Dopravní značky	135
§ 63 Svislé dopravní značky.....	136
§ 64 Vodorovné dopravní značky	138
§ 65 Světelné, doprovodné akustické signály a výstražná světla	138
§ 66 Dopravní zařízení	139
§ 67 Speciální označení vozidel a osob.....	139
§ 68 Zařízení pro provozní informace	141
§ 69 Řízení provozu na pozemních komunikacích	142
§ 70 Řízení provozu světelnými signály	142
§ 71	143
§ 72.....	144
§ 73.....	144
§ 74.....	145
§ 75 Řízení provozu pokyny policisty.....	145
§ 76 Vztahy mezi obecnou, místní a přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích	148
§ 77 Místní a přechodná úprava provozu na dálnicích, silnicích, místních komunikacích a veřejně přístupných účelových komunikacích	149
§ 77a Místní a přechodná úprava provozu na účelových komunikacích, které nejsou veřejně přístupné.....	150
§ 78 Užití dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a provozních informací	151
§ 79 Zastavování vozidel.....	152
§ 79a Měření rychlosti vozidel.....	154
ŘIDIČSKÉ OPRÁVNĚNÍ A ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ.....	155
Řidičské oprávnění.....	155
§ 80 Základní ustanovení	155
§ 80a Skupiny vozidel	155
§ 81 Rovnocennost řidičských oprávnění	157
§ 82 Podmínky udělení a držení řidičského oprávnění	158
§ 83 Věk	160
§ 83a Řízení s mentorem.....	161
§ 84 Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel.....	163
§ 85.....	164
§ 86.....	165
§ 87 Pravidelné lékařské prohlídky	165

§ 87a Dopravně psychologické vyšetření.....	166
§ 87b.....	167
§ 87c.....	168
§ 88.....	170
§ 89.....	170
§ 89a.....	170
§ 89b.....	170
§ 90 Odborná způsobilost k řízení motorových vozidel	171
§ 91 Další podmínky k udělení řidičského oprávnění.....	171
§ 92 Udělení a rozšíření řidičského oprávnění	172
§ 93 Podmínění a omezení řidičského oprávnění.....	174
§ 94 Odnětí řidičského oprávnění a vzdání se řidičského oprávnění	175
§ 94a Pozbytí řidičského oprávnění	176
§ 95 Pozastavení řidičského oprávnění	177
§ 96 Přezkoumání zdravotní způsobilosti	177
§ 97 Přezkoušení z odborné způsobilosti	178
§ 98 Zrušení podmínění nebo omezení řidičského oprávnění.....	179
§ 99.....	180
§ 100 Vrácení řidičského oprávnění.....	180
§ 101	182
§ 102.....	182
§ 102a Terapeutický program.....	185
§ 102b Metodické centrum.....	186
§ 102c Lektor	186
§ 102d Informační internetová portál	187
§ 102e Kontrola uskutečňování terapeutických programů.....	188
§ 102f Povinnost absolvovat dopravně psychologický pohovor a školení začínajících řidičů	189
§ 102g.....	189
§ 102h.....	190
§ 103 Řidičský průkaz.....	190
§ 104 Druhy řidičských průkazů	190
§ 105 Údaje zapisované do řidičského průkazu	192
§ 106 Údaje zapisované do mezinárodního řidičského průkazu	193
§ 107.....	194
§ 108 Změna údajů v řidičském průkazu nebo mezinárodním řidičském průkazu.....	194
§ 109 Vydání řidičského průkazu.....	195

§ 110.....	197
§ 110a.....	198
§ 111 Vydání mezinárodního řidičského průkazu.....	199
§ 112.....	200
§ 113 Odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu.....	200
§ 114 Vrácení řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu	201
§ 115 Ztráta, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu.....	201
§ 116 Výměna řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím státem	202
§ 117.....	204
§ 118 Neplatnost řidičských průkazů	204
Zabránění v jízdě a zadržení řidičského průkazu	205
§ 118a Zabránění v jízdě	205
§ 118b Zadržení řidičského průkazu	208
§ 118c.....	210
§ 119 REGISTR ŘIDIČŮ	211
§ 120.....	213
§ 121 Výdej dat z registru řidičů.....	213
§ 122 Centrální registr řidičů	214
§ 122a	214
§ 122b.....	214
§ 122c Informační systém digitálního tachografu.....	217
§ 122d.....	218
§ 123 Evidence dopravních nehod	218
§ 123a BODOVÉ HODNOCENÍ PORUŠENÍ POVINNOSTÍ STANOVENÝCH ZÁKONEM	219
§ 123b Započítávání bodů	220
§ 123c	224
§ 123d Vrácení řidičského oprávnění.....	225
§ 123e Odečítání bodů.....	226
§ 123f.....	229
STÁTNÍ SPRÁVA.....	231
§ 124 Působnost	231
§ 124a Vybírání kaucí.....	235
§ 124b Vrácení, započtení a propadnutí kaucí	235
§ 124c Zajištění vozidla a zadržení tabulek registrační značky	236
§ 125b Státní odborný dozor a vrchní státní odborný dozor	236

§ 125c Přestupky fyzických osob.....	237
§ 125d Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob	261
§ 125e Společná ustanovení k přestupkům	262
§ 125f Přestupek provozovatele vozidla	263
§ 125g.....	266
§ 125h.....	266
§ 125i.....	268
§ 125j.....	268
SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ.....	269
§ 126.....	269
§ 127.....	269
§ 128.....	269
§ 128a	269
§ 129 Vztah ke správnímu řádu.....	270
§ 130 Pracovněprávní vztahy	270
§ 131 Předání agendy dopravním úřadům.....	270
§ 132.....	270
§ 133 Rozsah platnosti dosavadních řidičských oprávnění.....	270
§ 134 Výměna dosavadních řidičských průkazů.....	272
§ 135 Platnost dosavadních mezinárodních řidičských průkazů.....	272
§ 136 Platnost dosavadních speciálních označení.....	272
§ 137 Zmocnění k vydání prováděcích právních předpisů.....	272
ÚČINNOST.....	273
Příloha k zákonu č. 361/2000 Sb.....	278
Přehled jednání spočívajících v porušení vybraných povinností a počet bodů za tato jednání	278
Poznámky pod čarou	280
VYHLÁŠKA č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla na pozemních komunikacích, .	285
§ 1 Provedení svislých dopravních značek.....	285
§ 2 Umístění svislých dopravních značek	286
§ 3 Platnost svislých dopravních značek.....	287
§ 4 Výstražné značky	289
§ 5 Značky upravující přednost.....	296
§ 6 Zákazové značky	297
§ 7 Příkazové značky.....	305
§ 8 Informativní značky	311
1. Informativní značky zónové.....	312

2. Informativní značky provozní	320
3. Informativní značky směrové	329
4. Informativní značky jiné	336
§ 9 Dodatkové tabulky	340
§ 10 Určené symboly	344
1. Kulturní a turistické piktogramy	344
2. Druhy vozidel a skupiny chodců	346
3. Jiné cíle	348
4. Ostatní symboly	349
§ 11 Vodorovné dopravní značky	350
§ 12 Rozdělení vodorovných dopravních značek	350
1. Podélné čáry	350
2. Příčné čáry	352
3. Šipky	354
4. Označení stání a parkovišť	355
5. Označení zastávek	356
6. Označení zákazů zastavení a stání	356
7. Ostatní vodorovné dopravní značky	357
§ 13 Světelné signály	359
1. Světelné signály	360
2. Signály pro tramvaje (popřípadě autobusy městské hromadné dopravy osob nebo trolejbusy v jízdních pruzích pro ně vyhrazených)	365
§ 14 Akustické signály	366
§ 15 Dopravní zařízení	366
§ 16 Zařízení pro provozní informace	370
§ 17 Žádost o udělení výjimky z omezení jízdy některých vozidel	371
§ 18 Podrobnosti o označení překážky provozu na pozemních komunikacích	371
§ 19 Vzor a způsob užití oděvních doplňků s označením z retroreflexního materiálu	372
§ 20 Označení osob oprávněných zastavovat vozidla	373
§ 21 Speciální označení vozidel a osob	373
§ 22 Označení sedadel vybavených zádržným systémem	373
§ 23 Pokyny při řízení provozu na pozemních komunikacích	377
§ 24 Výstroj a označení příslušníka vojenské pořádkové služby	379
§ 25 Pověření příslušníka vojenské pořádkové služby k řízení provozu na pozemních komunikacích	379
§ 26 Pověření osoby k zajištění bezpečného přechodu dětí a školní mládeže	381
§ 27 Přejícné ustanovení	383
§ 28 Zrušovací ustanovení	383

Seznam použité literatury:.....	385
---------------------------------	-----

**361
ZÁKON**

ze dne 14. září 2000

o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů
(zákon o silničním provozu)

ČÁST PRVNÍ

ZÁKON O PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

HLAVA I

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie⁴⁷⁾ a upravuje

- a) práva a povinnosti účastníků provozu na pozemních komunikacích¹⁾,
- b) pravidla provozu na pozemních komunikacích,
- c) úpravu a řízení provozu na pozemních komunikacích,
- d) řidičská oprávnění a řidičské průkazy,
- e) působnost a pravomoc orgánů státní správy a Policie České republiky (dále jen „policie“) ve věcech provozu na pozemních komunikacích.

¹⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁷⁾ Směrnice Rady 91/671/EHS ze dne 16. prosince 1991 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se povinného používání bezpečnostních pásů ve vozidlech s hmotností do 3,5 tuny.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/20/ES ze dne 8. dubna 2003, kterou se mění směrnice Rady 91/671/EHS o sbližování právních předpisů členských států týkajících se povinného používání bezpečnostních pásů ve vozidlech s hmotností do 3,5 tuny.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES ze dne 20. prosince 2006 o řidičských průkazech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/413 ze dne 11. března 2015 o usnadnění přeshraniční výměny informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/59/ES ze dne 15. července 2003 o výchozí kvalifikaci a pravidelném školení řidičů některých silničních vozidel pro nákladní nebo osobní dopravu a o změně nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 a směrnice Rady 91/439/EHS a zrušení směrnice Rady 76/914/EHS.

Směrnice Komise 2014/85/EU ze dne 1. července 2014, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/47/EU ze dne 3. dubna 2014 o silničních technických kontrolách užitkových vozidel provozovaných v Unii a o zrušení směrnice 2000/30/ES.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/719 ze dne 29. dubna 2015, kterou se mění směrnice Rady 96/53/ES, kterou se pro určitá silniční vozidla provozovaná v rámci Společenství stanoví maximální přípustné rozměry pro vnitrostátní a mezinárodní provoz a maximální přípustné hmotnosti pro mezinárodní provoz.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/645 ze dne 18. dubna 2018, kterou se mění směrnice 2003/59/ES o výchozí kvalifikaci a pravidelném školení řidičů některých silničních vozidel pro nákladní nebo osobní dopravu a směrnice 2006/126/ES o řidičských průkazech.

Směrnice Komise (EU) 2020/612 ze dne 4. května 2020, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech.

Směrnice přístupné na: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs>

***Poznámka:**

Pojem „**pozemní komunikace**“ vysvětluje zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, takto:

Pozemní komunikace je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti.

Pozemní komunikace se dělí na tyto kategorie:

- a) dálnice,
- b) silnice,
- c) místní komunikace,
- d) účelová komunikace

Vymezení pojmů:

§ 4

(1) **Dálnice** je pozemní komunikace určená pro rychlou dálkovou a mezistátní dopravu silničními motorovými vozidly, která je budována bez úrovnových křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a která má směrově oddělené jízdní pásy.

§ 5

(1) **Silnice** je veřejně přístupná pozemní komunikace určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci. Silnice tvoří silniční síť.

§ 6

(1) **Místní komunikace** je veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce.

§ 7

(1) **Účelová komunikace** je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Příslušný silniční správní úřad obecního úřadu obce s rozšířenou působností může na žádost vlastníka účelové komunikace a po projednání s Policií České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka. Úprava nebo omezení veřejného přístupu na účelové komunikace stanovené zvláštními právními předpisy²¹⁾ tím není dotčena.

(2) **Účelovou komunikací** je i pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu. Tato účelová komunikace není přístupná veřejně, ale v rozsahu a způsobem, který stanoví vlastník nebo provozovatel uzavřeného prostoru nebo objektu. V pochybnostech, zda z hlediska pozemní komunikace jde o uzavřený prostor nebo objekt, rozhoduje příslušný silniční správní úřad.

§ 2

Vymezení základních pojmů

Pro účely tohoto zákona

a) **účastník provozu na pozemních komunikacích** je každý, kdo se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích,

Účastníkem provozu na pozemních komunikacích je tedy především osoba, která řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj, spolujezdec, chodec, jezdec na zvířeti, vozka, průvodce vedených nebo hnaných zvířat, osoba přibraná k zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích apod.¹

b) **provozovatel vozidla** je vlastník nebo jiná osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu²⁾ nebo obdobné evidenci jiného státu,

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

S účinností od 1. ledna 2015 je definice pojmu provozovatel vozidla primárně založena na tzv. evidenčním principu, jde-li o vozidla, která evidenci podléhají. Platí to pro vozidla registrovaná v České republice i vozidla registrovaná v zahraničí. Tato úprava souvisí se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/413 ze dne 11. března 2015 o usnadnění přeshraniční výměny informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu, jež je transponována především v § 122d a § 125j a dále též s objektivní odpovědností provozovatele vozidla, jež je upravena v § 125f až § 125h. K povinnostem provozovatele vozidla viz zejména § 10.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 23. července 2019, č. j. 1 As 318/2018-41, č. 3917/2019 Sb. NSS)

„Pojem provozovatele vozidla je v § 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a § 2 odst. 15 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, vymezen na základě evidenčního principu. Postavení provozovatele vozidla a jeho odpovědnost za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu jsou spojeny se zápisem vlastníka nebo jiné osoby v registru silničních vozidel jako provozovatele vozidla, nikoli s pouhým vlastnictvím vozidla jako takovým. Je tedy nerozhodné, kdo je vlastníkem vozidla ve smyslu předpisů soukromého práva, podstatné je, kdo je jako provozovatel vozidla zapsán v registru silničních vozidel.“

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 27. února 2018, č. j. 1 As 222/2017–45, www.nssoud.cz):

„Provozovatelem ve smyslu zákona o silničním provozu je osoba, která je uvedena v registru vozidel jako vlastník. Je-li však registru vozidel uvedena jako provozovatel osoba odlišná od vlastníka, je provozovatelem v širším slova smyslu osoba takto uvedená v registru. Je tak dána priorita evidenčního stavu nad skutečným stavem vlastnického práva nebo jiného práva k vozidlu.

Pokud by však evidovaný stav v rejstříku silničních vozidel byl pouze důsledkem snahy se vyhnout deliktní odpovědnosti provozovatele a jako provozovatel (vlastník) vozidla byla v registru silničních vozidel uvedena účelově jiná osoba, než která je vlastníkem nebo která provozuje vozidlo na základě jiného právního titulu, správní orgán by při rozhodování o deliktu provozovatele k evidenčnímu stavu v registru silničních vozidel nepřihlédl.“

Nejvyšší soud (podle rozsudku ze dne 26. 9. 2013, sp. zn. 23 Cdo 1766/2012, č. 31/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek):

„Nevyplývá-li z leasingové smlouvy něco jiného, vzniká od předání silničního vozidla registrovaného v registru silničních vozidel České republiky, jež je předmětem leasingové smlouvy, leasingovým pronajímatelem leasingovému nájemci oprávnění leasingového nájemce k jeho provozování podle zákona č. 56/2001 Sb. a leasingový nájemce se stává jeho provozovatelem.“

¹ Tamtéž, s. 12.

c) **průvodce vedených nebo hnaných zvířat** je účastník provozu na pozemních komunikacích, který doprovází zvířata jdoucí jednotlivě nebo ve stádech po pozemní komunikaci; průvodcem vedených nebo hnaných zvířat není chodec vedoucí psa,

Vedení a hnaní zvířat je upraveno zejména v § 60. Průvodcem smí být jen osoba starší 15 let. Zákon rozlišuje mezi vedením zvířat, kdy zvířata mohou být nejvýše dvě a musí být k sobě spřažena (§ 60 odst. 9) a jejich hnaním ve stádu, kdy počet zvířat není omezen, ale musí mu odpovídat počet průvodců (§ 60 odst. 8).²

d) **řidič** je účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti,

e) **vozka** je řidič, který řídí potahové vozidlo,

f) **vozidlo** je motorové vozidlo, nemotorové vozidlo nebo tramvaj,

Silniční vozidlo je motorové nebo nemotorové vozidlo, které je vyrobené za účelem provozu na pozemních komunikacích pro přepravu osob, zvířat nebo věcí (§ 2 odst. 1 z. 56/2001 Sb.)

Zvláštní vozidlo je vozidlo vyrobené k jiným účelům než k provozu na pozemních komunikacích, které může být při splnění podmínek stanovených tímto zákonem na pozemních komunikacích provozováno (§ 2 odst. 2 z. 56/2001 Sb.).

g) **motorové vozidlo** je nekolejové vozidlo poháněné vlastní pohonnou jednotkou a trolejbus,

h) **nemotorové vozidlo** je přípojné vozidlo a vozidlo pohybující se pomocí lidské nebo zvířecí síly, například jízdní kolo, ruční vozík nebo potahové vozidlo,

i) **jízdní souprava** je souprava složená z jednoho nebo více motorových vozidel a jednoho nebo více přípojných vozidel²⁾,

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Souprava s návěsem a přívěsem

Souprava se dvěma přívěsy

j) **chodec** je i osoba, která tlačí nebo táhne sánky, dětský kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce nepřevyšující 600 mm, pohybuje se na kolečkových bruslích nebo

² Tamtéž, s. 13.

obdobném sportovním vybavení anebo pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy, vede jízdní kolo, motocykl o objemu válců do 50 cm³, psa a podobně,

Motocykl o objemu válců do 50 cm³ je představován především jednostopým mopedem. Obdobným sportovním vybavením, či přesněji zařízením, jehož uživatel se považuje za chodce, může být například skateboard. Chodcem naopak po novele provedené zákonem č. 48/2016 Sb., účinné od 20. února 2016, díky speciální úpravě obsažené v § 60a již nebude uživatel osobního přepravníku typu Segway či obdobného vozítka.³

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 As 31/2007-39, č. 1463/2008 Sb. NSS):

1. To, že se žalobce na vozovce zdržoval důvodně, protože tam vykonával pracovní činnost, jej nemůže zprostit povinnosti podle § 54 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb. o silničním provozu. Žalobce měl – jako obsluha popelářského vozu – právo se na vozovce zdržovat a provádět tam potřebné pracovní úkony včetně manipulace s popelnicemi; i přitom však byl povinen dbát náležité opatrnosti při přecházení vozovky, neboť i při výkonu své pracovní činnosti zůstal chodcem.

2. Přecházením vozovky není pouze přecházení vozovky v celé její šíři – tj. od krajnice ke krajnici – nýbrž pohyb chodce napříč libovolným úsekem vozovky. Jakýkoli takový pohyb by totiž při nedostatečné opatrnosti mohl ohrozit samotného chodce i ostatní účastníky silničního provozu.

3. Osoby vykonávající činnost ve smyslu ustanovení § 52 odst. 7 zákona o silničním provozu (týkající se nakládání a skládání nákladu na pozemní komunikaci) nejsou nadány oproti ostatním účastníkům silničního provozu zvýhodněným postavením

4. Ustanovení § 2 písm. j) zákona o silničním provozu ve své první části demonstrativně vypočítává předměty, které sice slouží k dopravě či přepravě osob či materiálu, avšak přesto nejsou považovány za vozidla, a osoby, které je obsluhují, tak nejsou řidiči nemotorových vozidel. To, že žalobce nebyl řidičem nemotorového vozidla, však lze dovodit i pouhou logickou úvahou, bez ohledu na uvedený výčet. Jakékoli vozidlo slouží, jak již uvedeno, k dopravě či přepravě; tento účel popelnice neplní, a nic na tom nemůže změnit ani fakt, že se jedná o popelnici vybavenou kolečky, a tedy pojízdnou. I kdyby pojízdná popelnice přesahovala šířku 600 mm, nečinilo by to z ní nemotorové vozidlo. Závěr, že obsluha pojízdné popelnice není řidičem nemotorového vozidla, tak neplyne z rozměrů popelnice, nýbrž z povahy tohoto předmětu a účelu, jemuž obvykle slouží.

k) **vozidlo hromadné dopravy osob** je autobus, trolejbus nebo tramvaj,

l) **nesmět ohrozit** znamená povinnost počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nevzniklo žádné nebezpečí,

m) **nesmět omezit** znamená povinnost počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nebylo nijak překáženo,

n) **stát** znamená uvést vozidlo do klidu nad dobu dovolenou pro zastavení,

o) **zastavit** znamená uvést vozidlo do klidu na dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob anebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu,

³ Tamtéž, s. 13.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 27. října 2020, č. j. 8 As 82/2020-54, www.nssoud.cz):

Stání sice zákon definuje jako uvedení vozidla do klidu nad dobu dovolenou pro zastavení [§ 2 písm. n) zákona o silničním provozu], ale zastavení je zároveň definováno jako uvedení vozidla do klidu na dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob anebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu [§ 2 písm. n) zákona o silničním provozu]. Vzhledem k formulaci definice zastavení („nezbytně“, „neprodleně“) lze u „pouze“ zastaveného vozidla důvodně očekávat pohyb řidiče či dalších osob, popř. určitý způsob označení, a v opačném případě považovat vozidlo za stojící (k restriktivnímu výkladu pojmu zastavení viz shodně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 As 134/2018-29 a ze dne 15. 6. 2017, č. j. 2 As 159/2016-36).

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 As 134/2018-29, www.nssoud.cz):

Pokud není zjevné, že se jedná o uvedení vozidla do klidu za účelem neprodleného nastoupení, vystoupení osob nebo neprodleného naložení či složení nákladu, nemůže se jednat o zastavení. Podle Nejvyššího správního soudu přitom připadají v úvahu dvě možné situace, kdy se bude jednat o zastavení dle zákona o silničním provozu. První je případ, kdy řidič vozidlo uvede do klidu, přičemž zůstává nadále ve vozidle či v jeho bezprostředním okolí, kdy může v případě nutnosti jednat a vozidlo, které fakticky tvoří překážku provozu, odvést; v takovém případě je zjevně splněno to, že takto zastavené vozidlo netvoří zásadní překážku plynulosti provozu, neboť řidič takového vozidla je může ihned odvést. Ve druhém případě řidič vozidlo rovněž uvede do klidu, avšak opustí je na větší vzdálenost, takže je ztratí ze svého dohledu; v takovém případě však musí být z dalších okolností případu zjevné, že se jedná o nezbytné uvedení do klidu pro neprodlené naložení či složení nákladu, nebo o neprodlené nastoupení, a to např. tím, že u takového vozidla je umístěn náklad a je z okolností zjevné, že probíhá jeho naložení či složení, popř. že u vozidla stojí osoby, které mají nastoupit či vystoupit do takového vozidla, nebo vozidlo je jinak označeno tak, že je zřejmé, že došlo ke krátkodobému uvedení do klidu (využitím výstražných světel nebo zanecháním lístku s kontaktními údaji na řidiče).

Krajský soud v Ostravě (podle rozsudku ze dne 8. 6. 2016, č. j. 20 A 2/2015-19, č. 3468/2016 Sb. NSS)

I. Při vymezení skutku nedovoleného stání podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, není potřeba, aby správní orgány zjišťovaly přesný časový interval, po který bylo vozidlo nedovoleně uvedeno do klidu, postačí zjištění o konkrétní době (určené např. hodinou a minutou), ve které již uvedení vozidla do klidu překročilo dobu dovolenou pro zastavení.

II. Z dikce § 2 písm. o) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, nepřímou plyne povinnost řidiče zajistit (např. svou přítomností u vozidla) neodkladné odstavení zastaveného vozidla, vyžaduje-li to dopravní situace. Pokud toto řidič nezajistí a vozidlo ponechá v klidu, jedná se již o vozidlo stojící podle § 2 písm. n) téhož zákona.

p) **zastavit vozidlo** znamená přerušit jízdu z důvodu nezávislého na vůli řidiče,

Příkladem zastavení vozidla nezávislého na vůli řidiče je zastavení vozidla před přechodem pro chodce, z důvodu umožnění chodci přejít pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo který zjevně hodlá přecházet pozemní komunikaci po přechodu pro chodce či zastavení vozidla na křižovatce s řízeným provozem na červený signál „Stůj“.

q) **dát přednost v jízdě** znamená povinnost řidiče nezahájit jízdu nebo jízdní úkon nebo v nich nepokračovat, jestliže by řidič, který má přednost v jízdě, musel náhle změnit směr nebo rychlost jízdy,

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 20. 12. 2012, č. j. 7 As 91/2012-62, č. 2820/2013 Sb. NSS):

„Příčinou dopravní nehody spočívající v tom, že vozidlo jedoucí po hlavní silnici se střetne s vozidlem jedoucím po vedlejší silnici, která se s hlavní silnicí kříží, je zásadně to, že řidič vozidla jedoucího po vedlejší silnici nedá vozidlu jedoucímu po hlavní silnici přednost. Výjimečně může být příčinou dopravní nehody jednání řidiče vozidla jedoucího po hlavní silnici, a sice tehdy, pokud řidič vozidla jedoucího po hlavní silnici v extrémní míře poruší stanovený rychlostní limit a současně rychlost jízdy vozidla jedoucího po hlavní silnici řidiči vozidla přijíždějícího po vedlejší silnici fakticky znemožní splnění povinnosti dát přednost. Faktické znemožnění splnění povinnosti se musí posuzovat s ohledem na konkrétní poměry místa, v němž ke střetu došlo. Rozhodnými okolnostmi tedy bude zejména to, nakolik jde o místo pro řidiče přijíždějícího po vedlejší silnici přehledné a nakolik mu umožňuje s dostatečným předstihem vidět vozidla přijíždějící po hlavní silnici a zohlednit jejich (případně i výrazně nadlimitní) rychlost.“

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 25. září 2008, sp. zn. 11 Tdo 639/2008, www.nsoud.cz):

„Jak vyplývá z logického výkladu pravidel silničního provozu, řidič, který dává při jízdě křižovatkou přednost v jízdě vozidlům přijíždějícím po hlavní komunikaci, nemá povinnost dát přednost absolutně všem vozidlům, která v libovolné vzdálenosti od křižovatky vidí, ale pouze těm, která jsou již natolik blízko, že vjetí jím řízeného vozidla do křižovatky by u řidičů jedoucích po hlavní komunikaci vyvolalo nebezpečí nutnosti náhlé změny směru nebo rychlosti jízdy.“

Nejvyšší soud (podle rozsudku ze dne 7. ledna 1999 sp. zn. 5 Tz 145/98, SR č. 4/1999, rozhodnutí č. 55)

1. Řidič vozidla, který má přednost v jízdě, není povinen měnit směr nebo rychlost jízdy, jestliže nic nenasvědčuje tomu, že by hrozil střet s vozidlem, jehož řidič je povinen dát mu přednost v jízdě. Tuto povinnost a v návaznosti na to povinnost zabránit tak střetu vozidla má řidič jen tehdy, když včas a na dostatečnou vzdálenost zjistí, že řidič vozidla, který mu má dát přednost v jízdě, svou povinnost nesplnil, popř. si počínal tak, že je zřejmé, že ji nesplní.

2. Jestliže řidič, kterému nebyla dána přednost v jízdě, reaguje nesprávně na nebezpečnou situaci, kterou vyvolal jiný účastník silničního provozu porušením jeho pravidel, takže nezabránil dopravní nehodě, ačkoliv při správné reakci bylo ještě možné nehodě předejít, lze jej činit za nehodu odpovědným jen tehdy, jestliže mu za volbu nesprávného řešení situace lze přičítat zavinění. I když nehodu spoluzavinil nesprávnou reakcí na vzniklou situaci, nelze zpravidla posuzovat jeho jednání jako porušení důležité povinnosti ve smyslu § 223, resp. § 224 odst. 2 TrZ (srov. rozhodnutí pod č. 43/1982 Sb. rozh. tr.).

r) **dálnice** je pozemní komunikace označená dopravní značkou „Dálnice“,

s) **silnice pro motorová vozidla** je pozemní komunikace označená dopravní značkou „Silnice pro motorová vozidla“,

Silnice může být označena jako silnice pro motorová vozidla dle zákona o silničním provozu, pouze jde-li o silnici I. třídy, která je budována bez úrovněvých křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a na níž není přímo připojena sousední nemovitost s výjimkou nemovitostí přímo připojených z odpočívek. (§ 5 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Při splnění obdobných podmínek lze jako silnici pro motorová vozidla označit i místní komunikaci I. třídy (§ 6 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů).⁴

⁴ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 14.

Vyhláška č. 294/2015 Sb.:

IZ 1a
Dálnice

IZ 1b
Konec dálnice

IZ 2a
Silnice pro
motorová vozidla

IZ 2b
Konec silnice pro
motorová vozidla

- t) **jízdní pruh** je část vozovky dovolující jízdu vozidel v jednom jízdním proudu za sebou,
- u) **připojovací pruh** je přídatný jízdní pruh určený pro zařazování vozidel do jízdního proudu průběžného pruhu,
- v) **krajnice** je část povrchu pozemní komunikace ležící mezi okrajem přilehlého jízdního pruhu a hranou koruny pozemní komunikace¹⁾, skládá se zpravidla ze zpevněné a nezpevněné části,
- w) **křižovatka** je místo, v němž se pozemní komunikace protínají nebo spojují; za křižovatku se nepovažuje vyústění polní nebo lesní cesty nebo jiné účelové pozemní komunikace na jinou pozemní komunikaci,

Pozemní komunikace se protínají nebo spojují:

Účelová komunikace je definována v zákoně č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v § 7. Z komentáře k ustanovení § 7:

Účelovou komunikací může být polní nebo lesní cesta, tovární nádvoří a podobně. Účelové komunikace jako jediné mohou být veřejné a neveřejné. Veřejně přístupné jsou všechny účelové komunikace kromě těch, které se nacházejí v uzavřených prostorách. Uzavřenost takové komunikace může být faktická (plot, zeď), nebo pouze právní – označení tabulí.

V místě připojení účelové komunikace se může použít směrový sloupek červené barvy.

Příjezd k továrně a pozemní komunikace uvnitř areálu jsou účelové komunikace:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 2. srpna 2006, č. j. 3 As 24/2005-73, www.nssoud.cz):

1. Místo, kde v důsledku uzavření některé pozemní komunikace nedochází k protínání nebo sbíhání pozemních komunikací a kde je proto vyloučeno křížení směru jízdy vozidel, nelze považovat za křižovatku.

2. Přejícná úprava provozu na pozemních komunikacích provedená přenosnými dopravními značkami má přednost před všemi ostatními značkami, tzn. včetně značek upravujících přednost. Byť označení místa nehody formálně zachovává místní úpravu přednosti v jízdě (charakter křižovatky), materiálně je tato úprava dočasně zrušena úpravou přechodnou.

3. Tzv. princip omezené důvěry, podle něhož nelze po účastníkovi silničního provozu spravedlivě požadovat, aby bez dalšího předpokládal možné porušení pravidel tohoto provozu jinými účastníky a aby tomu přizpůsobil své počínání, je důvodem pro výklad právní úpravy ve prospěch toho, kdo v této důvěře jednal.

x) **hranice křižovatky** je místo vyznačené vodorovnou dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ nebo „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“; kde taková dopravní značka není, tvoří hranici křižovatky kolmice k ose vozovky v místě, kde pro křižovatku začíná zakřivení okraje vozovky,

Vyhláška č. 294/2015 Sb.:

V5

Příčná čára souvislá

V6a

Příčná čára souvislá

V6b

Příčná čára souvislá

se symbolem "Dej přednost v jízdě!" s nápisem STOP

y) **křižovatka s řízeným provozem** je křižovatka, na které je provoz řízen světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo příslušníkem policie ve stejnokroji (dále jen „policista“), příslušníkem Vojenské policie ve stejnokroji (dále jen „vojenský policista“) nebo usměrňován strážníkem obecní policie ve stejnokroji (dále jen „strážník obecní policie“),

z) **průběžný pruh** je jízdní pruh probíhající v původním směru (bez odbočení) křižovatkou nebo v místě, kde se mění počet jízdních pruhů,

aa) **tramvajový pás** je část pozemní komunikace určená především pro provoz tramvají,

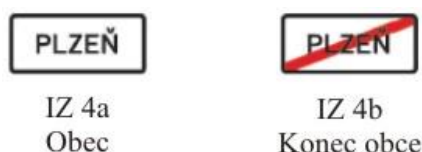
bb) **železniční přejezd** je místo, kde se úrovnově kříží pozemní komunikace se železnici, popřípadě s jinou dráhou ležící na samostatném tělese, a označené příslušnou dopravní značkou,

Vyhláška č. 294/2015 Sb.:

cc) **obec** je zastavěné území, jehož začátek a konec je na pozemní komunikaci označen příslušnými dopravními značkami; na účelových komunikacích se značky neosazují,

Vyhláška č. 294/2015 Sb.:

dd) **přechod pro chodce** je místo na pozemní komunikaci určené pro přecházení chodců, vyznačené příslušnou dopravní značkou,

ee) **překážka provozu na pozemních komunikacích** je vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích, například náklad, materiál nebo jiné předměty, vozidlo ponechané na pozemní komunikaci nebo závady ve sjízdnosti pozemní komunikace,

Podle § 26 odst. 6 zákona č. 13/1997 Sb. se závadou ve sjízdnosti rozumí taková změna ve sjízdnosti dálnice, silnice nebo místní komunikace, kterou nemůže řidič vozidla předvídat při pohybu vozidla přizpůsobenému stavebnímu stavu a dopravně technickému stavu těchto pozemních komunikací a povětrnostním situacím a jejich důsledkům.⁵

ff) **snížená viditelnost** je situace, kdy účastníci provozu na pozemních komunikacích dostatečně zřetelně nerozeznají jiná vozidla, osoby, zvířata nebo předměty na pozemní komunikaci, například od soumraku do svítání, za mlhy, sněžení, hustého deště nebo v tunelu,

gg) **doklad totožnosti** je doklad, kterým občan České republiky nebo cizinec prokazuje svoji totožnost podle zvláštního právního předpisu³⁾,

⁵ Tamtéž, s. 15.

³⁾ Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech.

Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech).

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

hh) **obvyklé bydliště** na území České republiky je místo trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, nebo pokud fyzická osoba nemá na území České republiky trvalý pobyt, místo na území České republiky, kde fyzická osoba

1. pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů osobních vazeb, kterými se rozumí zejména soužití ve společné domácnosti, rodinné vazby, vlastnictví nebo nájem nemovitosti, a popřípadě zároveň i z důvodů podnikání, výkonu jiné samostatně výdělečné činnosti nebo závislé práce na území České republiky, nebo

2. pobývá z důvodu osobních vazeb a pravidelně se na toto místo vrací, ačkoliv podniká, vykonává jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě, není-li výkon takovéto činnosti v jiném státě omezen na dobu určitou,

Pojem „obvyklé bydliště“ je primárně pojmem práva Evropské unie. Vymezuje jej článek 12 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech, na kterou zákonné vymezení tohoto pojmu bezprostředně navazuje. Obvyklým bydlištěm se pro účely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES rozumí místo, kde se určitá osoba obvykle zdržuje, tj. nejméně 185 dní v kalendářním roce z důvodů osobních a profesních vazeb nebo v případě osob bez profesních vazeb z důvodu osobních vazeb vyplývajících z úzkých vztahů mezi touto osobou a místem, kde bydlí. Za obvyklé bydliště osoby, jejíž profesní vazby jsou jinde než osobní vazby a která tedy střídavě pobývá na různých místech ve dvou nebo více členských státech, se však považuje místo jejich osobních vazeb, pokud se tam pravidelně vrací. Tato poslední podmínka se nepožaduje, pokud osoba pobývá v některém členském státě, aby zde vykonala časově omezený úkol. Navštěvování vysoké školy nebo školy neznamena přesun obvyklého bydliště.

Smyslem vymezení obvyklého bydliště v právu Evropské unie je vytvoření právního rámce proti obcházení represivních opatření členských států v oblasti odnímání řidičských oprávnění či řidičských průkazů, tj. proti takzvané „turistice za řidičskými průkazy“. Obvyklé bydliště podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES je tedy podstatné především pro určení příslušnosti konkrétního členského státu k provádění úkonů týkajících se řidičských oprávnění a řidičských průkazů, nikoliv však již pro určení místní příslušnosti konkrétního úřadu v rámci jednoho členského státu.

(...)

Podle zákonné definice se obvyklým bydlištěm na území České republiky rozumí především trvalý pobyt, a to bez ohledu na to, zda se jedná o trvalý pobyt státního občana České republiky nebo trvalý pobyt cizince, popřípadě osoby bez státní příslušnosti.

(...)

U osob, které v České republice trvalý pobyt nemají, je naopak nutné zkoumat, zda jsou z věcného hlediska splněny podmínky jejich skutečných vazeb k území České republiky.

Důležité je zde vždy hledisko materiální, nikoliv formální. Obvyklé bydliště tak v České republice bude mít především osoba, která zde pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů svých osobních vazeb. Definice příkladmo uvádí, co se takovými osobními vazbami typicky rozumí (soužití ve společné domácnosti, rodinné vazby, vlastnictví nebo nájem nemovitosti), důležité však vždy bude materiální hledisko, vycházející ze skutečné domácnosti fyzické osoby,

třeba i jednočlenné. Osobní vazby tedy neznamenaají, že by musela být dána vazba k jakékoliv jiné osobě, jinému člověku.

Vyjde-li posléze najevo, že osoba, již bylo uděleno řidičské oprávnění podmínku obvyklého bydliště na území České republiky, případně podmínku studia na území České republiky, nesplňovala, je to důvodem pro odnětí řidičského oprávnění podle § 94 odst. 1 písm. c).⁶

Text směrnice 2006/126/ES dostupný na: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs>

ii) **zádržný bezpečnostní systém** je zařízení schválené podle zvláštního právního předpisu²⁾ a určené k zajištění bezpečnosti přepravovaných osob; zádržným bezpečnostním systémem je bezpečnostní pás nebo dětský zádržný systém (dále jen „dětská autosedačka“),

jj) **dětská autosedačka** je zařízení schválené podle zvláštního právního předpisu²⁾ určené k zajištění bezpečnosti přepravovaných dětí, jejichž tělesná hmotnost nepřevyšuje 36 kg a tělesná výška nepřevyšuje 150 cm,

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Zádržným bezpečnostním systémem je bezpečnostní pás nebo dětská autosedačka, které jsou schváleny podle zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.

Bezpečnostním pásem se rozumí sestava popruhů se zajišťovacími přezkami, regulačním zařízením a upevněním, které může být ukotveno uvnitř motorového vozidla a je konstruováno tak, aby snižovalo nebezpečí poranění svého nositele v případě srážky nebo prudkého snížení rychlosti tím, že omezuje pohyblivost těla nositele. Tato sestava se zpravidla nazývá „souprava pásů“; tento pojem zahrnuje také všechna zařízení na pohlcení energie nebo zatažení pásů (viz **Směrnice Rady 91/761/EHS** nebo též **předpis EHK OSN č. 16**)

Dětské autosedačky se dělí na těchto pět „hmotnostních skupin“:

- a) skupina 0: děti o hmotnosti 10 kg;
- b) skupina 0+: děti o hmotnosti 13 kg;
- c) skupina I: děti o hmotnosti od 9 kg do 18 kg;
- d) skupina II: děti o hmotnosti od 15 kg do 25 kg;
- e) skupina III: děti o hmotnosti od 22 kg do 36 kg;

Dětské zádržné systémy, respektive dětské autosedačky se dále dělí na tyto dvě třídy:

- a) integrální třída, která zahrnuje kombinaci popruhů nebo pružných součástí se zajišťovací přezkou, regulační zařízení, upevnění a v některých případech dodatečné sedadlo nebo nárazový štít, který lze ukotvit pomocí jeho vlastního integrálního popruhu nebo popruhů;
- b) neintegrovaná třída, která může zahrnovat částečný zádržný systém, který, je-li použit ve spojení s pásem pro dospělé osobu, obepíná tělo dítěte nebo zadržuje zařízení, v němž je dítě umístěno, představuje úplný dětský zádržný systém.⁷

⁶ Tamtéž, s. 16.

⁷ Tamtéž, s. 17.

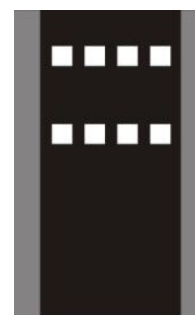
kk) **celostátní dopravní informační systém** je systém obsahující aktuální informace o situaci v provozu na pozemních komunikacích, které mají vliv na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,

Vyhláška č. 3/2007 Sb., o celostátním dopravním informačním systému nabyla účinnosti dnem 1. března 2007. Informacemi, které mají vliv na bezpečnost a plynulost silničního provozu, jsou např.:

Dopravní nehoda, pokud tvoří překážku provozu, požár vozidel nebo jejich nákladu na pozemní komunikaci, uzavírky a objížděky, opravy a údržba pozemní komunikace, stav sjízdnosti, meteorologické a povětrnostní podmínky, poruchy součástí a příslušenství pozemních komunikací, jiné mimořádné situace apod.

ll) **přejezd pro cyklisty** je místo na pozemní komunikaci určené pro přejíždění cyklistů přes pozemní komunikaci vyznačené příslušnou dopravní značkou,

Ilustrační foto a dopravní značka „Přejezd pro cyklisty“; vyhláška č. 294/2015 Sb.:

Přejezd pro
cyklisty

mm) **kolonou vozidel** se rozumí souvislý proud více vozidel, u kterého nelze předjíždět každé vozidlo jednotlivě, rozestup mezi jednotlivými vozidly při předjíždění nebo objíždění neumožňuje bezpečné zařazení.

nn) **osobní technický prostředek** je osobní přepravník se samovyvažovacím zařízením, nebo obdobné zařízení.

Osobním přepravníkem se mají na mysli především vozítka typu Segway, nebo vozítka jim podobná, jako je například elektrická jednokolka TG-T3. Díky úpravě obsažené nově v § 60a se na jejich uživatele již nebude pohlížet jako na chodce. Sporné však v takovém případě je, zda takový technický prostředek je vozidlem, popřípadě pokud vozidlem je, zda je vozidlem motorovým. Podle důvodové zprávy „osoba užívající osobní přepravník není chodec, ale tvoří speciální kategorii“ (viz sněmovní tisk č. 471/0, Poslanecká sněmovna, VII. volební období, 2015, www.psp.cz), z čehož tedy lze usuzovat, že taková osoba není ani řidičem.⁸

⁸ Tamtéž, s. 18.

HLAVA II

PROVOZ NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

Díl 1

Účastníci provozu na pozemních komunikacích

§ 3

Základní podmínky účasti na provozu na pozemních komunikacích

(1) Provozu na pozemních komunikacích se nesmí účastnit osoba, která by vzhledem k věku nebo ke sníženým tělesným nebo duševním schopnostem mohla ohrozit bezpečnost tohoto provozu. To neplatí, pokud osoba sama nebo jiná osoba učinila taková opatření, aby k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nedošlo.

Jistou překážkou bezpečné účasti na provozu na pozemních komunikacích může být věk, a to zvláště u malých dětí a pak také u osob starých. Pokud nejsou tyto osoby ještě nebo již schopny odpovídajícím způsobem posoudit svoji účast v provozu na pozemních komunikacích, je třeba, aby za ně nesla odpovědnost jiná osoba, např. rodiče, ošetřovatel nemocného.

Není rozhodující, zda je tělesná nebo duševní indispozice přechodného nebo trvalého rázu. Takovou trvalou vadou může být např. slepota, slabý sluch a přechodnou vadou může být např. krytí oka po ošetření u očního lékaře, kdy se ztrácí tzv. periferní vidění.⁹

(2) Řídit vozidlo nebo jet na zvířeti může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla nebo jízdu na zvířeti a předpisy o provozu na pozemních komunikacích.

(3) Řídit motorové vozidlo může pouze

a) osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen „skupina vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu⁴⁴⁾,

⁴⁴⁾ Například Úmluva o silničním provozu (Vídeň 1968), Úmluva o silničním provozu (Ženeva 1949).

Bodové hodnocení

4

Řízení motorového vozidla bez držení řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel

Přehled smluvních stran jednotlivých mezinárodních smluv je dostupný na oficiálních internetových stránkách Organizace spojených národů (<http://treaties.un.org/>).

⁹ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a souvisící s komentářem*. Praha: 2001, s. 30.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 13. října 2020, č. j. 10 As 130/2019-38, č. 4099/2021 Sb. NSS):

Pokud držitel cizozemského řidičského průkazu, který má v ČR trvalý pobyt, nepožádá o výměnu řidičského průkazu podle § 116 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve tříměsíční lhůtě ode dne, kdy získal povolení k pobytu, neznamena to, že mu zanikne řidičské oprávnění. Pouze přijde o možnost prokazovat jeho existenci platným řidičským průkazem.

Pro účely přestupkové odpovědnosti se na takového řidiče hledí jako na držitele neplatného řidičského průkazu, který může být potrestán podle zbytkové skutkové podstaty upravené v § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Nelze jej však považovat za osobu řídící motorové vozidlo bez potřebného řidičského oprávnění [§ 3 odst. 3 písm. a) téhož zákona] a trestat jej podle nejpřísnější sazby, kterou zákon o silničním provozu nabízí ve svém § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1.

Nejvyšší soud (podle stanoviska Tpjn 301/2007, publikovaného pod č. 2/2008 Sb. rozh. tr.)

1. Osoba, která pozbyla řidičské oprávnění podle § 94a odst. 1 zákona o silničním provozu s ohledem na to, že jí byl soudem uložen trest nebo příslušným správním úřadem v řízení o přestupku uložena sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, nebo jí bylo řidičské oprávnění ze stejných důvodů odňato podle § 94 odst. 1 písm. c) uvedeného zákona ve znění účinném do 30. 6. 2006, není držitelem řidičského oprávnění ve smyslu ustanovení § 180d TrZ o trestném činu řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění.

2. Jestliže pachatel řídí motorové vozidlo, ačkoli není držitelem příslušného řidičského oprávnění podle zvláštního zákona (zákon o silničním provozu), a to v době, kdy mu bylo řízení motorových vozidel zakázáno pravomocným rozsudkem nebo rozhodnutím příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností v přestupkovém řízení, naplňuje zpravidla znaky trestných činů řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d TrZ a maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) TrZ spáchaných v jednočinném souběhu.

b) žadatel o řidičské oprávnění, který se pod dohledem učitele autoškoly⁴⁾ podrobuje výcviku v řízení motorového vozidla nebo skládá zkoušku z řízení motorového vozidla, nebo

c) osoba, která se pod dohledem učitele autoškoly⁴⁾ připravuje k přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, skládá zkoušku v rámci tohoto přezkoušení nebo se účastní školení začínajících řidičů podle zvláštního právního předpisu⁴⁾; v případě řidiče, který pozbyl řidičské oprávnění podle § 123c odst. 3, to platí nejdříve 30 dnů před uplynutím lhůty podle § 123d odst. 1.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

^{4a)} § 45 zákona č. 247/2000 Sb.

Speciální úpravou v písmenu c), text za středníkem, zákonodárce reagoval na zásadní rozkol rozsudků Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 33/2015 – 34 (č. 3301/2015 Sb. NSS) a Nejvyššího soudu, sp. zn. 6 Tdo 253/2020-272 (www.nsoud.cz), kdy jmenované soudy nahlížely na obdobné jednání zcela rozdílným způsobem, což způsobilo v případě řešeném Nejvyšším soudem pro řidiče postih za trestný čin. Konkrétně šlo o situaci, kdy tento řidič, v době trvání pozbytí řidičského oprávnění po dobu jednoho roku od tzv. „vybodování“, tj. dosažení 12 bodů v bodové hodnocení řidiče, v rámci zkoušky z odborné způsobilosti řidiče

za účelem navrácení řidičského oprávnění pod dohledem zkušební komisaře řídil motorové vozidlo, což shledal Nejvyšší soud protiprávním. Zákonodárce proto nově stanovil, že se řidič může začít připravovat a zkoušku z praktické jízdy za účelem prokázání odborné způsobilosti vykonat, nejdříve však 30 dní před vypršením lhůty jednoho roku od pozbytí řidičského oprávnění z důvodu vybodování.

Nejvyšší soud (podle rozsudku ze dne 27. 5. 2020, sp. zn. 6 Tdo 253/2020-272, www.nsoud.cz):

„1. Jestliže se mohou dopustit, resp. dopustí přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku osoby, které řídí, ač jim byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všech druhů, motorové vozidlo pod dohledem učitele autoškoly, pak by postrádalo jakéhokoli opodstatnění, aby stejným způsobem nebylo nahlíženo na tzv. vybodované řidiče, řídící motorové vozidlo rovněž pod dohledem učitele autoškoly. Opačný přístup by znamenal zcela nedůvodnou preferenci tzv. vybodovaných řidičů a byl by v rozporu s podstatou a smyslem institutu pozbytí řidičského oprávnění v důsledku dosažení 12ti bodové hranice, jenž je de facto po dobu jednoho roku trvajícím zákazem řídit motorové vozidlo, přičemž po uplynutí jednoho roku lze tento důsledek odstranit na základě postupu upraveného v ustanovení § 123d citovaného zákona.

2. Uchazeč, jemuž dosud neuběhla roční lhůta, po kterou nesmí řídit motorové vozidlo, může v rámci přezkoušení odborné způsobilosti vykonat test, nikoliv však jízdu, kterou by bylo již možno považovat za řízení motorového vozidla.“

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 22. 7. 2004, č. j. 11 Tdo 594/2004, č. 26/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek):

„V době výkonu trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel všech druhů nesmí pachatel řídit jakékoliv motorové vozidlo. Trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. se proto může dopustit porušením tohoto zákazu též v rámci praktického výcviku k získání řidičského oprávnění v autoškolě, a to i za situace, jestliže pachatel řídí motorové vozidlo pod dohledem instruktora. Samotná skutečnost, že zakázanou činnost (např. řízení motorového vozidla) vykonával pachatel pod kontrolou a pod vedením jiné osoby, byť specificky odborně připravené, nic nemění na tom, že porušil omezení stanovená mu uloženým trestem a že vykonával zakázanou činnost.“

(4) Řídit motorové vozidlo zařazené do skupiny vozidel C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D nebo D+E může dále pouze osoba, která je profesně způsobilá k řízení těchto vozidel podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ nebo na základě rozhodnutí příslušného orgánu jiného členského státu nebo Švýcarské konfederace. Profesní způsobilost k řízení vozidla zařazeného do některé ze skupin C1, C1+E, C a C+E platí pro řízení vozidla zařazeného do kterékoliv z těchto skupin. Profesní způsobilost k řízení vozidla zařazeného do některé ze skupin D1, D1+E, D a D+E platí pro řízení vozidla zařazeného do kterékoliv z těchto skupin.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Bodové hodnocení

2

Řízení motorového vozidla bez profesní způsobilosti

Ustanovení navazuje na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/59/ES o výchozí kvalifikaci a pravidelném školení řidičů některých silničních vozidel pro nákladní nebo osobní dopravu, která vytváří právní rámec pro harmonizaci zdokonalování odborné způsobilosti řidičů v jednotlivých členských státech Evropské unie s cílem zajistit minimální jednotnou úroveň profesní způsobilosti řidičů v rámci Evropské unie. Ustanovením není dotčena povinnost být držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel. Profesní způsobilost tedy řidičské oprávnění nenahrazuje, ale doplňuje.¹⁰

(5) Podmínka profesní způsobilosti podle odstavce 4 se nevztahuje na řidiče, který není občanem České republiky, Švýcarské konfederace nebo jiného členského státu a který nevykonává závislou práci pro zaměstnavatele usazeného na území některého z těchto států ani na tomto území nepodniká, a dále na řidiče

a) vozidel, jejichž konstrukční rychlost nepřesahuje 45 km.h⁻¹,

Nejvyšší konstrukční (dříve povolená) rychlost konkrétního vozidla je dána jeho konstrukčními vlastnostmi a je uvedena v registračních dokladech k vozidlu, včetně osvědčení o registraci vozidla.

b) vozidel používaných ozbrojenými silami České republiky, Policií České republiky, obecní policií, Vězeňskou službou České republiky, Celní správou České republiky (dále jen „celní správa“), Generální inspekcí bezpečnostních sborů a zpravodajskými službami České republiky,

c) vozidel Hasičského záchranného sboru České republiky a jednotek požární ochrany, které nejsou součástí Hasičského záchranného sboru České republiky, poskytovatele zdravotnické záchranné služby a Správy státních hmotných rezerv,

d) vozidel používaných při zabezpečování civilní ochrany a báňské záchranné služby,

e) vozidel ve zkušebním provozu a při zkušební jízdě v souvislosti s jejich opravou a údržbou,

f) vozidel používaných při výcviku a zkouškách při získávání a zdokonalování odborné způsobilosti řidičů motorových vozidel podle zvláštního právního předpisu⁴⁾,

g) vozidel používaných při přepravě věcí, které řidič využije při výkonu své závislé práce nebo podnikání, pokud řízení není hlavním předmětem výkonu závislé práce nebo podnikání řidiče,

Tato výjimka se vztahuje pouze na přepravu věcí, které budou při následné hlavní činnosti (závislé práci či podnikání) využity také samotným řidičem, nikoli tedy pouze jinými osobami. Vychází se z principu, že zdokonalování odborné způsobilosti se má vztahovat pouze na řidiče z povolání a naopak nemá dopadat na osoby, které sice v rámci výkonu závislé práce nebo podnikání řídí vozidlo, avšak toto řízení je pouze vedlejším předmětem jejich činnosti.

(...)

Závislou prací je výkon práce v pracovněprávním vztahu. Patří sem především pracovní poměr, ale i právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti). V případě podnikání půjde především o podnikání podle živnostenského zákona.¹¹

¹⁰ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 22.

¹¹ Tamtéž, s. 25.

- h) vozidel používaných při přepravě zboží v rámci podnikání v zemědělství, lesnictví nebo rybářství v okruhu 50 km od provozovny podnikatele přepravujícího zboží, pokud řízení není hlavním předmětem výkonu závislé práce nebo podnikání řidiče,
- i) vozidel používaných k jinému účelu než k podnikání, nebo
- j) zemědělských a lesnických traktorů.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

(6) Nikdo nesmí používat technické prostředky a zařízení, které znemožňují nebo ovlivňují funkci technických prostředků používaných při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích (dále jen „antiradar“).

§ 4

Povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích

Při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen

a) chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, aby nepoškozoval životní prostředí ani neohrožoval život zvířat, své chování je povinen přizpůsobit zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace¹⁾, povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu,

¹⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Schopnosti, kterým musí účastník silničního provozu přizpůsobit své chování, ovlivňují zkušenosti z účasti v provozu na pozemních komunikacích, délka praxe v řízení vozidla, jednání se o řidiče, tělesná a duševní schopnost, okamžitý zdravotní stav, věk apod.¹²

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 24. června 2021, č. j. 3 As 285/2019–30, Právní rozhledy č. 17/2021, s. 604, www.nssoud.cz):

„I řidič jedoucí v souladu s právními předpisy je podle § 4 písm. a) zákona o silničním provozu povinen reagovat včas na situaci v silničním provozu, byť zapříčiněnou protiprávním jednáním jiného řidiče. Nedostojí-li této povinnosti, tj. nepřizpůsobí-li jízdu vzniklé dopravní situaci, aby zabránil dopravní nehodě, dopouští se rovněž přestupku spočívajícího v porušení § 4 písm. a) citovaného zákona.“

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 31. května 2012, č. j. 9 As 97/2011-138, www.nssoud.cz):

„Formulace povinnosti řidiče chovat se ohleduplně a ukázněně je velmi obecná a může zahrnovat množství předem nepředvídatelných situací či jejich kombinací. Dodržování této povinnosti vyžaduje neustálou pozornost a plnou koncentraci řidiče, což je základní předpoklad pro bezpečnou jízdu. Řidič je odpovědný za to, že provádí při jízdě pouze takové úkony, při nichž dokáže mít situaci na vozovce, včetně okolních vozidel a dopravního značení, neustále pod kontrolou.“

b) řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích upravenými tímto zákonem, pokyny policisty, pokyny osob oprávněných k řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 5, 8 až 10 a zastavování vozidel podle § 79 odst. 1 a pokyny

¹² Tamtéž, s. 27.

osob, o nichž to stanoví zvláštní právní předpis⁵⁾, vydanými k zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,

⁵⁾ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

c) řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace.

Bodové hodnocení

6

Nezastavení vozidla na signál, který příkazuje řidiči zastavit vozidlo, nebo nezastavení vozidla na pokyn k zastavení vozidla daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou

Provedení a význam světelných signálů, dopravních značek, dopravních zařízení a zařízení pro provozní informace upravuje vyhláška č. 294/2015 Sb., která nabyla účinnosti dne 1. ledna 2016. Podle § 27 vyhlášky č. 294/2015 Sb. platí, že dopravní značky a dopravní zařízení umístěné před 1. lednem 2016, které svým provedením uvedené vyhlášce neodpovídají, pozbývají platnosti uplynutím dne 31. prosince 2025.¹³

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 15. května 2019, č. j. 6 As 333/2018-42, www.nssoud.cz):

Řidič vozidla byl povinen v souladu s dopravní značkou IP 13c – parkoviště s parkovacím automatem zaplatit poplatek za parkování, což bylo nutno osvědčit umístěním parkovacího lístku na viditelném místě vozidla za předním sklem. Pokud tak neučinil, jde to na jeho vrub, resp. na vrub provozovatele vozidla.

Naznačený způsob osvědčení toho, že byl uhrazen poplatek za parkování, lze mezi řidiči brát za notoricky známou skutečnost, kterou v daném případě nebylo nutno jakkoli dokazovat.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 31. března 2010, č. j. 8 As 68/2009-83, www.nssoud.cz):

„Ze zákona o silničním provozu, prováděcích předpisů ani z jiných právních předpisů nelze dovodit, že by účastník provozu na pozemních komunikacích sám mohl činit soudy o zákonnosti dopravní značky a na základě svého hodnocení se rozhodnout, zda se zákazem vyjádřeným danou značkou bude či nebude řídit.“

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci (podle rozsudku ze dne 5. června 2006, č. j. 63 Ca 2/2006-18, č. 1084/2007 Sb. NSS)

Přestupkem podle § 22 odst. 1 písm. f) zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích (nyní dle § 125c odst. 1 písm. k), pozn. autora), je s přihlédnutím k § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, i stání na parkovišti označeném dopravní značkou IP 13c (parkoviště s parkovacím automatem) poté, co uplynula doba, na kterou bylo zaplacené parkovné.

§ 5

Povinnosti řidiče

(1) Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen

a) užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem²⁾,

¹³ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 27.

Bodové hodnocení

6

Řízení motorového vozidla, které je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích z důvodu nebezpečné závady²⁾

Stanoví se základní předpoklad užití vozidla řidičem v provozu na pozemních komunikacích. Podle § 36 zákona č. 56/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, lze na pozemních komunikacích provozovat pouze takové silniční vozidlo, které je technicky způsobilé k provozu na pozemních komunikacích podle tohoto zákona.

Podle § 37 citovaného zákona technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích je silniční vozidlo, pokud

- a) pro závady v technickém stavu bezprostředně ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,
- b) poškozuje životní prostředí nad míru stanovenou prováděcím právním předpisem,
- c) jeho technická způsobilost nebyla schválena, jde-li o vozidlo, jehož technická způsobilost podléhá schválení, nebo nesplňuje technické požadavky na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, jde-li o vozidlo, jehož technická způsobilost nepodléhá schválení, nebo
- d) byly na vozidle provedeny neschválené změny anebo zásahy do identifikátorů vozidla, například VIN.¹⁴

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 3. listopadu 2015, č. j. 10 As 159/2014-36, www.nssoud.cz):

„Měřič propustnosti skel nepatří mezi tzv. stanovená měřidla, tj. měřidla podléhající povinnému ověřování (§ 3 odst. 3 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, a vyhláška č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu), ale je pracovním měřidlem (§ 3 odst. 4 zákona o metrologii). To nebrání tomu, aby výstup z měřiče, který byl řádně kalibrován, sloužil jako podklad pro rozhodnutí o přestupku.“

- b) věnovat se plně řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích,
- c) přizpůsobit jízdu technickým vlastnostem vozidla nebo fyzickým vlastnostem zvířete,
- d) dbát zvýšené opatrnosti zejména vůči dětem, osobám s omezenou schopností pohybu a orientace⁶⁾, osobám těžce zdravotně postiženým a zvířatům, brát ohled na vozidlo přepravující děti, řidiče začátečníka nebo osobu těžce zdravotně postiženou označené podle prováděcího právního předpisu a na výcvikové vozidlo označené podle zvláštního právního předpisu⁴⁾,

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Vyhláška č. 174/1994 Sb., kterou se stanoví obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

Vyhláška č. 174/1994 Sb., doposud uváděná v poznámce č. 6, byla zrušena.¹⁵

¹⁴ Tamtéž, s. 29.

¹⁵ Tamtéž, s. 29.

e) odstranit na místě závadu, zjistí-li během jízdy, že vozidlo nebo náklad nesplňuje stanovené podmínky uvedené v § 52; nemůže-li tak učinit, smí v jízdě pokračovat přiměřenou rychlostí jen do nejbližšího místa, kde lze závadu odstranit; přitom musí učinit takové opatření, aby během jízdy nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a nedošlo k poškození pozemní komunikace ani životního prostředí,

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 7. února 2022, č. j. 10 As 146/2020-26, www.nssoud.cz):

„Nouzovým dojetím se rozumí dojetí do nejbližšího místa, kde lze závadu odstranit [bod 26 rozsudku ze dne 30. 10. 2019, čj. 5 As 175/2019 - 24, srov. též obdobně § 5 odst. 1 písm. e) zákona o silničním provozu týkající se závad na nákladu, podle něhož platí, že nelze-li závadu odstranit na místě, smí řidič v jízdě pokračovat přiměřenou rychlostí jen do nejbližšího místa, kde lze závadu odstranit; přitom musí učinit takové opatření, aby během jízdy nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a nebyla poškozena pozemní komunikace ani životní prostředí]. Z logiky věci vyplývá, že aby se mohlo jednat o nouzové dojetí, musel by si být řidič závady vědom a vědomě by se pokoušel dojet například do autoservisu nebo na jiné místo, kde by mohl závadu (nechat) odstranit. Nic takového však žalobce netvrdil, naopak. V žalobě tvrdil, že když jej policie zastavila, o závadě nevěděl. To vylučuje, aby se jednalo o nouzové dojetí.“

f) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,

g) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem⁴⁶⁾ (dále jen „jiná návyková látka“),

⁷⁾ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁶⁾ Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Bodové hodnocení

6

Odmítnutí řidiče podrobit se vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou

*Poznámka

Dle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek se

- **orientačním vyšetřením** rozumí dechová zkouška nebo vyšetření slin nebo stěru z kůže nebo sliznic, včetně jejich odběru, za účelem zjištění obsahu alkoholu nebo jiné návykové látky v těle; orientačním vyšetřením se rozumí též vyšetření moči příslušníkem nebo občanským zaměstnancem Vězeňské služby České republiky (dále jen „Vězeňská služba“) nebo úředníkem Probační a mediační služby (§ 2 písm. m),
- **odborným lékařským vyšetřením** rozumí cílené klinické vyšetření lékařem, včetně odběru biologického materiálu (§ 2 písm. n),
- **odběrem biologického materiálu** se rozumí odběr vzorku žilní krve, moči, slin, vlasů nebo stěru z kůže nebo sliznic, s výjimkou odběru biologického materiálu pro orientační vyšetření (§ 2 písm. o).

VYŠETŘENÍ PŘÍTOMNOSTI ALKOHOLU A JINÝCH NÁVYKOVÝCH LÁTEK

Osoba, která vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví jiné osoby nebo poškodit majetek, nebo ve vztahu k níž jiný právní předpis stanoví zákaz požívat alkohol nebo užívat jiné návykové látky, nesmí požívat alkoholické nápoje nebo užívat jiné návykové látky při výkonu této činnosti nebo před jejím vykonáváním, a to tak, aby zajistila, že tuto činnost nebude vykonávat pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky (§ 19).

Orientační vyšetření a odborné lékařské vyšetření

Orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření je povinna se podrobit osoba,

- u které je důvodné podezření, že pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky vykonává nebo vykonávala činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek,
- u které je důvodné podezření, že se požitím alkoholického nápoje nebo jiné návykové látky uvedla do stavu, v němž bezprostředně ohrožuje sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek,
- u které je důvodné podezření, že přivodila sobě nebo jiné osobě újmu na zdraví anebo způsobila jiné osobě škodu na majetku v souvislosti s požitím alkoholického nápoje nebo jiné návykové látky,
- která je mladší 18 let a u níž je důvodné podezření, že

1. alkoholický nápoj požíla nebo jí byl v rozporu s tímto zákonem prodán nebo podán alkoholický nápoj nebo jí byla konzumace alkoholického nápoje jinak umožněna, nebo

2. jinou návykovou látku užila, nebo jí bylo užití jiné návykové látky umožněno,

- která je ve výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody,

- která vykonává ústavní ochranné léčení, anebo ambulantní ochranné léčení protialkoholní nebo protitoxikomanické, nebo

- které byl soudem uložen trest obecně prospěšných prací nebo které bylo soudem nebo státním zástupcem uloženo vykonat společensky prospěšnou činnost anebo zdržet se požívání alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek.

V případě, že povinná osoba podle odstavce 1 orientační vyšetření odmítne nebo takové vyšetření nelze provést nebo úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské vyšetření. Pokud odborné lékařské vyšetření osoba odmítne, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

Spočívá-li orientační vyšetření na ovlivnění alkoholem v dechové zkoušce provedené analyzátořem alkoholu v dechu, který splňuje podmínky stanovené jiným právním předpisem, odborné lékařské vyšetření se neprovede.

Za účelem stanovení krevních hladin alkoholu nebo jiných návykových látek pomocí specifických toxikologických metod se provede toxikologické vyšetření biologického materiálu odebraného v rámci odborného lékařského vyšetření (dále jen „toxikologické vyšetření“) (§ 20).

Výzva k orientačnímu vyšetření a k odbornému lékařskému vyšetření

Vyzvat osobu podle § 20 odst. 1 ke splnění povinnosti podrobit se orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření je oprávněn v rámci své působnosti a za podmínek stanovených jinými právními předpisy příslušník Policie České republiky, příslušník Vojenské policie, příslušník nebo občanský zaměstnanec Vězeňské služby, úředník Probační a mediační služby, pracovník zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči, který je k tomu písemně pověřen ředitelem takového zařízení, strážník obecní policie nebo osoba pověřená kontrolou podle jiného právního předpisu. Příslušník Policie České republiky a strážník obecní policie je oprávněn vyzvat osobu mladší 18 let podrobit se orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření za podmínek stanovených v § 20 odst. 1 písm. d).

Vyzvat osobu podle § 20 odst. 1 ke splnění povinnosti podrobit se orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření je dále oprávněn za podmínek stanovených jinými právními

předpisy zaměstnavatel povinné osoby (dále jen „zaměstnavatel“) nebo ošetřující lékař povinné osoby.

Má-li být odborné lékařské vyšetření provedeno ve zdravotnickém zařízení, poskytovatele zdravotních služeb a zdravotnické zařízení k provedení vyšetření určí a dopravu vyšetřované osoby do zdravotnického zařízení zajistí ten, kdo tuto osobu k vyšetření podle odstavce 1 nebo 2 vyzval (§ 21).

Osoby provádějící orientační vyšetření a odborné lékařské vyšetření

Orientační vyšetření provádí příslušník Policie České republiky, příslušník Vojenské policie, strážník obecní policie, příslušník nebo občanský zaměstnanec Vězeňské služby, úředník Probační a mediační služby, pracovník zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči, který je k tomu písemně pověřen ředitelem takového zařízení, zaměstnavatel, osoba pověřená kontrolou nebo zdravotnický pracovník.

Odborné lékařské vyšetření provádí poskytovatel zdravotních služeb, který splňuje podmínky pro provedení tohoto vyšetření v rámci jím poskytovaných zdravotních služeb podle zákona o zdravotních službách (§ 22)

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 3. října 2017, č. j. 9 As 34/2017–34, www.nssoud.cz)

„V rámci odborného lékařského vyšetření při zjišťování přítomnosti alkoholu nebo jiné návykové látky musí být u podezřelého z přestupku provedeno cílené klinické vyšetření lékařem, včetně jeho pokynu (ordinace) o dalším postupu.“

Nejvyšší správní soud (podle usnesení RS ze dne 10. května 2016, č. j. 2 As 146/2015–45, č. 3441/2016 Sb. NSS)

„Odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky, je povinná podrobit se na výzvu dle § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod jejich vlivem, jestliže odmítla orientační vyšetření (§ 16 odst. 2 a 3 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami). Lékařskému vyšetření je povinná podrobit se taktéž osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod vlivem těchto látek, a která se orientačnímu vyšetření sice podrobila nebo podrobila nemohla, je-li u ní zapotřebí zjistit obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky nebo odstranit pochybnosti o správnosti hodnot zjištěných orientačním vyšetřením, ať už v důsledku úmyslného či neúmyslného zmaření měření, nesprávné funkčnosti testovacího přístroje, či jiné nemožnosti jeho použití.“

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 11. března 2010, č. j. 5 As 24/2009-65, č. 2063/2010 Sb. NSS)

„Ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve spojení s § 16 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, již striktně neváže povinnost řidiče podrobit se lékařskému vyšetření, zda není ovlivněn alkoholem, na pozitivní výsledek předchozí dechové zkoušky. Rozhodující podle této právní úpravy je výzva policista nebo strážníka obecní policie k podstoupení lékařského vyšetření. Taková výzva ovšem může být opodstatněná pouze v případě, kdy na základě orientační dechové zkoušky či na základě jiných indicí vznikne důvodné podezření, že kontrolovaná osoba řídí vozidlo pod vlivem alkoholu. Neuposlechnutím takové opodstatněné výzvy se řidič dopustí přestupku.“

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 5. října 2006, č. j. 2 As 45/2006-56 www.nssoud.cz)

Vyšetření na alkohol se provádí dechovou zkouškou, a je-li výsledek pozitivní, i lékařským vyšetřením, zejména odběrem a vyšetřením krve. Z dikce tohoto ustanovení jasně vyplývá, že k provedení vyšetření a odběru není třeba opakované výzvy, a povinnost podrobit se tomuto

vyšetření vzniká kontrolované osobě automaticky ve chvíli, kdy výsledek dechové zkoušky je pozitivní.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 24. října 2005, č. j. 7 As 17/2005-98, www.nssoud.cz)

Krajní nouzi účastníka nelze spatřovat jen v tom, že pokud by za účelem odběru krve či moči nechal stát opuštěné vozidlo na odlehlém místě v nočních hodinách, hrozila by mu kvalifikovaně ve smyslu krajní nouze újma na majetku, která by mohla překročit újmu, jež vznikla odmítnutím lékařského vyšetření. Nebezpečí odcizení či poškození osobního automobilu totiž uvedenému účastníku řízení nehrozilo přímo, skutečně a bezprostředně, ale pouze hypoteticky stejně jako v případě parkování např. na frekventovaném místě v městě. Pouhá okolnost případného stání vozidla na odlehlém místě v nočních hodinách není v tomto případě právně relevantní z hlediska krajní nouze ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích.

h) snížit rychlost jízdy nebo zastavit vozidlo před přechodem pro chodce, sníží-li rychlost jízdy nebo zastaví-li vozidlo před přechodem pro chodce i řidiči ostatních vozidel jedoucích stejným směrem,

Bodové hodnocení	
2	Nezastavení vozidla před přechodem pro chodce v případech, kdy je řidič povinen tak učinit
4	Omezení chodce, který přechází pozemní komunikaci po přechodu pro chodce
6	Ohrožení chodce přecházejícího pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo ohrožení chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, nebo ohrožení chodce při odbočování s vozidlem na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci nebo při otáčení nebo couvání

i) bezpečnost přepravované osoby nebo zvířete⁸⁾ a bezpečnou přepravu nákladu,

⁸⁾ Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

j) zabezpečit přepravované zvíře tak, aby neohrozilo řidiče a přepravované osoby,

k) zajistit, aby k jízdě byl příbran potřebný počet způsobilých a náležitě poučených osob, jestliže to vyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,

Způsobilou a náležitě poučenou osobou se rozumí taková osoba, která svým věkem a rozumovou vyspělostí má dostatečné předpoklady pro to, aby s ohledem na konkrétní situaci řádně zabezpečila sledovaný cíl. Řidič musí příbranou osobu náležitě poučit, tzn. vysvětlit jí, co se od ní požaduje a jak má úkon nutný k zajištění bezpečnosti provozu uskutečnit. Současně by si měl ověřit, zda příbraná osoba požadavku řádně porozuměla. Držitelem řidičského oprávnění být příbraná osoba nemusí.

Tato obecná povinnost je dále zdůrazněna ve vazbě na některé jízdní úkony a další povinnosti v ustanoveních v § 21 odst. 2 (odbočování), § 23 odst. 2 (vjíždění na pozemní komunikaci), § 24 odst. 3 (otáčení a couvání) a § 30 odst. 3 (znamení o změně směru jízdy).¹⁶

¹⁶ Tamtéž, s. 36.

l) mít na sobě oděvní doplňky s označením z retroreflexního materiálu stanovené prováděcím právním předpisem podle § 56 odst. 8, nachází-li se v souvislosti s nouzovým stáním mimo vozidlo na pozemní komunikaci; to neplatí pro řidiče motocyklu, mopedu a nemotorového vozidla.

Stanovuje povinnost použít reflexní vestu (nebo jiné oděvní doplňky s označením z retroreflexního materiálu) v případě nouzového stání v obci i mimo obec. V souvislosti s touto povinností lze doporučit mít reflexní vestu ve vozidle ve svém dosahu. Z hlediska bezpečnosti provozu je totiž nezbytné, aby ji měl oblečenu již v okamžiku, kdy opouští vozidlo, a ne až poté, co ji např. vyndá ze zavazadlového prostoru.

Oděvní doplňky s označením z retroreflexního materiálu upravuje § 19 vyhlášky č. 294/2015 Sb.

(2) Řidič nesmí

a) požití alkoholický nápoj ani jinou látku obsahující alkohol (dále jen „alkoholický nápoj“) nebo užití jinou návykovou látku během jízdy,

b) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; v případě jiných návykových látek uvedených v prováděcím právním předpise se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, pokud její množství v krevním vzorku řidiče dosáhne alespoň limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem,

Bodové hodnocení	
6	Řízení motorového vozidla bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po jeho požití, po kterou je řidič ještě pod vlivem alkoholu, je-li zjištěný obsah alkoholu u řidiče vyšší než 0,3 promile, nebo řízení motorového vozidla bezprostředně po užití jiné návykové látky nebo v takové době po jejím užití, po kterou je řidič ještě pod jejím vlivem
6	Řízení motorového vozidla ve stavu vylučujícím způsobilost, který si řidič přivodil požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky

Ustanovení stanoví zákaz požívání alkoholického nápoje, jakož i alkoholu v jakékoliv jiné formě nebo užívání návykové látky řidičem jakéhokoliv vozidla během jízdy (v průběhu řízení) a před jízdou, pokud by mohl být při začátku řízení nebo jízdy na zvířeti pod jejich vlivem. Řidič nesmí řídit vozidlo nebo jet na zvířeti až do té doby, dokud se požitý alkohol nebo užitá návyková látka nevyloučí z jeho organismu. Alkoholický nápojem se rozumí nápoj obsahující více než 0,5 % objemových ethanolu (§ 2 písm. f) zákona č. 65/2017 Sb.). Jelikož však stejného ovlivnění lze dosáhnout i jinak než požitím alkoholického nápoje coby potravinářského výrobku, zákon o silničním provozu tento pojem užívá jako legislativní zkratku i pro jiné látky obsahující alkohol, které primárně nejsou určeny k užití coby potravinářské výrobky, jako např. Stopangin, Ajatin, jódová dezinfekce, ústní vody, apod.

V souvislosti s ustanovením § 20 odst. 3, podle kterého, spočívá-li orientační vyšetření zjišťující obsah alkoholu v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu, který splňuje požadavky zvláštního právního předpisu, následné odborné lékařské vyšetření se neprovede, bylo nutné vyjasnit otázku zohlednění přesnosti dechových analyzátorů a způsob přepočtu naměřených hodnot na objektivně prokázané množství alkoholu v krvi řidiče při uplatnění zásady in dubio pro reo (při pochybnostech rozhodnout ve prospěch obžalovaného).

Východiskem je v praxi metodika vypracovaná Českým metrologickým institutem (ČMI), podle které je přepočet následující:¹⁷

Vyhodnocení získaného výsledku měření analyzátořem alkoholu v dechu (ve smyslu § 20 odst. 3 zákona č. 65/2017 Sb.)	
Naměřená hodnota koncentrace etanolu ve vydechaném vzduchu po přepočtu na hmotnostní koncentraci alkoholu v krvi – odečet z displeje analyzátořu alkoholu v dechu (‰)	Vyhodnocení na limity stanovené právními předpisy (‰)
0,00 – 0,2	≤ 0,20 (negativní zkouška)
0,25 – 0,54	> 0,20 a ≤ 0,30
0,55 – 1,26	> 0,30 a < 1,00
1,27 a více	1,00 a více

Problematikou postupu při laboratorním stanovení alkoholu (etylalkoholu) v krvi se zabývá metodický pokyn Ministerstva zdravotnictví, vydaný ve Věstníku MZ, ročník 2006, částka 7. Z tohoto pokynu vyplývají postupy podle pravidel zákona, jejichž dodržení je nezbytné pro přesný výsledek stanovení alkoholu v krvi. Vzorek krve musí být vyšetřen dvěma na sobě nezávislými laboratorními metodami, z nichž jednou musí být přísně specifická metoda plynové chromatografie. Jako druhé ověřovací metody může být použito jakékoliv jiné, sice nespecifické, nicméně však přesné metody (Widmarkova, enzymatická apod.). Plynovou chromatografií je nutné provést z téhož vzorku nejméně dvakrát, ověřovací zkoušku nejméně jedenkrát. Dosažené výsledky se uvádějí v hodnotě g/kg. Za pozitivní důkaz požití alkoholického nápoje se pokládá hladina etylalkoholu v krvi vyšší než 0,20 g/kg, stanovená metodou plynové chromatografie.

V případě jiných návykových látek než alkoholu je obecně situace při prokazování ovlivnění řidiče značně složitější, což je mimo jiné dáno vysokým množstvím různých návykových látek, s nimiž se lze v praxi setkat. Stále se navíc objevují nové jiné návykové látky, typicky tzv. syntetické drogy. Rovněž praktické zkušenosti příslušných orgánů veřejné moci jsou v tomto směru stále výrazně menší než v případě alkoholu.

Proto novelou provedenou zákonem č. 233/2013 Sb. s účinností od 17. srpna 2013 bylo do zákona doplněno zmocnění pro vládu, aby svým nařízením stanovila okruh jiných návykových látek, u nichž se uplatní tzv. analytický princip, a současně aby stanovila limitní hodnoty těchto návykových látek, při jejichž dosažení se již řidič jednoznačně považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou.

Příslušné **nařízení vlády č. 41/2014 Sb.**, o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, nabylo účinnosti dnem 2. dubna 2014.¹⁸

Mezinárodní nechráněný název návykové látky v českém jazyce	Limitní hodnota návykové látky v krevním vzorku (ng/ml)
Delta-9-tetrahydrokanabinol (9-THC)	2
Methamfetamin	25
Amfetamin	25
3,4-Methylenedioxyamfetamin (MDMA)	25

¹⁷ Tamtéž, s. 31.

¹⁸ Tamtéž, s. 37.

3,4-Methylendioxyamfetamin (MDA)	25
Benzylekgonin	25
Kokain	25
Morfin	10

Ode dne 21. 10. 2020 je pak hranice stavu vylučujícího způsobilost u jiných návykových látek určena stanoviskem trestního kolegia Nejvyššího soudu, sp. zn. Tpjn 300/2020.

Mezinárodní nechráněný název návykové látky v českém jazyce	Limitní hodnota návykové látky v krevním vzorku (ng/ml)
Delta-9-tetrahydrokanabinol (9-THC)	10
Methamfetamin	150
Amfetamin	150
3,4-Methylendioxymethamfetamin (MDMA)	150
3,4-Methylendioxyamfetamin (MDA)	150
Kokain	75
Morfin	200

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 18. dubna 2018, č. j. 1 As 11/2018–34, www.nssoud.cz):

Pro posouzení naplnění znaků skutkové podstaty přestupku bylo podstatné, že žalobce prokazatelně řídil osobní automobil pod vlivem návykové látky. To bylo v souladu s § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu prokázáno tím, že množství látky THC v krevním vzorku žalobce dosáhlo limitní hodnoty stanovené prováděcím předpisem – nařízením vlády č. 41/2014 Sb. Nebylo přitom rozhodné, zda je přítomnost této látky v krvi žalobce způsobena dlouhodobou léčbou omamnými a psychotropními látkami, případně jaký reálný vliv mělo dlouhodobé užívání těchto látek na řidičské schopnosti žalobce. Závěry napadených rozhodnutí tak vylučují, že by případná indikovaná léčba mohla žalobce zbavit odpovědnosti za přestupek. Nutno také připomenout, že účelem zákona o silničním provozu je především zajištění bezpečnosti silničního provozu mimo jiné zákazem řízení osobám pod vlivem návykové látky, a to bez ohledu na to, z jakého důvodu tato osoba návykovou látku užívá.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 5. září 2016, č. j. 7 As 151/2016–23, www.nssoud.cz):

Dechová zkouška provedená v souladu se zákonem je spolehlivým důkazem o zjištění nenulové hodnoty alkoholu v těle stěžovatele.

Vzhledem k tzv. nulové toleranci alkoholu při řízení vozidel není třeba v řízení o přestupku zkoumat, zda a jakým způsobem byl řidič zjištěnou vyšší hladinou alkoholu v krvi ovlivněn, tedy jak alkohol působil na jeho schopnosti řídit vozidlo.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 21. září 2010, č. j. 8 As 59/2010–78, č. 2168/2011 Sb. NSS):

Řidič se dopustí přestupku podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (nyní § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, pozn. autora), pokud byla zjištěna hladina alkoholu v jeho krvi v době odběru nejméně 0,24 g/kg. Vychází-li právní rámec z tzv. nulové tolerance k hladině alkoholu v krvi řidiče, není jeho odpovědnost vyloučena tím, že se zjištěná hladina alkoholu jeví po odečtení tzv. fyziologické hladiny (0,20 g/kg) marginální.

Tvrzení žalobce o požití několika nealkoholických piv před silniční kontrolou ho nemohlo vyvinut ze spáchání přestupku podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích. V obecné rovině totiž nelze vyloučit, že tzv. nealkoholická piva obsahují určité množství etylalkoholu, a právě z tohoto důvodu je nutné považovat je (při nemírné konzumaci) za alkoholický nápoj.

- c) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti, jestliže je jeho schopnost k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu,
- d) předat řízení vozidla nebo svěřit zvíře osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 2 a 3 nebo která je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nebo jejíž schopnost k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti je snížena v důsledku jejího zdravotního stavu,
- e) vyhazovat předměty z vozidla,
- f) ohrozit nebo omezit chodce, který přechází pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo který zjevně hodlá přecházet pozemní komunikaci po přechodu pro chodce, v případě potřeby je řidič povinen i zastavit vozidlo před přechodem pro chodce; tyto povinnosti se nevztahují na řidiče tramvaje,

Kromě řidiče tramvaje se tato povinnost nevztahuje ani na řidiče vozidla s právem přednostní jízdy (§ 41 odst. 1).

Přehlédnuto by nemělo být, že chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku bezprostředně před blížícím se vozidlem, že musí dát přednost tramvaji a že nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku, přijíždějí-li vozidla s právem přednostní jízdy, a nachází-li se na přechodu pro chodce nebo na vozovce, musí neprodleně pro projetí vozidel s právem přednostní jízdy uvolnit prostor (§ 54 odst. 3).

Podle § 60a odst. 4 má řidič obdobnou povinnost i ve vztahu k osobě, která užívá či hodlá užít přechod pro chodce k jízdě na osobním přepravníku (např. vozítku typu Segway).¹⁹

- g) ohrozit chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, a dále nesmí ohrozit chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci a při otáčení nebo couvání,

Bodové hodnocení	
2	Nezastavení vozidla před přechodem pro chodce v případech, kdy je řidič povinen tak učinit
4	Omezení chodce, který přechází pozemní komunikaci po přechodu pro chodce
6	Ohrožení chodce přecházejícího pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo ohrožení chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, nebo ohrožení chodce při odbočování s vozidlem na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci nebo při otáčení nebo couvání

Chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci a při otáčení nebo couvání, smí řidič v těchto případech omezit, pokud se na uvedených místech nejedná o přecházení pozemní komunikace po přechodu pro chodce.²⁰

- h) ohrozit cyklistu přejíždějícího pozemní komunikaci na přejezdu pro cyklisty,

Řidič je povinen si počínat tak, aby cyklistovi přejíždějícímu pozemní komunikaci nevzniklo žádné nebezpečí. Podle § 60a odst. 4 má řidič obdobnou povinnost i ve vztahu k osobě, která

¹⁹ Tamtéž, s. 37

²⁰ Tamtéž, s. 37.

užívá přejezd pro cyklisty na osobním přepravníku. Na druhé straně pak podle § 57 odst. 8 platí, že před vjezdem na přejezd pro cyklisty se cyklista musí přesvědčit, zda může vozovku přejet, aniž by ohrozil sebe či ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Cyklista smí přejíždět vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy přijíždějících vozidel nedonutí jejich řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy. Zákon tedy cyklistům nezakládá přednost v jízdě na přejezdu pro cyklisty před ostatními vozidly.²¹

i) řídit vozidlo, na němž jsou nečistoty, námraza nebo sníh, které zabraňují výhledu z místa řidiče vpřed, vzad a do stran,

Pokud jde o výhled vzad, postačuje, bude-li zajištěn vnějšími zpětnými zrcátky. Může-li totiž být zadní sklo vozidla zatemněno nebo zcela neprůhledné, bylo by nelogické rozlišovat mezi tím, zda se tak děje pomocí fólie nebo v důsledku jeho znečištění. Totéž ostatně platí i pro zadní boční skla vozidla. Pro výhled do stran tedy postačuje, bude-li předními bočními skly.²²

j) řídit vozidlo, na němž nebo na jehož nákladu je led, který by při uvolnění mohl ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,

k) řídit vozidlo, na němž není umístěna tabulka státní nebo vojenské poznávací značky (dále jen „registrační značka“) nebo je umístěna tabulka registrační značky, která nebyla vozidlu přidělena,

l) řídit vozidlo, jehož tabulka registrační značky je zakryta, nečitelná nebo upravena anebo umístěna tak, že je znemožněna nebo podstatně ztížena její čitelnost.

(3) Povinnost podle odstavce 1 písm. a) neplatí pro řidiče soupravy, tvořené záchranným vozidlem Horské služby, které splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem a je určeno především pro pohyb v jinak nepřístupném terénu (sněžný skútr, čtyřkolka), s přípojným podvozkem (vozidlem), určeným k odsunu zraněné osoby, nebo k přepravě záchranářského vybavení, pokud je užití takové soupravy k řešení mimořádných událostí nebo jejich prevenci i na pozemní komunikaci nezbytné.

Jedná se o výjimku v povinnosti řidiče užít v provozu na pozemních komunikacích jen takové vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem. Základní činnost Horské služby je vymezena v § 11a a 11b zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů.²³

§ 6

(1) Řidič motorového vozidla je kromě povinností uvedených v § 4 a 5 dále povinen

a) být za jízdy připoután na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾,

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

²¹ Tamtéž, s. 37.

²² Tamtéž, s. 38.

²³ Tamtéž, s. 38.

Bodové hodnocení

4

Porušení povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem nebo užít ochrannou přilbu

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 4. května 2017, č. j. 10 As 318/2016-46, www.nssoud.cz):

„Nerespektoval-li stěžovatel povinnost použít za jízdy bezpečnostní pás a naplnil-li tím formální znaky skutkové podstaty přestupku [§ 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu], je zásadně naplněn i znak materiální, ledaže by existovaly zvláštní okolnosti případu, jež by nebezpečnost příslušného jednání snižovaly natolik, že by materiální znak naplněn nebyl (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52). Takové zvláštní okolnosti NSS neshledal. Smyslem zákona o silničním provozu je zajištění větší bezpečnosti účastníků silničního provozu. Povinnosti uložené tímto zákonem nelze vnímat jen z pohledu újmy, která může hrozit jiným účastníkům silničního provozu, jak činí stěžovatel. To, že stěžovatel jel pomalu, nebo že jel v motorovém vozidle sám, není podstatné. NSS opakuje, že řidič se musí připoutat již před začátkem jízdy, resp. od okamžiku, kdy uvede vozidlo do pohybu vpřed, až do ukončení jízdy (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 7. 2007, č. j. 1 As 24/2006-86).“

b) nepřpravovat ve vozidle kategorie M1, N1, N2 nebo N3²⁾, které není vybaveno zádržným bezpečnostním systémem,

1. dítě mladší tří let,

2. dítě menší než 150 cm na sedadle vedle řidiče,

c) přepravovat ve vozidle kategorie M1, N1, N2 nebo N3²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, dítě, jehož tělesná hmotnost nepřevyšuje 36 kg a tělesná výška nepřevyšuje 150 cm, pouze za použití dětské autosedačky; při této přepravě

1. dítě musí být umístěno v dětské autosedačce, která odpovídá jeho hmotnosti a tělesným rozměrům,

2. na sedadle, které je vybaveno airbagem, který nebyl uveden mimo činnost, nebo pokud byl uveden mimo činnost automaticky, nesmí být dítě v dětské autosedačce přepravováno čelem proti směru jízdy,

d) umístit a upevnit dětskou autosedačku na sedadle a dítě do dětské autosedačky podle podmínek stanovených výrobcem dětské autosedačky v návodu k použití této dětské autosedačky,

e) přepravovat ve vozidle kategorie M1, N1, N2 nebo N3²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, dítě, jehož tělesná hmotnost převyšuje 36 kg nebo tělesná výška převyšuje 150 cm, pouze je-li dítě za jízdy připoutáno bezpečnostním pásem,

Bodové hodnocení

4

Porušení povinnosti použít dětskou autosedačku nebo bezpečnostní pás při přepravě dětí

f) přepravovat ve vozidle kategorie M1 a N1²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem a ve kterém jsou na zadním sedadle již umístěny 2 dětské autosedačky a nedostatek

prostoru neumožňuje umístit třetí dětskou autosedačku, třetí dítě starší 3 let a menší než 150 cm na zadním sedadle pouze, je-li toto dítě za jízdy připoutáno bezpečnostním pásem,

g) poučit osoby starší 3 let nebo osoby je doprovázející přepravované ve vozidle kategorie M2 a M3²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, o povinnosti použít zádržný bezpečnostní systém, pokud tato informace není zajištěna jiným způsobem,

Vyhl. 294/2015 Sb.:

O6 Piktogram upozorňující na povinnost používat zádržný bezpečnostní systém stanovený pro vozidla kategorií M2 a M3

h) mít za jízdy na motocyklu nebo na mopedu na hlavě nasazenou a řádně připevněnou ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu²⁾ a chránit si za jízdy zrak vhodným způsobem, například brýlemi nebo štítem, pokud tím není snížena bezpečnost jízdy, například za deště nebo sněžení.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Bodové hodnocení

4

Porušení povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem nebo užít ochrannou přilbu

Vyhláška č. 153/2023 Sb., o schvalování technické způsobilosti vozidel a technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

Kategorie vozidel (§ 4)

(1) Silniční vozidla a zvláštní vozidla se dělí na vozidla

a) kategorie M, N a O; popis silničních vozidel kategorií M, N a O a jejich další členění je uvedeno v přímo použitelném předpise Evropské unie upravujícím schvalování vozidel kategorií M, N a O¹ (¹*Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/858 ze dne 30. května 2018 o schvalování motorových vozidel a jejich přípojných vozidel, jakož i systémů, konstrukčních částí a samostatných technických celků určených pro tato vozidla a o doзору nad trhem s nimi, o změně nařízení (ES) č. 715/2007 a č. 595/2009 a o zrušení směrnice 2007/46/ES, v platném znění*),

b) kategorie L; popis silničních vozidel kategorie L a její další členění je uvedeno v přímo použitelném předpise Evropské unie upravujícím schvalování vozidel kategorie L² (²*Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 168/2013 ze dne 15. ledna 2013 o schvalování dvoukolových nebo tříkolových vozidel a čtyřkolek a doзору nad trhem s těmito vozidly, v platném znění*),

c) kategorie T, C, R a S; popis zvláštních vozidel kategorií T, C, R a S a jejich další členění je uvedeno v přímo použitelném předpise Evropské unie upravujícím schvalování vozidel kategorií

T, C, R a S³ (³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 167/2013 ze dne 5. února 2013 o schvalování zemědělských a lesnických vozidel a dozoru nad trhem s těmito vozidly, v platném znění) a

d) kategorie Z zahrnující ostatní vozidla, která nelze zařadit do jiné kategorie.

(2) Vozidla kategorie S se vedle podkategorií podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího schvalování vozidel kategorií T, C, R a S³ dále dělí na

a) vozidla podkategorie SS, do níž patří pracovní stroje samojízdné s vlastním zdrojem pohonu, konstrukčně a svým vybavením určené pouze pro vykonávání určitých pracovních činností; pracovní stroje samojízdné nejsou zpravidla určeny pro přepravní činnost,

b) vozidla podkategorie SN, do níž patří pracovní stroje nesené určené pouze pro vykonávání určitých pracovních činností, které jsou při pohybu na pozemních komunikacích zavěšeny na vozidle a tvoří s ním jeden celek a jejichž pojezdová ústrojí, jsou-li jimi vybaveny, nejsou v přepravní poloze ve styku s vozovkou, a výměnné nástavby mající charakter pracovního stroje neseného, a

c) vozidla podkategorie SP, do níž patří pracovní stroje přípojné bez vlastního pohonu určené pouze pro vykonávání určitých pracovních činností, které jsou na pozemních komunikacích taženy silničními motorovými vozidly a tvoří s nimi jízdní soupravu.

(2) Ustanovení odstavce 1 písm. a) neplatí pro

a) řidiče při couvání vozidla,

b) řidiče, který nemůže užít bezpečnostní pás ze zdravotních důvodů,

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 21. března 2012, č. j. 5 As 118/2011 – 103, www.nssoud.cz):

„Pokud stěžovatel byl již v době silniční kontroly osobou, která byla držitelem příslušného oprávnění o zdravotní indispozici, nemohl se dopustit skutkem spočívajícím v nepřipoutání se bezpečnostními pásy protiprávního jednání, za který by jej bylo lze postihnout, neboť zde zcela absentuje materiální stránka přestupku. Bez ohledu na skutečnost, zda stěžovatel listinu deklarující zdravotní indispozice (příslušné oprávnění) měl u sebe, de iure et de facto naplňoval dikci zákona, tzn. byl objektivně osobou, která nemůže užít bezpečnostní pás ze zdravotních důvodů, což prokázal dodatečně potvrzením vydaným lékařem.“

c) řidiče vozidla bezpečnostních sborů, ozbrojených sil a vojenského zpravodajství při plnění služebních povinností, řidiče vozidla obecní policie při plnění úkolů obecní policie, řidiče vozidla jednotky požární ochrany a záchranného vozidla Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a)} a řidiče vozidla poskytovatele zdravotnické záchranné služby v případech, kdy použití bezpečnostního pásu brání v rychlém opuštění vozidla za účelem výkonu dalších povinností.

(3) Ustanovení odstavce 1 písm. c), e) a f) neplatí

a) pro řidiče, který přepravuje osobu, jejíž zdravotní stav neumožňuje použití zádržného bezpečnostního systému,

b) pro přepravu dítěte ve vozidle bezpečnostních sborů při plnění služebních povinností, ve vozidle obecní policie při plnění jejích povinností, ve vozidle jednotky požární ochrany při

řešení mimořádných událostí^{8a)} a ve vozidle poskytovatele zdravotnické záchranné služby a Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a)} nebo při poskytování zdravotních služeb přepravovanému dítěti,

^{8a)} § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.

Poskytovatelem zdravotnické záchranné služby je příspěvková organizace zřízená krajem, která má oprávnění k poskytování zdravotnické záchranné služby podle zákona o zdravotních službách.²⁴

c) do 1. května 2008 pro přepravu dětí ve vozidlech zabezpečujících svoz a rozvoz dětí do mateřských a základních škol nebo přepravu dětí na sportovní, kulturní nebo společenské akce za podmínky omezení rychlosti daného vozidla na maximálně 70 km/hod.

(4) Ustanovení odstavce 1 písm. c) neplatí pro přepravu dětí v obci ve vozidle taxislužby při provozování taxislužby; dítě uvedené v písmenu c) nesmí být přepravováno na sedadle vedle řidiče a musí být připoutáno bezpečnostním pásem. Je-li však při přepravě dítěte dětská autosedačka použita, musí být splněna podmínka uvedená v odstavci 1 písm. c) bodě 2.

(5) Ustanovení odstavce 1 písm. h) neplatí pro řidiče vozidla Horské služby v případech, kdy použití ochranné přilby by mohlo ztížit nebo znemožnit komunikaci se zachraňovanou osobou.

(6) Zdravotní důvody musejí být doloženy lékařským potvrzením, kromě případů, kdy aktuální zdravotní stav zřejmě vypovídá o nenadálých zdravotních potížích projevujících se v naplnění zdravotních důvodů podle odstavce 2 písm. b) a odstavce 3 písm. a). Toto potvrzení musí mít řidič nebo přepravované dítě nebo osoba doprovázející přepravované dítě za jízdy u sebe a na požádání policisty nebo strážníka obecní policie je musí předložit ke kontrole; v případech, kdy se nejedná o trvalý stav, musí být platnost lékařského potvrzení časově omezena nejdéle na dobu 1 roku. Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti a vzor lékařského potvrzení.

*** Poznámka:**

Prováděcím předpisem je **vyhláška č. 277/2004 Sb.**, o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem (**vyhláška o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel**), ve znění pozdějších předpisů.

(7) Řidič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe

a) řidičský průkaz; to neplatí, pokud je držitelem platného řidičského průkazu České republiky,

b) osvědčení o registraci vozidla podle zvláštního právního předpisu²⁾, to neplatí, pokud je vozidlo zapsáno v registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu²⁾,

c) průkaz profesní způsobilosti řidiče nebo obdobný doklad vydaný jiným členským státem nebo Švýcarskou konfederací anebo osvědčení řidiče podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího přístup na trh mezinárodní silniční nákladní dopravy⁴⁸⁾ s údajem o profesní způsobilosti řidiče vyznačeným harmonizovaným kódem, vztahuje-li se na něj § 3

²⁴ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 39.

odst. 4; to neplatí, má-li záznam o profesní způsobilosti v řidičském průkazu nebo je tato skutečnost zapsána v centrálním registru řidičů.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1072/2009 ze dne 21. října 2009 o společných pravidlech pro přístup na trh mezinárodní silniční nákladní dopravy, v platném znění.

Bodové hodnocení

2

Řízení motorového vozidla bez profesní způsobilosti

d) doklad o zdravotní způsobilosti, pokud jde o držitele řidičského oprávnění, který je starší 65 let a je povinen podrobovat se pravidelným lékařským prohlídkám podle § 87 odst. 1 nebo 3.

Povinnost mít u sebe při řízení doklad o zdravotní způsobilosti se nově týká všech řidičů starších 65 let, tedy nejen řidičů běžných, ale též tzv. řidičů „profesionálů“.

e) v případě vozidla kategorie M2, M3, N2, N3, O3 nebo O4 nebo vozidla kategorie T²⁾ s konstrukční rychlostí převyšující 40 km.h⁻¹

1. doklad o poslední technické silniční kontrole, byla-li provedena na území jiného členského státu, a

2. doklad o poslední pravidelné technické prohlídce, jde-li o vozidlo registrované v jiném členském státě.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

(8) Řidič motorového vozidla je na výzvu policisty, vojenského policisty, strážníka obecní policie nebo celníka povinen předložit ke kontrole doklady podle odstavce 7. Nemá-li povinnost mít některý z těchto dokladů při řízení u sebe, může namísto jeho předložení prokázat svou totožnost.

(9) Předloží-li řidič při kontrole vozidla osvědčení o registraci vozidla, které bylo prohlášeno za zadržené podle § 6b odst. 4, nebo řidičský průkaz, který byl prohlášen za zadržený podle § 118b odst. 6 nebo jehož držitel řidičské oprávnění pozbyl nebo mu bylo odňato nebo pozastaveno, policista, vojenský policista, strážník obecní policie nebo celník mu tento doklad odejme a bezodkladně jej odevzdá příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Řidiči o tom vydá potvrzení.

(10) Řidič motorového vozidla je povinen podrobit vozidlo na výzvu policisty technické silniční kontrole, kontrole umístění, upevnění nebo zajištění nákladu, kontrole hmotnosti vozidla nebo jízdní soupravy, kontrole poměru hmotností vozidel v jízdní soupravě, kontrole rozložení hmotnosti na nápravy, skupiny náprav, kola nebo skupiny kol, kontrole rozměrů vozidla nebo jízdní soupravy včetně nákladu nebo kontrole dodržení podmínek spojitelnosti vozidel v jízdní soupravu.

§ 6a

Technická silniční kontrola

(1) Technickou silniční kontrolou se rozumí kontrola technického stavu a činnosti vozidla, jeho systémů, konstrukčních částí a samostatných technických celků a jejich vlivu na životní prostředí za účelem zjištění či vyloučení závad podle zvláštního právního předpisu²⁾. Nelze-li účelu technické silniční kontroly dosáhnout použitím prostředků nebo zařízení, které má policista k dispozici v místě kontroly, a jsou-li důvodné pochybnosti o technické způsobilosti vozidla, lze technickou silniční kontrolu provést rovněž pomocí mobilní kontrolní jednotky, ve stanici technické kontroly nebo ve stanici měření emisí.

(2) Při technické silniční kontrole je řidič povinen

a) zajet k mobilní kontrolní jednotce, do stanice technické kontroly nebo do stanice měření emisí, pokud zajižďka včetně cesty zpět není delší než 16 kilometrů,

b) předložit doklady podle § 6 odst. 7 písm. e), jde-li o vozidlo kategorie M2, M3, N2, N3, O3, O4 nebo vozidlo kategorie T²⁾ s konstrukční rychlostí převyšující 40 km.h⁻¹, a

c) řídit se pokyny osoby provádějící kontrolu.

(3) O provedené technické silniční kontrole vydá policie řidiči doklad. Údaje obsažené v tomto dokladu předá policie Ministerstvu dopravy (dále jen "ministerstvo"). Ministerstvo tyto údaje zpřístupní prostřednictvím informačního systému technických prohlídek²⁾.

(4) Náklady na provedení technické silniční kontroly uhradí tomu, kdo ji provedl, policie. Zjistí-li se při technické silniční kontrole vážná nebo nebezpečná závada²⁾, je řidič vozidla povinen policii náklady na provedení této kontroly uhradit; při správě placení těchto nákladů se postupuje podle daňového řádu.

***Poznámka:** Dle § 3 vyhlášky č. 82/2012 Sb. se stanoví náklady na provedení technické silniční kontroly u

a) vozidel, která mají více než osm míst k přepravě osob, kromě místa řidiče, a vozidel, jejichž největší přípustná hmotnost převyšuje 3 500 kg, 1 500 Kč a

b) ostatních vozidel 800 Kč.

(5) Technické silniční kontroly jsou prováděny bez ohledu na státní občanství řidiče a stát, ve kterém je vozidlo registrováno. Technickou silniční kontrolu nesmí provádět osoba, která je s ohledem na svůj poměr k řidiči nebo provozovateli vozidla podjatá. Osoba provádějící technickou silniční kontrolu nesmí získat majetkový nebo jiný prospěch v závislosti na výsledku kontroly. Osoba obsluhující mobilní kontrolní jednotku musí být držitelem profesního osvědčení kontrolního technika²⁾.

(6) Technické silniční kontroly vozidel kategorií M2, M3, N2, N3, O3 a O4²⁾ se provádějí tak, aby celkový počet těchto kontrol provedených v kalendářním roce odpovídal nejméně 5 % z celkového počtu vozidel těchto kategorií zapsaných v registru silničních vozidel.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

(7) Způsob a rozsah provádění technické silniční kontroly, technické podmínky pro hodnocení jejího výsledku, technické požadavky na mobilní kontrolní jednotky, náležitosti dokladu o provedené technické silniční kontrole, způsob a formu předání údajů obsažených v tomto dokladu a způsob stanovení nákladů na provedení technické silniční kontroly stanoví prováděcí právní předpis.

§ 6b

(1) Zjistí-li se při technické silniční kontrole nebo při objasňování dopravní nehody nebezpečná závada, která vzhledem ke své povaze nebo rozsahu významně zvyšuje ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nebo nepříznivé působení provozu vozidla na životní prostředí, zadrží policista osvědčení o registraci vozidla vykazujícího takovou závadu a vydá o tom řidiči vozidla nebo jeho provozovateli, je-li přítomen, doklad. Do okamžiku vydání protokolu o technické prohlídce podle § 6c odst. 1 nelze vozidlo užit v provozu na pozemních komunikacích.

***Poznámka:** Stanovuje se výslovný zákaz užívat v provozu vozidlo, jehož osvědčení o registraci vozidla bylo zadrženo či prohlášeno za zadržené, a to až do okamžiku, kdy bude vydán protokol o technické prohlídce prokazující odstranění nebezpečné závady. Porušení tohoto zákazu je postihováno speciální skutkovou podstatou přestupku dle § 125c odst. 1 písm. a) bod 4. – pokuta od 7.000 do 25.000 Kč a zákaz činnosti od 4 měsíců do 6 měsíců.

(2) V dokladu o zadržení osvědčení o registraci vozidla podle odstavce 1 policista uvede

- a) identifikační údaje zadržného osvědčení o registraci vozidla,
- b) zjištěné závady podle odstavce 1,
- c) údaj o tom, zda bylo osvědčení o registraci vozidla zadrženo při technické silniční kontrole nebo při objasňování dopravní nehody,
- d) úřad příslušný k vrácení zadržného osvědčení o registraci vozidla,
- e) poučení o důsledcích zadržení osvědčení o registraci vozidla a podmínkách jeho vrácení, a
- f) v případě, že řidič nepředložil osvědčení o registraci vozidla, údaj o této skutečnosti.

(3) Zadržené osvědčení o registraci vozidla zašle policie spolu s kopií dokladu o jeho zadržení a kopií dokladu o provedené technické silniční kontrole, byl-li vydán, bez zbytečného odkladu, nejpozději následující pracovní den po dni jeho zadržení, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k zapisování údajů o vozidle do registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu²⁾ nebo ministerstvu, není-li takový úřad. Není-li doklad o zadržení osvědčení o registraci vozidla vydán podle odstavce 1 provozovateli vozidla, zašle policie ve stejné lhůtě kopii dokladu rovněž provozovateli vozidla.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

(4) Je-li dán důvod pro zadržení osvědčení o registraci vozidla podle odstavce 1 a řidič jej policistovi nepředložil, policista toto osvědčení o registraci vozidla prohlásí za zadržené. Odstavce 1 až 3 se použijí obdobně s tím, že osvědčení o registraci vozidla se ke kopii dokladu o zadržení osvědčení o registraci vozidla nepřikládá a provozovatel vozidla má povinnost odevzdat osvědčení o registraci vozidla do 5 pracovních dnů ode dne, kdy mu byl vydán doklad o zadržení osvědčení o registraci vozidla nebo mu byla doručena jeho kopie, úřadu podle odstavce 3.

***Poznámka:** V případě nesplnění povinnosti provozovatele odevzdat osvědčení o registraci ve stanovené lhůtě jde o přestupek, v případě fyzické osoby dle § 125c odst. 4 písm. b) – pokuta 2.000 až 5.000 Kč, v případě právnické či fyzické podnikající o přestupek dle § 125d odst. 1 písm. f) – pokuta od 10.000 do 100.000 Kč.

(5) Odstavec 1 se nevztahuje na vozidla základních složek integrovaného záchranného systému, vozidla ozbrojených sil, vozidla zpravodajských služeb a vozidla Horské služby.

(6) Nebezpečné závady, které vzhledem ke své povaze nebo rozsahu významně zvyšují ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nebo nepříznivé působení provozu vozidla nebo jízdní soupravy na životní prostředí, a vzory dokladů o zadržení osvědčení o registraci vozidla podle odstavců 1 a 4 vymezí prováděcí právní předpis.

§ 6c

(1) Úřad, kterému bylo zadržené osvědčení o registraci vozidla podle § 6b odst. 3 nebo 4 zasláno nebo odevzdáno, vrátí provozovateli vozidla zadržené osvědčení o registraci vozidla na jeho žádost, prokáže-li žadatel protokolem o technické prohlídce, že

a) nebezpečné závady zjištěné při technické silniční kontrole byly odstraněny, nebo

b) vozidlo je technicky způsobilé k provozu na pozemních komunikacích, jde-li o nebezpečné závady zjištěné při objasňování dopravní nehody.

(2) Neobdrží-li ministerstvo žádost podle odstavce 1 do 30 dnů ode dne doručení zadrženého osvědčení o registraci vozidla, zašle toto osvědčení příslušnému ústřednímu orgánu státu, který osvědčení o registraci vozidla vydal.

(3) Protokol o technické prohlídce podle odstavce 1, nahrazuje po dobu 5 pracovních dnů zadržené osvědčení o registraci vozidla.

§ 7

(1) Řidič nesmí

a) předat řízení motorového vozidla osobě, která nesplňuje podmínky § 3 odst. 3,

Řidič si musí být vědom toho, že osoba, které předává řízení motorového vozidla, je držitelem příslušného řidičského oprávnění, nejedná-li se o žadatele o řidičské oprávnění nebo o osobu, která se připravuje k přezkoušení nebo skládá zkoušku z odborné způsobilosti.²⁵

b) obtěžovat ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích ani jiné osoby zejména nadměrným hlukem, znečišťováním ovzduší, rozstřikováním kaluží, bláta nebo zbytečným ponecháním motoru stojícího vozidla v chodu,

Za zbytečné ponechání motoru stojícího vozidla v chodu se považuje ponechání motoru v chodu např. při déle trvajícím stání vozidla před železničním přejezdem, při čekání na přepravované osoby apod.

Za zbytečné ponechání motoru stojícího vozidla v chodu se nepovažuje chod motoru tehdy, je-li na něm závislá činnost určitého zařízení vozidla, např. nakládacího nebo sklápěcího mechanismu, nebo je-li to nutné k naplnění vzduchotlakové brzdové soustavy na potřebný provozní tlak apod.²⁶

c) při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení.

²⁵ Tamtéž s. 48.

²⁶ Tamtéž, s. 48.

Bodové hodnocení

4

Držení telefonního přístroje nebo jiného hovorového nebo záznamového zařízení v ruce nebo jiným způsobem při jízdě vozidlem

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 27. května 2011, č. j. 5 As 77/2010-156, www.nssoud.cz):

„1. Pojem „záznamové zařízení“ není obecně v právním řádu České republiky definován. Proto je nutno při výkladu tohoto pojmu vycházet z jeho obecného chápání ve společnosti. „Záznamovým zařízením“ se pak obecně myslí produkt lidské činnosti (výrobek, zařízení), jímž je možno poříditi záznam, ať již zvukový, obrazový, písemný či jiný, a to bez ohledu na to, zda se jedná o záznam delšího děje (např. videozáznam) či záznam jednotlivého okamžiku (fotografie).

2. Ze smyslu a účelu § 22 odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona o přestupcích (pozn. autorů: s účinností od 1. srpna 2011 se jedná o § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona o silničním provozu) jednoznačně vyplývá požadavek na zamezení situace, kdy řidičova pozornost při řízení je snížena ovládním jiného technického prostředku („zařízení“) než vozidla samotného. Není pochyb, že „hovorovým zařízením“ podle tohoto ustanovení je produkt lidské činnosti (výrobek, zařízení), který může sloužit k hovoru (pravidelně mobilní telefon). Používá-li tedy ve stejné souvislosti zákonodárce pojem „záznamové zařízení“, je evidentní, že tím myslí právě produkt lidské činnosti (výrobek, zařízení), které může sloužit k pořízení záznamu (tedy i videokamera, diktafon, fotoaparát apod.).“

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 22. října 2008, č. j. 1 As 64/2008-42 (www.nssoud.cz):

„Skutečnost, že řidič vozidla drží v ruce telefonní přístroj, je objektivně vnímatelná lidským zrakem z protijedoucího vozidla. Proto tvrzení policistů, že stěžovatelku viděli držet v ruce za jízdy telefonní přístroj, může být samo o sobě věrohodným důkazem, aniž by byl předložen další důkaz, neboť k tomu není potřeba odborná znalost ani zvláštní vybavení.“

d) kouřit při jízdě na motocyklu, na mopedu a na jízdním kole,

e) na druhém sedadle motocyklu přepravovat osobu mladší 12 let.

(2) Řidič vozidla hromadné dopravy osob nesmí ve vozidle kouřit a za jízdy jíst a pít, bavit se s přepravovanými osobami a vpouštět je do prostoru vyhrazeného pro řidiče, rozjíždět se před uzavřením dveří a otevírat dveře před zastavením.

Podle § 8 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2017 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je zakázáno kouřit v dopravním prostředku veřejné dopravy.²⁷

(3) Řidič vozidla taxislužby a příležitostné osobní silniční dopravy¹⁰⁾ nesmí při přepravě osob ve vozidle kouřit.

¹⁰⁾ § 2 odst. 10 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění zákona č. 150/2000 Sb.

(4) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg, zvláštního vozidla nebo jízdní soupravy musí jet ze svahu se zařazeným rychlostním stupněm. Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg musí tak učinit, jestliže to vyžaduje bezpečnost jízdy.

(5) Ustanovení odstavce 1 písm. c) se nevztahuje na řidiče vozidla bezpečnostních sborů, ozbrojených sil a vojenského zpravodajství při plnění služebních povinností, řidiče vozidla

²⁷ Tamtéž, s. 49.

obecní policie při plnění jejích povinností a řidiče vozidel jednotek požární ochrany a poskytovatele zdravotnické záchranné služby při řešení mimořádných událostí a Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a)}.

^{8a)} § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.

Jedná se o vymezení okruhu řidičů, kteří při jízdě mohou v ruce nebo i jiným způsobem držet telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení. Podle § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se mimořádnou událostí rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.²⁸

§ 8

Povinnosti řidiče tramvaje

(1) Pro řidiče tramvaje platí § 4, 5 a § 7 odst. 1 písm. a) a c).

(2) Řidič tramvaje je povinen mít při řízení tramvaje u sebe občanský průkaz a průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla podle zvláštního právního předpisu¹¹⁾. Na výzvu policisty je řidič tramvaje povinen předložit tyto doklady policistovi ke kontrole.

¹¹⁾ Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.

Požadovat předložení těchto dokladů může pouze policista. (...). Oprávnění vyžadovat zde uvedených dokladů po řidiči tramvaje nemá strážník obecní policie. Strážník obecní policie však může požadovat prokázání totožnosti v souladu s § 12 zákona č. 553/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Prokázáním totožnosti se pro účely cit. zákona rozumí zjištění jména, příjmení, data narození, rodného čísla a bydliště osoby.²⁹

§ 8a

Povinnosti učitele autoškoly

(1) Učitel autoškoly při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla podle § 3 odst. 3 písm. b) nebo c) nesmí

a) požit alkoholický nápoj nebo užít jinou návykovou látku během jízdy ve výcvikovém vozidle,

b) vykonávat činnost učitele autoškoly bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; pro posouzení ovlivnění učitele autoškoly jinou návykovou látkou se použije § 5 odst. 2 písm. b) obdobně,

c) vykonávat činnost učitele autoškoly, jestliže je jeho schopnost k výkonu této činnosti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu.

(2) Učitel autoškoly je při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla podle § 3 odst. 3 písm. b) nebo c) povinen

²⁸ Tamtéž, s. 49.

²⁹ Tamtéž, s. 50.

a) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,

b) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou.

⁷⁾ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů.

§ 9

Povinnosti přepravované osoby

(1) Přepravovaná osoba je povinna

a) být za jízdy připoutána na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾,

Pokud jde o povinnost přepravované osoby být za jízdy připoutána bezpečnostním pásem, je třeba připomenout též povinnost řidiče vozidla kategorie M2 a M3 (tj. autobusu) poučit přepravované osoby starší 3 let nebo osoby je doprovázející o povinnosti použít zádržný bezpečnostní systém, je-li jím vozidlo na daném sedadle vybaveno, s výjimkou případů, kdy je tato informace zajištěna jiným způsobem (pomocí piktogramu). Viz § 6 odst. 1 písm. g). Poučovací povinnost však na řidiče autobusu nepřenáší odpovědnost za to, že jím či pomocí piktogramu poučené přepravované osoby bezpečnostním pásem skutečně připoutány budou, neboť se i nadále jedná o jejich povinnost.

Řidičům vozidel jiných kategorií tato poučovací povinnost stanovena není, *a contrario* ji tedy nemají.³⁰

Z judikatury:

Nejvyšší soud (podle rozsudku ze dne 22. 5. 2012, sp. zn. 23 Cdo 1389/2010, www.nsoud.cz):

„Povinnost připoutat se bezpečnostním pásem je zákonem primárně uložena přepravované osobě, která je odpovědná za svou bezpečnost. Ve výjimečných případech by bylo možné dospět k závěru, že řidič je povinen (ve smyslu zákonem uložené povinnosti zajistit bezpečnost přepravovaných osob podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 361/2000 Sb.) poučit přepravovanou osobu o její povinnosti připoutat se bezpečnostním pásem, resp. poučit ji o způsobu použití bezpečnostních pásů, a to vzhledem ke zdravotnímu stavu této osoby, jejímu věku, či jiným jedinečným okolnostem. Pokud takové výjimečné okolnosti dány nejsou, řidič vozidla zásadně za porušení povinnosti přepravované osoby připoutat se za jízdy na sedadle bezpečnostním pásem neodpovídá.“

b) užívat za jízdy na motocyklu nebo mopedu ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu²⁾, kterou má nasazenou a řádně připevněnou na hlavě,

c) neohrožovat svým chováním bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, zejména neomezovat řidiče v bezpečném ovládání vozidla,

d) dbát pokynů řidiče, zejména při nastupování do vozidla a vystupování z něj.

³⁰ Tamtéž, s. 51.

(2) Povinnosti podle odstavce 1 písm. a) neplatí pro osobu starší 18 let a menší než 150 cm a osobu, která tak nemůže učinit ze zdravotních důvodů na základě lékařského potvrzení. Lékařské potvrzení musí mít za jízdy u sebe; v případech, kdy se nejedná o stav trvalého rázu, musí být platnost lékařského potvrzení časově omezena nejdéle na dobu jednoho roku. Náležitosti lékařského potvrzení stanoví prováděcí právní předpis. Pokud je osoba pohybově postižená přepravovaná ve vozidle na vozíku pro invalidy, musí být vozík a osoba pohybově postižená připoutána speciálním zadržným systémem schváleného provedení²⁾.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Náležitosti a vzor lékařského potvrzení osvědčujícího důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem, stanoví vyhláška č. 277/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a to v § 9 a v příloze č. 4.³¹

(3) Povinnosti podle odstavce 1 písm. a) dále neplatí pro bezpečnostní sbory, ozbrojené síly a vojenské zpravodajství při plnění jejich služebních povinností, obecní policii při plnění úkolů podle zákona, hasiče ve vozidle požární ochrany a záchranáře v záchranném vozidle Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a)}, kdy použití bezpečnostního pásu brání v rychlém opuštění vozidla, učitele jízdy při výcviku, jakož i pro zdravotnického pracovníka poskytovatele zdravotnické záchranné služby, záchranáře nebo zdravotnického pracovníka Horské služby, který v době přepravy poskytuje pacientovi zdravotní služby.

^{8a)} § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.

(4) Povinnost podle odstavce 1 písm. b) neplatí pro člena Horské služby v případech, kdy by použití ochranné přilby mohlo ztížit nebo znemožnit komunikaci se zachraňovaným nebo kdy použití ochranné přilby vylučuje zdravotní stav zachraňovaného.

(5) Přepravovaná osoba nesmí vyhazovat předměty z vozidla.

(6) Přepravovaná osoba při jízdě na motocyklu se musí nohama dotýkat stupaček a nesmí kouřit.

(7) Boční sezení na motocyklu je zakázáno.

³¹ Tamtéž, s. 52.

(8) Přepřavovaná osoba, která se může aktivně podílet na jízdě vozidla (zejména šlapáním, bržděním, negativním ovlivňováním rovnováhy vozidla a obdobným způsobem), nesmí během jízdy a bezprostředně před jejím zahájením požit alkoholický nápoj nebo užít jinou návykovou látku nebo zahájit jízdu v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohla být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; pro posouzení ovlivnění přepřavované osoby dle této věty jinou návykovou látkou se použije § 5 odst. 2 písm. b) obdobně. Přepřavovaná osoba podle předchozí věty je povinna podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.

⁷⁾ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů.

Z důvodové zprávy k pozměňovacímu návrhu č. 7226 poslance Čížinského z 20. 1. 2021 ke sněmovnímu tisku [č.374](#) vyplývá, že

“Osoba, která je přepřavována ve vozidle nebo na vozidle, což se v podmínkách ČR týká převážně spolujízdy na vícemístném jízdním kole (tzv. „tandem“, případně tzv. „beerbike“), může v řadě případů aktivně ovlivňovat průběh jízdy. V takovém případě může ovlivnění spolujezdcem negativně ovlivnit bezpečnost a plynulost jízdy jako takové. Opatření by se však nemělo dotknout osob dopravovaných ve vozidle nebo na vozidle k tomu konstrukčně přizpůsobeném, bez možnosti aktivně ovlivňovat řízení (zejména tzv. rikša, která je v praxi skutečně provozována, obecně také přívěsný vozík za kolo atp.).

Zároveň se navrhuje, aby těmto osobám byla stanovena povinnost podrobit se vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou, dle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů. Tato povinnost analogicky odpovídá povinnosti řidiče podrobit se takovému vyšetření.

Z hlediska přestupků by porušení obou těchto povinností (povinnosti nepožit během jízdy nebo bezprostředně před ní alkoholický nápoj nebo neužit jinou návykovou látku a povinnosti podrobit se vyšetření ke zjištění, zda není osoba ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou) mělo spadat pod skutkovou podstatu dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Dle tohoto ustanovení spáchá fyzická osoba přestupek tím, že se v provozu na pozemních komunikacích dopustí porušení nebo nesplnění povinnosti stanovené v hlavě II zákona o silničním provozu [pokud nejde některou ze speciálních skutkových podstat uvedených v písm. a) až j) § 125c odst. 1 téhož zákona]. Navrhované povinnosti jsou zařazeny v § 9 zákona o silničním provozu, tedy v hlavě II tohoto zákona. Za adekvátní společenské nebezpečnosti takového jednání lze považovat rovněž sankci hrozící za spáchání takového přestupku (obecně v rozmezí 1.500 až 2.000 Kč; v případě příkazu na místě do 2.000 Kč).

Aby bylo možno tyto přestupky efektivně postihovat, navrhuje se rovněž stanovit pravomoc strážníků obecní policie projednávat tyto přestupky příkazem na místě (doplnění nového písmene do § 124 odst. 13 zákona o silničním provozu). Počítá se s tím, že takto budou moci strážníci obecní policie projednávat pouze přestupek vzniklý porušením povinnosti nepožit během jízdy nebo bezprostředně před ní alkoholický nápoj nebo neužit jinou návykovou látku. Nikoliv tedy porušením povinnosti podrobit se vyšetření ke zjištění, zda není osoba ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Tato druhá povinnost může být totiž obtížněji projednatelná příkazem na místě, a to vzhledem k podmínkám provedení vyšetření dle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů (zejm. možnosti osoby podezřelé ze spáchání přestupku odmítnout provedení orientačního vyšetření). Rovněž skutkové okolnosti tohoto typu přestupků bývají komplikovanější, a proto se navrhuje nechat jejich projednání na příslušném správním úřadu ve správním řízení.“

Díl 2

Provozovatel vozidla

§ 10

Povinnosti provozovatele vozidla

(1) Provozovatel vozidla nesmí

a) přikázat ani dovolit, aby bylo v provozu na pozemních komunikacích užito vozidlo, které nesplňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem²⁾, pokud nejde o přípojný podvozek (vozidlo) k záchrannému vozidlu Horské služby podle § 5 odst. 3,

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

b) svěřit řízení vozidla osobě, která nesplňuje podmínky § 3 odst. 2,

***Poznámka:**

Znění odstavců 2 a 3, § 3 tohoto zákona:

(2) Řídit vozidlo nebo jet na zvířeti může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla nebo jízdu na zvířeti a předpisy o provozu na pozemních komunikacích.

(3) Řídit motorové vozidlo může pouze

a) osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen „skupina vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu⁴⁴⁾,

b) žadatel o řidičské oprávnění, který se pod dohledem učitele autoškoly podrobuje výcviku v řízení motorového vozidla nebo skládá zkoušku z řízení motorového vozidla nebo

c) osoba, která se pod dohledem učitele autoškoly⁴⁾ připravuje k přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel nebo skládá zkoušku v rámci tohoto přezkoušení^{4a)}.

c) svěřit řízení motorového vozidla osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 3,

d) přikázat nebo svěřit samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 30. března 2011, č. j. 1 As 21/2011-52, www.nssoud.cz)

I. Pro splnění povinnosti vyplývající z § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu nestačí znát jen okruh pravděpodobných řidičů, nýbrž je třeba vědět, které konkrétní osobě bylo přikázáno nebo svěřeno řízení vozidla, respektive komu bylo umožněno vozidlo řídit.

II. Neví-li provozovatel, komu svěřil nebo přikázal řízení vozidla, nemůže věrohodně tvrdit, že tímto řidičem byla osoba jemu blízká.

(2) Provozovatel vozidla je povinen zajistit, aby barevné provedení a označení vozidla nebylo zaměnitelné se zvláštním barevným provedením vozidel Vojenské policie podle zvláštního právního předpisu¹²⁾, policie podle zvláštního právního předpisu¹³⁾, celní správy podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾, obecní policie podle zvláštního právního předpisu^{14a)},

Vězeňské služby České republiky (dále jen „Vězeňská služba“) podle zvláštního právního předpisu^{14b)}, vozidel zdravotnické záchranné služby podle zvláštního právního předpisu⁵²⁾ a vozidel jednotek požární ochrany podle zvláštního právního předpisu.^{14c)}

¹²⁾ Zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii), ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁾ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁾ Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

^{14a)} Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

^{14b)} § 24b zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění zákona č. 436/2003 Sb.

^{14c)} Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany.

⁵²⁾ Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů.

(3) Provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

(4) Provozovatel vozidla a osoba, které provozovatel svěřil vozidlo, s výjimkou, kdy provozovatelem vozidla je zpravodajská služba, jsou povinni na výzvu policie, krajského úřadu nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností sdělit skutečnosti potřebné k určení totožnosti řidiče vozidla podezřelého z porušení ustanovení tohoto zákona; tímto ustanovením není dotčeno ustanovení zvláštního právního předpisu upravující právo odeprít výpověď nebo podání vysvětlení.

(5) Provozovatel vozidla kategorie M2 a M3²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, je povinen zajistit, aby přepravované osoby starší 3 let nebo osoby je doprovázející byly poučeny o povinnosti použít tento zádržný bezpečnostní systém. Způsoby informování stanoví prováděcí právní předpis.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

* Poznámka:

Způsoby informování byly uvedeny ve vyhlášce č. 193/2006 Sb., kterou se s účinností od 1. července 2006 novelizovala vyhláška č. 30/2001 Sb., v § 27a. Tato vyhláška byla s účinností od 1. ledna 2016 nahrazena vyhláškou č. 294/2015 Sb., která toto ustanovení obsahuje v § 22:

§ 22

Označení sedadel vybavených zádržným systémem

(1) U vozidla kategorie M2 nebo M3²⁾ registrovaného v České republice, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, musí být viditelně pro každé sedadlo umístěn výrazně zobrazený piktogram, který může být v horní části doplněn textem „PŘIPOUTEJTE SE“.

(2) Základní plocha piktogramu je kruh modré barvy a symbol postavy, který je proveden barvou bílou. Průměr kruhu piktogramu nesmí být menší než 7,5 cm. Vzor piktogramu je uveden v příloze č. 13 k této vyhlášce.

Vyhláška č. 294/2015 Sb.: **O6** piktogram upozorňující na povinnost používat zadržný bezpečnostní systém stanovený pro vozidla kategorií M2, M3.

Díl 3

Pravidla provozu na pozemních komunikacích

Oddíl 1

Jízda vozidly

§ 11

Směr a způsob jízdy

(1) Na pozemní komunikaci se jezdí vpravo, a pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, při pravém okraji vozovky, pokud není stanoveno jinak.

Vozovkou je část silnice určená především pro provoz motorových vozidel. Okraj vozovky se vyznačuje vodorovnou dopravní značkou „Vodicí čára“. Mezi zvláštní okolnosti, které mohou bránit jízdě při pravém okraji vozovky, náleží také závady ve sjízdnosti při okraji vozovky apod.³²

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 31. července 2008, č. j. 4 As 45/2007–139, www.nssoud.cz)

1. Za zvláštní okolnost ve smyslu § 11 odst. 1 zákona o silničním provozu je třeba považovat pouze to, co má souvislost s provozem na pozemních komunikacích. Teprve v tomto „objektivním“ rámci přímé souvislosti s provozem na pozemní komunikaci je pak prostor pro subjektivní uvážení účastníka provozu, který musí přizpůsobit svou situaci reálným podmínkám na pozemní komunikaci, např. v případě překážek podle § 45 zákona, a to i se zřetelem na další povinnosti, zejména uvedených v § 4 a § 5 zákona o silničním provozu.

2. Zvláštní okolnost podle § 11 odst. 1 zákona o silničním provozu je neurčitým právním pojmem a není v zákoně o provozu na pozemních komunikacích blíže definována. Neurčité právní pojmy podle právní teorie zahrnují jevy nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat, neboť jejich obsah a rozsah se může měnit a často bývá podmíněn časem a místem aplikace normy. Správní orgán musí jejich obsah vymezit a následně zjistit, zda konkrétní skutkovou situaci lze pod takto vymezený pojem podřadit či nikoliv.

3. Podle terminologie trestního práva se skutkem rozumí určitá událost ve vnějším světě, spočívající v jednání člověka (či jeho opomenutí), přičemž rámec aktů zahrnutých do jednání, je vymezen následkem, jehož je jednání příčinou. Jako skutek je taková okolnost vymezena v příslušném aktu orgánu činného v trestním řízení, tj. např. v záznamu o sdělení obvinění, v obžalobě, v rozsudku, v usnesení o zastavení trestního stíhání apod. Skutkem je přitom souhrn skutkových okolností popsanych v těchto aktech, nikoliv jejich právní posouzení. Právní teorie a praxe nechápe totožnost skutku jako naprostou shodu mezi skutkovými okolnostmi popsany v žalobním návrhu (ve shodě se sdělením obvinění) a výrokem soudu. Postačí shoda mezi podstatnými skutkovými okolnostmi, přičemž soud může a musí přihlížet i k těm změnám skutkového stavu, k nimž došlo při soudním projednávání věci. Z těchto hledisek je třeba postupovat i ve správním soudnictví.

³² BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 59.

(2) Na krajnici smí řidič motorového vozidla vjet jen při zastavení a stání nebo, jestliže je to nutné, při objíždění, vyhýbání, odbočování nebo otáčení; přitom musí dbát zvýšené opatrnosti.

Při vjíždění na krajnici musí řidič motorového vozidla přihlídnout k užívání krajnice jinými účastníky provozu na pozemních komunikacích (chodci, cyklisty, jezdci na zvířatech).³³

§ 12

Jízda v jízdních pruzích

(1) Mimo obec se na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy jezdí v pravém jízdním pruhu. V ostatních jízdních pruzích se smí jet, jestliže je to nutné k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.

(2) V obci na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič motorového vozidla užívat k jízdě kteréhokoliv jízdního pruhu; přitom se nepovažuje za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdních pruhů rychleji než vozidla v jiném jízdním pruhu. Pokud by vozidla jedoucí současně ve všech jízdních pruzích bránila v jízdě rychleji jedoucímu vozidlu, musí řidič jedoucí v levém krajním jízdním pruhu tento pruh co nejdříve uvolnit; to neplatí, užívá-li řidič levého krajního jízdního pruhu k odbočování, otáčení nebo při souběžné jízdě podle odstavce 3. Řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, zvláštního motorového vozidla, motocyklu s konstrukční rychlostí do 45 km.h⁻¹ a cyklista smí levý krajní jízdní pruh užít k jízdě, jen jestliže je to nutné k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.

Povinnost podle věty druhé sleduje zájem na zvýšení plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Smyslem této úpravy je zamezit bránění v jízdě rychleji jedoucímu vozidlu zejména vozidly pomalu jedoucími současně ve všech jízdních pruzích, nejde-li o souběžnou jízdu nebo o další situace v tomto ustanovení uvedené. Pokud tato vozidla pojedou nejvyšší dovolenou rychlostí, neměla by nastat situace, že by bránila v jízdě jinému vozidlu, pokud by nešlo o řidiče, který po právu nemusí dodržovat stanovenou nejvyšší dovolenou rychlost (viz § 18 odst. 9). Řidiči jedoucímu v levém jízdním pruhu však nepřísluší posuzovat, zda za ním jedoucí řidič smí jet rychleji či nikoliv.³⁴

(3) Je-li na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdních pruzích v jednom směru jízdy taková hustota provozu, že se vytvoří souvislé proudy vozidel, v nichž řidič motorového vozidla může jet jen takovou rychlostí, která závisí na rychlosti vozidel jedoucích před ním, mohou jet motorová vozidla souběžně (dále jen „souběžná jízda“); přitom se nepovažuje za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdních pruhů rychleji než vozidla v jiném jízdním pruhu.

(4) Na pozemní komunikaci o třech nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, zvláštního motorového vozidla a motocyklu s konstrukční rychlostí do 45 km.h⁻¹ užít k jízdě výhradně dvou jízdních pruhů nejbližších k pravému okraji vozovky; v ostatních jízdních pruzích smí jet jen tehdy, jestliže je to nutné k objíždění, otáčení nebo odbočování.

³³ Tamtéž, s. 59.

³⁴ Tamtéž, s. 60.

Třetí a další jízdní pruh od pravého okraje vozovky tak uvedení řidiči nemohou užít pro účely předjíždění.³⁵

(5) Přejíždět z jednoho jízdního pruhu do druhého smí řidič jen tehdy, neohrozí-li a neomezí-li řidiče jedoucího v jízdním pruhu, do kterého přejíždí; přitom musí dávat znamení o změně směru jízdy. Při souběžné jízdě umožní řidiči vozidel jedoucích v průběžném pruhu řidičům vozidel do tohoto pruhu přejíždějících z pruhu, který přestal být průběžným, vjet tak, aby se vozidla jedoucí v průběžném pruhu a vozidla do něho přejíždějící mohla řadit střídavě po jednom do jízdního proudu průběžného pruhu. Tam, kde se dva jízdní pruhy sbíhají v jeden, aniž by bylo zřejmé, který z nich je průběžný, nesmí řidič jedoucí v levém jízdním pruhu ohrozit řidiče jedoucího v pravém jízdním pruhu.

Vedle povinnosti řidiče přejíždějícího z jednoho jízdního pruhu do druhého neohrozit řidiče jedoucího v jízdním pruhu, do kterého přejíždí, platí i povinnost jej neomezit, to znamená mu nijak nepřekážet. Ustanovení věty druhé zakotvuje tzv. pravidlo zipu, tj. pravidlo chování pro případy, kdy při souběžné jízdě jeden z jízdních pruhů přestane být průběžným. Zákonná formulace je jednoznačným vyjádřením povinnosti řidičů jedoucích v průběžném jízdním pruhu. Platí to i přes skutečnost, že jiná ustanovení používají v této souvislosti „je povinen umožnit“, neboť normativně mají tyto formulace stejný obsah. Nejedná se tedy o žádnou proklamaci či doporučení, ale o jasné a právně závazné pravidlo chování pro zákonem přesně vymezené situace, v případě jehož porušení připadá do úvahy i právní odpovědnost, včetně případné odpovědnosti za způsobení dopravní nehody. Související dopravní značka č. IP 29 „Střídavé řazení“ je značkou toliko informativní, sloužící k označení (zdůraznění) povinnosti plynoucí již z obecné úpravy, a užitá být nemusí.³⁶

Nejvyšší správní soud (rozsudek ze dne 29. října 2019, č. j. 3 As 297/2017-37, www.nssoud.cz): Dopravní nehoda způsobená ohrožením při přejíždění z levého do pravého jízdního pruhu.

(6) Na pozemní komunikaci o třech jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič přejíždět z levého jízdního pruhu do středního jízdního pruhu jen tehdy, neohrozí-li řidiče přejíždějícího do středního jízdního pruhu z pravého jízdního pruhu; obdobně se postupuje při přejíždění z levých jízdních pruhů do středních jízdních pruhů na pozemní komunikaci o čtyřech a více jízdních pruzích vyznačených na vozovce.

(7) Je-li pro zařazování do průběžného jízdního pruhu zřízen připojovací pruh, je řidič povinen před zařazením do průběžného pruhu užít připojovacího pruhu. Při zařazování z připojovacího pruhu do průběžného pruhu řidič nesmí ohrozit řidiče jedoucí v průběžném pruhu. Není-li připojovací pruh zřízen, je řidič povinen dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím v průběžném pruhu.

Na svém začátku je připojovací pruh oddělen od průběžného pruhu podélnou čarou souvislou. Řidič zde může dosáhnout postupně rychlost jízdy umožňující plynulé zařazení vozidla do proudu vozidel jedoucích v průběžném pruhu v úseku, kde jsou tyto pruhy již odděleny podélnou čarou přerušovanou. I při zařazování vozidla z připojovacího pruhu do průběžného pruhu nesmí být ohrožen řidič jedoucí v průběžném pruhu.³⁷

³⁵ Tamtéž, s. 60.

³⁶ Tamtéž, s. 60.

³⁷ Tamtéž, s. 61.

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 25. září 2008, sp.zn. 11 Tdo 639/2008, www.nsoud.cz)

Pokud byl pro zařazení vozidel na hlavní silnici zřízen připojovací pruh, kterého jsou řidiči z vedlejší silnice povinni před zařazením do průběžného pruhu na hlavní silnici použít (ust. § 12 odst. 7 zákon o silničním provozu), nemůže se řidič, který připojovací pruh nepoužil, dovolávat toho, že vozidlo na hlavní silnici, kterému nedal přednost v jízdě, jelo výrazně vyšší rychlostí, než byla v daném úseku dovolena.

Ilustrační foto: končící připojovací pruh:

(8) Nejsou-li jízdní pruhy na vozovce vyznačeny, rozumí se pro účely odstavců 3 a 5 jízdním pruhem část vozovky dovolující jízdu vozidel jiných než dvoukolových (motocyklů) v jízdním proudu za sebou.

Bodové hodnocení

4

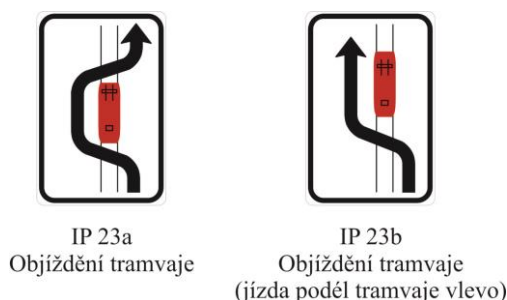
Ohrožení jiného řidiče při přejíždění z jednoho jízdního pruhu do druhého

§ 13

Jízda ve zvláštních případech

(1) Podél nástupního nebo ochranného ostrůvku se jezdí vpravo; vlevo se smí jet jen tehdy, brání-li jízdě vpravo překážka nebo jestliže je to bezpečnější s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu. Při jízdě podél nástupního nebo ochranného ostrůvku je nutno dbát zvýšené opatrnosti. Podél tramvaje se jezdí vpravo, pokud není dopravní značkou „Objíždění tramvaje“ povolena jízda vlevo.

Dopravní značky „Objíždění tramvaje“; vyhláška č. 294/2015 Sb.:

(2) Na tramvajový pás v úrovni vozovky se smí v podélném směru vjet jen při objíždění, předjíždění, odbočování, otáčení, vjíždění na pozemní komunikaci, nebo vyžadují-li to zvláštní okolnosti, například není-li mezi tramvajovým pásem a okrajem vozovky dostatek místa; tramvajový pás zvýšený nad nebo snížený pod úroveň vozovky nebo od vozovky jinak oddělený například obrubníkem se smí přejíždět jen příčně, a to na místě k tomu přizpůsobeném. Při vjíždění na tramvajový pás nesmí řidič ohrozit ani omezit v jízdě tramvaj.

Pokud je nucen řidič vozidla vjet na tramvajový pás v úrovni vozovky, nesmí řidič vozidla tramvaji nijak překážet a musí dbát na to, aby tramvaji nevzniklo žádné nebezpečí, což znamená, že svým vjetím na tramvajové koleje nesmí řidiče tramvaje donutit ani ke snížení rychlosti jízdy.³⁸

§ 14

(1) Je-li vyznačen jízdní pruh dopravní značkou „Vyhrazený jízdní pruh“ (dále jen „vyhrazený jízdní pruh“) pro určitý druh vozidel, platí pro řidiče ostatních vozidel obdobně § 13 odst. 2, a je-li vyhrazený jízdní pruh vyznačen na tramvajovém pásu, též § 21 odst. 7. Jízdní pruh nelze vyhradit pro motocykly.

Přednost určitého vozidla, které při odbočování vpravo nebo vlevo nebo při jiné změně směru jízdy křížuje směr jízdy vozidla jedoucího po jeho pravé nebo levé straně, platí pouze tehdy, jede-li toto vozidlo po vyhrazeném jízdním pruhu vyznačeném na tramvajovém pásu.³⁹

Ilustrační foto: vyhrazený jízdní pruh pro cyklisty:

³⁸ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. Praha: 2001, s. 68.

³⁹ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 62.

(2) Přejíždí-li řidič vozidla, pro které je vyhrazen jízdní pruh, z vyhrazeného jízdního pruhu do přílehlého jízdního pruhu, řidič vozidla jedoucí v tomto pruhu mu to musí umožnit snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla. Řidič vozidla ve vyhrazeném jízdním pruhu je povinen dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit řidiče ostatních vozidel.

Bodové hodnocení

4

Ohrožení jiného řidiče při přejíždění z jednoho jízdního pruhu do druhého

(3) Jede-li vozidlo, pro které je vyhrazen jízdní pruh, ve vyhrazeném jízdním pruhu nebo tramvaj jinou rychlostí než ostatní vozidla jedoucí stejným směrem, nejde o vzájemné předjíždění.

(4) Je-li provoz ve vyhrazeném jízdním pruhu vyznačeném na tramvajovém pásu řízen světelnými signály pro tramvaje, řídí se řidič vozidla jedoucí v tomto jízdním pruhu těmito světelnými signály.

(5) Je-li vyznačen jízdní pruh vodorovnými dopravními značkami jako jízdní pruh pro cyklisty, použijí se pro cyklisty a řidiče jiných vozidel odstavce 1 až 3 obdobně. Na jízdní pruh pro cyklisty smí řidič jiného vozidla vjet v podélném směru rovněž tehdy, není-li přílehlý jízdní pruh pro toto vozidlo dostatečně široký. Při vjíždění na jízdní pruh pro cyklisty nesmí řidič ohrozit cyklistu jedoucího v tomto pruhu.

§ 15

(1) Za vozidlem hromadné dopravy osob, které zastavilo v obci v zastávce bez nástupního ostrůvku nebo bez nástupiště na zvýšeném tramvajovém pásu, musí řidič jiného vozidla zastavit vozidlo; je-li v zastávce více vozidel hromadné dopravy osob, musí zastavit za druhým z nich. V jízdě smí pokračovat teprve tehdy, neohrozí-li již cestující, kteří nastupují nebo vystupují. To neplatí, zastaví-li autobus nebo trolejbus u okraje vozovky.

Pro účely tohoto ustanovení se tramvajová souprava považuje za jedno vozidlo. U společných zastávek tramvají a autobusů nebo trolejbusů může jít o dvě vozidla různého druhu.⁴⁰

Ilustrační foto: zastávka tramvaje bez nástupního ostrůvku:

⁴⁰ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 62.

(2) Za autobusem s označením „Označení autobusu přepravujícího děti“, který zastavil v označené zastávce, musí řidič jiného vozidla zastavit vozidlo. Pokračovat v jízdě může až po odjezdu autobusu ze zastávky. Řidiči protijedoucích vozidel musí přihlídnout k možnosti vběhnutí dětí do vozovky a jízdu přizpůsobit tak, aby děti nebyly ohroženy.

§ 16 Objíždění

Řidič, který při objíždění vozidla, jež zastavilo nebo stojí, nebo při objíždění překážky provozu na pozemních komunikacích anebo chodce vybočuje ze směru své jízdy, nesmí ohrozit ani omezit protijedoucí řidiče a ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Přitom musí dávat znamení o změně směru jízdy.

§ 17 Předjíždění

(1) Předjíždí se vlevo. Vpravo se předjíždí vozidlo, které mění směr jízdy vlevo a není-li již pochybnosti o dalším směru jeho jízdy. Při jízdě v připojovacím nebo odbočovacím pruhu se smí vpravo předjíždět též vozidlo jedoucí v průběžném pruhu. Odbočovací pruh je přídatný jízdní pruh určený pro odbočování (vyřazování) vozidel z průběžného jízdního pruhu.

Za podmínek stanovených v § 57 odst. 4 smí vpravo předjíždět také cyklista. Jedná se o případy, kdy z pravé strany (po pravém okraji vozovky nebo krajnici) předjíždí vozidla, která se pohybují pomalu za sebou při pravém okraji vozovky, jestliže je vpravo od vozidel dostatek místa k jejich předjetí a vozidlo před ním neodbočuje vpravo. Cyklista je přitom povinen dbát zvýšené opatrnosti.⁴¹

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 25. března 2021, č. j. 9 As 221/2020–21, Právní rozhledy č. 12/2021, s. 452, www.nssoud.cz):

Výjimka vyplývající z věty třetí § 17 odst. 1 zákona o silničním provozu („při jízdě v připojovacím nebo odbočovacím pruhu se smí vpravo předjíždět též vozidlo jedoucí v průběžném pruhu“), dopadá pouze na situace, kdy řidič najíždí na pozemní komunikaci prostřednictvím připojovacího pruhu. V žádném případě neopravňuje vozidla jedoucí v pravém jízdním pruhu připojovacím pruhem předjíždět, ale vztahuje se jen na vozidla, která v připojovacím pruhu jedou oprávněně. V takovém případě se nejedná o předjíždění, ale o využití funkce připojovacího pruhu, jak byla shora popsána.

(2) Řidič, který při předjíždění vybočuje ze směru své jízdy, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním. Řidič musí dát znamení o změně směru jízdy při předjíždění cyklisty.

Povinnost dávat znamení o změně směru jízdy podle věty první, tedy v případě, kdy řidič při předjíždění vybočuje ze směru své jízdy, vyplývá již z § 30 odst. 1, podle kterého musí řidič dát znamení o změně směru jízdy při každém vybočení ze směru jízdy.

Naopak úprava podle věty druhé je úpravou speciální a vyplývá z ní povinnost řidiče dát znamení o změně směru jízdy při každém předjíždění cyklisty, tedy i v případě, že při tom ze směru své jízdy nevybočuje.⁴²

⁴¹ Tamtéž, s. 63.

⁴² Tamtéž, s. 63.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 19. srpna 2011, č. j. 2 As 106/2010–141, www.nssoud.cz):

„Ustanovení § 17 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, popisuje povinnosti řidiče při zákonně zahájeném a prováděném manévru předjíždění. Naopak § 17 odst. 5 citovaného zákona taxativním způsobem vymezuje situace, ve kterých je předjíždění zakázáno, tj. kdy řidič nesmí předjížděcí manévr vůbec zahájit.

Ustanovení § 17 odst. 5 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, chrání i řidiče jedoucího za řidičem, který hodlá předjíždět, neboť jde o „jiného účastníka provozu na pozemních komunikacích“, který nesmí být manévrem předjíždějícího řidiče ohrožen; § 17 odst. 2 citovaného zákona ho z této ochrany nevylučuje.“

(3) Řidič, který se po předjetí zařazuje před vozidlo, které předjel, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ani omezit řidiče vozidla, které předjel.

(4) Řidič předjížděného vozidla nesmí zvyšovat rychlost jízdy ani jinak bránit předjíždění.

Jiným bráněním předjíždění může být třeba kličkování, nedůvodná jízda jinde než při pravém okraji vozovky (§ 11 odst. 1) nebo jízda v nesprávném jízdním pruhu (§ 12).⁴³

(5) Řidič nesmí předjíždět

a) nemá-li před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí,

Zákaz předjíždění v těchto případech bude zpravidla uplatňován v nepřehledných úsecích pozemních komunikací, například před zatáčkou nebo v zatáčkách, před vrcholem stoupání apod. Nepřehledné místo je takové místo, které řidič nemůže celé přehlédnout před tím, než do něj vjede, nebo za které nevidí.

Zákaz předjíždění se však nebude vztahovat pouze na nepřehledná místa na pozemních komunikacích, ale může se jednat i o klimatické podmínky, kdy je např. za mlhy, hustého deště nebo sněžení podstatně snížena viditelnost a tím se zkracuje i rozhledová vzdálenost a předjíždění jiných vozidel by se tak stalo vysoce rizikovým úkonem pro všechny účastníky provozu na pozemních komunikacích.⁴⁴

b) jestliže by se nemohl bezpečně zařadit před vozidlo nebo vozidla, která hodlá předjet,

c) jestliže by ohrozil nebo omezil protijedoucí řidiče nebo ohrozil jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích,

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 19. srpna 2011, č. j. 2 As 106/2010–141, www.nssoud.cz):

Ustanovení § 17 odst. 5 písm. c) zákona o silničním provozu je třeba vykládat tak, že řidič nesmí zahájit předjížděcí manévr, pokud je z konkrétní situace v provozu na pozemní komunikaci zřejmé, že by svým manévrem ohrozil nebo omezil protijedoucí řidiče nebo ohrozil jiné – rozuměj všechny ostatní v úvahu přicházející – účastníky provozu na pozemních komunikacích.

⁴³ Tamtéž, s. 63.

⁴⁴ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. Praha: 2001, s. 74.

d) na přechodu pro chodce nebo na přejezdu pro cyklisty a bezprostředně před nimi,

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 24. května 2017, č. j. 1 As 196/2016-24, č. 3578/2017 Sb. NSS):

Jízdní manévry, jímž se řidič vozidla vyhýbá vozidlu, které před ním zastavilo před přechodem pro chodce ke splnění povinnosti neohrozit a neomezit přecházející chodce, je předjížděním ve smyslu § 17 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, nikoliv objížděním podle § 16 téhož zákona.

e) dává-li řidič vpředu jedoucího vozidla znamení o změně směru jízdy vlevo a není-li možné předjetí vpravo podle odstavce 1 nebo předjetí v dalším volném jízdním pruhu vyznačeném na vozovce v tomtéž směru jízdy,

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 7. listopadu 2012, sp. zn. 32 Cdo 4395/2010, www.nsoud.cz):

Jestliže podle zjištěného skutkového stavu řidič motocyklu v rychlosti 110 km/h (překračující nejvyšší povolenou rychlost o 20 km/h) předjížděl zleva osobní automobil, ačkoliv jeho řidič předtím, než zpomalil ze 40 km/h na 13 km/h a chystal se plynule odbočit vlevo, dával znamení o změně směru jízdy doleva, pak porušil zákaz předjíždění stanovený v § 17 odst. 5 písm. e) zákona o silničním provozu, a již sama tato skutečnost postačí pro závěr, že se dopustil protiprávního jednání, jež bylo v příčinné souvislosti s vzniklou škodou, aniž by bylo nutno ještě zkoumat, zda bylo předjíždění v onom místě vyloučeno vodorovnou dopravní značkou.

f) na křižovatce a v těsné blízkosti před ní; tento zákaz neplatí

1. jde-li o předjíždění vpravo podle odstavce 1,
2. jde-li o předjíždění jízdních kol, mopedů a motocyklů bez postranního vozíku,
3. na hlavní pozemní komunikaci,
4. na křižovatce s řízeným provozem.

g) na železničním přejezdu a v těsné blízkosti před ním.

Pro výraz „těsná blízkost přejezdu“ není stanovena určitá vzdálenost. Bude však vyplývat z rychlosti předjížděného a předjíždějícího vozidla a z toho vyplývající délky úseku potřebného pro bezpečné předjetí. Posouzení všech faktorů potřebných pro bezpečné předjetí záleží na zkušenostech a správném odhadu řidiče. Zákaz předjíždění může být vyjádřen i místní úpravou provozu na pozemních komunikacích.⁴⁵

Bodové hodnocení

6

Předjíždění vozidla v případech, kdy je to zakázáno

(6) Při předjíždění cyklisty je řidič motorového vozidla povinen dodržet bezpečný boční odstup. Bezpečným bočním odstupem při předjíždění cyklisty se rozumí vzdálenost mezi nejbližšími

⁴⁵ Tamtéž, s. 75.

okraji motorového vozidla, přípojného vozidla nebo nákladu a jízdního kola, přívěsného vozíku nebo cyklisty nejméně 1,5 m. V místě s nejvyšší dovolenou rychlostí nepřevyšující 30 km.h-1 je vzdálenost bezpečného bočního odstupu při předjíždění cyklisty podle věty druhé nejméně 1 m.

Výslovná povinnost pro řidiče motorových vozidel dodržet při předjíždění cyklisty bezpečný boční odstup byla do zákona vložena s účinností od 1. ledna 2022. V případě DZ V1a Podélná čára souvislá je řidiči umožněno tuto značku přejet nebo nákladem přesáhnout i při předjíždění cyklisty. Řidič motorového vozidla však bude povinen dodržet ostatní pravidla týkající se předjíždění, zejména nebude smět cyklistu předjet, jestliže by jej nebo ostatní účastníky silničního provozu ohrozil nebo omezil, především protijedoucí vozidla.

§ 18 Rychlost jízdy

(1) Rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat; smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled.

Především se uvádějí okolnosti, kterým musí řidič přizpůsobit rychlost jízdy. Výslovně se stanoví, že rychlost jízdy smí být jen taková, aby bylo možno vozidlo zastavit na tzv. dohlednou vzdálenost. Na řidiči se požaduje přizpůsobit rychlost jízdy takovým okolnostem, které může předvídat. To však neznamená, že řidič je povinen vozidlo zvládnout za absolutně všech okolností, tedy i nepředvídatelných. Řidič by neměl být právně odpovědný za nepřizpůsobení rychlosti jízdy takové okolnosti, kterou s ohledem na danou situaci předvídat nemohl. Naopak tomu bude v případě, kdy např. v blízkosti základní školy, ze které vycházejí děti, nepřihlédne při volbě rychlosti k tomu, že do vozovky může dítě z nerozvážnosti vběhnout. Při určování rychlosti s ohledem na tzv. dohlednou vzdálenost je nutné vycházet z požadavku, aby vzdálenost, na kterou lze vozidlo zastavit, nebyla větší, než na jakou je rozhled (viditelnost).⁴⁶

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 30. května 2007, sp. zn. 3 Tdo 546/2007, www.nsoud.cz):

1. „Přiměřenou rychlostí“ není vždy jen rychlost, která je povolená v určitém místě zákonem, nýbrž že se jedná o takovou (aktuální) rychlost, která je přiměřená okolnostem případu a celkové (aktuální) situaci v silničním provozu.

2. Odkazem na porušení ustanovení § 18 odst. 1 zákona o silničním provozu, které soud v důvodech přijatých rozhodnutí vyjádří, je také popsáno, v čem spočívala nepřiměřená rychlost jízdy, když tímto byly zejména schopnosti řidiče, vlastnosti vozidla, stav pozemní komunikace, aktuální dopravní situace, jakož i jiné okolnosti, které je nutno předvídat. Mezi „okolnosti, které je možno předvídat“, patří například fakt, že vozidlo zahýbalo vpravo, nacházelo se ve vnitřním odbočovacím pruhu, vedle něhož již stála vozidla zabočující v protisměru.

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 21. března 2007, sp. zn. 3 Tdo 287/2007, www.nsoud.cz)

1. Řidič musí v souladu s § 18 odst. 1 zákona o silničním provozu vědět, že smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled. Přitom musí samozřejmě reálně počítat i s existencí takových okolností, jako jsou různé překážky na

⁴⁶ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 64.

silnici, ve vozovce se pohybující cyklisté či chodci. Při snížené viditelnosti je přiměřená rychlost jízdy limitována též dosvitem potkávacích světel jím řízeného vozidla.

2. Pokud si takto nepočíná, tj. nechová se dostatečně ohleduplně a ukázněně, lze jej důvodně činit odpovědným za zavinění ve formě vědomé nedbalosti, neboť věděl, že může způsobem uvedeným v trestním zákoně ohrozit zákonem tímto chráněný zájem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nezpůsobí.

(2) Řidič nesmí

a) snížit náhle rychlost jízdy nebo náhle zastavit, pokud to nevyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,

b) omezovat plynulost provozu na pozemních komunikacích, zejména bezdůvodně pomalou jízdou a pomalým předjížděním.

Pomalé předjíždění je nebezpečné jak pro řidiče předjíždějícího vozidla, tak i pro řidiče protijedoucího vozidla, protože malý rozdíl mezi rychlostí předjížděného a předjíždějícího vozidla značně prodlužuje vzdálenost potřebnou k předjetí a tím i čas potřebný k předjetí.⁴⁷

(3) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg, vozidla základní složky integrovaného záchranného systému a autobusu smí jet mimo obec rychlostí nejvýše 90 km.h⁻¹, na silnici pro motorová vozidla rychlostí nejvýše 110 km.h⁻¹ a na dálnici rychlostí nejvýše 130 km.h⁻¹. Řidič jiného motorového vozidla smí jet rychlostí nejvýše 80 km.h⁻¹.

(4) V obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše 80 km.h⁻¹.

V tomto odstavci jsou stanoveny nejvyšší dovolené rychlosti pro jízdu v obci. Není však stanoveno, že vždy a za všech okolností musí řidič jet touto rychlostí. Volba přiměřené rychlosti bude vycházet z mnoha okolností, které musí řidič brát při jízdě na zřetel, např. zkušenost řidiče, technický stav vozidla, povětrnostní podmínky, hustota provozu na pozemní komunikaci, stavební a dopravně technický stav pozemní komunikace.⁴⁸

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 29. listopadu 2006, č. j. 6 As 22/2005-55, www.nssoud.cz):

Zákon o silničním provozu stanoví maximální povolenou (*správně dovolenou, pozn. autora*) rychlost v obci, čímž chrání bezpečnost a zdraví obyvatel pohybujících se po komunikacích (či v jejich blízkosti) uvnitř obce. Překročením této rychlosti je porušen chráněný zájem, neboť při každé vyšší rychlosti než je 50 km/h není řidič schopen ovládat motorové vozidlo takovým způsobem, aby mohl bezpečně reagovat na situace předpokládané vyšší koncentrací silničního provozu v obci.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 20. března 2013, č. j. 1 As 183/2012-50, č. 2855/2013 Sb. NSS):

Přijede-li řidič do obce po pozemní komunikaci, která není osazena dopravní značkou č. IS 12a „Obec“ (pozn. s účinností od 1. ledna 2016 jde o dopravní značku č. IZ 4a „Obec“ z vyhlášky č. 294/2015 Sb.), neznamená to, že by nebyl povinen dodržovat maximální povolenou rychlost v obci stanovenou v § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu.

⁴⁷ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. Praha: 2001, s. 78.

⁴⁸ Tamtéž, s. 78.

(5) Řidič nesmí překročit konstrukční rychlost vozidla²⁾, a jde-li o jízdní soupravu, konstrukční rychlost žádného z vozidel soupravy.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Nejvyšší dovolenou rychlostí podle místní úpravy provozu na pozemních komunikacích smí řidič jet jen tehdy, nepřekročí-li nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou pro konkrétní druh vozidla v odstavci 3 a nejvyšší konstrukční rychlost vozidla.

Pokud pro řidiče vyplývají z ustanovení odstavců 3, 4 a 5 odlišné hranice nejvyšší dovolené, respektive konstrukční rychlosti, je řidič povinen dodržovat nejnižší z nich. Základní vodítko pro volbu rychlosti pak dává ustanovení odst. 1.⁴⁹

(6) Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích podle § 61 odst. 2 lze nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavců 3 a 4 snížit. Jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla bez směrově oddělených jízdních pásů, sníží se nejvyšší dovolená rychlost na nejvýše 90 km.h⁻¹.

(7) Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích podle § 61 odst. 2 lze nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavce 4 zvýšit, maximálně však o 30 km.h⁻¹. Na silnici pro motorová vozidla se směrově oddělenými jízdními pásy nebo na dálnici lze zvýšit i nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavce 3, maximálně však o 20 km.h⁻¹.

Možnost zvýšení nejvyšší dovolené rychlosti jízdy v obci platí zejména pro případy, kdy to bezpečnost provozu na pozemních komunikacích umožňuje a současně tím nebude dotčen jiný veřejný zájem (např. ochrana před škodlivými vlivy hluku a vibrací). Zvýšení nejvyšší dovolené rychlosti jízdy v obci přechodnou úpravou je vyloučené.⁵⁰

Zákonodárce od 1. 1. 2024 stanovil, že nejvyšší dovolenou rychlost lze zvýšit max. o 20 km.h⁻¹ nejen na silnici pro motorová vozidla se směrově oddělenými jízdními pásy, ale nově též na dálnici.

(8) Při použití sněhových řetězů na vozidle smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹.

Bodové hodnocení	
2	Překročení nejvyšší dovolené rychlosti o 10 km.h ⁻¹ a více
4	Překročení nejvyšší dovolené rychlosti o 20 km.h ⁻¹ a více v obci nebo o 30 km.h ⁻¹ a více mimo obec
6	Překročení nejvyšší dovolené rychlosti o 40 km.h ⁻¹ a více v obci nebo o 50 km.h ⁻¹ a více mimo obec

⁴⁹ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 64.

⁵⁰ Tamtéž, s. 66.

(9) Nejvyšší dovolená rychlost podle odstavců 3, 4 a 8 a nejvyšší dovolená rychlost stanovená místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích nepatří pro řidiče vozidel zpravodajských služeb¹⁵⁾, Generální inspekce bezpečnostních sborů⁴⁵⁾ a stanovených organizačních částí Hasičského záchranného sboru České republiky a útvarů policie a Vojenské policie a organizačních útvarů orgánů celní správy, je-li to nezbytně nutné k plnění úkolů stanovených zvláštním právním předpisem¹⁶⁾, je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost silničního provozu na pozemních komunikacích. Organizační části Hasičského záchranného sboru České republiky a útvary policie stanoví ministr vnitra. Útvary Vojenské policie stanoví ministr obrany. Organizační útvary orgánů celní správy stanoví ministr financí.

¹⁵⁾ Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁵⁾ Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů.

¹⁶⁾ Např. zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 67/1992 Sb., o Vojenském obranném zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zde stanovená vozidla nejsou vozidla s právem přednostní jízdy ve smyslu § 41. Výjimka se naopak může vztahovat i na vozidla, která nemají žádné zvláštní označení, ze kterého by plynula jejich příslušnost k uvedeným složkám, naopak z povahy věci mnohdy půjde o vozidla v „civilním“ provedení.⁵¹

Krajský soud v Ostravě (podle usnesení ze dne 26. 2. 2010, č. j. 58 Ca 46/2009-37, č. 2080/2010 Sb. NSS):

Výsledek měření rychlosti vozidla jedoucího rychlostí překračující nejvyšší dovolenou rychlost, který byl získán měřícím zařízením umístěným v policejním vozidle, které z důvodu změření této rychlosti muselo jet také rychlostí překračující nejvyšší dovolenou rychlost, není nezákonně získaným důkazem. Překročení nejvyšší dovolené rychlosti je v takovém případě nezbytně k plnění úkolů Policie České republiky (§ 18 odst. 9 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu). Není přitom ani nezbytné, aby takové policejní vozidlo mělo zapnuta zvláštní výstražná světla modré barvy, neboť § 18 odst. 9 citovaného zákona je k § 41 odst. 1 téhož zákona, podle něhož se má výstražných světel užívat, v poměru specialisty.

§ 19

Vzdálenost mezi vozidly

(1) Řidič vozidla jedoucí za jiným vozidlem musí ponechat za ním bezpečnou vzdálenost, aby mohl zastavit vozidlo v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, které jede před ním.

(2) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 10 m, a zvláštního vozidla²⁾ musí mimo obec zachovávat za vozidlem jedoucím před ním takovou vzdálenost, aby se předjíždějící vozidlo mohlo před něj bezpečně zařadit; to nepatří, připravuje-li se k předjíždění, při předjíždění a při souběžné jízdě.

(3) Řidič, který nehodlá nebo nemůže projet podél tramvaje vpravo, musí za ní jet v takové vzdálenosti, aby umožnil projetí podél tramvaje ostatním řidičům.

⁵¹ Tamtéž, s. 66.

Z logiky věci vyplývá, že tato povinnost neplatí pro řidiče v místech, kde není možné podél tramvaje vpravo projet ani jinými vozidly, např. z důvodu umístění tramvajových kolejí těsně u okraje vozovky.⁵²

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 10. února 2023, č. j. 5 As 408/2020–26, www.nssoud.cz)

Příčina postupného snížení rychlosti vozidla jedoucího před řidičem není pro dodržení povinnosti zachování bezpečnostní vzdálenosti ve smyslu § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu relevantní. Určitou míru relevance může mít technický stav zpomalujícího vozidla, zejm. funkce brzdových světel, ale nikoliv zásadní, neboť řidič se nemůže orientovat při hodnocení bezpečné vzdálenosti jen podle stavu brzdových světel vozidla jedoucího před ním, ale primárním faktorem vždy musí být pohledové vyhodnocení odstupu mezi vozidly (i při zohlednění situace před vozidlem) a neustálá korekce tohoto odstupu za účelem dodržení bezpečnostní vzdálenosti. Vozidlo jedoucí před řidičem může tzv. brzdit motorem či postupně zpomalovat jízdou bez zařazení rychlostního stupně, což může přivodit zpomalení rychlosti vozidla bez užití jeho brzdové soustavy.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 29. června 2022, č. j. 10 As 173/2021–27, Právní rozhledy č. 15-16/2022, s. 559, www.nssoud.cz)

V obvyklých situacích bude srážka dvou za sebou jedoucích vozidel dána porušením povinnosti stanovené § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu, pouze ze škodlivého následku (střetu vozidel) však nelze bez dalšího usuzovat na to, že žalobce zanedbal potřebnou míru opatrnosti a nedodržel bezpečnostní vzdálenost.

Účelem § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu je přimět řidiče, aby dodržovali bezpečnostní vzdálenost a měli tak možnost včas zareagovat a vyhnout se nehodě. Otázku bezpečnostní vzdálenosti je nutno vždy posuzovat se zřetelem na všechny relevantní okolnosti daného případu (např. viditelnost, povětrnostní situace, stav vozovky, zkušenosti řidiče, technický stav vozu atd.; viz též rozsudek NSS ze dne 23. 7. 2009, čj. 2 As 38/2009-64).

Příkladem situace, kdy srážka vozidel nemusí bez dalšího znamenat porušení § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu, je například nehoda způsobená náhlým a pravidly silničního provozu nedovoleným manévrem vpředu jedoucího vozidla, neměl-li vzhledem k tomu řidič důvod takového protiprávního jednání vůbec očekávat.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 29. 8. 2012, č. j. 1 As 75/2012-76, www.nssoud.cz):

1. Lze tak předpokládat, že v obvyklých situacích bude srážka dvou za sebou jedoucích vozidel dána porušením povinnosti stanovené v § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu.

2. Jde-li o situaci v provozu zcela běžnou, při které lze spravedlivě požadovat, aby na ni řidič zareagoval snížením rychlosti a tím pádem vytvořením dostatečné bezpečnostní vzdálenosti, bylo by zkoumání příčin zpomalení celé kolony jedoucích vozidel, pátrání po „viníkovi“ zbrzdění jedoucích aut, či příčinách údajné nehody (nehod), která způsobila zbrzdění jedoucích vozidel, naprosto nadbytečné.

§ 20 Vyhýbání

Řidiči protijedoucích vozidel se vyhýbají vpravo, včas a v dostatečné míře. Nemohou-li se bezpečně vyhnout, musí dát přednost v jízdě ten, na jehož straně jízdy je překážka nebo zúžená vozovka. Musí-li jeden z nich couvat, učiní tak ten, pro něhož je to snazší nebo méně nebezpečné. Není-li možno se vyhnout protijedoucí tramvaji vpravo, vyhýbá se jí vlevo.

⁵² BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 68.

Bodové hodnocení

4

Nedání přednosti v jízdě

Při povinnosti jednoho z řidičů couvat se vychází z rozměru a druhu vozidla, délky úseku, na kterém bude třeba couvat, ale i z rozhledu a celkové situace. Jestliže je to nutné, může při vyhýbání vjet na krajnici i řidič motorového vozidla. Přitom musí dbát zvýšené opatrnosti. Vztah protijedoucích vozidel může být upraven místní úpravou provozu na pozemních komunikacích.⁵³

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 31. ledna 2018, č. j. 1 As 12/2017-65, www.nssoud.cz):

Dojde-li ke střetu vozidel na zúženém a nepřehledném úseku komunikace, kdy obě vozidla přesahují do druhé části vozovky, aniž by se vzájemně vyhnula, je nutné přihlédnout k celému průběhu nehodového děje a poměřit podíl zavinění účastníků nehody na jejím vzniku.

§ 21 Odbočování

(1) Při odbočování na křižovatce nebo na místo ležící mimo pozemní komunikaci musí řidič dávat znamení o změně směru jízdy; při odbočování nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním a musí dbát zvýšené opatrnosti.

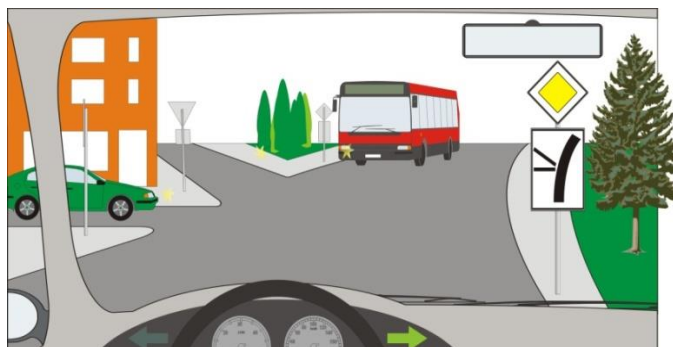
Pro povinnost dávat znamení o změně směru jízdy při odbočování je rozhodující, že řidič mění směr jízdy. Například na křižovatce, kde hlavní silnice mění směr a vedlejší silnice vede přímo, musí řidič pokračující v jízdě po hlavní silnici dávat znamení o změně směru jízdy. Na křižovatce tvaru „Y“ je nezbytné dávat znamení o změně směru jízdy především tam, kde není zcela patrné, která ze silnic vede přímo a která mění směr.

Dávat znamení o změně směru jízdy má za povinnost i řidič vozidla zařazeného před odbočováním do vyznačeného jízdního pruhu, stejně jako řidič, kterému odbočování (další směr jízdy) přikázáno dopravní značkou.

Při odbočování na účelovou pozemní komunikaci dává řidič znamení o změně směru jízdy podle § 30.

Znamení o změně směru jízdy v rámci kruhových objezdů upravuje § 30 odst. 5.⁵⁴

Ilustrační obrázek – i v tomto případě dává řidič z výhledu znamení o změně směru jízdy:

⁵³ Tamtéž, s. 69.

⁵⁴ Tamtéž, s. 69.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 31. 7. 2012, č. j. 2 As 67/2011-95, www.nssoud.cz):

S ohledem na princip tzv. omezené důvěry je povinností řidiče odbočujícího vlevo patřičně se přesvědčit, zda není předjížděn jiným vozidlem, a to v rámci povinnosti dbát zvýšené opatrnosti, neboť to, že domněle splnil všechny iniciační povinnosti před zahájením samotného manévru odbočení (dal znamení o změně směru jízdy a snížil rychlost jízdy) neznamená, že neměl přiměřeně počítat s tím, že jiný účastník provozu může svou určitou povinnost porušit. Protiprávnost chování předjíždějícího řidiče nemůže být zhojen nedostatek rozumné obezřetnosti na straně odbočujícího řidiče.

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 23. ledna 2008, sp. zn. 5 Tdo 10/2008, www.nsoud.cz)

1. Po řidiči vozidla odbočujícího vlevo, který dává řádně znamení o změně směru jízdy vlevo, nelze bez dalšího požadovat, aby se při odbočování nepřetržitě či průběžně díval za sebe a nevěnoval se náležitě odbočovacímu manévru, jakož i nesledoval, co se děje ve směru jeho jízdy. Řidič jedoucí za odbočujícím vozidlem, které má řádně zapnutý směrový ukazatel ohlašující změnu směru jízdy, si mají počínat tak, aby na tuto změnu stihly za normálních okolností zareagovat včas.

2. Pokud řidič odbočujícího vozidla při odbočování dával znamení o změně směru jízdy vlevo, pak ve smyslu § 17 odst. 1 věta druhá cit. zákona č. 361/2000 Sb. měl za ním jedoucí řidič předjíždět nikoli vlevo, ale vpravo. Jinak ve smyslu § 17 odst. 5 písm. c), e) cit. zákona č. 361/2000 Sb. nesměl předjíždět.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 5. května 2006, č. j. 7 As 36/2005-74, www.nssoud.cz)

Při posuzování, zda řidič odbočující vlevo dbal zvýšené opatrnosti, je třeba vycházet z objektivních okolností konkrétní situace a nelze pouze hypoteticky dovozovat, které okolnosti tento řidič mohl či nemohl v okamžiku bezprostředně předcházejícím střetu s předjíždějícím vozidlem předvídat.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 24. října 2005, č. j. 4 As 10/2004-65, www.nssoud.cz)

Za situace, kdy řidič v daném případě začal odbočovat vlevo v době, kdy druhý řidič již prokazatelně započal manévr předjíždění, bylo na místě aplikovat ustanovení § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu, v němž je stanoveno, že řidič při odbočování nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním a musí dbát zvýšené opatrnosti.

(2) Vyžadují-li to okolnosti, například při přepravě dlouhého nákladu, musí řidič zajistit bezpečné odbočení pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

***Poznámka:**

Ke způsobilé a náležitě poučené osobě viz komentář k § 5 odst. 1 písm. k).

(3) Před odbočováním vpravo se musí řidič zařadit co nejbližší k pravému okraji vozovky; musí-li přitom s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu vybočit ze směru své jízdy vlevo, dává vždy jen znamení o změně směru jízdy vpravo. Před odbočováním vlevo se musí zařadit co nejdále vlevo v části vozovky určené pro jeho směr jízdy s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu a šířku vozovky. Odbočují-li řidiči protijedoucích vozidel vlevo, vyhýbají se vlevo.

Ilustrační obrázek – odbočují-li řidiči protijedoucích vozidel vlevo, vyhýbají se vlevo:

(4) Řidič, který při odbočování opouští průběžný pruh, musí co nejdříve vjet na odbočovací pruh, je-li vyznačen.

Povinnost pro řidiče, aby co nejdříve opustil průběžný jízdní pruh a zařadil se do vyznačeného odbočovacího pruhu, je zde stanovena zejména s ohledem na zvýšení plynulosti provozu na pozemních komunikacích.⁵⁵

(5) Řidič odbočující vlevo musí dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvířeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnaných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdní pruh vyhrazen a cyklistům jedoucím v jízdním pruhu pro cyklisty.

Bodové hodnocení

4

Nedání přednosti v jízdě

Ilustrační obrázek – řidič vozidla z výhledu odbočuje vlevo, přednost v jízdě má protijedoucí červené vozidlo:

⁵⁵ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a souvisící s komentářem*. Praha: 2001, s. 84.

Ilustrační obrázek – řidič vozidla z výhledu má přednost v jízdě před protijedoucím modrým vozidlem, které odbočuje vlevo:

(6) Řidič odbočující vpravo musí dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro nějž je tento jízdni pruh vyhrazen a cyklistům jedoucím v jízdním pruhu pro cyklisty. Tam, kde je povolena jízda podél tramvaje vlevo, musí dát přednost v jízdě i tramvaji.

Bodové hodnocení

4

Nedání přednosti v jízdě

Povinnost řidiče, tedy i jezdce na zvířeti, dát při odbočování vpravo přednost v jízdě tramvaji připadá v úvahu zpravidla tam, kde je tramvajová pás (trať) zřízen při pravém okraji pozemní komunikace, přičemž je povolena jízda podél tramvaje dopravní značkou „Objíždění tramvaje“. Povinnost dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu připadá v úvahu rovněž tehdy, když je zřízen při pravém okraji pozemní komunikace. Zpravidla se jedná o jízdni pruh vyhrazený pro autobusy nebo trolejbusy, cyklisty apod.⁵⁶

(7) Tramvaj, která při odbočování nebo jiné změně směru jízdy křížuje směr jízdy vozidla jedoucího po její pravé nebo levé straně a dává znamení o změně směru jízdy, má přednost v jízdě.

⁵⁶ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 70.

Bodové hodnocení

4

Nedání přednosti v jízdě

Tramvaj má tedy přednost v jízdě i při odbočování vlevo nebo jiné změně směru jízdy vlevo vůči vozidlům, kterým je povolena jízda podél tramvaje vlevo, a jimž křížuje směr jízdy, tj. především tam, kde je tramvajový pás (trať) veden od pravého okraje pozemní komunikace vlevo. Vedle přednosti při odbočování vpravo má tramvaj dále přednost v jízdě i při jiné změně směru jízdy vpravo, a to vůči vozidlům jedoucím po její pravé straně a jimž křížuje směr jízdy, například při vedení tramvajového pásu od středu pozemní komunikace k pravému okraji. Vždy samozřejmě za předpokladu, že dává znamení o změně směru jízdy.⁵⁷

§ 22

Jízda křižovatkou

(1) Řidič přijíždějící na křižovatku po vedlejší pozemní komunikaci označené dopravní značkou „Dej přednost v jízdě!“ nebo „Stůj, dej přednost v jízdě!“ musí dát přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím po hlavní pozemní komunikaci.

Bodové hodnocení

4

Nedání přednosti v jízdě

Nejvyšší soud v rámci své trestněprávní rozhodovací praxi se k případům dopravních nehod vyjádřil již nejednou, v důsledku čehož je k dispozici ustálená judikatura shrnutá v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. září 2008, sp. zn. 11 Tdo 639/2008, www.nsoud.cz), ze které je možné vydedukovat jasné zásady řešení dopravních kolizí:

a) Při dopravních nehodách, k nimž dochází střetem vozidla jedoucího po hlavní silnici s vozidlem vjíždějícím do křižovatky z vedlejší silnice, je zásadně vinen řidič, který nerespektoval stanovenou přednost v jízdě a pokud nerespektováním pravidel silničního provozu k nehodě přispěl i řidič jedoucí s vozidlem po hlavní, může jít z jeho strany nejvýše o spoluzavinění (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 7 Tdo 1411/2006).

b) Nelze po účastníkovi silničního provozu spravedlivě požadovat, aby bez dalšího předpokládal možné porušení pravidel tohoto provozu jinými účastníky a aby tomu přizpůsobil své jednání. Není-li z okolností, které může účastník silničního provozu běžně vnímat či předvídat, že jiný účastník téhož provozu porušil své povinnosti, je oprávněn očekávat od ostatních účastníků provozu dodržování stanovených pravidel (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 6 Tdo 686/2007, 5 Tdo 1173/2004).

c) Jak vyplývá z logického výkladu pravidel silničního provozu – řidič, který dává při jízdě křižovatkou přednost vozidlům přijíždějícím po hlavní, nemá povinnost dát přednost absolutně všem vozidlům, která v libovolné vzdálenosti od křižovatky vidí, ale pouze těm, která jsou již natolik blízko, že vjetí jím řízeného vozidla do křižovatky by u řidičů jedoucích po hlavní vyvolalo nebezpečí nutnosti náhlé změny směru nebo rychlosti jízdy (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 1173/2004, rozhodnutí publikované pod č. 44/2000 Sb. rozh. tr.).

⁵⁷ Tamtéž, s. 70.

d) Výrazné překročení nejvyšší povolené rychlosti jízdy motorového vozidla v obci (např. o více než 70%) je porušením důležité povinnosti uložené řidiči motorového vozidla právními předpisy (ust. § 18 odst. 4 zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších právních předpisů), protože takové porušení má zpravidla za následek velmi reálné nebezpečí pro lidský život a zdraví (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 1173/2004).

Jestliže vozidlo po hlavní komunikaci jede tak výrazně vyšší rychlostí oproti rychlosti, která je v daném úseku povolena, že tento rozdíl musí každý průměrný řidič zaregistrovat, je povinností řidiče jedoucího z vedlejší pozemní komunikace tomuto stavu přizpůsobit své počínání při vjezdu na hlavní silnici. Řidič na vedlejší silnici je nezbytně povinen rychlost blížících se vozidel odhadnout, zejména v situaci, kdy změny v dopravním značení na hlavní silnici byly v daném úseku velmi časté z důvodu probíhajících stavebních prací.

Pokud byl pro zařazení vozidel na hlavní silnici zřízen připojovací pruh, kterého jsou řidiči z vedlejší silnice povinni před zařazením do průběžného pruhu na hlavní silnici použít (ust. § 12 odst. 7 zákon o silničním provozu), nemůže se řidič, který připojovací pruh nepoužil, dovolávat toho, že vozidlo na hlavní silnici, kterému nedal přednost v jízdě, jelo výrazně vyšší rychlostí, než byla v daném úseku dovolena.

Křižovatka označená dopravní značkou „Dej přednost v jízdě!“ a dopravní značkou „Stůj, dej přednost v jízdě!“:

Tímto ustanovením je výslovně stanoveno, že přednost v jízdě mají nejenom vozidla, ale i organizované skupiny chodců, mezi které se řadí např. pochoduující útvar školní mládeže, jezdci na zvířeti a průvodci vedených a hnaných zvířat se zvířaty, které se pohybují na pozemní komunikaci, která je označena jako hlavní.

Má-li být některá z pozemních komunikací určena jako hlavní pozemní komunikace, musí být označena svislou dopravní značkou č. P 1 „Křižovatka s vedlejší pozemní komunikací“, která upozorňuje na křižovatku s vedlejší pozemní komunikací **mimo obec**, nebo svislou dopravní značkou č. P 2 „Hlavní pozemní komunikace“. a to zejména **v obci**.⁵⁸

Dopravní značky „Křižovatka s vedlejší pozemní komunikací“ a „Hlavní pozemní komunikace“; vyhláška č. 294/2015 Sb.:

⁵⁸ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. Praha: 2001, s. 86.

Jedná-li se o tvarově složitější křižovatka nebo pro zdůraznění průběhu hlavní pozemní komunikace křižovatkou, užívají se pro snadnější orientaci účastníků provozu na pozemní komunikaci dodatkové tabulky č. E 2a až č. E 2c „Tvar křižovatky“ nebo dodatkové tabulky č. E 2d „Tvar dvou křižovatek“.⁵⁹

Dodatkové tabulky „Tvar křižovatky“ a „Tvar dvou křižovatek“, vyhláška č. 294/2015 Sb.:

Nejvyšší soud (Podle usnesení ze dne 29. listopadu 2006, sp. zn. 7 Tdo 1411/2006, www.nsoud.cz)

1. Překročení dovolené rychlosti o zhruba 10 km/h řidičem vozidla jedoucím po hlavní pozemní komunikaci nelze považovat za podstatné překročení dovolené rychlosti a proto nelze toto přičítat k tíži jako spoluzavinění na dopravní nehodě zaviněné nedáním přednosti v jízdě řidičem jedoucím z vedlejší pozemní komunikace.

2. Porušení povinnosti uvedené v předpise o pravidlech silničního provozu, o dodržování přiměřené, případně předepsané rychlosti jízdy, zpravidla nebude možno považovat za porušení důležité povinnosti uložené podle zákona, jestliže rychlost byla jen o málo vyšší, než je předepsaná, přiměřená rychlost (viz R 24/87 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 20. října 2004, sp. zn. 5 Tdo 1173/2004, *Soubor TR NS, sešit 11, č. T 746*)

1. Po účastníkovi silničního provozu nelze spravedlivě požadovat, aby bez dalšího předpokládal možné porušení pravidel tohoto provozu jinými účastníky a aby tomu přizpůsobil své počínání. Naopak, není-li z okolností, které měl a mohl účastník silničního provozu běžně vnímat či předvídat, zřejmé, že jiný účastník téhož provozu porušil své povinnosti, je oprávněn očekávat od ostatních účastníků silničního provozu dodržování stanovených pravidel. Účastník silničního provozu, který porušil pravidla tohoto provozu, pak na druhé straně nemůže očekávat dodržení těchto pravidel od ostatních účastníků, jestliže jim to znemožnil s ohledem na charakter a závažnost svého porušení pravidel silničního provozu.

2. Pokud řidič přijíždějící po hlavní silnici jede rychlostí povolenou, resp. přiměřenou, a řidič přijíždějící po vedlejší silnici mu přednost v jízdě nedá, je v obvyklých případech odpovědnost za kolizi a případné další následky na řidiči, jenž přijel do křižovatky po vedlejší silnici. Pokud však řidič na hlavní silnici jede rychlostí, která maximální povolenou rychlost výrazně překračuje, a řidič přijíždějící do křižovatky po vedlejší silnici nemá důvod předpokládat takové překročení, za případnou kolizi musí nést odpovědnost řidič jedoucí po hlavní silnici.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 2. srpna 2006, č. j. 3 As 24/2005-73, www.nssoud.cz): blíže viz § 2 písm. w)

(2) Nevyplyvá-li přednost v jízdě z ustanovení odstavce 1, musí dát řidič přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím zprava nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím zprava.

⁵⁹ Tamtéž, s. 86.

Bodové hodnocení

4

Nedání přednosti v jízdě

Ustanovení platí zejména tam, kde jde o křižovatky pozemních komunikací nerozlišených dopravními značkami. Platí však i na křižovatkách pozemních komunikací hlavních s pozemními komunikacemi vedlejšími, kde hlavní nebo vedlejší pozemní komunikace mění svůj směr, pro vztah řidičů přijíždějících ke křižovatce po pozemních komunikacích rovnocenných.⁶⁰

(3) Řidič nesmí vjet do křižovatky, nedovoluje-li mu situace pokračovat v jízdě v křižovatce a za křižovatkou, takže by byl nucen zastavit vozidlo v křižovatce. To neplatí, pokud řidič zastavuje vozidlo v křižovatce za účelem plnění povinností podle § 5 odst. 1 písm. h) nebo při odbočení vlevo podle § 21 odst. 5.

Ilustrační foto - řidiči vozidel stojících v koloně znemožňují průjezd křižovatkou:

(4) Na příkaz dopravní značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“ musí řidič zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má do křižovatky náležitý rozhled.

Vzhledem k tomu, že předmětné značky se užívá, aby se řidiči uložila povinnost zastavit vozidlo zejména s ohledem na nedostatečný rozhled, místem k zastavení vozidla, odkud má do křižovatky náležitý rozhled, bude zpravidla místo, které může zaujmout pouze jediné (první) vozidlo.⁶¹

(5) Řidič vjíždějící na kruhový objezd označený dopravními značkami „Kruhový objezd“ společně se značkou „Dej přednost v jízdě!“ nebo „Kruhový objezd“ společně se značkou „Stůj, dej přednost v jízdě“ musí dát přednost v jízdě vozidlům a jezdcům na zvířatech jedoucím po kruhovém objezdu a organizovanému útvaru chodců a průvodci vedených a hnaných zvířat se zvířaty jdoucimi po kruhovém objezdu.

⁶⁰ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 72.

⁶¹ Tamtéž, s. 73.

Bodové hodnocení

4

Nedání přednosti v jízdě

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 20. prosince 2012, č. j. 7 As 91/2012-62, č. 2820/2013 Sb. NSS):

Příčinou dopravní nehody spočívají v tom, že vozidlo jedoucí po hlavní silnici se střetne s vozidlem jedoucím po vedlejší silnici, která se s hlavní silnicí kříží, je zásadně to, že řidič vozidla jedoucího po vedlejší silnici nedá vozidlu jedoucímu po hlavní silnici přednost. Výjimečně může být příčinou dopravní nehody jednání řidiče vozidla jedoucího po hlavní silnici, a sice tehdy, pokud řidič vozidla jedoucího po hlavní silnici v extrémní míře poruší stanovený rychlostní limit a současně rychlost jízdy vozidla jedoucího po hlavní silnici řidiči vozidla přijíždějícího po vedlejší silnici fakticky znemožní splnění povinnosti dát přednost. Faktické znemožnění splnění povinnosti se musí posuzovat s ohledem na konkrétní poměry místa, v němž ke střetu došlo. Rozhodnými okolnostmi tedy bude zejména to, nakolik jde o místo pro řidiče přijíždějícího po vedlejší silnici přehledné a nakolik mu umožňuje s dostatečným předstihem vidět vozidla přijíždějící po hlavní silnici a zohlednit jejich (případně i výrazně nadlimitní) rychlost.

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 20. října 2004, sp. zn. 5 Tdo 1173/2004, č. 45/2005 Sb. NS):

Nelze po účastníkovi silničního provozu spravedlivě požadovat, aby bez dalšího předpokládal možné porušení pravidel tohoto provozu jinými účastníky a aby tomu přizpůsobil své počínání. Naopak, není-li z okolností, které může účastník silničního provozu běžně vnímat či předvídat zřejmé, že jiný účastník téhož provozu porušil své povinnosti, je oprávněn očekávat od ostatních účastníků silničního provozu dodržování stanovených pravidel. Účastník silničního provozu, který porušil pravidla tohoto provozu, pak na druhé straně nemůže očekávat dodržení těchto pravidel od ostatních účastníků, jestliže jim to znemožnil s ohledem na charakter a závažnost svého porušení pravidel silničního provozu...

... Výrazné překročení nejvyšší povolené rychlosti jízdy motorového vozidla v uzavřené obci je nepochybně porušením důležité povinnosti uložené řidiči motorového vozidla právními předpisy..., protože takové porušení má zpravidla za následek velmi reálné nebezpečí pro lidský život a zdraví.

§ 23

Vjíždění na pozemní komunikaci

(1) Při vjíždění z místa ležícího mimo pozemní komunikaci na pozemní komunikaci musí dát řidič přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech jedoucím po pozemní komunikaci nebo organizovanému útvaru chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty jdoucím po pozemní komunikaci. To platí i při vjíždění z účelové pozemní komunikace nebo ze stezky pro cyklisty nebo z obytné, pěší nebo cyklistické zóny na jinou pozemní komunikaci.

Bodové hodnocení

4

Nedání přednosti v jízdě

Pojem „**místo ležící mimo pozemní komunikaci**“ není vymezen žádným právním předpisem. Lze tedy pouze dovozovat, že tímto místem může být např. pozemek, garáž, čerpací stanice, tovární, nádražní a letištní prostory, obratiště tramvají apod., jak bylo uváděno v § 2 bod 11

zrušené vyhlášky č. 99/1989 Sb., o pravidlech provozu na pozemních komunikacích (pravidla silničního provozu).⁶²

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 29. června 2005, sp. zn. 3 Tdo 727/2005, www.nsoud.cz):

1. Pokud řidič ví, že vyjíždí z účelové komunikace (lesní cesty) na silnici a doleva ve směru své jízdy má velmi omezený výhled, musí samozřejmě reálně počítat i s provozem vozidel na silnici, včetně jejich pohybu z uvedeného směru. Jeho povinností je dát přednost v jízdě mj. vozidlům jedoucím po pozemní komunikaci (§ 23 odst. 1 zákona o silničním provozu), a vyžadují-li to okolnosti, zajistit vjetí na pozemní komunikaci pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby (§ 23 odst. 2 cit. zákona).

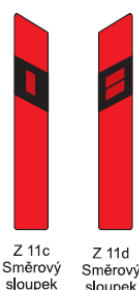
2. Pokud si řidič uvedeným způsobem nepočíná a způsobí tak dopravní nehodu, lze jej důvodně činit odpovědným za zavinění ve formě vědomé nedbalosti, neboť věděl, že může způsobem uvedeným v trestním zákoně ohrozit jím chráněný zájem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nezpůsobí.

Při vyjíždění z obytné zóny musí dát řidič přednost v jízdě i tam, kde není umístěna dopravní značka „Dej přednost v jízdě“:

Závažným problémem takto stanovené povinnosti dát přednost v jízdě při vyjíždění z účelové pozemní komunikace na jinou pozemní komunikaci je skutečnost, že snad s výjimkou klasické nezepevněné polní nebo lesní cesty řidič nepozná, že se nachází na účelové pozemní komunikaci, pokud nejsou v místě připojení účelové pozemní komunikace užity směrové sloupky č. Z 11c a Z 11d v červené barvě.⁶³

Směrové sloupky červené barvy označují připojení účelové komunikace:

⁶² LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a souvisící s komentářem*. Praha: 2001, s. 88.

⁶³ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 73.

(2) Vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, musí řidič zajistit bezpečné vjetí na pozemní komunikaci pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

(3) Vozidla vjíždějící na pozemní komunikaci musí být předem očištěna tak, aby neznečišťovala pozemní komunikaci.

Při znečištění dálnice, silnice nebo místní komunikace, které způsobí nebo může způsobit závady ve sjízdnosti nebo schůdnosti, musí ten, kdo znečištění způsobil, je bez průtahů odstranit a uvést tuto pozemní komunikaci do původního stavu. Nestane-li se tak, je povinen uhradit vlastníkově této pozemní komunikace náklady spojené s odstraněním znečištění a s uvedením pozemní komunikace do původního stavu (§ 28 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb.).⁶⁴

§ 24 Otáčení a couvání

(1) Při otáčení platí obdobně ustanovení o odbočování (§ 21) a při otáčení na křižovatce též ustanovení o jízdě křižovatkou (§ 22).

Při otáčení si řidič počíná obdobně jako při odbočování. To znamená, že se před otáčením zařadí co nejdále vlevo v části vozovky určené pro jeho směr jízdy, a to s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu a šířku vozovky, přičemž dává znamení o změně směru jízdy. Přitom musí dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvířeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnaných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu a nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním. Řidiči ostatních vozidel jej nesmějí předjíždět za předpokladu, že není možné předjetí vpravo podle § 17 odst. 1.

Otáčí-li se řidič na křižovatce pozemních komunikací nerozlišených dopravními značkami, musí dát přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím zprava nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím zprava. Přijíždí-li řidič na křižovatku po hlavní pozemní komunikaci a hodlá zde otáčet, má přednost v jízdě před řidiči přijíždějícími na křižovatku po vedlejší pozemní komunikaci, kteří musí vyčkat, až otáčení dokončí. Přijíždí-li na křižovatku po vedlejší pozemní komunikaci, musí dát přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím po hlavní pozemní komunikaci.⁶⁵

(2) Při couvání řidič nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.

Bodové hodnocení

6

Ohrožení chodce přecházejícího pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo ohrožení chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, nebo ohrožení chodce při odbočování s vozidlem na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci nebo při otáčení nebo couvání

Při couvání se nevylučuje možnost omezit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, kteří však nesmějí být ohroženi.⁶⁶

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 5 As 38/2003-38, č. 578/2005 Sb. NSS):

Jízdu do křižovatky couváním je třeba posuzovat podle § 24 odstavce druhého až čtvrtého (otáčení a couvání) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

⁶⁴ Tamtéž, s. 73.

⁶⁵ Tamtéž, s. 74.

⁶⁶ Tamtéž, s. 74.

a o změnách některých zákonů, a nikoliv podle § 22 tohoto zákona (jízda křižovatkou). Při couvání do křižovatky nemá řidič couvajícího vozidla přednost v jízdě, ale naopak nesmí ohrozit žádného z ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích.

(3) Vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, musí řidič zajistit bezpečné otáčení nebo couvání pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

Ústavní soud (podle nálezu ÚS ze dne 31. května 2016, sp. zn. III. ÚS 2065/15, <http://nalus.usoud.cz>):

Ústavní soud považuje za zjevně nepřiměřený a v praxi nerealizovatelný požadavek Nejvyššího soudu, který ve svém rozhodnutí naznačil, že je řidič povinen couvat pomocí jiné pověřené osoby nebo výstražného signálu vždy, kdy mu postavení vozidla při couvání neumožňuje přehlednout veškerý prostor za vozidlem a kdy mu může některá osoba vstoupit do prostoru za vozidlem. Ústavní soud se domnívá, že na řidiče osobního motorového vozidla nelze klást stejné požadavky, jako na řidiče autojeřábu, jak to činí Nejvyšší soud odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 7. července 1986 sp. zn. 5 Tz 21/86. Z povahy věci je zřejmé, že řízení autojeřábu při couvání je rizikovějším, než je tomu u osobního automobilu, a že na řidiče autojeřábu lze klást z hlediska míry opatrnosti vyšší požadavky. Posuzují-li obecné soudy zachování potřebné míry opatrnosti řidičem, musejí vzít v úvahu všechny konkrétní okolnosti, které měly vliv na možnost a schopnost řidiče předvídat, že ke střetu s chodcem může dojít.

(4) Řidič nesmí otáčet a couvat

a) na nepřehledných nebo jinak nebezpečných místech, například v nepřehledné zatáčce a v její těsné blízkosti, před nepřehledným vrcholem stoupání pozemní komunikace, na něm a za ním,

Za „**nepřehledné místo**“ lze označit místo, které řidič nemůže pohledem obsáhnout dříve, než do něj vjede.

„**Jinak nebezpečné místo**“ může být např. i úzká pozemní komunikace, na které musí řidič při otáčení opakovaně najíždět vpřed a couvat, než provede úkon otáčení.

„**Těsnou blízkostí**“ lze označit místo, kde může řidič s ohledem na nejvyšší dovolenou rychlost na příslušné pozemní komunikaci, povětrnostní podmínky apod. předvídat, že by v případě náhlého vyjetí protijedoucího vozidla došlo při otáčení nebo couvání k ohrožení nebo k omezení ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích.⁶⁷

b) na křižovatce s řízeným provozem a v její těsné blízkosti,

c) na přechodu pro chodce,

d) na přejezdu pro cyklisty,

e) na železničním přejezdu a v jeho těsné blízkosti,

f) v tunelu a v jeho těsné blízkosti,

⁶⁷ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. Praha: 2001, s. 90.

g) na pozemní komunikaci s jednosměrným provozem; smí však couvat, jestliže je to nezbytně nutné, například k zasetí do řady stojících vozidel nebo vyjetí z ní.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 27. února 2019, č. j. 6 As 158/2018–22, www.nssoud.cz):

Jednání v podobě otáčení se v bezprostřední blízkosti křižovatky s řízeným provozem, čímž bez jakýchkoli pochyb je (podle stěžovatele sice přibližná) vzdálenost 10 m od frekventované komunikace a křižovatky, je protiprávní – srov. ustanovení § 24 odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu.

§ 25

Zastavení a stání

(1) Řidič smí zastavit a stát jen

a) vpravo ve směru jízdy co nejbližší k okraji pozemní komunikace a na jednosměrné pozemní komunikaci vpravo i vlevo,

Zde jsou stanoveny podmínky, které musí být při zastavení a stání na pozemní komunikaci bezpodmínečně respektovány. Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích mohou být v obci, ale i mimo obec vyznačeny dovolené způsoby stání, a při kolmém nebo šikmém stání též poloha vozidel.⁶⁸

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 28. listopadu 2018, č. j. 8 As 274/2018-23, www.nssoud.cz):

Na jednosměrné pozemní komunikaci smí řidič zastavit a stát vpravo i vlevo, vždy však pouze ve směru jízdy. Zákaz protisměrného zastavení a stání se vztahuje i na jednosměrné pozemní komunikace [§ 25 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích].

b) v jedné řadě a rovnoběžně s okrajem pozemní komunikace; nedojde-li k ohrožení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, smí v obci řidič vozidla o celkové hmotnosti nepřevyšující 3500 kg zastavit a stát kolmo, popřípadě šikmo k okraji pozemní komunikace nebo zastavit v druhé řadě.

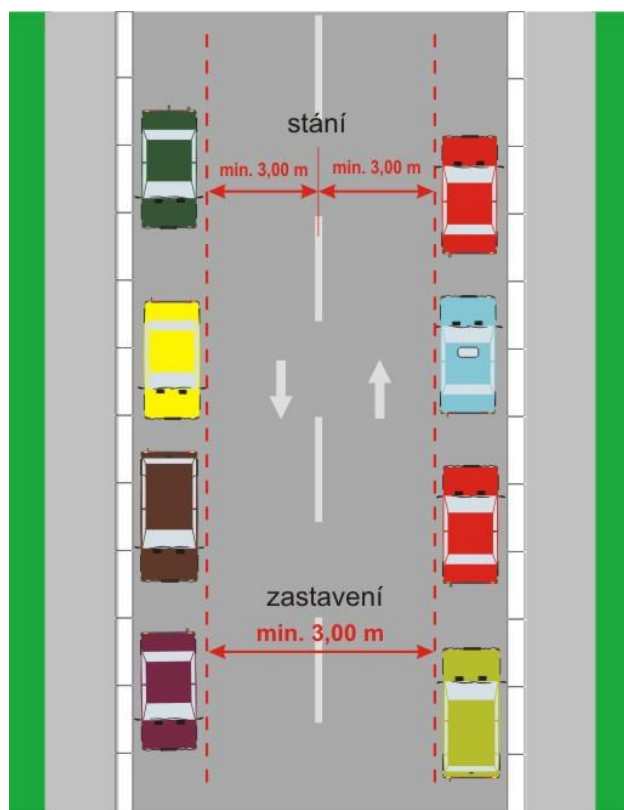
(2) Ve druhé řadě smí při výkonu taxislužby zastavit řidič vozidla taxislužby označeného střešní svítilnou podle zvláštního právního předpisu²¹⁾, je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.

²¹⁾ Zákon č. 111/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

(3) Při stání musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy; při zastavení musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro oba směry jízdy.

⁶⁸ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 75.

Jednoznačně se zakazuje stát na obousměrné pozemní komunikaci, pokud nezůstane volná vozovka alespoň 6 metrů široká (jeden jízdní pruh o šířce nejméně 3 m pro každý směr jízdy).⁶⁹

(4) Při zastavení a stání nesmí řidič znemožnit ostatním řidičům vyjetí z řady stojících vozidel. Při zastavení a stání vedle vozidla s označením „Označení vozidla přepravujícího osobu těžce pohybově postiženou“ musí ponechat boční odstup nejméně 1,2 m.

***Poznámka:**

„Označení vozidla přepravujícího osobu těžce pohybově postiženou“ bylo zrušeno vyhláškou č. 290/2011 Sb., a zdravotně postiženým osobám je vydáván „parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením“. Vyhláška č. 294/2015 Sb., příloha č. 13.

Parkovací průkaz označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou, přední a zadní strana:

⁶⁹ Tamtéž, s. 75.

(5) Zajíždí-li řidič za účelem zastavení nebo stání k okraji pozemní komunikace nebo k chodníku, musí dávat znamení o změně směru jízdy.

(6) Řidič vozidla, které zastavilo nebo stálo a opět vyjíždí od okraje pozemní komunikace nebo od chodníku, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Řidiči autobusu hromadné dopravy osob nebo trolejbusu musí v obci řidiči ostatních vozidel umožnit vyjetí ze zastávky nebo ze zastávkového pruhu, a to snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla; řidič autobusu nebo trolejbusu přitom nesmí ohrozit zejména řidiče vozidel jedoucích stejným směrem.

Řidič autobusu hromadné dopravy osob, dříve veřejné hromadné dopravy osob, nebo trolejbusu musí při vyjíždění ze zastávky nebo zastávkového pruhu brát v úvahu především vzdálenost a rychlost vozidel jedoucích stejným směrem.⁷⁰

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 9. července 2015, č. j. 1 As 128/2015–48, www.nssoud.cz):

Ustanovení § 25 odst. 6 zákona o silničním provozu je nutné interpretovat tak, že ostatní řidiči musejí respektovat skutečnost, že autobus stojí v zastávce, a přizpůsobit tomu způsob svojí jízdy, a dále, že řidič autobusu nesmí svým vyjetím ze zastávky ohrozit ostatní účastníky silničního provozu, a to ani v případě, že užije směrové světlo. Nelze tedy hovořit o absolutní přednosti řidiče autobusu před ostatními řidiči, nýbrž o vzájemném respektování jednotlivými řidiči navzájem.

§ 26

(1) Otevírat dveře nebo boční stěny vozidla, jakož i nastupovat do vozidla nebo vystupovat z něho se smí jen tehdy, není-li tím ohrožena bezpečnost nastupujících nebo vystupujících osob ani jiných účastníků provozu na pozemních komunikacích.

Při otvírání dveří nebo bočních stěn vozidla je nutné mít na zřeteli i možnost, že vozidlo může být předjížděno nebo objížděno cyklistou zprava a je třeba, aby se před otevřením nastupující nebo vystupující osoba přesvědčila, že tak může učinit, aniž by došlo k ohrožení jiných účastníků provozu na pozemních komunikacích, v tomto případě cyklistů.⁷¹

(2) Řidič, který se hodlá vzdálit od vozidla tak, že nemůže v případě potřeby okamžitě zasáhnout, musí učinit taková opatření, aby vozidlo nemohlo ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a nemohla je neoprávněně užít jiná osoba. Je-li vozidlo povinně vybaveno zařízením proti neoprávněnému použití²⁾ musí je řidič užít. Řidič motorového vozidla nebo jízdní soupravy povinně vybavených základacími klíny²⁾ jich musí užít, je-li třeba zajistit vozidlo nebo soupravu proti pohybu.

(3) Řidič motorového vozidla, které je povinně vybaveno přenosným výstražným trojúhelníkem²⁾, musí tohoto trojúhelníku užít po dobu nouzového stání, například při přerušení jízdy pro závalu na vozidle nebo nákladu, v důsledku dopravní nehody nebo pro náhlou nevolnost, jestliže takové vozidlo tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích. Trojúhelník musí umístit na okraj vozovky tak, aby byl pro přijíždějící řidiče včas a zřetelně viditelný, a to ve vzdálenosti nejméně 50 m, na dálnici nejméně 100 m za vozidlem. V obci může být tato vzdálenost, vyžadují-li to okolnosti, kratší. Je-li motorové vozidlo vybaveno

⁷⁰ Tamtéž, s. 75.

⁷¹ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a souvisící s komentářem*. Praha: 2001, s. 92.

výstražným světelným zařízením²⁾, musí ho řidič užít nejméně po dobu, než výstražný trojúhelník umístí na vozovce.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Povinnost užít přenosného výstražného trojúhelníku se vztahuje jen na případy, když vozidlo tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích [viz § 2 písm. ee)]. Výstražné světelné zařízení nenahrazuje použití přenosného výstražného trojúhelníku. Může být užíváno po celou dobu nouzového stání (což se doporučuje), nejméně však po dobu, než je výstražný trojúhelník umístěn na vozovce.⁷²

§ 27

(1) Řidič nesmí zastavit a stát

- a) v nepřehledné zatáčce a v její těsné blízkosti,
- b) před nepřehledným vrcholem stoupání pozemní komunikace, na něm a za ním,
- c) na přechodu pro chodce nebo na přejezdu pro cyklisty a ve vzdálenosti kratší než 5 m před nimi,
- d) na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky a 5 m za ní; tento zákaz neplatí v obci na křižovatce tvaru „T“ na protější straně vyúsťující pozemní komunikace,

Křižovatkou tvaru „T“ se rozumí každá styková křižovatka, kde se na jednu pozemní komunikaci napojuje jiná pozemní komunikace. Přitom není rozhodující úhel takového napojení.⁷³

- e) v připojovacím nebo odbočovacím pruhu,
- f) u zastávky tramvaje, autobusu nebo trolejbusu bez nástupního ostrůvku v úseku, který začíná dopravní značkou „Zastávka autobusu“, „Zastávka tramvaje“ nebo „Zastávka trolejbusu“ a končí ve vzdálenosti 5 m za označníkem zastávky, a tam, kde taková dopravní značka není, ve vzdálenosti kratší než 30 m před a 5 m za označníkem zastávky; je-li prostor zastávky vyznačen vodorovnou dopravní značkou „Zastávka autobusu nebo trolejbusu“ nebo „Zastávka tramvaje“, platí tento zákaz jen pro vyznačený prostor,
- g) na železničním přejezdu, v podjezdu a v tunelu a ve vzdálenosti kratší než 15 m před nimi a za nimi,
- h) v místě, kde by vozidlo zakrývalo svislou dopravní značku nebo vodorovnou dopravní značku „Směrové šipky“ nebo „Nápis na vozovce“,

Dopravní značky vodorovné „Směrové šipky“ a „Nápis na vozovce“; vyhláška č. 294/2015 Sb.:

V 9a
Směrové šipky

V 15
Nápis na vozovce

⁷² BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 76.

⁷³ Tamtéž, s. 77.

- i) ve vyhrazeném jízdním pruhu a jízdním pruhu pro cyklisty,
- j) v jízdních pruzích vyznačených na vozovce mimo pravého jízdního pruhu,
- k) ve vzdálenosti kratší než 5 m od začátku a konce vodorovné dopravní značky „Podélná čára souvislá“ nebo nástupního ostrůvku tam, kde by mezi touto dopravní značkou nebo nástupním ostrůvkem a vozidlem nezůstal volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m,
- l) na mostě,
- m) v tunelu; to neplatí v případě nouzového stání na místě označeném dopravní značkou „Nouzové stání“; v případě nouzového stání musí řidič vypnout motor,
- n) před vjezdem na pozemní komunikaci z polní nebo lesní cesty nebo z místa ležícího mimo pozemní komunikaci,
- o) na vyhrazeném parkovišti, nejde-li o vozidlo, pro které je parkoviště vyhrazeno; to neplatí, jde-li o zastavení a stání, které nepřekročí dobu tří minut a které neohrozí ani neomezí ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, popřípadě neomezí řidiče vozidel, pro něž je parkoviště vyhrazeno,
- p) na tramvajovém pásu,
- r) na silniční vegetaci, pokud to není povoleno místní úpravou provozu na pozemní komunikaci,

Zákon nevymezuje, co se silniční vegetací rozumí. Pojem silniční vegetace je primárně obsažen v zákoně č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, přičemž ani zde se jeho přesné vymezení nepodává. Stanovuje pouze, že silniční vegetace je příslušenstvím dálnice, silnice a místní komunikace s výjimkou jejich průjezdního úseku (§ 13 písm. d) zákona č. 13/1997 Sb.). Dále platí, že silniční vegetace na silničních pomocných pozemcích a na jiných vhodných pozemcích tvořících součást dálnice, silnice nebo místní komunikace nesmí ohrožovat bezpečnost užití pozemní komunikace nebo neúměrně ztěžovat použití těchto pozemků k účelům údržby těchto komunikací nebo neúměrně ztěžovat obhospodařování sousedních pozemků.⁷⁴

s) na jiných místech, kde by tím byla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, zejména jízda ostatních vozidel.

(2) V době od 5.00 do 19.00 hodin je zakázáno stání tam, kde by nezůstal mezi vozidlem a nejbližší tramvajovou kolejnicí volný jízdní pruh široký nejméně 3,5 m.

(3) Na silnicích I. třídy a za snížené viditelnosti i na silnicích II. a III. třídy¹⁾ je mimo obec zakázáno zastavení a stání jinde než na místech označených dopravní značkou jako parkoviště.

¹⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

(4) Na dopravním okruhu označeném dopravní značkou „Okruh“ nebo „Změna směru okruhu“ je zakázáno stání.

⁷⁴ Tamtéž, s. 78.

Vyhláška č. 294/2015 Sb.:

IP 1
Okruh

(5) O odstranění vozidla, které neoprávněně stojí na vyhrazeném parkovišti, rozhodne policista nebo strážník obecní policie; vozidlo se odstraní na náklad jeho provozovatele.

Rozhodnutí policisty či strážníka o odstranění vozidla není rozhodnutím ve smyslu správního řádu. Jedná se o bezprostřední zásah správního orgánu, který není rozhodnutím, nýbrž neformálním úkonem. Bezprostřední zásah spočívající v rozhodnutí o odstranění vozidla v tomto případě směřuje k ochraně zájmu společnosti, který spočívá jednak v organizování provozu na určité pozemní komunikaci, jednak k ochraně oprávněných uživatelů vyhrazeného parkoviště.

(...)

Možnost odstranit vozidlo z pozemní komunikace dále obsahuje zákon č. 13/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podle § 19a cit. zákona platí, že silniční správní úřad opatřením obecné povahy dočasně zakáže nebo omezí stání nebo zastavení silničních vozidel na místní komunikaci nebo průjezdním úseku silnice nebo na jejich části, je-li to nezbytné z důvodu zajištění bezpečnosti státu, veřejného pořádku, bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, stavebních prací nebo údržby nebo z důvodu přírodních katastrof nebo jiných mimořádných událostí a odstraňování jejich následků.⁷⁵

Ústavní soud (podle nálezu ze dne 11. května 2021, č. j. III. ÚS 769/21, <http://nalus.usoud.cz/>):

Uváděla-li stěžovatelka, že je postižena tím, že nabyvatel vozidla nedokončil jeho registraci, pak lze poukázat na § 8a zákona o podmínkách provozu na pozemních komunikacích, který nabízí možnosti postupu v případě, kdy dosavadní nebo nový vlastník neposkytuje dostatečnou součinnost. Z toho, že se stěžovatelka bez dalšího spoléhala, resp. důvěřovala, na řádné provedení registrace vozidla jeho nabyvatelem, nelze dovozovat nějaké mimořádné důvody, které by měly vést ke zproštění její odpovědnosti vyplývající z § 27 odst. 5 zákona o silničním provozu. Naopak, jako podnikatelka působící v oboru prodeje vozidel, si mohla (měla) být vědoma možných komplikací a případných negativních následků souvisejících s neprovedením registrace vozidla. Bylo tedy především na stěžovatelce, aby při převodu vlastnického práva k vozidlu (a ideálně ještě před ním) jednala přiměřeně odpovědně a obezřetně tak, aby mohla splnit svou zákonnou povinnost požádat o zápis změny vlastníka se všemi náležitostmi, a vyhnula se tak případným negativním důsledkům spojeným s tím, že údaj v registru silničních vozidel neodpovídá skutečnosti.

Nejvyšší správní soud (podle usnesení ze dne 19. 5. 2010, č. j. 3 Aps 2/2010-88, www.nssoud.cz/):

I. Okolnosti, za nichž došlo k odstavení vozidla na vyhrazeném parkovišti, jsou z hlediska postupu strážníka obecní policie podle ustanovení § 27 odst. 5 zákona o silničním provozu zcela nerozhodné. Pro závěr strážníka o tom, že vozidlo stálo na vyhrazeném parkovišti neoprávněně, je podstatné pouze to, že zde stálo déle než 3 minuty, bez uhrazené ceny požadované za

⁷⁵ Tamtéž, s. 79.

parkování, a to v době, kdy byla povinnost uhradit poplatek stanovena. Přiměřenost zásahu je vyjádřena právě tím, že zde vozidlo stojí déle než 3 minuty.

II. Ustanovení § 27 odst. 5 a ustanovení § 45 odst. 4 zákona o silničním provozu zcela nezávisle upravují dvě různé situace, kdy lze provést odstranění vozidla na náklad jeho provozovatele.

(6) Zákaz zastavení a stání podle odstavce 1 až 4 neplatí pro řidiče vozidel bezpečnostních sborů, ozbrojených sil a vojenského zpravodajství při plnění služebních povinností, řidiče vozidla obecní policie při výkonu její působnosti a řidiče vozidel jednotek požární ochrany, zdravotnické záchranné služby a Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a)}. Řidič tohoto vozidla je při zastavení a stání povinen učinit opatření nezbytná k tomu, aby neohrozil bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích nebo aby takové ohrožení co nejvíce zmírnil.

^{8a)} § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.

§ 28

Železniční přejezd

(1) Před železničním přejezdem si musí řidič počínat zvlášť opatrně, zejména se přesvědčit, zda může železniční přejezd bezpečně přejet.

Tyto povinnosti se vztahují ke všem železničním přejezdům, tedy i k těm, u nichž svítí přerušované bílé světlo přejezdového zabezpečovacího zařízení. Ustanovení navazuje na § 6 odst. 3 zákona č. 266/1994 Sb., podle něhož při křížení železniční dráhy s pozemními komunikacemi v úrovni kolejí má drážní doprava přednost před provozem na pozemních komunikacích.

Přejezd tratí s traťovou rychlostí nižší nebo rovnou 60 km.h⁻¹, přejezd určený výlučně pro chůzi osob na tratích s traťovou rychlostí nižší nebo rovnou 100 km.h⁻¹, nejde-li o přejezd, jehož traťový moment přesáhne hodnotu 10 000, může být zabezpečen pouze výstražným křížem.

Ostatní, výše neuvedené přejezdy se zabezpečují světelným přejezdovým zabezpečovacím zařízením. Tímto zařízením se zabezpečují též přejezdy, u nichž to vyžadují rozhledové a místní poměry.⁷⁶

(2) Vozidla se před železničním přejezdem řadí za sebou v pořadí, ve kterém přijela. Nejde-li o souběžnou jízdu nebo o jízdu podle § 12 odst. 2, smějí vozidla přejíždět přes železniční přejezd jen v jednom jízdním proudu.

***Poznámka:**

Znění § 12 odst. 2:

(2) V obci na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič motorového vozidla užívat k jízdě kteréhokoliv jízdního pruhu; přitom se nepovažuje za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdních pruhů rychleji než vozidla v jiném jízdním pruhu. Pokud by vozidla jedoucí současně ve všech jízdních pruzích bránila v jízdě rychleji jedoucímu vozidlu, musí řidič jedoucí v levém krajním jízdním pruhu tento pruh co nejdříve uvolnit; to neplatí, užívá-li řidič levého krajního jízdního pruhu k odbočování, otáčení nebo při souběžné jízdě podle odstavce 3. Řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, zvláštního

⁷⁶ Tamtéž, s. 81.

motorového vozidla, motocyklu s konstrukční rychlostí do 45 km.h⁻¹ a cyklista smí levý krajní jízdní pruh užít k jízdě, jen jestliže je to nutné k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.

(3) Ve vzdálenosti 50 m před železničním přejezdem a při jeho přejíždění smí řidič jet rychlostí nejvýše 30 km.h⁻¹. Svítí-li přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení, smí 50 m před železničním přejezdem a při jeho přejíždění jet rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹. Při přejíždění železničního přejezdu nesmí řidič zbytečně prodlužovat dobu jeho přejíždění.

Uvedenými nejvyššími dovolenými rychlostmi lze jet pouze za předpokladu, že to nebude na úkor bezpečné jízdy přes přejezd. V zájmu bezpečnosti drážního a silničního provozu se stanoví též povinnost řidiče zbytečně neprodlužovat dobu přejíždění přejezdu.⁷⁷

Při přejíždění přejezdu také platí povinnost přizpůsobit rychlost okolnostem, uvedeným v § 18 odst. 1 tohoto zákona, především předpokládanému stavu přejezdu v souvislosti s vlastnostmi vozidla a nákladu.⁷⁸

(4) Dojde-li k zastavení vozidla na železničním přejezdu, musí jeho řidič odstranit vozidlo mimo železniční trať¹⁷⁾, a nemůže-li tak učinit, musí neprodleně učinit vše, aby řidiči kolejových vozidel byli před nebezpečím včas varováni.

¹⁷⁾ § 9 vyhlášky č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah.

(5) Před železničním přejezdem, u kterého je umístěna dopravní značka „Stůj, dej přednost v jízdě!“, musí řidič zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má náležitý rozhled na trať.

Při volbě místa k zastavení je nutno respektovat bezpečný odstup od nejbližší koleje, tj. nejméně 2,5 m od osy krajní (bližší) koleje.⁷⁹

§ 29

(1) Řidič nesmí vjíždět na železniční přejezd,

a) je-li dávana výstraha dvěma červenými střídavě přerušovanými světly signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení,

b) je-li dávana výstraha přerušovaným zvukem houkačky nebo zvonku přejezdového zabezpečovacího zařízení,

c) sklápějí-li se, jsou-li sklopeny nebo zdvihají-li se závory,

d) je-li již vidět nebo slyšet přijíždějící vlak nebo jiné drážní vozidlo nebo je-li slyšet jeho houkání nebo pískání; toto neplatí, svítí-li přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení,

e) dává-li znamení k zastavení vozidla zaměstnanec dráhy kroužením červeným nebo žlutým praporkem a za snížené viditelnosti kroužením červeným světlem,

f) nedovoluje-li situace za železničním přejezdem jeho bezpečné přjetí a pokračování v jízdě.

⁷⁷ Tamtéž, s. 82.

⁷⁸ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. Praha: 2001, s. 97.

⁷⁹ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.,: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 82.

Bodové hodnocení

6

Vjíždění na železniční přejezd v případě, kdy je to zakázáno

(2) V případech uvedených v odstavci 1 písm. a), b) a c) smí řidič vjíždět na železniční přejezd pouze tehdy, jestliže před železničním přejezdem dostal od pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy¹¹⁾ k jízdě přes železniční přejezd ústní souhlas. V tomto případě je řidič povinen řídit se při jízdě přes železniční přejezd pokyny pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy. Pověřený zaměstnanec provozovatele dráhy je povinen se na požádání řidiče prokázat platným pověřením provozovatele dráhy.

¹¹⁾ Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.

§ 30

Znamení o změně směru jízdy

(1) Znamení o změně směru jízdy musí řidič dávat kromě případů uvedených v jednotlivých ustanoveních také vždy při změně směru jízdy, vybočování z něho, nebo jestliže to vyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Znamení o změně směru jízdy musí řidič dávat při:

- přejíždění z jednoho jízdního pruhu do druhého (§ 12 odst. 5),
- přejíždění vozidla z vyhrazeného jízdního pruhu do přilehlého jízdního pruhu (§ 14 odst. 2),
- předjíždění cyklisty (§ 17 odst. 2),
- zařazování se před předjeté vozidlo (§ 17 odst. 3),
- odbočování (§ 21 odst. 1),
- zajištění k okraji pozemní komunikace nebo k chodníku za účelem
- zastavení nebo stání (§ 25 odst. 5), a při opětovném vyjíždění (§ 25 odst. 6),
- vyjíždění z kruhového objezdu (§ 30 odst. 5).

Vybočuje-li řidič ze směru své jízdy, musí dávat znamení o změně směru jízdy při:

- objíždění (§ 16 odst. 1),
- předjíždění (§ 17 odst. 2),
- vyhýbání,
- otáčení.⁸⁰

(2) Znamení o změně směru jízdy musí řidič dávat včas před započítím jízdního úkonu s ohledem na okolnosti provozu na pozemních komunikacích, zejména na řidiče jedoucí za ním a na povahu jízdního úkonu.

Bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích může být ohrožena nejen pozdě daným znamením o změně směru jízdy, ale i předčasně daným znamením. Jedná se zvláště o jízdu v obci, kde na sebe navazuje řada křižovatek a předčasně dané znamení o změně směru jízdy může vést ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích k mylnému dojmu, že řidič bude odbočovat již na nejbližší křižovatce.⁸¹

⁸⁰ Tamtéž, s. 83.

⁸¹ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a souvisící s komentářem*. Praha: 2001,

(3) Znamení o změně směru jízdy se dává směrovými světly. Není-li jimi vozidlo vybaveno nebo při jejich poruše, dává se znamení upažením. Paží ohnutou v lokti nahoru se dává znamení o změně směru jízdy na opačnou stranu. Vyžadují-li to okolnosti, zejména není-li znamení dáváno směrovými světly nebo paží dostatečně viditelné například pro šířku nákladu nebo za snížené viditelnosti, musí se dávat znamení jiným zřetelným způsobem, například způsobem a náležitě poučenou osobou. Jinak smí řidič provést zamýšlený jízdní úkon jen tehdy a takovým způsobem, aby nebyli ohroženi ani omezeni ostatní účastníci provozu na pozemních komunikacích.

Pravou paží ohnutou v lokti nahoru se dává znamení o změně směru jízdy vlevo, a naopak. Požadavek na dostatečně viditelné znamení o změně směru jízdy se vztahuje i na znamení dáváno způsobem a náležitě poučenou osobou. Aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, bude v některých situacích, např. při odbočování vlevo, nutné, aby řidič setrval u pravého okraje vozovky a umožnil ostatním řidičům bezpečné projetí po své levé straně.⁸²

(4) Znamení o změně směru jízdy dáváno směrovými světly ponechává řidič jen do doby ukončení změny směru jízdy, vybočení z něho, nebo pokud vozidlo nezaujme místo v jízdním pruhu, do kterého přejíždí. Znamení o změně směru jízdy paží se dává jen před započatím jízdního úkonu.

Například při předjíždění se nedává znamení o změně směru jízdy po jeho celou dobu, ale pouze při vybočování ze směru jízdy. Znamení o změně směru jízdy se tedy ponechává jen do té doby, než řidič zaujme na vozovce místo potřebné pro předjetí. Obdobně to platí i při objíždění souvislé řady stojících vozidel apod.⁸³

(5) Při vjíždění na kruhový objezd a jízdě po kruhovém objezdu, nepřejíždí-li z jednoho jízdního pruhu do druhého podle § 12 odst. 5, řidič nedává znamení o změně směru jízdy; při vyjíždění z kruhového objezdu řidič je povinen dát znamení o změně směru jízdy.

§ 31

Výstražná znamení

(1) Je-li to nutné k odvrácení hrozícího nebezpečí, dává řidič zvukové výstražné znamení. Mimo obec může řidič dávat zvukové výstražné znamení i tehdy, je-li to nutné k upozornění řidiče předjížděného vozidla.

Zvukové výstražné znamení v obci smí dávat řidič jen v případě bezprostředně hrozícího nebezpečí, které nemůže spolehlivě odvrátit jiným způsobem. Užívání zvukového výstražného znamení může být v některých úsecích zakázáno dopravní značkou.⁸⁴ Je tedy nesprávné, pokud se zvukové výstražné znamení užije např. k vyjádření nelibosti řidiče nad počínáním jiného účastníka provozu na pozemních komunikacích nebo k vynucování si průjezdu vozidla.⁸⁵

(2) Místo zvukového výstražného znamení smí řidič dávat světelné výstražné znamení krátkým přerušovaným rozsvícením dálkového světla nebo přepínáním potkávacích a dálkových světel; k upozornění řidiče předjížděného vozidla je smí dávat i v obci.

⁸² BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 83.

⁸³ Tamtéž, s. 84.

⁸⁴ Tamtéž, s. 64.

⁸⁵ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. Praha: 2001,

(3) Je-li nutné upozornit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích na hrozící nebezpečí, zejména v případech, kdy je nutné náhle snížit rychlost jízdy nebo zastavit vozidlo, dává řidič světelné výstražné znamení zapnutím výstražného světelného zařízení.

Z hlediska bezpečnosti provozu se jedná o velmi významnou povinnost.⁸⁶

(4) Výstražné znamení se užívá jen po dobu nezbytně nutnou.

§ 32

Osvětlení vozidel

(1) Motorové vozidlo musí mít za jízdy rozsvícena obrysová světla a potkávací světla nebo světla pro denní svícení, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾. Tramvaj musí mít rozsvícena potkávací světla nebo světla pro denní svícení.

Ustanovení se vztahuje na osvětlení vozidel za snížené viditelnosti. Osvětlení vozidel za snížené viditelnosti upravuje následující odstavce 2. Použití světel pro denní svícení je tedy vyloučeno například od soumraku do svítání, za mlhy, sněžení, hustého deště nebo v tunelu. Jejich užití vylučuje též dopravní značka č. C 13a „Rozsviř světla“, která ukládá řidiči povinnost rozsviř světla stanovená pro vozidla jedoucí za snížené viditelnosti.⁸⁷

(2) Vozidlo musí mít za jízdy při snížené viditelnosti rozsvícena obrysová a potkávací nebo dálková světla, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

***Poznámka:** § 2 písm. ff) **snížená viditelnost** je situace, kdy účastníci provozu na pozemních komunikacích dostatečně zřetelně nerozeznají jiná vozidla, osoby, zvířata nebo předměty na pozemní komunikaci, například od soumraku do svítání, za mlhy, sněžení, hustého deště nebo v tunelu.

Nejvyšší správní soud (podle usnesení ze dne 15. srpna 2018, č. j. 8 As 259/2016-48, www.nssoud.cz):

V posuzovaném případě je rovněž třeba přihlídnout ke skutečnosti, že stěžovatel svoji verzi, že k závadě osvětlení přípojného vozíku došlo v průběhu jízdy, uvedl poprvé až ve vyjádření správnímu orgánu prvního stupně doručeného dne 20. 7. 2015 (čl. 36 správního spisu), tedy až po uskutečnění ústního jednání, v rámci něhož byl vyslechnut svědek pprap. L., ačkoli mu nic nebránilo učinit tak dříve.

Uplatnit tuto verzi příběhu již při silniční kontrole se přitom jeví být naprosto přirozenou reakcí člověka, který bezpečně ví, že se přestupku nedopustil.

(3) Řidič nesmí užít dálková světla, je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena nebo mohl-li by být oslněn řidič protijedoucího vozidla, řidič vozidla jedoucího před ním nebo jiný účastník provozu na pozemních komunikacích, strojvedoucí vlaku, řidič jiného drážního vozidla nebo řidič plavidla. Při zastavení vozidla před železničním přejezdem nesmí řidič užít ani potkávací světla, pokud by jimi mohl oslnit řidiče vozidla v protisměru.

⁸⁶ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: s. 84.

⁸⁷ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 84.

Úprava podle odstavce 1 až 3 tak vylučuje užívání dálkových světel za nesnížené viditelnosti, s výjimkou dávání světelných výstražných znamení podle § 31. Řidič vpředu jedoucího vozidla může být oslněn především odrazem dálkových světel ve zpětném zrcátku. Jiným účastníkem provozu na pozemních komunikacích, který by mohl být oslněn, je i chodec jdoucí v protisměru po okraji pozemní komunikace.

Při jízdě s rozsvícenými potkávacími světly musí mít řidič na zřeteli i jiná ustanovení pravidel provozu na pozemních komunikacích, např. § 18 odst. 1, podle něhož je povinen přizpůsobit rychlost jízdy okolnostem, které je možno předvídat, a smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na takovou vzdálenost, na kterou má rozhled.

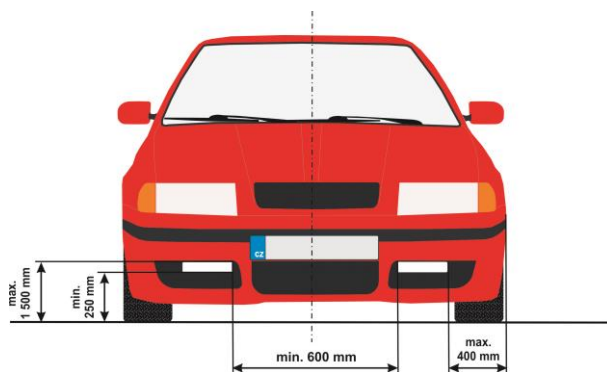
Při zastavení vozidla před železničním přejezdem užije řidič jen obrysová světla především tehdy, pokud by v důsledku sklonu vozovky oslnil řidiče v protisměru.⁸⁸

- (4) Přední světla do mlhy smí řidič užít jen za mlhy, sněžení nebo hustého deště. Zadní světla do mlhy musí řidič za mlhy, sněžení nebo hustého deště užít vždy.

Užití zadních světel do mlhy na vozidle, které jimi je vybaveno, je na rozdíl od dřívější právní úpravy při jízdě za mlhy, sněžení a hustého deště povinné. Přitom se nezohledňuje, nakolik je viditelnost snížena, případně jaká je skutečná dohledná vzdálenost. Není zohledněno ani to, že užití zadních světel do mlhy může být v některých případech nevhodné, když by mohlo dojít k oslnění ostatních účastníků provozu. Rovněž se nestanovuje zvláštní omezení nejvyšší dovolené rychlosti při jízdě s užitím světel do mlhy, jako to plyne například z německé právní úpravy. Je proto nutné vyjít z obecné právní úpravy, kde je v této souvislosti zvlášť významné ustanovení § 18 odst. 1.

Přední světla do mlhy lze užít pouze v případech, kdy je řidič povinen užít zadní světla do mlhy. Platí tedy, že svítit předními světly do mlhy je možné pouze v případě, že jsou současně užita také zadní světla do mlhy. Užití předních světel do mlhy však není povinné.⁸⁹

- (5) Činná plocha světel nesmí být zakryta nebo nadměrně znečištěna.

§ 33

- (1) Motorové vozidlo nebo jízdní souprava, jejichž rozměry nebo rozměry nákladu přesahují míry stanovené zvláštním právním předpisem²⁾, musí mít za jízdy rozsvícena obrysová a potkávací světla.

- (2) Vozidlo stojící za snížené viditelnosti v obci na místě, kde tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích, nebo na pozemní komunikaci mimo obec musí mít rozsvícena

⁸⁸ Tamtéž, s. 85.

⁸⁹ Tamtéž, s. 85.

alespoň na straně přivrácené ke středu pozemní komunikace obrysová nebo parkovací světla, popřípadě musí být osvětleno na straně přivrácené ke středu pozemní komunikace alespoň jedním bílým neoslňujícím světlem viditelným zepředu i zezadu. To neplatí na parkovišti.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Povinnost mít na vozidle stojícím za snížené viditelnosti v obci rozsvícena uvedená světla se vztahuje jen na místa, kde vozidlo tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích. Na pozemní komunikaci mimo obec se tato povinnost vztahuje na všechna vozidla. Se sníženou viditelností je podle okolností potřebné počítat již předem.⁹⁰

§ 34

Vlečení motorových vozidel

(1) Při vlečení motorového vozidla se smí jet rychlostí nejvýše 60 km.h⁻¹.

Jde o vlečení motorového vozidla, které se pro poruchu nebo z jiných důvodů nemůže pohybovat vlastní silou. Nelze jej tedy zaměňovat se spojováním vozidel do jízdní soupravy, které vymezuje § 2 písm. i). Vzhledem k vyšším nárokům na řidiče vlečeného i vlečného vozidla, odchylnou techniku jízdy a především v zájmu bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích je pro vlečení limitována rychlost.⁹¹

(2) Motorové vozidlo se smí vléci na laně jen tehdy, má-li bez závad řízení a účinné brzdy.

(3) Motorové vozidlo se smí vléci na tyči jen tehdy, má-li bez závad řízení. Nemá-li vlečené vozidlo účinné brzdy, nesmí jeho okamžitá hmotnost být vyšší než okamžitá hmotnost vlečného vozidla.

(4) Při vlečení motorového vozidla musí být délka spojnice taková, aby vzdálenost mezi vozidly nebyla větší než 6 m; užije-li se lana, nesmí být vzdálenost mezi vozidly menší než 2,5 m, a užije-li se tyče, nesmí být menší než 1 m. Spojnice musí být zřetelně označena (tyč příčnými červenými a bílými pruhy o šířce 75 mm, lano červeným praporkem nebo štítkem o rozměru nejméně 300 x 300 mm).

Při vlečení motorového vozidla je délka spojnice závislá na vzdálenosti mezi vozidly. Není tedy rozhodující délka lana nebo tyče, nýbrž skutečná vzdálenost mezi vozidly, která při užití lana nesmí být větší než 6 m a menší než 2,5 m a při užití tyče větší než 6 m a menší než 1 m. Spojnice musí být stanoveným způsobem zřetelně označena.⁹²

(5) Řidiči vlečného a vlečeného vozidla jsou povinni si předem dohodnout způsob dorozumívání během jízdy.

Dohodnutý způsob dorozumívání během jízdy je zpravidla pomocí světelného, výjimečně i zvukového výstražného znamení, popřípadě pokyny paží. Řidič vlečeného vozidla musí přiměřeně plnit všechny povinnosti řidiče, např. dávání znamení o změně směru jízdy.⁹³

⁹⁰ Tamtéž, s. 85.

⁹¹ Tamtéž, s. 86.

⁹² Tamtéž, s. 86.

⁹³ Tamtéž, s. 86.

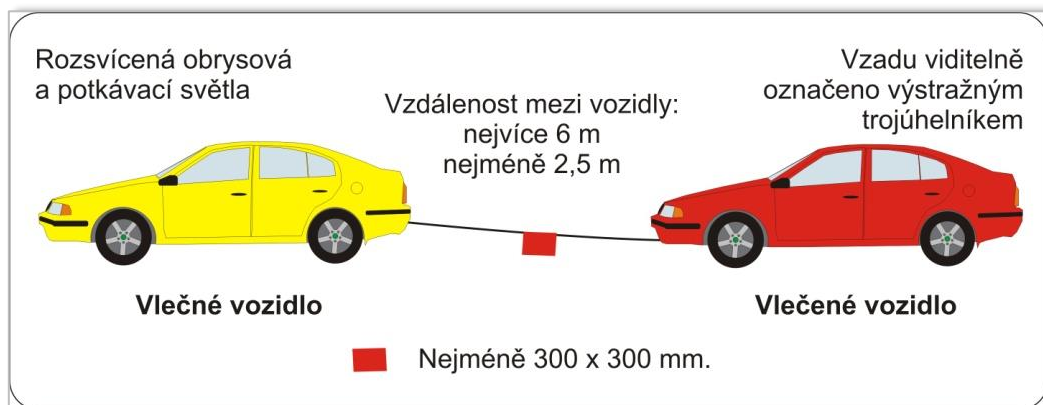
(6) Vlečení více než jednoho motorového vozidla nebo motorového vozidla s přívěsem je zakázáno. Smí se však vléci motorové vozidlo s návěsem. Za motorovým vozidlem s přívěsem se nesmí vléci jiné motorové vozidlo. Motocykl bez postranního vozíku a moped se nesmí vléci nebo užít jako vlečné vozidlo.

(7) Autobus nebo motorové vozidlo vlečené pomocí zvláštního zařízení se smí vléci jen bez přepravovaných osob.

(8) U vlečného vozidla musí být rozsvícena obrysová a potkávací světla. Vlečené vozidlo musí být zezadu viditelně označeno výstražným trojúhelníkem, například za sklem, na zadním čele korby.

(9) Za snížené viditelnosti musí být u vlečného vozidla rozsvícena obrysová nebo potkávací světla. Při jejich poruše musí být vozidlo osvětleno na straně ke středu vozovky vpředu neoslňujícím bílým světlem a vzadu alespoň jedním červeným světlem; tato světla musí být dobře viditelná a nesmějí být umístěna dále než 400 mm od bočního obrysu vozidla.

Ilustrační obrázek – vlečení vozidel na laně:

Oddíl 2 Jízda vozidly ve zvláštních případech

§ 35

Provoz na dálnici

(1) Na dálnici je dovolen jen provoz motorových vozidel a jízdních souprav, jejichž konstrukční rychlost²⁾ není nižší než 80 km.h⁻¹. V úseku dálnice procházejícím obcí je dovolen i provoz motorových vozidel a jízdních souprav pro veřejnou hromadnou dopravu, jejichž konstrukční rychlost²⁾ není nižší než 65 km.h⁻¹. Mimo obslužná zařízení dálnice je ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích zakázán vstup na dálnici, chůze a jízda po dálnici.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákazem vstupu na dálnici se zakazují veškeré formy vstupu, tedy nejen explicitně vyjádřená chůze, ale i běh osoby atd.

Podle § 20 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, užívání pozemní komunikace, kterou určí prováděcí právní předpis k zákonu o pozemních komunikacích, a která je označena

dopravní značkou označující zpoplatnění stanoveným druhem motorového vozidla, podléhá zpoplatnění.⁹⁴

(2) Řidič smí na dálnici vjíždět a z dálnice vyjíždět jen na místech k tomu určených.

Vjíždět na dálnici nebo z ní vyjíždět na jiných místech, než na křižovatkách, je v rozporu s požadavkem na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích s ohledem na nejvyšší rychlost dovolenou na dálnici, 130 km.h⁻¹.⁹⁵

(3) Zákaz provozu podle odstavců 1 a 2 neplatí pro vozidla správce komunikace oprávněně užitá při její správě a údržbě.

Zákon č. 13/1997 Sb., § 9

(3) Vlastník dálnice, silnice nebo místní komunikace je povinen vykonávat její správu zahrnující zejména její pravidelné a mimořádné prohlídky, údržbu a opravy. Výkon správy může vlastník dálnice, silnice nebo místní komunikace zajišťovat prostřednictvím správce, jímž je právnická osoba zřízená nebo založená vlastníkem dálnice, silnice nebo místní komunikace za podmínky, že je vůči ní vlastník po celou dobu výkonu správy ovládající osobou. Vlastník, popřípadě správce, mohou dílčími činnostmi v rámci správy dálnice, silnice nebo místní komunikace, zejména činnostmi souvisejícími s údržbou a opravami dotčené dálnice, silnice nebo místní komunikace, pověřit osobu vybranou postupem podle zvláštního právního předpisu^{2a}) nebo kraj u silnic I. třídy nacházejících se v jeho územním obvodu na základě veřejnoprávní smlouvy; tato osoba nebo kraj se nestávají správcem dotčené pozemní komunikace.

(znění účinné po novele zákonem č. 151/2017 Sb., účinné od 6. června 2017)

§ 36

(1) Řidiči je na dálnici zakázáno

a) zastavení a stání jinde než na místech označených jako parkoviště. Při nouzovém stání podle § 26 odst. 3 musí vozidlo stát na krajnici, a jen není-li to možné, na vozovce. Takové vozidlo musí řidič vždy označit jako překážku provozu na pozemních komunikacích; jde-li o motorové vozidlo povinně vybavené přenosným výstražným trojúhelníkem²⁾, musí řidič umístit trojúhelník podle § 26 odst. 3,

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

b) otáčení, couvání a vjíždění na střední dělicí pás včetně míst, kde je pás přerušen.

Bodové hodnocení

6

Otáčení, couvání nebo jízda v protisměru na dálnici nebo na silnici pro motorová vozidla

⁹⁴ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 87.

⁹⁵ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. Praha: 2001, s. 108.

Rozdílně od úpravy platné pro jiné druhy pozemních komunikací jsou stanovena přísnější omezení v zájmu bezpečnosti a plynulosti provozu na dálnici a silnici pro motorová vozidla. Při nouzovém stání, např. při přerušení jízdy pro závadu na vozidle nebo nákladu, zde vozidlo zpravidla tvoří překážku silničního provozu; povinnosti řidiče a možnost odstranění vozidla upravuje § 45. Výstražný trojúhelník se umísťuje ve vzdálenosti nejméně 100 m za vozidlem. Zákaz vjetí na místo přerušení dělicího pásu platí i v případě, že není vybaveno fyzickou překážkou (řetězy, lana apod.). Užití úseku přerušení středního dělicího pásu pro účely převedení provozu do protilehlého jízdního pásu se provádí místní úpravou provozu na pozemních komunikacích.⁹⁶

(2) Dojde-li během jízdy na vozidle nebo nákladu k závadě, pro kterou nelze dosáhnout na rovině rychlosti nejméně 80 km.h⁻¹, musí řidič dálnici opustit na nejbližším výjezdu.

(3) Vlečení motorového vozidla je dovoleno jen tehdy, jestliže je to nutné k jeho odstranění z dálnice. Vozidlo smí být vlečeno jen k nejbližšímu výjezdu, kde musí dálnici opustit.

Nejbližší výjezd z dálnice je na nejbližší křižovatce.⁹⁷

(4) Řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg a řidič jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, nesmí předjíždět jiné vozidlo, pokud k jeho předjetí nemá dostatečnou rychlost, takže by omezil v jízdě ostatní vozidla svou výrazně nižší rychlostí jízdy.

Bodové hodnocení

6

Předjíždění vozidla v případě, kdy je to zakázáno

Vedle úpravy předjíždění podle § 17 se tak stanoví další podmínky předjíždění. Navíc ustanovení § 18 odst. 2 písm. b) zakazuje řidiči omezovat plynulost provozu na všech pozemních komunikacích pomalým předjížděním.⁹⁸

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 30. listopadu 2022, č. j. 2 As 51/2021–39, www.nssoud.cz) – v podrobnostech u přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7.

§ 37

Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, platí pro provoz na dálnici ostatní ustanovení tohoto zákona.

§ 38

Ustanovení o provozu na dálnici platí i na silnici pro motorová vozidla.

Ustanovení o provozu na dálnici tak platí od místa, kde je umístěna dopravní značka č. IZ 1a „Dálnice“ nebo č. IZ 2a „Silnice pro motorová vozidla“. Ustanovení § 35 až 37 se na silnici pro

⁹⁶ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 88.

⁹⁷ Tamtéž, s. 88.

⁹⁸ Tamtéž, s. 88.

motorová vozidla uplatní v plném rozsahu bez výjimky. Úprava platná pro dálnice tudíž dopadá i na všechny silnice pro motorová vozidla, tedy včetně těch bez směrově oddělených jízdních pásů.⁹⁹

Dopravní značky dle vyhlášky č. 294/2015 Sb., přílohy č. 5

IZ 1a
Dálnice

IZ 1b
Konec dálnice

IZ 2a
Silnice pro
motorová vozidla

IZ 2b
Konec silnice pro
motorová vozidla

Provoz v obytné, pěší, cyklistické a sdílené zóně

§ 39

(1) Obytná zóna je zastavěná oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Obytná zóna“ a konec je označen dopravní značkou „Konec obytné zóny“.

(2) Pěší zóna je oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Pěší zóna“ a konec je označen dopravní značkou „Konec pěší zóny“.

Vyhláška č. 294/2015 Sb.:

IZ 5a
Obytná zóna

IZ 5b
Konec
obytné zóny

IZ 6a
Pěší zóna

IZ 6b
Konec
pěší zóny

(3) V obytné a pěší zóně smějí chodci užívat pozemní komunikaci v celé její šířce, přičemž se na ně nevztahuje § 53. Hry dětí na pozemní komunikaci jsou dovoleny jen v obytné zóně.

***Poznámka:**

§ 53 obsahuje povinnosti chodců na pozemních komunikacích, odlišné od provozu v obytné a pěší zóně, viz dále v textu.

Předpokládá se uspořádání pozemní komunikace v jedné úrovni zpevněné plochy. Chodci však smějí užívat celé šířky pozemní komunikace i v případě, že je dosud opatřena obrubníky výškově oddělujícími chodník.¹⁰⁰

(4) Do pěší zóny je povolen vjezd jen vozidlům vyznačeným ve spodní části dopravní značky podle odstavce 2.

⁹⁹ Tamtéž, s. 88.

¹⁰⁰ Tamtéž, s. 89.

Do obytné zóny není vjezd vozidel omezen. Zvláštní úprava, umožňující v jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, vjíždět do pěší zóny i vozidlům označeným parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením, je obsažena v § 67odst. 7.¹⁰¹

(5) V obytné zóně a pěší zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 20 km.h⁻¹. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.

Nízká hranice nejvyšší dovolené rychlosti je předpokladem bezpečnosti provozu v zóně. Stanoveným podmínkám nejlépe vyhovuje rychlost jízdy odpovídající rychlosti chůze. Možnosti stání vozidel jsou omezeny jen na místa označená značkami pro parkoviště, zastavení není omezeno.¹⁰²

(6) Za účelem organizování dopravy může obec v obecně závazné vyhlášce obce vydané v přenesené působnosti vymezit místní komunikace nebo jejich úseky v obytné zóně, které nelze užít ke stání nákladního vozidla²⁾ nebo jízdní soupravy²⁾.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Ústavní soud (podle usnesení ze dne 18. listopadu 2010, sp. zn. Pl. ÚS 14/08, <http://nalus.usoud.cz/>):

V kontextu zavedení institutu opatření obecné povahy do právního řádu České republiky již nadále není udržitelný právní názor o normativním charakteru místního prostorového určení (konkrétního předmětu normy), když v souladu se setrvale uplatňovanou snahou o zvyšování standardu ochrany veřejných subjektivních práv, je na místě jeho posouzení jako opatření obecné povahy.

(7) V obytné zóně a pěší zóně musí chodci umožnit vozidlům jízdu. To platí i pro děti hrající si v obytné zóně.

I za situace preference pěšího provozu platí pro chodce povinnost umožnit provoz vozidel. Vzájemná ohleduplnost mezi chodci a řidiči je základním požadavkem a předpokladem dopravního zklidnění při respektování zájmů bezpečnosti a plynulosti provozu.¹⁰³

§ 39a

(1) Cyklistická zóna je oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Zóna pro cyklisty“ a konec je označen dopravní značkou „Konec zóny pro cyklisty“.

Vyhláška č. 294/2015 Sb.:

¹⁰¹ Tamtéž, s. 89.

¹⁰² Tamtéž, s. 89.

¹⁰³ Tamtéž, s. 90.

(2) V cyklistické zóně smějí cyklisté užívat vozovku v celé její šířce, přičemž se na ně nevztahuje § 57 odst. 2 a 3.

(3) Jiným vozidlům než jízdním kolům je vjezd do cyklistické zóny povolen jen tehdy, jsou-li vyznačena ve spodní části dopravní značky podle odstavce 1.

Podle § 57 odst. 2 se jízdním kolem z hlediska provozu na pozemních komunikacích rozumí i koloběžka. Zákaz vjezdu zahrnuje všechna ostatní vozidla, než jsou jízdní kola a koloběžky, bez ohledu na to, zda jde o vozidla motorová či nemotorová.¹⁰⁴

(4) V cyklistické zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 30 km.h⁻¹. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči cyklistům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.

Omezení nejvyšší dovolené rychlosti na 30 km.h⁻¹ se vztahuje na všechny řidiče, tj. včetně samotných cyklistů. Totéž platí i pro povinnost dbát zvýšené ohleduplnosti vůči samotným cyklistům, která tedy zavazuje i cyklisty vůči sobě navzájem, včetně povinnosti v případě nutnosti zastavit vozidlo.¹⁰⁵

(5) V cyklistické zóně musí cyklisté umožnit motorovým vozidlům jízdu.

§ 39b

(1) Sdílená zóna je zastavěná oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Sdílená zóna“ a konec je označen dopravní značkou „Konec sdílené zóny“, a je určena k užívání všemi účastníky silničního provozu.

Vyhláška č. 294/2015 Sb.:

IZ 10a
Sdílená zóna

IZ 10b
Konec sdílené zóny

(2) Ve sdílené zóně musí účastníci provozu na pozemních komunikacích dbát zvýšené ohleduplnosti vůči ostatním účastníkům provozu, které nesmí ohrozit. Řidiče tramvaje nesmí ostatní účastníci provozu na pozemních komunikacích ani omezit a tramvaj má vždy přednost v jízdě.

(3) Ve sdílené zóně smějí chodci a cyklisté užívat pozemní komunikaci v celé její šířce, přičemž na chodce se nevztahuje § 53 a 54 a na cyklisty se nevztahuje § 57 odst. 2 a 3. Přijíždí-li vozidlo s právem přednostní jízdy, chodci musí neprodleně uvolnit prostor pro projetí tohoto vozidla.

(4) Ve sdílené zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 20 km.h⁻¹. Stání motorových vozidel je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště. Stání jízdních kol a jiných nemotorových vozidel je dovoleno jen na místech k tomu určených.

¹⁰⁴ Tamtéž, s. 90.

¹⁰⁵ Tamtéž, s. 90.

§ 40

(1) Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, platí pro provoz v obytné, pěší, cyklistické a sdílené zóně ostatní ustanovení tohoto zákona.

Při vyjíždění ze zóny na jinou pozemní komunikaci musí dát řidič přednost v jízdě (§ 23 odst. 1), to neplatí při vyjíždění ze zóny sdílené. Pokud zóna zahrnuje více pozemních komunikací, platí pro jízdu křižovatkou ustanovení § 22.¹⁰⁶

(2) Je-li povolen vjezd cyklistů na chodník nebo stezku pro chodce, použijí se pro jejich pohyb § 39 odst. 5 a 7 obdobně.

Cyklista smí při jízdě na chodníku nebo stezce pro chodce jet rychlostí nejvýše 20 km.h⁻¹, přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit, a v případě nutnosti musí své jízdni kolo nebo koloběžku zastavit.¹⁰⁷

§ 40a

Provoz vozidel v zimním období

(1) V období od 1. listopadu do 31. března, pokud

a) se na pozemní komunikaci nachází souvislá vrstva sněhu, led nebo námraza, nebo

b) lze vzhledem k povětrnostním podmínkám předpokládat, že se na pozemní komunikaci během jízdy může vyskytovat souvislá vrstva sněhu, led nebo námraza,

lze užit motorové vozidlo kategorie M nebo N²⁾ k jízdě v provozu na pozemních komunikacích pouze za podmínky použití zimních pneumatik^{18a)}, a to u motorových vozidel s maximální přípustnou hmotností nepřevyšující 3500 kg na všech kolech a u motorových vozidel s maximální přípustnou hmotností převyšující 3500 kg na všech kolech hnacích náprav s trvalým přenosem hnací síly. Zimní pneumatiky podle věty první musí mít hloubku dezénu hlavních dezénových drážek nebo zářezů nejméně 4 mm a u motorových vozidel o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3500 kg nejméně 6 mm.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

^{18a)} § 21 odst. 3 vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

K poznámce pod čarou ^{18a)} je nutno podotknout, že odkazuje na již zrušenou vyhlášku č. 341/2002 Sb., nahrazenou vyhláškou č. 341/2014 Sb., která byla nahrazena od 24. 6.2023 vyhl. č. 153/2023 Sb., o schvalování technické způsobilosti vozidel a technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije pro náhradní pneumatiku použitou v případě nouzového dojetí^{18a)}.

¹⁰⁶ Tamtéž, s. 90.

¹⁰⁷ Tamtéž, s. 92.

§ 41

Jízda vozidel s právem přednostní jízdy

(1) Řidič vozidla, který při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívá zvláštního výstražného světla modré nebo modré a červené barvy,²⁾ případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení (dále jen "vozidlo s právem přednostní jízdy"), není povinen dodržovat § 4 písm. c), § 5 odst. 1 písm. h) a odst. 2 písm. f), § 7 odst. 1 písm. b), § 11, § 12 odst. 1, 2, 4, 5 a 7, § 13 až 17, § 18 odst. 2, 3, 4 a 8, § 19, § 20, § 21 odst. 2, 3, 4, 5 a 6, § 22, 23, § 24 odst. 3 a 4, § 25 odst. 1, 3, 4 a 5, § 26, § 27 odst. 1, 2, 3 a 4, § 28 odst. 2, 3 a 5, § 31, § 35 odst. 1 a 2, § 36 odst. 1 a 2 a 4, § 39 odst. 4 a 5, § 39a odst. 3 a 4, § 39b odst. 2 a 4, § 47 odst. 2 písm. a) a c), odst. 3 písm. a), c), d), f) a g) a odst. 5, § 48 odst. 1, 2, 3, 4 a 5, § 53 odst. 2 a § 67 odst. 8; je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Vozidlo s právem přednostní jízdy tak nemusí se zvláštním výstražným **světlem** modré barvy (poznámka: s účinností od 1. října 2018 také modré a červené barvy) vždy současně užívat zvláštní **zvukové** výstražné znamení. Oprávnění nerespektovat výslovně uvedená ustanovení zákona nezabavuje řidiče povinnosti neohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.¹⁰⁸

(2) Zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy²⁾ mohou být vybavena vozidla

a) používaná policií a označená podle zvláštního právního předpisu¹³⁾,

b) Vězeňské služby,

c) vojenské policie označená podle zvláštního právního předpisu¹²⁾,

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁾ Vyhláška č. 58/1996 Sb., kterou se stanoví zevní označení a služební průkaz vojenského policisty a barevné provedení a označení dopravních prostředků Vojenské policie.

¹³⁾ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

d) obecní policie⁵⁾, která určí obec,

⁵⁾ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

e) používaná Hasičským záchranným sborem České republiky nebo jednotkami požární ochrany, které nejsou součástí Hasičského záchranného sboru České republiky,

f) důlní záchranné služby,

g) poruchové služby plynárenských zařízení,

h) používaná zdravotnickou záchrannou službou a vozidla, poskytovatele zdravotnické dopravní služby a poskytovatele přepravy pacientů neodkladné péče,

¹⁰⁸ Tamtéž, s. 92.

i) ozbrojených sil používaná u vojenských záchranných útvarů pro plnění humanitárních úkolů civilní ochrany.

j) celní správy označená podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾,

¹⁴⁾ Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

***Poznámka**

Poznámka pod čarou ¹⁴⁾ odkazuje na již zrušenou Vyhlášku č. 197/2001 Sb., o způsobu vnějšího označení a odznamenání celní správy, vzorech služebních stejnokrojů a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel celní správy, ve znění vyhlášky č. 246/2002 Sb., kterou nahradila **vyhláška č. 286/2012 Sb.**, o vnějším označení, odznamenání, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel celní správy.

k) Generální inspekce bezpečnostních sborů označená podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾.

⁴⁵⁾ Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů.

l) zpravodajských služeb při přepravě nosičů utajovaných informací nebo osob, kterým poskytují ochranu.

(3) Vláda může stanovit nařízením další vozidla, která pro plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností mohou být vybavena zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy.

110

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 17. ledna 2001,

kterým se stanoví další vozidla, která mohou být vybavena zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy

Vláda nařizuje podle § 137 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, (dále jen "zákon") k provedení § 41 odst. 3 zákona:

§ 1

(1) Pro plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností mohou být, kromě vozidel uvedených v § 41 odst. 2 zákona, vybavena zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy¹⁾ vozidla

- a) prezidenta republiky,
- b) předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky,
- c) předsedy Senátu Parlamentu České republiky,
- d) členů vlády,
- e) náčelníka Generálního štábu Armády České republiky,
- f) velitele vzdušných sil Armády České republiky,
- g) velitele pozemních sil územní obrany Armády České republiky,
- h) velitele logistiky Armády České republiky,
- i) náměstka ministra vnitra pro vnitřní bezpečnost,
- j) hlavního hygienika České republiky.

(2) Zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy mohou být pro každou osobu uvedenou v odstavci 1 písm. a), b), c) a d) vybavena nejvýše 2 vozidla a pro každou osobu uvedenou v odstavci 1 písm. e) až j) pouze 1 vozidlo.

§ 2

(1) Pro plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností mohou být zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy vybavena dále vozidla

- a) jednotek požární ochrany,
- b) vojenských hasičských jednotek,
- c) horské služby,
- d) celní správy,
- e) poruchové služby energetických zařízení,
- f) speciální motocyklové jednotky Hradní stráže,
- g) Státní plavební správy,
- h) Dopravního podniku hl. m. Prahy, a. s.,
- i) Dopravního podniku města Hradec Králové, a. s.,
- j) Dopravního podniku města Liberec, a. s.,
- k) Dopravního podniku Ostrava, a. s.,
- l) Plzeňských dopravních podniků, a. s.,
- m) právnických osob neuvedených v písmenech h) až l) provozujících dráhu tramvajovou nebo dráhu trolejbusovou,
- n) Svazu záchranných brigád kynologů České republiky, Žatec,
- o) Vodní záchranné služby ČČK, z.s.

(2) Zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy může být pro každou právnickou osobu uvedenou v odstavci 1 písm. g), i), j), l), m) a n) vybaveno pouze 1 vozidlo, pro právnickou osobu uvedenou v odstavci 1 písm. h) nejvýše 20 vozidel a pro právnickou osobu uvedenou v odstavci 1 písm. k) nejvýše 3 vozidla.

(4) Řidičem vozidla s právem přednostní jízdy smí být osoba starší 21 let, která musí splňovat podmínky stanovené tímto zákonem.

Stanovením minimálního věku pro řízení vozidla s právem přednostní jízdy není dotčen požadavek minimálního věku pro udělení řidičského oprávnění pro jednotlivé skupiny vozidel podle § 83.¹⁰⁹

(5) Řidič vozidla s právem přednostní jízdy nesmí za jízdy jíst, pít a kouřit.

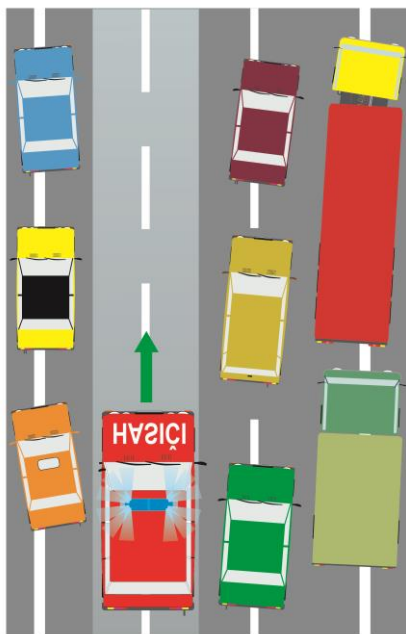
(6) Odstavce 1 a 4 platí obdobně i pro řidiče vozidel doprovázených vpředu, a jde-li o více než tři vozidla, i vzadu vozidly ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů s právem přednostní jízdy. Doprovázená vozidla musí mít rozsvícena obrysová a potkávací světla.

(7) Řidiči ostatních vozidel musí vozidlům s právem přednostní jízdy a vozidlům jimi doprovázeným umožnit bezpečný a plynulý průjezd, a jestliže je to nutné, i zastavit vozidla na takovém místě, aby jim nepřekážela. Do skupiny tvořené vozidly s právem přednostní jízdy a vozidly jimi doprovázenými se řidiči ostatních vozidel nesmějí zařazovat.

¹⁰⁹ Tamtéž, s. 94.

Srov. též § 54 odst. 3, který chodcům zakazuje vstupovat na přechod pro chodce nebo vozovku, přijíždí-li vozidlo s právem přednostní jízdy, resp. jim ukládá povinnost neprodleně tomuto vozidlu uvolnit prostor pro projetí¹¹⁰

(8) Není-li dálnice nebo silnice pro motorová vozidla s nejméně dvěma jízdními pruhy volně průjezdná z důvodu kolony stojících nebo pomalu jedoucích vozidel, jsou řidiči vozidel povinni vytvořit mezi jízdními pruhy prostor pro průjezd vozidel s právem přednostní jízdy; při tom směřují vjet na krajnici nebo na střední dělicí pás. Jsou-li v jednom směru jízdy více než dva jízdní pruhy, vytváří se tento prostor mezi jízdním pruhem, který je nejvíce vlevo, a k němu přiléhajícím jízdním pruhem. Do tohoto prostoru směřují vjet pouze vozidla s právem přednostní jízdy, vozidla správce pozemní komunikace a vozidla sloužící k odstranění následků dopravní nehody nebo překážky provozu na pozemních komunikacích.

(9) Svítí-li zvláštní výstražné světlo modré nebo modré a červené barvy na stojícím vozidle, musí řidiči ostatních vozidel podle okolností snížit rychlost jízdy a popřípadě i zastavit vozidlo.

(10) V provozu na pozemních komunikacích je zakázáno neoprávněně užívat zvláštních výstražných světél a zvláštního zvukového výstražného znamení, které užívá vozidlo s právem přednostní jízdy, nebo je napodobovat.

(11) Zvláštním výstražným světlem modré a červené barvy mohou být vybavena vozidla používaná policií a označená podle zvláštního právního předpisu¹³⁾, vozidla používaná Hasičským záchranným sborem České republiky nebo jednotkami požární ochrany, které nejsou součástí Hasičského záchranného sboru České republiky, a vozidla poskytovatele zdravotnické záchranné služby.

¹³⁾ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

§ 42

(1) Řidič vozidla vybaveného zvláštním výstražným světlem oranžové barvy²⁾ smí tohoto světla užívat jen tehdy, mohla-li by být jeho jízdou nebo pracovní činností ohrožena bezpečnost

¹¹⁰ Tamtéž, s. 94.

provozu na pozemních komunikacích. Jestliže to vyžaduje pracovní činnost tohoto vozidla, není jeho řidič povinen dodržovat ustanovení pravidel provozu na pozemních komunikacích uvedených v § 4 písm. c), § 7 odst. 1 písm. b), § 11 odst. 2, § 12 odst. 1, 2 a 4, § 13, § 14 odst. 1 a 2, § 18 odst. 2 písm. b), § 22 odst. 3, § 24 odst. 4 písm. a), c), d), e), f) a g), § 25 odst. 1, 2 a 3, § 26 odst. 3, § 27, § 28 odst. 2, § 30, 36, 37 a § 39 odst. 4 a 5; je však povinen dbát zvýšené opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Výčet výjimek je taxativní. Zvláštní výstražné světlo oranžové barvy však nezakládá řidiči právo přednostní jízdy.¹¹¹

(2) Řidiči ostatních vozidel musí vozidlu podle odstavce 1 umožnit jízdu nebo pracovní činnost a podle okolností snížit rychlost jízdy, popřípadě i zastavit vozidlo.

Na rozdíl od vozidel s právem přednostní jízdy nemusejí ostatní řidiči vozidlům užívajícím zvláštní výstražné světlo oranžové barvy umožnit bezpečný a plynulý průjezd. Řidiči vozidel užívajících zvláštní výstražné světlo oranžové barvy si nemohou přednostní jízdu vynucovat.¹¹²

(3) Skupiny (kolony) vozidel ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů je možno doprovázet vpředu i vzadu vozidly užívajícími zvláštního výstražného světla oranžové barvy²⁾. Doprovázená vozidla musí mít rozsvícena obrysová a potkávací světla.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Oddíl 3

Zvláštní ustanovení pro provoz vozidel

§ 43

Omezení jízdy některých vozidel

(1) Na dálnici a na silnici I. třídy je zakázána jízda nákladním a speciálním automobilům a zvláštním vozidlům²⁾ o maximální přípustné hmotnosti převyšující 7 500 kg a nákladním a speciálním automobilům a zvláštním vozidlům²⁾ o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3500 kg s připojeným přípojným vozidlem

a) v neděli a ostatních dnech pracovního klidu podle zvláštního právního předpisu¹⁹⁾ (dále jen „den pracovního klidu“) v době od 13.00 do 22.00 hodin,

b) v sobotu v období od 1. července do 31. srpna v době od 7.00 do 13.00 hodin.

c) v pátek v období od 1. července do 31. srpna v době od 17.00 do 21.00 hodin.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹⁾ Zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů

¹¹¹ Tamtéž, s. 95.

¹¹² Tamtéž, s. 95.

Pokud to bude vyžadovat plynulost provozu, např. v rekreačním nebo zimním provozu, může být zakázána jízda i na určitých pozemních komunikacích nebo jejich úsecích pro vozidla určeného druhu a na stanovenou dobu místní úpravou provozu na pozemních komunikacích.

Silnice I. třídy je pozemní komunikace určená zejména pro dálkovou a mezistátní dopravu. Označena je informativní dopravní značkou „Silnice I. třídy“ (č. IS 16b a č. IS 16c).

Podle zákona č. 245/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, mezi dny pracovního klidu (státní svátky a ostatní svátky) patří:

1. leden – Den obnovy samostatného českého státu; Velký pátek, Velikonoční pondělí; 1. květen – Svátek práce; 8. květen – Den vítězství; 5. červenec – Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje; 6. červenec – Den upálení mistra Jana Husa; 28. září – Den české státnosti; 28. říjen – Den vzniku samostatného československého státu; 17. listopad – Den boje za svobodu a demokracii; 24. prosinec – Štědrý den; 25. prosinec – 1. svátek vánoční a 26. prosinec – 2. svátek vánoční.¹¹³

***Poznámka:** zákon č. 245/2000 Sb. byl změněn zákonem č. 359/2015 Sb. a s účinností od 21. prosince 2015 byl mezi ostatní svátky zařazen Velký pátek.

(2) Na silnici I. třídy mimo obec je v období od 15. dubna do 30. září zakázána jízda zvláštním vozidlům²⁾, potahovým vozidlům²⁾ a ručním vozíkům²⁾ o celkové šířce větší než 600 mm

a) v poslední pracovní den před sobotou nebo dnem pracovního klidu v době od 15.00 do 21.00 hodin,

b) v první den pracovního klidu a v sobotu, pokud následuje po pracovním dnu, v době od 7.00 do 11.00 hodin,

c) v poslední den pracovního klidu v době od 15.00 do 21.00 hodin.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

***Poznámka:**

„Zvláštním vozidlem“ je podle § 2 odst. 2 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, vozidlo vyrobené k jiným účelům než k provozu na pozemních komunikacích, které může být při splnění podmínek stanovených tímto zákonem na pozemních komunikacích provozováno.

(3) Zákaz jízdy podle odstavců 1 a 2 neplatí pro vozidla užitá při

a) kombinované přepravě zboží po železnici nebo po vnitrozemské vodní cestě a pozemní komunikaci od zasilatele až k nejbližšímu překladišti kombinované dopravy nebo z nejbližšího překladiště kombinované dopravy k příjemci,

b) nezbytné zemědělské sezonní přepravě,

c) činnostech bezprostředně spojených s prováděnou údržbou, opravami a výstavbou pozemních komunikací,

¹¹³ Tamtéž, s. 96.

d) přepravě zboží podléhajícího rychlé zkáze²⁰⁾, pokud toto zboží zabírá nebo v průběhu přepravy zabíralo nejméně jednu polovinu objemu nákladového prostoru vozidla nebo jízdní soupravy,

²⁰⁾ Vyhláška č. 61/1983 Sb., o Dohodě o mezinárodních přepravách zkazitelných potravin a specializovaných prostředcích určených pro tyto přepravy (ATP), ve znění pozdějších předpisů.

Poznámka pod čarou ²⁰⁾ se odkazuje na Vyhlášku č. 61/1983 Sb., o Dohodě o mezinárodních přepravách zkazitelných potravin a specializovaných prostředcích určených pro tyto přepravy (ATP), ve znění pozdějších předpisů, která byla nahrazena Sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 32/2016 Sb.m.s., kterým se nahrazuje sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 3/2014 Sb. m. s. o sjednání Dohody o mezinárodních přepravách zkazitelných potravin a o specializovaných prostředcích určených pro tyto přepravy (ATP)

e) přepravě živých zvířat,

f) přepravě pohonných hmot určených k plynulému zásobování čerpacích stanic pohonných hmot,

g) nakládce a vykládce letadel, lodí nebo železničních vagónů na vzdálenost nepřesahující 100 km,

Vzdáleností nepřesahující 100 km se rozumí vzdálenost, kterou je v souvislosti s nakládkou nebo vykládkou letadel, lodí nebo železničních vagónů nutné v každém jednotlivém případě skutečně ujet, a to v jednom směru. Platí tedy samostatný limit 100 km jízdy pro nakládku a 100 km pro vykládku. Vzdálenost je nutno měřit podle skutečné vzdálenosti při užití pozemních komunikací, nikoliv vzdušnou čarou.¹¹⁴

h) přepravě poštovních zásilek,

i) jízdě bez nákladu, která je v souvislosti s jízdou podle písmen a) až h),

j) živelní pohromě,

k) jízdě vozidel ozbrojených sil, ozbrojených sborů, Hasičského záchranného sboru České republiky nebo jednotek požární ochrany, které nejsou součástí Hasičského záchranného sboru České republiky,

l) přepravě chemických látek podléhajících teplotním změnám nebo krystalizaci,

m) výcviku řidičů,

n) odstranění havárií vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu.

Zde uvedený výčet výjimek je výčtem taxativním. Pro uplatnění výjimky není podstatné, ve kterém státě je dané vozidlo registrováno. Výjimky pro uvedená vozidla platí přímo ze zákona a o jejich existenci se nevydává žádný zvláštní správní akt. K možnosti udělení individuální výjimky ze zákazu jízdy pro vozidla, na které tento výčet nedopadá, viz § 43 odst. 5.¹¹⁵

¹¹⁴ Tamtéž, s. 97.

¹¹⁵ Tamtéž, s. 97.

(4) Odstavce 1 a 2 neplatí pro vozidla vybavená zvláštním světelným zařízením modré nebo modré a červené barvy a zvláštním zvukovým výstražným znamením.

Podmínkou pro uplatnění této výjimky není, aby byla uvedena zařízení v činnosti, postačuje tedy, je-li jimi vozidlo v souladu s právními předpisy vybaveno. K podrobnostem viz § 41. Je patrné, že tato výjimka bude v řadě případů, nikoliv však vždy pokryta již ustanovením § 43 odst. 3 písm. k).¹¹⁶

(5) Ze zákazu jízdy podle odstavců 1 a 2 může místně příslušný krajský úřad z důvodu hodného zvláštního zřetele povolit výjimku. Výjimky přesahující působnost kraje povoluje ministerstvo. Povolení musí být časově omezeno, nejdéle však na dobu jednoho roku.

(6) Ministerstvo může z důvodu bezpečnosti státu, ochrany života, zdraví nebo majetku nebo mimořádné události nebo odstraňování jejích následků stanovit výjimku ze zákazu podle odstavce 1 rovněž opatřením obecné povahy, nejdéle však na dobu 3 měsíců. Návrh opatření obecné povahy se nezveřejňuje a připomínky ani námítky se k němu nepodávají. Opatření obecné povahy nabývá účinnosti dnem vyvěšení veřejné vyhlášky. O vydání opatření obecné povahy ministerstvo neprodleně informuje policii.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti žádosti o povolení výjimky podle odstavce 5.

§ 43a

Hmotnosti a rozměry vozidel

(1) Řidič motorového vozidla nesmí užít vozidlo, jehož hmotnost, rozměry včetně nákladu nebo rozložení hmotnosti na nápravy, skupiny náprav, kola nebo skupiny kol ohrožují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo stav pozemní komunikace, není-li jeho užití umožněno postupem podle zvláštního právního předpisu¹⁾.

(2) Řidič nesmí užít jízdní soupravu, pokud

a) její hmotnost nebo rozměry včetně nákladu ohrožují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo stav pozemní komunikace, není-li její užití umožněno postupem podle zvláštního právního předpisu¹⁾,

b) hmotnost nebo rozměry jednotlivých vozidel včetně nákladu, poměr hmotností jednotlivých vozidel nebo rozložení hmotnosti na nápravy, skupiny náprav, kola nebo skupiny kol ohrožují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo stav pozemní komunikace, není-li její užití umožněno postupem podle zvláštního právního předpisu¹⁾, nebo

c) spojení vozidel ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(3) Řidič motorového vozidla kategorie M2, M3, N2, N3²⁾ nebo jízdní soupravy tvořené tímto vozidlem a přípojným vozidlem kategorie O²⁾ musí mít při řízení u sebe osvědčení o registraci vozidla nebo jiný úřední doklad, ve kterém jsou uvedeny údaje o rozměrech vozidla, nejsou-li tyto údaje uvedeny na štítku připevněném na vozidle.

(4) Je-li vozidlo vybaveno sklopným nebo odnímatelným zařízením pro snížení aerodynamického odporu, nesmí jeho použití ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

¹¹⁶ Tamtéž, s. 99.

(5) Provozovatel vozidla nesmí přikázat nebo dovolit užití vozidla v případech podle odstavce 1 nebo 2, není-li jeho užití umožněno postupem podle zvláštního právního předpisu¹⁾.

(6) Hodnoty hmotností a rozměrů vozidel a jízdních souprav, poměrů hmotností vozidel v jízdní soupravě, rozložení hmotnosti na nápravy, skupiny náprav, kola a skupiny kol, jejichž nedodržení ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo stav pozemní komunikace, podmínky spojitelnosti vozidel v jízdní soupravu a použití sklopného nebo odnímatelného zařízení pro snížení aerodynamického odporu, jejichž nedodržení ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, a rozsah údajů uváděných v dokladu o rozměrech vozidla stanoví prováděcí právní předpis.

¹⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

§ 44

Čerpání pohonných hmot

(1) V prostoru čerpací stanice pohonných hmot je řidiči i přepravované osobě zakázáno kouřit, zacházet s otevřeným ohněm a seřizovat nebo opravovat motor vozidla. Před čerpáním pohonných hmot musí řidič zastavit motor a vypnout zapalování. Pokud je k vytápění vozidla použito nezávislého topení, musí je řidič vypnout již před příjezdem k čerpací stanici pohonných hmot.

(2) Řidiči vozidel s právem přednostní jízdy mají při čerpání pohonných hmot přednost. Přitom nepoužívají zvláštních výstražných znamení.

§ 45

Překážka provozu na pozemních komunikacích

(1) Kdo způsobil překážku provozu na pozemních komunikacích, musí ji neprodleně odstranit; neučiní-li tak, odstraní ji na jeho náklad vlastník pozemní komunikace¹⁾.

Co se rozumí překážkou silničního provozu na pozemních komunikacích, upravuje § 2 písm. ee).

Při znečištění dálnice, silnice nebo místní komunikace, které způsobí nebo může způsobit závady ve sjízdnosti nebo schůdnosti, musí ten, kdo znečištění způsobil, je bez průtahů odstranit a uvést tuto pozemní komunikaci do původního stavu. Nestane-li se tak, je povinen uhradit vlastníkově této pozemní komunikace náklady spojené s odstraněním znečištění a s uvedením pozemní komunikace do původního stavu – viz § 28 zákona č. 13/1997 Sb.).¹¹⁷

(2) Není-li možno překážku provozu na pozemních komunikacích neprodleně odstranit, musí ji její původce označit a ohlásit policii.

(3) Překážka provozu na pozemních komunikacích musí být označena tak, aby ji jiný účastník provozu na pozemních komunikacích mohl včas a z dostatečné vzdálenosti upozorovat, například červeným praporkem, dopravním zařízením „Zábrana pro označení uzavírky“, „Směrovací deska“, „Pojízdná uzavírková tabule“ nebo vozidlem vybaveným zvláštním výstražným světlem oranžové, modré nebo modré a červené. Za snížené viditelnosti musí být dopravní zařízení doplněno výstražným světlem žluté barvy. Pro označení motorového vozidla,

¹¹⁷ Tamtéž, s. 100.

které je povinně vybaveno přenosným výstražným trojúhelníkem²⁾, platí § 26 odst. 3 a pro označení vozidla za snížené viditelnosti též § 33 odst. 2.

¹⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Pro označení motorového vozidla, které vytvořilo překážku provozu na pozemních komunikacích, se způsobem upraveným v § 26 odst. 3 užije výstražný trojúhelník a za snížené viditelnosti se rozsvítí osvětlení podle § 33 odst. 2.¹¹⁸

(4) Je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci vozidlo, rozhoduje o jeho odstranění policista nebo strážník obecní policie, přičemž jde-li o dálnici, zajistí odstranění vozidla na výzvu policisty některá z osob uvedených v odstavci 1; vozidlo se odstraní na náklad jeho provozovatele.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 15. 11. 2005, č. j. 8 Aps 1/2005-82, č. 932/2006 Sb. NSS):

Odstranění vozidla na náklad provozovatele (odtažení) k pokynu strážníka obecní policie (podle § 45 odst. 4 zákona o silničním provozu) za situace, kdy vozidlo netvořilo překážku provozu na pozemních komunikacích, je nezákonným zásahem.

Nejvyšší soud (podle rozsudku ze dne 26. 1. 2011, sp. zn. 25 Cdo 4706/2009, www.nsoud.cz):

Je-li odtažení vozidla spojeno s jeho uskladněním, jsou i náklady s tím spojené nákladem na odstranění vozidla ve smyslu § 45 odst. 4 zákona o silničním provozu.

(5) Je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci závada ve sjízdnosti, kdy technický stav komunikace nedovoluje další bezpečnou jízdu, je policista oprávněn do doby odstranění této závady zakázat vozidlům další jízdu a ostatním vozidlům na tuto komunikaci nebo její úsek zakázat vjezd.

(6) Podrobnosti o označení překážky provozu na pozemních komunikacích upraví prováděcí právní předpis.

***Poznámka:**

Prováděcím předpisem je zde vyhláška č. 294/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 46 Zastavení vozidla v tunelu

(1) Dojde-li při jízdě vozidla v tunelu k poruše vozidla, pro kterou se toto vozidlo stalo nepojízdným, nebo dojde-li k dopravní nehodě, je řidič povinen neprodleně

a) vypnout motor, a je-li k vytápění vozidla použito nezávislého topení, vypnout i toto topení,

b) učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v tunelu; vyžadují-li to okolnosti, je oprávněn zastavovat jiná vozidla,

¹¹⁸ Tamtéž, s. 100.

c) oznámit zastavení vozidla nebo stání vozidla policii nebo osobě vykonávající dohled nad provozem tunelu.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 nesmí řidič ani přepravovaná osoba kouřit nebo zacházet s otevřeným ohněm.

(3) Přepravované osoby ve vozidle jsou v případech uvedených v odstavci 1 povinny vozidlo opustit a soustředit se do míst k tomu určených, popřípadě opustit tunel.

§ 47

Dopravní nehoda

(1) Dopravní nehoda je událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 15. června 2023, č. j. 9 As 172/2021–34, www.nssoud.cz):

Dopravní nehodou je podle § 47 odst. 1 zákona o silničním provozu nezamýšlená, nepředvídatelná událost (1. definiční znak) v silničním provozu na pozemní komunikaci (2. definiční znak), způsobená dopravním prostředkem (3. definiční znak), která má škodlivý následek na život a zdraví, nebo na majetek (4. definiční znak). Výše škody není definičním znakem dopravní nehody, takže na její výši při dopravní nehodě nezáleží. Rozhodné je, že dojde k faktickému vzniku škody na majetku, která je v přímé souvislosti s provozem vozidla, a to i v případě, kdy se již jeden z dopravních prostředků nepohyboval, ale příčinná souvislost byla zachována.

Ústavní soud (podle usnesení ze dne 19. března. 2008, sp. zn. II. ÚS 2221/07, <http://nalus.usoud.cz/>):

Je-li za škodu považována újma, která nastala v majetkové sféře poškozeného, a její výše je dána rozdílem mezi majetkovým stavem poškozeného před a po poškození, musí i rozsah náhrady škody zohlednit výši všech nutných prostředků, které byl poškozený nucen vynaložit k obnovení původního majetkového stavu, v daném případě k opravě vozidla tak, aby bylo z technického hlediska stejně provozuschopné jako před škodnou událostí. Pokud obnovení původního majetkového stavu není možné jinak než za použití nových náhradních dílů, oprava byla provedena účelně a směřovala jen k odstranění následků škodné události, nelze přenášet povinnost k úhradě nákladů na uvedení věci do původního stavu na poškozeného a neodůvodněně jej znevýhodňovat oproti škůdci. Je třeba přihlídnout i k tomu, že v případě havarovaného vozidla, byť opraveného novými díly, je jeho skutečná hodnota vždy nižší než původní hodnota použitého vozidla.

(2) Řidič, který měl účast na dopravní nehodě, je povinen

a) neprodleně zastavit vozidlo,

Účast na dopravní nehodě může mít především řidič vozidla, které se střetlo s jiným vozidlem nebo účastníkem provozu na pozemních komunikacích, které havarovalo nebo bylo poškozeno. Může ji mít i řidič vozidla, který způsobil situaci, ze které nehoda vznikla, např. nedal přednost v jízdě, v důsledku čehož další řidič havaroval.

Neprodleným zastavením vozidla se rozumí takové zastavení, při kterém nedojde k dalšímu ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.¹¹⁹

¹¹⁹ Tamtéž, s. 103.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 29. října 2019, č. j. 3 As 297/2017–37, www.nssoud.cz)

Zákon o silničním provozu neupřesňuje pojem „neprodleně zastavit vozidlo“, nicméně již jen na základě gramatického výkladu je zřejmé, že je tak nutné učinit bezprostředně poté, co k dopravní nehodě došlo. Nejpozději v okamžiku, kdy povědomí o dopravní nehodě stěžovatel získal (upozornění poškozeným), měl tedy vozidlo zastavit a v jízdě nepokračovat.

Povinnost neprodleného zastavení vozidla není samoúčelná. Jde o součást postupu směřujícího k vyřešení dopravní nehody. Jednotlivé úkony účastníků dopravní nehody jsou činěny v časové a logické posloupnosti tak, aby na místě nehody došlo k získání veškerých podkladů pro její vyšetření. Neprodlené zastavení vozidla je prvotní a nedílnou součástí procesu řešení dopravní nehody a logicky předchází sepsání společného záznamu o dopravní nehodě. Povinnost řidiče po nehodě neprodleně zastavit vozidlo nemůže být co do času či místa, kde má být povinnost splněna, obojíta dohodou účastníků dopravní nehody.

b) zdržet se požití alkoholického nápoje a užití jiné návykové látky po nehodě po dobu, do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj nebo užil jinou návykovou látku, vždy však do doby příjezdu policisty v případě, že jsou účastníci nehody povinni ohlásit nehodu policistovi podle odstavců 4 a 5,

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 6 ledna 2006, č. j. 6 As 60/2004-563, www.nssoud.cz):

Povinnost účastníka dopravní nehody zdržet se požití alkoholu po dopravní nehodě (§ 38 vyhlášky č. 99/1989 Sb., o pravidlech provozu na pozemních komunikacích; nyní § 47 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, pozn. autora) trvá až do doby, kdy je najisto postaveno, zda před jízdou nebo během jízdy nepožil alkohol.

c) učinit opatření k zabránění vzniku škody osobám nebo věcem, pokud tato hrozí v důsledku dopravní nehody, a

d) spolupracovat při zjišťování skutkového stavu.

(3) Účastníci dopravní nehody jsou povinni

a) učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v místě dopravní nehody; vyžadují-li to okolnosti, jsou oprávněni zastavovat jiná vozidla,

b) oznámit, v případech stanovených tímto zákonem, nehodu policii; došlo-li k zranění, poskytnout podle svých schopností první pomoc a k zraněné osobě přivolat poskytovatele zdravotnické záchranné služby,

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 16. 5. 2023, č. j. 8 As 14/2021-35, č. 4492/2023 Sb. NSS)

V situaci, kdy se dopravní nehody účastní nezletilé dítě, které nenabylo plné svéprávnosti, je zpravidla účastníkem dopravní nehody ve smyslu § 47 odst. 3 a 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, i osoba vykonávající bezprostřední dohled nad tímto dítětem (§ 881 občanského zákoníku). V této souvislosti není významné, zda dohlížející osoba fyzicky ovládala a řídila pohyb nezletilého (držela jej za ruku).

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 22. března 2018, č. j. 3 As 7/2017-28, www.nssoud.cz):

Ohlašovací povinnost v případě dopravní nehody ve smyslu ustanovení § 47 odst. 3 písm. b) ve spojení s ustanovením § 47 odst. 4 písm. a) a odst. 5 písm. a) zákona o silničním

provozu spočívá v aktivním oznámení dopravní nehody policii. Přestupek podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. i) zákona o silničním provozu je tedy spáchán opomenutím, kdy řidič nejednal tak, jak jednat měl. Dospěl-li správní orgán I. stupně k závěru, že stěžovatel byl povinen dostát této ohlašovací povinnosti, pouze ponecháním auta na místě stěžovatel ohlašovací povinnost vůči policii nesplnil.

Nejvyšší soud (podle rozsudku ze dne 7. 11. 2012, sp. zn. 25 Cdo 4309/2010, www.nsoud.cz):

Jestliže dopravní nehoda, jež měla být příčinou pojistné události, nebyla šetřena policií, neboť jí nebyla ohlášena, a jestliže pojistník ohlásil pojistiteli, že nastala pojistná událost, s téměř dvouměsíční prodlevou, pak závěr o tom, že porušení příslušných, tímto jednáním dotčených povinností pojistníka mělo podstatný vliv na zjištění, popř. na určení výše pojistného plnění, lze spolehlivě dovodit cestou logické úvahy, aniž bylo třeba dalších skutkových zjištění.

c) označit místo dopravní nehody,

Označením místa dopravní nehody by se mělo předejít ohrožení ostatních účastníků silničního provozu, je proto nutno toto místo označit výstražným trojúhelníkem dle § 26 odst. 3 zákona o silničním provozu, případně jiným způsobem ve smyslu označení překážky provozu dle § 45 odst. 3 zákona o silničním provozu. Definice překážky provozu na pozemních komunikacích je uvedena v § 2 písm. ee) zákona o silničním provozu.

d) umožnit obnovení provozu na pozemních komunikacích, zejména provozu vozidel hromadné dopravy osob,

e) neprodleně ohlásit policii poškození pozemní komunikace, obecně prospěšného zařízení nebo životního prostředí, pokud k němu při dopravní nehodě došlo,

f) prokázat si na požádání navzájem svou totožnost a sdělit údaje o vozidle, které mělo účast na dopravní nehodě,

g) v případech, kdy nevznikne povinnost oznámit nehodu policii, sepsat společný záznam o dopravní nehodě, který podepíší a neprodleně předají pojistiteli; tento záznam musí obsahovat identifikaci místa a času dopravní nehody, jejích účastníků a vozidel, její příčiny, průběhu a následků, záznam lze pořádit a jednotlivě autentizovat též elektronicky, podepíší-li jej účastníci elektronickým podpisem⁵¹⁾.

⁵¹⁾ § 7 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce.

Výjimkou, kdy zákonodárce nepokulháva za praxí, nýbrž ji dokonce předběhl, je možnost pro účastníky dopravní nehody pořádit záznam o dopravní nehodě v elektronické podobě. Tato možnost byla do zákona vložena s účinností od 1. února 2022. Podmínkou však je, že musí být tento záznam podepsán účastníky elektronickým podpisem, což však bude mnoho účastníků limitovat z toho důvodu, že elektronický podpis nevlastní.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 29. srpna 2014, č. j. 5 As 4/2013–26, Právní rozhledy č. 21/2014, s. 756, www.nssoud.cz):

Povinnost, stanovenou v § 47 odst. 3 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, sepsat v případě méně závažné dopravní nehody společný záznam o nehodě musí účastníci nehody, pokud neoznámí nehodu policii, splnit neprodleně.

Společný záznam o dopravní nehodě dle § 47 odst. 3 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, nemá povahu dohody mezi účastníky nehody; účastníci nehody nemají povinnost shodnout se na zavinění dopravní nehody ani na popisu jejího průběhu, příčin apod.; každý z účastníků nehody je oprávněn popsat v záznamu o nehodě svoji verzi dané události.

(4) Dojde-li při dopravní nehodě k usmrcení nebo zranění osoby nebo k hmotné škodě převyšující zřejmě na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí částku 100 000 Kč, jsou účastníci dopravní nehody povinni

a) neprodleně ohlásit dopravní nehodu policistovi,

b) zdržet se jednání, které by bylo na újmu řádného vyšetření dopravní nehody, zejména přemístění vozidel; musí-li se však situace vzniklá dopravní nehodou změnit, zejména je-li to nutné k vyproštění nebo ošetření zraněné osoby nebo k obnovení provozu na pozemních komunikacích, především provozu vozidel hromadné dopravy osob, vyznačit situaci a stopy,

c) setrvat na místě dopravní nehody až do příchodu policisty nebo se na toto místo neprodleně vrátit po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo ohlášení dopravní nehody.

Ohlašovací povinnost účastníků dopravní nehody, při níž dojde jen ke hmotné škodě, vzniká v případě, když při dopravní nehodě vzniklá hmotná škoda na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí zřejmě převyšuje částku 100 000 Kč nebo též v případech uvedených v odst. 5.

Při vyznačování situace a stop se vyznačuje konečné postavení vozidel, úlomky laku nebo skla, opadané bláto a stopy po brzdění. K vyznačení lze použít křidu, písek, štěrk apod.¹²⁰

(5) Povinnost podle odstavce 4 platí i v případě, kdy při dopravní nehodě

a) dojde ke hmotné škodě na majetku třetí osoby, s výjimkou škody na vozidle, jehož řidič má účast na dopravní nehodě nebo škody na věci přepravované v tomto vozidle,

Majetkem třetí osoby se rozumí majetek osob, které se na místě dopravní nehody fakticky nenacházejí a nejsou tedy přímým účastníkem této nehody, jako např. oplocení u domu či zaparkované vozidlo.

b) dojde k poškození nebo zničení součásti nebo příslušenství pozemní komunikace podle zákona o pozemních komunikacích^{20a)}, nebo

c) účastníci dopravní nehody nemohou sami bez vynaložení nepřiměřeného úsilí zabezpečit obnovení plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

^{20a)} § 12 a § 13 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 102/2000 Sb. a zákona č. 80/2006 Sb.

¹²⁰ Tamtéž, s. 106.

Bodové hodnocení	
6	Způsobení dopravní nehody, při které došlo k usmrcení nebo k těžké újmě na zdraví jiné osoby
4	Neprodlené nezastavení vozidla při dopravní nehodě nebo nedovolené opuštění místa dopravní nehody nebo neprodlené nevrácení se na místo dopravní nehody po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo po ohlášení nehody

Krajský soud v Ostravě, pob. v Olomouci (podle rozsudku ze dne 21. srpna 2017, č. j. 72 A 1/2016–33, www.nssoud.cz):

„Smyslem povinnosti nahlásit nehodu Policii ČR a vyčkat na místě jejího příjezdu je mimo jiné neprodlené a objektivní vyšetření dopravní nehody, jakož i přijetí případných potřebných opatření s touto dopravní nehodou vyvolaných a spojených tak, aby nehoda mohla být vypořádána příslušnými pojišťovnami jakožto pojistná událost (resp. zajistit dostatečný podklad pro případné vypořádání náhrady škody, která vznikne v důsledku dopravní nehody).“

§ 47a

Zákaz účasti na některých akcích v provozu na pozemních komunikacích

Řidič nesmí na dálnici, silnici a místní komunikaci použít vozidlo k účasti na sportovních a podobných akcích, jestliže by jimi mohla být ohrožena bezpečnost silničního provozu, nejde-li o akce pořádané v souladu s rozhodnutím příslušného správního úřadu o zvláštním užívání pozemní komunikace podle jiného právního předpisu¹⁾.

¹⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Oddíl 4

Přeprava osob a nákladu

§ 48

Přeprava osob

(1) Řidič nesmí připustit, aby počet přepravovaných osob starších 12 let překročil počet povolených míst určených k přepravě osob (dále jen „povolené místo“).

Povolený počet přepravovaných osob (míst) se uvádí v technickém průkazu vozidla. Z uvedeného ustanovení vyplývá, a následující odstavce to dále potvrzují, že počet přepravovaných osob ve věku 12 let a mladších může překročit počet povolených míst, a to k dosažení přípustné užitečné hmotnosti vozidla.¹²¹

(2) V motorovém nebo jeho přípojném vozidle, které je určeno pro přepravu osob²⁾ lze osoby přepravovat pouze na povolených místech a pouze do přípustné užitečné hmotnosti, počet osob starších 12 let však nesmí převyšovat počet povolených míst.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

¹²¹Tamtéž, s. 108.

(3) Odstavec 2 platí i pro přepravu osob v kabině řidiče nákladního automobilu.

Ani při přepravě osob v kabině řidiče nákladního automobilu nesmí být překročena přípustná užitečná hmotnost vozidla. Z tohoto ustanovení dále vyplývá, že při přepravě osob v kabině řidiče nákladního automobilu nesmí počet přepravovaných osob starších 12 let překročit počet povolených míst.

A contrario by to znamenalo, že počet přepravovaných osob mladších 12 let v kabině řidiče nákladního automobilu může překročit počet povolených míst určených k přepravě osob. To by však bylo v přímém rozporu přinejmenším s ustanovením § 6 odst. 1 písm. b) a c).¹²²

(4) Ve zvláštním motorovém vozidle nesmějí být přepravovány osoby mladší 15 let.

(5) V jiném přípojném vozidle, než které je určeno pro přepravu osob, je přeprava osob, s výjimkou případů podle § 51, zakázána.

Výjimka se týká přepravy v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky, členů jednotek požární ochrany, které nejsou součástí Hasičského záchranného sboru České republiky, příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů, vojenských policistů a strážníků obecních policií při plnění jejich úkolů, jiných osob při plnění úkolů civilní ochrany a při živelní pohromě a žáků a studentů vojenských škol při praktickém vyučování.

(6) Ustanovení odstavců 1 a 2 neplatí pro přepravu zraněné a jinak na zdraví ohrožené osoby v homologovaném mobilním záchranném prostředku, určeném pro odsun zraněných a jinak na zdraví ohrožených z exponovaného terénu, přepravovaném v záchranném vozidle Horské služby a nezbytnou přepravu záchranářů. Ustanovení odstavce 5 neplatí pro přípojně vozidlo Horské služby při přepravě zachraňované osoby.

§ 49

Přeprava osob vozidlem hromadné dopravy osob

(1) Osoba, která čeká na zastávce vozidla hromadné dopravy osob, nastupuje do tohoto vozidla, přepravuje se v něm nebo z něj vystupuje, se musí chovat tak, aby neohrožovala bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(2) Osoba, která čeká na zastávce vozidla hromadné dopravy osob, smí v zastávce bez nástupního ostrůvku vstoupit do vozovky až po zastavení vozidla hromadné dopravy osob v zastávce.

(3) V případech uvedených v odstavcích 1 a 2 je osoba povinna uposlechnout pokynů dopravce²¹⁾.

²¹⁾ Zákon č. 111/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Podle zákona č. 111/1994 Sb. dopravcem je fyzická nebo právnická osoba provozující silniční dopravu. Tuzemský dopravce je dopravce, který provozuje silniční dopravu pro cizí potřeby na základě koncese nebo silniční dopravu pro vlastní potřeby k zajištění své podnikatelské činnosti vykonávané na základě živnostenského nebo jiného oprávnění uděleného podle zvláštního

¹²²Tamtéž, s. 108.

právního předpisu orgánem České republiky. Podnikatel v silniční dopravě je tuzemský dopravce provozující silniční dopravu pro cizí potřeby.

(4) Vyžadují-li provozní nebo jiné závažné důvody, aby osoby při vystupování z vozidla hromadné dopravy osob mimo zastávku nebo nastupování do něj mimo zastávku vstoupily do vozovky, je dopravce oprávněn zastavovat ostatní vozidla.

Dopravce je další osobou oprávněnou zastavovat vozidla v naznačených případech.¹²³

§ 50

Přeprava osob vozidlem taxislužby

(1) Oprávnění podle § 49 odst. 4 platí obdobně i pro řidiče vozidla taxislužby označeného střešní svítilnou podle zvláštního právního předpisu²¹⁾.

(2) Osoby nastupující do vozidla taxislužby a vystupující z něj jsou povinny řídit se pokyny řidiče tohoto vozidla.

²¹⁾ Zákon č. 111/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Jednat se může především o pokyny v zájmu bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.¹²⁴

§ 51

Přeprava osob v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru

(1) Přepravovat osoby v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru je zakázáno.

(2) Odstavec 1 neplatí pro přepravu příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky, členů jednotek požární ochrany, které nejsou součástí Hasičského záchranného sboru České republiky, příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů, vojenských policistů a strážníků obecních policí při plnění jejich úkolů, jiných osob při plnění úkolů civilní ochrany a při živelní pohromě a žáků a studentů vojenských škol při praktickém vyučování.

(3) Osoby přepravované podle odstavce 2 musí sedět v ložném prostoru nákladního automobilu nebo v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru na podlaze nebo na sedadlech pevně k podlaze připevněných. Přepravované osoby se nesmějí za jízdy vyklánět, nechat vyčnívat předměty z vozidla ani jinak ohrožovat bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(4) Bočnice ložného prostoru nákladního automobilu a ložného prostoru nákladního přívěsu traktoru musí být dostatečně vysoké, aby přepravované osoby za jízdy nevypadly.

(5) Řidičem nákladního automobilu nebo traktoru, v jehož ložném prostoru se přepravují osoby podle odstavce 2, smí být jen řidič starší 21 let, který má v řízení tohoto druhu vozidla nejméně dvouletou praxi. Tyto podmínky se nevztahují na řidiče vozidel ozbrojených sil.

¹²³ Tamtéž, s. 109.

¹²⁴ Tamtéž, s. 109.

(6) Zákaz přepravy osob v ložném prostoru nákladního automobilu neplatí pro přepravu zraněné a jinak na zdraví ohrožené osoby v mobilním homologovaném transportním prostředku Horské služby, určeném pro odsun zraněných a jinak na zdraví ohrožených z exponovaného terénu, přepravovaném v prostoru pro náklad záchranného vozidla Horské služby a nezbytné přepravy záchranářů.

§ 52

Přeprava nákladu

(1) Předměty umístěné ve vozidle musí být umístěny tak, aby neomezovaly a neohrožovaly řidiče nebo osoby přepravované ve vozidle a nebránily výhledu z místa řidiče.

(2) Při přepravě nákladu nesmí být překročena maximální přípustná hmotnost vozidla a maximální přípustná hmotnost na nápravu vozidla. Náklad musí být na vozidle umístěn a upevněn tak, aby byla zajištěna stabilita a ovladatelnost vozidla a aby neohrožoval bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, neznečišťoval nebo nepoškozoval pozemní komunikaci, nepůsoboval nadměrný hluk, neznečišťoval ovzduší a nezakrýval stanovené osvětlení, odrazky a registrační značku, rozpoznávací značku státu a vyznačení nejvyšší povolené rychlosti; to platí i pro zařízení sloužící k upevnění a ochraně nákladu, jako jsou například plachta, řetězy nebo lana. Předměty, které lze snadno přehlédnout, jako jsou například jednotlivé tyče nebo roury, nesmějí po straně vyčnívat.

(3) Přechnívá-li náklad vozidlo vpředu nebo vzadu více než o 1 m nebo přechnívá-li náklad z boku u motorového vozidla nebo jízdní soupravy vnější okraj obrysových světel více než o 400 mm a u nemotorového vozidla jeho okraj více než o 400 mm, musí být přechnívající konec nákladu označen červeným praporkem o rozměrech nejméně 300 x 300 mm, za snížené viditelnosti vpředu neoslňujícím bílým světlem a bílou odrazkou a vzadu červeným světlem a červenou odrazkou. Odrazky nesmějí být trojúhelníkového tvaru a smějí být umístěny nejvýše 1,5 m nad rovinou vozovky.

(4) Při přepravě zemědělských produktů za nesnížené viditelnosti neplatí odstavec 2 o označení nákladu přechnívajícího vozidlo do strany; za snížené viditelnosti se užije světel, odrazek nebo odrazových desek²⁾.

(5) Při přepravě živých zvířat nesmí být ohrožena bezpečnost řidiče, přepravovaných osob ani zvířat a ani bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(6) Při přepravě sypkých substrátů musí být náklad zajištěn tak, aby nedocházelo k jeho samovolnému odlétávání.

Ústavní soud (podle nálezu ze dne 18. 8. 2015, sp. zn. Pl. ÚS 1/15, vyhlášeného pod č. 213/2015 Sb.):

Obecně závaznou vyhláškou obce, která stanovuje další povinnosti provozovatele vozidla, konkrétně povinnost „provozovatele vozidla při přepravě po pozemních komunikacích v obci přepravovat sypký nebo obdobný materiál v uzavřeném nákladovém prostoru nebo jiným vhodným způsobem bránit úletům prachu nebo úsypům tuhých částí přepravovaného materiálu (zejména oplachtováním nákladového prostoru) z vozidla nebo přípojného vozidla, které s tímto vozidlem tvoří jízdní soupravu“, obec zasáhla do oblasti, jejíž úprava je vyhrazena pouze zákonu. Obec jejím vydáním překročila meze své věcně vymezené samostatné působnosti (čl. 104 odst. 3 Ústavy) a při aplikaci a interpretaci § 10 písm. c) zákona o obcích se neřídila čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

(7) Nakládání a skládání nákladu na pozemní komunikaci je dovoleno jen tehdy, nelze-li to provést mimo pozemní komunikaci. Náklad musí být složen a naložen co nejrychleji a tak, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Povinnost co nejrychlejšího naložení a složení nákladu se pochopitelně uplatní pouze v případě, že k jeho nakládání nebo skládání dochází na pozemní komunikaci.¹²⁵

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 As 31/2007-39, č. 1463/2008 Sb. NSS), blíže viz § 2 písm. j)

(8) Odesílatel je povinen předat náklad k přepravě v takovém stavu a takovým způsobem, který umožňuje splnění požadavků na nakládání, umístění a upevnění nákladu podle odstavců 1, 2 a 7.

(9) Jde-li o vozidlo kategorie M2, M3, N2, N3, O3, O4 nebo vozidlo kategorie T²⁾ s konstrukční rychlostí převyšující 40 km.h⁻¹, lze kontrolu umístění, upevnění nebo zajištění nákladu podle odstavce 1, 2, 5 nebo 6 spojit s technickou silniční kontrolou. V takovém případě se výsledek kontroly umístění, upevnění nebo zajištění nákladu zapíše do dokladu o provedené technické silniční kontrole.

(10) Další podmínky přepravy nákladu včetně podmínek přepravy nebezpečných věcí stanoví zvláštní právní předpis²¹⁾. Způsob a rozsah provádění kontroly umístění, upevnění nebo zajištění nákladu a technické podmínky pro hodnocení jejího výsledku stanoví prováděcí právní předpis.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

²¹⁾ Zákon č. 111/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Oddíl 5

Zvláštní ustanovení pro chůzi, jízdu nemotorových vozidel, jízdu na zvířeti a vedení a hnaní zvířat

§ 53

Chůze

(1) Chodec musí užívat především chodníku nebo stezky pro chodce. Chodec, který nese předmět, jímž by mohl ohrozit provoz na chodníku, užije pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 10. září 2020, č. j. 6 As 165/2020-21, www.nssoud.cz):

Účelem chodníku je poskytnout prostor pro bezpečný pohyb pěších účastníků dopravního provozu a již ze samotného slova „chodník“ vyplývá, že taková část komunikace slouží výhradně k chůzi.

Z ustanovení § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu vyplývá, že chodník slouží výhradně pěším a jiní účastníci provozu jej zpravidla – pokud dopravní značení neurčí jinak – využívat nesmí. Bylo by nadbytečné toto obecné pravidlo potvrzovat umístěním dopravních značek (na rozdíl např. od situace, kdy je část chodníku vymezena jako cyklostezka, to však není tento případ).

¹²⁵ Tamtéž, s. 110.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 24. 1. 2018, č. j. 6 As 333/2017–31, www.nssoud.cz)

Pro určení, zda se v konkrétním případě jedná o chodník, je rozhodující pouze faktický stav na místě.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 11. září 2013, č. j. 1 As 76/2013-29, www.nssoud.cz):

1. Definici pojmu „chodník“ český právní řád neobsahuje. Výraz chodník je nutné chápat shodně jako v běžném životě: chodníkem bude část ulice nebo silnice určená pro pěší zřetelně oddělená od ostatní komunikace (zpravidla zvýšeným obrubníkem), která často lemuje zástavbu, resp. oplocení pozemku, na straně jedné a ostatní komunikaci na straně druhé.

2. Řidič vzhledem k okolnostem případu (chodník byl oddělen od ostatní komunikace obrubníkem, struktura dlažby chodníku a ostatní komunikace byla odlišná a pouhým pohledem bylo zjevné odlišné funkční využití těchto ploch, přestože chodník nebyl nikterak vyvýšen) a svým osobním poměrům (jako řidiči s dlouholetou znalostí stavebně-technických charakteristik předmětného místa mu musí být známo, jaké plochy náměstí Zelný trh v Brně slouží k pohybu vozidel a jaké jsou určeny pro pěší) měl a mohl vědět, že parkuje na chodníku.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 31. července 2008, č. j. 2 As 48/2008-58, www.nssoud.cz)

1. Pojem „chodník“ není v platné právní úpravě definován. Částečně negativně je tento pojem uveden v ustanovení § 11 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, podle něhož je průjezdní úsek silnice ohraničen šířkou vozovky s krajnicemi mezi zvýšenými obrubami chodníků, zelených pásů nebo obdobných ploch.

2. Chodníkem je třeba rozumět úzký pás komunikace vedoucí podél silnice, který na druhé straně hraničí s nemovitostí, umožňuje bezpečný a plynulý pěší provoz a je k tomu určen příslušným orgánem. Rozhodujícím definičním znakem je účel komunikace, nikoliv její stavebně a dopravně technické uzpůsobení. Smyslem chodníku je totiž to, aby byla chodcům umožněna bezpečná a pohodlná chůze mimo vozovku tak, aby nebyli ohroženi dopravními prostředky a sami neomezovali účastníky silničního provozu.

3. Skutečnost, že stávající právní úprava definici pojmu „chodník“ neobsahuje, Nejvyšší správní soud nepovažuje za její výrazný deficit. Je dokonce diskutabilní, zda u takovýchto pojmů je vůbec smysluplné legislativně vymezovat jejich obsah: vždy totiž hrozí na straně jedné jejich přílišná obecnost, která potřebám praxe není příliš nápomocná, anebo na straně druhé tak konkrétní vymezení, že v konečném důsledku nechtěně vyloučí i případy, které by svojí povahou pod tuto definici určitě spadat měly.

(2) Jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak nebo pokud nejde o užití chodníku vozidlem základní složky integrovaného záchranného systému nezbytné k plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností nebo vozidlem obecní policie při plnění jejích úkolů.

(3) Kde není chodník nebo je-li neschůdný, chodí se po levé krajnici, a kde není krajnice nebo je-li neschůdná, chodí se co nejbližší při levém okraji vozovky. Chodci smějí jít po krajnici nebo při okraji vozovky nejvýše dva vedle sebe. Při snížené viditelnosti, zvýšeném provozu na pozemních komunikacích nebo v nebezpečných a nepřehledných úsecích smějí jít chodci pouze za sebou.

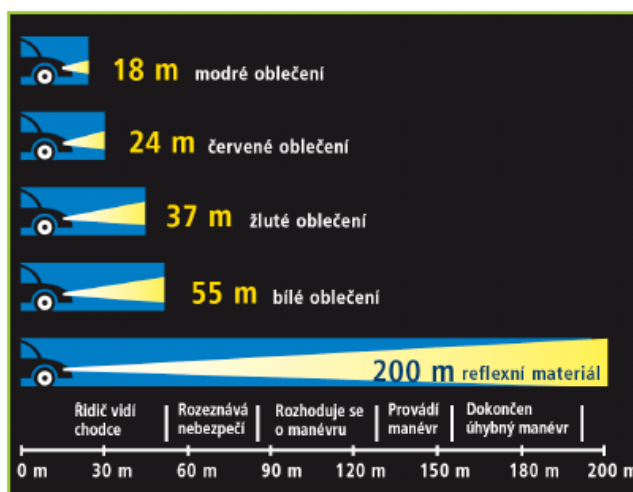
Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 10. srpna 2001, sp. zn. 11 Tz 128/2001, *Soubor NS, svazek 12, č. T 291*)

Zvýšení vzdálenosti potřebné k zastavení o zvláštní reakční dobu pro rozlišení neosvětleného chodce je nutno klást na vrub porušení povinností účastníka silničního provozu ze strany chodce [pod vlivem alkoholu (1,07 promile) a jdoucího 1,8 m od pravého okraje vozovky], který takto vytvořil těžko zjištělnou a rozeznatelnou překážku. Zejména to platí

v situaci, kdy šlo o jinak přehledný úsek vozovky, kde nic nenasvědčovalo tomu, že by hrozilo zvýšené nebezpečí vstupu chodců do vozovky a rychlost jízdy odpovídala i okolnostem, které řidič může předvídat.

- (4) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, nesmí chodec ohrozit cyklistu jedoucího po stezce.
- (5) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, na které je oddělen pruh pro chodce a pruh pro cyklisty, je chodec povinen užít pouze pruh vyznačený pro chodce. Pruh vyznačený pro cyklisty může chodec užít pouze při obcházení, vcházení a vycházení ze stezky pro chodce a cyklisty; přitom nesmí ohrozit cyklisty jedoucí v pruhu vyznačeném pro cyklisty.
- (6) Osoba pohybující se pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy nesmí na chodníku nebo na stezce pro chodce ohrozit ostatní chodce. Nemůže-li užít chodník, smí užít pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.
- (7) Osoba vedoucí jízdní kolo nebo moped smí užít chodníku, jen neohrozí-li ostatní chodce; jinak musí užít pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.
- (8) Osoba pohybující se na lyžích, kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení nesmí na chodníku nebo na stezce pro chodce ohrozit ostatní chodce.
- (9) Pohybuje-li se chodec mimo obec za snížené viditelnosti po krajnici nebo po okraji vozovky v místě, které není osvětleno veřejným osvětlením, je povinen mít na sobě prvky z retroreflexního materiálu umístěné tak, aby byly viditelné pro ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.

Povinnost chodce mít na sobě prvky z retroreflexního materiálu se nevztahuje na chůzi v obci, tedy v zastavěném území, jehož začátek a konec je s výjimkou účelových pozemních komunikací označen příslušnou dopravní značkou [viz § 2 písm. cc)]. Povinnost tedy platí pouze mimo obec, a to pouze za snížené viditelnosti a jen v místech, která nejsou osvětleny veřejným osvětlením. (...) Místa osvětlenými veřejným osvětlením je třeba rozumět pouze taková místa, kde je veřejné osvětlení skutečně řádně funkční. (...) Komentované ustanovení se nevztahuje na útvar chodců, jehož označení za snížené viditelnosti je upraveno v § 56 odst. 2.¹²⁶

Další informace na: <https://besip.cz/aplikace-viditelnost/>

¹²⁶ Tamtéž, s. 113.

§ 54

(1) Je-li blíže než 50 m křižovatka s řízeným provozem, přechod pro chodce, místo pro přecházení vozovky, nadchod nebo podchod vyznačený dopravní značkou „Přechod pro chodce“, „Podchod nebo nadchod“, musí chodec přecházet jen na těchto místech. Na přechodu pro chodce se chodí vpravo

Vyhláška č. 294/2015 Sb. zavedla vodorovnou dopravní značku „Místo pro přecházení“:

(2) Mimo přechod pro chodce je dovoleno přecházet vozovku jen kolmo k její ose. Před vstupem na vozovku se chodec musí přesvědčit, zdali může vozovku přejít, aniž by ohrozil sebe i ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Chodec smí přecházet vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy příjezdějících vozidel nedonutí jejich řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 As 31/2007-39, č. 1463/2008 Sb. NSS), blíže viz § 2 písm. j)

(3) Jakmile vstoupí chodec na přechod pro chodce nebo na vozovku, nesmí se tam bezdůvodně zastavovat nebo zdržovat. Nevidomý chodec signalizuje úmysl přejít vozovku mávnutím bílou slepeckou holí ve směru přecházení. Chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku, přijíždějí-li vozidla s právem přednostní jízdy; nachází-li se na přechodu pro chodce nebo na vozovce, musí neprodleně uvolnit prostor pro projetí těchto vozidel. Chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku bezprostředně před blížícím se vozidlem. Chodec musí dát přednost tramvaji.

K jízdě vozidel s právem přednostní jízdy viz § 41.

Poslední větou se chodci stanoví povinnost chovat se tak, aby řidič tramvaje nemusel náhle změnit rychlost jízdy, což platí jak mimo přechod pro chodce, tak i na přechodu pro chodce.¹²⁷

(4) Chodec nesmí překonávat zábradlí nebo jiné zábrany na vozovce.

§ 55

(1) Před železničním přejezdem si musí chodec počínat zvlášť opatrně, zejména se musí přesvědčit, zda může železniční přejezd bezpečně přejít.

¹²⁷ Tamtéž, s. 113.

(2) Chodec nesmí vstoupit na železniční přejezd v případech stanovených v § 29 odst. 1 písm. a) až e).

***Poznámka:**

Znění § 29 odst. 1 písm. a) až e):

(1) Řidič nesmí vjíždět na železniční přejezd,

a) je-li dávana výstraha dvěma červenými střídavě přerušovanými světly signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení,

b) je-li dávana výstraha přerušovaným zvukem houkačky nebo zvonku přejezdového zabezpečovacího zařízení,

c) sklápějí-li se, jsou-li sklopeny nebo zdvihají-li se závory,

d) je-li již vidět nebo slyšet příjezdějící vlak nebo jiné drážní vozidlo nebo je-li slyšet jeho houkání nebo pískání; toto neplatí, svítí-li přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení,

e) dává-li znamení k zastavení vozidla zaměstnanec dráhy kroužením červeným nebo žlutým praporkem a za snížené viditelnosti kroužením červeným světlem.

(3) V případech uvedených v § 29 odst. 1 písm. a), b) a c) smí chodec přejít přes železniční přejezd pouze tehdy, jestliže před železničním přejezdem dostal od pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy¹¹⁾ ústní souhlas. V tomto případě je chodec povinen řídit se při přecházení železničního přejezdu pokyny pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy. Pověřený zaměstnanec provozovatele dráhy je povinen se na požádání chodce prokázat platným pověřením provozovatele dráhy.

¹¹⁾ Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.

§ 56 Útvar chodců

(1) Pro organizovaný útvar chodců, například příslušníků ozbrojených sil, školní mládeže nebo průvod, platí přiměřeně povinnosti řidiče podle § 5 odst. 1 písm. b), § 11 odst. 1, § 12 až 16, § 20 až 24, § 25 odst. 1 a 2, § 27, § 28 odst. 1, 2 a 5, § 29 a 30.

Pro organizovaný útvar chodců tak přiměřeně platí:

- povinnost věnovat se plně účasti v provozu a sledovat situaci v něm (§ 5 odst. 1 písm. b),
- povinnost jít vpravo, a pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, při pravém okraji vozovky, - pokud není stanoveno jinak (§ 11 odst. 1)
- povinnost dodržovat ustanovení o užití jízdních pruhů (§ 12),
- povinnost dodržovat ustanovení o chůzi podél nástupního či tramvajového ostrůvku a o chůzi podél tramvaje, o užití tramvajového pásu (§ 13),
- ustanovení o užití vyhrazeného jízdního pruhu a o vztahu k vozidlům, pro které je tento jízdní pruh vyhrazen (§ 14),
- ustanovení upravující povinnosti řidiče pro stanovené případy zastavení vozidla hromadné dopravy osob v zastávkách (§ 15),
- ustanovení o objíždění (§ 16),
- povinnosti plynoucí z ustanovení o vyhýbání (§ 20),
- povinnost dodržovat ustanovení o odbočování (§ 21),
- povinnosti vyplývající z ustanovení o jízdě křižovatkou (§ 22),
- povinnosti vyplývající z ustanovení o vjíždění na pozemní komunikaci (§ 23),

- povinnosti vyplývající z ustanovení o otáčení a couvání (§ 24),
- většina omezení pro zastavení a stání (§ 25 odst. 1 a 2, § 27),
- povinnosti pro překonávání železničního přejezdu (§ 28 odst. 1, 2 a 5, § 29),
- ustanovení o povinnosti dávat znamení o změně směru jízdy (§ 30).

Slovo „přiměřeně“ v právním předpise ve spojení s odkazem na jiné zákonné ustanovení vyjadřuje volnější vztah mezi tímto ustanovením a vymezenými právními vztahy. To znamená, že se vyjmenovaná ustanovení nepoužijí v celém rozsahu, ale pouze tam, kde z povahy věci na konkrétní situaci či právní vztah jeho použití padá do úvahy.

Zákon demonstrativně stanoví příklady organizovaných útvarů chodců. Odlišné úpravě podléhá organizovaná skupina dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce.¹²⁸

(2) Za snížené viditelnosti musí být organizovaný útvar chodců označen vpředu po obou stranách neoslňujícím bílým světlem a vzadu po obou stranách neoslňujícím červeným světlem. Označení světly může být nahrazeno oděvními doplňky s označením z retroreflexního materiálu.

Ustanovení upravuje označení organizovaného útvaru chodců za snížené viditelnosti [viz § 2 písm. ff)]. Za normální (nesnížené) viditelnosti tento útvar označen být nemusí. Tento odstavec se nevztahuje na případy, kdy organizovaný útvar jde po chodníku (viz odstavec 5).¹²⁹

(3) Organizovaný útvar chodců na mostě nesmí jít jednotným krokem.

(4) Za dodržování povinností podle odstavců 1 až 3 odpovídá vedoucí útvaru, jímž může být jen osoba starší 15 let, která je k tomu dostatečně způsobilá.

Za dodržování podmínek a pravidel pro organizovaný útvar chodců odpovídá vždy jeho vedoucí, který k tomu musí být dostatečně způsobilý a starší 15 let. Na to je třeba dbát především u útvaru školní mládeže.¹³⁰

(5) Organizovaný útvar chodců jdoucí nejvýše ve dvojstupu smí jít po chodníku, a to vpravo; přitom nemusí být označen podle odstavce 2.

(6) Pro organizovanou skupinu dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce, platí ustanovení pro chodce.

Organizovaná skupina dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce, podléhá zvláštnímu právnímu režimu, odlišnému od ostatních útvarů chodců. Tato skupina dětí je tím vyňata z režimu § 56 a vztahují se na ni obecná ustanovení pro chodce, tj. zejména § 53 až § 55. Plyne z toho mimo jiné to, že musí užívat především chodníku či stezky pro chodce. Kde chodník není nebo je-li neschůdný, chodí tato organizovaná skupina dětí co nejvíce při levém okraji vozovky či po krajnici, přičemž vedle sebe mohou jít nejvýše dvě děti.¹³¹

(7) Vedoucí organizovaného útvaru školní mládeže nebo organizované skupiny dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce, je oprávněn při přecházení vozovky zastavovat vozidla.

¹²⁸ Tamtéž, s. 114.

¹²⁹ Tamtéž, s. 115.

¹³⁰ Tamtéž, s. 115.

¹³¹ Tamtéž, s. 116.

(8) Vzor a způsob užití oděvních doplňků s označením z retroreflexního materiálu stanoví prováděcí právní předpis.

***Poznámka:**

Prováděcím právním předpisem je vyhláška č. 294/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 57

Jízda na jízdním kole

(1) Je-li zřízen jízdní pruh pro cyklisty, vyhrazený jízdní pruh pro cyklisty, stezka pro cyklisty nebo je-li na křižovatce s řízeným provozem zřízen pruh pro cyklisty a vymezený prostor pro cyklisty, je cyklista povinen jich užít v daném místě a směru, ledaže by tím mohla být ohrožena bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích.

(2) Na pozemní komunikaci se na jízdním kole jezdí při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni ani omezováni chodci, smí se jet po pravé krajnici. Jízdním kolem se z hlediska provozu na pozemních komunikacích rozumí i koloběžka.

(3) Cyklisté smějí jet jen jednotlivě za sebou.

Uvedené omezení se neuplatní při předjíždění (§ 17). Ustanovení se dále neuplatní na jízdu cyklistů v cyklistické a sdílené zóně, kde cyklisté smějí užívat vozovku v celé její šíři (§ 39a odst. 2 a § 39b odst. 3).¹³²

(4) Pohybují-li se pomalu nebo stojí-li vozidla za sebou při pravém okraji vozovky, může cyklista jedoucí stejným směrem tato vozidla předjíždět nebo objíždět z pravé strany po pravém okraji vozovky nebo krajnici, pokud je vpravo od vozidel dostatek místa; přitom je povinen dbát zvýšené opatrnosti. To neplatí, odbočuje-li vozidlo vpravo a dává-li znamení o změně směru jízdy.

Toto právo cyklistů si musí řidiči pomalu jedoucích nebo stojících vozidel výrazně uvědomovat zejména při změně směru jízdy vpravo, stejně jako osoby otevírající pravé dveře těchto vozidel, aby nebyla ohrožena bezpečnost cyklistů – viz § 21 odst. 1 a § 26 odst. 1.¹³³

(5) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, nesmí cyklista ohrozit chodce jdoucí po stezce. Je-li v místě křížení stezky pro chodce a cyklisty s jinou pozemní komunikací zřízen sdružený přechod pro chodce a přejezd pro cyklisty, použijí se ve vztahu k tomuto sdruženému přechodu pro chodce a přejezdu pro cyklisty pro jednotlivé účastníky provozu na pozemních komunikacích obdobně ustanovení upravující chování těchto účastníků provozu na přechodu pro chodce a na přejezdu pro cyklisty.

(6) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, na které je oddělen pruh pro chodce a pruh pro cyklisty, je cyklista povinen užít pouze pruh vyznačený pro cyklisty. Pruh vyznačený pro chodce může cyklista užít pouze při objíždění, předjíždění, otáčení, odbočování a vjíždění na stezku pro chodce a cyklisty; přitom nesmí ohrozit chodce jdoucí v pruhu vyznačeném pro chodce.

¹³² Tamtéž, s. 116.

¹³³ Tamtéž, s. 116.

(7) Vyhrazený jízdní pruh pro cyklisty nebo stezku pro cyklisty může užít i osoba pohybující se na lyžích nebo kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení. Přitom je tato osoba povinna řídit se pravidly podle odstavců 2, 3, 5 a 6 a světelnými signály podle § 73.

Jedná se o zvláštní případ, kdy jízdní pruh pro cyklisty nebo stezku pro cyklisty mohou užít některé z osob, které se na základě § 2 písm. j) považují za chodce.¹³⁴

(8) Před vjezdem na přejezd pro cyklisty se cyklista musí přesvědčit, zda-li může vozovku přejet, aniž by ohrozil sebe i ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, cyklista smí přejíždět vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy příjíždějících vozidel nedonutí jejich řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy. Na přejezdu pro cyklisty se jezdí vpravo.

§ 58

(1) Osoba mladší 18 let jedoucí nebo přepravovaná na jízdním kole je povinna použít ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu a mít ji nasazenou a řádně připevněnou na hlavě.

(2) Dítě mladší 10 let smí na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci¹⁾ jet na jízdním kole jen pod dohledem osoby starší 15 let; to neplatí pro jízdu na chodníku, cyklistické stezce a v obytné, pěší a sdílené zóně.

(3) Na jednomístném jízdním kole není dovoleno jezdit ve dvou; je-li však jízdní kolo vybaveno pomocným sedadlem pro přepravu dítěte a pevnými opěrami pro nohy, smí osoba starší 15 let vézt osobu mladší 7 let. Osoba starší 18 let může vézt nejvýše dvě děti mladší 10 let v přívěsném vozíku určeném pro přepravu dětí, který splňuje technické podmínky stanovené zvláštním předpisem²⁾, nebo dítě na dětském kole připojeném k jízdnímu kolu spojovací tyčí.

Na jednomístném kole nejen že nelze jezdit ve dvou, ale *minor ad maius* ani ve více osobách. Je-li jízdní kolo vybaveno pomocným sedadlem pro přepravu dítěte, musí být toto sedadlo pevně připevněno a opatřeno pevnými podpěrami pro nohy dítěte.¹³⁵

(4) Cyklista nesmí jet bez držení řídicích, držet se jiného vozidla, vést za jízdy druhé jízdní kolo, ruční vozík, psa nebo jiné zvíře a vozit předměty, které by znesnadňovaly řízení jízdního kola nebo ohrožovaly jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích. Při jízdě musí mít cyklista nohy na šlapadlech.

(5) Cyklista je povinen za snížené viditelnosti mít za jízdy rozsvícen světlomet s bílým světlem svítícím dopředu²⁾ a zadní svítilnu se světlem červené barvy nebo přerušovaným světlem červené barvy. Je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena, může cyklista použít náhradou za světlomet svítilnu bílé barvy s přerušovaným světlem.

¹⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Zadní svítilnu se světlem červené barvy nebo přerušovaným světlem červené barvy musí mít cyklista při jízdě za snížené viditelnosti rozsvícenu vždy.¹³⁶

¹³⁴ Tamtéž, s. 117.

¹³⁵ Tamtéž, s. 118.

¹³⁶ Tamtéž, s. 118.

(6) K jízdnímu kolu se smí připojit přívěsný vozík, který není širší než 900 mm, má na zádi dvě červené odrazky netrojúhelníkového tvaru umístěné co nejbližší k bočním obrysům vozíku a je spojen s jízdním kolem pevným spojovacím zařízením. Zakrývá-li přívěsný vozík nebo jeho náklad za snížené viditelnosti zadní obrysové červené světlo jízdního kola, musí být přívěsný vozík opatřen vlevo na zádi červeným neoslňujícím světlem. Jsou-li v přívěsném vozíku přepravovány děti, musí být přívěsný vozík označen žlutým nebo oranžovým praporkem nebo štítkem o rozměru 300 x 300 mm vztyčeným ve výšce 1200 - 1600 mm nad úrovní vozovky.

Povinná výbava jízdního kola je uvedena v příloze č. 7, části B vyhlášky č. 153/2023 Sb. Schematický obrázek použit z <http://www.ibesip.cz/cz/cyklista/bezpecne-jizdni-kolo/povinna-vybava-jizdniho-kola>

§ 59

Jízda potahovými vozidly a ručními vozíky

- (1) Vozkou smí být jen osoba starší 15 let.
- (2) Nejede-li vozka na potahovém vozidle, musí za jízdy potahového vozidla jít po jeho pravé straně. Před opuštěním potahového vozidla musí vozka vozidlo zabrzdit, uvolnit vnitřní postraňky a na svahu založit kola.
- (3) V období od 1. listopadu do 31. března a za snížené viditelnosti v období od 1. dubna do 31. října musí být potahové vozidlo označeno vpředu nejméně jedním neoslňujícím bílým světlem na levé straně a vzadu nejméně jedním neoslňujícím červeným světlem na levé straně.
- (4) Osoba, která táhne nebo tlačí ruční vozík o celkové šířce větší než 600 mm, musí jít při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni ani omezováni chodci, smí jít po pravé krajnici. Za snížené viditelnosti musí být tato osoba nebo vozík označeny na levé straně neoslňujícím bílým světlem.
- (5) Na silnicích I. a II. třídy¹⁾ je v době od 23.00 do 4.00 hodin zakázána jízda s potahovými vozidly a s ručními vozíky uvedenými v odstavci 4.

¹⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

§ 60

Jízda na zvířatech a vedení a hnaní zvířat

- (1) Pro jezdce na zvířeti a pro průvodce vedených a hnaných zvířat platí přiměřeně povinnosti řidiče podle § 5 odst. 1 písm. b), d), f) a g), § 11 odst. 1, § 12 až 17, § 20 až 24, § 25 odst. 1 a 2, § 27, § 28 odst. 1, 2, 4 a 5, § 29, 30, § 41 odst. 7 a § 42 odst. 2.
- (2) Je-li zřízen jízdní pruh pro jezdce na zvířatech nebo stezka pro jezdce na zvířatech označené dopravní značkou „Stezka pro jezdce na zvířeti“, musí jezdec na zvířeti užít tento pruh nebo stezku.

Dopravní značky „Stezka pro jezdce na zvířeti“ a „Konec stezky pro jezdce na zvířeti“; Vyhláška č. 294/2015 Sb.:

C 11a
Stezka
pro jezdce
na zvířeti

C 11b
Konec stezky
pro jezdce
na zvířeti

- (3) Jiní účastníci silničního provozu nesmějí pruh pro jezdce na zvířatech nebo stezku pro jezdce na zvířatech užít.
- (4) Na vozovce musí jezdec na zvířeti jet při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni nebo omezováni chodci, smí jet po pravé krajnici.

(5) Na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci smí jet na zvířeti jen jezdec starší 15 let. Osoba starší 12 let smí jet na zvířeti na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci jen pod dohledem osoby starší 15 let. Jezdci na zvířatech smějí jet jen jednotlivě za sebou. Jezdec smí vést jen jedno zvíře.

(6) Průvodce vedených nebo hnaných zvířat musí být osoba starší 15 let. Vyžaduje-li to bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, je průvodce vedených nebo hnaných zvířat při doprovodu zvířat oprávněn zastavovat vozidla.

(7) Zvířata se smějí vést nebo hnát rychlostí chůze a jen tak, aby provoz na pozemní komunikaci nebyl ohrožován a aby byl co nejméně omezován.

(8) Hnaná zvířata ve stádu musí být doprovázena potřebným počtem průvodců hnaných zvířat a musí být rozdělena na vhodně dlouhé skupiny oddělené od sebe dostatečně velkými mezerami.

(9) Průvodce vedených zvířat smí vést nejvýše dvě zvířata, která musí být k sobě spřažena.

(10) Za snížené viditelnosti musí být jezdec na zvířeti označen na levé straně neoslňujícím bílým světlem viditelným zepředu a červeným neoslňujícím světlem viditelným zezadu. Průvodce vedených a hnaných zvířat musí být za snížené viditelnosti označen neoslňujícím bílým světlem. Od soumraku do svítání je zakázáno užívat k jízdě na zvířatech a k vedení zvířat silnice I. nebo II. třídy¹⁾.

(11) Vlastník nebo držitel domácích zvířat je povinen zabránit pobíhání těchto zvířat po pozemní komunikaci.

¹⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Pobíháním je třeba rozumět jakýkoliv nekontrolovaný volný pohyb či výskyt domácího zvířete na pozemní komunikaci. Nepůjde tedy jen o případy, kdy se zvíře bude po pozemní komunikaci pohybovat samo, například když uteče, ale i o případy, kdy se kontrole vymkne. Jakkoliv pojem pobíhání evokuje rychlý pohyb, ustanovení beze sporu dopadá i na situace, kdy se domácí zvíře na pozemní komunikaci dostane pohybem pomalým, a zákaz zcela jistě pokrývá i případy, kdy domácí zvíře na pozemní komunikaci prostě jen stojí. Odpovědnost za škodu způsobenou zvířetem je upravena v § 2933 a násl. nového občanského zákoníku. Způsobí-li škodu zvíře, nahradí ji jeho vlastník, ať již bylo pod jeho dohledem nebo pod dohledem osoby, které vlastník zvíře svěřil, anebo se zatoulalo nebo uprchlo. Osoba, které zvíře bylo svěřeno nebo která zvíře chová nebo jinak používá, nahradí škodu způsobenou zvířetem společně a nerozdílně s vlastníkem. Slouží-li domácí zvíře vlastníku k výkonu povolání či k jiné výdělečné činnosti nebo k obživě, anebo slouží-li jako pomocník pro osobu se zdravotním postižením, zproští se vlastník povinnosti k náhradě, prokáže-li, že při dozoru nad zvířetem nezanedbal potřebnou pečlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti.¹³⁷

Nejvyšší soud (podle rozsudku ze dne 17. května 2007, č. j. 6 Tdo 513/2007, www.nsoud.cz)

1. Osoba venčící psa na místě přilehlém k pozemní komunikaci (silnici), nemá-li psa zabezpečeného na vodítku, musí předpokládat možnost psovi instinktivní reakce a náhlý popud (úlek ze silného hluku motocyklu), neboť takovouto spontánní reakci psa lze předvídat.

¹³⁷ Tamtéž, s. 120.

2. Jednání pachatele má povahu příčiny i tehdy, když kromě něj k následku vedlo jednání další osoby, poněvadž příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem se nepřerušuje, jestliže k jednání pachatele přistoupí další skutečnosti, jež spolupůsobí při vzniku následku, avšak jednání pachatele zůstává takovou skutečností, bez níž by k následku nebylo došlo. Příčinná souvislost je totiž dána i tehdy, když vedle příčiny, která bezprostředně způsobila následek (např. těžkou újmu na zdraví jiného u trestného činu podle § 224 TrZ), působila i další příčina. Jednání pachatele, i když je jen jedním článkem řetězu příčin, které způsobily následek, je příčinou následku i tehdy, pokud by následek nenastal bez dalšího jednání třetí osoby.

3. Každé jednání, bez kterého by následek nebyl nastal, není stejně důležitou příčinou následku (zásada gradace příčinné souvislosti). Důležité také je, aby jednání pachatele bylo z hlediska způsobení následku příčinou dostatečně významnou. Jestliže při vzniku následku uvedeného v § 224 TrZ spolupůsobilo více příčin (jednání pachatele a poškozeného), je třeba hodnotit každou příčinu co do jejího významu pro vznik následku zvlášť a určit její důležitost pro následek, který z jednání obviněného nastal.

§ 60a

Užívání osobního přepravníku

(1) Na osobním přepravníku se samovyvažovacím zařízením nebo obdobném technickém zařízení (dále jen „osobní přepravník“) se lze na chodníku, stezce pro chodce, stezce pro chodce a cyklisty nebo na odděleném pruhu pro chodce na stezce pro chodce a cyklisty nebo na pěších, obytných a sdílených zónách pohybovat nejvýše rychlostí srovnatelnou s rychlostí chůze. Pro přejíždění vozovky na osobním přepravníku se § 54 odst. 2 až 4 použijí obdobně; ve sdílené zóně to neplatí. Je-li blíže než 50 m křižovatka s řízeným provozem nebo přechod pro chodce, smí osoba na osobním přepravníku přejíždět vozovku jen na těchto místech. Pro přejíždění železničního přejezdu na osobním přepravníku se § 55 použije obdobně.

Díky úpravě obsažené v § 60a nelze již na osobu jedoucí na přepravníku se samovyvažovacím zařízením nebo na obdobném technickém zařízení (typicky vozítko Segeay), pro jehož označení se zavádí legislativní zkratka osobní přepravník, považovat za chodce. Podle důvodové zprávy se však na takovou osobu nebude nahlížet ani jako na řidiče, neboť tvoří „speciální kategorii“ (viz sněmovní tisk č. 471/0, Poslanecká sněmovna, VII. volební období, 2015, www.psp.cz), byť je nepochybné, že samotný osobní přepravník alespoň materiálně je vozidlem, a to dokonce poháněným vlastní pohonnou jednotkou.(...) Pohyb na vozovce se zde osobě na osobním přepravníku explicitně nezakazuje, což je rozdíl oproti obdobné úpravě obsažené ve vztahu k chodcům v § 53 odst. 1 nebo pro cyklisty v § 57 odst. 1. Ustanovení tedy pouze vymezuje podmínka, které musí jezdec na osobním přepravníku dodržet, užívá-li ke svému pohybu chodník, stezku pro chodce, stezku pro chodce a cyklisty nebo oddělený pruh pro chodce na stezce pro chodce a cyklisty, nebo jede-li v pěší či obytné zóně. Zákaz jízdy osobního přepravníku na vozovce lze nepřímou dovodit až z § 60a odst. 3 a to za použití argumentu *a contrario*.

Rychlost srovnatelná s rychlostí chůze bude taková rychlost, jež odpovídá rychlosti, kterou se za normálních okolností pohybují průměrní pěší, tedy řekněme nejvýše nějakých 6 km.h⁻¹. Za rychlost chůze už nelze považovat ani rychlost, k jejímuž dosažení chodcem je třeba běhu, ani rychlost sportovní chůze jako disciplíny, při které atleti dosahují rychlosti až 15 km.h⁻¹. V praxi však bude kritérium pro odhalení deliktu spíše srovnání rychlosti pohybu jezdce na osobním přepravníku s rychlostí pohybu chodců v daném místě a čase než exaktní měření stanoveným měřidlem.¹³⁸

¹³⁸ Tamtéž, s. 121.

(2) Pro užití jízdního pruhu vyhrazeného pro cyklisty, stezky pro cyklisty nebo odděleného pruhu pro cyklisty na stezce pro chodce a cyklisty osobou na osobním přepravníku se § 57 odst. 2, 3 a 8 a § 73 použijí obdobně.

(3) Kde není chodník, stezka pro chodce, stezka pro chodce a cyklisty, jízdní pruh vyhrazený pro cyklisty nebo stezka pro cyklisty nebo kde je chodník neschůdný, smí se osoba na osobním přepravníku pohybovat po levé krajnici nebo co nejbližší při levém okraji vozovky. Osoby na osobním přepravníku se v takovém případě smí pohybovat jen jednotlivě za sebou; § 53 odst. 9 se použije obdobně. Ve sdílené zóně se smí osoba na osobním přepravníku pohybovat v celé šířce pozemní komunikace; přijíždí-li vozidlo s právem přednostní jízdy, musí neprodleně uvolnit prostor pro projetí tohoto vozidla.

(4) Osoba na osobním přepravníku nesmí na chodníku, stezce pro chodce, stezce pro chodce a cyklisty, jízdním pruhu vyhrazeném pro cyklisty nebo stezce pro cyklisty nebo na pěších, obytných a sdílených zónách ohrozit chodce nebo cyklisty. Při přejíždění vozovky na osobním přepravníku se § 5 odst. 2 písm. f) až h) použijí obdobně.

(5) Obec může nařízením vymezit na svém území místa, kde je provozování osobního přepravníku na chodníku, stezce pro chodce, stezce pro chodce a cyklisty, na odděleném pruhu pro chodce na stezce pro chodce a cyklisty, na pěších, obytných a sdílených zónách nebo vozovce zakázáno.

(6) V případě vymezení území místa, kde je provozování osobního přepravníku na chodníku, stezce pro chodce, stezce pro chodce a cyklisty, na odděleném pruhu pro chodce na stezce pro chodce a cyklisty, na pěších, obytných a sdílených zónách nebo vozovce zakázáno, je obec povinna vyznačit území dopravní značkou.

(7) Zákaz provozování osobního přepravníku uložený nařízením obce se nevztahuje na Policii České republiky a obecní policii při plnění jejich povinností; osoba užívající osobní přepravník je však povinna neohrozit bezpečnost a plynulost na pozemních komunikacích.

Díl 4

Úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích

Oddíl 1

Úprava provozu na pozemních komunikacích

§ 61

Obecná, místní a přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích

(1) Obecná úprava provozu na pozemních komunikacích je stanovena tímto zákonem.

(2) Místní úprava provozu na pozemních komunikacích je úprava provozu na pozemních komunikacích provedená dopravními značkami, světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo dopravními zařízeními.

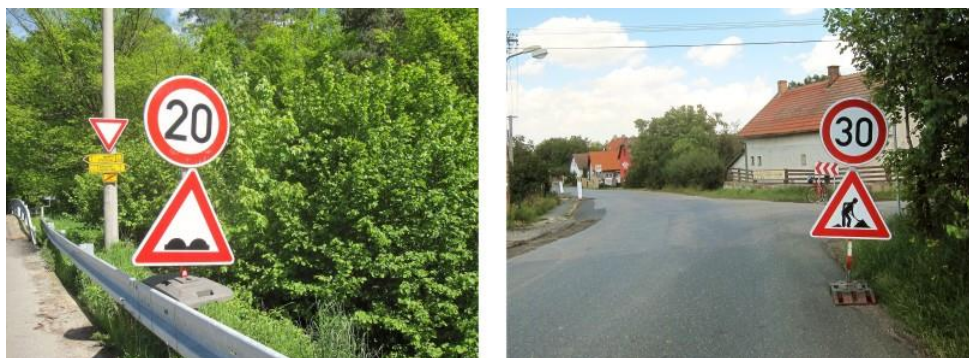
Příklady místní úpravy nejvyšší dovolené rychlosti.

(3) Přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích je úprava provozu na pozemních komunikacích provedená přenosnými dopravními značkami svislými, přechodnými dopravními značkami vodorovnými, světelnými signály a dopravními zařízeními.

Přenosnou svislou dopravní značkou se rozumí dopravní značka umístěná na červenobíle pruhovaném sloupku (stojánku) nebo na vozidle (§ 62 odst. 2). Co se rozumí přechodnými dopravními značkami vodorovnými, kterými se stanoví přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích, zákon neupravuje. Podle § 11 odst. 2 vyhlášky č. 294/2015 Sb. přechodné vodorovné dopravní značky vyjadřující čáry nebo šipky nebo označující přechody pro chodce nebo jízdní pruhy pro cyklisty jsou vyznačeny žlutou nebo oranžovou barvou a mohou být provedeny také v podobě obrysu příslušné vodorovné dopravní značky.

Příklady přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích provedené přenosnými dopravními značkami svislými:

(4) Přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace pro vybrané nebo opakované činnosti spojené se správou, údržbou, měřením, opravami nebo výstavbou pozemní komunikace nebo k zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích může být stanovena obecnými schématy. Platnost obecného schématu musí být časově omezena, nejdéle však na dobu jednoho roku.

*** Poznámka**

Obecná schémata jsou blíže specifikována v publikacích Ministerstva dopravy TP 65 a 66, což jsou zásady pro dopravní značení na pozemních komunikacích (TP 65) a zásady pro označování pracovních míst (TP 66). Jde o soubor značek, která se mohou užít jako vzor při stanovování zejména přechodné úpravy provozu, aby nebylo nutné pro každou akci vymýšlet značení znovu, a také aby se zajistila určitá jednotnost a předvídatelnost značení podobných situací.

Obecná schémata jsou tedy vzorové soubory dopravních značek užívané při některých vybraných situacích v silničním provozu.

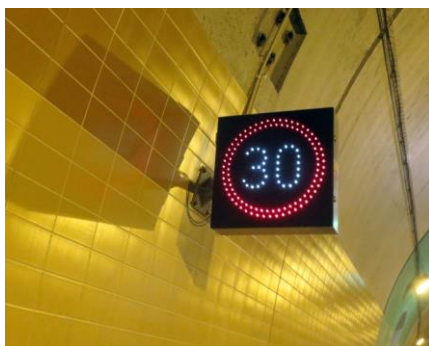
§ 62

Dopravní značky

(1) Rozlišují se dopravní značky svislé a vodorovné.

(2) Svislé dopravní značky jsou stálé, proměnné a přenosné. Proměnná svislá dopravní značka je dopravní značka, jejíž činná plocha se může měnit. Přenosnou svislou dopravní značkou se rozumí dopravní značka umístěná na červenobíle pruhovaném sloupku (stojánku) nebo na vozidle.

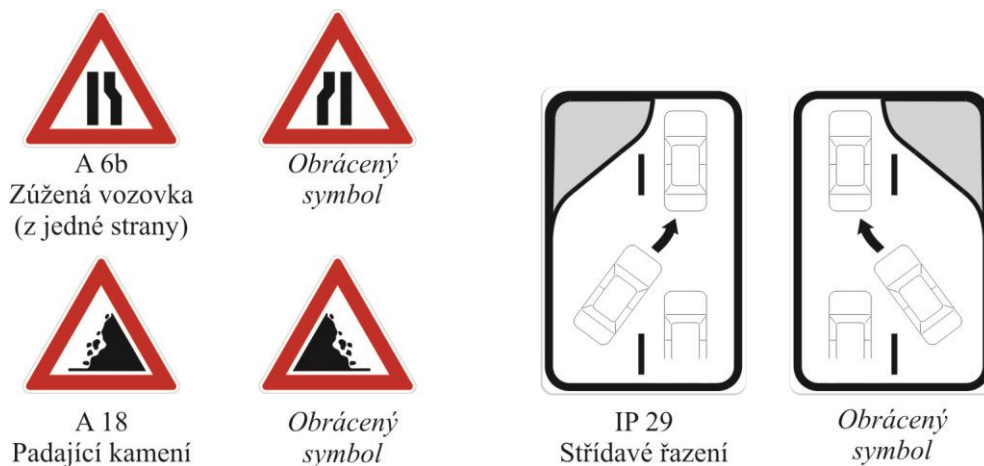
Dopravní značka proměnná:

(3) Vodorovné dopravní značky jsou stálé a přechodné. Vodorovné dopravní značky mohou být doplněny dopravními knoflíky.

(4) Tvary symbolů dopravních značek se nesmějí měnit; to neplatí pro dopravní značky se symboly, které mohou být obráceny, a se symboly, které jsou uvedeny jen jako vzory, a pro svislé dopravní značky proměnné.

Příklad dopravních značek se symboly, které mohou být obráceny:

(5) Prováděcí právní předpis stanoví význam, užití, provedení a tvary dopravních značek a jejich symbolů.

(6) Dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům²²⁾.

²²⁾ Například ČSN 01 8020 Dopravní značky na pozemních komunikacích, ČSN 36 560-1-1 Světelná signalizační zařízení, technické a funkční požadavky, ČSN 73 6021 Světelná signalizační zařízení, umístění a použití návěstidel.

§ 63 Svislé dopravní značky

(1) Svislé dopravní značky jsou

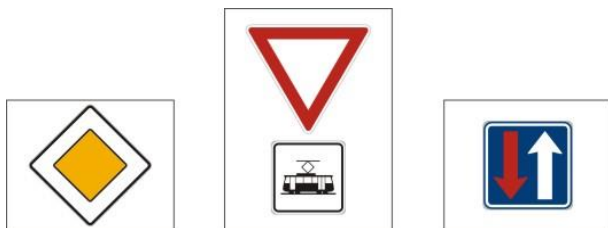
a) **výstražné značky**, které upozorňují na místa, kde účastníku provozu na pozemních komunikacích hrozí nebezpečí a kde musí dbát zvýšené opatrnosti,

Příloha č. 1 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad výstražných dopravních značek:

b) **značky upravující přednost**, které stanoví přednost v jízdě v provozu na pozemních komunikacích,

Příloha č. 2 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad značek upravujících přednost:

c) **zákazové značky**, které ukládají účastníku provozu na pozemních komunikacích zákazy nebo omezení,

Příloha č. 3 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad zákazových dopravních značek:

d) **příkazové značky**, které ukládají účastníku provozu na pozemních komunikacích příkazy,

Příloha č. 4 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad příkazových dopravních značek:

e) **informativní značky**, které poskytují účastníku provozu na pozemních komunikacích nutné informace, slouží k jeho orientaci nebo mu ukládají povinnosti stanovené tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem²³⁾,

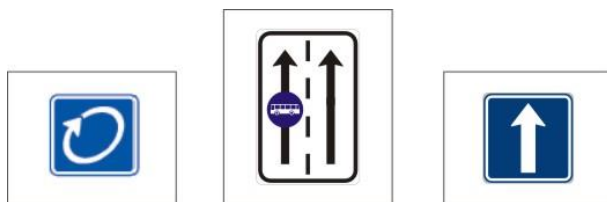
²³⁾ Například § 23 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění zákona č. 102/2000 Sb.

Příloha č. 5 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad informativních dopravních značek:

Informativní značky zónové

Informativní značky provozní

Informativní značky směrové

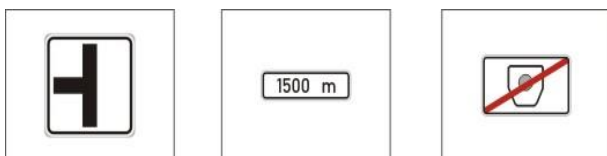

Informativní značky jiné

f) **dodatkové tabulky**, které zpřesňují, doplňují nebo omezují význam dopravní značky, pod kterou jsou umístěny.

Příloha č. 6 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad dodatkových tabulek:

(2) Prováděcí právní předpis stanoví podrobnosti dělení informativních značek.

Dopravní značky upravující přednost, dopravní značky zákazové a dopravní značky příkazové jsou ve smyslu § 132 trestního zákoníku obecně prospěšným zařízením.¹³⁹

§ 64 Vodorovné dopravní značky

Vodorovné dopravní značky se užívají samostatně nebo ve spojení se svislými dopravními značkami, popřípadě s dopravními zařízeními, jejichž význam zdůrazňují nebo zpřesňují. Vodorovné dopravní značky jsou vyznačeny barvou nebo jiným srozumitelným způsobem; přechodná změna místní úpravy provozu na pozemních komunikacích je vyznačena žlutou nebo oranžovou barvou.

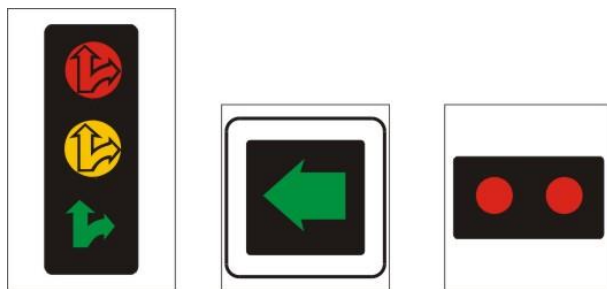
Příloha č. 8 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad vodorovných dopravních značek:

§ 65 Světelné, doprovodné akustické signály a výstražná světla

(1) Světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály se řídí provoz na pozemních komunikacích nebo se jimi upozorňuje na nutnost dbát zvýšené opatrnosti.

Příloha č. 9 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad světelných signálů:

(2) Provedení a tvary symbolů světelných signálů a charakter akustických signálů provedených podle prováděcího právního předpisu se nesmějí měnit; to neplatí pro světelné signály se symboly, které mohou být obráceny, a se symboly, které jsou uvedeny jen jako vzory. Doprovodné akustické signály použité pro řízení provozu na pozemních komunikacích nesmějí být použity k jinému účelu.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví druhy, význam, užití, provedení a tvary symbolů světelných a akustických signálů.

¹³⁹ Tamtéž, s. 125.

* Příloha č. 7 obsahuje Určené symboly.

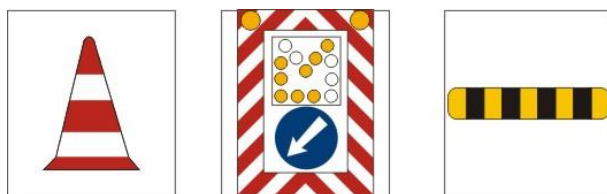
(4) Světelné signály musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům²²⁾.

²²⁾ Například ČSN 01 8020 Dopravní značky na pozemních komunikacích, ČSN 36 560-1-1 Světelná signalizační zařízení, technické a funkční požadavky, ČSN 73 6021 Světelná signalizační zařízení, umístění a použití návěstidel.

§ 66 Dopravní zařízení

(1) Dopravní zařízení doplňuje dopravní značky a světelné a akustické signály, usměrňuje provoz na pozemních komunikacích a ochraňuje účastníky provozu na pozemních komunikacích.

Příloha č. 10 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad dopravních zařízení:

(2) Provedení a tvary symbolů dopravních zařízení provedených podle prováděcího právního předpisu se nesmějí měnit; to neplatí pro dopravní zařízení se symboly, které mohou být obráceny, a se symboly, které jsou uvedeny jen jako vzory.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví druhy, význam, užití, provedení a tvary dopravních zařízení.

(4) Dopravní zařízení musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům²²⁾.

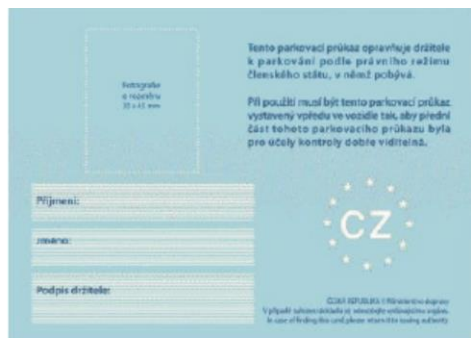
²²⁾ Například ČSN 01 8020 Dopravní značky na pozemních komunikacích, ČSN 36 560-1-1 Světelná signalizační zařízení, technické a funkční požadavky, ČSN 73 6021 Světelná signalizační zařízení, umístění a použití návěstidel.

§ 67 Speciální označení vozidel a osob

(1) Parkovací průkaz označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou (dále jen „parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením“), označení vozidla řízeného osobou sluchově postiženou (dále jen „označení O 2“), označení vozidla lékaře konajícího návštěvní službu, označení vozidla poskytovatele domácí zdravotní péče nebo označení vozidla poskytovatele terénních sociálních služeb smějí užívat jen osoby, které toto označení obdrží od příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo od oprávněného orgánu v zahraničí.

Parkovací průkaz
přední strana

Parkovací průkaz
zadní strana

(2) Parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností osobě, která je držitelem průkazu ZTP s výjimkou postižených úplnou nebo praktickou hluchotou nebo držitelem průkazu ZTP/P podle jiného právního předpisu²⁴⁾.

(3) Označení O 2 vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností držiteli řidičského oprávnění, který je držitelem průkazu ZTP z důvodu postižení úplnou nebo praktickou hluchotou.

(4) Vozidlo lze označit parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením pouze v případě, řídí-li vozidlo nebo je-li ve vozidle přepravována osoba, která je držitelem parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením podle odstavce 1. Přepravovaná osoba je povinna prokázat na výzvu policisty nebo strážníka obecní policie, že je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P podle jiného právního předpisu²⁴⁾, který ji opravňuje k užívání vozidla označeného parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením.

(5) V jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, nemusí po dobu nezbytně potřebnou řidiči motorového vozidla označeného parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením, lékaři konající návštěvní službu a řidiči vozidla poskytovatele domácí zdravotní péče podle odstavce 1, dodržovat zákaz stání a zákaz stání vyplývající z dopravní značky „zákaz stání“; přitom nesmí být ohrožena bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.

(6) V jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, mohou vozidla označená parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením vjíždět i tam, kde je značka „Zákaz vjezdu“ omezena dodatkovými tabulkami „JEN ZÁSBOVÁNÍ“, „MIMO ZÁSBOVÁNÍ“, „JEN DOPRAVNÍ OBSLUHA“ a „MIMO DOPRAVNÍ OBSLUHU“.

*** Poznámka:** Novela zákonem č. 268/2015 Sb. odstranila pravopisnou chybu ve větě „MIMO DOPRAVNÍ OBSLUHY“. Stejná chyba se však objevuje i v tomto nápisu:

(7) V jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, mohou vozidla označená parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením vjíždět i do oblasti označené dopravní značkou „Pěší zóna“.

(8) Na vyhrazeném parkovišti pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením je vozidlům bez tohoto označení zakázáno zastavení a stání.

Bodové hodnocení

2

Neoprávněné stání s vozidlem na parkovišti vyhrazeném pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením nebo neoprávněné použití parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením při stání nebo při jízdě

(9) Silniční úřad může na základě žádosti osoby, které byl vydán parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením, vydat rozhodnutí o zřízení vyhrazeného parkoviště v místě bydliště podle jiného právního předpisu²⁵⁾. Silniční správní úřad vykonává podle jiného právního předpisu¹⁾ dohled nad řádným užíváním vyhrazeného parkoviště.

(10) Ke svému označení jako účastníci provozu na pozemních komunikacích užívají osoby nevidomé bílé hole a osoby hluchoslepy červenobílé hole.

(11) Prováděcí právní předpis stanoví druhy, vzory a provedení speciálních označení vozidel a osob.

¹⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁴⁾ Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.

²⁵⁾ § 25 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění zákona č. 102/2000 Sb.

Příloha č. 13 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad speciálního označení vozidel:

§ 68

Zařízení pro provozní informace

(1) Zařízení pro provozní informace uvádí aktuální údaje, které jsou pro bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích významné, například nehoda, smog, doba jízdy k určenému cíli, orientace na záchytné parkoviště, teplota vozovky nebo vzduchu.

(2) Provedení a tvary symbolů zařízení pro provozní informace se mohou měnit; to neplatí, jsou-li na tabulích pro provozní informace užity symboly dopravních značek, světelných signálů nebo dopravních zařízení; ustanovení § 62 odst. 4 není tímto dotčeno.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví význam, užití, provedení a tvary symbolů určených pro užití na zařízení pro provozní informace.

(4) Zařízení pro provozní informace musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům²²⁾.

²²⁾ Například ČSN 01 8020 Dopravní značky na pozemních komunikacích, ČSN 36 560-1-1 Světelná signalizační zařízení, technické a funkční požadavky, ČSN 73 6021 Světelná signalizační zařízení, umístění a použití návěstidel.

Příloha č. 11 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad zařízení pro provozní informace:

Oddíl 2

§ 69

Řízení provozu na pozemních komunikacích

Provoz na pozemních komunikacích se řídí světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo pokyny policisty nebo osob oprávněných k řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 5, 8, 9 nebo 10 nebo zvláštního právního předpisu¹²⁾.

¹²⁾ Zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii), ve znění pozdějších předpisů.

§ 70

Řízení provozu světelnými signály

(1) Při řízení provozu na křižovatce se užívá zejména světelných signálů tříbarevné soustavy s plnými signály nebo se směrovými signály.

(2) Při řízení provozu na křižovatce znamená pro řidiče

a) signál s červeným světlem „Stůj!“ povinnost zastavit vozidlo před dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ a „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“, a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením,

b) signál se současně svítícím červeným a žlutým světlem „Pozor!“ povinnost připravit se k jízdě,

c) signál se zeleným plným kruhovým světlem „Volno“ možnost pokračovat v jízdě, a dodrželi ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo, přičemž musí dát přednost chodcům přecházejícím ve volném směru po přechodu pro chodce a cyklistům přejíždějícím ve volném směru po přejezdu pro cyklisty. Svítí-li signál „Signál pro opuštění křižovatky“ umístěný v protilehlém rohu křižovatky, neplatí pro odbočování vlevo § 21 odst. 5,

***Poznámka:**

Znění § 21 odst. 5:

(5) Řidič odbočující vlevo musí dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvířeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnaných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro nějž je tento jízdní pruh vyhrazen.

d) signál se žlutým světlem „Pozor!“ povinnost zastavit vozidlo před dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ a „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“, a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením;

je-li však toto vozidlo při rozsvícení tohoto signálu již tak blízko, že by řidič nemohl vozidlo bezpečně zastavit, smí pokračovat v jízdě. Svítí-li světlo tohoto signálu přerušovaně, nejde o křižovatku s provozem řízeným světelnými signály,

e) signál se zelenou směrovou šipkou nebo šipkami (například „Signál pro přímý směr“, „Kombinovaný signál pro přímý směr a odbočování vpravo“) možnost pokračovat v jízdě jen ve směru, kterým šipka nebo šipky ukazují. Směřuje-li zelená šipka vlevo, neplatí pro odbočování vlevo § 21 odst. 5,

f) signály „Signál žlutého světla ve tvaru chodce“, „Signál žlutého světla ve tvaru cyklisty“ nebo „Signál žlutého světla ve tvaru chodce a cyklisty“, jimiž je doplněn signál se zelenou šipkou směřující vpravo nebo vlevo, upozorňují řidiče, že při jízdě směrem, kterým tato šipka ukazuje, křížuje směr chůze přecházejících chodců, směr jízdy přejíždějících cyklistů nebo směr chůze přecházejících chodců a směr jízdy přejíždějících cyklistů,

g) signál „Doplňková zelená šipka“ svítící současně se signálem s červeným světlem „Stůj!“ nebo se žlutým světlem „Pozor“ možnost pokračovat v jízdě jen ve směru, kterým šipka nebo šipky ukazují; přitom řidič musí dát přednost v jízdě vozidlům a jezdcům na zviratech jedoucím ve volném směru a útvarům chodců jdoucím ve volném směru; přitom nesmí ohrozit ani omezit přecházející chodce.

Řidič vozidla z výhledu musí dát přednost v jízdě žlutému vozidlu, pak může odbočit vpravo:

(3) Při řízení provozu mimo křižovatku, například před přechodem pro chodce nebo před nepřehledným místem, platí obdobně odstavec 2.

Bodové hodnocení

6

Nezastavení vozidla na signál, který příkazuje řidiči zastavit vozidlo, nebo nezastavení vozidla na pokyn k zastavení vozidla daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou

§ 71

(1) Užívá-li se signálu „Rychlostní signál s proměnným signálním znakem“ nebo „Rychlostní signál s více signálními znaky“, označuje rozsvícené číslo doporučenou rychlost v km.h^{-1} .

(2) Svítí-li nad jízdním pruhem signál „Zakázaný vjezd vozidel do jízdního pruhu“, nesmí řidič tento jízdni pruh užít. Svítí-li nad jízdním pruhem signál „Volný vjezd vozidel do jízdního pruhu“, smí řidič tento jízdni pruh užít.

Světelné signály „Zakázaný vjezd vozidel do jízdního pruhu“ a „Volný vjezd vozidel do jízdního pruhu“; vyhláška č. 294/2015 Sb.:

(3) Svítí-li signál „Světelná šipka vlevo“ nebo „Světelná šipka vpravo“, musí řidič opustit jízdní pruh nebo objet překážku ve vyznačeném směru.

(4) Při řízení provozu při uzavírkách pozemní komunikace, při práci na pozemní komunikaci nebo z jiných důvodů se užívá přenosných signalizačních zařízení tříbarevné nebo dvoubarevné soustavy s plnými kruhovými světly. Ustanovení § 70 odst. 2 platí obdobně.

(5) Ve zvláštních případech, například k zabezpečení vjezdu tramvaje na pozemní komunikaci se užívá signálu „Stůj!“, jemuž předchází signál „Pozor!“; řidič musí zastavit před dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ a „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“, a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením.

(6) Signál dvou vedle sebe umístěných střídavě přerušovaných červených světel znamená pro řidiče povinnost zastavit vozidlo před světelným signalizačním zařízením.

(7) Není-li světelné signalizační zařízení vybaveno signálem „Pozor!“, platí při rozsvícení signálu k zastavení vozidla obdobně § 70 odst. 2 písm. d) první věta.

(8) Signál „Přerušované žluté světlo“ užitý samostatně upozorňuje řidiče na nutnost dbát zvýšené opatrnosti.

(9) Signál „Přerušované žluté světlo“ užitý společně s dopravní značkou nebo dopravním zařízením zdůrazňuje význam dopravní značky nebo dopravního zařízení.

§ 72

Provoz tramvají se řídí světelným signalizačním zařízením se signály „Signály pro tramvaje“. Těchto signálů se může užít i na jízdních pruzích vyhrazených pro autobusy městské hromadné dopravy osob nebo trolejbusy.

§ 73

(1) Je-li na stezce pro cyklisty nebo cyklistickém pruhu zřízeno světelné signalizační zařízení se světelnými signály „Signál pro cyklisty se znamením Stůj!“, „Signál pro cyklisty se znamením Pozor!“, „Signál pro cyklisty se znamením Volno“, „Signál pro cyklisty se zelenou směrovou šipkou nebo šipkami“ nebo „Signál pro cyklisty Doplnková zelená šipka“, platí obdobně § 70 odst. 2 písm. a) až e) a g). To platí i tehdy, je-li signál s plnými kruhovými světly doplněn bílou tabulkou s vyobrazením jízdního kola.

(2) Jsou-li signály pro cyklisty umístěny za pozemní komunikací, znamená signál

a) „Signál pro cyklisty se znamením Stůj!“, že cyklista nesmí vjíždět na vozovku,

b) „Signál pro cyklisty se znamením Stůj!“ spolu se signálem „Signál pro cyklisty se znamením Pozor!“, že cyklista je povinen připravit se k jízdě,

c) „Signál pro cyklisty se znamením Volno“, že cyklista může přejíždět vozovku; rozsvítí-li se poté signál „Signál pro cyklisty se znamením Pozor!“, smí dokončit přejetí k světelnému signalizačnímu zařízení s tímto signálem.

(3) Tam, kde jsou světelná signalizační zařízení pro cyklisty vybavena tlačítkem pro cyklisty, smí cyklista po stisknutí tlačítka vjet na vozovku teprve na znamení signálu „Signál pro cyklisty se znamením Volno“.

§ 74

(1) Pro chodce se užívá těchto signálů dvoubarevné soustavy, popřípadě i doprovodných akustických signálů, které znamenají

a) „Signál pro chodce se znamením Volno“, že chodec může přecházet vozovku; rozsvítí-li se poté signál „Signál pro chodce se znamením Stůj!“, smí chodec dokončit přecházení k světelnému signalizačnímu zařízení s tímto signálem,

b) „Signál pro chodce se znamením Stůj!“, že chodec nesmí vstupovat na vozovku.

Při vstupu na vozovku na „Signál pro chodce se znamením Volno“ a při následném rozsvícení „Signálu pro chodce se znamením Stůj!“ signální program umožňuje bezpečný přechod vozovky obvyklou rychlostí chůze. Při umístění světelného signalizačního zařízení na ochranném ostrůvku, na středním dělicím pásu apod. smí chodec po rozsvícení signálu „Stůj!“ dokončit přecházení jen k zařízení s tímto signálem a nikoli až na druhou stranu silnice.¹⁴⁰

(2) Tam, kde jsou světelná signalizační zařízení pro chodce vybavena tlačítkem pro chodce, smí chodec po stisknutí tlačítka vstoupit na vozovku teprve na znamení signálu „Signál pro chodce se znamením Volno“.

§ 75

Řízení provozu pokyny policisty

(1) Policista řídí provoz na pozemních komunikacích změnou postoje a pokyny paží; přitom zpravidla používá směrovku, kterou drží v pravé ruce. Jeho pokyny znamenají pro řidiče i chodce

a) „Stůj!“ pro směr, ke kterému stojí policista čelem nebo zády; řidič je povinen zastavit vozidlo,

b) „Pozor!“, vztyčí-li policista paži nebo předloktí pravé paže se směrovkou; řidič jedoucí ze směru, pro který byl provoz předtím zastaven, je povinen se připravit k jízdě; řidič jedoucí ve směru předtím volném je povinen zastavit vozidlo; je-li však již tak blízko, že by nemohl bezpečně zastavit vozidlo, smí pokračovat v jízdě,

c) „Volno“ pro směr, ke kterému stojí policista bokem; řidič může pokračovat v jízdě, a dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo,

¹⁴⁰ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 134.

d) má-li policista pravou paži předpaženou a levou upaženou, znamená to „Stůj!“ pro řidiče příjíždějícího směrem k zádům a pravému boku policisty a „Volno“ pro řidiče příjíždějícího směrem k levému boku policisty; řidič příjíždějící směrem k zádům a pravému boku policisty je povinen zastavit vozidlo; řidič příjíždějící k levému boku policisty může pokračovat v jízdě, a dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo; řidič příjíždějící směrem k čelu policisty smí odbočovat jen vpravo; chodci smějí přecházet vozovku jen za zády policisty.

Jedná se o pokyny, které při řízení provozu na pozemních komunikacích dává příslušník Policie České republiky ve stejnokroji.

Řízení provozu pokyny policisty, ale i vojenského policisty a příslušníka vojenské pořádkové služby, vyžaduje od účastníků provozu zvýšenou pozornost. Pokyny těchto osob a také strážníka obecní policie jsou nadřazeny světelným signálům, dopravním značkám a dopravním zařízení (§ 76 odst. 5).

Pokyn podle písmene d) v podstatě umožňuje bezkolizní jízdu křižovatkou pro řidiče příjíždějícího k levému boku policisty a řidiče příjíždějícího směrem k čelu policisty a odbočujícího vpravo.¹⁴¹

(2) Zastavuje-li řidič při řízení provozu podle odstavce 1 písm. a), b) a d) na křižovatce, je povinen zastavit před hranicí křižovatky.

K pojmu hranice křižovatka viz § 2 písm. x):

x) hranice křižovatky je místo vyznačené vodorovnou dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ nebo „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“; kde taková dopravní značka není, tvoří hranici křižovatky kolmice k ose vozovky v místě, kde pro křižovatku začíná zakřivení okraje vozovky,

V tomto případě se z hlediska terminologie zákona nemá jednat o zastavení, ale o zastavení vozidla.¹⁴²

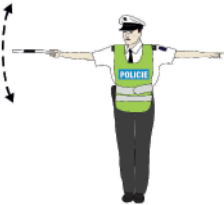

(3) Při pokynech „Stůj!“ a „Volno“ může policista upažit obě nebo jednu paži; obě paže může připažit, postačí-li k řízení provozu postoj. To neplatí pro pokyn uvedený v odstavci 1 písm. d).

(4) Policista může při řízení provozu dávat kromě pokynů uvedených v odstavci 1 i jiné pokyny, například „Zrychlit jízdu!“ vodorovným kýváním paže přes střed těla nebo „Zpomalit jízdu!“ kýváním paže nahoru a dolů. K zdůraznění svého pokynu může policista užít znamení píšťalkou.

¹⁴¹ Tamtéž, s. 134.

¹⁴² Tamtéž, s. 134.

Vyhláška č. 294/2015 Sb. nově obsahuje vyobrazení pokynů „Zpomalit jízdu!“ a „Zrychlit jízdu!“:

	<p>„Zpomalit jízdu!“</p>
	<p>„Zrychlit jízdu!“</p>

(5) Odstavce 1 až 4 platí i pro řízení provozu na pozemních komunikacích vojenským policistou a příslušníkem vojenské pořádkové služby, který při řízení provozu na pozemních komunikacích užívá směrovku nebo zastavovací terč.

(6) Na požádání je příslušník vojenské pořádkové služby při řízení provozu na pozemních komunikacích povinen prokázat se policistovi nebo vojenskému policistovi platným pověřením k řízení provozu na pozemních komunikacích.

(7) Výstroj a označení příslušníka vojenské pořádkové služby při řízení provozu na pozemních komunikacích, vzor směrovky a zastavovacího terče, podobu a obsah pověřením k řízení provozu na pozemních komunikacích podle odstavce 6 a vzor pokynů při řízení provozu na pozemních komunikacích podle odstavců 1 a 4 stanoví prováděcí právní předpis.

(8) Strážník obecní policie je oprávněn pokyny usměrňovat provoz na pozemních komunikacích v případě, že je to nezbytné pro obnovení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, a není-li řízení provozu zajištěno policií nebo v součinnosti s policií. Při usměrňování provozu používá strážník pokyny stanovené pro řízení provozu policisty.

(9) Celník ve stejnokroji je oprávněn pokyny usměrňovat provoz na pozemních komunikacích v případě, že je to nezbytné pro obnovení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, a není-li řízení provozu zajištěno policií. Při usměrňování provozu používá celník pokyny stanovené pro řízení provozu policisty.

(10) Příslušník Hasičského záchranného sboru České republiky ve služebním stejnokroji s označením příslušnosti k Hasičskému záchrannému sboru je oprávněn pokyny usměrňovat provoz na pozemních komunikacích v případě, že je to nezbytné v souvislosti s řešením mimořádné události, a není-li řízení nebo usměrňování provozu zajištěno policií nebo obecní policií. Při usměrňování provozu používá pokyny stanovené pro řízení provozu policisty. Obdobné oprávnění má člen jednotky požární ochrany, která není součástí Hasičského záchranného sboru České republiky, při řešení mimořádných událostí.

Bodové hodnocení

6

Nezastavení vozidla na signál, který příkazuje řidiči zastavit vozidlo, nebo nezastavení vozidla na pokyn k zastavení vozidla daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou

Oddíl 3

Vztahy mezi úpravami provozu na pozemních komunikacích, jejich stanovení a užití dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a provozních informací

§ 76

Vztahy mezi obecnou, místní a přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích

(1) Místní úprava provozu na pozemních komunikacích je nadřazená obecné úpravě provozu na pozemních komunikacích. Přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích je nadřazena místní i obecné úpravě provozu na pozemních komunikacích.

Úprava provozu na pozemních komunikacích provedená dopravními značkami, světelnými, popřípadě i akustickými doprovodnými signály nebo dopravními zařízeními je tak nadřazená úpravě provozu stanovené tímto zákonem. Těmto úpravám je nadřazena přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích, tj. úprava provedená přechodnými dopravními značkami svislými, přechodnými dopravními značkami vodorovnými, světelnými signály a dopravními zařízeními – viz § 61 odst. 1 až 3. Vztah nadřazenosti může připadat v úvahu především tehdy, jsou-li prvky tohoto vztahu vzájemně si odporující. To platí i o vztahu nadřazenosti podle následujících odstavců 2 až 7.¹⁴³

(2) Svislé stálé dopravní značky jsou nadřazeny vodorovným dopravním značkám.

(3) Přechodné vodorovné dopravní značky jsou nadřazeny stálým vodorovným dopravním značkám.

(4) Přenosné svislé dopravní značky jsou nadřazeny všem dopravním značkám.

(5) Pokyny davané při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích podle § 75 jsou nadřazeny přechodné, místní i obecné úpravě provozu na pozemních komunikacích.

(6) Světelné signály jsou nadřazeny svislým dopravním značkám upravujícím přednost.

Jiným dopravním značkám než dopravním značkám upravujícím přednost, tyto signály nadřazené nejsou. Jiné dopravní značky upravující přednost, než svislé právní úprava nezná.¹⁴⁴

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 3. srpna 2006, č. j. 2 As 41/2005-75, www.nssoud.cz):

Světelné signály jsou nadřazeny svislým dopravním značkám upravujícím přednost (ust. § 76 odst. 6 zákona o silničním provozu). Za situace, kdy úprava provozu byla na křižovatce provedena světelnou signalizací, tak nelze stěžovateli důvodně vytýkat, že by nerespektoval dopravní značku upravující přednost.

¹⁴³ Tamtéž, s. 136.

¹⁴⁴ Tamtéž, s. 136.

(7) Je-li užito vodorovné dopravní značky „Přechod pro chodce“, „Přejezd pro cyklisty“, „Zastávka autobusu nebo trolejbusu“, „Zákaz stání“, „Zákaz zastavení“ nebo „Šikmé rovnoběžné čáry“, je tato vodorovná dopravní značka v místě užití nadřazena svislé dopravní značce „Parkoviště“ nebo svislé dopravní značce „Zóna s dopravním omezením“ se symbolem upravujícím zastavení, stání nebo parkoviště.

§ 77

Místní a přechodná úprava provozu na dálnicích, silnicích, místních komunikacích a veřejně přístupných účelových komunikacích

(1) Místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace stanoví

a) na dálnici ministerstvo,

b) na silnici I. třídy krajský úřad,

c) na silnici II. a III. třídy, místní komunikaci a na veřejně přístupné účelové komunikaci obecní úřad obce s rozšířenou působností,

d) drážní správní úřad¹¹⁾, jde-li o užití dopravní značky „Výstražný kříž pro železniční přejezd jednokolejný“ a „Výstražný kříž pro železniční přejezd vícekolejný“, světelný signál „Signál pro zabezpečení železničního přejezdu“ a signálů pro tramvaje na pozemních komunikacích s výjimkou účelových komunikací, které nejsou veřejně přístupné.

Pouze výjimečně přísluší stanovení místní a přechodné úpravy provozu drážnímu správnímu úřadu, a to bez ohledu na kategorii pozemní komunikace, o niž se jedná. Výjimku představují pouze ty účelové komunikace, které nejsou veřejně přístupné (...).¹⁴⁵

(2) Dotčenými orgány při stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace jsou

a) Ministerstvo vnitra, jde-li o dálnice,

b) policie, jde-li o silnice, místní komunikace a veřejně přístupné účelové komunikace,

c) drážní správní úřad¹¹⁾, jde-li o užití dopravní značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“ před železničním přejezdem a dopravní značky „Železniční přejezd se závorami“, „Železniční přejezd bez závor“, „Návěstní deska“, „Tramvaj“ a „Dej přednost v jízdě tramvaji!“,

d) krajský úřad, jde-li o stanovení podle odstavce 1 písm. d) na silnici I. třídy, a

e) obecní úřad obce s rozšířenou působností, jde-li o stanovení podle odstavce 1 písm. d) na silnici II. a III. třídy, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci.

¹¹⁾ Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Návrh stanovení místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích nebo užití zařízení pro provozní informace podle odstavce 1 projedná příslušný správní orgán

¹⁴⁵ Tamtéž, s. 138.

s dotčenými orgány. Nevyjádří-li se dotčený orgán do 30 dnů ode dne doručení návrhu stanovení, má se za to, že s návrhem stanovení souhlasí.

(4) Hrozí-li nebezpečí z prodlení, může příslušný správní orgán stanovit přechodnou úpravu provozu na dálnicích, silnicích, místních komunikacích nebo veřejně přístupných účelových komunikacích bez projednání s dotčenými orgány a bez předchozího řízení o návrhu opatření obecné povahy, nejdéle však na dobu 60 dnů.

(5) Místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích stanoví příslušný správní orgán opatřením obecné povahy, jde-li o světelné signály, příkazové a zákazové dopravní značky, dopravní značky upravující přednost a dodatkové tabulky k nim nebo jiné dopravní značky ukládající účastníku silničního provozu povinnosti odchylné od obecné úpravy provozu na pozemních komunikacích. Opatření obecné povahy nebo jeho návrh zveřejní příslušný správní orgán na úředních deskách obecních úřadů v obcích, jejichž správních obvodech se opatření obecné povahy týká, jen vztahuje-li se stanovení místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích k provozu v zastavěném území dotčené obce nebo může-li stanovením místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích dojít ke zvýšení hustoty provozu v zastavěném území dotčené obce. Jde-li o stanovení přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, nedoručuje příslušný správní úřad návrh opatření obecné povahy a nevyzývá dotčené osoby k podávání připomínek nebo námitek; opatření obecné povahy nabývá účinnosti pátým dnem po vyvěšení.

(6) Na veřejně přístupné účelové komunikaci se místní nebo přechodná úprava provozu stanoví pouze na návrh nebo se souhlasem jejího vlastníka; to neplatí, jde-li o stanovení místní nebo přechodné úpravy opatřením obecné povahy.

(7) Výjimku z místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích povoluje na žádost správní orgán, který úpravu stanovil. Dotčeným orgánem v řízení je policie. Výjimku lze povolit, prokáže-li žadatel vážný zájem na jejím povolení a nedojde-li k ohrožení bezpečnosti nebo plynulosti silničního provozu. Na udělení výjimky není právní nárok. Z místní a přechodné úpravy, kterou je stanovena nejvyšší dovolená rychlost, nelze výjimku povolit.

§ 77a

Místní a přechodná úprava provozu na účelových komunikacích, které nejsou veřejně přístupné

(1) Místní a přechodnou úpravu provozu a zařízení pro provozní informace umísťuje na účelové komunikaci, která není veřejně přístupná, její vlastník. Vlastník pozemní komunikace oznámí umístění místní nebo přechodné úpravy provozu nebo zařízení pro provozní informace do 5 pracovních dnů obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností nařídí odstranění místní nebo přechodné úpravy provozu nebo zařízení pro provozní informace, není-li splněna podmínka bezpečnosti podle § 78 odst. 2. Pro účely posouzení zajištění bezpečnosti silničního provozu si obecní úřad obce s rozšířenou působností vyžádá stanovisko policie.

(3) Od místní a přechodné úpravy provozu na účelové komunikaci, která není veřejně přístupná, se účastník silničního provozu může odchýlit na základě předchozího souhlasu vlastníka účelové komunikace, není-li tím ohrožena bezpečnost silničního provozu.

§ 78

Užití dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a provozních informací

(1) Dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace musí tvořit ucelený systém.

(2) Dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace se smějí užívat jen v takovém rozsahu a takovým způsobem, jak to nezbytně vyžaduje bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích nebo jiný důležitý veřejný zájem.

Ustanovení upravuje základní vodítko pro stanovování místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace příslušnými subjekty. Mezi důležitý veřejný zájem pro stanovení místní či přechodné úpravy lze zahrnout například i ochranu veřejného zdraví před škodlivými účinky hluku a vibrací z dopravy. Důležitým veřejným zájmem může být rovněž ochrana ovzduší (k tomu viz zejm. § 7a zákona o ochraně ovzduší, vymezující podmínky tzv. nízkoemisních zón).¹⁴⁶

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 7. 1. 2009, č. j. 2 Ao 3/2008-100, č. 1974/2009 Sb. NSS):

Smysl umístění dopravních značek nemůže být samoučelná či dokonce šikanózní, nýbrž musí být racionální a opodstatněný některým z uvedených legitimních důvodů. Pokud takový důvod neexistuje, jedná se o dopravní značku umístěnou protizákonně.

(3) Přenosné svislé dopravní značky, přechodné vodorovné dopravní značky, světelné signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace smějí být užívány jen po nezbytně nutnou dobu a jen z důvodů uvedených v odstavci 2.

(4) Svislé dopravní značky proměnné se užívají zejména v systému řízení provozu na pozemních komunikacích, který reaguje na konkrétní situaci v provozu na pozemních komunikacích nebo povětrnostní podmínky.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví způsob a rozsah užití přenosných svislých dopravních značek, přechodných vodorovných dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a zařízení pro provozní informace.

(6) V bezprostřední blízkosti pozemní komunikace v obci je zakázáno umísťovat cokoli, co by bylo možno zaměnit s dopravní značkou, světelným a akustickým signálem, dopravním zařízením nebo zařízením pro dopravní informace nebo co by mohlo snižovat jejich viditelnost, rozpoznatelnost nebo účinnost, oslňovat účastníky provozu na pozemních komunikacích nebo rozptylovat jejich pozornost způsobem ovlivňujícím bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

¹⁴⁶ Tamtéž, s. 148.

Oddíl 4

§ 79

Zastavování vozidel

(1) Zastavovat vozidla je oprávněn

a) policista,

b) vojenský policista,

c) strážník obecní policie

1. před přechodem pro chodce k zajištění bezpečného přechodu osob, jestliže to situace na přechodu či stav přecházejících osob vyžaduje,

2. jestliže řidič vozidla nebo přepravovaná osoba je podezřelá ze spáchání přestupku týkajícího se bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,

Přestupkem týkajícím se bezpečnosti nebo plynulosti provozu na pozemních komunikacích bude především přestupek podle § 125c.¹⁴⁷

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 9. srpna 2012, č. j. 9 As 52/2012-32, www.nssoud.cz):

Zákonnost či oprávněnost pokynu k zastavení si nemůže vyhodnocovat účastník silničního provozu na základě vlastního úsudku, avšak též nelze připustit, aby obecní strážník zastavoval vozidla bez zákonem uvedeného důvodu. Je-li zákonným předpokladem zastavení vozidla podezření z přestupku, pak i subjektivní úvaha zasahujícího strážníka o tomto podezření musí mít reálný základ. V opačném případě by docházelo ke svévolnému uplatňování veřejné moci bez zákonného podkladu, které by jen stěží mohlo být vynutitelné.

d) zaměstnanec provozovatele dráhy v blízkosti železničního přejezdu,

e) účastník dopravní nehody, vyžadují-li to okolnosti podle § 47,

f) dopravce podle § 49 odst. 4,

g) vedoucí organizovaného útvaru školní mládeže, vedoucí organizované skupiny dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce, a průvodce zdravotně postižených osob při přecházení vozovky,

h) průvodce vedených nebo hnaných zvířat podle § 60 odst. 6,

i) zaměstnanec vykonávající práce spojené se správou, údržbou, měřením, opravami a výstavbou pozemní komunikace a k zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, označený podle prováděcího právního předpisu,

j) osoba pověřená obecním úřadem obce s rozšířenou působností k zajištění bezpečného přechodu dětí a školní mládeže přes pozemní komunikaci v blízkosti školního zařízení (dále jen „pověřená osoba“); pověřená osoba je povinna při výkonu činnosti být označena podle prováděcího právního předpisu,

¹⁴⁷ Tamtéž, s. 151.

- k) celník^{9b)} ve stejnokroji při výkonu činností v rozsahu oprávnění stanovených zvláštními právními předpisy^{12a)},
- l) příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů s vnějším označením podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾,
- m) ten, kdo je uveden v povolení zvláštního užívání pozemní komunikace spočívajícího v pořádání sportovní, kulturní, náboženské, zábavní nebo obdobné akce podle zákona o pozemních komunikacích, dosáhl-li věku 18 let,
- n) ten, kdo je uveden v povolení zvláštního užívání podle zákona o pozemních komunikacích jako doprovod při přepravě zvlášť těžkých nebo rozměrných předmětů.

^{9b)} § 47 odst. 3 a 4 zákona č. 247/2000 Sb.

^{12a)} Například zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁵⁾ Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů.

Bodové hodnocení

6

Nezastavení vozidla na signál, který příkazuje řidiči zastavit vozidlo, nebo nezastavení vozidla na pokyn k zastavení vozidla daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou

(2) Vozidlo se zastavuje dáváním znamení k zastavení vozidla. Osoby uvedené v odstavci 1 dávají znamení k zastavení vozidla vztyčenou paží nebo zastavovacím terčem a za snížené viditelnosti červeným světlem, kterým pohybují v horním půlkruhu. Z jedoucího vozidla dávají toto znamení kýváním paže nahoru a dolů nebo vysunutým zastavovacím terčem. Policista, vojenský policista, celník, příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů nebo strážník obecní policie může z jedoucího vozidla zastavovat vozidla i rozsvícením nápisu „STOP“ podle zvláštního právního předpisu¹³⁾ ze směru jízdy zastavovaného vozidla, a to zepředu i zezadu.

¹³⁾ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Znamení k zastavení vozidla se musí dávat včas a zřetelně s ohledem na okolnosti provozu na pozemních komunikacích tak, aby řidič mohl bezpečně zastavit vozidlo a aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

Jedná se o obecné požadavky platné pro všechny osoby oprávněné zastavovat vozidla. Při zastavování vozidla je třeba přihlížet především k jeho rychlosti a vzdálenosti, k situaci v silničním provozu, ale i k tomu, aby zastavované vozidlo mohlo zastavit na místě, kde nebude ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.¹⁴⁸

(4) Pověřenou osobou může být pouze osoba starší 18 let, která je k činnosti podle odstavce 1 písm. j) dostatečně způsobilá.

Ustanovení má především stanovit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností limity, koho může k zastavování vozidel pověřit. Dostatečná způsobilost k zastavování vozidel bude vyplývat z tělesných a duševních schopností konkrétní osoby, které musí být dostatečné k tomu,

¹⁴⁸ Tamtéž, s. 152.

aby tato osoba při zastavování neohrožovala bezpečnost ani plynulost provozu na pozemních komunikacích.¹⁴⁹

(5) Pověřená osoba musí mít při činnosti podle odstavce 1 písm. j) u sebe pověření vydané obecním úřadem obce s rozšířenou působností. Pověření musí být časově omezeno, nejdéle na dobu jednoho roku. Na požádání je pověřená osoba povinna prokázat se policistovi platným pověřením.

(6) Pověřená osoba může zastavovat vozidla pouze na přechodu pro chodce; kde přechod pro chodce není nebo je neschůdný, smí zastavovat vozidla i na jiném místě na vozovce.

(7) Pověřená osoba nesmí zastavovat vozidla v blízkosti křižovatky s řízeným provozem, a to ani na přechodu pro chodce.

(8) Osoba podle odstavce 1 písm. m) a n) musí mít u sebe při výkonu oprávnění kopii povolení zvláštního užívání, ve kterém je uvedena jako osoba odpovědná za průběh zvláštního užívání pozemní komunikace nebo jako doprovod při přepravě zvlášť těžkých nebo rozměrných předmětů, a musí být viditelným způsobem označena. Na požádání je tato osoba povinna prokázat se policistovi kopií povolení zvláštního užívání.

(9) Prováděcí právní předpis stanoví způsob označení osob podle odstavce 1 písm. i), j), m) a n) a vzor pověření podle odstavce 1 písm. j).

§ 79a Měření rychlosti vozidel

Za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích je policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel. Obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií⁵⁾.

⁵⁾ Například § 17b zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon zde svěřuje oprávnění k měření rychlosti na prvním místě Policii České republiky. Současně stanoví, že měření rychlosti může provádět i policie obecní, respektive městská, a to za předpokladu, že postupuje v součinnosti s policií České republiky. Co se rozumí onou součinností, není ze zákona zcela zřejmé. Ze správní praxe vyplynulo, že součinnost tkví v dohodě s Policií ČR o stanovení míst, kde může obecní policie měření rychlosti vykonávat. Další podmínkou, která však nevyplývá přímo ze zákona o silničním provozu, nýbrž z § 24b odst. 2 zákona o obecní policii („Jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stálé automatické technické systémy, je obecní policie povinna informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejnit.“), je povinnost zveřejnění informace o umístění automatizovaných měřičů rychlosti. Vhodným způsobem zveřejnění takové informace může být např. v novinách dostupných na internetu (viz. NSS 9 As 280/2019-39) či označení místa měření dopravní značkou IP31a a IP31b, které však od 1. srpna 2011 již není stanoveno jako povinnost, nýbrž jako možnost.

Zákon nepřipouští, aby měření rychlosti v rámci dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích vykonávaly jiné subjekty, např. v rámci podnikání.¹⁵⁰

¹⁴⁹ Tamtéž, s. 153.

¹⁵⁰ Tamtéž, s. 154.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 30. května 2018, č. j. 10 As 107/2018–36, www.nssoud.cz)

Instalaci a nastavení stacionárních měřících zařízení, jakož i údržbu software a hardware těchto zařízení, které jinak užívá obecní policie, mohou provádět třetí osoby. Není však přípustné, aby takováto třetí osoba měla jakýkoliv hmotný zájem na výsledcích měření stacionárního zařízení (§ 79a zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu).

Ústavní soud (podle usnesení ze dne 1. června 2011, sp. zn. IV. ÚS 868/11, <http://nalus.usoud.cz/>):

Specifikace přístroje či metody měření rychlosti je otázka technická a nikoli právní. Pro účely právních vztahů je postačující stanovení povinnosti orgánům veřejné moci používat měřicí přístroje pracující s deklarovanými veličinami a jejich jednotkami, jak je upraveno v zákoně č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů. Úprava principu nebo způsob měření, případně dokonce typu či modelu měřícího přístroje v právním předpisu, by odporovala požadavku, aby právní normy upravovaly pouze právní vztahy adresátů právních předpisů.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 2. dubna 2008, č. j. 1 As 12/2008-67, č. 1607/2008 Sb. NSS):

Měření rychlosti vozidel na pozemních komunikacích nelze jakožto součást působnosti policie a obecní policie při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích podle zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, přenést bez zákonného zmocnění na jiný subjekt.

HLAVA III

ŘIDIČSKÉ OPRAVNĚNÍ A ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ

Díl 1

Řidičské oprávnění

§ 80

Základní ustanovení

Řidičské oprávnění opravňuje jeho držitele k řízení motorového vozidla zařazeného do skupiny vozidel, pro kterou mu bylo řidičské oprávnění uděleno.

§ 80a

Skupiny vozidel

(1) Do skupiny

a) AM jsou zařazena

1. dvoukolová motorová vozidla s konstrukční rychlostí převyšující 25 km.h-1 a nepřevyšující 45 km.h-1, jejichž technické parametry odpovídají parametrům vozidel kategorie L1e podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího schvalování vozidel kategorie L⁵⁰⁾,

2. tříkolová motorová vozidla s konstrukční rychlostí převyšující 25 km.h-1 a nepřevyšující 45 km.h-1, jejichž technické parametry odpovídají parametrům vozidel kategorie L2e podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího schvalování vozidel kategorie L⁵⁰⁾, a

3. čtyřkolová motorová vozidla s konstrukční rychlostí nepřevyšující 45 km.h-1, jejichž technické parametry odpovídají parametrům vozidel kategorie L6e podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího schvalování vozidel kategorie L⁵⁰⁾,

50) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 168/2013 ze dne 15. ledna 2013 o schvalování dvoukolových nebo tříkolových vozidel a čtyřkolek a doзору nad trhem s těmito vozidly, v platném znění.

b) A1 jsou zařazeny

1. lehké motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj o výkonu nejvýše 11 kW a s poměrem výkonu/hmotnosti nejvýše 0,1 kW/kg a se zdvihovým objemem spalovacího motoru nepřevyšujícím 125 cm³,

2. tříkolová motorová vozidla o výkonu nejvýše 15 kW,

c) A2 jsou zařazeny motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj s výkonem motoru nejvýše 35 kW a s poměrem výkonu/hmotnosti nejvýše 0,2 kW/kg, které nebyly upraveny z motocyklu s více než dvojnásobným výkonem,

d) A jsou zařazeny

1. motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj,

2. tříkolová motorová vozidla s výkonem převyšujícím 15 kW,

Řidičské oprávnění pro skupinu A se v důsledku zavedení samostatné skupiny A2 již nadále nerozlišuje na oprávnění s omezením výkonu a bez něj.¹⁵¹

e) B1 jsou zařazena čtyřkolová motorová vozidla, jejichž technické parametry odpovídají parametrům vozidel kategorie L7e podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího schvalování vozidel kategorie L⁵⁰⁾, s výjimkou vozidel uvedených v písmeni a),

50) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 168/2013 ze dne 15. ledna 2013 o schvalování dvoukolových nebo tříkolových vozidel a čtyřkolek a doзору nad trhem s těmito vozidly, v platném znění.

f) B jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou vozidel uvedených v písmenech a) až e), jejichž největší povolená hmotnost nepřevyšuje 3500 kg, určená pro přepravu nejvýše 8 osob kromě řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo o největší povolené hmotnosti

1. nepřevyšující 750 kg,

2. převyšující 750 kg, pokud největší povolená hmotnost této jízdní soupravy nepřevyšuje 3500 kg, nebo

3. převyšující 750 kg, pokud největší povolená hmotnost této jízdní soupravy převyšuje 3500 kg, ale nepřevyšuje 4250 kg, jedná-li se o řidičské oprávnění v rozšířeném rozsahu,

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 23. září 2021, č. j. 4 As 87/2021-39, www.nssoud.cz)

Z § 81 a § 80a odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu vyplývá, že rozhodující pro zařazení vozidla (jízdní soupravy) do skupiny je největší povolená hmotnost. Nelze proto přisvědčit argumentaci stěžovatele, že nejvyšší povolená hmotnost jízdní soupravy by měla být zkoumána jako faktická (okamžitá). V případě jízdní soupravy řízené stěžovatelem největší povolená hmotnost činila 1.775 kg (vozidlo Seat) a 2.000 kg (přípojně vozidlo Rydwan), celkem tedy 3.775 kg. S ohledem na výše uvedenou největší povolenou hmotnost jízdní soupravy je zřejmé, že jízdní souprava řízená stěžovatelem spadá do skupiny řidičského oprávnění B+E

¹⁵¹ Tamtéž, s. 159.

vymezené v § 80a odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterým však stěžovatel nedisponuje.

g) C1 jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou traktorů a vozidel uvedených v písmeni i), jejichž největší povolená hmotnost převyšuje 3500 kg, ale nepřevyšuje 7500 kg, určená pro přepravu nejvýše 8 osob kromě řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg,

h) C jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou traktorů a vozidel uvedených v písmenech g) a i), jejichž největší povolená hmotnost převyšuje 3500 kg, určená pro přepravu nejvýše 8 osob kromě řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg,

i) D1 jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou vozidel uvedených v písmenech a) až f), určená pro přepravu osob, jejichž počet nepřesahuje 16 kromě řidiče a, jejichž délka nepřesahuje 8 metrů, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg,

j) D jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou vozidel uvedených v písmeni i), určená pro přepravu více než 8 osob kromě řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg,

k) B+E jsou zařazeny jízdní soupravy složené z vozidla uvedeného v písmeni f) a přípojného vozidla o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 3500 kg,

l) C1+E jsou zařazeny jízdní soupravy, jejichž největší povolená hmotnost nepřevyšuje 12000 kg, složené

1. z vozidla uvedeného v písmeni g) a přípojného vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg, nebo

2. z vozidla uvedeného v písmeni f) a přípojného vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 3500 kg,

m) C+E jsou zařazeny jízdní soupravy složené z vozidla uvedeného v písmeni h) a přípojného vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg,

n) D1+E jsou zařazeny jízdní soupravy složené z vozidla uvedeného v písmeni i) a přípojného vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg,

o) D+E jsou zařazeny jízdní soupravy složené z vozidla uvedeného v písmeni j) a přípojného vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg.

(2) Do skupiny T jsou zařazeny traktory a pracovní stroje samojízdné, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo.

§ 81

Rovnocennost řidičských oprávnění

(1) Řidičské oprávnění udělené pro skupinu

a) A2 opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny A1,

- b) A opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupin A1 a A2,
- c) B opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny A1 s automatickou převodovkou a vozidel zařazených do skupiny B1,
- d) C opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny C1 a T,
- e) D opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny D1,
- f) C+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupin B+E a C1+E,
- g) D+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupin B+E a D1+E,
- h) C1+E nebo D1+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny B+E,
- i) C+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny D+E, pokud má držitel řidičské oprávnění pro skupinu D.

(2) Řidičské oprávnění udělené pro kteroukoli skupinu s výjimkou skupiny T opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny AM.

(3) Řidičské oprávnění udělené pro skupinu B opravňuje držitele, který dosáhl věku 21 let, také k řízení tříkolových vozidel zařazených do skupiny A a sněžných skútrů.

(4) Řidičské oprávnění udělené pro skupinu B osobě, která je jeho držitelem nejméně 2 roky, opravňuje také k řízení vozidel bez přípojného vozidla, která jsou určena pro přepravu nákladu a jejichž největší povolená hmotnost převyšuje 3 500 kg, ale nepřevyšuje 4 250 kg, pokud

a) jde o vozidla používající alespoň zčásti jako palivo nebo zdroj energie elektřinu, vodík, stlačený nebo zkapalněný zemní plyn, včetně biometanu, zkapalněný ropný plyn nebo mechanickou energii ze zásobníku nebo zdroje ve vozidle, včetně odpadního tepla,

b) je hmotnost převyšující 3 500 kg způsobena výlučně hmotností pohonného systému vozidla používajícího palivo nebo zdroj energie podle písmene a) ve srovnání s hmotností pohonného systému vozidla stejných rozměrů, které nepoužívá takovéto palivo nebo takovýto zdroj energie, a

c) hmotnost přepravitelného nákladu ve vozidle používajícím palivo nebo zdroj energie podle písmene a) není zvýšena oproti hmotnosti přepravitelného nákladu ve vozidle stejných rozměrů, které nepoužívá takovéto palivo nebo takovýto zdroj energie.

(5) Řidičské oprávnění udělené pro skupinu A opravňuje také k řízení čtyřkolových vozidel o výkonu motoru do 15 kW a hmotnosti v nenaloženém stavu do 400 kg. Řidičské oprávnění udělené pro skupinu A1 opravňuje také k řízení čtyřkolových vozidel o výkonu motoru do 15 kW, s hmotností v nenaloženém stavu do 400 kg a se zdvihovým objemem spalovacího motoru do 125 cm³.

§ 82

Podmínky udělení a držení řidičského oprávnění

(1) Řidičské oprávnění lze udělit pouze osobě, která

- a) dosáhla věku stanoveného tímto zákonem,
- b) je zdravotně způsobilá k řízení motorových vozidel,
- c) je odborně způsobilá k řízení motorových vozidel,
- d) má na území České republiky obvyklé bydliště nebo zde alespoň 6 měsíců studuje,
- e) splnila další podmínky stanovené tímto zákonem,
- f) není ve výkonu správního trestu nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, není povinným v exekuci pozastavením řidičského oprávnění osobě, které nebylo uloženo v trestním řízení přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, a která v období předcházejícího 1 roku nedosáhla počtu 12 bodů v bodovém hodnocení,

K exekuci pozastavením řidičského oprávnění, která byla do právního řádu České republiky zavedena s účinností od 1. ledna 2013, viz zejména § 71a exekučního řádu. Podle cit. ustanovení platí, že exekutor může vydat exekuční příkaz k pozastavení řidičského oprávnění povinného pouze tehdy, jestliže je v exekuci vymáhán nedoplatek výživného na nezletilé dítě. Dnem doručení exekučního příkazu povinnému se povinnému pozastavuje řidičské oprávnění. Po dobu pozastavení řidičského oprávnění nesmí jeho držitel řídit motorová vozidla. Exekuční příkaz se povinnému doručuje do vlastních rukou.

S ohledem na skutečnost, že od 1. 1. 2024 dochází k odečtení všech zaznamenaných bodů již v okamžiku pozbytí řidičského oprávnění v důsledku dosažení stanoveného počtu bodů, došlo k formulačnímu upřesnění podmínek pro udělení řidičského oprávnění tak, aby i nadále platilo, že jej nelze udělit ani rozšířit osobě, která pozbyla řidičské oprávnění v důsledku „vybodování“ a dosud neuplynula lhůta, po které může požádat o jeho vrácení. V praxi toto pravidlo najde uplatnění v zásadě jen při rozšiřování řidičského oprávnění, a to při použití odkazu uvedeného v § 92 odst. 7, případně se uplatní v případě, že by o udělení řidičského oprávnění žádala osoba, která se „vybodovala“, aniž by předtím získala řidičské oprávnění.

- g) není držitelem platného řidičského oprávnění uděleného jiným členským státem,
- h) nevykonává závazek zdržet se řízení motorových vozidel, ke kterému se zavázala pro účely podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání.

Krajský soud v Plzni (podle rozsudku ze dne 31. 10. 2012, č.j. 57 A 5/2011-55, č. 2794/2013 Sb. NSS):

Je-li rozhodováno po obnově řízení znovu o žádosti státního občana Spolkové republiky Německo o udělení řidičského oprávnění v České republice, je na žadateli, aby prokázal podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, že má nebo měl v době podání žádosti na území České republiky přechodný pobyt, který ve smyslu § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu trvá nebo v době podání žádosti trval alespoň 185 dnů.

- (2) Řidičské oprávnění nelze udělit osobě, jejíž řidičské oprávnění bylo v jiném členském státě pozastaveno nebo odejmuto, nebo jí byl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, pokud neuplynula lhůta pro opětovné udělení řidičského oprávnění. Řidičské oprávnění dále nelze udělit osobě, která jej pozbyla a nesplňuje podmínky pro jeho vrácení.

(3) Podmínky podle odstavce 1 písm. b), c) a e) musí splňovat držitel řidičského oprávnění po celou dobu držení řidičského oprávnění.

K pozbytí zdravotní nebo odborné způsobilosti nebo jiné podmínky k řízení motorových vozidel viz § 93 a následující.¹⁵²

(4) Studium se rozumí základní vzdělávání, střední vzdělávání a vyšší odborné vzdělávání v denní formě v oborech vzdělání v základní škole, střední škole, konzervatoři nebo vyšší odborné škole, zapsané do rejstříku škol a školských zařízení, a prezenční studium v akreditovaných studijních programech na vysoké škole. Místem studia se rozumí adresa místa, kde probíhá výuka nebo její podstatná část.

(5) Za účelem zjištění, zda osoba uvedená v odstavci 1 splňuje podmínku bezúhonnosti podle odstavce 1 písm. f), si příslušný orgán uvedený v § 92 odst. 1 vyžádá podle zvláštního právního předpisu^{27a)} výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

^{27a)} Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 83

Věk

(1) Řidičské oprávnění lze udělit jen osobě, která dosáhla věku

- a) 15 let, jedná-li se o skupinu AM,
- b) 16 let, jedná-li se o skupinu A1,
- c) 17 let, jedná-li se o skupiny B1 a T,
- d) 18 let, jedná-li se o skupiny A2, B, B+E, C1 a C1+E,
- e) 21 let, jedná-li se o skupiny C, C+E, D1, D1+E,
- f) 24 let, jedná-li se o skupiny A, D a D+E.

(2) Řidičské oprávnění pro skupinu A lze udělit rovněž osobě, která dosáhla

- a) věku 21 let, pokud je řidičské oprávnění omezeno jen na tříkolová motorová vozidla, nebo
- b) věku 20 let, pokud je tato osoba nejméně 2 roky držitelem řidičského oprávnění pro skupinu A2.

(3) Osobě uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) lze řidičské oprávnění k řízení motorových vozidel udělit jen s písemným souhlasem jejího zákonného zástupce.

(4) Řidičské oprávnění pro skupinu C lze udělit rovněž osobě, která dosáhla věku 18 let, a pro skupinu D osobě, která dosáhla věku 21 let. Tato řidičská oprávnění omezí obecní úřad obce s rozšířenou působností do dosažení věku stanoveného v odstavci 1 písm. e) a f) pouze k řízení vozidel

¹⁵² BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 170.

- a) Ministerstva vnitra používaných policií,
- b) Vězeňské služby České republiky,
- c) ozbrojených sil České republiky,
- d) obecní policie,
- e) Hasičského záchranného sboru České republiky nebo jednotek požární ochrany, které nejsou součástí Hasičského záchranného sboru České republiky,
- f) celní správy,
- g) při zkušební jízdě v souvislosti s jejich opravou nebo údržbou.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 10. dubna 2019, č. j. 6 As 313/2018–25, www.nssoud.cz):

Řidičské oprávnění pro vozidla ve skupině C je třeba udělit každému žadateli již od dosažení sníženého minimálního věku 18 let – samozřejmě při splnění ostatní zákonných podmínek, přičemž v praxi bude využití takového oprávnění omezeno pouze k řízení určitých vozidel. V případě porušení tohoto zákonného omezení je možné dotčenou osobu sankcionovat.

Smyslem a účelem časově limitovaného omezení v § 83 odst. 5 zákona o silničním provozu je, aby k reálnému prolomení podmínky věku 21 let pro získání řidičského oprávnění pro vozidla ve skupině C v praxi docházelo pouze v případech předpokládaných unijní právní úpravou, která byla transponována právě do tohoto ustanovení. K naplnění tohoto smyslu a účelu zákona není nutno ničeho dokládat, a to tím spíše, že to nepředpokládá vnitrostátní a ani unijní právní úprava.

(5) Řidičské oprávnění pro skupiny C a C+E lze udělit rovněž osobě, která dosáhla věku 18 let, a pro skupiny D a D+E osobě, která dosáhla věku 21 let nebo 23 let. Toto řidičské oprávnění opravňuje do dosažení věku stanoveného v odstavci 1 písm. e) a f) jeho držitele k řízení

- a) v rámci vstupního školení podle zvláštního právního předpisu^{9b)},
- b) je-li profesně způsobilý a podrobil se vstupnímu školení podle zvláštního právního předpisu^{9b)}

1. v rozšířeném rozsahu, nebo

2. v základním rozsahu, jedná-li se o řidičské oprávnění pro skupiny D a D+E a jeho držitel dosáhl věku 23 let, nebo, řídí-li vozidlo linkové osobní dopravy a trasa linky nepřesahuje 50 km, 21 let.

^{9b)} § 47 odst. 3 a 4 zákona č. 247/2000 Sb.

§ 83a

Řízení s mentorem

(1) Řidičské oprávnění pro skupinu B lze s písemným souhlasem jejího zákonného zástupce udělit rovněž osobě, která dosáhla věku 17 let. Držitel tohoto řidičského oprávnění před dosažením věku 18 let (dále jen „sedmnáctiletý řidič“) je oprávněn k řízení motorového vozidla zařazeného do skupiny B pouze s doprovodem osoby, která je zapsána v registru řidičů jako jeho mentor.

(2) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností zapíše na žádost sedmnáctiletého řidiče s písemným souhlasem jeho zákonného zástupce do registru řidičů jako mentora tohoto řidiče osobu,

- a) které bylo uděleno řidičské oprávnění pro skupinu B před více než 10 lety,
- b) která je posledních 5 let nepřetržitě držitelem řidičského oprávnění pro skupinu B,
- c) která v posledních 5 letech nepozbyla právo k řízení motorového vozidla na území České republiky a nebyla ve výkonu správního trestu nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, jde-li o držitele řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu podle § 104 odst. 2 písm. b), c) nebo d),
- d) která nemá zadržený řidičský průkaz,
- e) která nemá v bodovém hodnocení zaznamenán žádný bod a
- f) která s takovým zápisem souhlasí.

Splnění podmínek se bude ověřovat v registru řidičů, přičemž pokud půjde o držitele řidičského průkazu vydaného cizím státem, bude se k žádosti přikládat potvrzení vydané tímto cizím státem. V případě, že budou podmínky pro zápis mentora splněny, příslušný úřad nebude vydávat písemné vyhotovení rozhodnutí, ale pouze provede zápis v registru řidičů a vyrozumí o tom mentora a sedmnáctiletého řidiče. Pokud by v budoucnu přestal mentor některou z podmínek splňovat, příslušný úřad rozhodne o zrušení zápisu mentora v registru řidičů a vyrozumí o tom sedmnáctiletého řidiče.

(3) V registru řidičů mohou být zapsáni nejvýše 4 mentoři sedmnáctiletého řidiče.

(4) Má-li být jako mentor zapsán držitel řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu podle § 104 odst. 2 písm. b), c) nebo d), za účelem prokázání splnění podmínek podle odstavce 2 písm. a) a b) musí být k žádosti přiloženo potvrzení vydané příslušným orgánem státu, který mu vydal řidičský průkaz; nevydává-li takový stát potvrzení, prokáže se splnění uvedených podmínek čestným prohlášením osoby, která má být zapsána jako mentor. Toto potvrzení nebo čestné prohlášení nesmí být starší než 3 měsíce.

(5) O vyřízení žádosti o zápis mentora do registru řidičů příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně vyrozumí sedmnáctiletého řidiče a mentora.

(6) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností zruší zápis mentora v registru řidičů,

- a) požádal-li o to sedmnáctiletý řidič, nebo
- b) přestal-li mentor splňovat některou z podmínek podle odstavce 2 písm. b) až f).

(7) O zrušení zápisu mentora v registru řidičů příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně vyrozumí sedmnáctiletého řidiče a mentora. Zrušení zápisu mentora v registru řidičů je účinné od doručení tohoto vyrozumění sedmnáctiletému řidiči.

(8) Řídí-li sedmnáctiletý řidič motorové vozidlo zařazené do skupiny B, mentor je povinen sedět na sedadle vedle řidiče, sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích a chování řidiče a v případě potřeby poskytnout řidiči radu.

(9) Mentor nesmí vykonávat doprovod

a) bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; pro posouzení ovlivnění mentora jinou návykovou látkou se použije § 5 odst. 2 písm. b) obdobně, nebo

b) v případě, že je jeho schopnost k výkonu této činnosti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu.

(10) Mentor je na výzvu policisty, vojenského policisty, strážníka obecní policie nebo celníka povinen prokázat svou totožnost. Mentor je dále povinen se na výzvu policisty, vojenského policisty, nebo strážníka obecní policie podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou.

⁷⁾ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů.

§ 84

Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

(1) Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel se rozumí tělesná a duševní schopnost k řízení motorových vozidel (dále jen „zdravotní způsobilost“).

Vedle tělesné a duševní schopnosti k řízení motorových vozidel, která dohromady tvoří zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel, zákon zná ještě psychickou způsobilost k řízení motorových vozidel, která se zjišťuje dopravně psychologickým vyšetřením podle § 87a až 87c.¹⁵³

(2) Zdravotní způsobilost posuzuje a posudek o zdravotní způsobilosti vydává posuzující lékař na základě prohlášení žadatele o řidičské oprávnění nebo držitele řidičského oprávnění, výsledku lékařské prohlídky a dalších potřebných odborných vyšetření.

(3) Zdravotně způsobilý k řízení motorového vozidla není ten, kdo má poruchy chování způsobené závislostí na alkoholu nebo jiných psychoaktivních látkách podle posudku o zdravotní způsobilosti.

Zdravotní nezpůsobilost je i tomto případě vázána na výsledek posouzení zdravotní způsobilosti posuzujícím lékařem. Posuzující lékař však osobu závislou na alkoholu nebo psychoaktivních látkách nesmí uznat za zdravotně způsobilou ani zdravotně způsobilou s podmínkou. Speciální oznamovací povinnost lékaře je upravena v § 89a.¹⁵⁴

(4) Posuzujícím lékařem se pro účely tohoto zákona rozumí

a) lékař se způsobilostí v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktický lékař pro děti a dorost registrujícího poskytovatele ambulantní zdravotní péče (dále jen „registrující poskytovatel“),

¹⁵³ Tamtéž, s. 174.

¹⁵⁴ Tamtéž, s. 174.

b) lékař poskytovatele pracovnělékařských služeb,

c) lékař uvedený v písmenu a) kteréhokoliv poskytovatele této ambulantní zdravotní péče, jde-li o posuzovanou osobu, která nemá registrujícího poskytovatele nebo poskytovatele pracovnělékařských služeb.

(5) Lékař registrujícího poskytovatele je povinen předat lékaři poskytovatele pracovnělékařských služeb na jeho vyžádání výpis ze zdravotnické dokumentace obsahující údaje podstatné pro zjištění zdravotní způsobilosti.

(6) U osoby, která nemá registrujícího poskytovatele, musí posuzující lékař vyloučit nemoci, vady nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel.

(7) Prováděcí právní předpis upraví podmínky zdravotní způsobilosti, rozsah lékařské prohlídky a odborného vyšetření, obsah prohlášení žadatele o řídičské oprávnění nebo držitele řídičského oprávnění, nemoci, vady nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel.

§ 85

(1) Posouzení zdravotní způsobilosti provádí posuzující lékař na žádost žadatele o řídičské oprávnění nebo držitele řídičského oprávnění. Náklady na posouzení zdravotní způsobilosti hradí žadatel.

(2) Po provedení lékařské prohlídky, popřípadě odborného vyšetření vydá posuzující lékař žadateli posudek o zdravotní způsobilosti.

(3) Posudek o zdravotní způsobilosti musí mít písemnou formu.

(4) Posuzující lékař v posudku o zdravotní způsobilosti uvede zjištěný zdravotní stav z hlediska zdravotní způsobilosti žadatele o řídičské oprávnění nebo držitele řídičského oprávnění a hodnocení jeho zdravotní způsobilosti.

(5) Žadatel o řídičské oprávnění nebo držitel řídičského oprávnění je

a) zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel,

b) zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou,

c) zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel.

(6) V hodnocení zdravotní způsobilosti podle odstavce 5 písm. b) se uvede důvod a podmínka zdravotní způsobilosti a v hodnocení zdravotní způsobilosti podle odstavce 5 písm. c) se uvede důvod zdravotní nezpůsobilosti k řízení motorových vozidel.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví obsah a vzor posudku o zdravotní způsobilosti a upraví podrobnosti hodnocení zdravotní způsobilosti.

§ 86

Je-li žadatel o řidičské oprávnění nebo držitel řidičského oprávnění podle posouzení zdravotní způsobilosti zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel, oznámí posuzující lékař neprodleně tuto skutečnost obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle obvyklého bydliště nebo místa studia žadatele o řidičské oprávnění nebo držitele řidičského oprávnění a zašle mu kopii posudku o zdravotní způsobilosti.

§ 87

Pravidelné lékařské prohlídky

(1) Pravidelným lékařským prohlídkám je povinen se podrobovat

- a) řidič vozidla, který při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívá zvláštního výstražného světla modré nebo modré a červené barvy²⁾, případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení,
- b) řidič, který řídí motorové vozidlo v pracovněprávním vztahu a u něhož je řízení motorového vozidla druhem práce sjednaným v pracovní smlouvě,
- c) řidič, u kterého je řízení motorového vozidla předmětem samostatné výdělečné činnosti prováděné podle zvláštního právního předpisu²⁸⁾.
- d) držitel řidičského oprávnění pro skupinu C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D nebo D+E, pokud řídí motorové vozidlo zařazené do některé z těchto skupin vozidel,
- e) držitel osvědčení pro učitele řidičů pro výcvik v řízení motorových vozidel podle zvláštního právního předpisu⁴⁾.

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸⁾ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

(2) Vstupní lékařské prohlídce je osoba uvedená v odstavci 1 povinna se podrobit před zahájením výkonu činnosti uvedené v odstavci 1, dalším pravidelným lékařským prohlídkám pak do dovršení 50 let věku každé dva roky a po dovršení 50 let věku každoročně.

(3) Držitel řidičského oprávnění, který není osobou uvedenou v odstavci 1, je povinen se podrobit pravidelné lékařské prohlídce nejdříve šest měsíců před dovršením 65 a 68 let věku a nejpozději v den dovršení stanoveného věku, po dovršení 68 let věku pak každé dva roky.

(4) Posuzující lékař může na základě výsledku pravidelné lékařské prohlídky v odůvodněných případech, zejména s přihlédnutím k aktuálnímu zdravotnímu stavu, určit osobě uvedené v odstavci 1 nebo 3 (dále jen „povinná osoba“) termín další pravidelné lékařské prohlídky kratší, než jsou lhůty uvedené v odstavci 2 nebo 3.

(5) Je-li to potřebné pro zjištění zdravotní způsobilosti povinné osoby, může posuzující lékař nařídít provedení odborného vyšetření.

(6) Náklady na pravidelnou lékařskou prohlídku osob uvedených v odstavci 1 hradí u osob v pracovněprávním vztahu zaměstnavatel. U osob uvedených v odstavci 1, které nejsou v pracovněprávním vztahu, a u osob uvedených v odstavci 3 hradí náklady na pravidelnou lékařskou prohlídku tyto osoby.

(7) Prováděcí právní předpis upraví rozsah pravidelné lékařské prohlídky.

§ 87a Dopravně psychologické vyšetření

(1) Dopravně psychologickému vyšetření je povinen se podrobovat

a) držitel řidičského oprávnění pro skupinu C1+E, C nebo C+E, pokud řídí nákladní automobil o největší povolené hmotnosti převyšující 7 500 kg nebo speciální automobil o největší povolené hmotnosti převyšující 7 500 kg nebo jízdní soupravu, která je složena z nákladního automobilu a přípojného vozidla nebo ze speciálního automobilu a přípojného vozidla a jejíž největší povolená hmotnost převyšuje 7 500 kg,

b) držitel řidičského oprávnění pro skupinu D1+E, D nebo D+E, pokud řídí motorové vozidlo zařazené do některé z těchto skupin vozidel.

Dopravně psychologickým vyšetřením se zjišťuje psychická způsobilost k řízení motorových vozidel. Po novele obsažené v zákoně č. 48/2016 Sb. a účinné od 20. února 2016 posudek o výsledku dopravně psychologického vyšetření již není podkladem pro vydání posudku o zdravotní způsobilosti posuzujícím lékařem.¹⁵⁵

(2) Dopravně psychologickému vyšetření je držitel řidičského oprávnění uvedený v odstavci 1 povinen se podrobit před zahájením výkonu činnosti uvedené v odstavci 1, a dalšímu dopravně psychologickému vyšetření nejdříve šest měsíců před dovršením 50 let a nejpozději v den dovršení 50 let a dále pak každých pět let. Povinnost podrobit se dopravně psychologickému vyšetření před zahájením výkonu činnosti nevzniká, podrobil-li se držitel řidičského oprávnění uvedený v odstavci 1 dopravně psychologickému vyšetření před získáním tohoto řidičského oprávnění, a ode dne provedení vyšetření neuplynulo ke dni zahájení výkonu činnosti více než 6 měsíců.

(3) Dopravně psychologickému vyšetření je povinna se podrobit osoba, která žádá o vrácení řidičského oprávnění, které pozbyla v důsledku

a) dosažení celkového počtu 12 bodů v bodovém hodnocení,

b) soudem uloženého trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel,

c) správním orgánem uložené sankce trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, byl-li tento správní trest uložen na dobu nejméně 6 měsíců, nebo

d) podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, pro jehož účely se zavázala zdržet se řízení motorových vozidel.

¹⁵⁵ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 178.

(4) Dopravně psychologické vyšetření provádí psycholog, kterému ministerstvo udělilo akreditaci.

(5) Ministerstvo udělí akreditaci k provádění dopravně psychologického vyšetření na žádost fyzické osobě, která

a) absolvovala akreditované magisterské studium v oboru psychologie,

b) absolvovala postgraduální studium v oboru dopravní psychologie akreditovaného studijního programu nebo programu celoživotního vzdělávání prováděného vysokou školou,

c) má alespoň 3 roky praxe v oblasti dopravní psychologie a

d) má k dispozici vybavení nezbytné pro řádné provádění dopravně psychologického vyšetření.

(6) Ministerstvo odejme akreditaci k provádění dopravně psychologického vyšetření, nespĺňuje-li její držitel podmínku pro její udělení uvedenou v odstavci 5 písm. d) nebo porušil-li opakovaně nebo zvláště závažným způsobem svou povinnost podle tohoto zákona, která se vztahuje k činnosti držitele akreditace.

Novela obsažená v zákoně č. 48/2016 Sb. zakotvila do zákona kompetenci Ministerstva dopravy odejmout dopravnímu psychologovi akreditaci k provádění dopravně psychologických vyšetření. K odnětí akreditace dochází ve správním řízení zahajovaném z moci úřední.¹⁵⁶

(7) Náklady na dopravně psychologické vyšetření osob uvedených v odstavci 1 hradí u osob v pracovněprávním vztahu zaměstnavatel. U osob uvedených v odstavci 1, které nejsou v pracovněprávním vztahu, a u osob uvedených v odstavci 3 hradí náklady na dopravně psychologické vyšetření tyto osoby.

(8) Povinnost dopravně psychologického vyšetření podle odstavce 1 se netýká řidiče, který provádí silniční dopravu soukromé povahy, pokud není prováděna za úplatu, a dále řidičů vozidel požární ochrany, řidičů vozidel policie, celní správy, Vězeňské služby České republiky, zpravodajských služeb a řidičů vozidel ozbrojených sil České republiky.

(9) Vybavení nezbytné pro řádné provádění dopravně psychologického vyšetření stanoví prováděcí právní předpis.

§ 87b

(1) Dopravně psychologickým vyšetřením se zjišťuje psychická způsobilost k řízení motorových vozidel (dále jen „psychická způsobilost“).

Vedle zdravotní a odborné způsobilosti zákon tedy zavádí ještě jeden předpoklad, a to psychickou způsobilost k řízení motorových vozidel. Ta však není, na rozdíl od odborné a zdravotní způsobilosti, podmínkou pro udělení řidičského oprávnění podle § 82 odst. 1. Pouze v některých případech je doložení psychické způsobilosti podkladem pro vrácení řidičského oprávnění – viz § 102 odst. 6 a § 123d.¹⁵⁷

¹⁵⁶ Tamtéž, s. 179.

¹⁵⁷ Tamtéž, s. 180.

(2) Osoba podrobující se dopravně psychologickému vyšetření podle § 87a odst. 3 předloží psychologovi provádějícímu vyšetření posudek o zdravotní způsobilosti, který není starší než 30 dní, a výpis svých údajů z registru řidičů, který není starší než 30 dní.

Posudek o zdravotní způsobilosti tedy dopravnímu psychologovi dokládají osoby, které se dopravně psychologickému vyšetření podrobují proto, že hodlají požádat o vrácení řidičského oprávnění, které předtím pozbyly – srov. § 102 odst. 6 a § 123d. Posudek tedy naopak dopravnímu psychologovi nedokládá osoba, která se dopravně psychologickému vyšetření podrobuje podle § 87a odst. 1.¹⁵⁸

(3) O výsledku provedeného dopravně psychologického vyšetření vydá psycholog posuzované osobě písemný posudek. Ze závěru posudku musí být zřejmé, zda je posuzovaná osoba psychicky způsobilá k řízení motorových vozidel, psychicky způsobilá k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo psychicky nezpůsobilá k řízení motorových vozidel. Stejnopis posudku zašle psycholog do 5 pracovních dnů ode dne provedení vyšetření obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle obvyklého bydliště nebo místa studia posuzované osoby.

(4) Psycholog vede evidenci o provedených dopravně psychologických vyšetřeních, ve které eviduje alespoň jméno, popřípadě jména (dále jen „jméno“), příjmení, adresu bydliště a rodné číslo posuzované osoby nebo datum narození, pokud jí rodné číslo nebylo přiděleno, datum a čas zahájení a ukončení dopravně psychologického vyšetření, doklady a záznamy o průběhu a výsledcích dopravně psychologického vyšetření, kopii vydaného posudku a případně údaje o zaslání kopie posudku obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Údaje, doklady a záznamy o dopravně psychologickém vyšetření se evidují po dobu alespoň 5 let ode dne jeho provedení.

(5) Rozsah, obsah a způsob provádění dopravně psychologického vyšetření a vzor posudku o výsledku dopravně psychologického vyšetření stanoví prováděcí právní předpis.

§ 87c

(1) Je-li posuzovaná osoba podle vydaného posudku o výsledku dopravně psychologického vyšetření psychicky způsobilá k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo psychicky nezpůsobilá k řízení motorových vozidel, nebere se zřetel na dopravně psychologické vyšetření provedené před uplynutím 3 měsíců ode dne jeho vydání, s výjimkou přezkumu vydaného posudku.

Ustanovení představuje pojistku proti tomu, aby vyšetřovaný v krátké době po sobě podstupoval více dopravně psychologických vyšetření, dokud u některého z nich neuspěje. V souvislosti s oznamovací povinností psychologa podle § 87b odst. 3 a s vedením záznamu o dopravně psychologickém vyšetření v registru řidičů podle § 119 odst. 2 písm. t) by zákon měl dávat dostatečné nástroje k tomu, aby se podobným praktikám předešlo. Pokud by obcházení uvedeného ustanovení vyšlo najevo až ex post, může to být důvodem k obnově řízení či k přezkumnému řízení.¹⁵⁹

¹⁵⁸ Tamtéž, s. 180.

¹⁵⁹ Tamtéž, s. 182.

(2) Nesouhlasí-li posuzovaná osoba se závěry posudku o výsledku dopravně psychologického vyšetření, může do 10 pracovních dnů ode dne jeho vydání podat návrh na jeho přezkoumání ministerstvu. Ministerstvo určí do 15 pracovních dnů od doručení návrhu na přezkoumání vydaného posudku komisi složenou ze 3 akreditovaných psychologů, která provedené dopravně psychologické vyšetření přezkoumá a jeho výsledky potvrdí nebo vydá nový posudek. Členem komise nesmí být psycholog, který vydal přezkoumávaný posudek.

(3) Psycholog, který přezkoumávaný posudek vydal, předloží na výzvu ministerstva komisi veškeré údaje, doklady a záznamy o provedeném dopravně psychologickém vyšetření do 5 pracovních dnů ode dne doručení výzvy. Komise provedené dopravně psychologické vyšetření přezkoumá do 10 pracovních dnů ode dne předání podkladů. Nelze-li na základě předaných podkladů zhodnotit psychickou způsobilost posuzované osoby, provede komise v nezbytném rozsahu nové dopravně psychologické vyšetření.

(4) Nebyla-li splněna povinnost předat podklady podle odstavce 3, provede komise v rámci přezkumu do 10 pracovních dnů ode dne uplynutí lhůty pro předání podkladů nové dopravně psychologické vyšetření.

(5) Náklady na přezkum posudku o výsledku dopravně psychologického vyšetření hradí posuzovaná osoba. Náklady na dopravně psychologické vyšetření podle odstavce 4 hradí psycholog, který přezkoumávaný posudek vydal.

Posuzovaná osoba tedy ponese náklady přezkumu posudku o výsledku dopravně psychologického vyšetření i tehdy, ukáže-li se její žádost o přezkum jako důvodná.¹⁶⁰

Z publikace ŠUCHA, M., REHNOVÁ, V., KOŘÁN, M., ČERNOCHOVÁ, D.: *Dopravní psychologie pro praxi*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4113-0.

Dopravní psychologie se zabývá především zkoumáním psychických projevů při různých činnostech osob řídících dopravní prostředky a jiných účastníků dopravy, zjišťováním jejich závislosti na individuálních vlastnostech člověka, na metodách výuky, výcviku a výchovy, na dopravní technice (Štikar, Hoskovec, 1995). Vzhledem k tomu, že dopravní systém je založen na chování jedince přizpůsobeném ostatním účastníkům provozu, mělo by být do výchovy a výcviku řidičů zahrnuto i zlepšování interpersonální komunikace, zejména s ohledem na interakci s ostatními účastníky provozu a na snižování konfliktů (návlek tzv. defenzivní jízdy) a vylučování agresivních řidičů z dopravy.

Obecně je možno určit tři hlavní současné úlohy dopravní psychologie (Kořán, 2009):

1. Hodnocení a psychologická diagnostika řidičů (zjišťování psychické způsobilosti k řízení příslušných kategorií vozidel – policie, záchranáři, hasiči, přeprava osob, přeprava nebezpečného zboží).

2. Výzkum dopravní bezpečnosti z psychologického hlediska (nové technologie, ergonomika, vztah člověk – vozidlo, prostředí a jeho vliv na bezpečnost silničního provozu, ovlivnění způsobilosti řidiče k jízdě – informační přetížení, alkohol, drogy, léky, nemoci, možnosti efektivního dozoru v silničním provozu apod.).

3. Efektivní metody výcviku a zlepšování řidičských dovedností a poradenství (např. po nehodách, po odebrání řidičského oprávnění apod.).

¹⁶⁰ Tamtéž, s. 182.

§ 88

(1) Po provedení pravidelné lékařské prohlídky vydá posuzující lékař povinné osobě posudek o zdravotní způsobilosti. Posudek o zdravotní způsobilosti musí mít písemnou formu.

(2) Povinná osoba je

- a) zdravotně způsobilá k řízení motorových vozidel,
- b) zdravotně způsobilá k řízení motorových vozidel s podmínkou,
- c) zdravotně nezpůsobilá k řízení motorových vozidel.

(3) V hodnocení zdravotní způsobilosti podle odstavce 4 písm. b) se uvede podmínka zdravotní způsobilosti.

(4) Je-li povinná osoba podle výsledku pravidelné lékařské prohlídky zdravotně způsobilá s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilá, oznámí posuzující lékař tuto skutečnost obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle obvyklého bydliště nebo místa studia povinné osoby a u osob uvedených v § 87 odst. 1, které jsou v pracovněprávním vztahu, i zaměstnavateli.

(5) Povinná osoba se musí podrobit pravidelné lékařské prohlídce nejpozději den před dnem ukončení platnosti posudku o zdravotní způsobilosti.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví vzor posudku o zdravotní způsobilosti a upraví podrobnosti hodnocení zdravotní způsobilosti povinné osoby.

§ 89

Povinná osoba, která nemá platný posudek o zdravotní způsobilosti, je zdravotně nezpůsobilá k řízení motorových vozidel.

§ 89a

Lékař, který zjistí, že žadatel o řidičské oprávnění nebo držitel řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo není zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel, je povinen o této skutečnosti neprodleně informovat obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle obvyklého bydliště nebo místa studia žadatele o řidičské oprávnění nebo držitele řidičského oprávnění.

§ 89b

Zjistí-li policista, vojenský policista, strážník obecní policie nebo celník skutečnost důvodně nasvědčující tomu, že je držitel řidičského oprávnění zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel, oznámí ji obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle jeho obvyklého bydliště nebo místa studia.

Povinnost absolvovat pravidelné lékařské prohlídky zůstává zachována a zachována zůstává i povinnost všech držitelů řidičského oprávnění starších 65 let mít při řízení u sebe doklad o zdravotní způsobilosti. Absence tohoto dokladu bude nadále jako přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k), tj. s možností vyřešit jej i příkazem na místě. Současně se však výslovně zakotvuje, že policista či jiná osoba, která při kontrole zjistí absenci tohoto dokladu, oznámí obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností zjištění skutečnosti důvodně nasvědčující tomu,

že je dotýčný zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel, kdy tento zahájí řízení o přezkoumání zdravotní způsobilosti. Pokud však řidič vzápětí doloží obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností posudek o tom, že je zdravotně způsobilý, tj. předloží zapomenutý posudek nebo absolvuje co nejdříve pravidelnou lékařskou prohlídku a předloží posudek vydaný na základě této prohlídky, obecní úřad obce s rozšířenou působností řízení o odnětí řidičského oprávnění zastaví.

§ 90

Odborná způsobilost k řízení motorových vozidel

(1) Řidičské oprávnění může být uděleno pouze osobě, která získala odbornou způsobilost k řízení motorových vozidel podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ (dále jen „odborná způsobilost“).

(2) Absolvoval-li žadatel o řidičské oprávnění výcvik a zkoušku z praktické jízdy⁴⁾ s motorovým vozidlem vybaveným automatickou převodovkou, obecní úřad obce s rozšířenou působností omezí řidičské oprávnění pro příslušnou skupinu pouze na vozidla s tímto druhem převodovky. Vozidlem vybaveným automatickou převodovkou se rozumí vozidlo, ve kterém není pedál spojky, popřípadě u vozidel, k jejichž řízení opravňuje řidičské oprávnění pro skupinu A1, A2 nebo A, ruční páka spojky. Omezení řidičského oprávnění se neprovede, jde-li o řidičské oprávnění

a) pro skupinu AM, nebo

b) pro skupinu B+E, C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1 nebo D1+E, je-li žadatel již držitelem řidičského oprávnění uděleného pro řízení vozidel zařazených alespoň do jedné ze skupin B, B+E, C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1 nebo D1+E, které není omezeno pouze na řízení vozidel vybavených automatickou převodovkou.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Při řízení drážních vozidel¹¹⁾, která jsou používána v provozu na pozemních komunikacích, musí být řidič tohoto vozidla držitelem oprávnění k řízení drážního vozidla podle zvláštního právního předpisu¹¹⁾. Řidič trolejbusu musí být držitelem řidičského oprávnění skupiny D.

¹¹⁾ Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.

§ 91

Další podmínky k udělení řidičského oprávnění

Řidičské oprávnění pro

a) skupinu D nebo D1 lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění pro skupinu B,

b) skupinu C nebo C1 lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění pro skupinu B,

c) skupinu B+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění pro skupinu B,

d) skupinu C+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění pro skupinu C,

- e) skupinu C1+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění pro skupinu C1,
- f) skupinu D+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění pro skupinu D,
- g) skupinu D1+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění pro skupinu D1.

§ 92

Udělení a rozšíření řidičského oprávnění

- (1) Řidičské oprávnění udělí žadateli o řidičské oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Na rozhodování o udělení a rozšíření řidičského oprávnění se vztahuje správní řád. Jestliže se žadateli o udělení řidičského oprávnění nebo o rozšíření řidičského oprávnění vyhoví v plném rozsahu, místo písemného vyhotovení rozhodnutí se žadateli vydá řidičský průkaz s uděleným nebo rozšířeným řidičským oprávněním – viz § 129 odst. 2. Tento postup je obligatorní. Podpůrně se použije ustanovení § 151 správního řádu.¹⁶¹

- (2) Řidičské oprávnění se uděluje na základě žádosti o řidičské oprávnění, která musí mít písemnou formu.

- (3) V žádosti o řidičské oprávnění musí být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele o řidičské oprávnění,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele o řidičské oprávnění na území České republiky, nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele o řidičské oprávnění, pokud mu bylo přiděleno,
- d) skupina vozidel, pro kterou žadatel žádá o udělení řidičského oprávnění, a zda žádá o udělení řidičského oprávnění podle § 83 odst. 4 nebo 5,
- e) předchozí obvyklá bydliště od dosažení věku stanoveného v § 83, pokud se nacházela mimo území České republiky, a současné obvyklé bydliště mimo území České republiky, pokud žadatel v České republice pouze studuje.

- (4) K žádosti musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) posudek o zdravotní způsobilosti,
- c) doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do příslušné skupiny vozidel, který nesmí být starší než 6 měsíců,

¹⁶¹ Tamtéž, s. 186.

d) doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele, který nemá na území České republiky trvalý pobyt, nebo návrh jiného důkazního prostředku k jeho prokázání, nebo potvrzení o studiu podle § 82 odst. 4; dokladem prokazujícím obvyklé bydliště žadatele je zejména

1. osvědčení o registraci podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky,
2. výpis z katastru nemovitostí potvrzující vlastnická práva k nemovitosti,
3. nájemní smlouva k nemovitosti,
4. potvrzení o zaměstnání,
5. výpis z živnostenského rejstříku,

e) čestné prohlášení žadatele, že

1. není držitelem platného řidičského oprávnění uděleného jiným členským státem a
2. jiným členským státem mu nebyl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo že jeho řidičské oprávnění nebylo pozastaveno nebo odejmuto, nebo že již uplynula doba, na kterou byl zákaz činnosti uložen, nebo doba pro opětovné udělení řidičského oprávnění,

f) doklad o splnění dalších podmínek podle § 91.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 18. 3. 2015, č. j. 6 As 7/2015-26, www.nssoud.cz):

Zákon v tomto ustanovení demonstrativně vyjmenovává typické důkazní prostředky, jejichž prostřednictvím může žadatel doložit splnění podmínky obvyklého bydliště. Daný výčet představuje určitý komfort pro adresáty právní normy, neboť příkladmo ilustruje, za pomoci jakých dokumentů lze obvyklé bydliště dokázat. Z výčtu typicky důkazních prostředků však v žádném případě nelze dovozovat, že předložením některého z nich je podmínka obvyklého bydliště na území České republiky automaticky dokázána.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 12. 2. 2015, č. j. 7 As 287/2014-36, č. 3236/2015 Sb. NSS):

„Doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele“ ve smyslu § 92 odst. 4 písm. d) a § 109 odst. 8 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, nemusí sám o sobě prokazovat obvyklé bydliště žadatele. Rozhodující je v souladu s § 2 písm. hh) téhož zákona skutečný fyzický pobyt, nikoliv pobyt formální.

(5) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli. Má-li obecní úřad obce s rozšířenou působností pochybnost o pravdivosti údajů uvedených v čestném prohlášení podle odstavce 4, ověří si jejich pravdivost u příslušného úřadu státu, ve kterém měl žadatel předchozí obvyklé bydliště.

(6) Podle ustanovení odstavců 1 až 5 se postupuje i v případě rozšíření řidičského oprávnění pro další skupinu vozidel.

(7) Splňuje-li žadatel o řidičské oprávnění nebo o rozšíření řidičského oprávnění všechny podmínky podle § 82, má právní nárok na udělení řidičského oprávnění nebo na jeho rozšíření.

(8) Vzor žádosti o řidičské oprávnění stanoví prováděcí právní předpis.

§ 93

Podmínění a omezení řidičského oprávnění

(1) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičské oprávnění podmíní, jestliže držitel řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou.

(2) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičské oprávnění omezí, jestliže držitel řidičského oprávnění

a) pozbyl částečně odbornou způsobilost,

b) přestal splňovat některou z dalších podmínek podle § 91,

c) se vzdal řidičského oprávnění pro některou skupinu vozidel.

Odvolání proti rozhodnutí o omezení řidičského oprávnění nemá odkladný účinek (§ 129 odst. 3).¹⁶²

(3) Skutečnost podle odstavce 2 písm. c) musí držitel řidičského oprávnění písemně oznámit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. V oznámení musí být uvedeno

a) jméno a příjmení držitele řidičského oprávnění,

b) adresa obvyklého bydliště držitele řidičského oprávnění,

c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řidičského oprávnění, pokud mu bylo přiděleno,

d) skupina vozidel, pro kterou se držitel řidičského oprávnění vzdává.

(4) K oznámení podle odstavce 3 musí být přiložen platný doklad totožnosti držitele řidičského oprávnění. Po podání oznámení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 2, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí držiteli řidičského oprávnění.

V případě vzdání se některé skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění nebo vzdání se řidičského oprávnění podle § 94 odst. 2 je držitel řidičského průkazu povinen odevzdat příslušnému obecnímu úřadu též řidičský průkaz – viz § 113 odst. 3.¹⁶³

(5) V rozhodnutí o podmínění řidičského oprávnění podle odstavce 1 nebo o omezení řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. a) a b) příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností uvede rozsah podmínění nebo omezení řidičského oprávnění a popřípadě další podmiňující nebo omezující podmínky pro výkon řidičského oprávnění, které musí držitel řidičského oprávnění splňovat. Omezení řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. c) vezme

¹⁶² Tamtéž, s. 189.

¹⁶³ Tamtéž, s. 190.

příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě oznámení podle odstavce 3 na vědomí a nerozhoduje o omezení řídičského oprávnění.

§ 94

Odnětí řídičského oprávnění a vzdání se řídičského oprávnění

(1) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řídičské oprávnění odejme, pokud jeho držitel

a) pozbyl zcela zdravotní způsobilost,

b) pozbyl zcela odbornou způsobilost, nebo

c) nesplňoval při udělení řídičského oprávnění podmínky uvedené v § 82; v případě nesplnění podmínky uvedené v § 82 odst. 1 písm. d) se řídičské oprávnění neodejme, pokud v řízení vyjde najevo, že držitel řídičského oprávnění již tuto podmínku splňuje.

Ustanovení § 94 upravuje dva relativně nezávislé okruhy problémů, a to jednak odnětí řídičského oprávnění jako mocenský akt ze strany orgánu veřejné moci (odstavec 1), jednak vzdání se řídičského oprávnění jako svobodný projev vůle držitele řídičského oprávnění (odstavce 2 až 5). Na rozhodování o odnětí řídičského oprávnění podle odstavce 1 se vztahuje právní řád. Odvolání proti rozhodnutí o odnětí řídičského oprávnění nemá odkladný účinek.

K písm. c): Zatímco dříve mohlo být řídičské oprávnění odejmuto pouze pro úplnou ztrátu odborné či zdravotní způsobilosti, nově je jeho odnětí, ke kterému dochází ve správním řízení, možné i tehdy, vyjde-li dodatečně najevo, že žadatel při udělení řídičského oprávnění nesplňoval podmínky pro jeho udělení uvedené v § 82; v případě nesplnění podmínky obvyklého bydliště na území České republiky nebo alespoň šestiměsíčního studia v České republice se však řídičské oprávnění neodejme, pokud v řízení vyjde najevo, že držitel řídičského oprávnění již tuto podmínku splňuje.¹⁶⁴

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 13. února 2019, č. j. 6 As 210/2018–39, Právní rozhledy č. 9/2019, s. 336, www.nssoud.cz):

Výchozím a nejobecnějším účelem opatření upraveného v § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu je v maximální možné míře zajistit bezpečnost silničního provozu, tj. eliminovat i takové situace, kdy by se stala účastníkem silničního provozu na základě udělení řídičského oprávnění osoba, která nesplňovala zákonné podmínky, tj. například byla v jiném členském státě dočasně zbavena řídičského oprávnění, avšak v době udělení řídičského oprávnění v ČR nebyla tato skutečnost známa. Lze identifikovat obzvláště silný veřejný zájem, aby v případě takového dodatečného zjištění existovala možnost řídičské oprávnění odejmout, a to bez konkrétního časového omezení pro tento postup.

Nelze upřednostňovat právní jistotu a víru ve správnost aktů veřejné moci tam, kde z povahy věci účastník řízení dobrou víru nemohl mít, neboť musel vědět, že rozhodnutí orgánu veřejné moci nebylo vydáno v souladu se zákonem, resp. že nebyly splněny podmínky pro jeho vydání.

(2) Držitel řídičského oprávnění se může vzdát řídičského oprávnění.

¹⁶⁴ Tamtéž, s. 190.

(3) Vzdání se řídičského oprávnění musí držitel řídičského oprávnění písemně oznámit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. V oznámení musí být uvedeno

- a) jméno a příjmení držitele řídičského oprávnění,
- b) adresa obvyklého bydliště držitele řídičského oprávnění nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řídičského oprávnění, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum udělení řídičského oprávnění.

(4) K oznámení podle odstavce 3 musí být přiložen platný doklad totožnosti držitele řídičského oprávnění. Po podání oznámení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí držiteli řídičského oprávnění.

(5) Vzdání se řídičského oprávnění podle odstavce 2 vezme příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě oznámení podle odstavce 3 na vědomí a nerozhoduje o odnětí řídičského oprávnění.

§ 94a

Pozbytí řídičského oprávnění

(1) Držitel řídičského oprávnění pozbývá řídičské oprávnění dnem nabytí právní moci rozhodnutí, kterým

a) mu byl soudem uložen trest nebo příslušným správním úřadem uložen správní trest zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel,

b) mu bylo v trestním řízení uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo

c) bylo rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, pro jehož účely se držitel řídičského oprávnění zavázal zdržet se řízení motorových vozidel, nebo kterým bylo rozhodnuto o přijetí nového závazku zdržet se řízení motorových vozidel během zkušební doby podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání.

(2) Řidičský průkaz je povinen odevzdat držitel řídičského průkazu příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do 5 pracovních dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí podle odstavce 1.

Neodevzdání řídičského průkazu je trvajícím přestupkem, a to konkrétně podle § 125c odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 30. září 2014, č. j. 9 As 93/2014-27, www.nssoud.cz):

1. Ustanovení § 94a odst. 2 zákona silničním provozu směřuje k tomu, aby držitel řídičského průkazu odevzdal řídičský průkaz, který již neosvědčuje řídičské oprávnění, neboť ho držitel řídičského průkazu pozbyl v důsledku uložení sankce zákazu řízení motorových vozidel. Takový řídičský průkaz je podle § 118 odst. 1 písm. b) neplatný, neboť neosvědčuje řídičské oprávnění držitele (§ 103 odst. 1 zákona o silničním provozu).

2. U držitele řidičského průkazu, který neplatný průkaz neodevzdá, vzniká riziko, že bude tímto neplatným řidičským průkazem uvádět třetí osoby v omyl ohledně existence jeho řidičského oprávnění. Právě tomuto potenciálně škodlivému následku zákon předchází tím, že stanoví povinnost neplatný řidičský průkaz odevzdat. Tím, že stěžovatel neplatný řidičský průkaz neodevzdal, vyvolal protiprávní stav, který neplněním své povinnosti dále udržoval.

(3) Pro odevzdání řidičského průkazu platí obdobně § 113 odst. 5.

(4) Pokud řidičské oprávnění, které držitel pozbyl podle odstavce 1 nebo kterého se vzdal, podmiňuje udělení řidičského oprávnění pro jinou skupinu vozidel, pozbývá držitel současně i řidičské oprávnění pro tuto skupinu vozidel.

§ 95

Pozastavení řidičského oprávnění

(1) V rámci řízení o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění může příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodnout o pozastavení řidičského oprávnění jako o předběžném opatření podle zvláštního právního předpisu³¹⁾.

³¹⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

V odkazu ³¹⁾ na poznámku pod čarou je uveden zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), který byl nahrazen zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád.

K zabezpečení účelu institutů podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění se zavádí institut pozastavení řidičského oprávnění. I na rozhodování podle tohoto ustanovení se vztahuje správní řád. Pozastavení řidičského oprávnění je předběžným opatřením upraveným přímo v zákoně o silničním provozu (viz zejména § 61 správního řádu). Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností může pozastavit řidičské oprávnění účastníkovi některého z taxativně stanovených řízení, jestliže je třeba, aby bylo zatím omezeno právo účastníka řízení, který je držitelem řidičského oprávnění, řídit motorová vozidla. K pozastavení řidičského oprávnění lze přistoupit pouze v případě, kdy to vyžaduje veřejný zájem na zatímném zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích do doby vydání konečného rozhodnutí ve věci podmínění, omezení či odnětí řidičského oprávnění. V případě rozhodnutí podle tohoto ustanovení je držitel řidičského průkazu povinen odevzdat řidičský průkaz příslušnému obecnímu úřadu do pěti pracovních dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabylo právní moci – viz § 113 odst. 2.¹⁶⁵ (dle aktuálního znění správně odst. 1, pozn. autora)

(2) Pozastavení řidičského oprávnění znamená, že držitel řidičského oprávnění nesmí po dobu platnosti tohoto pozastavení řídit motorová vozidla.

Porušením uvedeného ustanovení se fyzická osoba dopustí přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 5. zákona o silničním provozu.

§ 96

Přezkoumání zdravotní způsobilosti

(1) Podmínění zdravotní způsobilosti podle § 93 odst. 1 nebo pozbytí zdravotní způsobilosti podle § 94 odst. 1 písm. a) se zjišťuje přezkoumáním zdravotní způsobilosti.

¹⁶⁵ Tamtéž, s. 196.

(2) Pro přezkoumání zdravotní způsobilosti platí obdobně ustanovení § 84 až 86.

(3) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v rámci řízení o podmínění, omezení nebo odnětí řídičského oprávnění nařídí držiteli řídičského oprávnění, aby se ve stanovené lhůtě podrobil přezkoumání zdravotní způsobilosti podle odstavce 2, vyjdou-li najevo skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že držitel řídičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel.

Jednou ze skutečností odůvodňující podezření, že se držitel řídičského oprávnění stal zdravotně způsobilým k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilým k řízení motorových vozidel vůbec, bude posudek o zdravotní způsobilosti vydaný posuzujícím lékařem podle § 88 po provedení povinné pravidelné lékařské prohlídky podle § 87. Může jím být též informace poskytnutá kterýmkoliv lékařem podle § 89a.¹⁶⁶

(4) Držitel řídičského oprávnění je povinen podrobit se přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě. Nemůže-li se držitel řídičského oprávnění ze závažného důvodu podrobit přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě, oznámí tuto skutečnost neprodleně příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který mu stanoví lhůtu náhradní.

(5) Nepodrobí-li se držitel řídičského oprávnění bez závažného důvodu přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě ani ve lhůtě náhradní, považuje se za zdravotně nezpůsobilého k řízení motorových vozidel.

(6) Stanovená lhůta pro přezkoumání zdravotní způsobilosti podle odstavce 3 nesmí být kratší než 15 dní, náhradní lhůta podle odstavce 4 nesmí být kratší než 10 dní.

§ 97

Přezkoušení z odborné způsobilosti

(1) Pozbytí odborné způsobilosti podle § 93 odst. 2 písm. a) nebo § 94 odst. 1 písm. b) se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti. Přezkoušením z odborné způsobilosti se rovněž ověřuje trvání odborné způsobilosti žadatele o řídičské oprávnění, jehož doklad o odborné způsobilosti je starší než 6 měsíců.

(2) Přezkoušení z odborné způsobilosti se provádí podle zvláštního právního předpisu⁴⁾.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v rámci řízení o omezení nebo odnětí řídičského oprávnění nařídí držiteli řídičského oprávnění, aby se ve stanovené lhůtě podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti podle odstavce 2, vyjdou-li najevo skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že držitel řídičského oprávnění pozbyl částečně nebo zcela odbornou způsobilost.

(4) Držitel řídičského oprávnění je povinen podrobit se přezkoušení z odborné způsobilosti ve stanovené lhůtě. Nemůže-li se držitel řídičského oprávnění ze závažného důvodu podrobit přezkoušení z odborné způsobilosti ve stanovené lhůtě, oznámí tuto skutečnost neprodleně příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který mu stanoví lhůtu náhradní.

¹⁶⁶ Tamtéž, s. 196.

(5) Nepodrobí-li se držitel řidičského oprávnění bez závažného důvodu přezkoušení z odborné způsobilosti ve stanovené lhůtě ani se nepodrobí přezkoušení z odborné způsobilosti ve lhůtě náhradní, považuje se za odborně nezpůsobilého k řízení motorových vozidel.

(6) Stanovená lhůta pro přezkoušení z odborné způsobilosti podle odstavce 3 nesmí být kratší než 30 dní, náhradní lhůta podle odstavce 4 nesmí být kratší než 15 dní.

§ 98

Zrušení podmínění nebo omezení řidičského oprávnění

(1) Pokud pominuly důvody pro podmínění řidičského oprávnění podle § 93 odst. 1, rozhodne příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě žádosti o zrušení podmínění řidičského oprávnění.

(2) Žádost o zrušení podmínění řidičského oprávnění podává držitel řidičského oprávnění, kterému bylo řidičské oprávnění podmíněno, u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(3) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum nabytí právní moci rozhodnutí o podmínění řidičského oprávnění,
- e) podmínění řidičského oprávnění, o jehož zrušení je žádáno.

Uvádí se výrok rozhodnutí obecního úřadu podle § 93 odst. 1, kterým bylo řidičské oprávnění podmíněno z důvodu, že držitel řidičského oprávnění byl zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou.¹⁶⁷

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) posudek o zdravotní způsobilosti žadatele vydaný posuzujícím lékařem, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní.

(5) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(6) Pro zjištění, zda pominuly důvody pro podmínění řidičského oprávnění podle § 93 odst. 1, platí obdobně ustanovení § 84 až 86.

¹⁶⁷ Tamtéž, s. 198.

§ 99

(1) Pokud pominuly důvody pro omezení řidičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti podle § 93 odst. 2 písm. b), rozhodne příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě žádosti o zrušení omezení řidičského oprávnění.

(2) Žádost o zrušení omezení řidičského oprávnění podává držitel řidičského oprávnění, kterému bylo řidičské oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti omezeno, u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Žádost může podat nejdříve po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy rozhodnutí o omezení řidičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti se stalo vykonatelným nebo kdy se rozhodnutí o pozastavení řidičského oprávnění stalo vykonatelným.

(3) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum vykonatelnosti rozhodnutí o omezení řidičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti,
- e) skupina vozidel, pro kterou se žádá o vrácení řidičského oprávnění.

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do příslušné skupiny, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní.

(5) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(6) Pominutí důvodů pro omezení řidičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu⁴⁾.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 100

Vrácení řidičského oprávnění

(1) Pokud zcela nebo zčásti pominuly důvody pro odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti podle § 94 odst. 1 písm. a), rozhodne příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě žádosti o vrácení řidičského oprávnění.

(2) Žádost o vrácení řidičského oprávnění podává osoba, které bylo řidičské oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti odňato, u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(3) Pokud od právní moci rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti uplynuly více než tři roky, musí žadatel podle odstavce 2 prokázat odbornou způsobilost.

Bohužel se nestanoví, jak se i pro účely tohoto ustanovení odborná způsobilost prokazuje. Daný problém nezhojí ani deklaratorní ustanovení odst. 8.¹⁶⁸

(4) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti,
- e) skupina vozidel, pro kterou se žádá o vrácení řidičského oprávnění.

(5) K žádosti podle odstavců 2 a 4 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) posudek o zdravotní způsobilosti vydaný posuzujícím lékařem, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní,
- c) doklad o odborné způsobilosti žadatele, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní, je-li žádost podávána v době podle odstavce 3.

(6) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 4, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(7) Pro zjištění, zda zcela nebo zčásti pominuly důvody pro odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti, platí obdobně ustanovení § 84 až 86.

(8) Odborná způsobilost podle odstavce 3 se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu⁴⁾.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

(9) Pokud se zjištěním podle odstavce 7 nebo přezkoušením z odborné způsobilosti podle odstavce 8 prokáže, že žadatel o vrácení řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel pouze s podmínkou nebo pouze zčásti odborně způsobilý k řízení motorových vozidel, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vrácené řidičské oprávnění podmíní nebo omezí. Pro toto podmínění nebo omezení platí ustanovení § 93 odst. 5 obdobně.

¹⁶⁸ Tamtéž, s. 199.

§ 101

(1) Pokud zcela nebo zčásti pominuly důvody pro odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti podle § 94 odst. 1 písm. b), rozhodne příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě žádosti o vrácení řidičského oprávnění.

(2) Žádost o vrácení řidičského oprávnění podává osoba, které bylo řidičské oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti odňato, u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Žádost může podat nejdříve po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti se stalo vykonatelným nebo kdy se rozhodnutí o pozastavení řidičského oprávnění stalo vykonatelným.

(3) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

a) jméno a příjmení žadatele,

b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,

c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,

d) datum vykonatelnosti rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti,

e) skupina vozidel, pro kterou se žádá o vrácení řidičského oprávnění.

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 musí být přiložen

a) platný doklad totožnosti žadatele,

b) doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do příslušné skupiny, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní.

(5) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(6) Plné nebo částečné pominutí důvodů pro odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu⁴⁾.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

(7) Pokud se přezkoušením z odborné způsobilosti podle odstavce 6 prokáže, že žadatel o vrácení řidičského oprávnění je pouze zčásti odborně způsobilý k řízení motorových vozidel, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vrácené řidičské oprávnění omezí. Pro toto omezení platí ustanovení § 93 odst. 5 obdobně.

§ 102

(1) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodne na žádost osoby, která pozbyla řidičské oprávnění podle § 94a, o jeho vrácení po

a) výkonu trestu nebo správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel,

- b) upuštění nebo podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu nebo správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel,
- c) výkonu trestu nebo po uplynutí zkušební doby podmíněného upuštění od potrestání s dohledem, v jehož rámci bylo uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo po rozhodnutí o upuštění od tohoto přiměřeného omezení,
- d) rozhodnutí o neosvědčení ve zkušební době podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání,
- e) uplynutí doby závazku zdržet se řízení motorových vozidel pro účely podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, nebo
- f) rozhodnutí o tom, že zbytek závazku zdržet se řízení motorových vozidel pro účely podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání nebude vykonán.

Rozhodnout podle tohoto ustanovení lze jen na základě žádosti.

Podle § 47 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky, po uplynutí poloviny doby, na niž byl uložen zákaz činnosti, může správní orgán, který zákaz činnosti uložil, od výkonu zbytku tohoto správního trestu upustit, jestliže pachatel prokáže způsobem svého života nebo provedením účinných opatření, že jeho další výkon není potřebný. Dle odstavce 5 pak byla-li spolu se zákazem činnosti uložena též pokuta, která nebyla dosud uhrazena, popřípadě byla uhrazena pouze zčásti, nelze od výkonu zbytku zákazu činnosti upustit, dokud pachatel neprokáže, že pokutu nebo její zbylou část uhradil, anebo dokud nebylo rozhodnuto o rozložení úhrady pokuty na splátky nebo o odložení splatnosti pokuty.

Podle § 90 trestního zákoníku může soud po výkonu poloviny trestu zákazu činnosti podmíněně upustit od výkonu jeho zbytku, jestliže odsouzený v době výkonu trestu způsobem svého života prokázal, že dalšího výkonu tohoto trestu není třeba, anebo jestliže soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného. Při podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti soud stanoví zkušební dobu až na pět let, nikoli však na dobu kratší než zbytek trestu; zkušební doba počíná právní mocí rozhodnutí o tomto upuštění.¹⁶⁹

(2) Žádost o vrácení řidičského oprávnění podává osoba uvedená v odstavci 1 u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Žádost musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno:

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
- c) datum, místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum

1. ukončení výkonu trestu nebo správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel,

2. nabytí právní moci rozhodnutí o upuštění nebo o podmíněném upuštění od výkonu zbytku tohoto trestu nebo správního trestu,

¹⁶⁹ Tamtéž, s. 201.

3. ukončení výkonu trestu, v jehož rámci bylo uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí o upuštění od tohoto přiměřeného omezení,

4. nabytí právní moci rozhodnutí o osvědčení ve zkušební době podmíněného upuštění od potrestání s dohledem, v jehož rámci bylo uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo datum, ke kterému se má za to, že došlo k osvědčení,

5. nabytí právní moci rozhodnutí o neosvědčení ve zkušební době podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, nebo

6. ukončení doby trvání závazku zdržet se řízení motorových vozidel pro účely podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí o tom, že zbytek tohoto závazku nebude vykonán,

e) skupina vozidel, pro kterou se žádá o vrácení řidičského oprávnění.

(3) K žádosti podle odstavce 2 musí být přiložen

a) platný doklad totožnosti žadatele,

b) doklad spočívající v

1. rozhodnutí, kterým byl žadateli uložen správní trest zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel nebo rozhodnutí, kterým bylo upuštěno od výkonu zbytku tohoto správního trestu,

2. rozhodnutí, kterým byl žadateli uložen trest zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel nebo trest, v jehož rámci bylo žadateli uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, rozhodnutí, kterým bylo upuštěno od potrestání s dohledem, v jehož rámci bylo uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo rozhodnutí, kterým bylo upuštěno nebo podmíněně upuštěno od výkonu zbytku tohoto trestu nebo od přiměřeného omezení spočívajícího ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo

3. rozhodnutí o neosvědčení ve zkušební době podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání nebo rozhodnutí o tom, že zbytek závazku zdržet se řízení motorových vozidel pro účely podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání nebude vykonán, a v případě, že toto rozhodnutí nebylo vydáno, rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání,

c) v případě žádosti podle odstavce 5 doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do příslušné skupiny vozidel, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 60 dní.

Jedná se o případy, kdy ode dne právní moci rozhodnutí, jímž došlo k uložení zákazu činnosti řízení motorových vozidel, nebo rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na

potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, v průběhu jehož zkušební doby se zavázal zdržet se řízení motorových vozidel, uplynul více než jeden rok.¹⁷⁰

(4) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje žadatele a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(5) Pokud ode dne právní moci rozsudku nebo rozhodnutí, jímž došlo k uložení trestu nebo správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, trestu, v jehož rámci bylo žadateli uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo jímž bylo upuštěno od potrestání s dohledem, v jehož rámci bylo uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, pro jehož účely se zavázal zdržet se řízení motorových vozidel, uplynul více než jeden rok, musí žadatel prokázat zdravotní a odbornou způsobilost. Pokud se rozsudek nebo rozhodnutí vztahuje ke skutku, za který byl žadateli zadržen řidičský průkaz, plyne tato doba ode dne zadržení řidičského průkazu. Žadatel, kterému byl uložен trest nebo správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu nejméně 18 měsíců, který se v rámci podmíněného zastavení trestního stíhání nebo podmíněného odložení návrhu na potrestání zavázal, že po dobu nejméně 18 měsíců nebude takovou činnost vykonávat, nebo kterému byl uložен správní trest zákazu činnosti za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. d), musí prokázat též absolvování terapeutického programu podle § 102a. Prokázat absolvování terapeutického programu musí žadatel též v případě, bylo-li státním zástupcem nebo soudem uloženo jeho absolvování podle zvláštního právního předpisu.

(6) Žadatel musí prokázat psychickou způsobilost, pokud žádá vrácení řidičského oprávnění, které pozbyl v důsledku

a) soudem uloženého trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel,

b) správním orgánem uloženého správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, byl-li tento správní trest uložen na dobu nejméně 6 měsíců, nebo

c) podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, pro jehož účely se zavázal zdržet se řízení motorových vozidel.

(7) Žadatel, kterému vznikla povinnost podle § 102f, je povinen prokázat, že absolvoval dopravně psychologický pohovor a školení začínajících řidičů podle zvláštního právního předpisu⁴); absolvování dopravně psychologického pohovoru neprokazuje, vznikla-li mu povinnost prokázat absolvování terapeutického programu.

§ 102a

Terapeutický program

(1) Terapeutický program je program sociálního výcviku určený zejména pro osoby, které pozbyly řidičské oprávnění podle § 94a. Absolvování terapeutického programu je podmínkou vrácení řidičského oprávnění v případech uvedených v § 102 odst. 5. Absolvování terapeutického programu může dále nařídit státní zástupce nebo soud podle zvláštního právního předpisu.

¹⁷⁰ Tamtéž, s. 203.

(2) Organizaci terapeutických programů zajišťuje Centrum dopravního výzkumu, v. v. i. (dále jen "Metodické centrum"). Nadřízeným správním orgánem Metodického centra je ministerstvo.

(3) Terapeutický program spočívá ve skupinové terapii vedené lektorem, jemuž byla udělena akreditace podle § 102c odst. 1. Obsahem terapeutického programu je rozbor témat zaměřených na riziková jednání v dopravě a jejich prevenci, práva a povinnosti účastníků provozu na pozemních komunikacích a pravidla provozu na pozemních komunikacích a jejich dodržování. Terapeutický program je rozdělen do 5 částí, z nichž každá trvá 4 hodiny. Další podrobnosti obsahu a provádění terapeutického programu a počet účastníků terapeutického programu stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Podmínkou účasti v terapeutickém programu je zaplacení úhrady, jejíž výši stanoví prováděcí právní předpis. Úhrada je příjmem Metodického centra.

(5) Dokladem o absolvování terapeutického programu je certifikát, jehož vzor stanoví prováděcí právní předpis.

§ 102b

Metodické centrum

(1) Metodické centrum zajišťuje financování terapeutických programů. Za každý uskutečněný terapeutický program poskytuje lektorovi paušální částkou stanovenou náhradu nákladů zahrnující veškeré náklady spojené s uskutečněním terapeutického programu a odměnu lektora. Paušální částku náhrady nákladů a bližší podrobnosti jejího poskytování stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Metodické centrum

- a) uděluje a odnímá akreditaci lektorům,
- b) zajišťuje vstupní a průběžné vzdělávání lektorů,
- c) uděluje certifikát,
- d) provádí kontrolu uskutečňování terapeutických programů,
- e) zajišťuje metodické vedení terapeutických programů.

(3) Metodické centrum zajišťuje dostupnost terapeutických programů.

(4) Nemůže-li být terapeutický program dokončen v plánovaném termínu z důvodu překážky na straně lektora, na žádost některého z jeho účastníků určí Metodické centrum jiného lektora, který je povinen bez zbytečného odkladu dokončit tento terapeutický program. Při určení lektora zohlední Metodické centrum územní dostupnost terapeutického programu pro jeho účastníky a kapacitní možnosti lektora.

§ 102c

Lektor

(1) Metodické centrum udělí akreditaci lektora fyzické osobě, která

- a) získala vysokoškolské vzdělání studiem v magisterském studijním programu,

b) úspěšně absolvovala na vlastní náklady kvalifikační kurz pro lektory zakončený zkouškou a pořádaný Metodickým centrem nebo veřejnou vysokou školou ve spolupráci s Metodickým centrem a

c) doloží nejméně 3 roky terapeutické praxe nebo absolvování akreditovaného psychoterapeutického výcviku.

(2) Podrobnosti o obsahu a provádění kvalifikačního kurzu pro lektory a zkoušky a požadavky na akreditovaný psychoterapeutický výcvik, jehož absolvováním lze prokázat splnění podmínky podle odstavce 1 písm. c), stanoví prováděcí právní předpis.

(3) Lektor, jemuž byla udělena akreditace podle odstavce 1, je povinen se na vlastní náklady průběžně vzdělávat v kurzu pořádaném Metodickým centrem. Rozsah a obsah průběžného vzdělávání stanoví prováděcí právní předpis. Lektor je povinen doložit k 31. lednu kalendářního roku absolvování povinného vzdělávání v předchozím kalendářním roce; to neplatí, byla-li mu v předchozím kalendářním roce udělena akreditace.

(4) Metodické centrum odejme akreditaci lektorovi, který nesplní povinnost průběžného vzdělávání podle odstavce 3. O udělení akreditace lze opětovně požádat po absolvování průběžného vzdělávání.

(5) Při vedení terapeutického programu je lektor povinen dodržovat metodiku terapeutického programu vydanou Metodickým centrem a zveřejněnou prostřednictvím informačního internetového portálu.

§ 102d

Informační internetová portál

(1) Informační internetový portál je informačním systémem veřejné správy, jehož prostřednictvím je zajišťována organizace terapeutických programů. Správcem informačního internetového portálu je Metodické centrum. Součástí informačního internetového portálu je

a) registr účastníků terapeutického programu (dále jen "registr účastníků"),

b) seznam akreditovaných lektorů,

c) databáze terapeutických programů,

d) portál pro přihlašování do terapeutických programů.

(2) Registr účastníků obsahuje strukturované údaje o účastnících terapeutického programu v rozsahu

a) jméno a příjmení,

b) adresa místa pobytu,

c) datum narození,

d) důvod účasti na terapeutickém programu,

e) záznam o účasti na terapeutickém programu, včetně údaje o jeho absolvování,

f) certifikát v elektronické podobě.

(3) Seznam akreditovaných lektorů obsahuje jméno a příjmení, datum narození a adresu místa pobytu a dále údaje o vstupním a průběžném vzdělávání lektora, seznam uskutečňovaných terapeutických programů a adresu jejich konání.

(4) V databázi terapeutických programů se vedou údaje o plánovaných a probíhajících terapeutických programech. Konání terapeutického programu vyhláší a prostřednictvím databáze terapeutických programů zveřejňuje lektor.

(5) Osoba, která se hodlá účastnit terapeutického programu, se do terapeutického programu přihlašuje prostřednictvím portálu pro přihlašování do terapeutických programů. Neučiní-li tak, přihlásí ji lektor nejpozději před zahájením terapeutického programu prostřednictvím portálu pro přihlašování do terapeutických programů; za tím účelem lektor ověří totožnost této osoby.

(6) Obsah informačního internetového portálu je přístupný způsobem umožňujícím dálkový přístup

a) obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, orgánům činným v trestním řízení a Probační a mediační službě,

b) účastníkovi terapeutického programu v rozsahu údajů o něm vedených,

c) lektorovi v rozsahu údajů o něm vedených a v rozsahu údajů vedených o účastnících jím vedeného terapeutického programu,

d) veřejnosti v rozsahu databáze terapeutických programů.

(7) Editorem údajů v registru účastníků podle odstavce 2 a v seznamu akreditovaných lektorů podle odstavce 3 je Metodické centrum. Údaje se v informačním internetovém portálu uchovávají po dobu 10 let. Editorem údajů v databázi terapeutických programů je lektor, který terapeutický program vyhlásil.

§ 102e

Kontrola uskutečňování terapeutických programů

(1) Metodické centrum kontroluje činnost lektorů při uskutečňování terapeutických programů. Při kontrole zjišťuje zejména soulad uskutečňování terapeutického programu s údaji vyhlášenými v databázi terapeutických programů a dodržování požadavků kladených na rozsah, obsah a vedení terapeutického programu. Metodické centrum dále posuzuje, zda je terapeutický program veden odborně a odpovídá metodice terapeutických programů.

(2) Zjistí-li Metodické centrum při kontrole nedostatky při uskutečňování terapeutického programu, uloží opatření ke zjednání nápravy, kterou je třeba provést bez zbytečného odkladu nebo ve lhůtě stanovené Metodickým centrem.

(3) Metodické centrum může odejmout akreditaci lektorovi, který nezjedná nápravu podle odstavce 2. O udělení akreditace lze opětovně požádat nejdříve po uplynutí 2 let od jejího odnětí.

(4) Při kontrole činnosti lektorů při uskutečňování terapeutických programů postupuje Metodické centrum podle kontrolního řádu.

§ 102f

Povinnost absolvovat dopravně psychologický pohovor a školení začínajících řidičů

(1) Řidič, který ve lhůtě 2 let ode dne udělení řidičského oprávnění spáchal přestupek nebo trestný čin, za který mu bylo v registru řidičů zaznamenáno 6 bodů, je povinen absolvovat dopravně psychologický pohovor a školení začínajících řidičů podle zvláštního právního předpisu⁴⁾.

(2) Dopravně psychologický pohovor a školení začínajících řidičů podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ je dále povinna absolvovat osoba, která žádá o vrácení řidičského oprávnění, jež pozbyla podle § 94a v souvislosti s přestupkem nebo trestným činem, který spáchala ve lhůtě 2 let ode dne udělení řidičského oprávnění. Dopravně psychologický pohovor neabsolvuje osoba, které vznikla povinnost absolvovat terapeutický program.

(3) Po dobu pozbytí, pozastavení nebo odnětí řidičského oprávnění nebo zadržení řidičského průkazu se běh lhůty podle odstavce 1 nebo 2 staví.

(4) K absolvování dopravně psychologického pohovoru nebo školení začínajících řidičů podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ přede dnem spáchání přestupku nebo trestného činu podle odstavce 1 nebo 2 se nepřihlíží.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 102g

(1) Zaznamená-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v registru řidičů body za trestný čin nebo přestupek podle § 102f odst. 1, vyzve řidiče k absolvování dopravně psychologického pohovoru a školení začínajících řidičů podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ a k předložení potvrzení o jejich absolvování; to neplatí, není-li řidič v okamžiku provedení záznamu bodů držitelem řidičského oprávnění.

(2) Nepředloží-li řidič potvrzení do 3 měsíců ode dne doručení výzvy podle odstavce 1, pozbývá uplynutím posledního dne této lhůty řidičské oprávnění a je povinen nejpozději v tento den odevzdat příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností řidičský průkaz; o tom ho příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností ve výzvě poučí. Pro odevzdání řidičského průkazu platí obdobně § 113 odst. 5.

Porušením uvedeného ustanovení se fyzická osoba dopustí přestupku dle § 125c odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu.

(3) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodne na žádost osoby, která pozbyla řidičské oprávnění podle odstavce 2, o jeho vrácení, absolvoval-li žadatel dopravně psychologický pohovor a školení začínajících řidičů podle zvláštního právního předpisu⁴⁾. Pokud ode dne pozbytí řidičského oprávnění uplynul více než 1 rok, je žadatel povinen prokázat odbornou, zdravotní a psychickou způsobilost.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 102h

- (1) Předmětem dopravně psychologického pohovoru je získání a prohloubení znalostí o nejčastějších příčinách dopravních nehod a jejich předcházení a o prevenci a řešení mimořádných situací v provozu na pozemních komunikacích.
- (2) Dopravně psychologický pohovor provádí psycholog, který je držitelem akreditace k provádění dopravně psychologického vyšetření, v rozsahu 4 hodin.
- (3) Účastník dopravně psychologického pohovoru předloží psychologovi výpis svých údajů z registru řidičů, který není starší než 30 dní.
- (4) O absolvování dopravně psychologického pohovoru vydá psycholog potvrzení.
- (5) Psycholog vede evidenci o provedených dopravně psychologických pohovorech, ve které eviduje alespoň jméno, příjmení, adresu bydliště a datum narození účastníka dopravně psychologického pohovoru a datum a čas zahájení a ukončení dopravně psychologického pohovoru. Údaje o dopravně psychologickém pohovoru psycholog eviduje po dobu alespoň 5 let ode dne jeho provedení.
- (6) Obsah dopravně psychologického pohovoru, způsob jeho provádění, nejvyšší počet účastníků dopravně psychologického pohovoru a vzor potvrzení o jeho absolvování stanoví prováděcí právní předpis.

Díl 2

§ 103

Řidičský průkaz

- (1) Řidičský průkaz je veřejná listina, která osvědčuje řidičské oprávnění držitele a jeho rozsah a kterou držitel prokazuje své jméno, příjmení a podobu, jakož i další údaje v ní zapsané podle tohoto zákona.
- (2) Řidičský průkaz nesmí být ponecháván a přijímán jako zástava a odebírán při vstupu do objektů nebo na pozemky.

§ 104

Druhy řidičských průkazů

- (1) V České republice se vydává řidičský průkaz České republiky (dále jen „řidičský průkaz“) a mezinárodní řidičský průkaz vydaný Českou republikou (dále jen „mezinárodní řidičský průkaz“).

Řidičský průkaz je průkazem totožnosti podle § 36 odst. 5 správního řádu. Povaha veřejných listin spočívá především v tom, že jsou vydány státním orgánem nebo orgánem územní samosprávy a pravdivost jejich obsahu je právním řádem předpokládána, a to až do doby, kdyby se prokázal opak. Aby bylo zaručeno, že řidičský průkaz nebude v rozporu se skutečností, stanoví zákon v § 108 povinnost hlásit změnu údajů zapsaných v řidičském nebo mezinárodním řidičském průkazu příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nejpozději do pěti pracovních dnů. S nepravdivostí některých údajů v řidičském průkazu je podle § 118 navíc spojena neplatnost řidičského průkazu.

Jako každá veřejná listina požívá i řidičský průkaz zvýšenou právní ochranu, se kterou se u jiných, tzv. „soukromých“ listin nesetkáme. Tato ochrana je vyjádřena v trestním zákoníku ve skutkové podstatě trestného činu padělání a pozměnění veřejné listiny v § 348.¹⁷¹

(2) Řidičské oprávnění na území České republiky osvědčuje

a) řidičský průkaz,

b) řidičský průkaz vydaný jiným členským státem,

c) řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) a Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) (dále jen „řidičský průkaz vydaný cizím státem“),

d) mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) a Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) (dále jen „mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem“),

e) řidičský průkaz člena diplomatického personálu zastupitelského úřadu cizího státu, který požívá výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, případně jiných osob požívajících výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, jsou-li v době řízení motorového vozidla na území České republiky platné.

Soudní dvůr Evropské unie (rozsudek druhého senátu ze dne 26. 4. 2012, věc C-419/10 Úř. věst. C 174 z 16. 6. 2012):

Článek 2 odst. 1 a článek 11 odst. 4 druhý pododstavec směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech musí být vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby členský stát v období, kdy pro držitele průkazu vydaného jiným členským státem neplatil zákaz žádat o nový řidičský průkaz, a to i přesto, že podmínka obvyklého bydliště na území posledně uvedeného státu byla splněna, odmítl uznat platnost tohoto řidičského průkazu, pokud byl danému držiteli na území prvního členského státu předchozí řidičský průkaz odňat.

Krajský soud v Brně (podle rozsudku ze dne 23. dubna 2008, č. j. 29 Ca 104/2006-32, č. 1694/2008 Sb. NSS)

1. V rozhodnutí o zamítnutí žádosti o výměnu řidičského průkazu vydaného cizím státem (§ 116 zákona o silničním provozu) musí být uvedeno, které z náležitostí stanovených Úmluvami o silničním provozu uzavřenými v Ženevě roku 1949 a ve Vídni roku 1968 (srov. § 7 odst. 1 a § 8 odst. 1 vyhlášky č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a registru řidičů) řidičský průkaz vydaný cizím státem nesplňuje, a z jakého důvodu jej tedy nelze považovat za řidičský průkaz vydaný cizím státem ve smyslu § 104 odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu. V opačném případě je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

2. Řidičským průkazem vydaným cizím státem ve smyslu zákona o silničním provozu je pouze průkaz vydaný cizím státem podle Úmluv o silničním provozu (Vídeň 1968) nebo Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949), tedy pouze řidičský průkaz, který splňuje náležitosti uvedené v § 7 odst. 1 nebo § 8 odst. 1 vyhlášky č. 31/2001 Sb.

(3) Mezinárodní řidičský průkaz neosvědčuje řidičské oprávnění na území České republiky.

¹⁷¹ Tamtéž, s. 205.

(4) Mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) platí pro řízení motorových vozidel na území České republiky po dobu tří let ode dne vydání, mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) platí pro řízení motorových vozidel na území České republiky po dobu jednoho roku ode dne vydání.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví vzor řidičského průkazu, mezinárodního řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem a náležitosti řidičského průkazu vydaného cizím státem.

§ 105

Údaje zapisované do řidičského průkazu

(1) Řidičský průkaz obsahuje tyto údaje:

- a) jméno a příjmení držitele,
- b) datum a místo narození držitele,
- c) rodné číslo držitele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) fotografii držitele,
- e) podpis držitele,
- f) skupiny vozidel, které je držitel oprávněn řídit, a datum vzniku řidičského oprávnění pro každou z těchto skupin vozidel,
- g) datum vydání řidičského průkazu,
- h) datum platnosti řidičského průkazu,
- i) název a sídlo úřadu, který řidičský průkaz vydal,
- j) sérii a číslo řidičského průkazu,
- k) záznamy o podmínění, omezení nebo rozšíření rozsahu řidičského oprávnění nebo o profesní způsobilosti řidiče.

(2) Do řidičského průkazu je možno na žádost držitele řidičského oprávnění zapsat označení absolventa vyšší odborné školy (dále jen „označení“), akademický titul, stavovské označení, jiný titul absolventa vysoké školy (dále jen „titul“) nebo vědeckou hodnost³²⁾. Získal-li občan více označení, titulů nebo vědeckých hodností, zapíše se na jeho návrh pouze jedno označení, jeden titul nebo jedna vědecká hodnost, kterou občan určí.

³²⁾ § 27 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění zákona č. 138/1995 Sb.

(3) Řidičský průkaz obsahuje místo pro datový čip, do kterého se zapisují strojově čitelné údaje o názvu dokladu, kódu České republiky jako vydávajícího státu, jménu a příjmení držitele, čísle a sérii řidičského průkazu, skupinách vozidel, které je držitel oprávněn řídit, a o podmínění, omezení nebo rozšíření rozsahu řidičského oprávnění nebo o profesní způsobilosti řidiče.

Samotný datový čip není povinnou součástí řidičského průkazu. Možnost zavedení do mikročipu do řidičských průkazů je předpokládána i ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES. Mikročipy jsou podle směrnice nepovinné a jejich zavedení bude záviset na

rozhodnutí jednotlivých členských států. Zavedení mikročipů má být podle cit. směrnice možné, jakmile Komise stanoví požadavky na mikročip, včetně schválení typu EU, které lze udělit pouze tehdy, je-li prokázána odolnost proti pokusům manipulovat s údaji nebo je pozměňovat.¹⁷²

(4) Prováděcí právní předpis upraví způsob zápisu údajů podle odstavců 1 a 2 v řidičském průkazu a podrobnosti o velikosti a umístění místa pro datový čip v řidičském průkazu.

§ 106

Údaje zapisované do mezinárodního řidičského průkazu

(1) Mezinárodní řidičský průkaz obsahuje tyto údaje:

- a) jméno a příjmení držitele,
- b) datum a místo narození držitele,
- c) fotografii držitele,
- d) obec obvyklého bydliště držitele na území České republiky,
- e) skupiny vozidel, která je držitel oprávněn řídit,
- f) datum vydání mezinárodního řidičského průkazu,
- g) datum platnosti mezinárodního řidičského průkazu,
- h) název, sídlo a otisk razítka úřadu, který mezinárodní řidičský průkaz vydal,
- i) sérii a číslo mezinárodního řidičského průkazu,
- j) sérii a číslo řidičského průkazu, na základě kterého byl mezinárodní řidičský průkaz vydán,
- k) záznamy o podmínění nebo omezení řidičského oprávnění.

(2) Do mezinárodního řidičského průkazu je možno na žádost držitele řidičského oprávnění zapsat označení, titul nebo vědeckou hodnost. Získal-li občan více označení, titulů nebo vědeckých hodností, zapíše se na jeho návrh pouze jedno označení, jeden titul nebo jedna vědecká hodnost, kterou občan určí.

(3) Platnost mezinárodního řidičského průkazu se stanoví shodně s dobou platnosti řidičského průkazu, na jehož základě byl mezinárodní řidičský průkaz vydán, nejdéle však na dobu tří let ode dne vydání, jde-li o mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968), a na dobu jednoho roku ode dne vydání, jde-li o mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949).

Doba platnosti mezinárodních řidičských průkazů vydávaných Českou republikou je stanovena ve vazbě na mezinárodní úmluvy, které problematiku mezinárodních řidičských průkazů upravují. Ze zákona vyplývá, že platnost mezinárodního řidičského průkazu se stanoví shodně s platností národního řidičského průkazu České republiky, přičemž však nesmí přesáhnout dobu tří let, jde-li o mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968), vyhlášené pod č. 83/2013 Sb. m. s., respektive jednoho roku, pokud jde o mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949), vydané pod č. 82/2013 Sb. m. s.¹⁷³

¹⁷² Tamtéž, s. 211.

¹⁷³ Tamtéž, s. 213.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví způsob zápisu údajů podle odstavců 1 a 2.

§ 107

(1) Byl-li držitel mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem uložen soudem nebo příslušným správním úřadem trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo bylo-li mu pravomocným rozhodnutím obecního úřadu obce s rozšířenou působností podmíněno nebo omezeno podle § 93 nebo odňato podle § 94 řidičské oprávnění, zapíše obecní úřad obce s rozšířenou působností tuto skutečnost do mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem; obecní úřad obce s rozšířenou působností současně oznámí tuto skutečnost orgánu cizího státu, který mezinárodní řidičský průkaz vydal.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Ustanovení § 107 lze aplikovat pouze vůči osobám, které jsou držiteli mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem. V žádném případě ho nelze použít vůči národním řidičským průkazům vydaným cizím státem, stejně jako vůči českým průkazům.¹⁷⁴

(2) Obecním úřadem obce s rozšířenou působností příslušným k provedení zápisu a oznámení podle odstavce 1 je obecní úřad obce s rozšířenou působností, který vydal rozhodnutí o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění nebo který uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo v jehož územním obvodu je soud, který uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

(3) Prováděcí právní předpis upraví způsob zápisu trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel a zápisu o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění do mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem a formu a způsob oznámení podle odstavce 1.

Podrobnosti jsou stanoveny v § 6 vyhlášky č. 31/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Orgánu cizího státu, který mezinárodní řidičský průkaz vydal, se oznámení o provedení zápisu do mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem učiní zasláním kopie příslušného pravomocného rozhodnutí, a to prostřednictvím Ministerstva dopravy.¹⁷⁵

§ 108

Změna údajů v řidičském průkazu nebo mezinárodním řidičském průkazu

(1) Změnu údajů, které jsou zaznamenávány v řidičském průkazu, je držitel řidičského průkazu povinen do pěti pracovních dnů ode dne, kdy ke změně došlo, oznámit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(2) Při změně údajů zaznamenávaných v řidičském průkazu vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností držiteli řidičského průkazu nový řidičský průkaz.

(3) Podle ustanovení odstavců 1 a 2 se postupuje i v případě změny údajů zaznamenávaných v mezinárodním řidičském průkazu.

¹⁷⁴ Tamtéž, s. 213.

¹⁷⁵ Tamtéž, s. 214.

§ 109

Vydání řidičského průkazu

- (1) Řidičský průkaz se vydá osobě, které bylo uděleno řidičské oprávnění.
- (2) Řidičský průkaz se rovněž vydá držiteli řidičského oprávnění,
 - a) kterému bylo rozšířeno řidičské oprávnění o další skupinu vozidel,
 - b) kterému bylo podmíněno nebo omezeno řidičské oprávnění nebo který se vzdal řidičského oprávnění pro některou skupinu vozidel,
 - c) kterému bylo zrušeno podmínění nebo omezení řidičského oprávnění podle § 98 nebo § 99,
 - d) kterému končí platnost řidičského průkazu nebo jehož řidičský průkaz je neplatný podle § 118,
 - e) který žádá o výměnu řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu vydaného jiným než členským státem, který neodpovídá požadavkům Úmluvy o silničním provozu (Víděň 1968) ani Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) (dále jen „řidičský průkaz neodpovídající úmluvám“) za řidičský průkaz,
 - f) který žádá o vydání řidičského průkazu z důvodu změny údajů uvedených v řidičském průkazu podle § 108.
 - g) který žádá o vydání řidičského průkazu náhradou za řidičský průkaz členského státu ztracený, odcizený, zničený nebo poškozený.
- (3) Řidičský průkaz vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na žádost držitele řidičského oprávnění.
- (4) Podkladem pro vydání řidičského průkazu pro držitele řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. b) je rozhodnutí, kterým bylo řidičské oprávnění podmíněno nebo omezeno.
- (5) Podkladem pro vydání řidičského průkazu pro držitele řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. c) je rozhodnutí o zrušení podmínění nebo omezení řidičského oprávnění podle § 98 a 99.
- (6) Podkladem pro vydání řidičského průkazu pro držitele řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. b) až g) je žádost o vydání řidičského průkazu.
- (7) Žádost o vydání řidičského průkazu podle odstavce 6 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno
 - a) jméno a příjmení žadatele,
 - b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
 - c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno.
- (8) K žádosti o vydání řidičského průkazu podle odstavců 6 a 7 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
 - b) řidičský průkaz, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. d),
 - c) řidičský průkaz členského státu, řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz neodpovídající úmluvám, o jehož výměnu je žádáno, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. e),
 - d) řidičský průkaz žadatele, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. f).
 - e) poškozený řidičský průkaz členského státu, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. g),
 - f) doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele, který nemá na území České republiky trvalý pobyt, nebo návrh jiného důkazního prostředku k jeho prokázání; dokladem prokazujícím obvyklé bydliště žadatele je zejména
 - 1. potvrzení o přechodném pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky,
 - 2. výpis z katastru nemovitostí potvrzující vlastnická práva k nemovitosti,
 - 3. nájemní smlouva k nemovitosti,
 - 4. potvrzení zaměstnavatele o zaměstnání,
 - 5. výpis z živnostenského rejstříku,
 - g) čestné prohlášení žadatele, že mu jiným členským státem nebyl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel a jeho řidičské oprávnění nebylo pozastaveno nebo odejmuto, nebo že již uplynula doba, na kterou byl zákaz činnosti uložen, nebo doba pro opětovné udělení řidičského oprávnění, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. e) a g); bylo-li řidičské oprávnění žadateli jiným členským státem omezeno nebo podmíněno, uvede tuto skutečnost a rozsah omezení nebo podmínění v čestném prohlášení.
- (9) Po podání žádosti o vydání řidičského průkazu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně
- a) ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 7, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli,
 - b) zaznamená z přiloženého řidičského průkazu, řidičského průkazu členského státu nebo řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu neodpovídajícího úmluvám údaje potřebné pro vydání řidičského průkazu a vrátí doklad žadateli.

Přiložený doklad totožnosti a řidičský průkaz, včetně cizozemského řidičského průkazu, si obecní úřad obce s rozšířenou působností nesmí ponechat, pouze z nich ověří stanovené údaje a bezprostředně je vrátí žadateli. Držitel řidičského oprávnění je ale povinen odevzdat svůj dosavadní řidičský průkaz, včetně průkazu cizozemského, zároveň s převzetím nového řidičského průkazu, což vyplývá z § 110 odst. 5.¹⁷⁶

¹⁷⁶ Tamtéž, s. 219.

(10) Prováděcí právní předpis stanoví obsah a vzor žádosti o vydání řidičského průkazu.

§ 110

(1) Řidičský průkaz vydá držiteli řidičského oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.

(2) Jsou-li splněny podmínky pro vydání řidičského průkazu, vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičský průkaz nejpozději do 20 dnů ode dne podání žádosti o vydání řidičského průkazu.

(3) Řidičský průkaz vydaný podle odstavce 2 platí pro řízení motorových vozidel po dobu

a) 5 let ode dne jeho vydání, pokud osvědčuje i řidičské oprávnění udělené pro skupinu C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D nebo D+E,

b) 10 let ode dne jeho vydání v ostatních případech.

(4) Výměna řidičského průkazu v případě uplynutí jeho platnosti se provádí bezplatně. Žádá-li držitel řidičského oprávnění o vydání řidičského průkazu ve lhůtě kratší, než je lhůta uvedená v odstavci 2, lze mu vydat řidičský průkaz do 5 pracovních dnů.

(5) Držitel řidičského oprávnění je povinen převzít řidičský průkaz osobně nebo prostřednictvím zmocněné osoby na základě ověřené plné moci u obecního úřadu obce s rozšířenou působností, u kterého podal žádost. Držitel řidičského oprávnění je povinen při převzetí řidičského průkazu odevzdat řidičský průkaz, řidičský průkaz členského státu, řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz neodpovídající úmluvám, jehož je držitelem, pokud jej neodevzdal dříve nebo pokud neohlásil jeho ztrátu, odcizení nebo zničení.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 26. července 2018, č. j. 10 As 348/2017-21, www.nssoud.cz):

Samotná skutečnost, že správní orgán v návaznosti na žádost o udělení řidičského oprávnění zadal Státní tiskárně cenin výrobu řidičského průkazu, hotový doklad obdržel a žadatelku o tom informoval, ještě neznamená, že žádosti plně vyhověl a že požadovaný doklad vydal ve smyslu § 151 správního řádu a § 129 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. O vůli správního orgánu vydat doklad by svědčila až výzva k převzetí dokladu nevázaná na žádné podmínky ve spojení se záznamem ve spisu (§ 151 odst. 3 správního řádu), případně až samotné předání dokladu (§ 110 odst. 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích).

(6) Držitel řidičského oprávnění nesmí mít více než jeden platný řidičský průkaz, řidičský průkaz členského státu, řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz neodpovídající úmluvám.

(7) Držitel řidičského průkazu ani jiná neoprávněná osoba nesmí v řidičském průkazu provádět žádné zápisy, změny, opravy nebo úpravy.

Řidičský průkaz je veřejná listina. Jakékoli neoprávněné zásahy do obsahu řidičského průkazu jsou zakázány. Neoprávněné zápisy, opravy nebo úpravy mají podle § 118 odst. 1 písm. c) za následek neplatnost takto pozměněného řidičského průkazu. Každý, kdo řidičský průkaz padělá nebo podstatně změní jeho obsah v úmyslu, aby ho bylo užito jako pravého, nebo kdo úmyslně padělá nebo pozměňuje řidičský průkaz užíje jako pravý, dopouští se trestného činu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 trestního zákoníku. Pokud by závažnost protiprávního

zásahu do řidičského průkazu nedosáhla intenzity trestného činu, jednalo by se o přestupek podle § 46 zákona o přestupcích.¹⁷⁷

(8) Prováděcí předpis upraví způsob nakládání s tiskopisy řidičských průkazů při vydávání řidičských průkazů.

§ 110a

Karta řidiče

(1) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá do 15 pracovních dnů ode dne podání žádosti kartu řidiče podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího tachografy v silniční dopravě^{32b)} žadateli, který

a) má na území České republiky obvyklé bydliště,

b) je držitelem řidičského oprávnění, s výjimkou řidičského oprávnění pro skupiny vozidel AM, A1, A2, A nebo B1 a

c) není držitelem platné karty řidiče vydané Českou republikou, jiným členským státem nebo jiným smluvním státem Evropské dohody o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR)⁴⁹⁾.

(2) Nemá-li žadatel o vydání karty řidiče na území České republiky trvalý pobyt, přiloží k žádosti doklad prokazující obvyklé bydliště podle § 92 odst. 4 písm. d) nebo návrh jiného důkazního prostředku k jeho prokázání. Nebylo-li řidičské oprávnění podle odstavce 1 písm. b) uděleno žadateli Českou republikou, přiloží k žádosti řidičský průkaz. Bylo-li řidičské oprávnění uděleno žadateli Českou republikou, ověří se splnění podmínky podle odstavce 1 písm. b) v registru řidičů.

(3) Pokud žadatel o vydání karty řidiče současně žádá u téhož obecního úřadu obce s rozšířenou působností o udělení nebo rozšíření řidičského oprávnění nebo o vydání řidičského průkazu, vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností kartu řidiče současně s řidičským průkazem ve lhůtě pro vydání karty řidiče, jsou-li pro to splněny podmínky.

(4) Kartu řidiče je žadatel povinen převzít osobně nebo prostřednictvím zmocněné osoby na základě ověřené plné moci u obecního úřadu obce s rozšířenou působností, u kterého podal žádost.

(5) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá podle přímo použitelného právního předpisu Evropské unie upravujícího tachografy v silniční dopravě^{32b)} kartu řidiče v případě poškození, ztráty, odcizení nebo uplynutí doby platnosti karty řidiče nebo vzniku obvyklého bydliště řidiče na území České republiky, pokud

a) jsou splněny podmínky podle odstavce 1 písm. a) a b) a

b) byla karta řidiče odevzdána příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, jde-li o vydání karty řidiče v případě poškození karty řidiče nebo vzniku obvyklého bydliště řidiče na území České republiky.

¹⁷⁷ Tamtéž, s. 221.

(6) Žádost o vydání karty řidiče z důvodu uplynutí doby platnosti karty řidiče lze podat nejdříve 2 měsíce před koncem doby její platnosti.

(7) Držitel karty řidiče je povinen oznámit do 5 pracovních dnů příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, že došlo ke změně údajů na ní uvedených, a kartu řidiče odevzdat do 2 měsíců ode dne podání tohoto oznámení.

(8) Údaje o vydání karty řidiče a jejím odevzdání zapíše obecní úřad obce s rozšířenou působností do informačního systému digitálního tachografu.

^{32b)} Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 165/2014 ze dne 4. února 2014 o tachografech v silniční dopravě, o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy.

⁴⁹⁾ Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 62/2010 Sb. m. s., kterým se nahrazují sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 108/1976 Sb., č. 82/1984 Sb. a č. 80/1994 Sb., o vyhlášení přijetí změn a dodatků Evropské dohody o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR), ve znění sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 82/2010 Sb. m. s.

§ 111

Vydání mezinárodního řidičského průkazu

(1) Mezinárodní řidičský průkaz se vydává držiteli řidičského oprávnění na základě jeho žádosti.

(2) S žádostí o vydání mezinárodního řidičského průkazu musí držitel řidičského oprávnění předložit

a) platný doklad totožnosti žadatele,

b) platný řidičský průkaz žadatele nebo platný řidičský průkaz žadatele vydaný cizím státem,

c) jednu fotografii, která svým provedením odpovídá požadavkům zákona o občanských průkazech.

(3) Držitel řidičského oprávnění má při splnění podmínek podle odstavce 2 právní nárok na vydání mezinárodního řidičského průkazu osvědčujícího řidičské oprávnění k řízení motorových vozidel v rozsahu jeho řidičského oprávnění.

(4) Mezinárodní řidičský průkaz vydá držiteli řidičského oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.

(5) Jsou-li splněny podmínky pro vydání mezinárodního řidičského průkazu, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá mezinárodní řidičský průkaz bezodkladně po podání žádosti o vydání mezinárodního řidičského průkazu.

Mezinárodní řidičský průkaz se vydává bezodkladně po podání žádosti. Postup při vyhotovování mezinárodního řidičského průkazu umožňuje, aby byl průkaz zpravidla vydán bezprostředně po podání žádosti, tedy na počkání.¹⁷⁸

¹⁷⁸ Tamtéž, s. 224.

(6) Žadatel o vydání mezinárodního řidičského průkazu je povinen převzít mezinárodní řidičský průkaz osobně u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Mezinárodní řidičský průkaz nelze převzít v zastoupení, vždy si ho musí vyzvednout osoba, na jejíž jméno je vystaven.¹⁷⁹

(7) Držitel řidičského oprávnění nesmí mít více než jeden platný mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) a více než jeden platný mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949).

(8) Držitel mezinárodního řidičského průkazu ani jiná neoprávněná osoba nesmí v mezinárodním řidičském průkazu provádět žádné zápisy, změny, opravy nebo úpravy.

(9) Prováděcí právní předpis upraví způsob nakládání s tiskopisy mezinárodních řidičských průkazů při vydávání mezinárodních řidičských průkazů.

§ 112 (zrušen)

§ 113 **Odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu**

(1) Držitel řidičského oprávnění, kterému bylo řidičské oprávnění podmíněno, omezeno nebo odňato nebo pozastaveno podle § 95 nebo podle exekučního řádu, je povinen odevzdat řidičský průkaz příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do 5 pracovních dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o podmínění, omezení, odnětí nebo pozastavení řidičského oprávnění nebo kdy mu byl doručen exekuční příkaz.

(2) Neplatný řidičský průkaz je jeho držitel povinen bez zbytečného odkladu odevzdat příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak.

Porušením ustanovení odst. 1 i 2 se fyzická osoba dopustí přestupku dle § 125c odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu.

(3) V případě vzdání se řidičského oprávnění pro některou skupinu vozidel nebo vzdání se řidičského oprávnění podle § 94 odst. 2 je držitel řidičského průkazu povinen odevzdat řidičský průkaz zároveň s oznámením o vzdání se řidičského oprávnění pro některou skupinu vozidel podle § 93 odst. 3 nebo s oznámením o vzdání se řidičského oprávnění podle § 94 odst. 3.

(4) Zemřel-li držitel řidičského oprávnění, jsou pozůstalí nebo osoba, která pozůstalost zemřelého vyřizuje, povinni odevzdat bez zbytečného odkladu řidičský průkaz zemřelého obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa posledního obvyklého bydliště zemřelého.

(5) Při odevzdání řidičského průkazu vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností doklad o odevzdání řidičského průkazu. V dokladu musí být uvedeno

¹⁷⁹ Tamtéž, s. 224.

- a) jméno a příjmení držitele řidičského průkazu,
- b) obec obvyklého bydliště držitele na území České republiky,
- c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řidičského průkazu,
- d) série, číslo a datum vydání odevzdaného řidičského průkazu,
- e) datum odevzdání řidičského průkazu.

(6) Odstavce 1 až 5 platí i pro odevzdání mezinárodního řidičského průkazu nebo pro odevzdání Potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu.

(7) Prováděcí právní předpis upraví postup obecního úřadu obce s rozšířenou působností při odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu, nakládání s odevzdanými řidičskými průkazy a mezinárodními řidičskými průkazy a stanoví vzor dokladu o odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu.

§ 114

Vrácení řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu

(1) Bylo-li rozhodnuto o vrácení řidičského oprávnění podle § 100, 101, 102 nebo 123d, nebo bylo-li zrušeno nebo pozbylo-li účinnosti pozastavení řidičského oprávnění podle § 95 nebo zanikl-li účinek exekučního příkazu v exekuci pozastavením řidičského oprávnění, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vrátí držiteli řidičského oprávnění řidičský průkaz odevzdaný podle § 113 odst. 1 nebo podle § 123c bezodkladně poté, co rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění nebo zrušení pozastavení řidičského oprávnění nabylo právní moci, po doručení oznámení o zrušení exekučního příkazu nebo o skončení exekuce pozastavením řidičského oprávnění nebo poté, co pozastavení řidičského oprávnění pozbylo účinnosti. Řidičský průkaz se nevrací, je-li neplatný.

(2) Odstavec 1 platí i pro vrácení mezinárodního řidičského průkazu.

§ 115

Ztráta, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu

(1) Ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu je držitel řidičského oprávnění povinen neprodleně ohlásit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

Ztrátu, poškození nebo zničení řidičského průkazu je jeho držitel povinen neprodleně poté, co se o tom dozví, oznámit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Zákon nestanovuje žádnou konkrétní lhůtu, vyjádřenou v počtu dní. Slovo neprodleně je třeba chápat s ohledem na okolnosti případu. Jiná bude situace například tehdy, pokud ke ztrátě či odcizení dokladu dojde v zahraničí.

Není povinností hlásit tyto skutečnosti Policii České republiky, a to ani v případě ztráty nebo krádeže řidičského průkazu. Z praktického hlediska ale lze takový postup doporučit, zejména tehdy, nelze-li ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu bezprostředně nahlásit příslušnému úřadu.

Ustanovení má návaznost na § 119 odst. 2 písm. k), která zase souvisí s požadavky kladenými na Schengenský informační systém (SIS).¹⁸⁰

(2) Zároveň s ohlášením podle odstavce 1 je držitel řidičského oprávnění povinen předložit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností platný doklad totožnosti a odevzdat řidičský průkaz, jde-li o ohlášení jeho poškození.

(3) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá držiteli řidičského oprávnění bezodkladně po ohlášení podle odstavce 1 potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu. V potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu musí být uvedeno

- a) jméno a příjmení držitele řidičského oprávnění,
- b) obec obvyklého bydliště držitele řidičského oprávnění na území České republiky,
- c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řidičského oprávnění, pokud mu bylo přiděleno,
- d) skupiny vozidel, které je držitel řidičského oprávnění oprávněn řídit, a datum vzniku řidičského oprávnění pro každou z těchto skupin vozidel,
- e) datum ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu,
- f) datum vydání potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu.

(4) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v případě uvedeném v odstavci 3 bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí držiteli řidičského oprávnění.

(5) Potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu platí 30 dní ode dne jeho vydání, po tuto dobu nahrazuje držiteli řidičského oprávnění řidičský průkaz.

Potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu nepředstavuje plnohodnotnou náhradu řidičského průkazu. Platí totiž pouze na území České republiky a nelze ho v žádném případě použít k řízení motorových vozidel v zahraničí, a to ani v rámci členských států Evropské unie.¹⁸¹

(6) Odstavce 1 a 2 platí i pro ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení mezinárodního řidičského průkazu.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví vzor potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu.

§ 116

Výměna řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím státem

(1) Držitel platného řidičského průkazu členského státu, který má na území České republiky obvyklé bydliště, může požádat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností o vydání

¹⁸⁰ Tamtéž, s. 231.

¹⁸¹ Tamtéž, s. 232.

řidičského průkazu výměnou za řidičský průkaz členského státu. Má-li obecní úřad obce s rozšířenou působností pochybnost o platnosti řidičského průkazu členského státu nebo o pravdivosti údajů uvedených v čestném prohlášení podle § 109 odst. 8 písm. h), ověří si u příslušného úřadu členského státu, který řidičský průkaz členského státu vydal, platnost tohoto řidičského průkazu a zda žadateli nebylo řidičské oprávnění pozastaveno nebo odejmuto.

(2) Držitel platného řidičského průkazu členského státu, který má na území České republiky obvyklé bydliště, může požádat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností o vydání řidičského průkazu náhradou za řidičský průkaz členského státu ztracený, odcizený, zničený nebo poškozený. Žadatel o vydání řidičského průkazu náhradou za řidičský průkaz členského státu ztracený, odcizený, zničený nebo poškozený poskytne příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností všechny údaje potřebné k vydání řidičského průkazu. Obecní úřad obce s rozšířenou působností ověří poskytnuté údaje u příslušného úřadu členského státu, který tento řidičský průkaz členského státu vydal, a oznámí mu ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení tohoto řidičského průkazu.

(3) Držitel platného řidičského průkazu vydaného cizím státem, který má na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 1 rok podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky³³⁾, je povinen požádat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností o vydání řidičského průkazu výměnou za řidičský průkaz vydaný cizím státem, a to do 3 měsíců ode dne návratu do České republiky, jde-li o občana České republiky, nebo ode dne, kdy mu byl povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 1 rok³³⁾, jde-li o cizince.

(4) Má-li držitel řidičského průkazu neodpovídajícího úmluvám na území České republiky obvyklé bydliště, může požádat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností o vydání řidičského průkazu výměnou za tento řidičský průkaz. Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičský průkaz vydá, pokud skupiny vozidel uvedené v řidičském průkazu neodpovídající úmluvám nebo v mezinárodním řidičském průkazu vydaném cizím státem, jehož držitelem je žadatel, odpovídají skupinám vozidel podle tohoto zákona a žadatel se úspěšně podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ a prokázal zdravotní způsobilost; k žádosti žadatel přiloží doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do příslušné skupiny a posudek o zdravotní způsobilosti vydaný posuzujícím lékařem, které nesmějí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní, a popřípadě mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem, jehož je držitelem.

(5) Má-li držitel řidičského průkazu neodpovídajícího úmluvám, který byl vydán státem, jenž na základě vzájemnosti uznává řidičské průkazy, na území České republiky obvyklé bydliště, může požádat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností o vydání řidičského průkazu výměnou za tento řidičský průkaz. Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičský průkaz vydá, pokud žadatel prokázal zdravotní způsobilost; k žádosti žadatel přiloží posudek o zdravotní způsobilosti vydaný posuzujícím lékařem, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní. Seznam států, které na základě vzájemnosti uznávají řidičské průkazy, a skupiny vozidel, které odpovídají skupinám vozidel podle tohoto zákona, stanoví prováděcí právní předpis.

(6) Při výměně řidičského průkazu podle odstavců 1 až 5 zapíše příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností do řidičského průkazu řidičské oprávnění pro skupiny vozidel, které jsou shodné se skupinami vozidel uvedenými ve vyměňovaném řidičském průkazu nebo v mezinárodním řidičském průkazu nebo těmito skupinám odpovídají. Má-li obecní úřad obce s rozšířenou působností pochybnost o platnosti řidičského průkazu vyměňovaného podle odstavců 3 až 5, ověří si jeho platnost na zastupitelském úřadu státu, který tento řidičský průkaz

vydal. Pro vydání řidičského průkazu podle odstavců 1 až 5 se použije § 109 odst. 7 až 9 a § 110 obdobně.

(7) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vrátí vyměňovaný řidičský průkaz, státu, který jej vydal. Na žádost držitele podle odstavce 3, 4 nebo 5 příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností uschovává vyměňovaný řidičský průkaz do doby jeho opětovné výměny za vydaný řidičský průkaz.

(8) Povinnost výměny řidičského průkazu vydaného cizím státem podle odstavce 3, 4 nebo 5 se nevztahuje na člena diplomatického personálu zastupitelského úřadu cizího státu, který požívá výsad a imunit podle mezinárodního práva. Řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz neodpovídající úmluvám, jehož držitelem je pracovník diplomatické mise a za který byl výměnou vydán řidičský průkaz, uschovává ministerstvo do doby jeho opětovné výměny za vydaný řidičský průkaz.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

³³⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 13. října 2020, č. j. 10 As 130/2019-38, Právní rozhledy č. 23-24/2020, s. 850, www.nssoud.cz):

Sama skutečnost, že řidičský průkaz pozbyde platnosti, neznamená ztrátu řidičského oprávnění.

Pokud držitel řidičského průkazu vydaného cizím státem, který má v ČR trvalý pobyt, nepožádá o výměnu řidičského průkazu podle § 116 odst. 3 zákona o silničním provozu ve tříměsíční lhůtě ode dne, kdy získal povolení k pobytu, neznamená to, že mu zanikne řidičské oprávnění; pouze přijde o možnost prokazovat jeho existenci platným řidičským průkazem. Pro účely přestupkové odpovědnosti se na takového řidiče hledí jako na držitele neplatného řidičského průkazu, který může být potrestán podle zbytkové skutkové podstaty v § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Nelze jej však považovat za osobu řídící motorové vozidlo bez potřebného řidičského oprávnění [§ 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu] a trestat jej podle nejpřísnější sazby, kterou zákon o silničním provozu nabízí ve svém § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1.

§ 117

Žádosti a oznámení podle § 92 až 94, § 98 až 102, § 108 až 111, § 114 až 116, § 123b odst. 7, § 123d a 123e může podat žadatel nebo držitel řidičského oprávnění i poštou nebo elektronickou formou. V takovém případě musí být podpis žadatele nebo držitele řidičského oprávnění na žádosti nebo oznámení v listinné podobě úředně ověřen. Doklad totožnosti žadatel nebo držitel řidičského oprávnění nepřikládá.

§ 118

Neplatnost řidičských průkazů

1) Řidičský průkaz nebo mezinárodní řidičský průkaz je neplatný, jestliže

- a) uplynula doba jeho platnosti,
- b) údaje o řidičském oprávnění v něm uvedené neodpovídají skutečnosti,
- c) jsou v něm neoprávněně provedeny zápisy, změny, opravy nebo úpravy,
- d) je poškozený tak, že záznamy v něm uvedené jsou nečitelné,

e) byla ohlášena jeho ztráta, odcizení, poškození nebo zničení.

(2) Řidičský průkaz vydaný cizím státem, jehož držitel má na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dlouhodobé vízum³³⁾ na dobu delší než 1 rok, neopravňuje k řízení motorového vozidla na území České republiky, jestliže tento držitel nepožádal o výměnu řidičského průkazu vydaného cizím státem za řidičský průkaz podle § 116 odst. 2 nebo odst. 3; toto neplatí, jestliže se na držitele řidičského průkazu vydaného cizím státem vztahuje výjimka podle § 116 odst. 8.

³³⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb.

Díl 3

Zabránění v jízdě a zadržení řidičského průkazu

§ 118a

Zabránění v jízdě

(1) Policista může při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích přikázat řidiči motorového vozidla jízdu na nejbližší, z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, vhodné místo k odstavení vozidla a zabránit mu v jízdě použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla (dále jen „technický prostředek“) nebo odtahem vozidla, jestliže řidič

a) je podezřelý, že bezprostředně předtím zavinil dopravní nehodu, při které došlo k usmrcení nebo těžké újmě na zdraví jiné osoby,

b) ujel z místa dopravní nehody, na které měl bezprostředně předtím účast a kterou byl povinen oznámit policii podle § 47 odst. 3 písm. b),

c) je podezřelý, že řídil motorové vozidlo bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy ještě byl pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,

d) se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. f) odmítl podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,

e) se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. g) odmítl podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou,

f) řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel,

g) řídil motorové vozidlo, přestože mu byl soudem uložen trest nebo správním orgánem uložen správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

Právní úprava účinná od 1. 10. 2024

(1) Policista může při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích přikázat řidiči motorového vozidla jízdu na nejbližší, z hlediska bezpečnosti a plynulosti

provozu na pozemních komunikacích, vhodné místo k odstavení vozidla a zabránit mu v jízdě použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla (dále jen „technický prostředek“) nebo odtažením vozidla, jestliže

a) jeho řidič

1. je podezřelý, že bezprostředně předtím zavinil dopravní nehodu, při které došlo k usmrcení nebo těžké újmě na zdraví jiné osoby,

2. ujel z místa dopravní nehody, na které měl bezprostředně předtím účast a kterou byl povinen oznámit policii podle § 47 odst. 3 písm. b),

3. je podezřelý, že řídil motorové vozidlo bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy ještě byl pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,

4. se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. f) odmítl podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,

5. se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. g) odmítl podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou,

6. řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel, nebo

7. řídil motorové vozidlo, přestože mu byl soudem uložen trest nebo správním orgánem³⁰⁾ uložen správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, nebo

b) provoz vozidla nesplňuje podmínku pojištění odpovědnosti podle zákona upravujícího pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, jde-li o vozidlo, k jehož provozu se vztahuje povinnost sjednat toto pojištění.

(2) Policista může při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích zabránit v jízdě motorovému vozidlu použitím technického prostředku nebo odtažením vozidla, jestliže,

a) je důvodné podezření, že vozidlo bylo odcizeno,

b) vozidlo je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích^{34a)} z důvodu nebezpečné závady²⁾,

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů.

^{34a)} § 37 zákona č. 56/2001 Sb.

Podle § 37 zákona č. 56/2001 Sb. je silniční vozidlo technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích, pokud:

a) pro závady v technickém stavu bezprostředně ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,

- b) poškozuje životní prostředí nad míru stanovenou prováděcím právním předpisem,
- c) jeho technická způsobilost nebyla schválena, jde-li o vozidlo, jehož technická způsobilost podléhá schválení, nebo nesplňuje technické požadavky na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, jde-li o vozidlo, jehož technická způsobilost nepodléhá schválení, nebo
- d) byly na vozidle provedeny neschválené změny anebo zásahy do identifikátorů vozidla, například VIN.¹⁸²

c) řidič odmítl podrobit vozidlo technické silniční kontrole, nebo

d) je důvodné podezření, že vozidlo bylo užito v rozporu s § 47a.

***Poznámka:**

§ 47a: Řidič nesmí na dálnici, silnici a místní komunikaci použít vozidlo k účasti na sportovních a podobných akcích, jestliže by jimi mohla být ohrožena bezpečnost silničního provozu, nejde-li o akce pořádané v souladu s rozhodnutím příslušného správního úřadu o zvláštním užívání pozemní komunikace podle jiného právního předpisu (zákona o pozemních komunikacích).

(3) Policista může při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích zabránit v jízdě vozidlu autoškoly použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla nebo odtahem vozidla, jestliže učitel autoškoly

a) požil alkoholický nápoj nebo užil jinou návykovou látku během jízdy nebo bezprostředně před jízdou anebo v takové době před zahájením jízdy, že by v době jízdy ještě mohl být pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,

b) se přes výzvu podle § 8a odst. 2 písm. a) odmítl podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,

c) se přes výzvu podle § 8a odst. 2 písm. b) odmítl podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou.

(4) Strážník obecní policie je povinen v případech uvedených v odstavcích 1 a 2 přivolat policii a řidič je povinen setrvat na místě do příchodu policie.

Strážník obecní policie zabránit v jízdě podle odstavců 1 až 3 nemůže. Zákon zde však předpokládá jistou míru součinnosti strážníka obecní policie s Policií České republiky.¹⁸³

(5) Policista zajistí zabránění v jízdě vozidla na náklady řidiče nebo provozovatele vozidla.

(6) Policie zajistí uvolnění vozidla, jestliže pominuly důvody pro zabránění v jízdě vozidla. Pokud důvody pro zabránění v jízdě byly na straně řidiče, může s vozidlem pokračovat v jízdě jiný způsobilý řidič. Došlo-li k zabránění v jízdě podle odstavce 2 písm. c), policie uvolní vozidlo nejpozději po 48 hodinách. Došlo-li k zabránění v jízdě podle odstavce 2 písm. d), policie uvolní vozidlo teprve v okamžiku, kdy odpadne nebezpečí jeho dalšího užití v rozporu s § 47a, nejpozději však po uplynutí 48 hodin od zabránění v jízdě.

¹⁸² Tamtéž, s. 240.

¹⁸³ Tamtéž, s. 241.

(7) Technický prostředek k zabránění v jízdě nelze použít, pokud by vozidlo tvořilo překážku provozu na pozemních komunikacích.

(8) Při nesprávném postupu policisty může poškozený postupovat podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

§ 118b

Zadržení řidičského průkazu

(1) Policista může zadržet řidičský průkaz, je-li řidič podezřelý z přestupku nebo trestného činu spáchaného tím, že

a) řídil vozidlo bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou byl ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,

b) se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. f) nebo g) odmítl podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou,

c) řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel,

d) při řízení vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 40 km.h⁻¹ a více nebo mimo obec o 50 km.h⁻¹ a více, nebo

e) způsobil dopravní nehodu, při které došlo k usmrcení nebo těžké újmě na zdraví jiné osoby.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 30. ledna 2020, č. j. 2 As 283/2018-32, www.nssoud.cz):

Potvrzení o zadržení ŘP je pouhým osvědčením o provedeném faktickém úkonu a není něčím, co by formálně limitovalo či určovalo předmět budoucího řízení o zadržení řidičského průkazu. U zadržení průkazu na místě se jedná o jakési předstižné, akutní opatření mající za cíl okamžitě znemožnit osobě čelící vážnému podezření z porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích (specifikovaných v zákoně) využívat řidičského oprávnění, aniž by je však pozbyla. Toto opatření je časově omezené, zákon předpokládá odeslání oznámení spolu se zadrženým průkazem příslušnému správnímu orgánu bez zbytečného odkladu, nejpozději následující pracovní den po dni jeho zadržení (§ 118b odst. 4 zákona o silničním provozu). Předběžné povaze opatření a typové závažnosti jednání, jež má eliminovat, odpovídá také to, že pro jeho užití stačí podezření, což je zřetelně nižší důkazní standard, než jaký je potřeba pro rozhodnutí o zadržení řidičského průkazu. Mezi oběma instituty není vztah procesní vázanosti, proto řízení o zadržení řidičského průkazu není pokračováním opatření učiněného policisty při kontrole, ale předpokládá se určitá souvislost ve skutkové rovině, která zde nepochybně byla naplněna. Stěžovatel se v době kontroly nepochybně dopustil skutku odmítnutí vyšetření, který ve smyslu § 118c odst. 1 in fine zákona o silničním provozu opodstatňoval předpoklad pravomocného rozhodnutí o přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, což samo o sobě postačovalo k rozhodnutí o zadržení řidičského průkazu prvostupňovým rozhodnutím.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 11. července 2019, č. j. 4 As 7/2019-31, č. 3920/2019 Sb. NSS):

Zadržen řidičský průkaz podle § 118b odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, může zasahující policista i řidiči, kterému již byl uložen správní trest zákazu řízení motorových vozidel s tím, že jinak obvyklé účinky zadržení řidičského průkazu, tj. že řidič nesmí až do okamžiku pravomocného vydání rozhodnutí o přestupku nebo o trestném činu řídit motorová vozidla (§ 118b odst. 2), nastanou až po skončení doby původního správního trestu zákazu řízení motorových vozidel.

(2) Po dobu zadržení řidičského průkazu nesmí držitel řidičského oprávnění řídit motorové vozidlo.

Bodové hodnocení

4

Řízení motorového vozidla řidičem, kterému byl řidičský průkaz zadržen nebo prohlášen za zadržený

V daném případě se jedná o faktický úkon, tedy jistou formu předběžného opatření, kdy od okamžiku zadržení řidičského průkazu či prohlášení policisty o tom, že řidičský průkaz se zadržuje (za situace, kdy řidič řidičský průkaz na místě nepředložil, viz odst. 6 tohoto ustanovení), řidič nesmí dále řídit motorová vozidla. Tímto úkonem však řidič nepozbývá řidičského oprávnění. Nerespektováním tohoto ustanovení se řidič dopustí přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 2 – pokuta 7 000 – 25 000 Kč, zákaz činnosti od 6 -18 měsíců.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 2. prosince 2015, č. j. 6 As 289/2014-59, www.nssoud.cz):

Zákaz řídit motorová vozidla v době zadržení řidičského průkazu dle § 118b odst. 2 zákona o silničním provozu platí pro držitele řidičského oprávnění i v rámci školení bezpečné jízdy na výcvikové ploše školicího střediska. Nedodrží-li tento zákaz, nemůže ze svého protiprávního jednání čerpat výhodu odečtu bodů z registru řidičů dle § 123e odst. 4 téhož zákona.

(3) Policista, který zadržel řidičský průkaz, poučí držitele řidičského průkazu o důsledku zadržení řidičského průkazu a vydá držiteli řidičského průkazu písemné potvrzení o zadržení řidičského průkazu.

(4) Policie písemně oznámí zadržení řidičského průkazu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, příslušnému podle místa spáchání skutku; oznámení odešle spolu se zadrženým řidičským průkazem bez zbytečného odkladu, nejpozději následující pracovní den po dni zadržení řidičského průkazu. U řidiče, který nemá na území České republiky, zašle policie zadržený řidičský průkaz obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa spáchání skutku, který jej neprodleně zašle příslušnému orgánu státu, který řidičský průkaz vydal. Zadržení řidičského průkazu oznámí policie bez zbytečného odkladu rovněž obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k vedení údajů o řidiči v registru řidičů, který o tom provede v registru řidičů záznam.

(5) Je-li zadržen řidičský průkaz příslušníku zpravodajské služby, policie písemně oznámí zadržení řidičského průkazu příslušnému orgánu; oznámení odešle spolu se zadrženým řidičským průkazem bez zbytečného odkladu, nejpozději následující pracovní den ode dne zadržení řidičského průkazu.

(6) Je-li dán důvod pro zadržení řidičského průkazu podle odstavce 1 a řidič jej policistovi nepředložil, může policista tento řidičský průkaz prohlásit za zadržený. Odstavce 2 až 5 se použijí obdobně s tím, že řidičský průkaz se k oznámení nepřikládá a jeho držitel má povinnost jej do 5 pracovních dnů ode dne jeho prohlášení za zadržený odevzdat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa spáchání skutku.

Porušením uvedeného ustanovení se fyzická osoba dopustí přestupku dle § 125c odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu.

(7) Vzor a náležitosti potvrzení o zadržení řidičského průkazu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 118c

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle místa spáchání skutku do 5 pracovních dnů ode dne doručení oznámení o zadržení řidičského průkazu podle § 118b učiní úkon k zahájení řízení o zadržení řidičského průkazu do doby pravomocného rozhodnutí o přestupku nebo o trestném činu; tímto úkonem může být vydání rozhodnutí. Jde-li o podezření ze spáchání trestného činu, zahájí řízení po předchozím souhlasu státního zástupce. Obecní úřad obce s rozšířenou působností řízení podle věty první nezahájí nebo zastaví, pokud by zadržení řidičského průkazu bylo nepřiměřené vzhledem k okolnostem, za nichž byl zadržen podle § 118b.“.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 18. dubna 2018, č. j. 10 As 174/2017-27, č. 3749/2018 Sb. NSS):

V řízení o otázce, zda bude řidiči zadržen řidičský průkaz do doby pravomocného rozhodnutí o přestupku (§ 118c odst. 1 ve spojení s § 118a odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu), světuje zákon rozhodujícímu orgánu správní uvážení („lze rozhodnout o zadržení řidičského průkazu “). Správní orgán tak nemůže automaticky rozhodnout o zadržení řidičského průkazu jen proto, že byla naplněna některá z podmínek stanovených v § 118a odst. 1 [zde konkrétně písm. d), tj. podezření z řízení pod vlivem alkoholu]. K automatickému následku v žádném případě nevede to, že zákon nestanoví žádná kritéria pro užití správního uvážení. Je na správním orgánu, aby taková rozumná kritéria našel a míru jejich naplnění v konkrétním případě popsal ve svém rozhodnutí.

Ústavní soud (podle usnesení ze dne 8. 3. 2000, věc C-419/10 sp. zn. II. ÚS 28/2000, <http://nalus.usoud.cz/>):

Zadržení řidičského průkazu v důsledku trestné činnosti nelze chápat jako omezení práva na výkon hospodářské činnosti podle článku 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, neboť osoba, již byl řidičský průkaz zadržen, je omezována pouze tím, že pro dočasnou ztrátu řidičského průkazu nemůže ke svým služebním cestám používat osobní vůz. Hospodářskou činnost může však vykonávat i nadále, samozřejmě s tou komplikací, že služební cesty absolvuje hromadnými dopravními prostředky.

(2) Rozhodl-li obecní úřad obce s rozšířenou působností o zadržení řidičského průkazu, oznámí to bez zbytečného odkladu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k vedení údajů o řidiči v registru řidičů a postoupí mu zadržený řidičský průkaz k úschově.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vrátí zadržený řidičský průkaz bez zbytečného odkladu jeho držiteli, jestliže

a) řízení podle odstavce 1 nebylo zahájeno nebo bylo zastaveno,

b) v pravomocně skončeném řízení o skutku, pro který byl řidičský průkaz zadržen, nebyl uložen trest nebo správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo

c) nebylo pravomocně skončeno řízení o skutku, pro který byl řidičský průkaz zadržen, a ode dne zadržení řidičského průkazu uplynula doba, na kterou

1. byl rozhodnutím vydaným v prvním stupni řízení o tomto skutku uložen trest nebo správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, nebo

2. lze uložit trest nebo správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel za tento skutek.

(4) Doba zadržení řidičského průkazu se započítává do doby výkonu správního trestu nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, pokud byl tento správní trest nebo trest řidiči uložen za skutek, za který mu byl zadržen řidičský průkaz.

V daném případě se jedná o speciální právní úpravu oproti obecné, upravené dle § 47 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Za situace, kdy bude řidič po rozhodnutí o zadržení řidičského průkazu následně uznán vinným z konkrétního přestupku, za který mu bude uložen správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, musí správní orgán ve výroku rozhodnutí ve věci tuto skutečnost jednoznačně deklarovat v tom smyslu, že doba ode dne zadržení řidičského průkazu policistou podle § 118b zákona o silničním provozu do doby právní moci tohoto rozhodnutí, se započítává do doby výkonu správního trestu zákazu činnosti.

V případě, že by však správní orgán po posouzení věci neshledal důvody pro zadržení řidičského průkazu, bude se doba zadržení započítávat do doby výkonu správního trestu zákazu činnosti ode dne zadržení řidičského průkazu policistou do dne, kdy řidič převzal vyrozumění o možnosti vyzvednout si řidičský průkaz, případně mu toto vyrozumění bylo doručeno fikcí (tj. desátým dnem ode dne, kdy byla písemnost k vyzvednutí připravena, viz § 24 odst. 1 správního řádu). Další možností pak může být situace, kdy správní orgán vyzve řidiče k vyzvednutí řidičského průkazu se stanovením lhůty a řidič si jej v této lhůtě nevyzvedne, započítává se do doby zákazu činnosti doba od zadržení řidičského průkazu policistou do marného uplynutí stanovené lhůty. (obdobně viz stanovisko MD ze dne 22. 6. 2007, č. j. 418/2007-160-OST/2)

HLAVA IV

§ 119

REGISTR ŘIDIČŮ

(1) Evidence údajů o řidičích je vedena v registru řidičů, který je informačním systémem, jehož správcem je obecní úřad obce s rozšířenou působností. Registr řidičů je informačním systémem veřejné správy podle zvláštního zákona^{34a)}.

^{34a)} § 3 odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

*)^{34a)} § 37 zákona č. 56/2001 Sb.

*) duplicitní poznámka byla vložena na základě novely č. 411/2005 Sb. bodu 100.

(2) Registr řidičů obsahuje

- a) osobní údaje o řidiči motorového vozidla uvedené v řidičském průkazu a v mezinárodním řidičském průkazu, včetně digitalizované fotografie a digitalizovaného podpisu řidiče,
- b) evidenci vydaných řidičských průkazů,
- c) evidenci skupin vozidel, pro které byla udělena řidičská oprávnění,
- d) evidenci vydaných mezinárodních řidičských průkazů,
- e) evidenci řidičských průkazů vydaných výměnou za řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz členského státu,
- f) evidenci odevzdaných řidičských průkazů a mezinárodních řidičských průkazů,
- g) evidenci spáchaných přestupků podle tohoto zákona
- h) záznamy o počtu bodů dosažených řidičem v bodovém hodnocení a záznamy o odečtu bodů,
- i) údaje o odnětí řidičských oprávnění pro ztrátu zdravotní nebo odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a jejich navrácení,
- j) údaje o zákazech činnosti spočívajících v zákazu řízení motorových vozidel uložených soudem za spáchané trestné činy nebo správním orgánem za spáchané přestupky, o přiměřených omezeních spočívajících ve zdržení se řízení motorových vozidel uložených v trestním řízení a údaje o závazku zdržet se řízení motorových vozidel pro účely podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání,
- k) evidenci ztracených, odcizených, poškozených a zničených řidičských průkazů a mezinárodních řidičských průkazů,
- l) evidenci vyrobených a nevydaných tiskopisů mezinárodních řidičských průkazů a vyrobených a nevydaných tiskopisů potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu,
- m) evidenci vydaných řidičských průkazů za průkazy ztracené, zničené nebo neupotřebitelné,
- n) údaje o pozbytí řidičského oprávnění a údaje o vrácení řidičského oprávnění,
- o) údaje o pozbytí práva k řízení motorového vozidla na území České republiky po dobu jednoho roku dosažením počtu 12 bodů v bodovém hodnocení, jedná-li se o řidiče, který je držitelem řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem,
- p) evidenci vydaných průkazů profesní způsobilosti řidiče podle zvláštního právního předpisu⁴⁾,
- q) evidenci vydaných osvědčení pro učitele výuky a výcviku podle zvláštního právního předpisu⁴⁾,
- r) záznamy o účasti na pravidelném školení řidičů,
- s) údaje o exekučním příkazu v exekuci pozastavením řidičského oprávnění doručeném správci registru řidičů,

- t) záznamy o provedených dopravně psychologických vyšetřeních,
- u) údaje o zadržení řidičského průkazu a
- v) údaje o mentorovi v rozsahu údajů, které jsou uvedeny v jeho řidičském průkazu.

§ 120

(1) V případě řidiče, který je držitelem řidičského průkazu, který nemá na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dlouhodobé vízum³³⁾ na dobu delší než jeden rok, vede registr řidičů obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu byl poprvé spáchán skutek, na základě kterého byl řidič zařazen do registru řidičů.

(2) Záznamy o spáchaných přestupcích proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, záznamy o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní nebo odborné způsobilosti a záznamy o zákazech činnosti spočívajících v zákazu řízení motorových vozidel uložených soudem nebo správním orgánem se do registru řidičů zapisují až po nabytí právní moci příslušných rozhodnutí. Příslušná rozhodnutí uvedená v předchozí větě jsou orgány, které je vydaly, povinny zaslat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa trvalého pobytu občana.

§ 121

Výdej dat z registru řidičů

(1) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností je oprávněn poskytnout údaje z registru řidičů na základě písemné žádosti pouze

- a) orgánům státní správy v rozsahu potřebném k plnění jejich úkolů,
- b) soudům všech stupňů, státním zastupitelstvím všech stupňů,
- c) orgánům a organizacím, které jsou pověřeny zvláštními předpisy k práci s těmito údaji, například pojišťovně ke zjištění údajů o řidiči, který byl účastníkem dopravní nehody nebo takovou nehodu zavinil,
- d) orgánům činným v trestním řízení,
- e) obcím v rozsahu potřebném pro jejich činnost,
- f) fyzickým osobám, pokud jde o údaje o nich vedené,
- g) jiným fyzickým nebo právnickým osobám na základě písemného souhlasu osoby, o jejíž údaje fyzická nebo právnická osoba žádá, ověřeného příslušným orgánem.

(2) Výpis údajů z registru řidičů se řídí, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak, zvláštním právním předpisem³⁵⁾.

³⁵⁾ § 12 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 177/2001 Sb.

Poznámka pod čarou ³⁵⁾ odkazuje na zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 177/2001 Sb., který však byl zrušen a nahrazen zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů a Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob

v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (Obecné nařízení o ochraně osobních údajů známým jako GDPR (General Data Protection Regulation)).

Registr řidičů a údaje v něm uvedené nejsou veřejně přístupné.¹⁸⁴

§ 122

Centrální registr řidičů

(1) Evidence údajů o řidičích, shromažďovaných z registru řidičů, je vedena v centrálním registru řidičů (dále jen "centrální registr"), který je informačním systémem, jehož správcem je ministerstvo. Centrální registr je informačním systémem veřejné správy podle zvláštního zákona.^{34a)}

^{34a)} § 3 odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů

(2) Ministerstvo v centrálním registru zpracovává údaje předávané obecními úřady obcí s rozšířenou působností z registru řidičů způsobem stanoveným zvláštním zákonem.^{35a)}

^{35a)} Zákon č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

(3) Ministerstvo poskytuje údaje z centrálního registru na základě písemné žádosti pouze subjektům a za podmínek uvedených v § 121.

(4) Z centrálního registru poskytuje ministerstvo pouze ty osobní údaje řidiče, které jsou vedeny v řidičském průkazu, vyjma rodného čísla.

(5) Ministerstvo vnitra, Generální inspekce bezpečnostních sborů, policie, Vojenská policie, obecní policie, soudy, státní zastupitelství a Bezpečnostní informační služba musí mít zajištěn přímý přístup do centrálního registru řidičů.

(6) Výpis z údajů z centrálního registru se řídí, pokud tento zákon nestanoví jinak, zvláštním právním předpisem³⁵⁾.

(7) Z centrálního registru se vydávají ověřené výstupy z informačního systému veřejné správy^{35b)}

³⁵⁾ § 12 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 177/2001 Sb.

^{35b)} Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 122a

(zrušen)

§ 122b

Prováděcí právní předpis stanoví technické prostředky a způsob zpracování údajů v registru řidičů a v centrálním registru a způsob předávání údajů z registru řidičů do centrálního registru.

¹⁸⁴ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 251.

Prováděcím právním předpisem je vyhláška č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů, ve znění pozdějších předpisů

§ 17

Registr řidičů

- (1) Registr řidičů obsahuje evidenční karty řidičů a spisy řidičů.
- (2) Evidenční karta řidiče obsahuje
 - a) osobní údaje o řidiči uvedené v řidičském průkazu a v mezinárodním řidičském průkazu,
 - b) údaje o skupinách vozidel, které je řidič oprávněn řídit,
 - c) údaje o vydaných řidičských průkazech,
 - d) údaje o vydaných mezinárodních řidičských průkazech,
 - e) údaje o řidičských průkazech vydaných výměnou za řidičské průkazy vydané cizím státem nebo za řidičské průkazy vydané jinými členskými státy,
 - f) údaje o odevzdaných řidičských průkazech a mezinárodních řidičských průkazech,
 - g) údaje o spáchaných přestupcích podle zákona o silničním provozu,
 - h) údaje o podmínění, omezení, pozastavení nebo odnětí řidičských oprávnění pro ztrátu zdravotní nebo odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a jejich vrácení,
 - i) údaje o zrušení podmínění, omezení, pozastavení nebo odnětí řidičského oprávnění,
 - j) údaje o vzdání se řidičského oprávnění pro skupinu nebo skupiny vozidel,
 - k) údaje o zákazech činnosti spočívajících v zákazu řízení motorových vozidel uložených soudem za spáchané trestné činy nebo správním orgánem za spáchané přestupky,
 - l) údaje o ztracených, odcizených, poškozených nebo zničených řidičských průkazech a mezinárodních řidičských průkazech a údaje o vydaných řidičských průkazech za ztracené, zničené nebo neupotřebitelné řidičské průkazy,
 - m) údaje o vydaných řidičských průkazech za ztracené, odcizené, zničené nebo poškozené řidičské průkazy vydané jinými členskými státy,
 - n) údaje o dosažených bodech v bodovém hodnocení řidičů a o započtení a odečtení bodů,
 - o) údaje o pozbytí řidičského oprávnění a údaje o vrácení řidičského oprávnění,
 - p) údaje o pozbytí práva k řízení motorového vozidla na území České republiky po dobu jednoho roku dosažením počtu 12 bodů v bodovém hodnocení, jedná-li se o řidiče, který je držitelem řidičského průkazu vydaného jiným členským státem, řidičského průkazu vydaného cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem,
 - q) záznamy o provedených dopravně psychologických vyšetřeních,
 - r) údaje o exekučním příkazu v exekuci pozastavením řidičského oprávnění,
 - s) údaje o vydaných průkazech profesní způsobilosti řidiče podle zvláštního právního předpisu⁶⁾ nebo údaje o profesní způsobilosti řidiče zaznamenané v řidičském průkazu,
 - t) údaje o vydaných osvědčeních pro učitele výuky a výcviku podle zvláštního právního předpisu⁶⁾,
 - u) údaje o účasti na pravidelném školení řidičů podle zvláštního právního předpisu⁶⁾,
 - v) údaje o zadržení řidičského průkazu,
 - w) údaje o mentorovi,
 - x) údaje o absolvování školení začínajícího řidiče a absolvování dopravně psychologického pohovoru,
 - y) údaje o absolvování terapeutického programu,
 - z) údaje související se žádostí o zasílání každé změny v bodovém hodnocení.

6) Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

(3) Ve spisu řidiče se zakládají

- a) žádost o řidičské oprávnění,
- b) žádost o vydání řidičského průkazu,
- c) žádost o vydání mezinárodního řidičského průkazu,
- d) žádost o rozhodnutí o profesní způsobilosti řidiče,
- e) žádost o výměnu řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu vydaného jiným členským státem za řidičský průkaz,
- f) žádost o vydání řidičského průkazu za ztracený, odcizený, zničený nebo poškozený řidičský průkaz vydaného jiným členským státem,
- g) rozhodnutí o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění,
- h) oznámení o vzdání se některé skupiny řidičského oprávnění nebo řidičského oprávnění,
- i) rozhodnutí o zrušení podmínění nebo omezení a o vrácení řidičského oprávnění,
- j) rozhodnutí o přestupcích podle zákona o silničním provozu,
- k) kopie nebo opisy rozsudků nebo rozhodnutí správních orgánů, kterými byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel,
- l) oznámení o uložení pokuty příkazem na místě uložený za přestupek podle zákona o silničním provozu,
- m) pravomocné rozhodnutí o uložení sankce za přestupek, spáchaný jednáním zařazeným do bodového hodnocení, nebo oznámení o nabytí právní moci takového rozhodnutí,
- n) oznámení soudu o nabytí právní moci rozsudku, kterým byl uložen trest za trestný čin, spáchaný jednáním zařazeným do bodového hodnocení,
- o) rozhodnutí orgánu příslušného k projednání přestupku podle jiného zákona než zákona o přestupcích, kterým byla vyslovena vina za přestupek, spáchaný jednáním zařazeným do bodového hodnocení,
- p) kopii písemnosti s uplatněnými námitkami řidiče proti záznamu bodů v bodovém hodnocení a stejnopis písemného vyrozumění o provedené opravě záznamu bodů nebo stejnopis pravomocného rozhodnutí, jímž byly námitky zamítnuty a provedený záznam bodů potvrzen,
- q) řidičský průkaz vydaný cizím státem uschovaný podle § 116 odst. 5 7 zákona,
- r) zadržený řidičský průkaz podle § 118c odst. 1 zákona,
- s) stejnopis potvrzení o převzetí kauce,
- t) posudek o výsledku dopravně psychologického vyšetření a certifikát o absolvování terapeutického programu,
- u) potvrzení o absolvování dopravně psychologického pohovoru a potvrzení o absolvování školení začínajících řidičů,
- v) exekuční příkaz v exekuci pozastavením řidičského oprávnění,
- w) podklady o účasti na pravidelném školení řidičů absolvované podle zvláštního zákona⁶⁾,
- x) žádost o zápis mentora a písemnosti související se zrušením zápisu mentora,
- y) žádost o zasílání informací o každé změně v bodovém hodnocení.
- z) další úřední záznamy a písemnosti vztahující se k řidiči.

(4) Evidenční kartu řidiče lze vést prostředky výpočetní techniky za předpokladu, že program splňuje následující požadavky:

- a) zapsané údaje o řidiči jsou průkazné a vylučují možnost záměny těchto údajů mezi jednotlivými evidovanými řidiči navzájem,
- b) zápisy o evidenci řidiče lze provádět průběžně,
- c) jednotlivé údaje o řidiči je možno průběžně prohlížet, pořídit v tištěné podobě a uložit na přenosné paměťové médium v požadovaném časovém úseku,
- d) tištěná podoba evidenční karty řidiče je označena názvem a adresou příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- e) zapsaná data jsou zabezpečena proti vymazání, přepisu a dalším neautorizovaným zásahům,
- f) po celou dobu uchovávání musí program zajišťovat možnost vstupu a změn údajů v evidenční kartě řidiče a možnost tiskového výstupu za dodržení podmínek uvedených v písmenu e).

(5) Spis řidiče a evidenční karta řidiče se vede ještě po dobu jednoho roku od jeho úmrtí.

(6) Vzor evidenční karty řidiče je uveden v příloze č. 10.

§ 122c

Informační systém digitálního tachografu

(1) Informační systém digitálního tachografu je informačním systémem veřejné správy^{35b)}, jehož správcem je ministerstvo.

(2) Informační systém digitálního tachografu obsahuje údaje o vydaných a odevzdaných kartách řidiče, kartách podniku²¹⁾, kartách dílny²⁾ a kontrolních kartách²¹⁾, kterými jsou

- a) jméno a příjmení, obchodní firma nebo název držitele karty nebo jiné osoby uvedené na kartě a adresa pobytu nebo sídla držitele karty,
- b) datum a místo narození a digitalizovaná fotografie držitele karty, číslo jeho řidičského průkazu a údaj o správním orgánu a státu, který jej vydal, jde-li o kartu řidiče,
- c) údaje o platnosti a stavu karty a úředních postupech s kartou souvisejících,
- d) číslo karty,
- e) označení správního orgánu, který kartu vydal,
- f) digitalizovaný podpis držitele karty, jde-li o kartu řidiče.

(3) Ministerstvo zajistí dálkový a nepřetržitý přístup k údajům obsaženým v informačním systému digitálního tachografu obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, krajským úřadům, policii, orgánům celní správy a Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví.

(4) Údaje se v informačním systému digitálního tachografu vedou za účelem výkonu kontroly a ověřování podmínek pro vydání karty řidiče, karty podniku, karty dílny nebo kontrolní karty po dobu 10 let ode dne konce platnosti karty.

(5) Ministerstvo zabezpečuje automatizovanou výměnu údajů o kartách řidiče a jejich držitelích způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup. Za tímto účelem ministerstvo zajistí

a) výdej údajů o kartách řidiče a jejich držitelích z informačního systému digitálního tachografu příslušnému orgánu jiného členského státu nebo jiného smluvního státu Evropské dohody o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR)⁴⁹⁾ na základě jeho požadavku a

b) předání požadavku obecního úřadu obce s rozšířenou působností, policie nebo celního úřadu na poskytnutí údajů o kartách řidiče a jejich držitelích z příslušného registru jiného členského státu nebo jiného smluvního státu Evropské dohody o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR)⁴⁹⁾ příslušnému orgánu tohoto státu a předání poskytnutých údajů příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, policii nebo celnímu úřadu.

(6) Údaje o kartách řidiče a jejich držitelích lze podle odstavce 5 požadovat a vydat pouze pro účely výkonu kontroly a ověřování podmínek pro vydání karty řidiče.

²¹⁾ Zákon č. 111/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

^{35b)} Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁹⁾ Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 62/2010 Sb. m. s., kterým se nahrazují sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 108/1976 Sb., č. 82/1984 Sb. a č. 80/1994 Sb., o vyhlášení přijetí změn a dodatků Evropské dohody o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR), ve znění sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 82/2010 Sb. m. s.

§ 122d

(1) Ministerstvo zabezpečuje automatizovanou výměnu údajů o řidičích, řidičských oprávněních, řidičských průkazech a profesní způsobilosti řidičů způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup. Za tímto účelem ministerstvo zajistí

a) výdej údajů podle § 119 odst. 2 písm. a), b), c), e), f), i), j), k), m), n), o), p), r) nebo s) z centrálního registru příslušnému orgánu jiného členského státu na základě jeho požadavku a

b) předání požadavku obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo policie na poskytnutí údajů podle písmene a) z příslušného registru jiného členského státu příslušnému orgánu tohoto členského státu a předání poskytnutých údajů příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo policii.

(2) Údaje o řidičích, řidičských oprávněních, řidičských průkazech nebo profesní způsobilosti řidičů lze požadovat a vydat pouze pro účely výkonu kontroly a vedení správních řízení týkajících se řidičského oprávnění, řidičského průkazu nebo profesní způsobilosti řidiče.

§ 123

Evidence dopravních nehod

(1) Evidenci dopravních nehod vede policie.

Jelikož se opakovaně omezuje okruh dopravních nehod, které se podle § 47 povinně hlásí Policii ČR, klesá pochopitelně i vypovídací hodnota evidence dopravních nehod. V konečném důsledku to může negativně ovlivnit i výkon preventivní působnosti příslušnými vykonavateli státní správy podle § 124.

Evidence se vede v elektronické podobě. Bližší podmínky stanovuje vyhláška č. 32/2001 Sb., o evidenci dopravních nehod. Tato vyhláška upravuje způsob vedení záznamů v evidenci dopravních nehod a podrobnosti o údajích vedených v evidenci dopravních nehod.

Centrální evidence dopravních nehod, kterou vedlo Ministerstvo vnitra na základě podkladů, jež mu Policie České republiky průběžně předávala, byla novelou s účinností od 20. února 2016 zrušena.¹⁸⁵

(2) Evidence dopravních nehod obsahuje

- a) údaje o účastnících dopravní nehody,
- b) údaje o vozidlech, která měla účast na dopravní nehodě,
- c) údaje o místě a době dopravní nehody,
- d) údaje o příčinách dopravní nehody.

(3) Pro výdej údajů z evidence dopravních nehod platí obdobně ustanovení § 121.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví způsob vedení záznamů v evidenci dopravních nehod a podrobnosti o údajích vedených v evidenci dopravních nehod.

HLAVA V

§ 123a

BODOVÉ HODNOCENÍ PORUŠENÍ POVINNOSTÍ STANOVENÝCH ZÁKONEM

Bodovým hodnocením se zajišťuje sledování opakovaného páchání přestupků, jednání, které má znaky přestupku podle jiného právního předpisu nebo trestných činů, spáchaných porušením vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích řidičem motorového vozidla nebo že se řidič porušování těchto povinností nedopouští. Přehled jednání spočívajícího v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za tato jednání je stanoven v příloze k tomuto zákonu.

Hlava pátá s účinností od 1. července 2006 zakotvuje právní úpravu bodového hodnocení porušení povinností stanovených zákonem. Systém bodového hodnocení má za cíl evidovat opakované porušování vybraných povinností v provozu na pozemních komunikacích. Zákon s opakováním stanovených přestupků, popřípadě jiných jednání majících znaky přestupku podle zvláštních právních předpisů, či trestných činů spojuje určité důsledky, které spočívají především v možnosti pozbytí řidičského oprávnění. Body by neměly mít sankční povahu. Přesto však lze stěží tvrdit, že pozbytí řidičského oprávnění po dosažení dvanácti bodů je pouhým administrativním opatřením, bez jakýchkoli negativních dopadů na řidiče, což ostatně již potvrzuje soudní judikatura. Význam bodového hodnocení je přesto spíše preventivní, s cílem ochrany vybraných zájmů vyjádřených v příloze zákona o silničním provozu. Tato příloha přesně vymezuje, jaká protiprávní jednání jsou předmětem bodového hodnocení, a stanovuje za ně příslušný počet bodů (2, 4, 6 bodů). Počet bodů je upraven pevným způsobem, při jejich započítávání příslušnými úřady se neuplatní žádné správní uvážení, s výjimkou podřazení skutku pod konkrétní položku bodového hodnocení podle přílohy zákona.

...

Způsob započítávání bodů, jejich evidence a důsledky dosažení stanoveného počtu 12 bodů upravuje § 123b a 123c. Důsledkem dosažení 12 bodů je u držitelů českého řidičského průkazu ztráta řidičského oprávnění, u držitelů cizozemského řidičského průkazu je pak důsledkem

¹⁸⁵ Tamtéž, s. 257.

dosažení 12 bodů ztráta práva řídit motorové vozidlo na území České republiky po dobu 12 měsíců. V § 123d je upraveno vrácení řidičského oprávnění osobám, které jako držitelé českého řidičského průkazu dosáhly dvanácti bodů. Ustanovení § 123e upravuje odečítání bodů v případě, že řidič po stanovenou dobu není pravomocně postižen za porušení povinností zařazených do bodového hodnocení, popřípadě se z vlastního rozhodnutí zúčastní školení bezpečné jízdy. V § 123f je upravena možnost uplatnění námitek proti zaznamenanému počtu bodů a způsob jejich možného vyřízení.¹⁸⁶

Krajský soud v Plzni (podle rozsudku ze dne 31. 7. 2013, č. j. 17 A 10/2012-37, č. 2947/2014 Sb. NSS):

Okolnost, zda řidič má český řidičský průkaz nebo je držitelem řidičského průkazu vydaného cizím státem, je právně irrelevantní ve fázi záznamu bodů v registru řidičů (pro obě kategorie řidičů platí stejný režim taxativního výčtu protiprávních jednání a počet bodů, které za tato jednání budou zaznamenány), nikoliv ve fázi zaznamenání celkových 12 bodů, v níž každá kategorie řidičů má vlastní, specifický režim právních důsledků. Řidič „český“ pozbývá řidičské oprávnění (§ 123 odst. 3), kdežto „cizí“ jen právo k řízení motorového vozidla na území České republiky (§ 123c odst. 7), odlišně je upravena právní skutečnost určující počátek lhůty pozbytí řidičského oprávnění, resp. práva k řízení motorových vozidel na území České republiky, způsob, kterým se vrací řidičské oprávnění (§ 123d odst. 1, 3 – správní řízení), resp. způsob, kterým se znovu nabývá práva k řízení motorového vozidla (§ 123c odst. 7, 8 – uplynutím lhůty jednoho roku *ex lege*).

Poznámka: „sui genesis“ – svého druhu; „ex lege“ – ze zákona, podle práva

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 2. 8. 2012, č. j. 3 As 66/2012-35, www.nssoud.cz):

Názor na povahu tohoto opatření není jednotný. Část teorie i praxe se kloní k závěru, že se nejedná o další sankci, nýbrž administrativní opatření, vázané na určité protiprávní jednání, o němž musí být dříve rozhodnuto pravomocným rozhodnutím. Hovoří se rovněž o bodech jako o jisté formě trestu nebo jiného opatření „*sui generis*“, a to i v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (ESLP), viz například jeho rozsudek ve věci Malige versus Francie z roku 1998, ve kterém soud dospěl k závěru, že: „... odebrání bodů má v těchto případech nejen profylaktický, ale také kárný a odstrašující charakter a rovná se tak povahou fakticky vedlejšímu trestu“. (Poznámka aut.: Francouzský bodový systém je na rozdíl od českého založen na odečítacím principu, funguje ale na podobných principech). Nicméně ani ESLP koncept tohoto dvojího trestání nezpochybnil, zdůraznil však princip soudní kontroly tohoto postupu. Z hlediska posuzované věci je významné další konstatování ESLP, že příslušné námitky proti tomu, že vůbec došlo ke spáchání deliktu, může dotyčný podat pouze v průběhu příslušného řízení o přestupku.

§ 123b

Započítávání bodů

(1) Řidiči motorového vozidla, kterému byl příslušným správním orgánem uložen správní trest za přestupek nebo za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, nebo mu byl uložen kázeňský trest za jednání mající znaky přestupku anebo mu byl soudem uložen trest za trestný čin, nebo jehož trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno nebo u něhož bylo rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání, a přestupek, jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, jednání mající znaky přestupku

¹⁸⁶ Tamtéž, s. 259.

anebo trestný čin, za který mu byl uložen trest nebo pro nějž bylo trestní řízení vedeno, spáchal jednáním zařazeným do bodového hodnocení, se zaznamená v registru řidičů stanovený počet bodů.

O zaznamenání bodů se nevede správní řízení a nevydává se o něm rozhodnutí. Rozhodnutí by bylo vydáno teprve v rámci řízení o námitkách (viz § 123f, zejména pak § 123f odst. 3).¹⁸⁷

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 6. ledna 2022, č. j. 9 As 189/2021–24, č. 4301/2022 Sb. NSS)

Správní orgány nejsou oprávněny zpochybnit trestní příkaz vydaný českým trestním soudem z důvodu tvrzené chybné aplikace rozhodných právních předpisů a nepřihlížet k němu jako ke způsobilému podkladu dle § 123b zákona o silničním provozu, při zápisu bodů do bodového hodnocení řidiče či následně v rámci řízení o námitkách proti zápisu bodů.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 4. ledna 2017, č. j. 6 As 174/2016–20, www.nssoud.cz).

Bodová hranice neznamena, že řidič nemůže na základě svého protiprávního jednání dosáhnout většího počtu bodů, jelikož hranice 12 bodů znamená pouze ex lege pozbytí odborné způsobilosti k řízení motorového vozidla. Hranice 12 bodů byla zákonodárcem zvolena s ohledem na to, že její dosažení indikuje s ohledem na konstrukci bodového systému opakovanou rizikovost a nebezpečnost jednání takového řidiče. V tomto směru však lze bez jakýchkoli pochyb uzavřít, že dosažení vyššího počtu bodů řidičem představuje ještě vyšší riziko, tím spíše by tedy takový řidič měl pozbýt odbornou způsobilost k řízení motorového vozidla. Nelze tudíž připustit, aby řidič, který dosáhl 13 bodů, byl z tohoto důsledku vyňat prostřednictvím argumentace, že zákon o silničním provozu hovoří o tom, že správní orgán má v bodovém systému ve vztahu k jeho „řidičskému chování“ evidovat body pouze do hranice 12. Tato argumentace by vedla ke zcela absurdnímu důsledku v podobě nemožnosti dosáhnout hranice 12 bodů v určitých situacích. Zákon o silničním provozu totiž v příloze upravující Přehled jednání spočívajících v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za tato jednání nestanoví totožný počet bodů. Za použití běžných matematických metod v podobě sčítání jednotlivých bodů za příslušné protiprávní jednání je tudíž možné, aby řidič „svým posledním protiprávním jednáním“ přesáhnul hranici 12 bodů. Jinak vyjádřeno, pokud by však platila teorie stěžovatele, že evidovat je možné pouze 12 bodů, nemohl by správní orgán při doslovném výkladu při určitých situacích zapsat body, na jejichž základě by „bodové konto“ řidiče přesáhlo hranici 12 bodů, zvláště když zákon neumožňuje správnímu orgánu zapisovat pouze „část bodů“ (srov. § 123b odst. 1 zákona o silničním provozu) tak, aby bylo ve výsledném součtu dosaženo pouze 12 bodů. To by v nejabsurdnějších případech vedlo k tomu, že řidič, který „by získal“ 11 bodů, nemohl nikdy dosáhnout hranice 12 bodů (nejnižší možná „sazba“ u nejméně závažných přestupků jsou 2 body) a pozbýt tak odborné způsobilosti k řízení motorového vozidla, i kdyby páchal jakékoli jednání, které by podléhalo zápisu do bodového systému (v úvahu přichází 2,3,4,5 nebo 7 bodů). Takový výklad a aplikaci zákona o silničním provozu musí Nejvyšší správní soud odmítnout, neboť by zjevně ohrozil smysl zavedení bodového systému, který spatřuje v zabránění opakovaného páchání závažného protiprávního jednání řidičů v oblasti silničního provozu po zákonem stanovenou dobu.

Nejvyšší správní soud (podle usnesení rozšířeného senátu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014-55, č. 3339/2016 Sb. NSS):

„Záznam stanoveného počtu bodů v registru řidičů podle § 123b odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, je „trestem“ ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny

¹⁸⁷ Tamtéž, s. 261.

základních práv a svobod a čl. 7 odst. 1 věty druhé Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“

(2) Záznam v registru řidičů provede příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností ke dni uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení nebo ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o uložení sankce za přestupek, rozhodnutí o uložení sankce za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, rozhodnutí o uložení kázeňského trestu za jednání mající znaky přestupku anebo rozhodnutí, kterým se ukládá trest za trestný čin, nebo ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, a to nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno

a) oznámení o uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení,

b) rozhodnutí o uložení správního trestu za přestupek nebo za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise anebo rozhodnutí o uložení kázeňského trestu za jednání mající znaky přestupku, nebo

c) rozhodnutí, kterým byl uložen trest za trestný čin,

d) rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání.

Základním pravidlem fungování systému bodového hodnocení je, že body se řidičům zaznamenávají zpětně ke dni právní moci rozhodnutí správního orgánu či soudu, jímž byl za předmětné protiprávní jednání uložen trest. Není tedy rozhodující, kdy bylo takové rozhodnutí příslušnému úřadu obce s rozšířenou působností oznámeno.¹⁸⁸

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 24. srpna 2010, č. j. 5 As 39/2010-76, č. 2145/2010 Sb. NSS):

Oznámení policie, na základě kterých je prováděno hodnocení dosaženého počtu bodů poskytuje správnímu orgánu pouze určitou informaci o věci; nelze však z nich bez dalšího vycházet v případech, vyskytnou-li se v řízení pochybnosti o údajích zde zaznamenaných. K dokazování průběhu událostí popsanych v úředním záznamu je proto třeba v takovém případě vyžádat další důkazy prokazující skutečnosti zde uvedené, např. část pokutového bloku prokazující, že přestupek byl v blokovém řízení projednán. Tento záznam sám o sobě však nemůže být důkazem, na základě něhož by správní orgán bez dalšího vzal za prokázané, že se stěžovatel přestupku dopustil, že byl projednán v blokovém řízení a že existuje právní podklad pro provedení záznamu v registru řidičů.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 16. června 2013, č. j. 9 As 159/2012-28, www.nssoud.cz):

Bodový záznam v registru řidičů podle § 123b odst. 2 zákona o silničním provozu provede příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Platná právní úprava neukládá strážníkům městské policie ani příslušníkům Policie ČR poučovací povinnost ohledně počtu bodů, které za jednotlivé přestupky podle přílohy k zákonu o silničním provozu budou příslušným správním orgánem do evidenční karty řidiče zaznamenány.

(3) Oznámení nebo rozhodnutí uvedená v odstavci 2 příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností doručí

¹⁸⁸ Tamtéž, s. 263.

a) policie, obecní policie nebo Vojenská policie, jde-li o oznámení uvedené v odstavci 2 písm. a), a to do 3 pracovních dnů ode dne uložení pokuty příkazem na místě,

b) orgán, který uložil správní trest za přestupek nebo za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise anebo trest za kázeňský přestupek v prvním stupni řízení, jde-li o rozhodnutí uvedená v odstavci 2 písm. b), a to do

1. 5 pracovních dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, nabylo-li rozhodnutí právní moci v prvním stupni řízení, nebo

2. 5 pracovních dnů ode dne, kdy obdržel rozhodnutí opatřené doložkou právní moci od orgánu, který věc projednal ve druhém stupni řízení,

c) soud nebo státní zástupce, který rozhodl v prvním stupni řízení, jde-li o rozhodnutí uvedená v odstavci 2 písm. c) a d), a to do

1. 5 pracovních dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, nabylo-li rozhodnutí právní moci v prvním stupni řízení, nebo

2. 5 pracovních dnů ode dne, kdy obdržel rozhodnutí opatřené doložkou právní moci od orgánu, který věc projednal ve druhém stupni řízení.

(4) Oznámení nebo rozhodnutí uvedená v odstavci 2 se považují za doručená dnem, kdy je příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností obdrží. Není-li rozhodnutí opatřeno doložkou právní moci, považuje se za nedoručené. Místo rozhodnutí lze doručit oznámení o nabytí právní moci rozhodnutí, které má být doručeno. Neobsahuje-li oznámení podle věty třetí údaje potřebné k provedení záznamu do registru řidičů, obecní úřad obce s rozšířenou působností požádá o doručení rozhodnutí.

(5) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá na žádost řidiče výpis z registru řidičů o jeho záznamech bodového hodnocení.

(6) Kontaktní místo veřejné správy vydá na žádost řidiče ověřený výstup z registru řidičů o jeho záznamech bodového hodnocení podle zvláštního právního předpisu^{35g)}.

(7) Na žádost řidiče podanou u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností se řidiči zasílají informace o každé změně v jeho bodovém hodnocení. Žádost lze podat rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup prostřednictvím uživatelského rozhraní stanoveného ministerstvem; v tomto případě musí být žadatel ztotožněn prostřednictvím prostředků elektronické identifikace podle právních předpisů upravujících elektronickou identifikaci⁵³⁾.

^{35g)} Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵³⁾ Zákon č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES, v platném znění.

(8) Jde-li o řidiče, který je příslušníkem zpravodajské služby, odstavce 1 až 4 se nepoužijí.

(9) Způsob zasílání informací o každé změně v bodovém hodnocení stanoví prováděcí právní předpis.

§ 123c

(1) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností zaznamenává řidičem dosažený počet bodů pouze do celkového počtu 12 bodů.

Bodový systém je založen na **sčítacím principu**. Každý řidič do něho zpočátku vstupuje s nulou bodů. Za pravomocně projednaná protiprávní jednání, na která se bodový systém podle přílohy zákona vztahuje, se mu zaznamenávají body. Nejvíce může být řidiči zaznamenáno 12 bodů. Řidič, který dosáhl tento celkový počet 12 bodů, pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo příslušným úřadem doručeno oznámení o dosažení tohoto počtu bodů.¹⁸⁹

(2) Dopustil-li se řidič více přestupků nebo trestných činů, spáchaných jednáním zařazeným do bodového hodnocení a projednaných ve společném řízení, zaznamená příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností počet bodů stanovených pro nejzávažnější z nich.

Díky novele z roku 2011, obsažené v zákoně č. 133/2011 Sb., doznalo toto ustanovení zásadní koncepční změny. Dříve zákon předpokládal, že zatímco za jeden skutek, který naplnil více skutkových podstat zařazených v bodovém systému, budou body zaznamenány pouze v rozsahu nejzávažnějšího přestupku či trestného činu (tzv. jednočinný souběh), v případě více skutků (tzv. vícečinný souběh) zařazených do bodového hodnocení se body naopak vždy sčítaly, tedy i v případě přestupků a trestných činů projednávaných ve společném řízení. Tato zásada, která vycházela z toho, že body nejsou sankcí, nýbrž opatřením proti řidičům, kteří zákon porušují opakovaně, však byla uvedenou novelou s účinností od 1. srpna 2011 opuštěna.

Zákon v aktuální podobě předpokládá, že body za přestupky či trestné činy projednané ve společném řízení se nikdy sčítat nebudou a že budou zaznamenány v rozsahu, který odpovídá nejzávažnějšímu z přestupků či trestných činů, projednávaných v daném společném řízení.¹⁹⁰

(3) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronickou cestou oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno. Dosáhl-li řidič celkového počtu 12 bodů provedením záznamu bodů za skutek, pro který pozbyl řidičské oprávnění podle § 94a, považuje se za den pozbytí řidičského oprávnění den, kdy došlo k pozbytí řidičského oprávnění podle § 94a.

Upřesňuje se okamžik, od kterého běží lhůta 1 roku, po níž lze požádat o vrácení řidičského oprávnění, v případě, že za skutek, za nějž byly řidiči zapsány body, kterým došlo k jeho vybodování, mu byl současně uložen i zákaz činnosti. Výslovně se stanoví, že v daném případě se lhůta 1 roku počítá ode dne, kdy došlo k pozbytí řidičského průkazu podle § 94a, tedy ode dne pravomocného uložení zákazu činnosti, neboť již od tohoto okamžiku nesmí řidič řídit motorové vozidlo.

(4) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič, který je držitelem řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím

¹⁸⁹ Tamtéž, s. 265.

¹⁹⁰ Tamtéž, s. 266.

státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem, dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně oznámí tuto skutečnost řidiči a ministerstvu.

(5) Řidič, který pozbyl odbornou způsobilost podle odstavce 3, je povinen výzvu podle odstavce 3 splnit.

Porušením uvedeného ustanovení se fyzická osoba dopustí přestupku dle § 125c odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu.

(6) Pro odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu podle odstavce 3 platí obdobně § 113 odst. 5.

(7) Dosáhne-li řidič, který je držitelem řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem, celkového počtu 12 bodů, pozbývá právo k řízení motorového vozidla na území České republiky po dobu jednoho roku. Ministerstvo sdělí, po obdržení podkladů zaslaných příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností, tuto skutečnost orgánu, který řidičský průkaz vydal.

Bodové hodnocení	
4	Řízení motorového vozidla řidičem, který je držitel řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem a pozbyl právo k řízení motorového vozidla na území České republiky nebo je ve výkonu správního trestu nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel

(8) Lhůta jednoho roku uvedená v odstavci 7 počíná běžet ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku nebo trestném činu, spáchaným jednáním zařazeným do bodového hodnocení, na jehož základě řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů.

(9) Ke dni pozbytí řidičského oprávnění podle odstavce 3 nebo práva k řízení motorového vozidla podle odstavce 7 zaznamená příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v registru řidičů odečtení všech dosažených bodů. K bodům za jednání zařazené do bodového hodnocení, kterým byl přede dnem pozbytí řidičského oprávnění podle odstavce 3 nebo práva k řízení motorového vozidla podle odstavce 7 spáchán přestupek nebo trestný čin, zaznamenaným do registru řidičů po dni pozbytí řidičského oprávnění podle odstavce 3 nebo práva k řízení motorového vozidla podle odstavce 7, se nepřihlíží; k bodům zaznamenaným v případě podle odstavce 3 věty poslední se však přihlíží.

(10) Pokud není řidič, který dosáhl celkového počtu 12 bodů, držitelem řidičského oprávnění, zaznamená ke dni provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v registru řidičů odečtení všech dosažených bodů.

§ 123d

Vrácení řidičského oprávnění

(1) Řidič, který podle § 123c odst. 3 pozbyl řidičské oprávnění, je oprávněn požádat o vrácení řidičského oprávnění nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne pozbytí řidičského oprávnění podle § 123c odst. 3.

(2) Byl-li řidiči za přestupek nebo trestný čin, spáchaný jednáním zařazeným do bodového hodnocení, na základě kterého dosáhl celkového počtu 12 bodů, uložen trest nebo správní trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, je řidič oprávněn požádat

o vrácení řidičského oprávnění nejdříve po vykonání trestu nebo správního trestu zákazu činnosti, pokud je uložena doba zákazu činnosti delší než doba podle odstavce 1.

Pravomocně uložený zákaz činnosti má přímo ze zákona, konkrétně podle § 94a, za následek pozbytí řidičského oprávnění.

Platí, že o vrácení řidičského oprávnění lze požádat až po odpadnutí obou důvodů pro pozbytí práva řídit. Pokud byl tedy zákaz činnosti uložen na dobu delší než jeden rok, lze o vrácení řidičského oprávnění požádat až po ukončení jeho výkonu (nebylo-li od něj ve zbytku upuštěno).¹⁹¹

(3) Žádost o vrácení řidičského oprávnění podává žadatel písemně u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Podmínkou vrácení řidičského oprávnění je prokázání, že se žadatel úspěšně podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ a dále prokázání zdravotní a psychické způsobilosti. Vznikla-li žadateli povinnost podle § 102f, je podmínkou vrácení řidičského oprávnění rovněž prokázání absolvování dopravně psychologického pohovoru a školení začínajících řidičů podle zvláštního právního předpisu⁴⁾. Pro vrácení řidičského oprávnění platí přiměřeně § 101.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

(4) Řidičské oprávnění nelze vrátit osobě, která v období předcházejícího 1 roku dosáhla počtu 12 bodů v bodovém hodnocení.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 10. srpna 2022, č. j. 10 As 184/2022–29, www.nssoud.cz)

Na držitele českého řidičského oprávnění, který dosáhl 12 bodů a řidičské oprávnění tak pozbyl, je třeba použít české právní předpisy, včetně procedury pro vrácení řidičského oprávnění dle § 123d zákona o silničním provozu. Neexistuje postup, podle kterého by žadatel jen proto, že je držitelem maďarského řidičského dokladu, mohl najednou požádat „pouze“ o výmaz bodů, nikoli o vrácení řidičského oprávnění.

Není udržitelná argumentace, že se v mezidobí díky získání maďarského řidičského průkazu stěžovatel stal držitelem pouze a jen zahraničního řidičského oprávnění a nadále se na něj nemá pohlížet jako na držitele českého řidičského oprávnění. Správní orgány tak nepochybily, pokud k maďarskému řidičskému průkazu nepřihlíděly.

Stěžovatel jistě mohl získat v Maďarsku nové řidičské oprávnění, ovšem až po uplynutí doby, kdy platil zákaz žádat o nový průkaz v Česku (tj. po uplynutí jednoho roku), to samozřejmě za podmínky, že by skutečně přemístil své bydliště do Maďarska.

§ 123e Odečítání bodů

(1) Řidiči, kterému nebyl ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, na jehož základě mu byl v registru řidičů zaznamenán naposled stanovený počet bodů, pravomocně uložen správní trest za přestupek nebo za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, kázeňský trest za jednání mající znaky přestupku nebo trest za trestný čin, spáchaný jednáním zařazeným do bodového hodnocení,

¹⁹¹ Tamtéž, s. 270.

Jako výrazný prvek změkčení dopadů bodového systému a také jako prvek jeho výchovného působení na řidiče zákon stanovuje možnost odečítání bodů. Body se neodečítají do mínusu, ale pouze do nuly. Tomu odpovídá zákonná dikce, podle níž se odečítání týká výlučně „dosažených“ (tj. zaznamenaných) bodů.

Podmínkou odečítání bodů je, že řidič nebyl po stanovenou dobu pravomocně postižen za jednání, které podléhá bodovému hodnocení, bez ohledu na to, zda se případně ve sledované době takového protiprávního jednání objektivně dopustil. Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností odečítá body z úřední povinnosti, aniž by o to ten, jehož se odečtení bodů týká, musí žádat.

Pokud by následně vyšlo najevo, že se řidič v rozhodné době některého z evidovaných protiprávních jednání dopustil, nemá to již na odečtení bodů žádný vliv, odečtené body nemohou být v takovém případě opětovně zaznamenány.¹⁹²

- a) po dobu 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, se odečtou 4 body z celkového počtu dosažených bodů,
- b) po dobu 24 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, se odečtou 4 body z celkového počtu dosažených bodů zbývajících po odečtení bodů podle písmene a),
- c) po dobu 36 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, se odečtou všechny zbývající body.

K tomuto dni provede příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností záznam v registru řidičů o odečtení bodů z dosaženého počtu stanovených bodů řidiči, a to nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne, kdy vznikl řidiči nárok na odečtení bodů.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 26. srpna 2021, č. j. 8 As 347/2019-29, č. 4247/2021 Sb. NSS)

Postupem podle § 123e odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, jsou řidiči v důsledku plynutí času odečítány body z celkového bodového hodnocení, nikoli od konkrétních záznamů bodů v registru řidičů. Odečtení bodů odpovídajících počtem konkrétnímu záznamu proto bez dalšího nebrání tomu, aby řidič oprávněně podal námitky proti takovému záznamu bodů v registru řidičů (§ 123f téhož zákona).

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 14. března 2014, č. j. 4 As 151/2013-25, www.nssoud.cz):

Pokud řidič spáchal dne 20. 1. 2011 přestupek, za který mu byla uložena pokuta v blokovém řízení a zaznamenány 2 body, a následně dne 20. 1. 2012 spáchal další přestupek zařazený do bodového hodnocení, potom ke dni 20. 1. 2012 nesplnil podmínky pro odpočet bodů z registru řidičů, neboť doba po sobě jdoucích 12 kalendářních měsíců, po jejímž uplynutí se podle § 123e odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu odečtou 4 body z celkového počtu dosažených bodů, uplynula teprve posledním okamžikem dne, který se svým označením shoduje se dnem, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty, tedy dne 20. 1. 2012 ve 24:00 hodin.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 3. 5. 2011, č. j. 8 As 23/2010-89, www.nssoud.cz):

I. Dosáhne-li řidič 12 bodů, a to nezávisle na přerušení běhu lhůt daných v § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, nemůže se takto získaných bodů zbavit řádným chováním, s nímž

¹⁹² Tamtéž, s. 272.

počítá § 123e odst. 1, ale pouze způsobem stanoveným v § 123d odst. 1 a 3, která upravují, jakým způsobem musí řidič postupovat při dosažení 12 bodů.

II. Na důsledek dosažení 12 bodů nemá vliv odkladný účinek námitek stanovený v § 123f odst. 4 zákona, neboť skrze tento procesně právní institut je možné toliko oddálit následky dosažení 12 bodů (přerušením běhu lhůt uvedených v § 123c odst. 3), nikoliv jen zvrátit.

(2) Řidiči se rovněž odečtou body, které mu byly zaznamenány na základě pravomocného rozhodnutí o

a) přestupku nebo trestném činu po pravomocném zrušení tohoto rozhodnutí, nebo

b) podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, pokud v trestním řízení, ve kterém se pokračovalo, nedošlo k odsouzení řidiče pro trestný čin, který spáchal jednáním zařazeným do bodového hodnocení.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 2. února 2021, č. j. 1 As 174/2020-26, č. 4146/2021 Sb. NSS):

Osvědčí-li se řidič ve zkušební době podmíněně zastaveného trestního stíhání (§ 307 odst. 3, § 308 trestního řádu), není to důvodem pro odpočet bodů z bodového hodnocení řidiče podle § 123e odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.

(3) Po dobu výkonu trestu nebo správního trestu zákazu činnosti, spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, nebo po dobu výkonu závazku zdržet se řízení motorových vozidel pro účely podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání neběží doba pro odečítání bodů podle odstavce 1.

(4) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností rovněž provede záznam v registru řidičů o odečtení 4 bodů z dosaženého počtu bodů řidiči, který podal písemnou žádost o odečtení bodů a

a) doložil žádost potvrzením o ukončeném školení bezpečné jízdy ve středisku bezpečné jízdy podle zvláštního právního předpisu⁴⁾, které není starší než 1 měsíc od podání žádosti, a

b) neměl ke dni ukončení školení bezpečné jízdy ve středisku bezpečné jízdy v registru řidičů zaznamenáno více než 10 bodů za porušení právních předpisů ohodnocená méně než 6 body.

⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 02. prosince 2015, č. j. 6 As 289/2014–59, č. 3360/2016 Sb. NSS)

„Zákaz řídit motorová vozidla v době zadržení řidičského průkazu dle § 118b odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, platí pro držitele řidičského oprávnění i v rámci školení bezpečné jízdy na výcvikové ploše školicího střediska. Nedodrží-li tento zákaz, nemůže ze svého protiprávního jednání čerpat výhodu odečtu bodů z registru řidičů dle § 123e odst. 4 téhož zákona.“

(5) Příslušný úřad obce s rozšířenou působností provede záznam o odečtení bodů ke dni ukončení školení ve středisku bezpečné jízdy, a to nejpozději do 3 pracovních dnů od podání žádosti. Příslušný úřad obce s rozšířenou působností může provést záznam o odečtení bodů řidiči na základě potvrzení o ukončeném školení bezpečné jízdy pouze jednou za kalendářní rok.

§ 123f

(1) Nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu.

O zaznamenávání bodů se nevede správní řízení a nevydává se o něm správní rozhodnutí. Ten, jehož se záznam týká, tedy nemá možnost se k záznamu vyjádřit ještě před jeho provedením. Vychází se z předpokladu, že možnost vyjádřit se již měl v předcházejícím soudním či správním řízení, jehož výsledek (pravomocné rozhodnutí) je pro zaznamenání bodů určující. Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností je při zaznamenávání bodů vázán přílohou k zákonu č. 361/2000 Sb., která při zaznamenávání bodů nepřipouští žádné správní uvážení. Zákon i přes to (či možná právě proto) upravuje možnost, jak se může řidič proti zaznamenaným bodům ohradit. Touto možností jsou písemné námitky, které se podávají u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Při posuzování důvodnosti námitek správnímu orgánu nepřísluší přezkoumávat žádné z rozhodnutí podle § 123b odst. 1 (s výjimkou případů, kdy tento úřad sám rozhodoval v posledním stupni).

(...)

V rámci posouzení důvodnosti uplatněných námitek se může úřad zabývat pouze tím, zda body byly oprávněně zaznamenány konkrétní osobě a v konkrétní výši, přičemž je i nadále vázán pravomocným rozhodnutím, na jehož základě k započtení bodů došlo (viz § 123b odst. 2). Podle § 73 odst. 2 správního řádu zde totiž platí, že pravomocné rozhodnutí je závazné pro účastníky řízení, v němž bylo toto rozhodnutí vydáno, a pro všechny správní orgány. Stejně tak je pro správní orgány závazné i pravomocné rozhodnutí soudu.

Příslušný úřad námitky posoudí a shledá-li je důvodnými, postupuje podle § 123f odst. 2 tak, že provede v registru řidičů opravu v zaznamenaných bodech. Nepovažuje-li námitky za důvodné, postupuje podle § 123f odst. 3.

Lhůta pro podání námitek není nijak omezena. Námitky lze podat i způsobem uvedeným v § 117, tedy jako elektronické podání se zaručeným elektronickým podpisem, podání prostřednictvím držitele poštovní licence, či prostřednictvím datové schránky. Naopak nepřipadá v úvahu jejich ústní podání do protokolu, protože u nich zákon jednoznačně vyžaduje písemnou formu.¹⁹³

(2) Shledá-li obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky důvodnými, nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne, kdy mu byly námitky doručeny, provede opravu záznamu o dosaženém počtu stanovených bodů v registru řidičů a neprodleně písemně vyrozumí o provedené opravě záznamu řidiče.

(3) Shledá-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky řidiče nedůvodnými, rozhodnutím námitky zamítne a provedený záznam potvrdí. Vydání rozhodnutí může být prvním úkonem správního orgánu v řízení.

(4) Podá-li řidič po dosažení celkového počtu 12 bodů námitky proti provedenému záznamu bodů běh lhůt stanovených v § 123c odst. 3 se přerušuje ode dne doručení námitek příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do dne, v němž rozhodnutí podle odstavce 3 nabude právní moci.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 27. dubna 2016, č. j. 6 As 60/2016-23, č. 3423/2016 Sb. NSS)

„I. Při záznamu bodů do registru řidičů se zásada příkazu retroaktivity ve prospěch pachatele (čl. 40 odst. 6 věta druhá Listiny základních práv a svobod) ve smyslu usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014-55, č. 3339/2016 Sb. NSS, uplatní toliko v těch případech, kdy ke změně zákona v pachatelův prospěch (ke

¹⁹³ Tamtéž, s. 276.

snížení počtu bodů zaznamenávaných za daný přestupek) došlo v období mezi spácháním přestupku a okamžikem nabytí právní moci rozhodnutí o tomto přestupku. Usnesení rozšířeného senátu čj. 6 As 114/2014-55 nelze interpretovat tak, že by správním orgánům až v řízení o námitkách přikazovalo v případech, kdy byl přestupek spáchán i o něm bylo pravomocně rozhodnuto před změnou právní úpravy, znovu rozhodovat o "potrestání" přestupce a revidovat body zaznamenané v registru řidičů jen proto, že v době po uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení nebo nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku a před námitkovým řízením došlo ke změně zákona ve prospěch pachatele.

II. Přezkoumává-li správní orgán v námitkovém řízení (§ 123f zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích) správnost počtu bodů zaznamenaných do registru řidičů, činí tak ve vztahu k zákonu účinnému v době spáchání přestupku (čl. 40 odst. 6 věta první Listiny základních práv a svobod) nebo - pokud je to pro pachatele příznivější (čl. 40 odst. 6 věta druhá Listiny základních práv a svobod) - ve vztahu k zákonu účinnému ke dni rozhodnutí v blokovém řízení či ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku.“

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 29. března 2017, č. j. 8 As 186/2016-35, www.nssoud.cz)

V situaci, kdy ve správním řízení nemohl být předložen samotný pokutový blok, neboť byl skartován, souhlasí Nejvyšší správní soud s argumentací krajského soudu dovozující, že oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení by mělo obsahovat všechny obligatorní náležitosti pokutového bloku s výjimkou podpisů. Konstatování krajského soudu, podle něhož musí být v takovém oznámení přiměřeně uveden popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, druh a výměra sankce, přičemž je možné s ohledem na specifika blokového řízení přijmout i strohé a zkratkové formulace, je-li z nich patrné, komu, kdy a za jaký přestupek byla pokuta v blokovém řízení uložena, je pak v souladu nejen s krajským soudem citovaným usnesením Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2001, sp. zn. 21 Cdo 775/2000, ale i se soudobou judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek NSS ze dne 26. 5. 2016, č. j. 7 As 63/2016-47). Z druhého ze zmiňovaných rozhodnutí plyne, že pokutový blok (zde oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení) nelze posuzovat s rigidní přísností. Je tak především třeba, aby konkrétní jednání konkrétní osoby bylo v bloku popsáno natolik jednoznačně a určitě, že nebude zaměnitelné s jiným jednáním.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 4. listopadu 2015, č. j. 6 As 294/2014-40, č. 3340/2016 Sb. NSS)

Provedeným záznamem, kterým bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů, je ve smyslu § 123f odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, každý ze záznamů, kterými bylo v součtu dosaženo 12 bodů. Včasné podání námitek proti kterémukoliv z těchto záznamů má za následek přerušení běhu lhůt stanovených v § 123c odst. 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 4. ledna 2012, č. j. 3 As 19/2011-74, www.nssoud.cz)

Ke zpochybnění údajů oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení, které zakládá povinnost správního orgánu vyžádat další důkazy prokazující skutečnosti zde uvedené, nedochází vždy, když řidič namítne, že přestupek nespáchal nebo že si jej není vědom. Je totiž třeba rozlišit případy, kdy řidič pouze uvede, že se přestupku nedopustil, a případy, kdy současně uvede skutečnosti konkretizující toto tvrzení, např. že se v době údajného spáchání přestupku nacházel v jiném místě nebo že v tuto dobu vozidlo neřídil, případně svá tvrzení podloží navrženými důkazy. Správní orgán vedle těchto tvrzení řidiče současně posuzuje i kvalitu oznámení z toho hlediska, jaké množství údajů prokazujících spáchání přestupku konkrétním řidičem obsahuje.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 6. srpna 2009, č. j. 9 As 96/2008–44, www.nssoud.cz)

Správní orgán rozhodující v řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů (§ 123f zákona č. 361/2000 Sb., zákon o silničním provozu) je oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy či soudu ve smyslu § 123b odst. 1 a 2 citovaného zákona), zda záznam v registru řidičů byl proveden zcela v souladu s tímto způsobilým podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá v příloze k citovanému zákonu obsaženému bodovému hodnocení jednání. Správní orgán však v tomto řízení zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden, neboť na tyto akty je třeba nahlížet jako na správné a zákonné, a to až do okamžiku než je příslušný orgán veřejné moci zákonem předvídaným postupem prohlásí za nezákonné a zruší je (zásada presumpce správnosti aktů orgánů veřejné moci).

HLAVA VI

STÁTNÍ SPRÁVA

§ 124

Působnost

(1) Státní správu ve věcech provozu na pozemních komunikacích vykonává ministerstvo, které je ústředním orgánem státní správy ve věcech provozu na pozemních komunikacích, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, Ministerstvo vnitra a policie.

(2) Ministerstvo

- a) povoluje výjimky podle § 43 odst. 5 nebo 6,
- b) stanoví po písemném vyjádření Ministerstva vnitra místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích na dálnici a užití zařízení pro provozní informace na dálnici,
- c) rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí krajského úřadu vydaného podle tohoto zákona,
- d) vede centrální registr řidičů a informační systém digitálního tachografu,
- e) zabezpečuje výrobu a distribuci řidičských průkazů, mezinárodních řidičských průkazů a dalších dokladů stanovených tímto zákonem,
- f) zabezpečuje výrobu a na základě požadavků obecních úřadů obcí s rozšířenou působností i distribuci karet řidiče,
- g) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích,
- h) na žádost příslušného orgánu jiného členského státu ověřuje a sděluje údaje o platnosti a rozsahu řidičských oprávnění.

(3) Ministerstvo nebo jím pověřená osoba zajišťuje informovanost veřejnosti o situacích v provozu na pozemních komunikacích, které mají vliv na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Za tím účelem jsou policie, obecní policie, silniční správní úřady, správci pozemních komunikací a Hasičský záchranný sbor České republiky povinni poskytovat ministerstvu aktuální informace, které mají vliv na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Prováděcí právní předpis stanoví druh informací, které mají vliv na bezpečnost a plynulost silničního provozu, způsob předávání informací, způsob sběru informací a způsob zveřejňování informací pro potřeby dopravní veřejnosti.

(4) Krajský úřad

- a) povoluje výjimky podle § 43 odst. 5,
- b) stanoví místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích na silnici I. třídy a užití zařízení pro provozní informace na silnici I. třídy; místně příslušný je krajský úřad, v jehož územním obvodu se silnice I. třídy nachází,
- c) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- a) pověřuje osoby oprávněné k zastavování vozidel podle § 79 odst. 1 písm. j),
- b) uděluje, podmiňuje, omezuje, odnímá a vrací řidičské oprávnění a zrušuje podmínění nebo omezení řidičského oprávnění,
- c) nařizuje přezkoumání zdravotní způsobilosti držitele řidičského oprávnění,
- d) nařizuje přezkoušení z odborné způsobilosti držitele řidičského oprávnění,
- e) vydává a vyměňuje řidičské průkazy a mezinárodní řidičské průkazy,
- f) vyměňuje řidičské průkazy členského státu, řidičské průkazy vydané cizím státem a řidičské průkazy neodpovídající úmluvám podle § 116,
- g) zapisuje do mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem skutečnosti podle § 107 a oznamuje je orgánu cizího státu, který tento mezinárodní řidičský průkaz vydal,
- h) vede registr řidičů a vydává data z registru řidičů,
- i) vydává karty řidiče a přijímá odevzdané karty řidiče,
- j) vydává speciální označení vozidel podle § 67,
- k) projednává přestupky podle tohoto zákona a vede řízení o zadržení řidičského průkazu,
- l) provádí v registru řidičů záznamy o počtech bodů dosažených řidiči v bodovém hodnocení a o odečtu bodů,
- m) projednává námitky a rozhoduje ve věci záznamu o počtu řidičem dosažených bodů v bodovém hodnocení,
- n) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích,
- o) informuje orgán činný v trestním řízení, který rozhodl o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání,
 - 1. o odevzdání řidičského průkazu držitelem řidičského průkazu, který se zavázal zdržet se řízení motorových vozidel pro účely tohoto podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání,
 - 2. o žádosti o řidičské oprávnění osoby, která se zavázala zdržet se řízení motorových vozidel pro účely podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, která byla podána v průběhu výkonu tohoto závazku; zároveň obecní úřad obce s rozšířenou působností informuje orgán činný v trestním řízení o tom, zda žadatel doložil odbornou způsobilost.

(6) Obecní úřad obce s rozšířenou působností stanoví místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích na silnici II. a III. třídy, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci a užití zařízení pro provozní informace na silnici II. a III. třídy, místní

komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci. Místně příslušný je obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu se pozemní komunikace nachází.

(7) Kterýkoli obecní úřad obce s rozšířenou působností je příslušný k

a) vedení řízení o

1. udělení nebo rozšíření řidičského oprávnění,
2. vydání řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu,
3. výměně řidičského průkazu členského státu nebo řidičského průkazu vydaného cizím státem,
- b) přijetí vzdání se řidičského oprávnění podle § 93 odst. 2 písm. c) nebo § 94 odst. 2, přijetí oznámení změny údajů v řidičském průkazu nebo mezinárodním řidičském průkazu, přijetí ohlášení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu a k dalším souvisejícím úkonům,
- c) poskytnutí údajů z registru řidičů nebo k vydání výpisu z registru řidičů o záznamech bodového hodnocení řidiče,
- d) vydání karty řidiče a přijetí odevzdané karty řidiče a
- e) zápisu mentora do registru řidičů a zrušení tohoto zápisu na žádost sedmnáctiletého řidiče.

(8) Obecní úřad obce s rozšířenou působností, který vedl řízení nebo provedl úkon podle odstavce 7, zapíše související údaje do registru řidičů.

(9) K činnostem uvedeným v hlavě III, IV a V tohoto zákona, které vykonává obecní úřad obce s rozšířenou působností, s výjimkou činností uvedených v odstavci 7 nebo 8, je příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu se nachází obvyklé bydliště žadatele o řidičské oprávnění, žadatele o vrácení řidičského oprávnění, držitele řidičského oprávnění nebo držitele řidičského průkazu nebo, jde-li o osoby bez obvyklého bydliště na území České republiky, místo studia. Ke zrušení zápisu mentora podle § 83a odst. 6 písm. b) je příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu se nachází obvyklé bydliště mentora; nemá-li mentor na území České republiky obvyklé bydliště, příslušný je obecní úřad obce s rozšířenou působností, který provedl první záznam údajů o této osobě v registru řidičů.

(10) Ministerstvo vnitra spolupracuje s ministerstvem při provádění prevence v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(11) Policie vykonává dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích tím, že

- a) kontroluje dodržování povinností účastníků a pravidel provozu na pozemních komunikacích a podílí se na jeho řízení,
- b) objasňuje dopravní nehody,
- c) vede evidenci dopravních nehod,
- d) projednává příkazem na místě přestupky podle tohoto zákona,
- e) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(12) Při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích jsou policisté oprávněni zejména

- a) dávat pokyny k řízení provozu na pozemních komunikacích,
- b) zastavovat vozidla,
- c) zabránit v jízdě řidiči podle § 118a,
- d) zadržet řidičský průkaz podle § 118b,
- e) zakázat řidiči jízdu na nezbytně nutnou dobu nebo mu přikázat směr jízdy, vyžaduje-li to bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, popřípadě jiný veřejný zájem,
- f) vyzvat řidiče a učitele autoškoly k vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,
- g) vyzvat řidiče a učitele autoškoly k vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou,
- h) vyzvat řidiče motorového vozidla k předložení dokladů k řízení a provozu vozidla,
- i) vyzvat řidiče vozidla, aby podrobil vozidlo technické silniční kontrole, kontrole umístění, upevnění nebo zajištění nákladu, kontrole hmotnosti vozidla nebo jízdní soupravy, kontrole poměru hmotností vozidel v jízdní soupravě, kontrole rozložení hmotnosti na nápravy, skupiny náprav, kola nebo skupiny kol, kontrole rozměrů vozidla nebo jízdní soupravy včetně nákladu nebo kontrole dodržení podmínek spojitelnosti vozidel v jízdní soupravu,
- j) rozhodnout o odstranění vozidla, je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci, postupem dle § 45 odst. 4, nebo vozidla, které neoprávněně stojí na vyhrazeném parkovišti,
- k) použít technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla podle zvláštního právního předpisu¹³⁾.
- l) vybírat kauce podle § 124a,
- m) zadržet osvědčení o registraci vozidla podle § 6b,
- n) zajistit vozidlo nebo tabulky registrační značky vozidla podle § 124c.

⁷⁾ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁾ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

(13) Příkazem na místě může obecní policie projednat přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bodů 1, 3 až 14 a § 125c odst. 1 písm. g). Příkazem na místě může obecní policie dále projednat přestupek podle tohoto zákona spáchaný

- a) porušením místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích,
- b) nedovoleným zastavením nebo stáním vozidla na pozemní komunikaci,
- c) užitím vyhrazeného jízdního pruhu v rozporu s § 14 odst. 1 nebo nesplněním povinností stanovených v § 14 odst. 2,
- d) porušením pravidel pro chůzi, jízdu na jízdním kole, jízdu nemotorových vozidel, jízdu na zvířatech, vedení a hnaní zvířat nebo užívání osobního přepravníku,
- e) porušením povinnosti přepravované osoby, která se může aktivně podílet na jízdě vozidla, během jízdy nebo bezprostředně před jejím zahájením nepožít alkoholický nápoj nebo neužít jinou návykovou látku nebo nezahájit jízdu v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohla být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, nebo
- f) porušením pravidel pro provoz v obytné, pěší, cyklistické nebo sdílené zóně.

(14) Příkazem na místě může Vojenská policie projednat přestupek podle tohoto zákona, jde-li o osobu provádějící výcvik řidičů vozidel ozbrojených sil nebo osobu, vůči které provádí úkony podle § 9 zákona o Vojenské policii, s výjimkou vojáků v činné službě.

§ 124a

Vybírání kaucí

(1) Policista je při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích oprávněn vybrat kauci v rozmezí od 3 500 Kč do 50 000 Kč od řidiče, který je podezřelý ze spáchání přestupku podle tohoto zákona, je-li důvodné podezření, že se bude vyhýbat řízení o přestupku nebo že by případné vymáhání uložené pokuty bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, popřípadě nebylo vůbec možné.

(2) Výše kaucí nesmí překročit nejvyšší výměru pokuty, kterou lze za daný přestupek uložit.

(3) Při výběru kaucí policista poučí řidiče o účelu vybrání kaucí a podmínkách jejího vrácení a vystaví ve 3 vyhotoveních písemné potvrzení o vybrání kaucí, ve kterém musí být uveden důvod vybrání kaucí, její výše a správní orgán, který je příslušný k vedení řízení o přestupku.

(4) Policista ponechá 1 vyhotovení potvrzení o vybrání kaucí pro evidenční účely policie, 1 vyhotovení předá řidiči a 1 vyhotovení předá spolu s kaucí nejpozději následující pracovní den správnímu orgánu, který je příslušný k vedení řízení o přestupku.

(5) Kauci nelze vybrat od osoby

a) požívající imunit a výsad podle zákona nebo mezinárodního práva,

b) jejíž jednání mající znaky přestupku se neprojednává podle zákona o přestupcích,

c) podezřelý ze spáchání přestupku, nedosahuje-li nejvyšší výměry pokuty za tento přestupek alespoň 5 000 Kč.

§ 124b

Vrácení, započtení a propadnutí kaucí

(1) Kauce se vrátí v plné výši, nebyl-li řidič v řízení o přestupku shledán vinným z jeho spáchání.

(2) Je-li v řízení o přestupku uložena řidiči pokuta a povinnost k úhradě nákladů řízení, rozhodne správní orgán o započtení složené kaucí na zaplacení uložené pokuty a nákladů řízení. Je-li vybraná kauce vyšší než uložena pokuta a náklady řízení, vrátí se řidiči část kaucí zbývající po započtení kaucí na zaplacení uložené pokuty a nákladů řízení.

(3) Kauce propadne, jestliže nelze

a) řízení ukončit rozhodnutím ve věci proto, že podezřelý z přestupku je nedosažitelný nebo nečinný, nebo

b) rozhodnutí ve věci, kterým byl řidič shledán vinným, nelze doručit z důvodů uvedených v písmeni a).

(4) Vrací-li se kauce nebo její část, vyzve správní orgán bez zbytečného odkladu řidiče k vyzvednutí kaucí nebo její části nebo ke sdělení potřebných údajů o bankovním účtu, na který lze kauci nebo její část vrátit. Výzva se doručuje do vlastních rukou. Kauce nebo její část propadá, nevyzvedne-li si ji řidič do 1 roku ode dne doručení výzvy nebo nesdělí-li v této lhůtě potřebné údaje o bankovním účtu. Nepodaří-li se výzvu doručit, kauce nebo její část propadá, nevyzvedne-li si ji řidič do 2 let ode dne odeslání výzvy nebo nesdělí-li v této lhůtě potřebné údaje o bankovním účtu.

(5) Propadlá kauce je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost správního orgánu, který je příslušný k vedení řízení o přestupku.

§ 124c

Zajištění vozidla a zadržení tabulek registrační značky

(1) Je-li policista oprávněn vybrat kauci a řidič kauci na výzvu nesloží, přikáže policista řidiči jízdu na nejbližší místo z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích vhodné k odstavení vozidla a

a) zajistí vozidlo použitím technického prostředku nebo jeho odtahem, nebo

b) zakáže pokračovat v jízdě a zadrží tabulky registrační značky vozidla; pokud je řidič vozidla odmítne na výzvu policisty vydat, tabulky registrační značky odejme.

(2) Škody způsobené v souvislosti se zajištěním vozidla nebo zadržením tabulek registrační značky vozidla, zejména škody způsobené omezením užívání vozidla a náklady spojené s jízdou vozidla do místa odstavení a s odstavením tohoto vozidla, jdou k tíži řidiče. Odpovědnost řidiče nebo provozovatele vozidla za vozidlo, náklad a přepravované osoby není zajištěním vozidla nebo zadržením tabulek registrační značky vozidla dotčena.

(3) Při postupu podle odstavce 1 poučí policista řidiče o podmínkách uvolnění vozidla nebo vrácení tabulek registrační značky vozidla a vystaví ve 3 vyhotoveních potvrzení o zajištění vozidla nebo zadržení tabulek registrační značky vozidla. V potvrzení uvede důvod zajištění nebo zadržení, důvod uložení kauce a její výši a správní orgán příslušný k vedení řízení o přestupku. Pro nakládání s potvrzením se § 124a odst. 4 použije obdobně.

(4) V případě zajištění vozidla nebo zadržení tabulek registrační značky vozidla lze kauci složit u policie nebo u správního orgánu příslušného k vedení řízení o přestupku. Orgán, který kauci vybral, o tom vydá řidiči písemné potvrzení; na obsah potvrzení se § 124a odst. 3 použije obdobně. Policie předá složenou kauci nejpozději následující pracovní den správnímu orgánu, který je příslušný k vedení řízení o přestupku. O složení kauce u správního orgánu příslušného k vedení řízení o přestupku tento správní orgán bezodkladně informuje policii.

(5) Policie neprodleně vrátí zadržené tabulky registrační značky vozidla nebo uvolní zajištěné vozidlo řidiči nebo jeho provozovateli, jestliže

a) byla složena kauce,

b) řidič nebyl v řízení o přestupku shledán vinným z jeho spáchání,

c) byla zaplacená pokuta a náklady řízení uložené v řízení o přestupku, nebo

d) zanikla odpovědnost za přestupek.

(6) Nevrátila-li policie zadržené tabulky registrační značky vozidla do 3 let ode dne jejich zadržení, řidiči nebo provozovateli vozidla se tyto tabulky již nevrací a policie je předá správnímu orgánu příslušnému k vedení registru vozidel nebo cizímu státu, který je vydal.

(7) O zadržení nebo vrácení tabulek registrační značky vozidla zapsaného v registru silničních vozidel informuje policie ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup.

§ 125b

Státní odborný dozor a vrchní státní odborný dozor

(1) Státní odborný dozor a vrchní státní odborný dozor (dále jen „státní dozor“) nad výkonem působností ve věcech provozu na pozemních komunikacích podle tohoto zákona a zvláštního právního předpisu³⁰⁾ (dále jen „výkon působností“) vykonávají krajské úřady^{38a)} a ministerstvo.

(2) Ministerstvo vykonává vrchní státní odborný dozor nad výkonem působností obecními úřady obcí s rozšířenou působností a krajskými úřady.

(3) Pověření k výkonu státního odborného dozoru nebo vrchního státního odborného dozoru ve věcech silničního provozu ve formě průkazu vydává správní orgán, do jehož působnosti výkon dozoru spadá. Náležitosti průkazu a jeho vzor stanoví prováděcí právní předpis.

Uvedené ustanovení se v poznámce pod čarou ³⁰⁾ odkazuje na již zrušený zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích (který byl nahrazen zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich) a dále ^{38a)} na § 69 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (aktuálně by se však mělo jednat o § 69a, který stanovuje v rámci přenesené působnosti krajskému úřadu provádět dozor nad obcemi vykonávajícími přenesenou působnost).

Přestupky

§ 125c

Přestupky fyzických osob

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích

a) řídí vozidlo,

1. na němž není v rozporu s § 5 odst. 2 písm. k) umístěna tabulka registrační značky nebo je umístěna tabulka registrační značky, která nebyla vozidlu přidělena,

O uvedený přestupek půjde především tehdy, pokud na vozidle bude zcela absentovat tabulka registrační značky (jedna či obě), ač na něm povinně musí být umístěna. Může se jednat jak o motorové, tak i nemotorové (přípojně) vozidlo, neboť v případě jízdní soupravy řidič řídí celou jízdní soupravu, tj. každé vozidlo do ní zapojené. O uvedený přestupek dále půjde, bude-li na vozidle umístěna tabulka s jinou registrační značkou, než která byla vozidlu přidělena, tj. z jiného vozidla nebo též převozní značka s propadlou lhůtou platnosti (nejčastěji zahraniční).

Za tento přestupek se uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od 6 do 18 měsíců. Body se nezaznamenávají.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 15. června 2023, č. j. 9 As 172/2021–34, www.nssoud.cz):

Stěžovatel mohl a měl vědět, že v důsledku jakéhokoli střetu může dojít k upadnutí registrační značky a byl tedy povinen zkontrolovat technický stav vozidla. S ohledem na to, že tak neučinil, popř. pouze „vizuálně při odjíždění“ provedl kontrolu druhého vozidla, nezachoval potřebnou míru opatrnosti a dopustil se přestupkového jednání ve formě nedbalosti ve smyslu § 15 odst. 3 písm. b) zákona č. 250/2016, o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 125c odst. 1 písm. a) bodu 1. zákona o silničním provozu, tj. řízení vozidla bez registrační značky.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 14. ledna 2016, č. j. 10 As 113/2014–71, www.nssoud.cz):

Každý řidič je povinen zkontrolovat před jízdou technické podmínky a další náležitosti svého vozidla. Nelze sice vyloučit, že výjimečně dojde i k situaci, že registrační značka spadne bez zanedbání povinností řidiče zcela náhodou během jízdy a řidič tuto skutečnost zjistí až při silniční kontrole, ale v takovém případě je tuto nahodilou událost důvěryhodným způsobem prokázat (svědecká výpověď, fotodokumentace apod.).

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 30. července 2015, č. j. 9 As 230/2014–35, www.nssoud.cz):

Státní poznávací značkou (registrační značkou), jak ji má na mysli § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), se míní taková identifikační značka vozidla, kterou provozovatel vozidla získává prostřednictvím žádosti o registraci vozidla u českého úřadu – nikoli jakákoli identifikační značka bez ohledu na její cizozemský původ a na její prošlou platnost.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 14. února 2013, č. j. 7 As 79/2012–54, www.nssoud.cz):

Povinností řidiče je používat vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zákonem o podmínkách provozu vozidel včetně umístění tabulky registrační značky na své vozidlo, neboť se bezpochyby o technickou podmínku jedná.

Povinnost umístit na vozidlo tabulku registrační značky je splněna tehdy, je-li na vozidle tabulka registrační značky umístěna řádně, tedy v takovém počtu a na takovém místě, které stanoví vyhláška o registraci vozidel.

2. jehož tabulka registrační značky je v rozporu s § 5 odst. 2 písm. l) zakryta, nečitelná nebo upravena anebo umístěna tak, že je znemožněna nebo podstatně ztížena její čitelnost,

Tento přestupek může být spáchán mnoha různými způsoby, od nedbalostní nečitelnosti registrační značky způsobené sněhem či blátem, kterou však může řidič eliminovat kontrolou vozidla před jízdou, až po úmyslné zakrývání, upravování či umísťování registrační značky tak, že je podstatně ztížena či dokonce znemožněna její čitelnost. Ke způsobu a umístění tabulky s registrační značkou na vozidle lze odkázat na

§ 32 vyhl. č. 343/2014 Sb.

(1) Tabulka s registrační značkou se umístí tak, aby byla na místě určeném konstrukčním řešením silničního vozidla a při běžném provozu na pozemních komunikacích nedošlo k její ztrátě.

(2) **Tabulka s registrační značkou** se tvarově upravuje pouze podle místa, na kterém je umístěna tak, aby úpravou byla zachována její čitelnost. Tabulka s registrační značkou, s výjimkou registrační značky pro mopedy, **má být v čistém stavu za nesnížené viditelnosti čitelná na vzdálenost nejméně 40 metrů.**

(3) Tabulka s registrační značkou se umísťuje na silniční vozidlo svojí spodní hranou dole a přibližně vodorovně k vozovce. Na tabulku s registrační značkou ani do její těsné blízkosti se neumisťují žádné nápisy nebo vyobrazení, které by narušily její čitelnost nebo rozlišovací schopnost, pokud není v této vyhlášce nebo jiným právním předpisem stanoveno jinak.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od 6 do 18 měsíců. Body se nezaznamenávají.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 29. listopadu 2022, č. j. 2 As 187/2021–20, Právní rozhledy č. 5/2023, s. 185, www.nssoud.cz)

Povinnost mít čistou registrační značku má význam pro kontrolu pohybu vozidel na pozemních komunikacích, za špatných povětrnostních podmínek však může v určité míře krátkodobě ustoupit řidičskému komfortu. Postačí tedy, pokud řidič značku zkontroluje a případně očistí v situacích, kdy to může učinit bez nedůvodné ztráty komfortu, například při tankování paliva nebo jiné podobné zastávce vyvolané okolnostmi.

Kontrolovat registrační značku k prevenci její nečitelnosti v průběhu jízdy, pokud před jejím zahájením kontrolu již provedl a žádné nedostatky neshledal, bude řidič zpravidla pouze tehdy,

pokud s ohledem na povahu provozních podmínek bude důvodné domnívat se, že došlo k nějaké změně v čitelnosti dopravní značky.

3. které je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích^{34a)} z důvodu nebezpečné závady²⁾, nebo

Nebezpečné závady, které vzhledem ke své povaze nebo rozsahu významně zvyšují ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nebo nepříznivé působení provozu vozidla nebo jízdní soupravy na životní prostředí, v důsledku kterých lze zadržet osvědčení o registraci vozidla vymezuje § 4a vyhláška č. 82/2012 Sb., o provádění kontrol technického stavu vozidel a jízdních souprav v provozu na pozemních komunikacích (vyhláška o technických silničních kontrolách). Obecně lze odkázat na přílohu 1 uvedené vyhlášky, která stanoví mimo jiné též podrobný popis závad s označením typu závady ve smyslu § 49 zákona č. 56/2001 Sb. /A-lehká, B-vážná, C-nebezpečná/, kdy ke spáchání uvedeného přestupku musí jít o závadu C-nebezpečnou.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 2 500 do 3 500 Kč. Zaznamenává se 6 bodů.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 27. července 2017, 1 As 41/2017–32, www.nssoud.cz)

Je-li řidič a provozovatel vozidla jedna a tatáž fyzická osoba, je jednočinný souběh přestupku řidiče podle zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, a přestupku provozovatele vozidla podle zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, vyloučen. Přestupek provozovatele je ve vztahu subsidiarity k přestupku řidiče, a pachatel proto bude odpovědný pouze za přestupek, kterého se dopustil v postavení řidiče.

4. jehož osvědčení o registraci vozidla bylo zadrženo nebo prohlášeno za zadržené podle § 6b a nebyl vydán protokol o technické prohlídce podle § 6c odst. 1,

Zadržením osvědčení o registraci se rozumí jeho zadržení podle § 6b za situace, kdy se zjistí při technické silniční kontrole nebo při objasňování dopravní nehody nebezpečná závada, která vzhledem ke své povaze nebo rozsahu významně zvyšuje ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nebo nepříznivé působení provozu vozidla na životní prostředí (výčet závad viz § 4a vyhl. č. 82/2012 Sb.).

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč a zákaz činnosti od 4 do 6 měsíců. Body se nezaznamenávají.

b) v rozporu s § 6a odst. 2 při technické silniční kontrole nezajede k zařízení pro provedení kontroly technického stavu nebo se neřídí pokyny osoby obsluhující toto zařízení,

Tato skutková podstata postihuje nesoučinnost řidiče při technické silniční kontrole.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 2 500 do 3 500 Kč. Body se nezaznamenávají.

c) v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,

V případě uvedeného přestupku je nutno upozornit na to, že se skládá ze dvou částí. U první, kdy řidič řídí bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky, je nutno vždy prokazovat onu „bezprostřednost“, a to zejména svědeckou výpovědí, přičemž případně zjištěná hladina alkoholu v krvi není k prokázání tohoto skutku nutná.

U druhé části, kdy řidič řídí v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky pak bude, s ohledem na tzv. nulovou toleranci pro návykové látky, k uznání viny rozhodná zpravidla skutečnost, že bude u řidiče v případě podezření z požití alkoholu prokázána dechovou zkouškou certifikovaným analyzátozem alkoholu v dechu, po odečtu nutné tolerance 0,24 g/kg, nenulová hladina, tj. min 0,01 g/kg alkoholu v krvi. V případě rozboru krve se za pozitivní považuje hodnota vyšší než 0,2. U ovlivnění jinou návykovou látkou se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou dosažením limitní hodnoty v krevním vzorku řidiče, vyplývající z nařízení vlády č. 41/2014 Sb. (blíže pak viz komentář k § 5 odst. 2 písm. b)

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč a zákaz činnosti od 6 do 18 měsíců. Zaznamenává se 6 bodů, je-li zjištěný obsah alkoholu u řidiče vyšší než 0,3 promile, nebo jedná-li se o řízení vozidla bezprostředně po užití jiné návykové látky nebo v takové době po užití jiné návykové látky, po kterou je řidič ještě pod jejím vlivem.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 18. dubna 2018, č. j. 1 As 11/2018–34, www.nssoud.cz)

„Pro posouzení naplnění znaků skutkové podstaty přestupku bylo podstatné, že žalobce prokazatelně řídil osobní automobil pod vlivem návykové látky. To bylo v souladu s § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu prokázáno tím, že množství látky THC v krevním vzorku žalobce dosáhlo limitní hodnoty stanovené prováděcím předpisem – nařízením vlády č. 41/2014 Sb. Nebylo přitom rozhodné, zda je přítomnost této látky v krvi žalobce způsobena dlouhodobou léčbou omamnými a psychotropními látkami, případně jaký reálný vliv mělo dlouhodobé užívání těchto látek na řidičské schopnosti žalobce. Závěry napadených rozhodnutí tak vylučují, že by případná indikovaná léčba mohla žalobce zbavit odpovědnosti za přestupek. Nutno také připomenout, že účelem zákona o silničním provozu je především zajištění bezpečnosti silničního provozu mimo jiné zákazem řízení osobám pod vlivem návykové látky, a to bez ohledu na to, z jakého důvodu tato osoba návykovou látku užívá.“

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 21. září 2010, č. j. 8 As 59/2010–78, č. 2168/2011 Sb. NSS):

„Řidič se dopustí přestupku podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (nyní § 125c odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, pozn. autora), pokud byla zjištěna hladina alkoholu v jeho krvi v době odběru nejméně 0,24 g/kg. Vychází-li právní rámec z tzv. nulové tolerance k hladině alkoholu v krvi řidiče, není jeho odpovědnost vyloučena tím, že se zjištěná hladina alkoholu jeví po odečtení tzv. fyziologické hladiny (0,20 g/kg) marginální.“

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 22. srpna 2007, sp. zn. 5 Tdo 874/2007, www.nsoud.cz)

1. Podle poznatků lékařské vědy není žádný, tedy ani nadprůměrně disponovaný řidič motorového vozidla, schopen bezpečně řídit motorové vozidlo, dosáhne-li hladina alkoholu v jeho krvi nejméně 1,00 g/kg (1 promile). To ovšem neznamená, že měl-li řidič v době řízení vozidla v krvi menší množství alkoholu než 1 promile, byl způsobilý k řízení vozidla. Každé ovlivnění alkoholem snižuje schopnosti k řízení, jelikož řidič pak není schopen správných a včasných vjemů a pohotových reakcí na situace vznikající v dopravním provozu. Pro trestní odpovědnost je důležité, k jak výraznému snížení těchto schopností vlivem požitého alkoholu došlo.

2. Důkazem o míře ovlivnění obviněného alkoholem a snížení jeho řidičských schopností mohou být kupř. svědecké výpovědi spolujezdců, zasahujících policistů a lékařů, kteří prováděli klinické vyšetření, jakož i svědecké výpovědi o chování obviněného, eventuelně o jeho způsobu jízdy (shodně srovnej kupř. zhodnocení poznatků Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 22. 12. 1984, sp. zn. PlsF 2/84, publikované pod č. 12/1985 Sb. rozh. tr.).

d) se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) nebo g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou,

V základě lze v případě uvedené skutkové podstaty odkázat na čl. 4 odst. 4 věty první Listiny základních práv a svobod, ze které vyplývá, že při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Při výzvě k orientačnímu vyšetření je ve veřejném zájmu, aby vyzvaná osoba strpěla toto orientační vyšetření na alkohol či jinou návykovou látku, neboť takové vyšetření trvá krátkou dobu a neomezuje neúnosně jeho svobodu pohybu. Jinak je tomu však s odborným lékařským vyšetřením, které je časově podstatně náročnější, což nepochybně znamená značný zásah do řidičovy svobody (podrobně viz NSS, č. j. 7 As 151/2011–77). Smyslem výzvy k lékařskému vyšetření je zjištění, zda vyzývaná osoba byla či nebyla pod vlivem alkoholu při řízení motorového vozidla v situaci, kdy nebylo orientační vyšetření provedeno, popřípadě provedeno bylo, ale pro závěr ohledně ovlivnění alkoholem nepostačuje výsledek orientačního vyšetření (srov. RS NSS, č. j. 2 As 146/2015). Pokud tedy bude u řidiče provedeno orientační vyšetření certifikovaným analyzátozem alkoholu v dechu v souladu s metodikou ČMI (tj. min. 2 dechové zkoušky s odstupem více než 5 minut, kdy rozdíl naměřených výsledků nesmí být větší než 10%), zásadně by neměla být nutná výzva k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření. V této souvislosti lze odkázat na § 20 odst. 3 zákona č. 65/2017 Sb., ze kterého vyplývá, že: „*Spočívá-li orientační vyšetření zjišťující obsah alkoholu v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu, splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, **odborné lékařské vyšetření se neprovede.***“

Při posouzení konkrétního případu je proto nutno za situace, kdy byla vůči řidiči učiněna výzva k odbornému lékařskému vyšetření, a to i přesto, že se tento podrobil výše uvedenému orientačnímu vyšetření dechovým analyzátozem alkoholu v dechu s řádnými výsledky (bylo tímto vyšetřením prokázáno ovlivnění alkoholem), zvážit důvodnost provedené výzvy, zda nešlo ze strany osoby činící výzvu o nedůvodné či šikanózní jednání přesahující smysl a rámec prováděné výzvy.

V případě zjišťování přítomnosti jiné návykové látky rozpoznávají přístroje, jimiž se orientační vyšetření provádí, jen některé druhy jiných návykových látek. Pokud tedy i po negativním orientačním vyšetření na jiné návykové látky, řidič vykazuje známky ovlivnění jinou návykovou látkou, může jej příslušník Policie ČR či další oprávněná osoba vyzvat k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření na zjištění přítomnosti jiné návykové látky. Chování řidiče, jakož i další důvody, které policisty vedly k této výzvě, však musí být v takovém případě řádně zdokumentovány a řidič s nimi musí být na místě seznámen (viz NSS, č. j. 7 As 151/2011–77).

Pokud je podezřelou z tohoto přestupku osoba s bydlištěm v jiném členském státě Evropské unie, obecní úřad obce s rozšířenou působností v souladu s § 125j zašle této osobě spolu s oznámením o zahájení řízení informační formulář v úředním jazyce členského státu Evropské unie, ve kterém má podezřelý bydliště.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 25 000 Kč do 75 000 Kč a zákaz činnosti od 18 do 36 měsíců. Zaznamenává se 6 bodů.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 9. října 2020, č. j. 5 As 353/2019–15, www.nssoud.cz)

V okamžiku, kdy žalobkyně odmítla i samotné lékařské vyšetření, nebyla žádost o provedení vyšetření orientačního vůbec relevantní, neboť odmítnutím výzvy k lékařskému vyšetření došlo k porušení povinnosti řidičky dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu a současně též k dokonání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. d) téhož zákona. Po výslovném odmítnutí, jež ani žalobkyně nepopírá, již nebylo možné se „vrátit“ do předcházející fáze silniční kontroly ani spáchaný přestupek „odvrátit“ upuštěním od závažného jednání.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015–54, č. 3441/2016 Sb. NSS):

„Odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky, je povinna podrobit se na výzvu dle § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod jejich vlivem, jestliže odmítla orientační vyšetření (§ 16 odst. 2 a 3 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami). Lékařskému vyšetření je povinna podrobit se taktéž osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod vlivem těchto látek, a která se orientačnímu vyšetření sice podrobila nebo podrobit nemohla, je-li u ní zapotřebí zjistit obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky nebo odstranit pochybnosti o správnosti hodnot zjištěných orientačním vyšetřením, ať už v důsledku úmyslného či neúmyslného zmaření měření, nesprávné funkčnosti testovacího přístroje, či jiné nemožnosti jeho použití.“

Krajský soud v Plzni (podle rozsudku ze dne 25. 6. 2013, č. j. 17 A 2/2012–43, č. 2977/2014 Sb. NSS):

I. Žádné ustanovení zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ani zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, nezakládá řidiči, který byl policistou vyzván k odbornému lékařskému vyšetření podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o provozu na pozemních komunikacích, a jemuž po klinickém vyšetření naordinoval lékař provedení odběru vzorků biologického materiálu, oprávnění, aby si sám z výčtu uvedeného v § 2 písm. q) zákona č. 379/2005 Sb. zvolil konkrétní druh vzorku biologického materiálu, který mu má být odebrán.

II. Neumožňuje-li formulace výzvy oprávněné osoby výběr mezi více druhy vzorků biologického materiálu, splní adresát výzvy svou povinnost, již mu jako řidiči ukládá § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, (tj. podrobit se na výzvu policisty vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem) tak, že podstoupí odborné lékařské vyšetření v rozsahu cíleného klinického vyšetření a současně akceptuje konkrétní požadavek lékařky na odběr určitého druhu vzorku biologického materiálu a podrobí se mu. Jedinou výjimku představuje situace, že by vyšetření bylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

III. Skutková podstata přestupku podle § 22 odst. 1 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (pozn. nyní § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu), bude naplněna i v případě, kdy se řidič sice odmítne podrobit požadavku na odběr jednoho druhu vzorku biologického materiálu (zde krve), ale jiný druh vzorku biologického materiálu (zde moč) k výzvě poskytne.“

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 22. února 2011, č. j. 2 As 1/2011-60, www.nssoud.cz)

„Účelem ustanovení § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích (nyní § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, pozn. autora), je potřeba zajistit spolupráci účastníka provozu na pozemních komunikacích se správními orgány, a to bez ohledu na to, zda se

v okamžiku výzvy jedná o účastníka přímého, tj. řidiče před výzvou bezprostředně řídícího motorové vozidlo.

„Řidičem, na něhož se vztahuje povinnost vymezená v § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, bude i ten řidič, který byl přímým účastníkem silničního provozu před určitým časovým okamžikem. Musí zde však existovat na první pohled zjevná souvislost mezi důvodem k učinění výzvy a účastí vyzývané osoby v provozu na pozemních komunikacích jakožto řidiče. Ačkoliv tedy v okamžiku, kdy se stěžovatel měl na základě kvalifikované výzvy podrobit vyšetření na přítomnost alkoholu, nebylo ještě dostatečně prokázáno, že se účastnil oznámené dopravní nehody, nejedná se o skutečnost, která by mohla zbavit policejní orgány oprávnění učinit výzvu ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu. Rovněž následky plynoucí z naplnění skutkové podstaty přestupku ve smyslu § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích (nyní § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, pozn. autora) zůstávají samozřejmě zachovány.“

e) řídí motorové vozidlo a

1. v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel,

Uvedené ustanovení postihuje osobu, která řídí motorové vozidlo

- ačkoliv nebyla nikdy držitelem příslušného řidičského oprávnění (též ŘO) nebo ŘO pozbyla v souvislosti se ZŘMV a nejde o TČ Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání; případně když po uplynutí správního či soudního trestu ZŘMV nepožádala o vrácení ŘO,
- v době pozbytí ŘO z důvodu dosažení 12 bodů, shodně pokud si po uplynutí jednoho roku od pozbytí ŘO nepožádala o jeho vrácení,
- s ŘP státu, který není členský státem EU, EHS ani smluvní stranou Úmluv (Ženeva 1949, Vídeň 1968), případně ŘP cizího státu, který neodpovídá Úmluvám (latinka),
- s uděleným oprávněním, ale poruší či nesplní stanovené omezení (např. brýle, k. čočky, naslouchátko).

Za tento přestupek se uloží pokuta od 25 000 Kč do 75 000 Kč a zákaz činnosti od 18 do 36 měsíců. Zaznamenávají se 4 body.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 24. března 2022, č. j. 2 As 59/2021–39, www.nssoud.cz)

Podmínění řidičského oprávnění z důvodu zdravotního nebo psychického stavu jeho držitele podle § 93 odst. 1 zákona o silničním provozu (a s tím související povinnost užít při řízení motorového vozidla pomůcky zapsané dle harmonizačních kódů v řidičském průkazu) trvá až do okamžiku zrušení tohoto podmínění rozhodnutím příslušného správního orgánu podle § 98 odst. 1 zákona o silničním provozu, nikoliv pouze do zlepšení zdravotního nebo psychického stavu držitele řidičského oprávnění.

Pokud nebylo v rozhodné době podmínění řidičského oprávnění stěžovatele zapsané v jeho řidičském průkazu příslušným správním orgánem (doposud) zrušeno, stěžovateli uložená omezení proto byla stále platná a ten mohl řídit motorové vozidlo pouze při jejich respektování (užití stanovených pomůcek).

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 13. října 2020, č. j.: 10 As 130/2019–38, www.nssoud.cz)

Řidičský průkaz státu, který je smluvní stranou Vídeňské úmluvy a nesplňuje přitom některé její formální náležitosti, je pro řízení motorových vozidel na území ČR neplatným dokladem, přičemž řízení s ním je přestupkem dle § 125c odst. 1 písm. k), nikoliv přestupkem dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1.

Nejvyšší soud (podle rozsudku ze dne 27. května 2020, sp. zn. 6 Tdo 253/2020-272, Právní rozhledy č. 11/2021, s. 411, www.nsouid.cz):

Jestliže se mohou dopustit, resp. dopustí přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku osoby, které řídí, ač jim byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všech druhů, motorové vozidlo pod dohledem učitele autoškoly, pak by postrádalo jakéhokoli opodstatnění, aby stejným způsobem nebylo nahlíženo na tzv. vybodované řidiče, řídící motorové vozidlo rovněž pod dohledem učitele autoškoly. Opačný přístup by znamenal zcela nedůvodnou preferenci tzv. vybodovaných řidičů a byl by v rozporu s podstatou a smyslem institutu pozbytí řidičského oprávnění v důsledku dosažení 12ti bodové hranice, jenž je de facto po dobu jednoho roku trvajícím zákazem řídit motorové vozidlo, přičemž po uplynutí jednoho roku lze tento důsledek odstranit na základě postupu upraveného v ustanovení § 123d citovaného zákona

Uchazeč, jemuž dosud neuběhla roční lhůta, po kterou nesmí řídit motorové vozidlo, může v rámci přezkoušení odborné způsobilosti vykonat test, nikoliv však jízdu, kterou by bylo již možno považovat za řízení motorového vozidla.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 19. dubna 2012, č. j. 7 As 137/2011-52 (www.nssoud.cz):

I. Z § 102 odst. 1 a § 94a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, vyplývá, že po uplynutí doby zákazu činnosti nemůže řidič bez dalšího opět řídit motorové vozidlo. Takový postup by byl jistě možný, ale zákonodárce zvolil jiný, a sice vrácení řidičského oprávnění na žádost ve zvláštním řízení, který vede k faktickému prodloužení doby, po kterou řidič nemůže řídit motorové vozidlo, minimálně o dobu trvání procedury vrácení.

II. Jedná-li určitá osoba v rozporu s § 94a a § 102 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a naplní tím formální znaky skutkové podstaty přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (nyní § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu, pozn. autora), je zásadně naplněn i znak materiální, ledaže by existovaly zvláštní okolnosti případu, jež by nebezpečnost příslušného jednání snižovaly natolik, že by materiální znak naplněn nebyl.

III. Domníval-li se stěžovatel, že nesplní-li rozhodnutím stanovenou povinnost odevzdat řidičský průkaz, může po uplynutí doby zákazu činnosti bez dalšího řídit, jednal natolik nezodpovědně, že u něho nelze mít materiální znak přestupku za vymizelý. Ani skutečnost, že po uplynutí doby zákazu činnosti řídil více než tři roky bez nehody či přestupku, nebezpečnost jeho jednání nesnižuje natolik, aby z materiálního hlediska již nešlo o přestupek.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 28. července 2011, č. j. 5 As 50/2011-67 (www.nssoud.cz):

„Obviněný se nemůže zhostit své odpovědnosti za přestupek dle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích (nyní § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu, pozn. autora) tím, že nepřevezme rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí jeho námitek proti záznamu bodů v registru řidičů, o kterém věděl, že musí být vydáno a na základě nepřevzetí rozhodnutí předpokládat, že k jeho postižení za dosažení 12-ti sankčních bodů nedošlo.“

2. řidičský průkaz jí byl zadržen podle § 118b odst. 1 nebo byl prohlášen za zadržený podle § 118b odst. 6,

Tohoto přestupku se dopustí řidič motorového vozidla, kterému byl zadržen řidičský průkaz policistou podle § 118b odst. 1. Zadržení řidičského průkazu je v daném okamžiku faktickým úkonem, takže tento zákaz platí od okamžiku zadržení, aniž by bylo o tomto zadrženém řidičském průkazu ze strany správního orgánu doposud pravomocně rozhodnuto.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč a zákaz činnosti od 6 do 18 měsíců. Zaznamenávají se 4 body.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 02. prosince 2015, č. j. 6 As 289/2014–59 (č. 3360/2016 Sb. NSS)

„Zákaz řídit motorová vozidla v době zadržení řidičského průkazu dle § 118b odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, platí pro držitele řidičského oprávnění i v rámci školení bezpečné jízdy na výcvikové ploše školicího střediska. Nedodržel-li tento zákaz, nemůže ze svého protiprávního jednání čerpat výhodu odečtu bodů z registru řidičů dle § 123e odst. 4 téhož zákona.“

3. v rozporu s § 3 odst. 4 není k jeho řízení profesně způsobilá podle zvláštního právního předpisu nebo na základě rozhodnutí příslušného orgánu jiného členského státu nebo Švýcarské konfederace,

Profesní způsobilost je nadstavbou řidičských oprávnění skupin C a D či jejich podskupin, včetně skupiny E. K profesní způsobilosti řidiče a jejímu prokazování viz § 46 až 52c zákona č. 247/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a § 3 odst. 4 a 5 a § 6 odst. 7 písm. c).

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč a zákaz činnosti od 6 do 18 měsíců. Zaznamenávají se 2 body.

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (podle rozsudku ze dne 27. listopadu 2018, sp. zn. 52 A 90/2018-42, www.nssoud.cz):

K naplnění materiálního znaku tohoto přestupku tedy dojde nejen spácháním protiprávního činu (v daném případě ohrožení bezpečnosti provozu), ale také současně porušením příslušného ustanovení zvláštního zákona, konkrétně ust. § 3 odst. 4 zákona o silničním provozu. Obviněný z přestupku se svým jednáním dopustil činu, který byl správním orgánem I. stupně kvalifikován jako přestupek dle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 3 zákona o silničním provozu. Tím obviněný z přestupku naplnil jak formální (zaviněný protiprávní čin – řízení motorového vozidla bez profesní způsobilosti) i materiální (způsobil škodlivý protiprávní čin – ohrozil bezpečnost provozu na pozemní komunikaci) znaky přestupku.“

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 2. dubna 2009, č. j. 9 As 7/2009–76, www.nssoud.cz)

Jestliže se osoba dopustí přestupku podle ust. § 22 odst. 1 písm. e) bodu 3. zákona o přestupcích (nyní § 125c odst. 1 písm. e) bod 3. zákona o silničním provozu, pozn. autora) v souvislosti s řízením motorového vozidla, konkrétně nákladního automobilu s přípojným vozidlem, k jehož řízení je nezbytné řidičské oprávnění k řízení motorových vozidel spadajících do kategorie řidičské oprávnění skupiny „C“, je nezbytné považovat činnost spočívající v řízení motorových vozidel spadajících do kategorie řidičské oprávnění skupiny „C“ za právě tu činnost, v souvislosti s níž se tato osoba dopustila přestupku. Uložil-li proto správní orgán za tento přestupek sankci zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel spadajících do kategorie řidičské oprávnění skupiny „C“, je takový postup správního orgánu plně v souladu s ust. § 14 a § 22 odst. 7 zákona o přestupcích, ust. § 2 odst. 4 správního řádu, jakož i zásadou zákonnosti vyjádřenou například ust. § 2 odst. 1 správního řádu.

4. jako držitel řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem pozbyla právo k řízení motorového vozidla na území České republiky podle § 123c odst. 7 nebo je ve výkonu správního trestu nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel,

Tato skutková podstata postihuje držitele cizozemského (mezinárodního) řidičského průkazu, který pozbyl právo k řízení na území ČR z důvodu dosažení 12ti bodové hranice, případně z důvodu uloženého zákazu činnosti.

Protože tento řidičský průkaz nevydala ČR, nemůže proto jeho držitel řidičské oprávnění na základě našich zákonů pozbýt. Z tohoto důvodu je tato skutková podstata koncipována tak, že pokud uvedená osoba spáchá bodovaný přestupek, kterým dosáhla uvedené 12ti bodové hranice, okamžikem právní moci tohoto rozhodnutí pozbývá na jeden rok právo k řízení na území ČR.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 25 000 Kč do 75 000 Kč a zákaz činnosti od 18 do 36 měsíců. Zaznamenávají se 4 body.

5. řidičské oprávnění jí bylo pozastaveno podle § 95 nebo exekučním příkazem podle exekučního řádu, nebo

K pozastavení řidičského oprávnění ve smyslu § 95 může správní orgán přistoupit z důvodu zdravotní nebo odborné nezpůsobilosti.

Exekuci pozastavením řidičského oprávnění dle § 71a zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, může exekutor vydat pouze tehdy, jestliže je v exekuci vymáhán nedoplatek výživného na nezletilé dítě.

Po dobu pozastavení řidičského oprávnění držitel řidičského oprávnění nesmí řídit motorová vozidla. (§ 95 odst. 2 zákona o silničním provozu, § 71a odst. 3 exekučního řádu)

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč a zákaz činnosti od 6 do 18 měsíců. Body se nezaznamenávají.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 19. září 2019, č. j. 6 As 95/2019-36, www.nssoud.cz):

Výklad zastávaný stěžovatelem, že exekuční příkaz je nutno povinnému doručit do vlastních rukou materiálně (fyzicky), nikoli pouze formálně náhradním způsobem (fikcí), nemá oporu v zákoně. Vyloučení náhradního doručení (fikcí) ve smyslu § 49 odst. 4 o. s. ř. by totiž muselo být zákonem stanoveno výslovně a v případě doručování exekučního příkazu dle § 71a odst. 3 exekučního řádu ustanovení vylučující náhradní způsob doručení v zákoně chybí.

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (podle usnesení ze dne 19. listopadu 2015, sp. zn. 14 To 370/2015) a **Krajského soudu v Praze** (podle usnesení ze dne 17. 10. 2019, sp. zn. 11 To 310/2019), www.nssoud.cz)

Exekučním příkazem, kterým bylo obviněnému jako povinnému pozastaveno jeho řidičské oprávnění, a to na dobu do vymožení pohledávky oprávněného, nedochází k pozbytí tohoto oprávnění ve smyslu § 94a odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů. Řízením motorového vozidla v této době se obviněný nedopouští přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku a takové jednání může být posouzeno jako přestupek podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 6. zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů.

6. v rozporu s § 83a odst. 1 nemá doprovod mentora,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 000 Kč do 5 000 Kč a zákaz činnosti od 6 do 12 měsíců. Body se nezaznamenávají.

f) při řízení vozidla

1. v rozporu s § 7 odst. 1 písm. c) drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení,

Pro spáchání uvedené skutkové podstaty není nutno prokazovat, zda řidič při řízení vozidla telefonoval, podstatné je, zda telefon, jiné hovorové či záznamové zařízení držel, a to nejen v ruce, ale např. mezi ramenem a hlavou. Jedná se o typický přestupek, který lze dle ustálené judikatury NSS prokazovat pouze na základě svědeckých výpovědí.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč; příkazem na místě lze uložit pokutu od 2 500 do 3 500 Kč. Zaznamenávají se 4 body.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 21. září 2020, č. j. 6 As 230/2019-19, www.nssoud.cz):

Výklad držení hovorového zařízení řidičem při jízdě ve vozidle patří mezi obtížně zachytitelné přestupky (taková jednání, která lze z velké vzdálenosti pozorovat jen stěží a která se navíc odehrávají uvnitř jedoucího vozidla obviněného), byť pozorovatelné pouhým okem. Takový přestupek je proto často prokazován pouze svědeckými výpověďmi zasahujících policistů a není neobvyklé, že proti sobě stojí tvrzení policistů a obviněného z přestupku. Z toho důvodu je u těchto obtížně zachytitelných přestupků třeba klást vyšší nároky na přesvědčivost důkazů (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010–86), a tedy věrohodnost svědecké výpovědi policistů, kterou mohou mj. snižovat především důkazy svědčící o jejich zaujatosti vůči osobě obviněného nebo o narušení jejich nestrannosti způsobené např. způsobem jejich hodnocení a odměňování. Nedostatek nestrannosti policistů může nasvědčovat také zbytečná a neobvykle důkladná prohlídka vozidla, která následovala poté, co obviněný řidič odmítl podepsat souhlas s blokovou pokutou za přestupek (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010-63). U obtížně pozorovatelných přestupků je pak nutné rovněž zhodnotit, zda měli strážníci či policisté vůbec možnost spatřit spáchání takového přestupku.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 22. října 2008, č. j. 1 As 64/2008-42, www.nssoud.cz):

„Skutečnost, že řidič vozidla drží v ruce telefonní přístroj, je objektivně vnímatelná lidským zrakem z protijedoucího vozidla. Proto tvrzení policistů, že stěžovatelku viděli držet v ruce za jízdy telefonní přístroj, může být samo o sobě věrohodným důkazem, aniž by byl předložen další důkaz, neboť k tomu není potřeba odborná znalost ani zvláštní vybavení.“

2. překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 40 km.h⁻¹ a více nebo mimo obec o 50 km.h⁻¹ a více,

Jedná se o překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené jak zákonem, tak příslušnou dopravní značkou.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč a zákaz činnosti od 6 do 18 měsíců. Zaznamenává se 6 bodů.

3. překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km.h⁻¹ a více nebo mimo obec o 30 km.h⁻¹ a více,

Jedná se o překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené jak zákonem, tak příslušnou dopravní značkou.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 2 500 do 3 500 Kč. Zaznamenávají se 4 body.

4. překročí nejvyšší dovolenou rychlost o 10 km.h⁻¹ a více,

Jedná se o překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené jak zákonem, tak příslušnou dopravní značkou.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 000 Kč do 5 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 1 500 do 2 000 Kč. Zaznamenávají se 2 body.

U hodnot překročení nejvyšší dovolené rychlosti do 10 km.h⁻¹ se jedná o přestupek dle zbytkové skutkové podstaty dle § 125c odst. 1 písm. k).

Každý měřič rychlosti, který Policie ČR, vojenská policie nebo obecní policie používá k měření rychlosti vozidel, musí odpovídat zákonu č. 505/1990 Sb., o metrologii, a jeho prováděcím vyhláškám, tj. musí mít platné typové schválení a každý jednotlivý kus musí být pravidelně (jednou za rok) ověřován. Při prokazování přestupků překročení nejvyšší dovolené rychlosti musí být vždy ve prospěch řidiče od naměřené rychlosti zohledněna (odečtena) stanovená odchylka měření 3 km/h (při rychlosti do 100 km/h) anebo 3 % (nad 100 km/h). V době měření musí mít měřič rychlosti platné ověření, které se dokládá ověřovacím listem s platností na jeden rok.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 15. března 2022, č. j. 7 As 126/2020-34, www.nssoud.cz)

Místem určeným Policií České republiky, na němž je obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel ve smyslu § 79a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, se rozumí místo, kde se musí nacházet vozidla, jejichž rychlost obecní policie měří, nikoliv místo, odkud mají být tato vozidla měřena.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 24. září 2020, č. j. 8 As 311/2018-48, www.nssoud.cz):

Za situace, kdy stěžovatel překročil nejvyšší povolenou rychlost o 17 km/h, muselo mu být jako zkušenému řidiči (držitel 12 z 16 možných řidičských oprávnění) zřejmé, že povolenou rychlost překračuje, i kdyby se na tachometr nepodíval. Je tak vyloučeno, aby spoléhal na to, že se překročení povolené rychlosti nedopustí, a to i s ohledem na místo spáchání přestupku (zastavěné území obce). Stěžovatel byl proto přinejmenším srozuměn s tím, že zájem na dodržování maximální předepsané rychlosti v obci porušuje. S ohledem na výše uvedené lze shledat aktivní volní vztah stěžovatele ke způsobenému následku a na základě toho konstatovat, že jednal v úmyslu nepřímém. Za takové situace není možné se přiklonit k názoru stěžovatele o nedbalostním zavinění přestupku.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 14. května 2015, č. j. 7 As 83/2015–56, www.nssoud.cz)

Oznámení o přestupku, záznam o přestupku obsahující fotografii měřeného vozidla a údaje o provedeném měření a ověřovací list silničního radarového rychloměru je nutno považovat za plně postačující důkazy o spáchání přestupku, není-li v rámci přestupkového řízení žádný z těchto podkladů jakkoliv zpochybňován.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 20. března 2013, č. j. 1 As 183/2012-50, č. 2855/2013 Sb. NSS):

„Přijede-li řidič do obce po pozemní komunikaci, která není osazena dopravní značkou č. IS 12a "Obec", neznamená to, že by nebyl povinen dodržovat maximální povolenou rychlost v obci stanovenou v § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.“

Ústavní soud (podle usnesení ze dne 1. června 2011, sp. zn. IV. ÚS 868/11, <http://nalus.usoud.cz/>):

Pokud není technické provedení zákonného zmocnění deklarováno v právní normě, nezakládá tato skutečnost automaticky protiprávnost aplikace zákonného oprávnění státního orgánu. Specifikace přístroje či metody měření rychlosti je otázka technická a nikoliv právní. Pro účely právních vztahů je přitom postačující stanovení povinnosti orgánům veřejné moci používat měřicí přístroje pracující s deklarovanými veličinami a jejich jednotkami, jak je upraveno v zákoně č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů. Úprava principu nebo způsob měření, případně dokonce typu či modelu měřicího přístroje v právním předpisu, by

odporovala požadavku, aby právní normy upravovaly pouze právní vztahy adresátů právních předpisů.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 14. prosince 2009, č. j. 5 As 104/2008–45 (č. 2011/2010 Sb. NSS)

„Samotná skutečnost, že řidič vozidla v provozu na pozemní komunikaci sice překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou právním předpisem nebo dopravní značkou, nicméně rychlost jeho jízdy se hranici nejvyšší dovolené rychlosti blížila, sama o sobě nepostačuje pro závěr o tom, že nebyla naplněna materiální stránka (§ 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. f) bodu 4 citovaného zákona (pozn. nyní § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu). Měla by však vést správní orgán k tomu, aby na materiální stránku tohoto jednání zaměřil svou pozornost, neboť je třeba posoudit, zda zde nejsou další pro věc relevantní okolnosti, které by teprve ve svém souhrnu takový závěr odůvodňovaly.“

5. v rozporu s § 4 písm. b) nebo c) nezastaví vozidlo na signál, který jí příkazuje zastavit vozidlo, nebo na pokyn k zastavení vozidla daný osobou k tomu oprávněnou při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,

Uvedená skutková podstata postihuje případy, kdy řidič nerespektuje jak světelné signály, které příkazují zastavit vozidlo, tj. nejčastěji S 1a - Signál s červeným světlem „Stůj!“ a S 1b - Signál se žlutým světlem „Pozor!“, tak pokyn k zastavení vozidla daný v provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou.

Dle normy ČSN 36 5601-1, která stanoví parametry světelných zabezpečovacích zařízení a řadičů signalizace platí, že signál žluté barvy „Pozor“ musí svítit před rozsvícením signálu „Stůj!“ minimálně 3 sekundy, přičemž může být až 7 sekund, jestliže v daném místě je nejvyšší dovolená rychlost stanovena výše než 60 km/h.

Jedná se o jediný přestupek podle § 125c, u kterého má forma zavinění (úmysl či nedbalost) vliv na aplikaci ustanovení o výši správního trestu.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč. Tomu, kdo spáchal přestupek úmyslně tím, že nezastavil vozidlo na pokyn k zastavení vozidla daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou se mimo pokuty uloží též zákaz činnosti od 4 do 6 měsíců. Příkazem na místě, pokud se neukládá zákaz činnosti, lze uložit pokutu od 4 500 do 5 500 Kč. Zaznamenává se 6 bodů.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 3. října 2018, č. j. 3 As 201/2017–32, www.nssoud.cz)

Celou aplikovanou normu, jíž stěžovatel v projednávané věci porušil, tvoří ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 5 ve spojení s ustanovením § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Správní orgán I. stupně neuvedl ve svém rozhodnutí přesný odkaz na ustanovení § 70 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, které konkrétně ukládá zastavit v případě signalizace „Stůj!“, absence tohoto ustanovení však nemá vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť porušená právní norma je nepochybně patrná jak z ostatních uvedených ustanovení, tak i ze „skutkové věty“, ze které je zcela zřejmé, jakou právní povinnost stěžovatel coby řidič porušil.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 24. července 2014, č. j. 7 As 86/2014-27, www.nssoud.cz):

„Stěžovatel zcela případně poukazuje na skutečnost, že každý řidič si musí být vědom toho, že při průjezdu křižovatkou nebo i před tím může dojít ke změně světelné signalizace. Musí proto být připraven na tuto změnu adekvátně a bezprostředně reagovat. Změna zeleného světla (Volno!) na žluté světlo (Pozor!) a na následující červené světlo (Stůj!) není nic neobvyklého ani nahodilého. Jde o zcela běžnou dopravní situaci. Řidič ji musí předvídat a tomu musí přizpůsobit

způsob a rychlost jízdy (průjezdu křižovatkou). Uvedené platí tím spíše, pokud je deštivé počasí.“

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 10. května 2012, č. j. 3 As 3/2012–20, www.nssoud.cz):

Smyslem a významem zákona o přestupcích je postihovat jednání osob, které povinnosti stanovené jim tímto nebo jiným zákonem nedodržují. Pokud tedy ustanovení § 22 odst. 1 písm. f) bod 5 tohoto zákona (nyní § 125c odst. 1 písm. f) bod 5 zákona o silničním provozu, pozn. autora) dopadá na řidiče, který při řízení vozidla nezastaví vozidlo na signál, který mu přikazuje zastavit vozidlo podle zvláštního právního předpisu [viz § 70 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu], je nutno za porušení této povinnosti s ohledem na shora uvedené považovat i situaci, kdy řidič vozidla sice na signál s červeným světlem „Stůj!“ jím řízené vozidlo před dopravní značkou „Příčná čára souvislá“ zastaví, ale následně v jízdě pokračuje a vjede do křižovatk, přestože uvedený signál stále svítí.

6. v rozporu s § 5 odst. 2 písm. f) ohrozí nebo omezí chodce, který přechází pozemní komunikaci po přechodu pro chodce, nebo nezastaví vozidlo před přechodem pro chodce v případech, kde je povinna tak učinit, nebo v rozporu s § 5 odst. 2 písm. g) ohrozí chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou odbočuje, nebo ohrozí chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci nebo při otáčení nebo couvání,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 2 500 do 3 500 Kč. Za nezastavení vozidla před přechodem pro chodce v případech, kdy je řidič povinen tak učinit, se zaznamenávají 2 body, za omezení chodce, který přechází pozemní komunikaci po přechodu pro chodce, se zaznamenávají 4 body, za ohrožení chodce přecházejícího pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo ohrožení chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, nebo ohrožení chodce při odbočování s vozidlem na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci nebo při otáčení nebo couvání, se zaznamenává 6 bodů.

Ústavní soud (podle nálezu ze dne 31. května 2016, sp. zn. III. ÚS 2065/15, <http://nalus.usoud.cz/>)

„Ústavní soud považuje za zjevně nepřiměřený a v praxi nerealizovatelný požadavek Nejvyššího soudu, který ve svém rozhodnutí naznačil, že je řidič povinen couvat pomocí jiné pověřené osoby nebo výstražného signálu vždy, kdy mu postavení vozidla při couvání neumožňuje přehlédnout veškerý prostor za vozidlem a kdy mu může některá osoba vstoupit do prostoru za vozidlem. ... Posuzují-li obecné soudy zachování potřebné míry opatrnosti řidičem, musejí vzít v úvahu všechny konkrétní okolnosti, které měly vliv na možnost a schopnost řidiče předvídat, že ke střetu s chodcem může dojít.“

7. předjíždí vozidlo v případě, kdy je to obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno,

Skutková podstata postihuje případy předjíždění, kdy je to zakázáno obecnou úpravou (§ 17 odst. 5, případně § 36 odst. 4), místní nebo přechodnou úpravou (dopravní značkou B 21a – Zákaz předjíždění (lze předjíždět motocykl bez postranního vozíku) a B 22a – Zákaz předjíždění pro nákladní automobily (o celkové hmotnosti převyšující 3 500kg). V těchto souvislostech je nutno upozornit na to, že uvedenou skutkovou podstatu nelze aplikovat u podélné čáry souvislé V1a a dvojité podélné čáry souvislé V1b, kterou je zakázáno **předjíždět** nebo nákladem přesahovat).

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu 4 500 – 5 500 Kč. Zaznamenává se 6 bodů.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 30. listopadu 2022, č. j. 2 As 51/2021–39, Právní rozhledy č. 4/2023, s. 147, www.nssoud.cz)

Zákonodárce zavedením ustanovení § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu fakticky docílil toho, že nadlimitní vozidla (nákladní automobil s hmotností nad 3500 kg anebo jízdní souprava v délce přes 7 metrů) mají na dálnici až na výjimky zákaz předjíždět. Vyšel zřejmě z představy, že primárním účelem dálnic je rychlý a bezpečný přesun motorovými vozidly napříč dlouhými vzdálenostmi, a předjíždění nadlimitními vozidly by tak mělo být možné pouze tehdy, pokud tento primární účel nebude omezován pomalu předjíždějícími nadlimitními vozidly.

Výraz „svou výrazně nižší rychlostí“ je potřeba vykládat tak, že zákonodárce měl v úmyslu pouze zdůraznit, že zákaz předjíždění je stanoven s ohledem na skutečnost, že rychlost nadlimitních vozidel je na dálnici zpravidla (byť ne bezvýjimečně) výrazně nižší než rychlost ostatních vozidel, a této skutečnosti by si měli být při předjíždění vědomi i řidiči nadlimitních vozidel, kdy tento výraz není možné vztahovat k maximální dovolené rychlosti nadlimitního vozidla, nýbrž k maximální dovolené rychlosti pro jízdu po dálnici.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 17. dubna 2020, č. j. 3 As 102/2018–29, www.nssoud.cz):

„I když řidič vozidla při předjíždění splní svoje povinnosti, musí se přesto před zahájením vybočení vlevo přesvědčit, zda jej někdo (byť protiprávně) nepředjíždí. Rozhodující přitom je, zda takový řidič mohl v konkrétním případě pohledem do zpětného zrcátka zjistit, že jej již předjíždí jiné vozidlo. Rozhodnou otázkou je tak posouzení reakční doby řidiče.

Stěžovatelka dle její skutkové verze „přehlédla“ předjíždějící vozidlo Mazda v časovém intervalu méně než 1,8 sekundy, kdy jej dle znalce objektivně mohla upozorovat. Pokud bude tato skutková verze připsána jako přinejmenším možná, je zřejmé, že v takové situaci nelze dovodit porušení povinnosti neohrozit jiné účastníky provozu [§ 17 odst. 5 písm. c) zákona o silničním provozu] ze strany stěžovatelky.“

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 11. listopadu 2019, č. j. 3 As 187/2018–39, www.nssoud.cz):

„Z hlediska deliktů odpovědnosti za přešůpek dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona o silničním provozu není rozhodné místo dokončení předjíždění, ale jeho počátek.“

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 19. srpna 2011, č. j. 2 As 106/2010–141, www.nssoud.cz):

„Ustanovení § 17 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, popisuje povinnosti řidiče při zákonně zahájeném a prováděném manévru předjíždění. Naopak § 17 odst. 5 citovaného zákona taxativním způsobem vymezuje situace, ve kterých je předjíždění zakázáno, tj. kdy řidič nesmí předjížděcí manévř vůbec zahájit.

Ustanovení § 17 odst. 5 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, chrání i řidiče jedoucího za řidičem, který hodlá předjíždět, neboť jde o „jiného účastníka provozu na pozemních komunikacích“, který nesmí být manévrem předjíždějícího řidiče ohrožen; § 17 odst. 2 citovaného zákona ho z této ochrany nevýmá.“

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 77/2008-50, č. 1938/2009 Sb. NSS):

Skutková podstata přestupku je po formální stránce svojí povahou skutkovou podstatou zakazující a zároveň odkazující na konkrétní případy zakazu předjíždění v zákoně č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, pro jejíž naplnění není podstatné, zda byla způsobena dopravní nehoda či nikoli. Materiální stránka přestupku pak v daném případě spočívá v tom, že došlo k ohrožení zájmu společnosti na bezpečnosti a plynulosti silničního provozu.

8. nedá přednost v jízdě v případě, kdy je k tomu povinna,

Při posouzení dané skutkové podstaty je nutno vycházet z § 2 písm. q) zákona o silničním provozu, dle kterého dát přednost v jízdě znamená povinnost řidiče nezahájit jízdu nebo jízdni úkon nebo v nich nepokračovat, jestliže by řidič, který má přednost v jízdě, musel **náhle** změnit směr nebo rychlost jízdy.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 2 500 do 3 500 Kč. Zaznamenávají se 4 body.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 20. prosince 2012, č. j. 7 As 91/2012–62, www.nssoud.cz, č. 2820/2013 Sb. NSS)

„Příčinou dopravní nehody spočívající v tom, že vozidlo jedoucí po hlavní silnici se střetne s vozidlem jedoucím po vedlejší silnici, která se s hlavní silnicí kříží, je zásadně to, že řidič vozidla jedoucího po vedlejší silnici nedá vozidlu jedoucímu po hlavní silnici přednost. Výjimečně může být příčinou dopravní nehody jednání řidiče vozidla jedoucího po hlavní silnici, a sice tehdy, pokud řidič vozidla jedoucího po hlavní silnici v extrémní míře poruší stanovený rychlostní limit a současně rychlost jízdy vozidla jedoucího po hlavní silnici řidiči vozidla přijíždějícího po vedlejší silnici fakticky znemožní splnění povinnosti dát přednost. Faktické znemožnění splnění povinnosti se musí posuzovat s ohledem na konkrétní poměry místa, v němž ke střetu došlo. Rozhodnými okolnostmi tedy bude zejména to, nakolik jde o místo pro řidiče přijíždějícího po vedlejší silnici přehledné a nakolik mu umožňuje s dostatečným předstihem vidět vozidla přijíždějící po hlavní silnici a zohlednit jejich (případně i výrazně nadlimitní) rychlost.“

Nejvyššího soudu (podle usnesení ze dne 15. dubna 2009, sp. zn. 7 Tdo 168/2009, www.nssoud.cz)

Řidič vyjíždějící na hlavní silnici (ať už v křižovatce nebo z místa mimo vozovku), není povinen předpokládat, že řidič vozidla jedoucího po hlavní silnici porušuje pravidla silničního provozu. Naopak může předpokládat, že ostatní účastníci silničního provozu dodržují stanovená pravidla a na základě toho se také při řízení vozidla rozhodovat a jednat. Na druhou stranu to jistě neznamená, že při vjetí na hlavní silnici není řidič povinen chovat se tak, aby řidiči na hlavní silnici nevytvořil nebezpečí nutnosti náhlé změny směru nebo rychlosti jízdy, pokud má důvod předpokládat, že tento nejede předepsanou rychlostí, ale výrazně ji překračuje. Pokud takový důvod nemá, nese za případnou kolizi odpovědnost řidič jedoucí sice po hlavní silnici, ale rychlostí výrazně překračující povolenou rychlost. Výraznost překročení povolené rychlosti a tím i její nepřiměřenost, se přitom musí posuzovat zvlášť podle každého konkrétního případu.

Ve smyslu § 22 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. povinnost dání přednosti v jízdě neznamená, že vůbec nesmí být omezen řidič jedoucí po hlavní silnici. O porušení uvedené povinnosti jde jen tehdy, jestliže řidič nedáním přednosti v jízdě vytvoří takovou situaci, kdy řidič s předností v jízdě musí, aby se vyhnul střetu, učinit takový zásah do řízení, který lze posoudit jako náhlou změnu směru nebo rychlosti jízdy.

9. v rozporu s § 29 odst. 1 vjíždí na železniční přejezd v případě, kdy je to zakázáno,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 4 500 do 5 500 Kč. Zaznamenává se 6 bodů.

10. na dálnici nebo na silnici pro motorová vozidla jede v protisměru nebo v rozporu s § 36 odst. 1 písm. b) otáčí nebo couvá,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 4 500 do 5 500 Kč. Zaznamenává se 6 bodů.

11. v rozporu s § 67 odst. 4 neoprávněně označí vozidlo parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením nebo v rozporu s § 67 odst. 8 neoprávněně stojí s vozidlem na parkovišti vyhrazeném pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením,

Dle § 67 odst. 8 zákona o silničním provozu je na vyhrazeném parkovišti pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením vozidlům bez tohoto označení zakázáno zastavení a stání. Uvedená skutková podstata tak postihuje pouze závažnější jednání, v tomto případě stání. Zastavení na tomto vyhrazeném parkovišti pak bude přestupkem dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu.

Upozornit je nutno též na ustanovení § 27 odst. 1 písm. o) zákona o silničním provozu, které stanoví, že řidič nesmí zastavit a stát na vyhrazeném parkovišti, nejde-li o vozidlo, pro které je parkoviště vyhrazeno; to neplatí, jde-li o zastavení a stání, které nepřekročí dobu tří minut a které neohrozí ani neomezí ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, popřípadě neomezí řidiče vozidel, pro něž je parkoviště vyhrazeno, jež je vůči výše uvedenému ustanovení § 67 odst. 8, ustanovením obecným, které se pro tyto případy neuplatní.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 2 500 do 3 500 Kč. Zaznamenávají se 2 body.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 27. srpna 2021, č. j. 5 As 351/2020-30, www.nssoud.cz)

„Vyhrazené parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce postiženou nebo osobu těžce pohybově postiženou musí být vždy vyznačeno vodorovným a svislým dopravním značením. Uvedené stanoví vyhláška č. 294/2015 Sb., v příloze č. 5 - Informativní značky, která upravuje provedení svislé dopravní značky IP 12 Vyhrazené parkoviště: „Značka, na které je uveden symbol zařízení nebo prostoru pro osoby na vozíku, je vždy doplněna vodorovnou dopravní značkou „Vyhrazené parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce postiženou nebo osobu těžce pohybově postiženou.“ Obdobně v příloze č. 8 vyhlášky, upravující provedení vodorovné dopravní značky V 10f Vyhrazené parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce postiženou nebo osobu těžce pohybově postiženou: „Na ploše vyznačené touto značkou smí zastavit a stát pouze vozidlo označené parkovacím průkazem označujícím vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou. Značka vždy doplňuje svislou dopravní značku „Vyhrazené parkoviště“ se symbolem zařízení nebo prostoru pro osoby na vozíku.“

12. v rozporu s § 6 odst. 1 písm. a) není připoutána na sedadle bezpečnostním pásem nebo při přepravě dítěte nepoužije dětskou autosedačku nebo bezpečnostní pás podle § 6 odst. 1,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 000 Kč do 5 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 1 500 do 2 000 Kč. Zaznamenávají se 4 body.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 4. května 2017, č. j. 10 As 318/2016-46, www.nssoud.cz)

Nerespektoval-li stěžovatel povinnost použít za jízdy bezpečnostní pás a naplnil-li tím formální znaky skutkové podstaty přestupku [§ 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu], je zásadně naplněn i znak materiální, ledaže by existovaly zvláštní okolnosti případu, jež by nebezpečnost příslušného jednání snižovaly natolik, že by materiální znak naplněn nebyl (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52). Takové zvláštní okolnosti NSS neshledal. Smyslem zákona o silničním provozu je zajištění větší bezpečnosti účastníků silničního provozu. Povinnosti uložené tímto zákonem nelze vnímat jen z pohledu újmy, která

může hrozit jiným účastníkům silničního provozu, jak činí stěžovatel. To, že stěžovatel jel pomalu, nebo že jel v motorovém vozidle sám, není podstatné. NSS opakuje, že řidič se musí připoutat již před začátkem jízdy, resp. od okamžiku, kdy uvede vozidlo do pohybu vpřed, až do ukončení jízdy (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 7. 2007, č. j. 1 As 24/2006-86).

13. v rozporu s § 6 odst. 1 písm. h) nemá za jízdy na motocyklu nebo na mopedu na hlavě nasazenou nebo řádně připevněnou ochrannou přílbu,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 000 Kč do 5 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 1 500 do 2 000 Kč. Zaznamenávají se 4 body.

14. v rozporu s § 12 odst. 5 při přejíždění z jednoho jízdního pruhu do druhého ohrozí řidiče jedoucího v jízdním pruhu, do kterého přejíždí,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 000 Kč do 5 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 1 500 do 2 000 Kč. Zaznamenávají se 4 body.

15. v rozporu s § 4 písm. b) neuposlechne zákaz jízdy nebo příkaz směru jízdy podle § 124 odst. 12 písm. e),

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč a zákaz činnosti od 4 do 6 měsíců. Body se nezaznamenávají.

16. v rozporu s § 43 poruší omezení jízdy některých vozidel, nebo

Za tento přestupek se uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 1 500 do 2 000 Kč. Body se nezaznamenávají.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 20. prosince 2021, č. j. 3 As 396/2019-35, www.nssoud.cz)

„Smyslem zákazu jízdy nákladních automobilů ve dny pracovního klidu a o svátcích je omezit provoz těchto vozidel v době, kdy se silný provoz obecně (na základě předchozích empirických poznatků) presumuje (zde mezi 13 a 22 hodinou), a přispět tak ke zvýšení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Tomu ostatně nasvědčuje i fakt, že uvedený zákaz je v období letních prázdnin (od 1. 7. do 31. 8.), tj. v hlavní motoristické sezóně, rozšířen také na soboty od 7.00 do 20.00 hod [viz § 43 odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu].

Řídil-li stěžovatel vozidlo v době, kdy již zhruba 7 hodin platil zákaz této činnosti a do jeho skončení zbývala více jak hodina (nešlo tedy o nepatrné překročení počátku zákazu či dobu těsně před jeho ukončením), nejde o marginální (a potenciálně omluvitelné) překročení počátku doby zákazu, lze označit za logický, stejně jako závěr, že tato skutečnost zvyšuje společenskou škodlivost takového jednání.“

17. poruší zákaz zastavení nebo stání vozidla a způsobí tím překážku provozu na pozemních komunikacích,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 2 500 do 3 500 Kč. Body se nezaznamenávají.

g) jako přepravovaná osoba v rozporu s § 9 odst. 1 písm. a) není za jízdy připoutána na sedadle bezpečnostním pásem nebo v rozporu s § 9 odst. 1 písm. b) nemá za jízdy na motocyklu nebo mopedu na hlavě nasazenou nebo řádně připevněnou ochrannou přilbu,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 000 Kč do 5 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 1 500 do 2 000 Kč. Body se nezaznamenávají.

h) jako mentor

1. v rozporu s § 83a odst. 8 nesedí na sedadle vedle řidiče nebo nesleduje situaci v provozu na pozemních komunikacích nebo chování řidiče,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 2 500 do 3 500 Kč. Body se nezaznamenávají.

2. v rozporu s § 83a odst. 9 vykonává doprovod bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohla být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, nebo ačkoliv je její schopnost k výkonu této činnosti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu, nebo

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 4 500 do 5 500 Kč. Body se nezaznamenávají.

3. se přes výzvu podle § 83a odst. 10 odmítne podrobit vyšetření ke zjištění, zda při výkonu doprovodu nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 4 500 do 5 500 Kč. Body se nezaznamenávají.

i) při dopravní nehodě

1. v rozporu s § 47 odst. 2 písm. a) neprodleně nezastaví vozidlo,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč a zákaz činnosti od 4 do 6 měsíců. Zaznamenávají se 4 body.

2. v rozporu s § 47 odst. 3 písm. b) neoznámí dopravní nehodu policii,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 2 500 do 3 500 Kč. Body se nezaznamenávají.

3. v rozporu s § 47 odst. 3 písm. f) neprokáže totožnost ostatním účastníkům nehody včetně sdělení údajů o vozidle, které mělo účast na dopravní nehodě, nebo

Za tento přestupek se uloží pokuta od 4 000 Kč do 10 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu od 2 500 do 3 500 Kč. Body se nezaznamenávají.

4. v rozporu s § 47 odst. 4 písm. c) nebo odst. 5 opustí místo dopravní nehody nebo se neprodleně nevrátí na místo dopravní nehody po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo po ohlášení dopravní nehody,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč a zákaz činnosti od 4 do 6 měsíců. Zaznamenávají se 4 body.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 15. června 2023, č. j. 9 As 172/2021–34, www.nssoud.cz):

Za situace, kdy na vozidlech účastníků dopravní nehody škoda vznikla a byly tak naplněny všechny definiční znaky dopravní nehody dle § 47 odst. 1 zákona o silničním provozu, vztahovala se na stěžovatele i povinnost vyplývající z následujícího odstavce 2 písm. a), podle kterého byl jako řidič, který měl účast na dopravní nehodě, povinen neprodleně zastavit vozidlo, a splnit i další zákonem stanovené povinnosti, např. spolupracovat při zjišťování skutkového stavu.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 28. května 2021, č. j. 5 As 389/2018 – 23, www.nssoud.cz)

Dle § 47 odst. 3 písm. b) zákona o silničním provozu jsou účastníci povinni oznámit nehodu policii v případech stanovených tímto zákonem. Podle § 47 odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu povinnost neprodleně ohlásit dopravní nehodu policistovi a setrvat na místě dopravní nehody až do příchodu policisty [viz § 47 odst. 4 písm. a) a c) zákona o silničním provozu] platí také tehdy, dojde-li ke hmotné škodě na majetku třetí osoby. Jestliže by nebylo v dané věci možné dojít k závěru, že plot byl poškozen v důsledku nárazu vozidla stěžovatele při nehodě, nebyly by splněny podmínky § 47 odst. 4 zákona o silničním provozu.

Pokud by stěžovatel škodu ve smyslu § 47 odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu nepůsobil, nenahlášením dopravní nehody ani opuštěním místa nehody by se nedopustil daných přestupků. Stejný závěr však nelze učinit pro případ, že by si stěžovatel pouze nebyl vědom způsobené škody, ačkoli to vzhledem k okolnostem vědět měl a mohl.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 29. října 2019, č. j. 3 As 297/2017–37, www.nssoud.cz)

Z gramatického výkladu pojmu „*neprodleně zastavit vozidlo*“ je zřejmé, že je tak nutné učinit bezprostředně poté, co k dopravní nehodě došlo. Nejpozději v okamžiku, kdy povědomí o dopravní nehodě stěžovatel získal (upozornění poškozeným), měl tedy vozidlo zastavit a v jízdě nepokračovat.

Povinnost řidiče po nehodě neprodleně zastavit vozidlo nemůže být co do času či místa, kde má být povinnost splněna, obojíta dohodou účastníků dopravní nehody.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 22. března 2018, č. j. 3 As 7/2017–28, www.nssoud.cz):

Ohlašovací povinnost v případě dopravní nehody ve smyslu ustanovení § 47 odst. 3 písm. b) ve spojení s ustanovením § 47 odst. 4 písm. a) a odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu spočívá v aktivním oznámení dopravní nehody policii. Přestupek podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. i) zákona o silničním provozu je tedy spáchán opomenutím, kdy řidič nejednal tak, jak jednat měl. Dospěl-li správní orgán I. stupně k závěru, že stěžovatel byl povinen dostát této ohlašovací povinnosti, pouze ponecháním auta na místě stěžovatel ohlašovací povinnost vůči policii nesplnil.

Krajský soud v Ostravě, pob. v Olomouci (podle rozsudku ze dne 21. srpna 2017, č. j. 72 A 1/2016–33, www.nssoud.cz):

„Smyslem povinnosti nahlásit nehodu Policii ČR a vyčkat na místě jejího příjezdu je mimo jiné neprodlené a objektivní vyšetření dopravní nehody, jakož i přijetí případných potřebných opatření s touto dopravní nehodou vyvolaných a spojených tak, aby nehoda mohla být vypořádána příslušnými pojišťovnami jakožto pojistná událost (resp. zajistit dostatečný podklad pro případné vypořádání náhrady škody, která vznikne v důsledku dopravní nehody).“

„Povinnosti podle jeho § 47 odst. 4 se vztahují i na případy, kdy dojde při dopravní nehodě ke hmotné škodě na majetku třetí osoby, jak stanoví § 47 odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu. Obě citovaná ustanovení je nutno vykládat v jejich kontextu a podle jejich smyslu a účelu. Ustanovení § 47 odst. 5 zákona o silničním provozu je podle obsahu pokračováním a rozšířením § 47 odst. 4 téhož zákona. Tak se stává jeho součástí.“

j) v rozporu s § 3 odst. 6 použije antiradar nebo v rozporu s § 41 odst. 10 neoprávněně užije nebo napodobuje zvláštní výstražné světlo nebo zvláštní zvukové výstražné znamení, nebo

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč a zákaz činnosti od 4 do 6 měsíců. Body se nezaznamenávají.

k) jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.

Jedná se o tzv. sběrnou skutkovou podstatu. Pokud však dojde k porušení jiné povinnosti, než která je stanovena v § 3 až 79a zákona o silničním provozu, nepůjde o přestupek podle § 125c odst. 1.

Jde o jedinou skutkovou podstatu přestupku, u které lze věc vyřešit domluvou a upustit od uložení správního trestu.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 000 Kč do 5 000 Kč. Příkazem na místě lze uložit pokutu do 1 500 Kč. Body se nezaznamenávají.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 29. června 2022, č. j. 10 As 173/2021–27, www.nssoud.cz)

V obvyklých situacích bude srážka dvou za sebou jedoucích vozidel dána porušením povinnosti stanovené § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu, pouze ze škodlivého následku (střetu vozidel) však nelze bez dalšího usuzovat na to, že žalobce zanedbal potřebnou míru opatrnosti a nedodržel bezpečnostní vzdálenost.

Účelem § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu je přimět řidiče, aby dodržovali bezpečnostní vzdálenost a měli tak možnost včas zareagovat a vyhnout se nehodě. Otázku bezpečnostní vzdálenosti je nutno vždy posuzovat se zřetelem na všechny relevantní okolnosti daného případu (např. viditelnost, povětrnostní situace, stav vozovky, zkušenosti řidiče, technický stav vozu atd.; viz též rozsudek NSS ze dne 23. 7. 2009, č. j. 2 As 38/2009-64).

Příkladem situace, kdy srážka vozidel nemusí bez dalšího znamenat porušení § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu, je například nehoda způsobená náhlým a pravidly silničního provozu nedovoleným manévrem vpředu jedoucího vozidla, neměl-li vzadu jedoucí řidič důvod takového protiprávního jednání vůbec očekávat.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 4. prosince 2020, č. j. 5 As 444/2019–15, www.nssoud.cz)

K naplnění skutkové podstaty spočívající v porušení § 25 odst. 3 zákona o silničním provozu části před středníkem bylo zapotřebí, aby správní orgány dospěly k přezkoumatelnému závěru o stání vozidla a o nedostatečné šíři zbylé cesty. O těchto skutečnostech mohly a měly učinit jasný, přesvědčivý a odůvodněný úsudek nezávisle na procesní aktivitě žalobce, neboť se jedná o základní znaky skutkové podstaty přestupkového jednání, kterého se měl řidič vozidla dopustit.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 13. dubna 2017, č. j. 10 As 324/2016–46, www.nssoud.cz)

Zákaz vjíždět na vodorovné dopravní značení V 13a podle § 23 prováděcí vyhlášky je třeba chápat ve smyslu, že pokud je zakázáno vjíždět, pak to rovněž znamená, že je zakázáno i stát (argument a minori ad maius). Vjíždění na plochu představuje totiž předpoklad k následnému stání, a pokud by byl tedy zákaz respektován, nikdy by zde vozidlo nestálo.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 29. srpna 2014, č. j. 5 As 4/2013–26, www.nssoud.cz)

Povinnost, stanovenou v § 47 odst. 3 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, sepsat v případě méně závažné dopravní nehody společný záznam o nehodě musí účastníci nehody, pokud neoznámí nehodu policii, splnit neprodleně.

Společný záznam o dopravní nehodě dle § 47 odst. 3 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, nemá povahu dohody mezi účastníky nehody; účastníci nehody nemají povinnost shodnout se na zavinění dopravní nehody ani na popisu jejího průběhu, příčin apod.; každý z účastníků nehody je oprávněn popsat v záznamu o nehodě svoji verzi dané události.

(2) Fyzická osoba se dopustí jako provozovatel vozidla přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) přikáže nebo svěří samostatné řízení vozidla osobě, o níž nezná údaje potřebné k určení její totožnosti.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč. Body se nezaznamenávají.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 30. března 2011, č. j. 1 As 21/2011–52, č. 2414/1011 Sb. NSS)

„I. Pro splnění povinnosti vyplývající z § 10 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, nestačí znát jen okruh pravděpodobných řidičů, nýbrž je třeba vědět, které konkrétní osobě bylo přikázáno nebo svěřeno řízení vozidla, resp. komu bylo umožněno vozidlo řídit.

II. Neví-li provozovatel vozidla, komu svěřil nebo přikázal řízení vozidla [§ 10 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu], nemůže věrohodně tvrdit, že tímto řidičem byla osoba jemu blízká.

III. Součástí objektivní stránky jiného správního deliktu podle § 125 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu (nyní § 125c odst. 2 zákona o silničním provozu, pozn. autora), není jednání pachatele spočívající v nesdělení údajů potřebných k určení totožnosti řidiče vozidla. Pachatel je trestán pouze za nevědomost o totožnosti řidiče vozidla.“

(3) Fyzická osoba se dopustí přestupku jako učitel autoškoly při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla podle § 3 odst. 3 písm. b) nebo c) tím, že v provozu na pozemních komunikacích

a) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. a) požije alkoholický nápoj nebo užije jinou návykovou látku během jízdy ve výcvikovém vozidle,

b) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. b) vykonává činnost učitele autoškoly bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy ještě je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,

c) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. c) vykonává činnost učitele autoškoly, ačkoliv je jeho schopnost k výkonu této činnosti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu,

d) se přes výzvu dle § 8a odst. 2 písm. a) a b) odmítne podrobit vyšetření, zda při výkonu činnosti učitele autoškoly nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou.

Jedná se o speciální skutkovou podstatu, která postihuje učitele autoškoly, který při výkonu jeho činnosti poruší či nesplní povinnosti stanovené zákonem.

V uvedeném případě se zákaz činnosti ukládaný učiteli autoškoly vztahuje nikoli na řízení motorových vozidel, ale na činnost učitele autoškoly při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla.

Za tyto přestupky se uloží pokuta od 7 000 Kč do 25 000 Kč a zákaz činnosti od 6 do 18 měsíců. Body se nezaznamenávají.

(4) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) se v rozporu s § 87a odst. 1 nebo 2 nepodrobí dopravně psychologickému vyšetření,
- b) v rozporu s § 94a odst. 2, § 102g odst. 2, § 113 odst. 1 nebo 2, § 118b odst. 6 nebo § 123c odst. 5 neodevzdá řidičský průkaz, mezinárodní řidičský průkaz nebo potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození anebo zničení řidičského průkazu nebo v rozporu s § 6b odst. 4 neodevzdá osvědčení o registraci vozidla.

Za tyto přestupky se uloží pokuta od 2 000 Kč do 5 000 Kč. Body se nezaznamenávají.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 31. srpna 2020, č. j. 9 As 143/2020-27, www.nssoud.cz)

Jednal-li tedy stěžovatel v rozporu s § 94a odst. 2 zákona o silničním provozu, a naplnil tím formální znaky skutkové podstaty přestupku, lze mít za to, že byl naplněn i znak materiální, ledaže by existovaly významné okolnosti případu, jež by nebezpečnost příslušného jednání snižovaly natolik, že by materiální znak naplněn nebyl, a nejednalo by se tudíž o přestupek. Uvedené okolnosti však u stěžovatele nenastaly, ani je netvrdil. V jeho případě bylo rozhodnuto podle § 94a odst. 2 zákona o silničním provozu, a měl tedy povinnost odevzdat řidičský průkaz příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do pěti dnů od právní moci rozhodnutí. Stěžovatel však řidičský průkaz neodevzdal, a tím se dopustil přestupku podle § 125c odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu.

(5) Za přestupek se uloží pokuta

- a) od 25 000 Kč do 75 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. d) nebo písm. e) bodu 1 nebo 4,
- b) od 7 000 Kč do 25 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) bodu 4, písm. c), písm. e) bodu 2, 3 nebo 5, písm. f) bodu 2, 5, 7, 9, 10 nebo 15, písm. h) bodu 2 nebo 3, písm. i) bodu 1 nebo 4 nebo písm. j) nebo odstavce 2 nebo 3,
- c) od 4 000 Kč do 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) bodu 1, 2 nebo 3, písm. b), písm. f) bodu 1, 3, 6, 8, 11, 16 nebo 17, písm. h) bodu 1 nebo písm. i) bodu 2 nebo 3, nebo
- d) od 2 000 Kč do 5 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. e) bodu 6, písm. f) bodu 4, 12, 13 nebo 14, písm. g) nebo k) nebo odstavce 4.

(6) Zákaz činnosti se uloží na dobu

- a) od 18 měsíců do 3 let za přestupek podle odstavce 1 písm. d) nebo písm. e) bodu 1 nebo 4,
- b) od 6 do 18 měsíců za přestupek podle odstavce 1 písm. a) bodu 1 nebo 2, písm. c), písm. e) bodu 2, 3 nebo 5 nebo písm. f) bodu 2 nebo odstavce 3,
- c) od 6 do 12 měsíců za přestupek podle odstavce 1 písm. e) bodu 6, nebo
- d) od 4 do 6 měsíců

1. tomu, kdo spáchal přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodu 5 úmyslně tím, že nezastavil vozidlo na pokyn k zastavení vozidla daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou, nebo

2. za přestupek podle odstavce 1 písm. a) bodu 4, písm. f) bodu 15, písm. i) bodu 1 nebo 4 nebo písm. j).

(7) Příkazem na místě lze uložit pokutu

a) do 1 500 Kč za přestupek podle odstavce 1 písm. k),

b) od 1 500 Kč do 2 000 Kč za přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodu 4, 12, 13, 14 nebo 16 nebo písm. g),

c) od 2 500 Kč do 3 500 Kč za přestupek podle odstavce 1 písm. a) bodu 3, písm. b), písm. f) bodu 1, 3, 6, 8, 11 nebo 17, písm. h) bodu 1 nebo písm. i) bodu 2 nebo 3, nebo

d) od 4 500 Kč do 5 500 Kč za přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodu 5, 7, 9 nebo 10 nebo písm. h) bodu 2 nebo 3.

(8) Je-li spácháním přestupku způsobena dopravní nehoda, navyšuje se horní hranice sazby pokuty podle odstavce 5 za tento přestupek na dvojnásobek, s výjimkou pokuty podle odstavce 5 písm. a), která se uloží od 25 000 Kč do 100 000 Kč.

(9) Je-li spácháním přestupku způsobena dopravní nehoda, při níž je jinému ublíženo na zdraví, uloží se za tento přestupek vedle pokuty zákaz činnosti na dobu od 6 do 18 měsíců, neukládá-li se za něj zákaz činnosti podle odstavce 6 písm. a) až c); to neplatí, došlo-li k ublížení na zdraví pouze u osoby, která je ve vztahu k pachateli přestupku osobou blízkou.

Pokud dojde k ublížení na zdraví pouze u osoby blízké, pachateli přestupku se tento správní trest ukládat nebude (nicméně pokud je zákaz činnosti ukládán již za samotný přestupek, bude samozřejmě uložen i v případě, že došlo k ublížení na zdraví u osoby blízké).

Ublížením na zdraví se podle trestního zákoníku rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje, nikoli jen po krátkou dobu, obvyklý způsob života poškozeného a který vyžaduje lékařské ošetření. Soudní praxe vychází z toho, že znesnadnění obvyklého způsobu života postiženého, popř. pracovní neschopnosti, musí trvat nejméně sedm dní. Při zvažování této doby je však třeba mít na paměti, že pracovní neschopnost nemusí vždy správně odrážet povahu, intenzitu a závažnost způsobené poruchy na zdraví (např. při práci v prašném prostředí může mít i drobné zranění na ruce za následek delší pracovní neschopnost, byť jinak nemá vliv na obvyklý způsob života). Naproti tomu v některých případech ublížení na zdraví nemusí mít vůbec za následek pracovní neschopnost (např. vyražení několika zubů může vést k ztížení rozmělnování stravy a výslovnosti, přesto však nemusí odůvodnit pracovní neschopnost – k tomu srov. například rozhodnutí publikovaná pod č. 21/1984, č. 6/1976-II. Sb. rozh. trest.).

V případě, že k ublížení na zdraví dojde porušením tzv. důležité povinnosti, nepůjde o přestupek, neboť se bude jednat o trestný čin ublížení na zdraví. Nelze však v porušení každého dopravního předpisu spatřovat „porušení důležité povinnosti, která pro řidiče vyplývá z jeho povolání nebo mu je uložena podle zákona“ ve smyslu § 147 odst. 2 tr. zákoníku. Nicméně porušení důležité povinnosti při provozu na silnicích je zejména takové porušení povinnosti řidiče motorového vozidla, které se zřetelem na sílu, rychlost a hmotnost motorových vozidel může mít za následek vážnou dopravní nehodu a které podle všeobecné zkušenosti takový následek skutečně mívá (srov. č. 33/1972 Sb. rozh. tr.). Lze jen dodat, že vyjmenovat všechny povinnosti účastníků silničního provozu, zejména řidičů motorových vozidel, které mohou být důležitými, není dobře možné, poněvadž vždy bude záviset na okolnostech toho kterého případu, zda porušení zjištěné povinnosti je i v daném případě porušením důležité povinnosti ve smyslu příslušného ustanovení trestního zákoníku. K typickým příkladům porušení důležité povinnosti patří řízení motorového vozidla pod vlivem požitého alkoholického nápoje, nepřiměřená rychlost, hlavně v zatáčce, předjíždění v místech, kde je to zakázáno,

couvání s nákladním autem bez dostatečného přehledu a bez zajištění náležitě poučenou osobou apod. Za porušení důležité povinnosti lze považovat jen porušení takové povinnosti, jejíž porušení má za dané situace zpravidla za následek nebezpečí pro lidský život nebo zdraví, kdy tedy jejím porušením může snadno dojít k takovému následku (srov. č. 38/1975 Sb. rozh. tr.).

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 15. října 2003, sp. zn. 5 Tdo 1066/2003, www.nsoud.cz)

Mezi omezení v obvyklém způsobu života nelze zařadit pouze omezení spojená s pracovní činností, ale patří mezi ně i znemožnění zejména sportovních aktivit, pokud jsou poškozenými vykonávány pravidelně a v častějších intervalech, jak tomu bylo u poškozeného V. K., neboť i tyto tvoří součást obvyklého způsobu života a tento ovlivňují.

§ 125d

Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako provozovatel vozidla

a) v rozporu s § 10 odst. 1 písm. a) přikáže nebo dovolí, aby bylo v provozu na pozemních komunikacích použito vozidla, které nesplňuje podmínky stanovené jiným právním předpisem²⁾,

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 16. července 2009, č. j. 9 As 92/2008-82, www.nssoud.cz)

Provozovatel vozidla poruší § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, pokud přikáže nebo dovolí, aby bylo v provozu na pozemních komunikacích použito vozidla, které překročí největší povolenou hmotnost vozidla, a to i bez ohledu na to, že v daném okamžiku nebyla naplněna maximální přepravní kapacita vozidla (počet přepravovaných osob).

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 22. března 2007, č. j. 4 As 28/2006-65, č. 1658 Sb. NSS):

„Objektivní odpovědnost právnické osoby za správní delikt neznamená, že není nutné prokazovat splnění zákonných znaků skutkové podstaty správního deliktu. Je-li znakem skutkové podstaty objektivní stránka deliktu spočívající v „příkázání“ nebo „dovolení“ zákonem sankcionovaného jednání (zde: příkázání nebo dovolení použití vozidla v provozu na pozemních komunikacích, které nesplňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem), je třeba k uznání odpovědnosti za správní delikt takové jednání prokázat.“

b) v rozporu s § 10 odst. 1 písm. b) svěří řízení vozidla osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 2 a § 5 odst. 2 písm. b) a c),

c) v rozporu s § 10 odst. 1 písm. c) svěří řízení motorového vozidla osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 3,

d) v rozporu s § 10 odst. 2 nezajistí, aby barevné provedení a označení vozidla bylo provedeno tak, aby nebylo zaměnitelné se zvláštním barevným provedením a označením vozidel Vojenské policie¹²⁾, policie¹³⁾, celní správy¹⁴⁾, obecní policie^{14a)}, Vězeňské služby^{14b)}, zdravotnické záchranné služby⁵²⁾ a jednotek požární ochrany^{14c)},

e) v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) přikáže řízení vozidla nebo svěří vozidlo osobě, o níž nezná údaje potřebné k určení její totožnosti,

f) v rozporu s § 6b odst. 4 neodevzdá osvědčení o registraci vozidla.

- ¹²⁾ Zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii), ve znění pozdějších předpisů.
- ¹³⁾ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- ¹⁴⁾ Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{14a)} Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{14b)} § 24b zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění zákona č. 436/2003 Sb.
- ^{14c)} Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany.
- ⁵²⁾ Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako odesílatel nepředá náklad k přepravě ve stavu nebo způsobem stanoveným v § 52 odst. 8.

(3) Za přestupek podle odstavce 1 nebo 2 se uloží pokuta od 10 000 Kč do 100 000 Kč.

§ 125e

Společná ustanovení k přestupkům

(1) Přestupky podle tohoto zákona projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností podle působnosti stanovené v § 124 odst. 5 písm. k). K projednávání přestupků a vedení řízení o zadržení řidičského průkazu jsou na území hlavního města Prahy příslušné úřady městských částí určené Statutem hlavního města Prahy.

Účinnost vyznačeného textu je od 1. 7. 2024

(2) Přestupky podle tohoto zákona nelze vyřešit domluvou, s výjimkou přestupků podle § 125c odst. 1 písm. k). Příkazem na místě lze projednat pouze přestupky uvedené v § 125c odst. 7 nebo přestupek podle § 125f odst. 1. Přestupek, za který se ukládá zákaz činnosti, nelze projednat příkazem na místě.

(3) Od uložení správního trestu podle tohoto zákona nelze v rozhodnutí o přestupku upustit nebo podmíněně upustit; ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich upravující upuštění od uložení správního trestu, který by jinak měl být uložen ve společném řízení, tím není dotčeno.

(4) Zákaz činnosti lze uložit na dobu kratší než je její dolní hranice stanovená tímto zákonem, jestliže by byl zákaz činnosti uložený na této hranici vzhledem k poměrům řidiče nepřiměřeně přísný. Zákaz činnosti musí být v takovém případě uložen alespoň na dobu odpovídající jedné polovině dolní hranice stanovené tímto zákonem.

(5) Pokuty vybírá orgán, který je uložil.

(6) Pokuta uložená za přestupek podle tohoto zákona, která byla předána obecním úřadem obce s rozšířenou působností obecnímu správci daně k vymáhání a nebyla vybrána nebo vymožena tímto obecním úřadem, je z 30 % příjmem státního rozpočtu a ze 70 % příjmem obce, jejíž orgán pokutu uložil.

§ 125f

Přestupek provozovatele vozidla

(1) Provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 3 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 23. července 2019, č. j.: 1 As 318/2018–41, č. 3917/2019 Sb. NSS)

Pojem provozovatele vozidla je v § 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a § 2 odst. 15 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, vymezen na základě evidenčního principu. Postavení provozovatele vozidla a jeho odpovědnost za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu jsou spojeny se zápisem vlastníka nebo jiné osoby v registru silničních vozidel jako provozovatele vozidla, nikoli s pouhým vlastnictvím vozidla jako takovým. Je tedy nerozhodné, kdo je vlastníkem vozidla ve smyslu předpisů soukromého práva, podstatné je, kdo je jako provozovatel vozidla zapsán v registru silničních vozidel.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 16. května 2018, č. j. 5 As 177/2017-49, www.nssoud.cz)

Zdejší soud nepochybně, že řidič odlišný od provozovatele v mezidobí od spáchání přestupku do vydání rozhodnutí o uznání viny z protiprávního jednání skutečně může zemřít. Uvedené ovšem nic nemění na povinnostech provozovatele vozidla (viz výše) a případných následcích jejich nesplnění, zejména v podobě uplatnění objektivní odpovědnosti za spáchání správního deliktu.

(2) Provozovatel vozidla za přestupek podle odstavce 1 odpovídá, pokud

a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání,

b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 28. listopadu 2016, č. j.: 8 As 156/2016–35, www.nssoud.cz)

Pro založení odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt je sice podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích nutné, aby porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovalo znaky přestupku podle tohoto zákona, toto ustanovení však nelze vykládat tak, že jsou správní orgány v řízení o správním deliktu povinny zjišťovat, zda byly naplněny všechny předpoklady přestupkové odpovědnosti řidiče vozidla. Pro splnění podmínky podle § 125f odst. 2 písm. b) citovaného zákona postačí, že jednání řidiče vykazuje znaky přestupku.

c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 12. listopadu 2021, č. j. 5 As 125/2019-35, www.nssoud.cz)

Pouhé konstatování, že „[o]bviněný rovněž namítá, že dle řidiče mělo při průjezdu daným úsekem dojít k poškrábání laku od vegetace vyčnívající na komunikaci“, a to v rámci podání obsahujícího 10 stran textu, rozhodně nelze bez dalšího považovat za plausibilní tvrzení o existenci dopravní nehody, k níž došlo následkem překročení rychlostního limitu.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 16. května 2019, č. j. 9 As 56/2019–28, www.nssoud.cz)

„Nejvyšší správní soud má za to, že správní orgán neměl důvodu pouhou zmínku o rýze v laku, kterou vznesl zmocněnec (...), jakkoliv spojovat s tím, že toto tvrzení má snad implikovat tvrzení o dopravní nehodě, ke které by došlo v důsledku porušení pravidel provozu (toliko rýha v laku ještě automaticky neindikuje dopravní nehodu, nota bene takovou, k níž by došlo v důsledku porušení zákazu zastavení)“.

(3) K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek podle odstavce 1 se nevyžaduje zavinění.

(4) Za přestupek podle odstavce 1 se uloží pokuta. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10 000 Kč. Je-li ukládána pokuta za více přestupků podle odstavce 1 projednaných ve společném řízení, horní hranice sazby pokuty se navyšuje na pětinasobek horní hranice sazby pokuty ukládané za přestupek nejprísněji trestný; výše pokuty ukládané příkazem na místě nepřevyší 10 000 Kč.

(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje a

a) nezahájil řízení o tomto přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo

b) řízení o tomto přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 5. června 2020, č. j.: 4 As 450/2019–36, www.nssoud.cz)

V případě, kdy tvrzený pachatel se nachází v zahraničí a je nekontaktní, nemá správní orgán téměř žádnou možnost, jak spolehlivě zjistit, že jde skutečně o pachatele přestupku. To sice neznamená, že k jeho usvědčení je nutné jeho doznání, avšak nedostupnost označené osoby žijící v cizině výrazným způsobem ztěžuje možnost obstarávání přesvědčivých důkazů. Pokud tedy z ostatních důkazů vina přesvědčivě nevyplývá a označená zahraniční osoba je nedostupná, není nutné trvat na tom, aby se ji správní orgán nadále snažil kontaktovat.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 29. května 2020, č. j.: 2 As 293/2018-25, www.nssoud.cz)

Pokud měl magistrát údaje o totožnosti osoby, které vozidlo provozovatel pronajal, a bylo zjevné, v čem mělo protiprávní jednání spočívat, kdy, kde a za použití jakého vozidla, měl jasné informace pro zahájení řízení o přestupku a další vysvětlení ze strany řidiče nebylo ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o přestupcích nezbytné. Lze totiž důvodně předpokládat, že toto vozidlo označený řidič řídil i v době spáchání přestupku. Magistrát (ani žalovaný) přitom skutečnost, že to byl tvrzený řidič, kdo měl vozidlo v nájmu, nezpochybňoval, a proto si k jejímu

ověření ani nevyžádal předmětnou smlouvu. Zjištění, zda tvrzený řidič toto vozidlo v daném místě a čase skutečně řídil, je pak věcí samotného řízení o přestupku.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 26. května 2020, č. j.: 10 As 315/2018–32, www.nssoud.cz)

Jestliže žalobce jako provozovatel vozidla označil za řidiče osobu, k níž sdělil dostatečné údaje (M. V.), a věrohodně tvrdil, že dané vozidlo mohla tato osoba řídit, měl magistrát dostatek indicií k tomu, aby se pokusil nalézt pachatele přestupku. Není naplněním nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 písm. a) [správně odst. 5 písm. a), pozn. autora] zákona o silničním provozu pouze jediné doručení předvolání k podání vysvětlení, na něž M. V. nereagoval, ale magistrát byl povinen učinit další smysluplný úkon směřující ke zjištění pachatele přestupku.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 24. května 2017, č. j.: 3 As 114/2016–46, www.nssoud.cz)

V případě, že provozovatel vozidla na základě poučení ve výzvě k úhradě určené částky podle § 125h odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve stanovené lhůtě správnímu orgánu nesdělí údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, správní orgán zpravidla není povinen pokračovat v šetření přestupku a vyzývat provozovatele vozidla k podání vysvětlení podle § 60 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ale může přistoupit k zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.

Právní obrana provozovatele v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, není omezena jen na možnost prokázání liberačních důvodů podle § 125f odst. 5 tohoto zákona, ale může spočívat též v popření naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu vymezených v § 125f odst. 1 a 2 ve spojení s § 125c a navazujícími ustanoveními zákona o silničním provozu, popř. v nesplnění procesních předpokladů pro zahájení tohoto řízení.

Skutečnost, že lhůta, v níž může provozovatel vozidla sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku a předejít tím zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, běží před zahájením správního řízení, nepředstavuje zásah do ústavního práva provozovatele vozidla na právní pomoc.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 22. října 2015, č. j.: 8 As 110/2015–46, www.nssoud.cz):

Pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích..., nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.

(6) Provozovatel vozidla za přestupek podle odst. 1 neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích

a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou registrační značkou, nebo

b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel, jíž bylo následně vyhověno.

§ 125g

(1) Je-li zahájeno řízení o uložení pokuty za přestupek podle § 125f odst. 1, nelze již zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích; to neplatí, pokud se provozovatel vozidla zproští odpovědnosti za přestupek podle § 125f odst. 6.

(2) Do promlčecí doby přestupku podle § 125f odst. 1 se nezapočítává doba, po kterou bylo vedeno řízení o přestupku podle § 125f odst. 5 písm. b).

(3) Do promlčecí doby přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, se nezapočítává doba, po kterou bylo pro stejné porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vedeno řízení o přestupku podle § 125f odst. 1.

(4) Bylo-li porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy, v řízení o přestupku podle § 125f odst. 1 se ústní jednání nenařídí.

(5) Jde-li o projednání přestupků podle § 125f odst. 1 v návaznosti na postup podle § 125f odst. 5, ve společném řízení lze projednat pouze přestupky, které se vztahují k věcem odloženým nebo věcem, o nichž bylo řízení zastaveno, do 1 měsíce od odložení nebo zastavení první z nich.

§ 125h

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud

- a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,
- b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a
- c) porušení je možné projednat uložení pokuty příkazem na místě.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 26. listopadu 2014, č. j.: 1 As 131/2014-45, www.nssoud.cz)

„Výzva k uhrazení určené částky podle § 125h zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, je vydávána pouze v případě naplnění podmínek specifikovaných v odstavci 1 tohoto ustanovení. Není-li některá z podmínek § 125h odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích naplněna, může být řízení podle § 125f tohoto zákona s provozovatelem vozidla zahájeno, aniž by zahájení řízení předcházelo vydání výzvy k uhrazení určené částky.“

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností určenou částku stanoví ve výši jedné poloviny dolní hranice sazby pokuty, kterou lze uložit příkazem na místě za přestupek, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje. Vykazuje-li porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k), obecní úřad obce s rozšířenou působností stanoví určenou částku do 750 Kč; při stanovení výše určené částky přihlédne k závažnosti porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích.

(3) Určená částka je splatná do 30 dnů ode dne doručení výzvy podle odstavce 1.

(4) Výzva podle odstavce 1 musí obsahovat popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 5 a 6. Doručuje-li se výzva podle odstavce 1 prostřednictvím provozovatele poštovních služeb do ciziny, považuje se za doručenou třicátým dnem ode dne jejího odeslání.

(5) Je-li určená částka uhrazena nejpozději v den splatnosti, obecní úřad obce s rozšířenou působností věc odloží. V opačném případě obecní úřad s rozšířenou působností pokračuje v šetření přestupku. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.

(6) Neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 26. května 2020, Č. j.: 10 As 315/2018–32, www.nssoud.cz)

Jestliže žalobce jako provozovatel vozidla označil za řidiče osobu, k níž sdělil dostatečné údaje (M. V.), a věrohodně tvrdil, že dané vozidlo mohla tato osoba řídit, měl magistrát dostatek indicií k tomu, aby se pokusil nalézt pachatele přestupku. Není naplněním nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu pouze jediné doručení předvolání k podání vysvětlení, na něž M. V. nereagoval, ale magistrát byl povinen učinit další smysluplný úkon směřující ke zjištění pachatele přestupku.

(7) Určená částka je příjmem rozpočtu obce, jejíž obecní úřad vyzval provozovatele vozidla k uhrazení určené částky. Pro správu placení určené částky se použije daňový řád.

(8) Byla-li částka určená na úhradu určené částky poukázána v cizí měně, považuje se určená částka za uhrazenou ve stanovené výši také v případě, že byla uhrazena v nižší výši a rozdíl mezi určenou částkou a uhrazenou částkou nepřevyšuje 1 % z určené částky.

(9) Přepлатkem provozovatele vozidla se stává částka určená na úhradu určené částky

a) uhrazená po dni splatnosti určené částky, a to ke dni její platby,

b) v rozsahu převyšujícím stanovenou výši určené částky, a to ke dni splatnosti určené částky, nebo

c) uhrazená v nižší výši, než je stanovená výše určené částky, a to ke dni splatnosti určené částky.

(10) Je-li přeplatek podle

a) odstavce 9 písm. b) vratitelným přepлатkem, vrátí jej obecní úřad obce s rozšířenou působností do 2 měsíců ode dne jeho vzniku, nebo

b) odstavce 9 písm. a) nebo c) vratitelným přepлатkem, vrátí jej obecní úřad obce s rozšířenou působností do 1 roku ode dne jeho vzniku; tato lhůta neběží po dobu, kdy je obecním úřadem

obce s rozšířenou působností vedeno řízení o přestupku podle § 125f odst. 1, ve vztahu k němuž byla určená částka uhrazena.

(11) Vratitelný přeplatek vrací obecní úřad obce s rozšířenou působností bezhotovostním převodem na účet vedený u poskytovatele platebních služeb, z něhož byla částka určená na úhradu určené částky poukázána. Nebyla-li tato částka poukázána bezhotovostním převodem, vyzve obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ke sdělení údajů potřebných pro vrácení přeplatku. Ve výzvě stanoví obecní úřad obce s rozšířenou působností lhůtu, která nesmí být kratší než 30 dnů. Vratitelný přeplatek nižší než 200 Kč se nevrací.

(12) Vratitelný přeplatek zaniká a stává se příjmem rozpočtu obce s rozšířenou působností uplynutím 3 měsíců ode dne

a) marného uplynutí lhůty stanovené ve výzvě podle odstavce 11; o tomto následku musí být provozovatel vozidla ve výzvě poučen, nebo

b) vzniku přeplatku, pokud se nevrací z důvodu, že nedosahuje výše 200 Kč.

§ 125i

Pokud správní orgán rozhodne o uložení správního trestu za přestupek spáchaný protiprávním jednáním uvedeným v přímo použitelných předpisech Evropské unie upravujících klasifikaci závažných porušení, která mohou vést ke ztrátě dobré pověsti⁴³⁾, dopravci provozujícímu silniční dopravu velkými vozidly pro cizí potřeby podle zákona o silniční dopravě²¹⁾ nebo jeho odpovědnému zástupci, zašle kopii pravomocného rozhodnutí dopravnímu úřadu podle zákona o silniční dopravě²¹⁾, v jehož správním obvodu

a) je sídlo dopravce, jde-li o dopravce, který je usazen v České republice, nebo

b) má tento správní orgán sídlo, jde-li o dopravce, který není usazen v České republice.

²¹⁾ Zákon č. 111/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 125j

(1) Pokud je podezřelým z přestupku osoba s bydlištěm v jiném členském státě Evropské unie, zašle obecní úřad obce s rozšířenou působností této osobě spolu s oznámením o zahájení řízení informační formulář v úředním jazyce členského státu Evropské unie, ve kterém má podezřelý bydliště. Tento postup se použije v případě, že se jedná o přestupek

a) podle § 125c odst. 1 písm. c), d), písm. f) bodů 1 až 5, 12 nebo 13 nebo písm. g),

b) podle § 125c odst. 1 písm. k) v případě, že byla překročena nejvyšší dovolená rychlost, byl užit vyhrazený jízdní pruh v rozporu s § 14 nebo § 27 odst. 1 písm. i) nebo byl porušen zákaz užití jízdní pruh stanovený v § 71 odst. 2.

(2) Informační formulář musí obsahovat popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, vymezení správních trestů, které lze za přestupek uložit, a odkaz na tento zákon. V případě, že jde o skutek zjištěný prostřednictvím automatizovaného technického prostředku, musí informační formulář obsahovat identifikační údaje o tomto prostředku.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností poskytne ministerstvu vždy do 31. března údaje o počtu zahájených řízení, ve kterých v předchozím kalendářním roce postupoval podle odstavce 1.

(4) Vzor informačního formuláře stanoví prováděcí právní předpis.

HLAVA VII SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 126

(1) Podle tohoto zákona se vydávají řidičské průkazy též osobám, které plní úkoly podle zvláštních právních předpisů³⁹⁾.

(2) U osob, které jsou členy zastupitelských úřadů cizích států nebo zahraničních služeb akreditovaných v České republice, plní funkci příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností ministerstvo.

§ 127

(1) Zaměstnanci ministerstva, krajů a obcí a další osoby, které zabezpečují výrobu a vyplňování řidičských průkazů, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděli při provádění tohoto zákona nebo v přímé souvislosti s ním. Povinnost mlčenlivosti jim trvá i po skončení pracovního nebo služebního poměru.

(2) Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být osoby uvedené v odstavci 1 zproštěny

a) pouze občanem, jehož se skutečnosti, které jsou předmětem povinnosti zachovávat mlčenlivost, týkají, nebo

b) vedoucím zaměstnancem, a to ve veřejném zájmu a písemnou formou s uvedením rozsahu a účelu zproštění povinnosti zachovávat mlčenlivost.

(3) Ustanoveními odstavců 1 a 2 není dotčena povinnost osob uvedených v odstavci 1 oznamovat určité skutečnosti orgánům příslušným podle zvláštních právních předpisů.

§ 128

(1) Kopii nebo opis pravomocného rozsudku, kterým byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, jsou povinny soudy všech stupňů zaslat příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(2) Kopii nebo opis pravomocného rozhodnutí správního orgánu, kterým byl uložen správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, jsou povinny správní orgány, které je vydaly, zaslat příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(3) Oznámení o uložení pokuty příkazem na místě za přestupek podle tohoto zákona, s výjimkou přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k), je orgán, který pokutu uložil, povinen zaslat do 3 pracovních dnů po projednání přestupku příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

§ 128a

Působnosti stanovené krajskému úřadu nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 129

Vztah ke správnímu řádu

- (1) Jestliže se žadateli o udělení řidičského oprávnění anebo o rozšíření řidičského oprávnění podle § 92 vyhoví v plném rozsahu, místo rozhodnutí se žadateli vydá řidičský průkaz s uděleným nebo s rozšířeným řidičským oprávněním.
- (2) Jestliže se žadateli o výjimku ze zákazu jízdy podle § 43 odst. 5, vyhoví v plném rozsahu, místo písemného vyhotovení rozhodnutí se žadateli vydá doklad o udělení výjimky ze zákazu jízdy. Proti rozhodnutí o udělení výjimky se nelze odvolat.
- (3) Odvolání proti rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění, omezení řidičského oprávnění nebo o zadržení řidičského průkazu nemá odkladný účinek.
- (4) Pro účely vedení v registru řidičů a vyhotovení řidičského průkazu nebo karty řidiče si obecní úřad obce s rozšířenou působností při podání žádosti o udělení řidičského oprávnění, rozšíření řidičského oprávnění nebo o vydání řidičského průkazu nebo karty řidiče opatří digitalizovanou fotografii žadatele a digitalizovaný vlastnoruční podpis žadatele. Nelze-li digitalizovanou fotografii žadatele získat z registru řidičů, z informačního systému digitálního tachografu, z evidence občanských průkazů, z evidence cestovních dokladů nebo z agendového informačního systému cizinců nebo došlo-li k podstatné změně podoby žadatele, pořídí ji obecní úřad obce s rozšířenou působností při podání žádosti.

§ 130

Pracovněprávní vztahy

Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů zaměstnanců k zaměstnavateli podle zvláštního právního předpisu⁴⁰⁾, kteří ke dni účinnosti zákona vykonávají převážně činnost ve věcech stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, řidičských oprávnění a řidičských průkazů, evidencí uvedených v registru řidičů podle § 119 a přestupků proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, přecházejí ke dni účinnosti zákona z Ministerstva vnitra a z policie na ministerstvo a na okresní úřady.

§ 131

Předání agendy dopravním úřadům

Útvary Ministerstva vnitra a policie, které ke dni účinnosti zákona vykonávají správní činnosti ve věcech stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, řidičských průkazů a řidičských oprávnění, evidencí uvedených v registru řidičů podle § 119 a projednávání přestupků proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích jsou povinny předat spisovou agendu příslušným útvarům ministerstva a okresním úřadům nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti zákona.

§ 132

- (1) Řízení zahájená před nabytím účinnosti zákona se ukončí podle dosavadních právních předpisů.
- (2) Doklady týkající se řidičských oprávnění a řidičských průkazů vydané před účinností zákona se považují za doklady vydané podle tohoto zákona.

§ 133

Rozsah platnosti dosavadních řidičských oprávnění

- (1) Řidičská oprávnění udělená na základě předpisů platných do 30. června 1964 platí po nabytí účinnosti zákona v tomto rozsahu:

- a) řidičské oprávnění řidiče I. nebo II. třídy opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do všech skupin a podskupin řidičských oprávnění,
- b) řidičské oprávnění řidiče III. třídy opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do všech skupin a podskupin řidičských oprávnění s výjimkou skupin D, D + E a podskupin D1 a D1 + E,
- c) řidičské oprávnění řidiče osobního automobilu opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin AM, B a podskupiny B1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- d) řidičské oprávnění řidiče motocyklu opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin A, AM a podskupiny A1,
- e) řidičské oprávnění řidiče traktoru opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin AM a T a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- f) řidičské oprávnění k řízení malých motocyklů opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičského oprávnění skupiny AM a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³.

(2) Řidičská oprávnění udělená na základě předpisů platných po 1. červenci 1964 platí po nabytí účinnosti zákona v tomto rozsahu:

- a) řidičské oprávnění skupiny A opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin A, AM a podskupiny A1,
- b) řidičské oprávnění skupiny B opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin B, AM a podskupiny B1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- c) řidičské oprávnění skupiny C opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin AM, B, C, T a podskupin B1, C1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- d) řidičské oprávnění skupiny D opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin AM, B, C, D, T a podskupin B1, C1, D1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- e) řidičské oprávnění skupiny E u řidičského oprávnění skupiny B opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupiny B + E,
- f) řidičské oprávnění skupiny E u řidičského oprávnění skupiny C opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupiny C + E a podskupiny C1 + E,
- g) řidičské oprávnění skupiny E u řidičského oprávnění skupiny D opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupiny D + E a podskupiny D1 + E,
- h) řidičské oprávnění skupiny M a A/50 opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičského oprávnění skupiny AM a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- i) řidičské oprávnění skupiny T opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin T a AM a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³.

(3) Omezení řidičského oprávnění zapsané v řidičském průkazu na základě předpisů platných před nabytím účinnosti zákona zůstávají v platnosti i po nabytí účinnosti zákona.

(4) Průkaz způsobilosti k řízení hnacího vozidla na trolejbusové dráze⁴¹⁾ vydaný před účinností tohoto zákona s řidičským oprávněním skupiny C pozbývá platnosti dnem 31. prosince 2003.

§ 134

Výměna dosavadních řidičských průkazů

(1) Řidičské průkazy vydané

a) od 1. ledna 1994 do 31. prosince 2000 jsou jejich držitelé povinni vyměnit do 31. prosince 2010,

b) od 1. ledna 2001 do 30. dubna 2004 jsou jejich držitelé povinni vyměnit do 31. prosince 2013.

(2) Řidičské průkazy podle odstavce 1 pozbývají platnosti uplynutím příslušné doby stanovené pro jejich výměnu. Platnost řidičského průkazu omezená podle předchozí věty se prodlužuje o lhůtu vydání řidičského průkazu podle § 110 odst. 2, prokáže-li držitel řidičského průkazu, že podal příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností žádost o vydání řidičského průkazu před uplynutím lhůty stanovené podle odstavce 1.

§ 135

Platnost dosavadních mezinárodních řidičských průkazů

Mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle dosavadních právních předpisů platí po dobu jeho platnosti i po nabytí účinnosti zákona.

§ 136

Platnost dosavadních speciálních označení

Označení vozidla přepravujícího osobu těžce postiženou na zdraví, označení vozidla přepravujícího osobu těžce pohybově postiženou nebo označení vozidla řízeného osobou sluchově postiženou, která byla vydána podle stávajících právních předpisů, platí do 30. června 2001.

§ 137

Zmocnění k vydání prováděcích právních předpisů

(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 5 odst. 2 písm. b) a § 41 odst. 3.

(2) Ministerstvo vydá prováděcí právní předpis k provedení § 5 odst. 1 písm. d), § 6 odst. 6, § 6a odst. 7, § 6b odst. 6, § 10 odst. 5, § 43 odst. 7, § 43a odst. 6, § 45 odst. 6, § 52 odst. 10, § 56 odst. 8, § 62 odst. 5, § 63 odst. 2, § 65 odst. 3, § 66 odst. 3, § 67 odst. 11, § 68 odst. 3, § 75 odst. 7, § 78 odst. 5, § 79 odst. 9, § 87a odst. 9, § 87b odst. 5, § 92 odst. 8, § 102a odst. 3 až 5, § 102b odst. 1, § 102c odst. 2 a 3, § 102h odst. 6, § 104 odst. 5, § 105 odst. 4, § 106 odst. 4, § 107 odst. 3, § 109 odst. 10, § 110 odst. 8, § 111 odst. 9, § 113 odst. 7, § 115 odst. 7, § 116 odst. 5, § 118b odst. 7, § 122b, § 123 odst. 4, § 123b odst. 9, § 124 odst. 3, § 125b odst. 3 a § 125j odst. 4.

(3) Ministerstvo zdravotnictví vydá prováděcí právní předpis k provedení § 6 odst. 6, § 84 odst. 7, § 85 odst. 7, § 87 odst. 7 a § 88 odst. 6.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Ustanovení § 108 odst. 1 a 2 zákona č. 361/2000 Sb., ve znění tohoto zákona, se po dni nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužije, jde-li o změnu údaje o obci obvyklého bydliště držitele na území České republiky, zaznamenané v řidičském průkazu.

ČÁST ŠESTÁ

§ 142

Zrušuje se § 7 vyhlášky č. 87/1964 Sb., o řidičských průkazech, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST SEDMÁ

§ 143

ÚČINNOST

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001 s výjimkou části šesté, která nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Přechodné ustanovení zavedeno zákonem č. 411/2005 Sb. Čl. II

Dopravně psychologickému vyšetření a neurologickému a EEG vyšetření je držitel řidičského oprávnění uvedený v § 87a odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, povinen podrobit se v termínu pravidelné lékařské prohlídky podle § 87 odst. 2 nejpozději však do 31. prosince 2007.

Přechodné ustanovení zavedeno zákonem č. 170/2007 Sb. Čl. XIII

V evidenci ztracených, odcizených, poškozených a zničených řidičských průkazů a mezinárodních řidičských průkazů a v evidenci vyrobených a nevydaných tiskopisů mezinárodních řidičských průkazů a vyrobených a nevydaných tiskopisů potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu podle § 119 odst. 2 písm. k) a l) zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se evidují pouze doklady nahlášené jako ztracené, odcizené, poškozené nebo zničené ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona a tiskopisy vyrobené ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 133/2011 Sb. Čl. II

1. Při zaznamenávání bodů do bodového hodnocení za jednání spáchaná porušením vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích řidičem motorového vozidla před účinností tohoto zákona se postupuje podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Označení O 1 mohou osoby, které je obdržely od příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle dosavadních právních předpisů, využívat na území České republiky do ukončení jeho platnosti, nejpozději však do 31. prosince 2012. Osobám podle věty první vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností na jejich žádost parkovací průkaz, podá-li tato osoba žádost před ukončením platnosti označení O 1, které obdržela podle dosavadních právních předpisů, nejpozději však do 31. prosince 2012. Žadatel o vydání parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením, který byl držitelem označení O 1 vydaného podle dosavadních předpisů, je povinen toto označení při vydání parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením odevzdat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

3. Osoby oprávněné provádět dopravně psychologické vyšetření podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, mohou toto vyšetření provádět po dobu 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Povinnost užít při jízdě v provozu na pozemních komunikacích vozidlo vybavené zimními pneumatikami podle § 40a zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti čl. I bodu 12 tohoto zákona, se na vozidla ozbrojených sil vztáhne od 1. listopadu 2016 a na vozidla jednotek požární ochrany o maximální přípustné hmotnosti nad 3500 kg od 1. listopadu 2021.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 297/2011 Sb. Čl. II

1. Řidičská oprávnění jednotlivých skupin a podskupin udělená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zůstávají zachována v rozsahu, jaký měla podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona; tato řidičská oprávnění opravňují ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona rovněž k řízení motorových vozidel, která jsou do skupin vozidel

se shodným označením nově zařazena tímto zákonem, pokud tomu nebrání omezení nebo podmínění řidičského oprávnění.

2. Žadatel, který dokončil výuku a výcvik k získání řidičského oprávnění přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se řidičské oprávnění udělí podle dosavadní právní úpravy; doklad o získání odborné způsobilosti nesmí být ke dni podání žádosti o řidičské oprávnění starší než 6 měsíců.

3. Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončená se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posoudí podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Řidičské průkazy vydané před 30. dubnem 2004 pozbývají platnosti uplynutím příslušné doby stanovené pro jejich výměnu. Ostatní řidičské průkazy vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pozbývají platnosti uplynutím doby, na kterou byly vydány.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 230/2014 Sb. Čl. II

1. Řidičská oprávnění pro skupinu B udělená v době od 19. ledna 2013 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za řidičská oprávnění pro skupinu B udělená podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Řidičská oprávnění pro skupinu D1 udělená

a) před 19. lednem 2013 zůstávají zachována v dosavadním rozsahu,

b) od 19. ledna 2013 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona zůstávají na území České republiky zachována v rozsahu, jaký měla podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a to na dobu 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 268/2015 Sb. Čl. IV

1. Bylo-li Ministerstvem vnitra nebo Policií České republiky vydáno písemné vyjádření ke stanovení místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích nebo užití zařízení pro provozní informace nebo byla-li podána žádost o souhlas příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností se stanovením místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích nebo užití zařízení pro provozní informace na veřejně přístupných účelových komunikacích, stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené se dokončí podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Řízení o povolení výjimky z místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené se dokončí podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Dodatková tabulka MIMO DOPRAVNÍ OBSLUHY užitá před nabytím účinnosti tohoto zákona zůstává v platnosti i po nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však po dobu 5 let od nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 48/2016 Sb. Čl. II

1. Řidičské oprávnění pro skupinu B1, udělené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, opravňuje k řízení tříkolových vozidel zařazených do skupiny A1 po dobu 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Pro nakládání s výsledkem dopravně psychologického vyšetření, provedeného přede dnem nabytím účinnosti tohoto zákona, se použije zákon č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Pro nakládání s kaucí vybranou přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a pro nakládání s vozidlem, jemuž bylo zabráněno v jízdě na základě § 118a odst. 1 písm. i) zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije zákon č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 183/2017 Sb. Čl. CIV

Správním trestem se při postupu podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, rozumí také sankce uložená podle zákona č. 200/1990 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 337/2020 Sb. Čl. IV

Povinnost podle § 6 odst. 7 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze splnit i osvědčením řidiče podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího přístup na trh mezinárodní silniční nákladní dopravy bez harmonizovaného kódu vyznačujícího profesní způsobilost řidiče, bylo-li vydáno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodná ustanovení zavedena č. 365/2021 Sb. Čl. II

1. Řidičské oprávnění pro skupinu vozidel AM nebo B1 udělené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zůstává zachováno v rozsahu, jaký mělo podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; toto řidičské oprávnění opravňuje ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona rovněž k řízení motorových vozidel, která jsou do příslušné skupiny vozidel nově zařazena tímto zákonem.

2. Ustanovení § 125g odst. 2 a 3 zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se nepoužije na přestupky spáchané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 418/2021 Sb. Čl. X

Pokuta uložená za přestupek podle zákona č. 361/2000 Sb., která byla předána obecním úřadem obce s rozšířenou působností obecnímu správci daně k vymáhání přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je příjmem obce, jejíž orgán pokutu uložil.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 150/2023 Sb. Čl. II

1. Žádá-li o udělení akreditace lektora fyzická osoba, která v období od 1. července 2018 do 30. června 2023 vedla v součinnosti s Probační a mediační službou program určený pro osoby, které spáchaly trestný čin v souvislosti s řízením motorových vozidel, absolvování kvalifikačního kurzu pro lektory podle § 102c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne 1. července 2023, se nevyžaduje; podmínka úspěšného složení zkoušky tím není dotčena.

2. Žádá-li o udělení akreditace lektora fyzická osoba, která v období od 1. ledna 2015 do 30. června 2023 absolvovala kvalifikační kurz pro lektory k vedení programů určených pro osoby, které spáchaly protiprávní čin v souvislosti s řízením motorových vozidel, zakončený zkouškou

a pořádaný Centrem dopravního výzkumu, v. v. i. nebo veřejnou vysokou školou ve spolupráci s Centrem dopravního výzkumu, v. v. i. v rozsahu nejméně 150 hodin, absolvování kvalifikačního kurzu pro lektory ani složení zkoušky podle § 102c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne 1. července 2023, se nevyžaduje.

3. Pro vrácení řidičského oprávnění, které žadatel pozbyl v souvislosti se skutkem spáchaným přede dnem 1. července 2023, se absolvování terapeutického programu nevyžaduje.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 271/2023 Sb. Čl. II

1. Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posoudí podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. V souvislosti s přestupkem nebo trestným činem spáchaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona povinnost absolvovat dopravně psychologický pohovor a školení začínajících řidičů nevzniká.

3. Zaznamenávají-li se po dni nabytí účinnosti tohoto zákona body za jednání spáchaná přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zaznamenají se ve výši podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; je-li to pro řidiče příznivější, zaznamenají se ve výši podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Ke dni vrácení řidičského oprávnění řidiči, který jej přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pozbyl v důsledku dosažení celkového počtu 12 bodů, zaznamená obecní úřad obce s rozšířenou působností v registru řidičů odečtení všech dosažených bodů.

5. Pro vrácení osvědčení o registraci vozidla zajištěného přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se použije zákon č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Příloha k zákonu č. 361/2000 Sb.**Přehled jednání spočívajících v porušení vybraných povinností
a počet bodů za tato jednání**

Porušení vybraných povinností		Počet bodů
1.	řízení motorového vozidla bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po jeho požití, po kterou je řidič ještě pod vlivem alkoholu, je-li zjištěný obsah alkoholu u řidiče vyšší než 0,3 promile, nebo řízení motorového vozidla bezprostředně po užití jiné návykové látky nebo v takové době po jejím užití, po kterou je řidič ještě pod jejím vlivem	6
2.	řízení motorového vozidla ve stavu vylučujícím způsobilost, který si řidič přivodil požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky	6
3.	odmítnutí řidiče podrobit se vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou	6
4.	způsobení dopravní nehody, při které došlo k usmrcení nebo k těžké újmě na zdraví jiné osoby	6
5.	otáčení, couvání nebo jízda v protisměru na dálnici nebo na silnici pro motorová vozidla	6
6.	vjíždění na železniční přejezd v případě, kdy je to zakázáno	6
7.	předjíždění vozidla v případě, kdy je to zakázáno	6
8.	překročení nejvyšší dovolené rychlosti o 40 km.h ⁻¹ a více v obci nebo o 50 km.h ⁻¹ a více mimo obec	6
9.	nezastavení vozidla na signál, který příkazuje řidiči zastavit vozidlo, nebo nezastavení vozidla na pokyn k zastavení vozidla daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou	6
10.	ohrožení chodce přecházejícího pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo ohrožení chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, nebo ohrožení chodce při odbočování s vozidlem na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci nebo při otáčení nebo couvání	6
11.	řízení motorového vozidla, které je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích z důvodu nebezpečné závady ²⁾	6
12.	omezení chodce, který přechází pozemní komunikaci po přechodu pro chodce	4
13.	neprodlené nezastavení vozidla při dopravní nehodě nebo nedovolené opuštění místa dopravní nehody nebo neprodlené nevrácení se na místo	4

	dopravní nehody po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo po ohlášení nehody	
14.	nedání přednosti v jízdě	4
15.	řízení motorového vozidla bez držení řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel	4
16.	porušení povinnosti použít dětskou autosedačku nebo bezpečnostní pás při přepravě dětí	4
17.	překročení nejvyšší dovolené rychlosti o 20 km.h ⁻¹ a více v obci nebo o 30 km.h ⁻¹ a více mimo obec	4
18.	řízení motorového vozidla řidičem, kterému byl řidičský průkaz zadržen nebo prohlášen za zadržený	4
19.	řízení motorového vozidla řidičem, který je držitel řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem a pozbyl právo k řízení motorového vozidla na území České republiky nebo je ve výkonu správního trestu nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel	4
20.	ohrožení jiného řidiče při přejíždění z jednoho jízdního pruhu do druhého	4
21.	porušení povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem nebo užít ochrannou přilbu	4
22.	držení telefonního přístroje nebo jiného hovorového nebo záznamového zařízení v ruce nebo jiným způsobem při jízdě vozidlem	4
23.	překročení nejvyšší dovolené rychlosti o 10 km.h ⁻¹ a více	2
24.	řízení motorového vozidla bez profesní způsobilosti	2
25.	nezastavení vozidla před přechodem pro chodce v případech, kdy je řidič povinen tak učinit	2
26.	neoprávněné stání s vozidlem na parkovišti vyhrazeném pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením nebo neoprávněné použití parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením při stání nebo při jízdě	2

Poznámky pod čarou

- ¹⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- ²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- ³⁾ Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech.
- Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech).
- Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.
- ⁴⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{4a)} § 45 zákona č. 247/2000 Sb.
- ⁵⁾ Například § 17b zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶⁾ Vyhláška č. 174/1994 Sb., kterou se stanoví obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.
- ⁷⁾ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁸⁾ Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{8a)} § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁹⁾ Zákon č. 168/1999 Sb.
- ^{9a)} § 46 odst. 3 zákona č. 247/2000 Sb.
- ^{9b)} § 47 odst. 3 a 4 zákona č. 247/2000 Sb.
- ^{9c)} § 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.
- ^{9d)} Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky.
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- ¹⁰⁾ § 2 odst. 10 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění zákona č. 150/2000 Sb.
- ¹¹⁾ Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.
- ¹²⁾ Zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii), ve znění pozdějších předpisů.
- ^{12a)} Například zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- ¹³⁾ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- ¹⁴⁾ Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{14a)} Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{14b)} § 24b zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění zákona č. 436/2003 Sb.
- ^{14c)} Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany.

¹⁵⁾ Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶⁾ Například zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 67/1992 Sb., o Vojenském obranném zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ § 9 vyhlášky č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah.

¹⁸⁾ Zákon č. 54/1946 Sb., o letním čase.

Nařízení vlády č. 41/1998 Sb., o zavedení letního času v letech 1998 až 2001.

^{18a)} § 21 odst. 3 vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹⁾ Zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu.

²⁰⁾ Vyhláška č. 61/1983 Sb., o Dohodě o mezinárodních přepravách zkazitelných potravin a o specializovaných prostředcích určených pro tyto přepravy (ATP), ve znění pozdějších předpisů.

^{20a)} § 12 a 13 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 102/2000 Sb. a zákona č. 80/2006 Sb.

²¹⁾ Zákon č. 111/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

²²⁾ Například ČSN 01 8020 Dopravní značky na pozemních komunikacích, ČSN 36 560-1-1 Světelná signalizační zařízení, technické a funkční požadavky, ČSN 73 6021 Světelná signalizační zařízení, umístění a použití návěstidel.

²³⁾ Například § 23 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění zákona č. 102/2000 Sb.

²⁴⁾ § 31 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

²⁵⁾ § 25 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění zákona č. 102/2000 Sb.

²⁷⁾ Zákon č. 553/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

^{27a)} Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸⁾ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

²⁹⁾ ČSN 66 6416.

³⁰⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

³¹⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

^{31b)} § 14 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb.

§ 61 odst. 2 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

³²⁾ § 27a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění zákona č. 138/1995 Sb.

^{32b)} Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 165/2014 ze dne 4. února 2014 o tachografech v silniční dopravě, o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovém

zařízení v silniční dopravě a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy.

³³⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

^{34a)} § 37 zákona č. 56/2001 Sb.

³⁵⁾ § 12 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 177/2001 Sb.

^{35a)} Zákon č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

^{35b)} Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

^{35c)} § 1 zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

^{35d)} Zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

^{35e)} § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.

^{35f)} § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., ve znění zákona č. 439/2004 Sb.

^{35g)} Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁷⁾ Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

^{38a)} § 69 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

^{38c)} Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

³⁹⁾ Například § 33 zákona č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 13 zákona č. 154/1994 Sb.

⁴⁰⁾ Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

⁴¹⁾ Vyhláška č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní a odbornou způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy.

⁴²⁾ Nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 ze dne 20. prosince 1985 o harmonizaci určitých sociálních právních předpisů v silniční dopravě. Evropská dohoda o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR), vyhlášená pod č. 108/1976 Sb.

Nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky.

Vyhláška č. 478/2000 Sb., kterou se provádí zákon o silniční dopravě, ve znění vyhlášky č. 55/2003 Sb.

⁴³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 ze dne 21. října 2009, kterým se zavádějí společná pravidla týkající se závazných podmínek pro výkon povolání podnikatele v silniční dopravě a zrušuje směrnice Rady 96/26/ES, v platném znění.

Nařízení Komise (EU) 2016/403 ze dne 18. března 2016, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009, pokud jde o klasifikaci závažných porušení pravidel Unie, která mohou vést ke ztrátě dobré pověsti podnikatele v silniční dopravě, a kterým se mění příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/22/ES.

⁴⁴⁾ Například Úmluva o silničním provozu (Vídeň 1968), Úmluva o silničním provozu (Ženeva 1949).

⁴⁵⁾ Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů.

⁴⁶⁾ Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁷⁾ Směrnice Rady 91/671/EHS ze dne 16. prosince 1991 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se povinného používání bezpečnostních pásů ve vozidlech s hmotností do 3,5 tuny.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/20/ES ze dne 8. dubna 2003, kterou se mění směrnice Rady 91/671/EHS o sbližování právních předpisů členských států týkajících se povinného používání bezpečnostních pásů ve vozidlech s hmotností do 3,5 tuny.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES ze dne 20. prosince 2006 o řidičských průkazech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/413 ze dne 11. března 2015 o usnadnění přeshraniční výměny informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/59/ES ze dne 15. července 2003 o výchozí kvalifikaci a pravidelném školení řidičů některých silničních vozidel pro nákladní nebo osobní dopravu a o změně nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 a směrnice Rady 91/439/EHS a zrušení směrnice Rady 76/914/EHS.

Směrnice Komise 2014/85/EU ze dne 1. července 2014, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/47/EU ze dne 3. dubna 2014 o silničních technických kontrolách užitkových vozidel provozovaných v Unii a o zrušení směrnice 2000/30/ES.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/719 ze dne 29. dubna 2015, kterou se mění směrnice Rady 96/53/ES, kterou se pro určitá silniční vozidla provozovaná v rámci Společenství stanoví maximální přípustné rozměry pro vnitrostátní a mezinárodní provoz a maximální přípustné hmotnosti pro mezinárodní provoz.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/645 ze dne 18. dubna 2018, kterou se mění směrnice 2003/59/ES o výchozí kvalifikaci a pravidelném školení řidičů některých silničních vozidel pro nákladní nebo osobní dopravu a směrnice 2006/126/ES o řidičských průkazech.

Směrnice Komise (EU) 2020/612 ze dne 4. května 2020, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech.

⁴⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1072/2009 ze dne 21. října 2009 o společných pravidlech pro přístup na trh mezinárodní silniční nákladní dopravy, v platném znění.

⁴⁹⁾ Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 62/2010 Sb. m. s., kterým se nahrazují sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 108/1976 Sb., č. 82/1984 Sb. a č. 80/1994 Sb., o vyhlášení přijetí změn a dodatků Evropské dohody o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR), ve znění sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 82/2010 Sb. m. s.

⁵⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 168/2013 ze dne 15. ledna 2013 o schvalování dvoukolových nebo tříkolových vozidel a čtyřkolek a doзору nad trhem s těmito vozidly, v platném znění.

⁵¹⁾ § 7 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce.

⁵²⁾ Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů.

⁵³⁾ Zákon č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES, v platném znění.

VYHLÁŠKA č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla na pozemních komunikacích,

(která nahradila s účinností od 1. ledna 2016 vyhlášku č. 30/2001 Sb.)

Vyhláška č. 294/2015 Sb., je uvedena s ohledem na její novelizace provedené vyhláškou č. 84/2016 Sb., č. 509/2021 Sb., č. 386/2023 Sb.

Dopravní značky, světelné signály apod. jsou přehledně uspořádány v tabulkách, kde je uvedeno číslo značky, její vyobrazení, název, význam a užití. Popis významu a užití reflektuje pravidla silničního provozu, stanovená zákonem č. 361/2000 Sb.

Do textu jsou zapracovány jednotlivé přílohy a upozornění na nové značky, případně na významnou odlišnost oproti dřívější právní úpravě.

Doplňující obrázky nebo fotografie jsou vždy označeny jako *ilustrační*, poznámky a komentáře jsou na barevném pozadí.

294

VYHLÁŠKA

ze dne 27. října 2015,

kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích

Ministerstvo dopravy stanoví podle § 137 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) k provedení § 5 odst. 1 písm. d), § 10 odst. 5, § 43 odst. 6, § 45 odst. 6, § 56 odst. 8, § 62 odst. 5, § 63 odst. 2, § 65 odst. 3, § 66 odst. 3, § 67 odst. 1 a 11, § 68 odst. 3, § 75 odst. 7, § 78 odst. 5 a § 79 odst. 9 zákona:

ČÁST PRVNÍ

ÚPRAVA PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

HLAVA I

DOPRAVNÍ ZNAČKY

Díl 1

Svislé dopravní značky

Oddíl 1

Obecná ustanovení o svislých dopravních značkách

§ 1

Provedení svislých dopravních značek

(1) Stálé dopravní značky se upevňují na sloupky, budovy nebo jiné konstrukce pevně spojené se zemí.

(2) Červené a bílé pruhy na sloupku (stojánku), na němž je umístěna přenosná dopravní značka, mají šířku 100 až 200 mm a retroreflexní provedení.

(3) Proměnné dopravní značky jsou značky, jejichž provedení se může měnit. Barevné provedení proměnných dopravních značek může být odlišné od stálých dopravních značek, a to tak, že podklad proměnných dopravních značek je tmavý a nápisy, symboly a ohrazení světlé.

Ilustrační foto: proměnná dopravní značka.

(4) Pro zdůraznění významu a zlepšení viditelnosti lze svislou dopravní značku umístit na retroreflexním žlutozeleném fluorescenčním podkladu. Takový podklad nelze použít v kombinaci se světelnými signály.

§ 2

Umístění svislých dopravních značek

(1) Svislé dopravní značky se umísťují tak, aby byly pro účastníky provozu na pozemních komunikacích, pro které jsou určeny, včas a z dostatečné vzdálenosti viditelné.

(2) Svislé dopravní značky se umísťují při pravém okraji pozemní komunikace nebo nad vozovkou; pro zdůraznění jejich významu mohou být značky nacházející se při pravém okraji pozemní komunikace zopakovány i při levém okraji pozemní komunikace.

Ilustrační obrázek: DZ Zákaz předjíždění je zopakována i při levém okraji pozemní komunikace.

(3) Svislé dopravní značky „Stezka pro chodce“, „Konec stezky pro chodce“, „Stezka pro cyklisty“, „Konec stezky pro cyklisty“, „Stezka pro chodce a cyklisty společná“, „Konec stezky pro chodce a cyklisty společné“, „Stezka pro chodce a cyklisty dělená“, „Konec stezky pro chodce a cyklisty dělené“, „Stezka pro jezdce na zvířeti“, „Konec stezky pro jezdce na zvířeti“ a svislé dopravní značky zónové (konec zóny) lze, je-li to vhodné, umístit pouze při levé straně pozemní komunikace na rub jiné z uvedených dopravních značek.

- (4) Značky upravující zastavení nebo stání se umísťují při tom okraji vozovky nebo pozemní komunikace, k němuž se vztahují.
- (5) Stálé značky ani jejich konstrukce nesmějí zasahovat do vymezené části dopravního prostoru určené pro provoz vozidel.
- (6) Je-li nutné v zájmu bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích na místo s omezením, zákazem nebo příkazem předem upozornit z větší vzdálenosti, použije se odpovídající svislá dopravní značka doplněná dodatkovou tabulkou „Vzdálenost“, pro označení místa na odbočující pozemní komunikaci dodatkovou tabulkou „Směrová šipka“ (dále jen „předběžná značka“).
- (7) Svislá dopravní značka, z níž vyplývá povinnost zastavit vozidlo, musí být umístěna tak, aby byl řidič s přihlédnutím k místním podmínkám schopen vozidlo bezpečně zastavit. Není-li možné tento požadavek dodržet, použije se také předběžná nebo jiná vhodná značka.
- (8) Sloupky nebo stojany přenosných dopravních značek mohou být v odůvodněných případech umístěny výjimečně i na vozovce.
- (9) Na dopravních značkách a jejich sloupcích, stojanech nebo konstrukcích nesmí být vyznačeno nebo umístěno nic, co nesouvisí s dopravní značkou, dopravním zařízením nebo zařízením pro dopravní informace.

§ 3

Platnost svislých dopravních značek

- (1) Svislá dopravní značka umístěná vedle pozemní komunikace platí pro celou pozemní komunikaci v daném směru jízdy s výjimkou značky upravující zastavení nebo stání, která platí jen pro tu stranu pozemní komunikace, u níž je umístěna.

Ilustrační obrázek: platnost dopravní značky zákaz zastavení.

- (2) Svislá dopravní značka umístěná nad vozovkou platí pro celou vozovku v daném směru jízdy. Je-li však nad vyznačeným jízdním pruhem umístěna zákazová nebo příkazová značka, platí jen pro jízdní pruh, nad nímž je umístěna.

(8) Neplatnost dopravní značky nebo její části, která vyplývá z přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, lze vyjádřit

a) škrtnutím oranžovo-černým pruhem (pruhy) nebo překrytím červeným křížem; tímto způsobem však nesmí být vyjádřena neplatnost svislé dopravní značky upravující přednost, nebo

b) jiným způsobem, například zakrytím nebo demontáží činné plochy značky.

Oddíl 2

Zvláštní ustanovení o svislých dopravních značkách a jejich rozdělení

§ 4

Výstražné značky

(1) Výstražné značky se zpravidla umísťují před označovaným místem mimo obec ve vzdálenosti 100 až 250 m, v obci 50 až 100 m. Není-li možné z vážných důvodů stanovené rozmezí vzdálenosti dodržet, doplní se výstražná dopravní značka o dodatkovou tabulku „Vzdálenost“ s udáním skutečné vzdálenosti k označovanému místu. Na stezce pro cyklisty a stezce pro chodce a cyklisty lze tuto vzdálenost zkrátit.

(2) Provedení, význam, popřípadě užití výstražných značek je uvedeno v příloze č. 1 k této vyhlášce.

Příloha č. 1:

Číslo	Vyobrazení	Název, význam a užití
A 1a		Zatáčka vpravo Značka upozorňuje na zatáčku (směrový oblouk) vpravo, jehož bezpečné projetí vyžaduje výrazné snížení rychlosti jízdy.
A 1b		Zatáčka vlevo Značka upozorňuje na zatáčku (směrový oblouk) vlevo, jehož bezpečné projetí vyžaduje výrazné snížení rychlosti jízdy.
A 2a		Dvojitá zatáčka, první vpravo Značka upozorňuje na dvě nebo více po sobě následujících zatáček (směrových oblouků), z nichž první je vpravo, a jejichž bezpečné projetí vyžaduje výrazné snížení rychlosti jízdy.
A 2b		Dvojitá zatáčka, první vlevo Značka upozorňuje na dvě nebo více po sobě následujících zatáček (směrových oblouků), z nichž první je vlevo, a jejichž bezpečné projetí vyžaduje výrazné snížení rychlosti jízdy.

Na rozdíl od předchozí úpravy je zdůrazněno *výrazné snížení rychlosti* pro bezpečné projetí zatáček.

A 3		<p>Křižovatka</p> <p>Značka upozorňuje na křižovatku, kde není přednost v jízdě upravena svislými dopravními značkami. V obci se užívá výjimečně, např. k upozornění na křižovatku, kde na rozdíl od svého předcházejícího průběhu již není pozemní komunikace hlavní a uplatňuje se zde ustanovení o přednosti v jízdě vozidel přijíždějících zprava.</p>
-----	---	---

Výslovně se upozorňuje na přednost v jízdě vozidel přijíždějících zprava.

A 4		<p>Křižovatka s kruhovým objezdem</p> <p>Značka upozorňuje v odůvodněných případech na křižovatku s kruhovým objezdem.</p>
A 5a		<p>Nebezpečné klesání</p> <p>Značka upozorňuje na úsek pozemní komunikace, kde místní podmínky činí klesání nebezpečným. Na značce se uvádí skutečný nejvyšší podélný sklon vozovky.</p>

A 5b		<p>Nebezpečné stoupání</p> <p>Značka upozorňuje na úsek pozemní komunikace s prudkým stoupáním. Na značce se uvádí skutečný nejvyšší podélný sklon vozovky.</p>
A 6a		<p>Zúžená vozovka z obou stran</p> <p>Značka upozorňuje na místo, kde se vozovka oproti předcházejícímu úseku výrazně zužuje, a to z obou stran.</p>
A 6b		<p>Zúžená vozovka z jedné strany</p> <p>Značka upozorňuje na místo, kde se vozovka oproti předcházejícímu úseku výrazně zužuje z jedné strany. Symbol značky je proveden tak, aby odpovídal skutečnému zúžení vozovky buď z levé, nebo z pravé strany.</p>
A 7a		<p>Nerovnost vozovky</p> <p>Značka upozorňuje na hrboly, výtluky, díry a jiné nerovnosti ve vozovce nebo na úsek s nerovným povrchem vozovky, vyžadující zvýšenou opatrnost nebo výrazné snížení rychlosti jízdy.</p> <p>V případě, že jsou na vozovce vyjeté koleje, doplňuje se značka dodatkovou tabulkou s příslušným symbolem nebo nápisem.</p>

A 7b		Zpomalovací práh Značka upozorňuje na umělou nerovnost na vozovce, jejímž účelem je zejména snížení rychlosti jedoucích vozidel.
A 8		Nebezpečí smyku Značka upozorňuje na místo nebo úsek pozemní komunikace, kde může dojít ke smyku vozidla i za neztížených povětrnostních podmínek. Pokud nebezpečí hrozí za určitých podmínek, omezí se platnost této značky pomocí dodatkové tabulky s příslušným symbolem.
A 9		Provoz v obou směrech Značka upozorňuje na úsek pozemní komunikace, kde je na rozdíl od předcházejícího úseku provoz vozidel veden dočasně nebo trvale v obou směrech. Značkou se označuje také konec směrově rozdělené pozemní komunikace.

A 10		Světelné signály Značka upozorňuje řidiče na místo, kde je provoz na pozemní komunikaci řízen světelnými signály, které by řidič jinak neočekával, nebo které nejsou s ohledem na místní podmínky viditelné z dostatečné vzdálenosti.
A 11		Přechod pro chodce Značka upozorňuje na přechod pro chodce, který by řidič jinak neočekával a který není viditelný z dostatečné vzdálenosti.
A 12a		Chodci Značka upozorňuje na místo nebo úsek pozemní komunikace s možností zvýšeného výskytu chodců anebo častého přecházení chodců přes pozemní komunikaci v místě, kde není zřízen přechod pro chodce, např. v místě pro přecházení.

Zákon o silničním provozu *místo pro přecházení* zmiňuje v § 54:

(1) Je-li blíže než 50 m křižovatka s řízeným provozem, přechod pro chodce, místo pro přecházení vozovky, nadchod nebo podchod vyznačený dopravní značkou „Přechod pro chodce“, „Podchod nebo nadchod“, musí chodec přecházet jen na těchto místech. Na přechodu pro chodce se chodí vpravo.

A 12b		Děti Značka upozorňuje na místo nebo úsek pozemní komunikace, v jejíchž blízkosti se děti často pohybují nebo shromažďují, přecházejí vozovku, nebo kde hrozí zvýšené nebezpečí jejich nenadálého vběhnutí do vozovky.
-------	---	--

A 12c		<p>Osoby na osobních přepravnících</p> <p>Značka upozorňuje na místo nebo úsek pozemní komunikace, v jejichž blízkosti se osoby na osobních přepravnících často pohybují nebo shromažďují, přejíždějí vozovku, nebo kde hrozí zvýšené nebezpečí jejich nenadálého vjetí do vozovky.</p>
A 13		<p>Zvířata</p> <p>Značka upozorňuje na místo nebo úsek pozemní komunikace, kde může docházet k častému výskytu domácích zvířat na pozemní komunikaci.</p> <p>Na značce může být použit i jiný určený symbol zvířete.</p>
A 14		<p>Zvěř</p> <p>Značka upozorňuje na místo nebo úsek pozemní komunikace, kde může docházet k častému výskytu divoké zvěře na pozemní komunikaci.</p> <p>Na značce může být použit i jiný určený symbol volně žijícího živočicha.</p>
A 15		<p>Práce na silnici</p> <p>Značka upozorňuje na práci na pozemní komunikaci nebo v jejím bezprostředním okolí, která by mohla ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo při níž by mohli být provozem ohroženi pracovníci tuto činnost vykonávající.</p>
A 16		<p>Boční vítr</p> <p>Značka upozorňuje na místo s nebezpečím náhlého poryvu bočního větru, který může ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Je-li značka provedena jako stálá, doplňuje se zpravidla větrným rukávem, z jehož pohybu je patrný směr a síla větru.</p>
A 17		<p>Odlétávající štěrk</p> <p>Značka upozorňuje na místo nebo úsek pozemní komunikace, kde se na vozovce vyskytuje volný štěrk, který by mohl ohrozit bezpečnost účastníků provozu na pozemních komunikacích.</p>
A 18		<p>Kamení na vozovce</p> <p>Značka upozorňuje na místo nebo úsek pozemní komunikace, kde se může vlivem sesuvů nebo padání kamenů na pozemní komunikaci vyskytovat kamení nebo zemina.</p>

A 19		Cyklisté Značka upozorňuje na místo, kde cyklisté vjíždějí na vozovku nebo ji přejíždějí, anebo na úsek, kde se cyklisté často vyskytují.
A 20		Letadla Značka upozorňuje na místo, kde v malé výšce nad pozemní komunikací přelétávají letadla.
A 21		Tunel Značka upozorňuje na tunel, kde kromě obecných pravidel provozu na pozemních komunikacích platí zvláštní pravidla pro provoz v tunelu.
A 22		Jiné nebezpečí Značka upozorňuje na jiné nebezpečí než to, které je možno označit příslušnou výstražnou značkou. Popis nebo symbol jiného nebezpečí se zpravidla uvede na vhodné dodatkové tabulce.
A 23		Kolona Značka upozorňuje na nebezpečí výskytu kolony stojících nebo pomalu jedoucích vozidel.
A 24		Náledí Značka upozorňuje na úsek se zvýšeným nebezpečím výskytu náledí na vozovce.
A 25		Tramvaj Značka upozorňuje na místo, kde tramvaj křížuje směr jízdy ostatních vozidel.
A 26		Mlha Značka upozorňuje na nebezpečí výskytu mlhy nebo kouře.

A 27		Nehoda Značka upozorňuje na místo dopravní nehody.
A 28		Nebezpečná krajnice Značka upozorňuje na úsek pozemní komunikace, kde je nebezpečné vjet na krajnici.
A 29		Železniční přejezd se závorami Značka upozorňuje na železniční přejezd vybavený závorami.
A 30		Železniční přejezd bez závor Značka upozorňuje na železniční přejezd nevybavený závorami.

A 31a		Návěstní deska (240 m) Značka se umísťuje ve vzdálenosti 240 m před železničním přejezdem, na nějž upozorňuje. Šikmé pruhy směřují ke středu vozovky. Nad značkou se umísťuje značka „Železniční přejezd se závorami“ nebo „Železniční přejezd bez závor“; v případě jejich užití k označení přejezdu na odbočující pozemní komunikaci se mezi tyto značky vloží dodatková tabulka „Směrová šipka“.
-------	---	---

A 31b		Návěstní deska (160 m) Značka se umísťuje ve vzdálenosti 160 m před železničním přejezdem, na nějž upozorňuje. Šikmé pruhy směřují ke středu vozovky. V případě jejího užití k označení přejezdu na odbočující pozemní komunikaci se nad tuto značku umístí dodatková tabulka „Směrová šipka“.
-------	---	--

A 31c		<p>Návěstní deska (80 m)</p> <p>Značka se umísťuje ve vzdálenosti 80 m před železničním přejezdem, na nějž upozorňuje. Šikmý pruh směřuje ke středu vozovky. V případě jejího užití k označení přejezdu na odbočující pozemní komunikaci se nad tuto značku umístí dodatková tabulka „Směrová šipka“.</p>
A 32a		<p>Výstražný kříž pro železniční přejezd jednokolejný</p> <p>Značka upozorňuje na jednokolejný železniční přejezd.</p> <p>Je-li řidič povinen před železničním přejezdem zastavit vozidlo, zastaví před touto značkou.</p>
A 32b		<p>Výstražný kříž pro železniční přejezd vícekolejný</p> <p>Značka upozorňuje na vícekolejný železniční přejezd, kde je potřeba dbát zvýšené opatrnosti pro případ současného průjezdu vlaků z obou směrů.</p> <p>Je-li řidič povinen před železničním přejezdem zastavit vozidlo, zastaví před touto značkou.</p>
A 33		<p>Pohyblivý most</p> <p>Značka upozorňuje na zvedací nebo jiný pohyblivý most.</p>
A 34		<p>Nábřeží</p> <p>Značka upozorňuje na úsek pozemní komunikace směřující na nechráněné nábřeží nebo břeh vodní plochy.</p>

§ 5 Značky upravující přednost

Provedení, význam, popřípadě užití značek upravujících přednost je uvedeno v příloze č. 2 k této vyhlášce.

Příloha č. 2

P 1		<p>Křižovatka s vedlejší pozemní komunikací</p> <p>Značka upozorňuje mimo obec na křižovatku a označuje hlavní pozemní komunikaci. Na značce může být znázorněno i jen levé nebo pravé připojení. V případě složitější křižovatky nebo křižovatky, kde hlavní komunikace neprobíhá v přímém směru, se pod touto značkou použije příslušná dodatková tabulka s vyznačením tvaru křižovatky.</p>
P 2		<p>Hlavní pozemní komunikace</p> <p>Značka označuje zejména v obci hlavní pozemní komunikaci v nejbližší křižovatce nebo uvnitř rozsáhlé nebo složitější křižovatky.</p>
P 3		<p>Konec hlavní pozemní komunikace</p> <p>Značka informuje o tom, že na nejbližší křižovatce tato pozemní komunikace již není hlavní.</p>
P 4		<p>Dej přednost v jízdě!</p> <p>Značka označuje vedlejší pozemní komunikaci.</p> <p>Značku lze použít i uvnitř větší nebo složitější křižovatky nebo na místě, kde se řidiči přikazuje, opakuje nebo zdůrazňuje povinnost dát přednost v jízdě.</p>
P 5		<p>Dej přednost v jízdě tramvaji!</p> <p>Značka se používá v místě, kde má řidič povinnost dát přednost v jízdě tramvaji, a to zejména mimo křižovatku.</p>

P 6		<p>Stůj, dej přednost v jízdě!</p> <p>Značka přikazuje řidiči zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má do křižovatky náležitý rozhled, a dát přednost v jízdě.</p> <p>Značku lze použít i uvnitř větší nebo složitější křižovatky.</p> <p>Značka se používá také před železničním přejezdem v kombinaci s výstražným křížem v případě, kdy je nutno přikázat řidiči zastavení vozidla.</p>
P 7		<p>Přednost protijedoucích vozidel</p> <p>Značka přikazuje řidiči dát přednost v jízdě protijedoucímu vozidlu v případě, kdy se protijedoucí vozidla nemohou bezpečně vyhnout.</p>
P 8		<p>Přednost před protijedoucími vozidly</p> <p>Značka informuje řidiče o tom, že řidič protijedoucího vozidla smí do následujícího úseku pozemní komunikace vjet pouze v případě, kdy se jeho a protijedoucí vozidlo mohou bezpečně vyhnout.</p> <p>Značka se osazuje v opačném směru jízdy než značka „Přednost protijedoucích vozidel“.</p>

§ 6 Zákazové značky

(1) Zákazové značky se umísťují u místa, odkud zákaz nebo omezení platí, popřípadě kde končí. Značku lze pro zdůraznění opakovat i v průběhu platnosti zákazu nebo omezení.

(2) Provedení, význam, popřípadě užití zákazových značek je uvedeno v příloze č. 3 k této vyhlášce.

Příloha č. 3

B 1		<p>Zákaz vjezdu všech vozidel v obou směrech</p> <p>Značka zakazuje vjezd všem druhům vozidel.</p>
B 2		<p>Zákaz vjezdu všech vozidel</p> <p>Značka zakazuje vjezd všem druhům vozidel na jednosměrnou pozemní komunikaci, v níž je provoz veden opačným směrem.</p>

B 3		<p>Zákaz vjezdu všech motorových vozidel s výjimkou motocyklů bez postranního vozíku</p> <p>Značka zakazuje vjezd všech motorových vozidel s výjimkou motocyklů bez postranního vozíku.</p> <p>Zákaz neplatí pro tramvaje a nemotorová vozidla.</p>
B 4		<p>Zákaz vjezdu nákladních automobilů</p> <p>Značka zakazuje vjezd nákladním automobilům, tahačům přívěsu nebo návěsu a speciálním automobilům. Značka neplatí pro obytné automobily.</p> <p>Je-li na dodatkové tabulce nebo na značce pod symbolem nákladního automobilu uvedena hodnota nejvyšší povolené hmotnosti (uvádí se v tunách), platí značka pro vozidla o nejvyšší povolené hmotnosti převyšující tuto hodnotu. U jízdní soupravy je rozhodný součet nejvyšších povolených hmotností všech vozidel soupravy.</p>
B 5		<p>Zákaz vjezdu autobusů</p> <p>Značka zakazuje vjezd autobusům.</p>
B 6		<p>Zákaz vjezdu traktorů</p> <p>Značka zakazuje vjezd traktorům, včetně jednonápravových traktorů, motorovým ručním vozíkům a samojízdňím pracovním strojům.</p>
B 7		<p>Zákaz vjezdu motocyklů</p> <p>Značka zakazuje vjezd motocyklům.</p>
B 8		<p>Zákaz vjezdu jízdních kol</p> <p>Značka zakazuje vjezd cyklistům a jízdu na jízdním kole. Vedení jízdního kola cyklistou je povoleno.</p>
B 9		<p>Zákaz vjezdu potahových vozidel</p> <p>Značka zakazuje vjezd potahových vozidel.</p>

B 10		Zákaz vjezdu ručních vozíků Značka zakazuje vjezd ručních vozíků o okamžité šířce větší než 600 mm.
B 11		Zákaz vjezdu všech motorových vozidel Značka zakazuje vjezd všech motorových vozidel.
B 12		Zákaz vjezdu vyznačených vozidel Značka zakazuje vjezd vozidlům vyznačených druhů.
B 13		Zákaz vjezdu vozidel, jejichž okamžitá hmotnost přesahuje vyznačenou mez Značka zakazuje vjezd vozidel, jejichž okamžitá hmotnost přesahuje údaj uvedený na značce. Jde-li o jízdní soupravu, vztahuje se tento údaj na každé vozidlo soupravy zvlášť. V případě, že je značka doplněna dodatkovou tabulkou s nápisem „Jediné vozidlo ... t“, smí do takto označeného úseku vjet vozidlo, jehož okamžitá hmotnost, a jde-li o jízdní soupravu, okamžitá hmotnost všech vozidel soupravy, sice přesahuje údaj na značce, nikoli však údaj na dodatkové tabulce.
B 14		Zákaz vjezdu vozidel, jejichž okamžitá hmotnost připadající na nápravu přesahuje vyznačenou mez Značka zakazuje vjezd vozidel, jejichž okamžitá hmotnost připadající na nápravu přesahuje údaj uvedený na značce.
B 15		Zákaz vjezdu vozidel, jejichž šířka přesahuje vyznačenou mez Značka zakazuje vjezd vozidel, jejichž okamžitá šířka včetně nákladu a zpětných zrcátek je větší než údaj uvedený na značce.
B 16		Zákaz vjezdu vozidel, jejichž výška přesahuje vyznačenou mez Značka zakazuje vjezd vozidel, jejichž okamžitá výška včetně nákladu je vyšší než údaj uvedený na značce.

B 17		<p>Zákaz vjezdu vozidel nebo souprav, jejichž délka přesahuje vyznačenou mez</p> <p>Značka zakazuje vjezd vozidel nebo jízdních souprav, jejichž okamžitá délka včetně nákladu je větší než údaj uvedený na značce.</p>
B 18		<p>Zákaz vjezdu vozidel přepravujících nebezpečný náklad</p> <p>Značka zakazuje vjezd vozidlům, která přepravují výbušniny, snadno hořlavý nebo jinak nebezpečný náklad a jsou označena podle jiného právního předpisu³⁾.</p>
B 19		<p>Zákaz vjezdu vozidel přepravujících náklad, který může způsobit ohrožení životního prostředí</p> <p>Značka zakazuje vjezd vozidlům přepravujícím ropu nebo ropné materiály nebo jiné látky, které by mohly způsobit ohrožení životního prostředí, zejména znečištění vody. Množství a popřípadě i povaha nákladu mohou být uvedeny na dodatkové tabulce.</p>
B 20a		<p>Nejvyšší dovolená rychlost</p> <p>Značka zakazuje řidiči překročit rychlost vyjádřenou na značce číslem v kilometrech za hodinu.</p> <p>Platnost značky je ukončena také značkami „Dálnice“, „Konec dálnice“, „Silnice pro motorová vozidla“, „Konec silnice pro motorová vozidla“, „Obec“ a „Konec obce“.</p>
B 20b		<p>Konec nejvyšší dovolené rychlosti</p> <p>Značka ukončuje platnost předcházející značky „Nejvyšší dovolená rychlost“.</p> <p>Pozor: Za značkou platí nejvyšší dovolená rychlost vyplývající z obecné úpravy provozu nebo stanovená příslušnou zónovou dopravní značkou.</p> <p>Je-li platnost předcházející značky „Nejvyšší dovolená rychlost“ omezena dodatkovou tabulkou, uveďte se pod značkou i příslušná dodatková tabulka.</p>
B 21a		<p>Zákaz předjíždění</p> <p>Značka zakazuje řidiči předjíždět motorové vozidlo vlevo s výjimkou motocyklů bez postranního vozíku.</p>

B 21b		Konec zákazu předjíždění Značka ukončuje platnost značky „Zákaz předjíždění“.
B 22a		Zákaz předjíždění pro nákladní automobily Značka zakazuje řidiči nákladního automobilu o nejvyšší povolené hmotnosti převyšující 3500 kg předjíždět motorové vozidlo vlevo. Na vozovce se dvěma a více jízdními pruhy v jednom směru jízdy nesmí řidič nákladního automobilu o nejvyšší povolené hmotnosti převyšující 3500 kg užít k jízdě jiného než pravého jízdního pruhu, není-li to nutné k objíždění.
B 22b		Konec zákazu předjíždění pro nákladní automobily Značka ukončuje platnost značky „Zákaz předjíždění pro nákladní automobily“.
B 23a		Zákaz zvukových výstražných znamení Značka zakazuje užívání výstražných zvukových znamení.
B 23b		Konec zákazu zvukových výstražných znamení Značka ukončuje platnost značky „Zákaz výstražných zvukových znamení“.
B 24a		Zákaz odbočování vpravo Značka zakazuje odbočování vpravo na nejbližší křižovatce, na účelovou komunikaci v místě jejího připojení nebo na místo ležící mimo pozemní komunikaci.
B 24b		Zákaz odbočování vlevo Značka zakazuje odbočování vlevo na nejbližší křižovatce, na účelovou komunikaci v místě jejího připojení nebo na místo ležící mimo pozemní komunikaci.

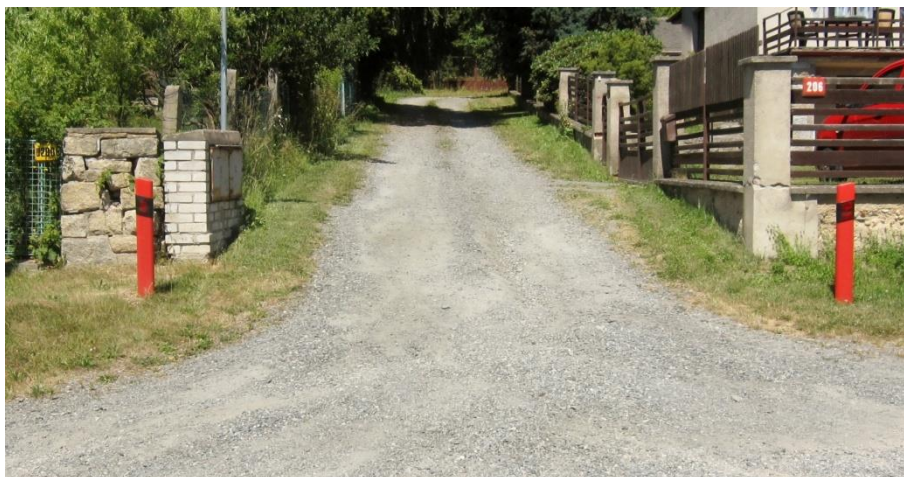
Účelovou komunikaci definuje zákon č. 13/1997 Sb. v § 7:

(1) Účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Příslušný silniční správní úřad obecního úřadu obce s rozšířenou působností může na žádost vlastníka účelové komunikace a po projednání s Policií České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně

oprávněných zájmů tohoto vlastníka. Úprava nebo omezení veřejného přístupu na účelové komunikace stanovené zvláštními právními předpisy²¹⁾ tím není dotčena.

(2) Účelovou komunikací je i pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu. Tato účelová komunikace není přístupná veřejně, ale v rozsahu a způsobem, který stanoví vlastník nebo provozovatel uzavřeného prostoru nebo objektu. V pochybnostech, zda z hlediska pozemní komunikace jde o uzavřený prostor nebo objekt, rozhoduje příslušný silniční správní úřad.

Ilustrační foto: připojení účelové komunikace se označuje červenými sloupky.

B 25		Zákaz otáčení Značka zakazuje otáčení.
B 26		Konec všech zákazů Značka ukončuje platnost všech zákazů, které jsou stanoveny pro jedoucí vozidla.
B 27		Povinnost zastavit vozidlo Značka zakazuje řidiči pokračovat v jízdě bez zastavení vozidla v prostoru u značky. Ve spodní části značky lze upřesnit účel zákazu, například nápisem „POLICIE“, „KONTROLA“ aj.
B 28		Zákaz zastavení Značka zakazuje zastavení nebo stání, tj. uvedení vozidla do klidu, kromě případů vyvolaných okolnostmi v provozu na pozemních komunikacích jako je např. stojící kolona vozidel apod. Je-li v dolní části značky v červeném kruhu uvedena doba, platí zákaz pouze v uvedenou dobu.

B 29		<p>Zákaz stání</p> <p>Značka zakazuje stání, tj. uvedení vozidla do klidu na dobu delší, než je doba nezbytně nutná k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob nebo k neprodlenému naložení a vyložení nákladu.</p> <p>Je-li v dolní části značky v červeném kruhu uvedena doba, platí zákaz pouze v uvedenou dobu.</p>
B 30		<p>Zákaz vstupu chodců</p> <p>Značka zakazuje chodcům vstoupit na pozemní komunikaci nacházející se v prostoru za značkou.</p>

Poznámka: zákon o silničním provozu, § 2 – vymezení základních pojmů

j) chodec je i osoba, která tlačí nebo táhne sánky, dětský kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce nepřevyšující 600 mm, pohybuje se na lyžích nebo kolečkových bruslích anebo pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy, vede jízdní kolo, motocykl o objemu válců do 50 cm³, psa a podobně,

B 30a		<p>Zákaz vjezdu osobních přepravníků</p> <p>Značka zakazuje vjezd osob na osobních přepravnících a jízdu na osobním přepravníku. Vedení osobního přepravníku chodcem je povoleno.</p>
--------------	---	--

Poznámka: zákon o silničním provozu,

§ 2

nn) osobní technický prostředek je osobní přepravník se samovyvažovacím zařízením, nebo obdobné zařízení.

§ 60a

(5) Obec může nařízením vymežit na svém území místa, kde je provozování osobního přepravníku na chodníku, stezce pro chodce, stezce pro chodce a cyklisty, na odděleném pruhu pro chodce na stezce pro chodce a cyklisty, na pěších a obytných zónách nebo vozovce zakázáno.

B 31		<p>Zákaz vjezdu pro jezdce na zvířeti</p> <p>Značka zakazuje jezdcům na zvířeti vjet se zvířetem na pozemní komunikaci za značkou; zákaz platí i pro vedení nebo hnání takového zvířete.</p>
B 32		<p>Jiný zákaz</p> <p>Značka stanoví jiný zákaz než ten, který je možno vyjádřit jinou zákazovou značkou uvedenou v této příloze. Zákaz se vyjadřuje vhodným nápisem nebo určeným symbolem uvedeným uvnitř červeného kruhu.</p> <p>Je-li na značce uveden nápis „PRŮJEZD ZAKÁZÁN“, nesmí řidič bez důvodu vjet do takto označeného úseku. Za takový důvod se nepovažuje objížďení dopravně složité situace nebo zkracování trasy.</p> <p>Je-li na značce uveden nápis „CNG“, „LPG“ nebo jiný nápis označující druh pohonu vozidla, je vozidlům s tímto druhem pohonu zakázán vjezd do takto označeného úseku.</p> <p>Je-li na značce uveden nápis „SMOG“, je zakázána jízda (nikoli jen vjezd) pro určená vozidla v území, pro které byla vyhlášena smogová situace podle zvláštního právního předpisu.</p>
B 33		<p>Zákaz vjezdu motorových vozidel s přípojným vozidlem</p> <p>Značka zakazuje vjezd vozidel s přívěsem nebo návěsem.</p>
B 34		<p>Nejmenší vzdálenost mezi vozidly</p> <p>Značka zakazuje řidiči vozidla udržovat od vozidla jedoucího před ním vzdálenost menší, než je stanovena údajem uvedeným na značce.</p>

Ze skupiny zákazových dopravních značek byla vypuštěna dopravní značka č. B 3b Zákaz vjezdu osobních automobilů.

B 3b
Zákaz vjezdu
osobních automobilů

§ 7 Příkazové značky

(1) Příkazové značky se umísťují u místa, kde příkaz začíná, popřípadě končí.

(2) Provedení, význam, popřípadě užití příkazových značek je uvedeno v příloze č. 4 k této vyhlášce.

Příloha č. 4

C 1		<p>Kruhový objezd</p> <p>Značka přikazuje jízdu po křižovatce s kruhovým objezdem ve směru šipek na značce zobrazených.</p> <p>Je-li značka doplněna značkou „Dej přednost v jízdě!“ nebo „Stůj, dej přednost v jízdě!“, musí řidič vjíždějící na kruhový objezd dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím po kruhovém objezdu.</p>
C 2a		<p>Příkázaný směr jízdy přímo</p> <p>Značka přikazuje jízdu ve směru přímo.</p>
C 2b		<p>Příkázaný směr jízdy vpravo</p> <p>Značka přikazuje jízdu ve směru vpravo.</p>
C 2c		<p>Příkázaný směr jízdy vlevo</p> <p>Značka přikazuje jízdu ve směru vlevo.</p>
C 2d		<p>Příkázaný směr jízdy přímo a vpravo</p> <p>Značka přikazuje jízdu ve směru přímo a vpravo.</p>
C 2e		<p>Příkázaný směr jízdy přímo a vlevo</p> <p>Značka přikazuje jízdu ve směru přímo a vlevo.</p>

C 2f		Příkazaný směr jízdy vpravo a vlevo Značka přikazuje jízdu ve směru vpravo a vlevo.
C 3a		Příkazaný směr jízdy zde vpravo Značka přikazuje jízdu ve směru vpravo bezprostředně před značkou.
C 3b		Příkazaný směr jízdy zde vlevo Značka přikazuje jízdu ve směru vlevo bezprostředně před značkou.
C 4a		Příkazaný směr objíždění vpravo Značka přikazuje objíždět ostrůvek, překážku apod. ve směru vpravo.
C 4b		Příkazaný směr objíždění vlevo Značka přikazuje objíždět ostrůvek, překážku apod. ve směru vlevo.
C 4c		Příkazaný směr objíždění vpravo a vlevo Značka přikazuje objíždět ostrůvek, překážku apod. ve směru vpravo nebo vlevo.
C 5a		Sněhové řetězy Značka přikazuje řidiči motorového vozidla o třech a více kolech pokračovat v jízdě až po nasazení sněhových (protiskluzových) řetězů na nejméně dvě hnací kola. Povinnost se nevztahuje na vozidla, která jsou vybavena pneumatikami s protiskluzovými hroty.
C 5b		Sněhové řetězy – konec Značka ukončuje platnost příkazové značky „Sněhové řetězy“.

C 6a		<p>Nejnižší dovolená rychlost</p> <p>Značka řidiči přikazuje, pokud to ostatní okolnosti provozu na pozemních komunikacích dovolují, jet nejméně rychlostí vyjádřenou na značce číslem v kilometrech za hodinu.</p> <p>Okolností pro nedodržení nejnižší dovolené rychlosti jízdy je například vysoká hustota provozu, špatný stavební stav pozemní komunikace, mlha, náledí apod.</p>
C 6b		<p>Konec nejnižší dovolené rychlosti</p> <p>Značka ukončuje platnost značky „Nejnižší dovolená rychlost“.</p>
C 7a		<p>Stezka pro chodce</p> <p>Značka přikazuje chodcům užít v daném směru takto označeného pruhu nebo stezky. Ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích je její užívání zakázáno, pokud není stanoveno jinak.</p> <p>Chodcem se rozumí i osoba, která tlačí nebo táhne sánky, dětský kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce nepřevyšující 600 mm, pohybující se na lyžích nebo kolečkových bruslích anebo pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy, vedoucí jízdní kolo, psa apod.</p> <p>Stezku pro chodce smí užít i osoba pohybující se na osobním přepravníku.</p>
C 7b		<p>Konec stezky pro chodce</p> <p>Značka ukončuje platnost značky „Stezka pro chodce“.</p>
C 8a		<p>Stezka pro cyklisty</p> <p>Značka přikazuje cyklistům užít v daném směru takto označeného pruhu nebo stezky. Pruhu nebo stezky smí užít i osoba vedoucí jízdní kolo, osoba pohybující se na kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení a osoba pohybující se na osobním přepravníku. Ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích je její užívání zakázáno, pokud není stanoveno jinak.</p>
C 8b		<p>Konec stezky pro cyklisty</p> <p>Značka ukončuje platnost značky „Stezka pro cyklisty“.</p>

C 9a		<p>Stezka pro chodce a cyklisty společná</p> <p>Značka přikazuje chodcům a cyklistům užít v daném směru takto označeného společného pruhu nebo stezky. Stezku pro chodce a cyklisty smí užít také osoba jednoucí na osobním přepravníku. Ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích je její užívání zakázáno, pokud není stanoveno jinak.</p> <p>Chodci a cyklisté se nesmějí navzájem ohrozit.</p>
C 9b		<p>Konec stezky pro chodce a cyklisty společné</p> <p>Značka ukončuje platnost značky „Stezka pro chodce a cyklisty společná“.</p>
C 10a		<p>Stezka pro chodce a cyklisty dělená</p> <p>Značka přikazuje chodcům a cyklistům užít v daném směru části vyznačené pro chodce nebo cyklisty a označuje jejich situování. Stezku pro chodce a cyklisty smí užít také osoba jednoucí na osobním přepravníku. Ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích je její užívání zakázáno, pokud není stanoveno jinak.</p> <p>Chodci a cyklisté smějí sousedního pruhu užít jen při obcházení, objíždění překážky nebo vzájemném vyhýbání.</p>
C 10b		<p>Konec stezky pro chodce a cyklisty dělené</p> <p>Značka ukončuje platnost značky „Stezka pro chodce a cyklisty dělená“.</p>
C 11a		<p>Stezka pro jezdce na zvířeti</p> <p>Značka přikazuje jezdčům na zvířeti užít v daném směru takto označeného pruhu nebo stezky. Pruhu nebo stezky smí užít i osoba vedoucí takové zvíře. Ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích je jejich užívání zakázáno, pokud není stanoveno jinak.</p>
C 11b		<p>Konec stezky pro jezdce na zvířeti</p> <p>Značka ukončuje platnost značky „Stezka pro jezdce na zvířeti“.</p>

C 12a		<p>Přikázaný jízdní pruh</p> <p>Značka přikazuje řidiči vyznačeného druhu vozidla užít v daném směru takto označený jízdní pruh. Na takto označený jízdní pruh smí řidiči ostatních druhů vozidel vjet jen při objíždění, odbočování, otáčení nebo vjíždění na pozemní komunikaci nebo vyjíždění z ní, přitom nesmí dojít k ohrožení ani omezení řidiče vozidla, pro který je jízdní pruh označen.</p> <p>V případě přikázaného jízdního pruhu pro jiný druh vozidla nebo pro určitý účel, se do modrého pole vyznačí příslušný určený symbol nebo vhodný nápis.</p>
C 12b		<p>Konec přikázaného jízdního pruhu</p> <p>Značka ukončuje platnost značky „Přikázaný jízdní pruh“.</p>
C 13a		<p>Rozsvit' světla</p> <p>Značka přikazuje řidiči rozsvítit světla stanovená pro vozidlo jedoucí za snížené viditelnosti.</p>
C 13b		<p>Rozsvit' světla – konec</p> <p>Značka ukončuje platnost značky „Rozsvit' světla“. Tím není dotčena povinnost užít stanovené osvětlení vozidla vyplývající z obecné úpravy provozu na pozemních komunikacích</p>

Obecná úprava ze zákona o silničním provozu:

Osvětlení vozidel

§ 32

- (1) Motorové vozidlo musí mít za jízdy rozsvícena obrysová a potkávací světla nebo světla pro denní svícení, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu. Tramvaj musí mít rozsvícena potkávací světla nebo světla pro denní svícení.
- (2) Vozidlo musí mít za jízdy při snížené viditelnosti rozsvícena obrysová a potkávací nebo dálková světla, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu.
- (3) Řidič nesmí užít dálková světla, je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena nebo mohl-li by být oslněn řidič protijedoucího vozidla, řidič vozidla jedoucího před ním nebo jiný účastník provozu na pozemních komunikacích, strojvedoucí vlaku, řidič jiného drážního vozidla nebo řidič plavidla. Při zastavení vozidla před železničním přejezdem nesmí řidič užít ani potkávací světla, pokud by jimi mohl oslnit řidiče vozidla v protisměru.
- (4) Přední světla do mlhy smí řidič užít jen za mlhy, sněžení nebo hustého deště. Zadní světla do mlhy musí řidič za mlhy, sněžení nebo hustého deště užít vždy.
- (5) Činná plocha světel nesmí být zakryta nebo nadměrně znečištěna.

§ 33

(1) Motorové vozidlo nebo jízdní souprava, jejichž rozměry nebo rozměry nákladu přesahují míry stanovené zvláštním právním předpisem, musí mít za jízdy rozsvícena obrysova a potkávací světla.

(2) Vozidlo stojící za snížené viditelnosti v obci na místě, kde tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích, nebo na pozemní komunikaci mimo obec musí mít rozsvícena alespoň na straně přivrácené ke středu pozemní komunikace obrysova nebo parkovací světla, popřípadě musí být osvětleno na straně přivrácené ke středu pozemní komunikace alespoň jedním bílým neoslňujícím světlem viditelným zředu i zezadu. To neplatí na parkovišti.

C 14a		<p>Jiný příkaz</p> <p>Značka ukládá jiný příkaz než ten, který je možno uložit jinou příkazovou značkou.</p> <p>Příkaz je vyjádřen vhodným nápisem na značce, například „Cyklisto, sesedni z kola“, „Přejdi na druhou stranu“ apod.</p>
C 14b		<p>Konec jiného příkazu</p> <p>Značka ukončuje platnost příslušné značky „Jiný příkaz“.</p>

Ilustrační foto: Příklad užití DZ č.C 14a.

C 15a		<p>Zimní výbava</p> <p>Značka prikazuje řidiči motorového vozidla kategorie M nebo N, aby pokračoval v jízdě jen při splnění podmínek stanovených zákonem pro provoz vozidel v zimním období, a to bez ohledu na datum a aktuální nebo předpokládané povětrnostní podmínky.</p> <p>Pod značkou může být umístěna dodatková tabulka s uvedením odlišné úpravy doby platnosti.</p>
C 15b		<p>Zimní výbava – konec</p> <p>Značka ukončuje platnost značky „Zimní výbava“.</p>

Na rozdíl od předcházející úpravy zrušenou vyhláškou č. 30/2001 Sb. se neuvádí datum použití zimní výbavy.

§ 40a Provoz vozidel v zimním období

(1) V období od 1. listopadu do 31. března, pokud

a) se na pozemní komunikaci nachází souvislá vrstva sněhu, led nebo námraza, nebo

b) lze vzhledem k povětrnostním podmínkám předpokládat, že se na pozemní komunikaci během jízdy může vyskytovat souvislá vrstva sněhu, led nebo námraza, lze užít motorové vozidlo kategorie M nebo N²⁾ k jízdě v provozu na pozemních komunikacích pouze za podmínky použití zimních pneumatik^{18a)}, a to u motorových vozidel s maximální přípustnou hmotností nepřevyšující 3 500 kg na všech kolech a u motorových vozidel s maximální přípustnou hmotností převyšující 3 500 kg na všech kolech hnacích náprav s trvalým přenosem hnací síly. Zimní pneumatiky podle věty první musí mít hloubku dezénu hlavních dezénových drážek nebo zářezů nejméně 4 mm a u motorových vozidel o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg nejméně 6 mm.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije pro náhradní pneumatiku použitou v případě nouzového dojetí^{18a)}.

§ 8 Informativní značky

(1) Informativní značky se rozdělují na informativní značky zónové, informativní značky provozní, informativní značky směrové a informativní značky jiné.

(2) Informativní značky zónové označují začátek nebo konec oblasti, ve které platí příslušná ustanovení pravidel provozu na pozemních komunikacích vyplývající z právního předpisu.

(3) Barevné provedení informativních značek směrových se může od jejich vyobrazení dle této vyhlášky lišit v závislosti na druhu cíle nebo kategorii pozemní komunikace, k níž značky směřují nebo na níž se nacházejí. Pro dálnice se používá podklad v barvě zelené, pro ostatní pozemní komunikace v barvě modré nebo bílé.

(4) Provedení, význam, popřípadě užití informativních značek je uvedeno v příloze č. 5 k této vyhlášce.

Příloha č. 5

1. Informativní značky zónové

IZ 1a		<p>Dálnice</p> <p>Značka označuje pozemní komunikaci, na níž kromě obecných pravidel provozu na pozemních komunikacích platí zvláštní pravidla pro provoz na dálnici.</p> <p>Užití takto označené pozemní komunikace je zpoplatněno mýtným nebo časovým poplatkem podle zvláštního právního předpisu⁴⁾, jestliže z jejího doplnění příslušnou dodatkovou tabulkou nevyplývá jinak.</p> <p>Na silnici pro motorová vozidla značka označuje zároveň konec silnice pro motorová vozidla.</p>
IZ 1b		<p>Konec dálnice</p> <p>Značka označuje konec pozemní komunikace, kde platí zvláštní pravidla pro provoz na dálnici.</p>
IZ 2a		<p>Silnice pro motorová vozidla</p> <p>Značka označuje pozemní komunikaci, na níž kromě obecných pravidel provozu na pozemních komunikacích platí zvláštní pravidla pro provoz na silnici pro motorová vozidla.</p> <p>Užití takto označené pozemní komunikace není zpoplatněno, pokud z příslušné dodatkové tabulky umístěné pod touto značkou nevyplývá jinak.</p> <p>Na dálnici značka označuje zároveň konec dálnice.</p>
IZ 2b		<p>Konec silnice pro motorová vozidla</p> <p>Značka označuje konec pozemní komunikace, kde platí zvláštní pravidla pro provoz na silnici pro motorová vozidla.</p>

Zákon č. 361/2000 Sb., zvláštní pravidla pro provoz na dálnici a silnici pro motorová vozidla:

Provoz na dálnici

§ 35

(1) Na dálnici je dovolen jen provoz motorových vozidel a jízdních souprav, jejichž konstrukční rychlost není nižší než 80 km.h-1. V úseku dálnice procházejícím obcí je dovolen i provoz motorových vozidel a jízdních souprav pro veřejnou hromadnou dopravu, jejichž nejvyšší povolená rychlost²⁾ není nižší než 65 km.h-1. Mimo obslužná zařízení dálnice je ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích zakázán vstup na dálnici, chůze a jízda po dálnici.

(2) Řidič smí na dálnici vjíždět a z dálnice vyjíždět jen na místech k tomu určených.

(3) Zákaz provozu podle odstavců 1 a 2 neplatí pro vozidla správce komunikace oprávněně užitá při její správě a údržbě.

§ 36

(1) Řidiči je na dálnici zakázáno

a) zastavení a stání jinde než na místech označených jako parkoviště. Při nouzovém stání podle § 26 odst. 3 musí vozidlo stát na krajnici, a jen není-li to možné, na vozovce. Takové vozidlo musí řidič vždy označit jako překážku provozu na pozemních komunikacích; jde-li o motorové vozidlo povinně vybavené přenosným výstražným trojúhelníkem,²⁾ musí řidič umístit trojúhelník podle § 26 odst. 3,

b) otáčení, couvání a vjíždění na střední dělicí pás včetně míst, kde je pás přerušen.

(2) Dojde-li během jízdy na vozidle nebo nákladu k závadě, pro kterou nelze dosáhnout na rovině rychlosti nejméně 80 km.h⁻¹, musí řidič dálnici opustit na nejbližším výjezdu.

(3) Vlečení motorového vozidla je dovoleno jen tehdy, jestliže je to nutné k jeho odstranění z dálnice. Vozidlo smí být vlečeno jen k nejbližšímu výjezdu, kde musí dálnici opustit.

(4) Řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg a řidič jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, nesmí předjíždět jiné vozidlo, pokud k jeho předjetí nemá dostatečnou rychlost, takže by omezil v jízdě ostatní vozidla svou výrazně nižší rychlostí jízdy.

§ 37

Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, platí pro provoz na dálnici ostatní ustanovení tohoto zákona.

§ 38

Ustanovení o provozu na dálnici platí i na silnici pro motorová vozidla.

Zákon č. 361/2000 Sb., § 18 – rychlost jízdy

(...)

(3) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg, vozidla základní složky integrovaného záchranného systému a autobusu smí jet mimo obec rychlostí nejvýše 90 km.h⁻¹; na silnici pro motorová vozidla rychlostí nejvýše 110 km.h⁻¹ a na dálnici rychlostí nejvýše 130 km.h⁻¹. Řidič jiného motorového vozidla smí jet rychlostí nejvýše 80 km.h⁻¹.

(4) V obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše 80 km.h⁻¹.

(...)

(6) Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích podle § 61 odst. 2 lze nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavců 3 a 4 snížit. Jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla bez směrově oddělených jízdních pásů, sníží se nejvyšší dovolená rychlost na nejvýše 90 km.h⁻¹.

(7) Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích podle § 61 odst. 2 lze nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavce 4 zvýšit, maximálně však o 30 km.h⁻¹. Na silnici pro

motorová vozidla se směrově oddělenými jízdními pásy nebo na dálnici lze zvýšit i nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavce 3, maximálně však o 20 km.h-1.

IZ 3a		<p>Tunel</p> <p>Značka označuje vjezd do tunelu, kde kromě obecných pravidel provozu na pozemních komunikacích platí zvláštní pravidla pro provoz v tunelu.</p> <p>U tunelů delších než 500 m se ve spodní části značky nebo na dodatkové tabulce uvede jejich skutečná délka. U tunelů delších než 3 000 m se zbývající délka tunelu uvádí každých 1 000 m.</p>
IZ 3b		<p>Konec tunelu</p> <p>Značka označuje místo, kde končí platnost zvláštních pravidel pro provoz v tunelu.</p>

Zákon č. 361/2000 Sb., § 46 - zastavení vozidla v tunelu

§ 46

Zastavení vozidla v tunelu

(1) Dojde-li při jízdě vozidla v tunelu k poruše vozidla, pro kterou se toto vozidlo stalo nepojízdným, nebo dojde-li k dopravní nehodě, je řidič povinen neprodleně

- a) vypnout motor, a je-li k vytápění vozidla použito nezávislého topení, vypnout i toto topení,
- b) učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v tunelu; vyžadují-li to okolnosti, je oprávněn zastavovat jiná vozidla,
- c) oznámit zastavení vozidla nebo stání vozidla policii nebo osobě vykonávající dohled nad provozem tunelu.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 nesmí řidič ani přepravovaná osoba kouřit nebo zacházet s otevřeným ohněm.

(3) Přepravované osoby ve vozidle jsou v případech uvedených v odstavci 1 povinny vozidlo opustit a soustředit se do míst k tomu určených, popřípadě opustit tunel.

IZ 4a		<p>Obec</p> <p>Značka označuje začátek území, kde platí pravidla pro provoz v obci a informuje o názvu obce.</p>
IZ 4b		<p>Konec obce</p> <p>Značka označuje konec obce.</p>

Například:

Zákon č. 361/2000 Sb., § 12 – jízda v jízdních pruzích

(...)

(2) V obci na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič motorového vozidla užívat k jízdě kteréhokoliv jízdního pruhu; přitom se nepovažuje za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdních pruhů rychleji než

vozidla v jiném jízdním pruhu. Pokud by vozidla jedoucí současně ve všech jízdních pruzích bránila v jízdě rychleji jedoucímu vozidlu, musí řidič jedoucí v levém krajním jízdním pruhu tento pruh co nejdříve uvolnit; to neplatí, užívá-li řidič levého krajního jízdního pruhu k odbočování, otáčení nebo při souběžné jízdě podle odstavce 3. Řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, zvláštního motorového vozidla a motocyklu s nejvyšší povolenou rychlostí do 45 km.h⁻¹ smí levý krajní jízdní pruh užít k jízdě, jen jestliže je to nutné k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.

Zákon č. 361/2000 Sb., § 18 – rychlost jízdy

(...)

(4) V obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše 80 km.h⁻¹.

IZ 4c		Obec v jazyce národnostní menšiny Značka má shodný význam jako značka „Obec“, umísťuje se společně s ní a informuje o názvu obce v jazyce národnostní menšiny.
IZ 4d		Konec obce v jazyce národnostní menšiny Značka označuje konec obce v jazyce národnostní menšiny.
IZ 5a		Obytná zóna Značka označuje oblast, kde kromě obecných pravidel provozu na pozemních komunikacích platí zvláštní pravidla pro provoz v obytné zóně.
IZ 5b		Konec obytné zóny Značka označuje konec obytné zóny. Značka může být při výjezdu z obytné zóny umístěna i jen po levé straně vozovky z opačné strany značky „Obytná zóna“.

IZ 6a		<p>Pěší zóna</p> <p>Značka označuje oblast, zejména část obce, kde kromě obecných pravidel provozu na pozemních komunikacích platí zvláštní pravidla pro provoz v pěší zóně.</p> <p>Ve spodní části značky se vyznačuje vhodným nápisem nebo symbolem, kterým vozidlům je vjezd do této oblasti povolen a popřípadě v jaké době.</p>
IZ 6b		<p>Konec pěší zóny</p> <p>Značka označuje konec pěší zóny.</p> <p>Značka může být při výjezdu z obytné zóny umístěna i jen po levé straně vozovky z opačné strany značky „Pěší zóna“.</p>

Zákon č. 361/2000 Sb., § 39 – provoz v obytné a pěší zóně:

Provoz v obytné a pěší zóně § 39

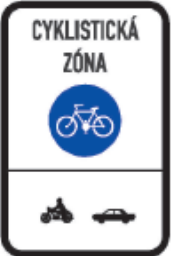

- (1) Obytná zóna je zastavěná oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Obytná zóna“ a konec je označen dopravní značkou „Konec obytné zóny“.
- (2) Pěší zóna je oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Pěší zóna“ a konec je označen dopravní značkou „Konec pěší zóny“.
- (3) V obytné a pěší zóně smějí chodci užívat pozemní komunikaci v celé její šířce, přičemž se na ně nevztahuje § 53. Hry dětí na pozemní komunikaci jsou dovoleny jen v obytné zóně.
- (4) Do pěší zóny je povolen vjezd jen vozidlům vyznačeným ve spodní části dopravní značky podle odstavce 2.
- (5) V obytné zóně a pěší zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 20 km.h⁻¹. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.
- (6) Za účelem organizování dopravy může obec v obecně závazné vyhlášce obce vydané v přenesené působnosti vymezit místní komunikace nebo jejich úseky v obytné zóně, které nelze užít ke stání nákladního vozidla²⁾ nebo jízdní soupravy.²⁾
- (7) V obytné zóně a pěší zóně musí chodci umožnit vozidlům jízdu. To platí i pro děti hrající si v obytné zóně.

§ 40

Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, platí pro provoz v obytné zóně a pěší zóně ostatní ustanovení tohoto zákona.

IZ 7a		<p>Emisní zóna</p> <p>Značka označuje oblast, zejména část obce, kde je omezen provoz vozidel, která nesplňují zvláštní emisní podmínky.</p> <p>Ve spodní části značky se vyznačuje příslušným symbolem emisní plakety, kterým vozidlům je vjezd do této oblasti povolen a popřípadě v jaké době.</p> <p>Emisní plaketa je vozidlům přidělována na základě jejich emisní kategorie odrážející zátěž životního prostředí. Plaketa musí být na vozidle viditelně umístěna.</p>
IZ 7b		<p>Konec emisní zóny</p> <p>Značka označuje konec emisní zóny.</p> <p>Značka může být při výjezdu z emisní zóny umístěna i jen po levé straně vozovky z opačné strany značky „Emisní zóna“.</p>

IZ 8a		<p>Zóna s dopravním omezením</p> <p>Značka označuje oblast, zejména část obce, kde platí výstraha, zákaz, omezení nebo příkaz vyplývající z příslušných vyobrazení značky nebo značek, pokud místní úpravou provozu na pozemních komunikacích uvnitř oblasti není stanoveno jinak.</p> <p>Dopravní omezení týkající se jen určitých vozidel, doby apod. se vyznačuje ve spodní části značek vhodným nápisem nebo symbolem. Značka může být provedena ve čtvercovém formátu.</p> <p>V případě, že je na značce vyobrazena příkazová nebo zákazová dopravní značka, má tato zónová dopravní značka charakter příkazové nebo zákazové dopravní značky.</p>
IZ 8b		<p>Konec zóny s dopravním omezením</p> <p>Značka označuje konec oblasti, kde platí výstraha, zákaz, omezení nebo příkaz vyplývající z příslušné značky „Zóna s dopravním omezením“.</p>

IZ 9a		<p>Zóna pro cyklisty</p> <p>Značka označuje oblast, kde kromě obecných pravidel provozu na pozemních komunikacích platí zvláštní pravidla pro provoz v cyklistické zóně.</p> <p>Ve spodní části značky se uvedou nápisem nebo vhodným symbolem jiná vozidla než jízdní kola, kterým je vjezd do cyklistické zóny povolen.</p>
IZ 9b		<p>Konec zóny pro cyklisty</p> <p>Značka označuje konec cyklistické zóny.</p> <p>Značka může být při výjezdu z cyklistické zóny umístěna i jen po levé straně vozovky z opačné strany značky „Zóna pro cyklisty“.</p>

Zákon č. 361/2000 Sb., § 39a

§ 39a

- (1) Cyklistická zóna je oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Zóna pro cyklisty“ a konec je označen dopravní značkou „Konec zóny pro cyklisty“.
- (2) V cyklistické zóně smějí cyklisté užívat vozovku v celé její šířce, přičemž se na ně nevztahuje § 57 odst. 2 a 3.
- (3) Jiným vozidlům, než jízdním kolům je vjezd do cyklistické zóny povolen jen tehdy, jsou-li vyznačena ve spodní části dopravní značky podle odstavce 1.
- (4) V cyklistické zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 30 km.h⁻¹. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči cyklistům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.
- (5) V cyklistické zóně musí cyklisté umožnit motorovým vozidlům jízdu.

Číslo	Vyobrazení	Název, význam a užití
IZ 10a		<p>Sdílená zóna</p> <p>Značka označuje oblast, kde kromě obecných pravidel provozu na pozemních komunikacích platí zvláštní pravidla pro provoz ve sdílené zóně.</p>
IZ 10b		<p>Konec sdílené zóny</p> <p>Značka označuje konec sdílené zóny.</p> <p>Značka může být při výjezdu ze sdílené zóny umístěna i jen po levé straně vozovky z opačné strany značky „Sdílená zóna“.</p>

Zákon č. 361/2000 Sb., § 39b

§ 39b

(1) Sdílená zóna je zastavěná oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Sdílená zóna“ a konec je označen dopravní značkou „Konec sdílené zóny“, a je určena k užívání všemi účastníky silničního provozu.

(2) Ve sdílené zóně musí účastníci provozu na pozemních komunikacích dbát zvýšené ohleduplnosti vůči ostatním účastníkům provozu, které nesmí ohrozit. Řidiče tramvaje nesmí ostatní účastníci provozu na pozemních komunikacích ani omezit a tramvaj má vždy přednost v jízdě.

(3) Ve sdílené zóně smějí chodci a cyklisté užívat pozemní komunikaci v celé její šířce, přičemž na chodce se nevztahuje § 53 a 54 a na cyklisty se nevztahuje § 57 odst. 2 a 3. Přijíždí-li vozidlo s právem přednostní jízdy, chodci musí neprodleně uvolnit prostor pro projetí tohoto vozidla.

(4) Ve sdílené zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 20 km.h⁻¹. Stání motorových vozidel je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště. Stání jízdních kol a jiných nemotorových vozidel je dovoleno jen na místech k tomu určených.

2. Informativní značky provozní

IP 1		<p>Okruh</p> <p>Značka označuje dopravní okruh zřízený pro objíždění obce nebo její části.</p> <p>Na značce nebo její dodatkové tabulce lze uvést název okruhu nebo jeho pořadové číslo postupně od středu obce. Barevné provedení značky může být odlišné od vyobrazení.</p> <div data-bbox="571 504 683 571"> </div> <p>Na dálnici a silnici pro motorová vozidla může být okruh vyznačen symbolem a názvem nebo číslem okruhu umístěným na nástavci nad příslušnou částí velkoplošné informativní značky směrové.</p> <div data-bbox="571 745 785 790"> </div> <p>Změna směru okruhu se vyznačuje kombinací této značky a příslušné dodatkové tabulky v podobě směrové šipky.</p>
------	---	---

Nahrazuje dopravní značky č. IP 1a a č. IP 1b vyhlášky č. 30/2001 Sb.

IP 1a
Okruh

IP 1b
Změna
směru okruhu

IP 2		<p>Zpomalovací práh</p> <p>Značka bezprostředně označuje umělou nerovnost na vozovce, jejímž účelem je snížení rychlosti jedoucích vozidel.</p>
IP 3	 	<p>Podchod nebo nadchod</p> <p>Značka informuje o blízkosti podchodu nebo nadchodu.</p>

IP 4a		Jednosměrný provoz Značka označuje směr jízdy vozidel na jednosměrné pozemní komunikaci.
IP 4b		Jednosměrný provoz Značka označuje směr jízdy vozidel na jednosměrné pozemní komunikaci.

Ilustrační foto, DZ č. IP 4a

IP 5		Doporučená rychlost Značka řidiči doporučuje, pokud to ostatní okolnosti provozu na pozemních komunikacích dovolují, rychlost jízdy vyjádřenou na značce číslem v kilometrech za hodinu, kterou lze považovat za bezpečnou. Okolností, kterou je však třeba zohlednit, je například vysoká hustota provozu, špatný stavební stav pozemní komunikace, mlha, náledí apod.
IP 6		Přechod pro chodce Značka označuje přechod pro chodce vyznačený vodorovnou značkou „Přechod pro chodce“, a to zejména mimo křižovatku.
IP 7		Přejezd pro cyklisty Značka označuje přejezd pro cyklisty vyznačený vodorovnou značkou „Přejezd pro cyklisty“, a to zejména tam, kde by jej řidič jinak neočekával.
IP 9		Nouzové stání Značka označuje místo (plochu) vyhrazené pro nouzové stání vozidla. V případě, že je místo vybaveno hláskou tísňového volání, doplňuje se značka nápisem „SOS“ umístěným ve vyobrazení zálivu.

IP 10a		Slepá pozemní komunikace Značka označuje pozemní komunikaci, která dále končí nebo po které nelze dále pokračovat v jízdě.
IP 10b		Návěst před slepou pozemní komunikací Značka označuje návěst před pozemní komunikací, která dále končí nebo po které nelze dále pokračovat v jízdě.
IP 11a		Parkoviště Značka označuje místo, kde je dovoleno zastavení a stání. Na značce nebo dodatkové tabulce může být vyznačen způsob stání na parkovišti nebo druh vozidla, pro které je parkoviště určeno.

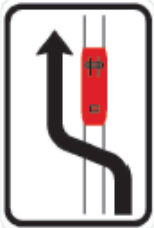
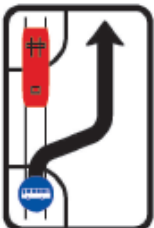
IP 11b		Parkoviště kolmé nebo šikmé stání Značka označuje místo, kde je dovoleno zastavení a stání. Symbol, uvedený ve spodní části značky, vyznačuje stanovený způsob stání na parkovišti. Poloha vozidla při kolmém nebo šikmém stání musí odpovídat poloze vyjádřené symbolem uvedeným na značce nebo dodatkové tabulce.
IP 11c		Parkoviště podélné stání Značka označuje místo, kde je dovoleno zastavení a stání. Symbol, uvedený ve spodní části značky, vyznačuje stanovený způsob stání na parkovišti.
IP 11d		Parkoviště stání na chodníku kolmé nebo šikmé Značka označuje místo, kde je dovoleno zastavení a stání. Symbol, uvedený ve spodní části značky, vyznačuje stanovený způsob stání na parkovišti. Poloha vozidla při kolmém nebo šikmém stání musí odpovídat poloze vyjádřené symbolem uvedeným na značce nebo dodatkové tabulce. Na chodníku nesmí zastavit ani stát vozidlo o nejvyšší povolené hmotnosti převyšující 3 500 kg, jednoúpravový traktor, motorový ruční vozík a pracovní stroj samojízdný.

IP 11e		<p>Parkoviště stání na chodníku podélné</p> <p>Značka označuje místo, kde je dovoleno zastavení a stání.</p> <p>Symbol, uvedený ve spodní části značky, vyznačuje stanovený způsob stání na parkovišti.</p> <p>Na chodníku nesmí zastavit ani stát vozidlo o nejvyšší povolené hmotnosti převyšující 3 500 kg, jednoúpravový traktor, motorový ruční vozík a pracovní stroj samojízdný.</p>
IP 11f		<p>Parkoviště částečné stání na chodníku kolmé nebo šikmé</p> <p>Značka označuje místo, kde je dovoleno zastavení a stání.</p> <p>Symbol, uvedený ve spodní části značky, vyznačuje stanovený způsob stání na parkovišti. Poloha vozidla při kolmém nebo šikmém stání musí odpovídat poloze vyjádřené symbolem uvedeným na značce nebo dodatkové tabulce.</p> <p>Na chodníku nesmí zastavit ani stát vozidlo o nejvyšší povolené hmotnosti převyšující 3 500 kg, jednoúpravový traktor, motorový ruční vozík a pracovní stroj samojízdný.</p>
IP 11g		<p>Parkoviště částečné stání na chodníku podélné</p> <p>Značka označuje místo, kde je dovoleno zastavení a stání.</p> <p>Symbol, uvedený ve spodní části značky, vyznačuje stanovený způsob stání na parkovišti. Symbol může být obrácen.</p> <p>Na chodníku nesmí zastavit ani stát vozidlo o nejvyšší povolené hmotnosti převyšující 3 500 kg, jednoúpravový traktor, motorový ruční vozík a pracovní stroj samojízdný.</p>
IP 12		<p>Vyhrazené parkoviště</p> <p>Značka označuje místo, kde je dovoleno zastavení a stání pouze některých vozidel.</p> <p>Údaje o tom, pro koho je parkoviště vyhrazeno (např. název organizace, státní poznávací značka, symbol zařízení⁵⁾) a popřípadě v jaké době, jsou uvedeny na dodatkové tabulce a mohou být uvedeny i na značce místo nápisu. Mimo dobu, po kterou je parkoviště vyhrazeno, smějí na takto označeném místě zastavit a stát i řidiči jiných vozidel, pokud není stanoveno jinak.</p> <p>Případný stanovený způsob stání se vyznačuje obdobně jako na značkách „Parkoviště“ vyznačujících způsob stání. Značka, na které je uveden symbol zařízení nebo prostoru pro osoby na vozíku⁵⁾, je vždy doplněna vodorovnou dopravní značkou „Vyhrazené parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce postiženou nebo osobu těžce pohybově postiženou“.</p>

IP 13a		Kryté parkoviště Značka informuje o krytém parkovišti nebo parkovací garáži. Případný stanovený způsob stání se vyznačuje obdobně jako na značkách „Parkoviště“ vyznačujících způsob stání.
IP 13b		Parkoviště s parkovacím kotoučem Značka označuje parkoviště, na kterém řidič musí při začátku stání umístit kotouč viditelně ve vozidle a nastavit na něm dobu začátku stání, kterou nesmí až do odjezdu měnit. Případný stanovený způsob stání se vyznačuje obdobně jako na značkách „Parkoviště“ vyznačujících způsob stání.
IP 13c		Parkoviště s parkovacím automatem Značka označuje placené parkoviště. Řidič se musí řídit údaji na značce, dodatkové tabulce nebo na parkovacím automatu (hodinách).
IP 13d		Parkoviště P+R Značka označuje parkoviště, ze kterého lze pokračovat v jízdě prostředkem hromadné dopravy osob.
IP 13e		Parkoviště K+R Značka označuje parkoviště, na kterém lze zastavit za účelem vystoupení a nastoupení osob.
IP 16		Uspořádání jízdních pruhů Značka vyznačuje počet a uspořádání jízdních pruhů. Pruhy mohou být na značce vyznačeny i v protisměru.
IP 17		Uspořádání jízdních pruhů Značka vyznačuje počet a uspořádání jízdních pruhů. Značka zároveň vyznačuje, který pruh je průběžný.
IP 13f		Parkoviště P+D Značka označuje parkoviště, které je určeno pro parkování vozidel, jejichž řidič odtud pokračuje v jízdě jako cestující v jiném vozidle.

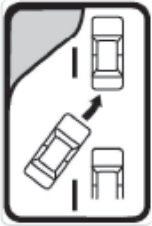

IP 18a		<p>Zvýšení počtu jízdních pruhů</p> <p>Značka vyznačuje počet a uspořádání jízdních pruhů.</p>
IP 18b		<p>Snížení počtu jízdních pruhů</p> <p>Značka vyznačuje počet a uspořádání jízdních pruhů. Značka zároveň vyznačuje, který pruh je průběžný.</p>
IP 18c		<p>Jízdní pruh pro pomalá vozidla</p> <p>Značka vyznačuje počet a uspořádání jízdních pruhů. Značka zároveň vyznačuje přídatný pruh na dálnici a silnici pro motorová vozidla určený pro motorová vozidla, která v takto označeném úseku dálnice nebo silnice pro motorová vozidla nedosáhnou rychlosti jízdy alespoň 80 km.h⁻¹. Jiná motorová vozidla užívají jízdní pruh pro pomalá vozidla jestliže je jejich rychlost jízdy v daném úseku dálnice nebo silnice pro motorová vozidla výrazně nižší než rychlost jízdy ostatních vozidel jedoucích v témže směru jízdy.</p>
IP 19		<p>Řadící pruhy</p> <p>Značka vyznačuje způsob řazení do jízdních pruhů před křižovatkou nebo místem odbočení a stanovený směr jízdy. Na značce lze v odůvodněných případech užít i symbol příslušné informativní značky za předpokladu, že příslušný řadící pruh je určen k příjezdu pouze k tomuto cíli.</p> <p>Užitím symbolu dodatkové tabulky „Povolený směr jízdy cyklistů“ lze stanovit odlišný způsob řazení cyklistů v jízdních pruzích.</p>

IP 20a		<p>Vyhrazený jízdní pruh</p> <p>Značka vyznačuje vyhrazený jízdní pruh pro autobusy, vozidla linkové osobní dopravy a trolejbusy a jeho situování ve vztahu k ostatním jízdním pruhům. Vyhrazený jízdní pruh je současně na pozemní komunikaci vyznačen vodorovnými značkami, zejména „Podélná čára souvislá“ nebo „Podélná čára přerušovaná“ a nápisem „BUS“. Ve spodní části značky nebo na dodatkové tabulce lze vyznačit dobu, po kterou je jízdní pruh vyhrazen.</p> <p>Na značce lze vyznačit i jízdní pruhy v protisměru.</p> <p>V případě vyhrazeného jízdního pruhu pro jiný druh vozidla nebo pro určitý účel se do modrého pole vyznačí příslušný symbol nebo vhodný nápis. Je-li v modrém poli uveden nápis TAXI, je vyhrazený jízdní pruh určen pro vozidla taxislužby označená střešní svítilnou s nápisem TAXI.</p>
IP 20b		<p>Konec vyhrazeného jízdního pruhu</p> <p>Značka ukončuje vyhrazený jízdní pruh.</p>
IP 21		<p>Omezení v jízdním pruhu</p> <p>Značka vyznačuje počet a uspořádání jízdních pruhů a vyjadřuje pro určitý jízdní pruh omezení nebo nebezpečí vyplývající z užitého symbolu příslušné svislé dopravní značky.</p>
IP 22		<p>Změna organizace dopravy</p> <p>Značka vhodným nápisem a symbolem upozorňuje na změnu místní úpravy provozu na pozemních komunikacích, změnu v organizaci dopravy, neobvyklé stavební uspořádání pozemní komunikace, místo s častým výskytem nehod apod.</p>
IP 23a		<p>Objíždění tramvaje</p> <p>Značka označuje místo, kde lze objíždět vlevo tramvaj, která stojí v zastávce.</p>

IP 23b		<p>Objíždění tramvaje (jízda podél tramvaje vlevo)</p> <p>Značka vyznačuje úsek pozemní komunikace, kde je povolena jízda podél tramvaje vlevo.</p>
IP 23c		<p>Sjíždění vozidel veřejné hromadné dopravy osob z tramvajového pásu</p> <p>Značka vyznačuje místo sjezdu zejména autobusů veřejné hromadné dopravy osob z tramvajového pásu.</p> <p>Přejíždí-li řidič vozidla, pro které je vyhrazený jízdní pruh, z vyhrazeného jízdního pruhu do přilehlého jízdního pruhu, řidič vozidla jedoucí v tomto pruhu mu to musí umožnit snížením rychlosti jízdy, popř. i zastavením vozidla.</p>

IP 24		<p>Únikový pruh</p> <p>Značka informuje o únikovém pruhu, kde lze v případě nouze, například při sníženém účinku brzd, zastavit vozidlo pomocnými prostředky, například protisvahem, hrubým šterkovým povrchem apod.</p>
-------	--	---

IP 28a		<p>Zpoplatnění provozu</p> <p>Značka informuje řidiče přijíždějící do České republiky o povinnosti uhradit časový poplatek nebo mýtné. Text na značce se uvádí zpravidla v jazyce sousedního státu a anglicky.</p>
IP 28b		<p>Nejvyšší dovolené rychlosti</p> <p>Značka informuje řidiče přijíždějící do České republiky o obecně stanovených nejvyšších rychlostech jízdy v obci, mimo obec, na dálnici a silnici pro motorová vozidla a o povinnosti denního svícení.</p>

IP 29		<p>Střídavé řazení</p> <p>Značka označuje nebo zdůrazňuje místo, kde při souběžné jízdě platí střídavé řazení do jízdního proudu průběžného pruhu. Symbol na značce může být vyobrazen obráceně.</p>
IP 30		<p>Státní hranice</p> <p>Značka označuje blízkost státní hranice při vjezdu do České republiky. Při výjezdu z České republiky se na značce uvádí název sousedního státu.</p>
IP 31a		<p>Měření rychlosti</p> <p>Značka označuje začátek úseku měření rychlosti jízdy obecní policií.</p>
IP 31b		<p>Konec měření rychlosti</p> <p>Značka označuje konec úseku měření rychlosti jízdy obecní policií.</p>
IP 32		<p>Bezpečný odstup</p> <p>Značka ve spojení s příslušnou vodorovnou dopravní značkou „Bezpečný odstup“ informuje o bezpečném odstupu mezi jedoucimi vozidly.</p> <p>Dvě šipky mezi dvěma za sebou jedoucimi vozidly označují minimální bezpečný odstup vozidel na dané pozemní komunikaci při nejvyšší dovolené rychlosti za běžných podmínek.</p>

3. Informativní značky směrové

IS 1a IS 1b IS 1c		<p>Směrová tabule pro příjezd k dálnici (přímo, vlevo nebo vpravo)</p> <p>Značky informují o směru k vyznačenému cíli (cílům) s využitím dálnice.</p> <p>Na značce lze použít symbol dálnice i samostatně.</p>
IS 1d IS 1e IS 1f		<p>Směrová tabule před nájezdem na dálnici (přímo, vlevo nebo vpravo)</p> <p>Značky vyznačují směr nájezdu na dálnici, její cíl (cíle) a číslo. Trasa za dopravní značkou již vede jen na těleso dálnice.</p>
IS 2a IS 2b IS 2c		<p>Směrová tabule pro příjezd k silnici pro motorová vozidla (přímo, vlevo nebo vpravo)</p> <p>Značka informuje o směru k vyznačenému cíli (cílům) s využitím silnice pro motorová vozidla.</p>
IS 2d IS 2e IS 2f		<p>Směrová tabule před nájezdem na silnici pro motorová vozidla (přímo, vlevo nebo vpravo)</p> <p>Značka vyznačuje směr nájezdu na silnici pro motorová vozidla, její cíl (cíle) a číslo.</p>
IS 3a IS 3b IS 3c		<p>Směrová tabule s cílem (přímo, vlevo nebo vpravo)</p> <p>Značka informuje o směru a zpravidla i vzdálenosti v kilometrech k vyznačenému cíli (cílům). Číslo silnice se uvádí v rámečku.</p>
IS 4a IS 4b IS 4c		<p>Směrová tabule s místním cílem (přímo, vlevo nebo vpravo)</p> <p>Značka informuje o směru a zpravidla i vzdálenosti v kilometrech k vyznačenému místnímu cíli (cílům).</p>

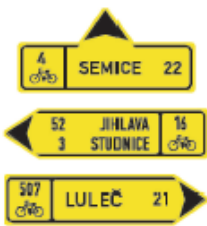

IS 5		<p>Směrová tabule s jiným cílem</p> <p>Značka informuje vhodným nápisem nebo symbolem o směru, popřípadě o vzdálenosti k jinému cíli než obci nebo její části.</p> <p>Jiným cílem se rozumí zejména dopravně přístupný veřejný objekt, který se nepovažuje za místní cíl a pokud pro něj není určena jiná dopravní značka. Za jiný cíl se považují zejména letiště, nádraží, výstaviště, průmyslová zóna, nákupní zóna aj.</p>
IS 6a		<p>Označení křižovatky</p> <p>Značka informuje zpravidla na dálnici a silnici pro motorová vozidla o blížící se mimoúrovňové křižovatce s jinou pozemní komunikací a o jejím čísle.</p> <p>V případě křížení dvou dálnic se na značce použije symbol dálničního uzlu.</p>
IS 6b		<p>Návěst před křižovatkou</p> <p>Značka informuje o cíli (cílech) ve směru přímo a ve směru odbočení. Při umístění nad vozovkou šipky současně vyjadřují počet a uspořádání jízdních pruhů.</p> <p>Místo symbolu výjezdu lze na značce užít symbol uzlu, popřípadě nemusí být nástavec s označením křižovatky vůbec umístěn.</p> <p>V případě užití značky v křižovatce se vzdálenost neuvádí.</p>
IS 6d		<p>Návěst před křižovatkou</p> <p>Značka informuje o cíli (cílech) a počtu a uspořádání jízdních pruhů ve směru přímo a ve směru odbočení. Značku nelze umístit nad vozovku.</p> <p>Značku lze použít také jako předzvěstnou, v takovém případě se na značce uvede příslušná vzdálenost.</p>

IS 6e		<p>Směrová návěst pro směr přímo</p> <p>Značka informuje o cíli (cílech) a počtu jízdních pruhů ve směru přímo. Při umístění nad vozovkou šipky současně vyjadřují způsob řazení před křižovatkou.</p> <p>Značku lze použít také jako předzvěstnou, v takovém případě se na značce uvede příslušná vzdálenost.</p>
IS 6f		<p>Směrová návěst před odbočením</p> <p>Značka informuje před místem odbočení o cíli (cílech) a počtu jízdních pruhů ve směru odbočení. Při umístění nad vozovkou šipky současně vyjadřují způsob řazení před křižovatkou.</p> <p>Značku lze použít také jako předzvěstnou, v takovém případě se na značce uvede příslušná vzdálenost.</p>
IS 6g		<p>Směrová návěst před odbočením</p> <p>Značka informuje zpravidla v místě začátku odbočovacího pruhu o cíli (cílech) a počtu jízdních pruhů ve směru odbočení. Při umístění nad vozovkou šipky současně vyjadřují způsob řazení před křižovatkou.</p> <p>Značku lze použít také jako předzvěstnou, v takovém případě se na značce uvede příslušná vzdálenost.</p>
IS 7a		<p>Směrová návěst pro odbočení</p> <p>Značka informuje v místě odbočení o cíli (cílech) na navazující pozemní komunikaci.</p>
IS 7b		<p>Směrová tabule pro výjezd</p> <p>Značka informuje o číslu výjezdu z dálnice nebo silnice pro motorová vozidla na jinou pozemní komunikaci a označuje místo odbočení.</p>
IS 8a		<p>Dálková návěst s šipkou</p> <p>Značka informuje o cílech a o směru k uvedeným cílům a slouží jako potvrzení správné volby dalšího směru jízdy.</p>
IS 8b		<p>Dálková návěst se vzdálenostmi</p> <p>Značka informuje o cílech a o vzdálenosti k uvedeným cílům v kilometrech a slouží jako potvrzení správné volby dalšího směru jízdy.</p>

IS 9a		Návěst před úrovnňovou křižovatkou Značka informuje o směru k vyznačeným cílům z křižovatky a vyznačuje vedení hlavní a vedlejší pozemní komunikace. V dolní části značky lze uvést vzdálenost k této křižovatce.
IS 9b		Návěst před okružní křižovatkou Značka informuje o směru z okružní křižovatky k vyznačeným cílům.
IS 9c		Návěst před křižovatkou s omezením Značka informuje o omezení provozu nebo o nebezpečí za nejbližší křižovatkou.
IS 9d		Návěst před křižovatkou s omezením Značka informuje o omezení provozu nebo o nebezpečí za nejbližší křižovatkou a o směru objíždění.
IS 9e		Návěst před křižovatkou s omezením Značka informuje před křižovatkou o tom, že na následující křižovatce je zakázáno jet vyznačeným směrem, a pro tento případ informuje o možném směru objíždění.
IS 10a		Návěst změny směru jízdy Značka informuje zejména o změně směru jízdy na pozemní komunikaci nebo o způsobu průjezdu místa na pozemní komunikaci, popřípadě o vzdálenosti k takovému místu a vyznačuje počet a uspořádání jízdních pruhů.
IS 10b		Návěst změny směru jízdy Značka informuje zejména o změně směru jízdy na pozemní komunikaci nebo o způsobu průjezdu místa na pozemní komunikaci, popřípadě o vzdálenosti k takovému místu a vyznačuje počet a uspořádání jízdních pruhů.

IS 10c		Návěst změny směru jízdy před překážkou Značka informuje zejména o změně směru jízdy před trvalou překážkou.
IS 10d		Návěst změny směru jízdy s omezením Značka informuje zejména o změně směru jízdy na pozemní komunikaci nebo o způsobu průjezdu místa na pozemní komunikaci, popřípadě o vzdálenosti k takovému místu a vyznačuje počet a uspořádání jízdních pruhů, a současně vyznačuje omezení platné pro příslušný jízdní pruh.
IS 11a		Návěst před objížděnou Značka informuje o uzavírci nebo omezení na pozemní komunikaci. Na značce se podle povahy uzavírky vyznačuje symbol příslušné zákazové značky; lze uvést i délku objížděny a popřípadě další doplňující údaje.
IS 11b		Směrová tabule pro vyznačení objížděny Značka vyznačuje směr a průběh objížděny. Značku lze použít k vyznačení odklonové trasy pro určitý druh vozidel uvedený na značce určeným symbolem nebo nápisem ve směru jízdy k určitému cíli.
IS 11c		Směrová tabule pro vyznačení objížděny Značka vyznačuje směr a průběh objížděny nebo odklonové trasy.
IS 11d		Směrová tabule pro vyznačení objížděny Značka vyznačuje směr a průběh objížděny nebo odklonové trasy. Na značce se uvádí číslo dálnice nebo silnice, pro niž je objížděna vyznačena. Kromě čísla může být na značce vyznačen i druh vozidla, pro nějž značka platí.
IS 13		Blízká návěst Značka informuje o nejbližším cíli a o vzdálenosti v kilometrech k němu. Značka se umísťuje zpravidla na výjezdu z obce.

IS 14		Hranice územního celku Značka označuje hranici územního celku a informuje o jeho názvu.
IS 15a		Jiný název Značka informuje například o názvu řeky, pohoří, přírodní rezervace, části obce atp. Značka může být doplněna vhodným symbolem.
IS 15b		Jiný název Značka informuje o stavebním objektu v trase pozemní komunikace (například tunel nebo most) a jeho délce.
IS 16a		Číslo dálnice Značka informuje o čísle dálnice.
IS 16b	 	Číslo silnice Značka informuje o třídě a čísle silnice. Číslo 1 až 99 označuje silnici první třídy; trojčíferné číslo označuje silnici druhé třídy; označení silnic třetí třídy se na značce zpravidla nepoužívá. Pro vyznačení směru k určité silnici se značka použije v provedení s přerušovaným rámečkem.
IS 17		Číslo silnice pro mezinárodní provoz Značka informuje o čísle silnice pro mezinárodní provoz.
IS 18a		Kilometrovník Značka označuje staničení (vzdálenost) od počátku pozemní komunikace. Značka může být doplněna označením strany směrově rozdělené pozemní komunikace.
IS 18b		Kilometrovník Značka označuje staničení (vzdálenost) od počátku pozemní komunikace. Na značce se šipkou vyznačuje směr k nejbližší hlásce tísňového volání. Značka může být doplněna označením strany směrově rozdělené pozemní komunikace.

IS 19a IS 19b IS 19c		Směrová tabule pro cyklisty (přímo, vlevo nebo vpravo) Značka informuje o směru a vzdálenosti v kilometrech k vyznačenému cíli (cílech) cyklistické trasy a o čísle (popřípadě jiném označení) této trasy.
IS 20	 	Návěst pro cyklisty Značka informuje například o směru a čísle cyklistické trasy, o jejím průběhu v místě křížení nebo křižovatky apod.
IS 21a IS 21b IS 21c		Směrová tabulka pro cyklisty (přímo, vlevo nebo vpravo) Značka informuje o čísle (popřípadě jiném označení) cyklistické trasy a označuje její průběh.
IS 21d		Konec cyklistické trasy Značka informuje o konci značené cyklistické trasy.
IS 22a IS 22b IS 22c IS 22d IS 22e IS 22f		Označení názvu ulice nebo jiného veřejného prostranství Značka informuje o názvu a průběhu a popřípadě směru k vyznačené ulici nebo jinému veřejnému prostranství.
IS 23		Návěst pro kulturní nebo turistický cíl Značka informuje o blízkém kulturním nebo turistickém cíli. Symbol na značce schematicky vyobrazuje příslušný cíl.
IS 24a		Kulturní nebo turistický cíl Značka informuje o směru k vyznačenému turistickému nebo kulturnímu cíli. Značka může být doplněna určeným symbolem.

IS 24b		Směrová tabule pro kulturní nebo turistický cíl Značka informuje o směru a vzdálenosti k vyznačenému turistickému nebo kulturnímu cíli. Značka může být doplněna určeným symbolem.
IS 24c		Komunální cíl Značka informuje o směru k vyznačenému komunálnímu cíli. Značka může být doplněna určeným nebo jiným vhodným symbolem a může být provedena i v jiném barevném provedení, které není zaměnitelné s jinou dopravní značkou.

4. Informativní značky jiné

IJ 1		Policie Značka označuje nejbližší služebnu Policie České republiky, popřípadě směr nebo vzdálenost k ní.
IJ 2		Nemocnice Značka označuje nejbližší nemocnici, popřípadě směr nebo vzdálenost k ní.
IJ 3		První pomoc Značka označuje nejbližší místo lékařské služby první pomoci, popřípadě směr nebo vzdálenost k němu.
IJ 4a		Označník zastávky Značka označuje zastávku pro vozidla linkové osobní dopravy. Ve značce může být uveden symbol vozidla, popřípadě logo nebo název dopravního systému nebo provozovatele linkové osobní dopravy. Je-li ve značce uveden nápis TAXI, jedná se o stanoviště vozidel taxislužby označených střešní svítlou s nápisem TAXI.
IJ 4b		Označník zastávky Značka označuje zastávku pro vozidlo linkové osobní dopravy. Ve značce může být uveden nápis ZASTÁVKA nebo symbol autobusu nebo trolejbusu, název zastávky, popřípadě logo nebo název dopravního systému nebo provozovatele linkové osobní dopravy.

IJ 4c		<p>Zastávka autobusu</p> <p>Značka označuje začátek zastávky autobusu nebo taxislužby.</p> <p>Je-li místo symbolu autobusu použit nápis TAXI, označuje značka začátek stanoviště vozidel taxislužby označených střešní svítilnou s nápisem TAXI.</p>
IJ 4d		<p>Zastávka tramvaje</p> <p>Značka označuje začátek zastávky tramvaje.</p> <p>Pro označení společné zastávky tramvaje a vozidla linkové osobní dopravy nebo trolejbusu se užívá jedné značky s odpovídajícími symboly nebo symbolem vozidla veřejné hromadné dopravy osob.</p>
IJ 4e		<p>Zastávka trolejbusu</p> <p>Značka označuje začátek zastávky trolejbusu.</p> <p>Pro označení společné zastávky trolejbusu a vozidla linkové osobní dopravy nebo tramvaje se užívá jedné značky s odpovídajícími symboly nebo symbolem vozidla veřejné hromadné dopravy osob.</p>
IJ 5		<p>Informace</p> <p>Značka označuje nejbližší informační centrum, popřípadě směr nebo vzdálenost k němu. Na značce též může být vyznačena provozní doba.</p>
IJ 6		<p>Telefon</p> <p>Značka označuje nejbližší veřejnou telefonní stanici, popřípadě směr nebo vzdálenost k ní.</p>
IJ 7		<p>Čerpací stanice</p> <p>Značka označuje nejbližší čerpací stanici pohonných hmot, popřípadě směr nebo vzdálenost k ní.</p> <p>V případě čerpací stanice alternativních paliv nebo dobíjecí stanice elektromobilů lze na značce uvést příslušný určený symbol.</p>
IJ 8		<p>Opravna</p> <p>Značka označuje nejbližší opravnu motorových vozidel, popřípadě směr nebo vzdálenost k ní.</p>

IJ 9		Stanice technické kontroly Značka označuje nejbližší stanici technické kontroly, popřípadě směr nebo vzdálenost k ní.
IJ 10		Hotel nebo motel Značka označuje nejbližší hotel nebo motel, popřípadě směr nebo vzdálenost k němu.
IJ 11a		Restaurace Značka označuje nejbližší restauraci, popřípadě směr nebo vzdálenost k ní.
IJ 11b		Občerstvení Značka označuje nejbližší zařízení, kde je poskytováno občerstvení, popřípadě směr nebo vzdálenost k němu.
IJ 12		WC Značka označuje nejbližší veřejně přístupné WC, popřípadě směr nebo vzdálenost k němu.
IJ 13		Místo pro odpočinek Značka označuje nejbližší místo vhodné a vybavené pro krátké posezení a odpočinek, popřípadě směr nebo vzdálenost k němu.
IJ 14a		Tábořiště pro stany Značka označuje nejbližší tábořiště pro stany, popřípadě směr nebo vzdálenost k němu.
IJ 14b		Tábořiště pro obytné přívěsy Značka označuje nejbližší tábořiště pro obytné přívěsy, popřípadě směr nebo vzdálenost k němu.
IJ 14c		Tábořiště pro stany a pro obytné přívěsy Značka označuje nejbližší tábořiště pro stany a obytné přívěsy, popřípadě směr nebo vzdálenost k němu.

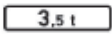

Číslo	Vyobrazení	Název, význam a užití
IJ 15		Servisní místo pro sanitaci hygienických zařízení obytných vozidel Značka označuje servisní místo pro sanitaci hygienických zařízení obytných automobilů a obytných přívěsů.
IJ 16		Silniční kaple Značka označuje nejbližší modlitební místo s parkovištěm, popřípadě směr nebo vzdálenost k němu.
IJ 17a		Truckpark Značka informuje zpravidla na dálnici a silnici pro motorová vozidla o komplexním obslužném zařízení pro nákladní vozidla, k němuž se odbočuje na nejbližší křižovatce
IJ 17b		Návěst před truckparkem Značka informuje o vzdálenosti ke komplexnímu obslužnému zařízení pro nákladní vozidla.
IJ 18a		Návěst před odpočívkou Značka informuje o vzdálenosti k nejbližší odpočívce a o službách poskytovaných na této odpočívce. Na značce lze uvést název odpočívky.
IJ 18b		Návěst před odbočením na odpočívku Značka informuje zpravidla o začátku odbočovacího pruhu k nejbližší odpočívce a o službách poskytovaných na této odpočívce. Na značce lze uvést název odpočívky.
IJ 18c		Návěst pro odbočení na odpočívku Značka informuje o místě odbočení k nejbližší odpočívce a o službách poskytovaných na této odpočívce. Na značce lze uvést název odpočívky.

§ 9 Dodatkové tabulky

Provedení, význam, popřípadě užití dodatkových tabulek je uvedeno v příloze č. 6 k této vyhlášce.

Příloha č. 6

E 1		Počet Tabulka doplňuje příslušnou značku vyznačující zpravidla nebezpečí nebo jinou informaci o údaj o jejich počtu.
E 2a		Tvar křižovatky Tabulka vyznačuje skutečný tvar křižovatky.
E 2b		Tvar křižovatky Tabulka vyznačuje skutečný tvar křižovatky a upřesňuje, která komunikace je hlavní a která vedlejší.
E 2c		Tvar křižovatky Tabulka vyznačuje skutečný tvar křižovatky a upřesňuje, která komunikace je hlavní a která vedlejší.
E 2d		Tvar dvou křižovatek Tabulka vyznačuje skutečný tvar dvou nebo více po sobě následujících křižovatek a upřesňuje, která komunikace je hlavní a která vedlejší.
E 3a		Vzdálenost Tabulka vyznačuje vzdálenost k místu, od kterého platí značka, pod níž je tabulka umístěna.
E 3b		Vzdálenost Tabulka se používá spolu se značkou „Dej přednost v jízdě!“ jako předběžná ke značce „Stůj, dej přednost v jízdě!“ a vyznačuje vzdálenost k místu, kde platí povinnost zastavit vozidlo.
E 4		Délka úseku Tabulka vyznačuje délku úseku platnosti značky, pod níž je tabulka umístěna.

E 5		<p>Největší povolená hmotnost</p> <p>Tabulka omezuje platnost zákazu, omezení nebo příkazu ze značky, pod níž je umístěna, na vozidlo, jehož největší povolená hmotnost přesahuje údaj uvedený na tabulce. U jízdní soupravy je rozhodný součet nejvyšších povolených hmotností všech vozidel soupravy.</p>
E 6		<p>Za mokra (za deště)</p> <p>Tabulka omezuje platnost značky, pod kterou je umístěna, na podmínky mokré vozovky.</p>
E 7a		<p>Směrová šipka pro směr přímo</p> <p>Tabulka vyznačuje směr k místu, k němuž se vztahuje značka, pod níž je tabulka umístěna.</p>
E 7b		<p>Směrová šipka pro odbočení</p> <p>Tabulka vyznačuje směr k místu, k němuž se vztahuje značka, pod níž je tabulka umístěna.</p>
E 8a		<p>Začátek úseku</p> <p>Tabulka vyznačuje začátek úseku platnosti značky, pod níž je tabulka umístěna.</p>
E 8b		<p>Průběh úseku</p> <p>Tabulka vyznačuje průběh úseku platnosti značky, pod níž je tabulka umístěna.</p>
E 8c		<p>Konec úseku</p> <p>Tabulka vyznačuje konec úseku platnosti značky, pod níž je tabulka umístěna.</p>
E 8d		<p>Úsek platnosti</p> <p>Značka vyznačuje úsek, pro který platí značka, pod níž je tabulka umístěna.</p>
E 8e		<p>Úsek platnosti</p> <p>Značka vyznačuje úsek, pro který platí značka, pod níž je tabulka umístěna.</p>
E 9		<p>Druh vozidla</p> <p>Tabulka omezuje platnost značky, pod kterou je umístěna, na vyznačený druh vozidla. K vyznačení druhů vozidel se užívají zejména příslušné určené symboly.</p>

E 10		<p>Tvar křížení pozemní komunikace s dráhou</p> <p>Tabulka vyznačuje tvar křížení pozemní komunikace s dráhou a používá se zejména v případě ostrého úhlu tohoto křížení.</p>
E 11a		<p>Bez časového poplatku</p> <p>Tabulka označuje úsek dálnice, jehož užití není zpoplatněno časovým poplatkem. Tabulku lze použít také k označení úseku silnice, jehož užití není na rozdíl od předcházejícího úseku zpoplatněno časovým poplatkem.</p>
E 11b		<p>S časovým poplatkem</p> <p>Tabulka označuje úsek silnice, jehož užití je zpoplatněno časovým poplatkem. Tabulku lze použít také k označení úseku dálnice, jehož užití je na rozdíl od předcházejícího úseku zpoplatněno časovým poplatkem.</p>
E 11c		<p>Bez mýtného</p> <p>Tabulka označuje úsek dálnice, jehož užití není zpoplatněno mýtným. Tabulku lze použít také k označení úseku silnice, jehož užití není na rozdíl od předcházejícího úseku zpoplatněno mýtným.</p>
E 11d		<p>S mýtným</p> <p>Tabulka označuje úsek silnice, jehož užití je zpoplatněno mýtným. Tabulku lze použít také k označení úseku dálnice, jehož užití je na rozdíl od předcházejícího úseku zpoplatněno mýtným.</p>
E 11e		<p>Bez časového poplatku a mýtného</p> <p>Tabulka označuje úsek dálnice, jehož užití není zpoplatněno časovým poplatkem ani mýtným. Tabulku lze použít také k označení úseku silnice, jehož užití není na rozdíl od předcházejícího úseku zpoplatněno časovým poplatkem ani mýtným.</p>
E 11f		<p>S časovým poplatkem a mýtným</p> <p>Tabulka označuje úsek silnice, jehož užití je zpoplatněno časovým poplatkem a mýtným. Tabulku lze použít také k označení úseku dálnice, jehož užití je na rozdíl od předcházejícího úseku zpoplatněno časovým poplatkem a mýtným.</p>

E 12a		<p>Jízda cyklistů v protisměru</p> <p>Tabulka v případě, že je umístěna pod značkou „Jednosměrný provoz“, informuje řidiče o tom, že v protisměru je povolena jízda cyklistů. Těto skutečnosti musí řidič přizpůsobit své chování, zejména stanovenou mu povinnost neohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích (cyklisty).</p>
E 12b		<p>Vjezd cyklistů v protisměru povolen</p> <p>Tabulka v případě, že je umístěna pod značkou „Zákaz vjezdu všech vozidel“, povoluje vjezd cyklistů v protisměru do jednosměrné pozemní komunikace.</p>
E 12c		<p>Povolený směr jízdy cyklistů</p> <p>Tabulka za použití odpovídajících směrových šipek vyznačuje možný směr jízdy cyklistů.</p>
E 13	 	<p>Text nebo symbol</p> <p>Vhodným nápisem nebo symbolem uvedeným na dodatkové tabulce je zpřesněn nebo omezen význam dopravní značky, pod kterou je dodatková tabulka umístěna.</p> <p>Je-li na dodatkové tabulce použit text s výrazem „dopravní obsluha“, rozumí se tím vozidla zajišťující zásobování nebo lékařské, opravárenské, údržbářské, komunální a podobné služby, vozidla přepravující osobu těžce zdravotně postiženou, vozidla taxislužby a vozidla, jejichž řidiči, provozovatelé nebo přepravované osoby mají v místech za značkou bydliště, ubytování, sídlo nebo nemovitost.</p> <p>Je-li na dodatkové tabulce použit text s výrazem „zásobování“, rozumí se tím vozidla zajišťující zásobování nebo lékařské, opravárenské, údržbářské, komunální a podobné služby a vozidla přepravující osobu těžce zdravotně postiženou.</p> <p>Při umístění pod dopravní značkou Návěst před odpočívku nebo Návěst před odbočením na odpočívku nebo Návěst pro odbočení na odpočívku lze na tabulce také uvést označení provozovatele čerpací stanice a stravovacího zařízení provozovaných na odpočívce.</p>
E 14		<p>Tranzit</p> <p>Tabulka omezuje platnost značky na nákladní vozidla, pro něž užití takto označeného úseku není nezbytné pro dosažení místa nakládky, vykládky, údržby nebo opravy vozidla, sídla, provozovny nebo obvyklého bydliště dopravce nebo řidiče.</p>

E 15		Kategorie tunelu Tabulka doplňuje značku „Zákaz vjezdu vozidel přepravujících nebezpečný náklad“ a informuje o příslušné kategorii tunelu v následujícím úseku pozemní komunikace. Údaj o kategorii se uvádí v rozmezí písmen „B“ až „E“ podle jiného právního předpisu ⁶⁾ . Pro tunely kategorie „A“ se tyto značky nepoužívají.
E 16		Vzdálenost k příští čerpací stanici Tabulka doplňuje zpravidla značku „Návěst před odpočívkou“ a informuje o vzdálenosti k čerpací stanici, která následuje za čerpací stanicí nacházející se na vyznačované odpočívce.
E 17		Nedostatečný průjezdní profil vozovky Tabulka v kombinaci s dopravní značkou „Jiné nebezpečí“ upozorňuje na omezení průjezdního profilu vozovky.

§ 10 Určené symboly

(1) Na svislých dopravních značkách je možné pro doplnění, upřesnění nebo jako náhradu textové informace použít určený symbol. Na informativních značkách, dodatkových tabulkách a zařízeních pro provozní informace je možné použít i jiný vhodný obecně srozumitelný symbol.

(2) Provedení, význam, popřípadě užití určených symbolů je uvedeno v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Příloha č. 7

1. Kulturní a turistické piktogramy

101		Zámek
102		Hrad
103		Zřícenina

104		Tvrz
105		Klášter
106		Kostel
107		Kaple
108		Technická památka (továrna)
109		Technická památka (most)
110		Archeologická lokalita
111		Městská památková rezervace
112		Městská památková zóna
113		Vesnická památková rezervace

114		Vesnická památková zóna
115		Muzeum
116		Skanzen
117		Památka moderní architektury

118		Zoologická zahrada Symbol může být doplněn symbolem zvířete charakteristického pro konkrétní zoologickou zahradu.
119		Židovská památka
120		Vojenská památka
121		Lázně
122		Přírodní, krajinářská zajímavost (památka)
123		Rozhledna
124		Jeskyně
125		Významné místo
126		Památka UNESCO

2. Druhy vozidel a skupiny chodců

201		Moped
202		Motocykl
203		Osobní automobil
204		Autobus
205		Tramvaj
206		Trolejbus
207		Nákladní automobil

208		Traktor	• Obdélníkový výstřžek
209		Obytný automobil	
210		Osobní automobil s přívěsem	
211		Elektromobil	
212		Vozidlo přepravující nebezpečný náklad	
213		Vozidlo přepravující náklad, který může způsobit znečištění vody	
214		Přípojně vozidlo	
215		Obytný přívěs	
216		Potahové vozidlo	
217		Jízdní kolo	
218		Osoba na osobním přepravníku	
219		Chodec s ručním vozíkem	
220		Chodec	
221		Bruslař	
222		Lyžař	
223		Jezdec na zvířeti	

224		Děti
225		Osoba na invalidním vozíku
226		Osoba doprovázející dítě v kočárku
227		Obojživelníci
228		Koně
229		Elektrokoloběžka

3. Jiné cíle

Číslo	Vyobrazení	Význam
301		Centrum
302		Průmyslová zóna
303		Nákupní zóna
304		Sklady, skladová zóna
305		Truckpark
306		Přístav
307		Letiště
308		Vlakové nádraží

309		Heliport
310		Aréna, stadion
311		Lyžařský vlek
312		Sedačková lanovka
313		Kabinová lanovka

4. Ostatní symboly

Číslo	Vyobrazení	Význam
401		Výjezd
402		Dálniční uzel
403		Okruh
404		Čerpací stanice CNG
405		Čerpací stanice LPG
406		Dobíjecí stanice elektromobilů
407		Sanitace hygienického zařízení obytných automobilů a obytných přívěsů.

Díl 2

§ 11

Vodorovné dopravní značky

Obecná ustanovení k vodorovným dopravním značkám

- (1) Vodorovné dopravní značky se vyznačují na vozovku nebo jinou zpevněnou část pozemní komunikace.
- (2) Přejížděcí vodorovné dopravní značky vyjadřující čáry nebo šipky nebo označující přechody pro chodce nebo jízdní pruhy pro cyklisty jsou provedeny žlutou nebo oranžovou barvou. Mohou být provedeny také v podobě obrysu příslušné vodorovné dopravní značky.
- (3) Dočasná neplatnost vodorovných dopravních značek se vyznačuje přeškrtnutím žlutými nebo oranžovými čarami.

§ 12

Rozdělení vodorovných dopravních značek

- (1) Vodorovné dopravní značky se rozdělují na podélné čáry, příčné čáry, šipky, označení stání a parkovišť, označení zastávek a zákazů zastavení a stání, ostatní vodorovné dopravní značky.
- (2) Označení stání a parkovišť se užívají k vyznačení uspořádání zastavení a stání a popřípadě stanovení způsobu stání ve vztahu k okraji pozemní komunikace nebo uspořádání prostoru parkoviště.
- (3) Provedení, význam, popřípadě užití vodorovných dopravních značek je uvedeno v příloze č. 8 k této vyhlášce.

Příloha č. 8

1. Podélné čáry

V 1a		<p>Podélná čára souvislá</p> <p>Značka se používá zejména k oddělení jízdních pruhů s protisměrným provozem, k oddělení části řadících pruhů a k oddělení části odbočovacího nebo připojovacího pruhu od průběžného pruhu.</p> <p>Slouží-li značka k oddělení jízdních pruhů s protisměrným provozem, musí řidič jet vpravo od této značky.</p> <p>Značku je zakázáno přejíždět nebo ji nákladem přesahovat, pokud to není nutné k objíždění, předjíždění cyklisty, odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci nebo vjíždění na pozemní komunikaci z místa ležícího mimo pozemní komunikaci.</p>
-------------	---	---

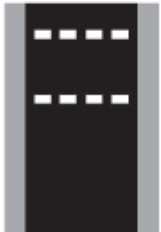
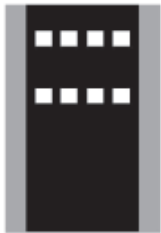

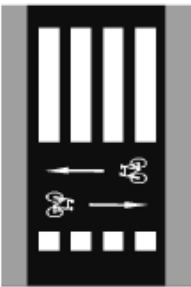
Od 1. 1. 2022 byla textová část uvedené dopravní značky V 1a doplněna o možnost podélnou čáru souvislou V1a přejet, s ohledem na povinnost dodržet bezpečný boční odstup při předjíždění cyklisty (viz § 17 odst. 6 zákona o silničním provozu).

V 1b		<p>Dvojitá podélná čára souvislá</p> <p>Značka se používá k oddělení protisměrných jízdních pruhů na vozovce s více než dvěma jízdními pruhy. Značku lze v odůvodněných případech použít také na vozovce se dvěma jízdními pruhy.</p> <p>Řidič je povinen jet vpravo od této značky.</p> <p>Značku je zakázáno přejíždět nebo ji nákladem přesahovat, pokud to není nutné k objíždění.</p>
V 2a		<p>Podélná čára přerušovaná</p> <p>Značka se používá k vyznačení a oddělení jízdních pruhů. K oddělení protisměrných jízdních pruhů se používá v úsecích, kde je zajištěn dostatečný rozhled pro předjíždění a kde se nenachází místo vyžadující zvýšenou pozornost.</p> <p>Značku lze přejíždět při dodržení příslušných ustanovení vyplývajících z obecné úpravy provozu na pozemních komunikacích.</p> <p>Značka se provádí s mezerami dvojnásobné délky než délka úseček.</p>
V 2b		<p>Podélná čára přerušovaná</p> <p>Značka se používá k vyznačení a oddělení jízdních pruhů v úseku, kde čára přerušovaná přechází v čáru souvislou nebo k upozornění na místo vyžadující zvýšenou pozornost (zatačka, křižovatka apod.).</p> <p>Značku lze přejíždět při dodržení příslušných ustanovení vyplývajících z obecné úpravy provozu na pozemních komunikacích.</p> <p>Značka se provádí s mezerami stejné nebo poloviční délky než délka úseček.</p>
V 2c		<p>Dvojitá podélná čára přerušovaná</p> <p>Značka vyznačuje jízdní pruh užívaný střídavě pro jeden i druhý směr jízdy. Není-li jízdní pruh takto užíván, má tato značka stejný význam jako podélná čára přerušovaná.</p>

V 3		<p>Podélná čára souvislá doplněná čarou přerušovanou</p> <p>Jsou-li touto značkou odděleny jízdní pruhy s protisměrným provozem, platí pro řidiče význam jen pravé čáry z této dvojice čar.</p> <p>Jsou-li touto značkou vyznačeny jízdní pruhy v jednom směru jízdy, platí pro řidiče význam čáry bližší.</p>
V 4		<p>Vodící čára</p> <p>Značka vyznačuje okraj vozovky.</p>

2. Příčné čáry

V 5		<p>Příčná čára souvislá</p> <p>Značka vyznačuje hranici křižovatky. Lze ji použít pro vyznačení místa pro zastavení vozidla v prostoru křižovatky.</p>
V 6a		<p>Příčná čára souvislá se symbolem „Dej přednost v jízdě!“</p> <p>Značka vyznačuje hranici křižovatky. Lze ji použít pro vyznačení místa pro zastavení vozidla v prostoru křižovatky.</p>
V 6b		<p>Příčná čára souvislá s nápisem STOP</p> <p>Značka vyznačuje hranici křižovatky.</p> <p>Značka vyznačuje místo, kde je řidič povinen zastavit vozidlo na příkaz značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“.</p>
V 7a		<p>Přechod pro chodce</p> <p>Značka vyznačuje místo určené pro přechod chodců přes pozemní komunikaci.</p>

V 7b		<p>Místo pro přecházení</p> <p>Značka vyznačuje místo uzpůsobené pro přecházení chodců přes pozemní komunikaci.</p> <p>Řidič vozidla nesmí chodce přecházejícího pozemní komunikaci v místě pro přecházení ohrozit.</p> <p>Před vstupem na vozovku se chodec musí přesvědčit, zdali může vozovku přejít, aniž by ohrozil sebe nebo ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Chodec smí přecházet vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy příježdějících vozidel nedonutí jejich řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy.</p>
V 8a		<p>Přejezd pro cyklisty</p> <p>Značka vyznačuje plochu, která je určena pro přejíždění cyklistů přes pozemní komunikaci.</p>
V 8b		<p>Přejezd pro cyklisty přimknutý k přechodu pro chodce</p> <p>Značka vyznačuje plochu určenou pro přejezd cyklistů přes pozemní komunikaci bezprostředně sousedící s přechodem pro chodce.</p> <p>Plocha určená pro přejezd cyklistů přes pozemní komunikaci může být zvýrazněna určeným symbolem nebo značkou „Jízdní pruh pro cyklisty“.</p> <div data-bbox="576 1323 767 1608"> </div>

V 8c		<p>Sdružený přechod pro chodce a přejezd pro cyklisty</p> <p>Značka označuje přechod pro chodce sdružený s plochou určenou pro přejezd cyklistů přes pozemní komunikaci v místě křížení stezky pro chodce a cyklisty s jinou pozemní komunikací.</p>
------	---	---

Zákon č. 361/2000 Sb., § 57

(5) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, nesmí cyklista ohrozit chodce jdoucí po stezce. Je-li v místě křížení stezky pro chodce a cyklisty s jinou pozemní komunikací zřízen sdružený přechod pro chodce a přejezd pro cyklisty, použijí se ve vztahu k tomuto sdruženému přechodu pro chodce a přejezdu pro cyklisty pro jednotlivé účastníky provozu na pozemních komunikacích obdobně ustanovení upravující chování těchto účastníků provozu na přechodu pro chodce a na přejezdu pro cyklisty.

3. Šipky

V 9a		<p>Směrové šipky</p> <p>Šipky vyznačují způsob řazení do jízdních pruhů před křižovatkou nebo místem odbočení a stanovený směr jízdy. Šipky mohou být použity i k potvrzení jinak stanoveného směru jízdy.</p> <p>Přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích může být provedena pouze obrysem této značky.</p>
V 9b		<p>Předběžné šipky</p> <p>Značka vyznačuje blížící se přechod podélné čáry přerušované v čáru souvislou a s tím související povinnost řidiče se včas zařadit do příslušného jízdního pruhu.</p>
V 9c		<p>Předběžné šipky</p> <p>Značka vyznačuje blížící se ukončení jízdního pruhu. Řidič je povinen se včas zařadit do průběžného jízdního pruhu.</p>

4. Označení stání a parkovišť

V 10a		<p>Stání podélné</p> <p>Značka vyznačuje dovolené zastavení a stání a popřípadě stanovuje způsob stání ve vztahu k okraji pozemní komunikace. Při stání nesmí vozidlo svým obrysem nebo nákladem přesahovat do vozovky vyznačenou plochu.</p>
V 10b		<p>Stání kolmé</p> <p>Značka vyznačuje dovolené zastavení a stání a popřípadě stanovuje způsob stání ve vztahu k okraji pozemní komunikace. Při stání nesmí vozidlo svým obrysem nebo nákladem přesahovat do vozovky vyznačenou plochu.</p>
V 10c		<p>Stání šikmé</p> <p>Značka vyznačuje dovolené zastavení a stání a popřípadě stanovuje způsob stání ve vztahu k okraji pozemní komunikace. Při stání nesmí vozidlo svým obrysem nebo nákladem přesahovat do vozovky vyznačenou plochu.</p>
V 10d		<p>Parkovací pruh</p> <p>Značka vyznačuje dovolené zastavení a stání. Při stání nesmí vozidlo svým obrysem nebo nákladem přesahovat do vozovky vyznačenou plochu.</p>
V 10e		<p>Vyhrazené parkoviště</p> <p>Značka vyznačuje dovolené zastavení a stání a popřípadě stanovuje způsob stání ve vztahu k okraji pozemní komunikace. Při stání nesmí vozidlo svým obrysem nebo nákladem přesahovat do vozovky vyznačenou plochu.</p> <p>Na značce lze vhodným nápisem vyznačit, pro koho je parkoviště vyhrazeno.</p>

V 10f		<p>Vyhrazené parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce postiženou nebo osobu těžce pohybově postiženou</p> <p>Na ploše vyznačené touto značkou smí zastavit a stát pouze vozidlo označené parkovacím průkazem označujícím vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou.</p> <p>Značka vždy doplňuje svislou dopravní značku „Vyhrazené parkoviště“ se symbolem zařízení nebo prostoru pro osoby na vozíku⁵⁾.</p>
V 10g		<p>Omezené stání</p> <p>Značka vyznačuje dovolené zastavení a stání a stanovuje způsob stání ve vztahu k okraji pozemní komunikace. Při stání nesmí vozidlo svým obrysem nebo nákladem přesahovat do vozovky vyznačenou plochu.</p> <p>V úseku označeném touto značkou je stání dovoleno za podmínek stanovených svislou dopravní značkou.</p>

5. Označení zastávek

V 11a		<p>Zastávka autobusu nebo trolejbusu</p> <p>Značka vyznačuje prostor zastávky vyznačených vozidel veřejné hromadné přepravy osob.</p> <p>Je-li nápis BUS nahrazen nápisem TAXI, jedná se o stanoviště vozidel taxislužby určené pro vozidla taxislužby označená střešní svítilnou s nápisem TAXI.</p>
V 11b		<p>Zastávka tramvaje</p> <p>Značka vyznačuje prostor zastávky tramvaje.</p>

Poznámka: Na rozdíl od předchozí úpravy je prostor zastávky vyznačen bílou barvou.

6. Označení zákazů zastavení a stání

V 12a		<p>Žlutá klikatá čára</p> <p>Značka vyznačuje plochu, kde je zakázáno stání. Při vyznačení plochy pro účely zásobování, může být doplněna nápisy „ZAS“.</p>
-------	---	--

V 12b		<p>Žluté zkřížené čáry</p> <p>Značka vyznačuje plochu, na kterou nesmí řidič vjet, pokud je za touto plochou taková dopravní situace, že by byl nucen zastavit vozidlo na vyznačené ploše.</p>
V 12c		<p>Zákaz zastavení</p> <p>Značka se provádí jako žlutá čára souvislá u okraje vozovky a vyznačuje úsek, kde je zakázáno zastavení a stání. Může být vyznačena i na obrubníku vedle vozovky.</p>
V 12d		<p>Zákaz stání</p> <p>Značka se provádí jako žlutá čára přerušovaná u okraje vozovky a vyznačuje úsek, kde je zakázáno stání. Může být vyznačena i na obrubníku vedle vozovky.</p>

7. Ostatní vodorovné dopravní značky

V 12e		<p>Bílá klikatá čára</p> <p>Značka předem upozorňuje na místo vyžadující zvýšenou opatrnost.</p>
V 13		<p>Šikmé rovnoběžné čáry</p> <p>Značka vyznačuje plochu, do které je zakázáno vjíždět nebo nad ni nákladem zasahovat, pokud to není nutné k objíždění, odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci nebo vjíždění na pozemní komunikaci z místa ležícího mimo pozemní komunikaci.</p>
V 14		<p>Jízdní pruh pro cyklisty</p> <p>Značka vyznačuje pruh nebo stezku pro cyklisty. Symbol jízdního kola může být v odůvodněných případech doplněn zmenšenou směrovou šipkou nebo šípkami.</p>

V 15		Nápis na vozovce Značka vyjadřuje různé doplňující údaje. Lze využít i vhodné symboly.
V 16		Bezpečný odstup Dvě šipky mezi dvěma za sebou jedoucimi vozidly označují minimální bezpečný odstup vozidel na dané pozemní komunikaci při nejvyšší dovolené rychlosti za běžných podmínek
V 17		Trojúhelníky Značka vyznačuje nájezd na umělou nerovnost na vozovce, např. zpomalovací práh vytvořený stavební úpravou.
V 18		Optická psychologická brzda Značka opticky, popřípadě i akusticky vede řidiče ke snížení rychlosti vozidla. Značku lze vyznačit i ve formě uprostřed přerušené příčné čáry, přičemž mezera mezi jejími dvěma částmi se po směru jízdy postupně zkracuje.
V 19		Prostor pro cyklisty Značka vyznačuje prostor určený pro cyklisty čekající na světelný signál „Volno“.
V 20		Piktogramový koridor pro cyklisty Značka vyznačuje prostor a směr jízdy cyklistů. Řidiče motorových vozidel upozorňuje, že se na pozemní komunikaci nachází zvýšený provoz cyklistů.

Ze skupiny vodorovných dopravních značek byly vyřazeny DZ č. V 8b Přejezd pro cyklisty přimknutý k přechodu pro chodce (pouze varianta s červenou grafikou) a značka č. V 13b Křivky.

V 8b
Přejezd pro cyklisty
přimknutý k přechodu
pro chodce

V 13b
Křivky

HLAVA II

SVĚTELNÉ A AKUSTICKÉ SIGNÁLY

§ 13 Světelné signály

- (1) Světelné signály pro chodce musí být doplněny příslušným akustickým signálem.
- (2) Druhy, provedení, význam, popřípadě užití světelných signálů je uvedeno v příloze č. 9 k této vyhlášce.

Skupina světelných signálů doznala toliko zpřesnění výkladu světelného signálu č. S 9 „Dvoubarevná soustava se signály pro chodce“, kdy je výslovně stanoveno, že rozsvítí-li se „Signál pro chodce se znamením Stůj!“, v době, kdy se již chodec nachází na „přechodu pro chodce“ nebo na vozovce v „místě pro přecházení“, smí chodec dokončit přecházení. Rovněž došlo ke zpřesnění platnosti (umístění) signálů č. S10 „Tříbarevná soustava se signály pro cyklisty“ a č. S 11 „Tříbarevná soustava se signály pro chodce a cyklisty“, kdy je výslovně uvedeno, že je-li sestava umístěna u přejezdu pro cyklisty, resp. u přejezdu pro cyklisty přimknutého k přechodu pro chodce, platí pro cyklisty obdobně jako pro chodce signály umístěné na druhé straně pozemní komunikace (na druhé straně přejezdu pro cyklisty).

Příloha č. 9

1. Světelné signály

<p>S 1</p>		<p>Tříbarevná soustava s plnými signály</p> <p>S 1a – Signál s červeným světlem „Stůj!“</p> <p>Signál znamená pro řidiče povinnost zastavit vozidlo před dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ a „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“, a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením (semaforem),</p> <p>S 1b – Signál se žlutým světlem „Pozor!“</p> <p>Signál znamená pro řidiče povinnost zastavit vozidlo před dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ a „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“, a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením (semaforem).</p> <p>Je-li však vozidlo při rozsvícení tohoto signálu již tak blízko, že by řidič nemohl vozidlo bezpečně zastavit, smí pokračovat v jízdě.</p> <p>Svítlí-li světlo tohoto signálu přerušovaně, nejde o křižovatku s provozem řízeným světelnými signály.</p> <p>Tento signál se současně svítícím červeným světlem „Stůj!“ značí povinnost připravit se k jízdě.</p> <p>S 1c – Signál se zeleným světlem „Volno“</p> <p>Signál znamená pro řidiče možnost pokračovat v jízdě, a dodrželi ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo, přičemž musí dát přednost chodcům přecházejícím ve volném směru po přechodu pro chodce a cyklistům přejíždějícím ve volném směru po přejezdu pro cyklisty.</p> <p>Svítlí-li signál „Signál pro opuštění křižovatky“ umístěný v protilehlém rohu křižovatky, neplatí pro odbočování vlevo povinnost dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvířeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnaných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdni pruh vyhrazen.</p>
-------------------	--	--

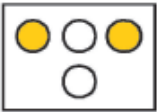

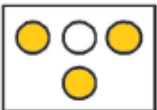
S 2		<p>Tříbarevná soustava se směrovými signály</p> <p>S 2a – Signál se směrovou šipkou s červeným světlem „Stůj!“</p> <p>S 2b – Signál se směrovou šipkou se žlutým světlem „Pozor!“</p> <p>S 2c – Signál se směrovou šipkou se zeleným světlem „Volno“</p> <p>Signály znamenají pro řidiče povinnost zastavit vozidlo nebo možnost pokračovat v jízdě jen ve směru, kterým šipka ukazuje.</p> <p>Směřuje-li zelená šipka vlevo, neplatí pro odbočování vlevo povinnost dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvířeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnaných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdní pruh vyhrazen.</p>
S 3		<p>Tříbarevná soustava s kombinovanými směrovými signály</p> <p>S 3a – Signál s kombinovanou směrovou šipkou s červeným světlem „Stůj!“</p> <p>S 3b – Signál s kombinovanou směrovou šipkou se žlutým světlem „Pozor!“</p> <p>S 3c – Signál s kombinovanou směrovou šipkou se zeleným světlem „Volno“</p> <p>Signály znamenají pro řidiče povinnost zastavit vozidlo nebo možnost pokračovat v jízdě jen ve směru, kterým šipka ukazuje.</p> <p>Směřuje-li zelená šipka vpravo, neplatí pro odbočování vpravo povinnost dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu (po pravé straně), pro něž je tento jízdní pruh vyhrazen, a povinnost dát přednost v jízdě i tramvajím tam, kde je povolena jízda podél tramvaje vlevo.</p>
S 4a S 4b S 4c		<p>Signál žlutého světla ve tvaru chodce</p> <p>Signál žlutého světla ve tvaru cyklisty</p> <p>Signál žlutého světla ve tvaru chodce a cyklisty</p> <p>Signály „Signál žlutého světla ve tvaru chodce“, „Signál žlutého světla ve tvaru cyklisty“ nebo „Signál žlutého světla ve tvaru chodce a cyklisty“, jimiž je doplněn signál se zelenou šipkou směřující vpravo nebo vlevo, upozorňují řidiče, že při jízdě směrem, kterým tato šipka ukazuje, křížuje směr chůze přecházejících chodců, směr jízdy přejíždějících cyklistů nebo směr chůze přecházejících chodců a směr jízdy přejíždějících cyklistů.</p>

S 5		<p>Doplňková zelená šipka</p> <p>Šipka svítící současně se signálem s červeným světlem „Stůj!“ nebo se žlutým světlem „Pozor!“ znamená pro řidiče možnost pokračovat v jízdě jen ve směru, kterým šipka nebo šipky ukazují; přitom řidič musí dát přednost v jízdě vozidlům a jezdcům na zvířatech jedoucím ve volném směru a útvarům chodců jdoucím ve volném směru; přitom nesmí ohrozit ani omezit přecházející chodce.</p>
S 6		<p>Signál pro opuštění křižovatky</p> <p>Je-li signál umístěný v protilehlém rohu křižovatky, neplatí pro odbočování vlevo povinnost dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvířeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnaných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdní pruh vyhrazen.</p>
S 7		<p>Přerušované žluté světlo</p> <p>Signál je ve tvaru plného světla, může být i ve tvaru signálu „Signálu žlutého světla ve tvaru chodce“, „Signálu pro cyklisty „Pozor!““ nebo „Signálu pro chodce a cyklisty „Pozor!““ v případě, že je nutno zvlášť upozornit na přecházející chodce anebo přejíždějící cyklisty ve volném směru.</p> <p>Signál lze použít i ve tvaru světelné rampy ze tří až pěti světél umístěných na vozidle vodorovně vedle sebe. Při střídavém blikání sudých a lichých světél upozorňuje na potřebu dbát zvýšené opatrnosti, postupný řetězec směřující na levou nebo pravou stranu ukazuje řidiči, kterým směrem má překážku objet.</p>
S 8a		<p>Zakázaný vjezd vozidel do jízdního pruhu</p> <p>Svítl-li nad jízdním pruhem tento signál, nesmí řidič tento jízdní pruh užít; to znamená, že do něho nesmí vjíždět, ani do něho následně přejíždět.</p>
S 8b		<p>Volný vjezd vozidel do jízdního pruhu</p> <p>Svítl-li nad jízdním pruhem tento signál, smí řidič tento jízdní pruh užít.</p>
S 8c		<p>Světelná šipka vlevo</p> <p>Šipka znamená, že řidič musí opustit jízdní pruh nebo objet překážku vlevo.</p>

S 8d		<p>Světelná šipka vpravo</p> <p>Šipka znamená, že řidič musí opustit jízdní pruh nebo objet překážku vpravo.</p>
S 8e		<p>Světelný kříž</p> <p>Signál označuje překážku provozu na pozemních komunikacích vedle vozovky.</p>
S 9		<p>Dvoubarevná soustava se signály pro chodce</p> <p>S 9a – Signál pro chodce se znamením „Stůj!“ Signál zakazuje chodci vstupovat na vozovku.</p> <p>Rozsvítí-li se signál „Signál pro chodce se znamením Stůj!“ v době, kdy se již chodec nachází na „Přechodu pro chodce“ nebo na vozovce v „Místě pro přecházení“, smí chodec dokončit přecházení.</p> <p>S 9b – Signál pro chodce se znamením „Volno“ Signál umožňuje chodci přejít vozovku.</p>
S 10		<p>Tříbarevná soustava se signály pro cyklisty</p> <p>S 10a – Signál pro cyklisty se znamením „Stůj!“ S 10b – Signál pro cyklisty se znamením „Pozor!“ S 10c – Signál pro cyklisty se znamením „Volno“</p> <p>Je-li sestava umístěna u přejezdu pro cyklisty, platí pro cyklisty obdobně jako pro chodce signály umístěné na druhé straně pozemní komunikace (na druhé straně přejezdu pro cyklisty). V takovém případě lze užít dvoubarevnou signální soustavu se znamením „Stůj!“ a „Volno“.</p>
S 11		<p>Tříbarevná soustava se signály pro chodce a cyklisty</p> <p>S 11a – Signál pro chodce a cyklisty se znamením „Stůj!“ S 11b – Signál pro chodce a cyklisty se znamením „Pozor!“ S 11c – Signál pro chodce a cyklisty se znamením „Volno“</p> <p>Je-li sestava umístěna u přejezdu pro cyklisty přimknutého k přechodu pro chodce, platí pro cyklisty stejně jako pro chodce signály umístěné na druhé straně pozemní komunikace. V takovém případě lze užít dvoubarevnou signální soustavu se znamením „Stůj!“ a „Volno“.</p>

S 12a		Rychlostní signál s proměnným signálním znakem Řidič je tímto signálem informován o tom, jakou rychlostí by měl jet, aby k dalšímu světelnému signálu „Volno“ dojel plynule a bez zastavení.
S 12b		Rychlostní signál s více signálními znaky Řidič je rozsvícením příslušného rychlostního signálu informován o tom, jakou rychlostí by měl jet, aby k dalšímu světelnému signálu „Volno“ dojel plynule a bez zastavení.
S 13		Signál dvou vedle sebe umístěných střídavě přerušovaných červených světel Signál střídavě přerušovaných červených světel znamená pro řidiče povinnost zastavit vozidlo před světelným signalizačním zařízením.
S 14a		Dvě červená střídavě přerušovaná světla signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení Řidič nesmí vjíždět na železniční přejezd, je-li dávana výstraha dvěma červenými střídavě přerušovanými světly signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení.
S 14b		Přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení Svítili přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení, neplatí pro řidiče povinnost nevjíždět na železniční přejezd v případech, že je již vidět nebo slyšet přijíždějící vlak nebo jiné drážní vozidlo nebo je-li slyšet jeho houkání nebo pískání.

2. Signály pro tramvaje (popřípadě autobusy městské hromadné dopravy osob nebo trolejbusy v jízdních pruzích pro ně vyhrazených)

S 15a		Stůj Pokud je tímto signálem řízen provoz autobusů, vozidel linkové osobní dopravy a trolejbusů, znamená tento signál pro řidiče těchto vozidel povinnost zastavit před hranicí křižovatky nebo před světelným signálem.
S 15b		Jízda přímo Pokud je tímto signálem řízen provoz autobusů, vozidel linkové osobní dopravy a trolejbusů, znamená tento signál pro řidiče těchto vozidel možnost jet přímo.
S 15c		Jízda vlevo Pokud je tímto signálem řízen provoz autobusů, vozidel linkové osobní dopravy a trolejbusů, znamená tento signál pro řidiče těchto vozidel možnost jet vlevo.
S 15d		Jízda vpravo Pokud je tímto signálem řízen provoz autobusů, vozidel linkové osobní dopravy a trolejbusů, znamená tento signál pro řidiče těchto vozidel možnost jet vpravo.
S 15e		Jízda přímo a vpravo Pokud je tímto signálem řízen provoz autobusů, vozidel linkové osobní dopravy a trolejbusů, znamená tento signál pro řidiče těchto vozidel možnost jet přímo nebo vpravo.
S 15f		Jízda přímo a vlevo Pokud je tímto signálem řízen provoz autobusů, vozidel linkové osobní dopravy a trolejbusů, znamená tento signál pro řidiče těchto vozidel možnost jet přímo nebo vlevo.
S 15g		Jízda vpravo a vlevo Pokud je tímto signálem řízen provoz autobusů, vozidel linkové osobní dopravy a trolejbusů, znamená tento signál pro řidiče těchto vozidel možnost jet vpravo nebo vlevo.

Poznámka:

● – Světelné pole (čočka) svítí

§ 14

Akustické signály

- (1) Akustické signály informují osoby se zrakovým postižením o aktuálním světelném signálu na křižovatkách a přechodech pro chodce řízených světelnými signály. V místech křížení dráhy s pozemní komunikací akustické signály informují o aktuálním světelném signálu dvou vedle sebe umístěných střídavě přerušovaných červených světel.
- (2) Akustické signály na přechodech pro chodce mají zvuk tikání nebo krátkých tónů o frekvenci 450 až 550 Hz.
- (3) Zařízení pro akustickou signalizaci musí umožňovat osobě se zrakovým postižením, která přistupuje k místu (stožáru) s akustickou signalizací, bezpečně rozlišit, je-li v jejím směru chůze signál pro chodce se znamením „Stůj!“ nebo signál pro chodce se znamením „Volno“.
- (4) „Signál pro chodce se znamením Stůj!“, „Signál pro chodce a cyklisty se znamením Stůj!“ a „Signál dvou vedle sebe umístěných střídavě přerušovaných červených světel“ jsou vyjádřeny akustickým signálem. Fáze červeného světelného signálu je navěštěná akustickým signálem o kmitočtu 1,5 Hz (1,5 tepů za sekundu). Na světelném přejezdovém zabezpečovacím zařízení je zvuk akustického signálu o oktávu vyšší.
- (5) „Signál pro chodce se znamením Volno“ a „Signál pro chodce a cyklisty se znamením Volno“ jsou vyjádřeny akustickým signálem. Fáze zeleného světelného signálu je navěštěná akustickým signálem o kmitočtu 8 Hz (8 tepů za sekundu). Na světelném přejezdovém zabezpečovacím zařízení je zvuk akustického signálu o oktávu vyšší.

HLAVA III

§ 15

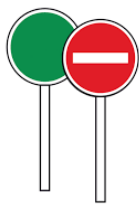
Dopravní zařízení

- (1) Dopravními zařízeními jsou
- a) dopravní zařízení uvedená v příloze č. 10 této vyhlášky,
 - b) odrazky, které se umísťují v barvě oranžové vpravo a v barvě bílé vlevo ve směru jízdy,
 - c) odrazové zrcadlo,
 - d) zábradlí, svodidla, vodící stěna, vodící práh, vodící obrubník,
 - e) dopravně bezpečnostní zařízení, kterými jsou zejména tlumiče nárazu a zařízení pro dopravně bezpečnostní informace.
- (2) Pro umístění dopravních zařízení se použijí ustanovení o umístění svislých dopravních značek. Dopravní zařízení mohou být umístěna také při levém okraji pozemní komunikace.
- (3) Druhy, provedení, význam, popřípadě užití některých dopravních zařízení je uvedeno v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10

Z 1		<p>Dopravní kužel</p> <p>Dopravní kužely umístěné v řadě za sebou podle svého umístění plní funkci podélné čáry souvislé nebo vodící čáry, a to i tehdy, jsou-li umístěny na jiné podélné čáře. Mohou též vymezovat plochu, do níž je zakázáno vjíždět.</p>
Z 2		<p>Zábrana pro označení uzavírky</p> <p>Zábrana se používá zejména k vyznačení úplné uzavírky pozemní komunikace nebo k vyznačení ohrazení pracoviště.</p>
Z 3		<p>Vodící tabule</p> <p>Vodící tabule označuje zejména nebezpečnou zatáčku, v níž musí řidič výrazně snížit rychlost jízdy, a usměrňuje provoz ve směru šipek.</p> <p>Pokud je nutno na zatáčku zvlášť upozornit, může být bílá barva nahrazena žlutozelenou fluorescenční barvou.</p> <p>Tabule může být i v provedení jedné šipky nebo sestavy jednotlivých šipek umístěných za sebou.</p>
Z 4a Z 4b		<p>Směrovací deska se šikmými pruhy se sklonem vlevo</p> <p>Směrovací deska se šikmými pruhy se sklonem vpravo</p> <p>Směrovací desky se šikmými pruhy usměrňují provoz ve směru sklonu šikmých pruhů.</p>
Z 4c		<p>Směrovací deska středová</p> <p>Směrovací deska středová usměrňuje provoz po obou stranách desky.</p>
Z 4d Z 4e		<p>Směrovací deska se šipkou doleva</p> <p>Směrovací deska se šipkou doprava</p> <p>Směrovací desky se šipkou usměrňují provoz ve směru šipky.</p>
Z 5a Z 5b		<p>Vodící deska se šikmými pruhy se sklonem vlevo</p> <p>Vodící deska se šikmými pruhy se sklonem vpravo</p> <p>Vodící desky usměrňují provoz ve směru sklonu šikmých pruhů.</p>

Z 5c		Vodící deska středová se šikmými pruhy Vodící deska usměrňuje provoz po obou stranách desky.
Z 5d		Vodící deska středová s vodorovnými pruhy Vodící deska odděluje jízdní pruhy a plní funkci podélné čáry souvislé.
Z 6a Z 6b		Velká zvýrazňující deska Malá zvýrazňující deska Zvýrazňující desky zvýrazňují nebo nahrazují podélnou čáru souvislou zpravidla přechodného vodorovného dopravního značení.
Z 7		Pojízdná uzavírková tabule Tabule se používá zejména ke krátkodobému označení překážky provozu na pozemních komunikacích, uzavírky jízdního pruhu nebo statického nebo pohyblivého pracovního místa na pozemní komunikaci. V nezměněné nebo sklopené podobě se tabule použije i pro příjezd k označovanému místu ze stanoviště a pro návrat zpět na stanoviště.
Z 8a		Zastavovací terč pro policisty
Z 8b		Zastavovací terč pro jiné osoby
Z 8c		Směrovka

Z 8d		<p>Zastavovací terč pro střídavý provoz</p> <p>Terč slouží k zastavování vozidel k tomu určenou osobou dle § 79 odst. 1 písm. i) zákona, a to zejména při obousměrném provozu v jednom jízdním pruhu při přechodné úpravě provozu na pozemní komunikaci.</p> <p>Terč se užívá tak, že strana se symbolem dopravní značky „Zákaz vjezdu všech vozidel“ směřuje k vozidlům, kterým se dává znamení k zastavení vozidla, a zelená strana směřuje k vozidlům, která mohou pokračovat v jízdě.</p>
-------------	---	--

Z 9		<p>Žluté a černé pruhy</p> <p>Pruhy označují trvalou překážku na pozemní komunikaci.</p>
Z 10		<p>Dopravní knoflíky</p> <p>Knoflíky doplňují nebo zvýrazňují vodorovné dopravní značky.</p> <p>Dopravní knoflíky doplňující podélnou čáru nebo vodící čáru jsou barvy bílé. Na mostech a úsecích se zvýšeným nebezpečím častého výskytu náledí lze užít i knoflíky barvy modré.</p> <p>Náhradou za podélnou čáru přechodného vodorovného dopravního značení lze užít sestavy dopravních knoflíků barvy žluté nebo oranžové.</p>
Z 11a Z 11b		<p>Směrový sloupek bílý levý</p> <p>Směrový sloupek bílý pravý</p> <p>Sloupky (patníky) označují okraj pozemní komunikace.</p>
Z 11c Z 11d		<p>Směrový sloupek červený levý</p> <p>Směrový sloupek červený pravý</p> <p>Sloupky vyznačují vyústění účelové komunikace na jinou pozemní komunikaci.</p>

<p>Z 11e Z 11f</p>		<p>Směrový sloupek modrý levý Směrový sloupek modrý pravý</p> <p>Sloupky označují úsek pozemní komunikace, kde hrozí zvýšené nebezpečí nárazu. Ve zmenšeném provedení se používají také na svodidlech nebo zábradlích mostů.</p>
<p>Z 11g</p>		<p>Směrový sloupek červený kulatý</p> <p>Sloupek lze použít jako náhradu za levé a pravé červené směrové sloupky k vyznačení vyústění účelové komunikace.</p>
<p>Z 11h</p>		<p>Směrový sloupek zelený kulatý – baliseta</p> <p>Sloupek se používá při usměřování provozu a pro zdůraznění podélné čáry souvislé vodorovného dopravního značení.</p>
<p>Z 12</p>		<p>Krátký příčný práh</p> <p>Práh vytváří krátkou umělou nerovnost na vozovce (zpomalovací práh) a je zpravidla označen žlutočernými pruhy.</p>

Poznámka: dopravní zařízení č. Z 11h Směrový sloupek zelený kulatý – baliseta se na pozemních komunikacích užíval již před účinností vyhlášky č. 294/2015 Sb.

HLAVA IV

§ 16

Zařízení pro provozní informace

(1) Pro umístování zařízení pro provozní informace se použijí ustanovení o umístování svislých dopravních značek. Zařízení pro provozní informace mohou být umístěna také při levém okraji pozemní komunikace.

(2) Druhy, provedení, význam, popřípadě užití zařízení pro provozní informace je uvedeno v příloze č. 11 k této vyhlášce.

Příloha 11

ZPI 1		Nápisy Zařízení slouží k zobrazování informací významných pro provoz na pozemních komunikacích. Informace se zobrazují pomocí textu nebo vhodného symbolu. Zařízení nebo jeho část může sloužit také jako proměnná dopravní značka.
ZPI 2		Obsaditelnost parkoviště Na zařízení se uvádí aktuální informace o tom, zda jsou na parkovišti volná parkovací místa (popřípadě i jejich počet) nebo zda je parkoviště obsazené nebo uzavřené.
ZPI 3		Teploměr Zařízení zpravidla informuje o teplotě vozovky a ovzduší.

ČÁST DRUHÁ

VÝJIMKY Z OMEZENÍ JÍZDY NĚKTERÝCH VOZIDEL

§ 17

Žádost o udělení výjimky z omezení jízdy některých vozidel

Žádost o udělení výjimky z omezení jízdy některých vozidel obsahuje

- jméno, příjmení a obvyklé bydliště fyzické osoby nebo, je-li žadatelem právnická osoba, její obchodní firmu (název), identifikační číslo (bylo-li jí přiděleno) a sídlo,
- územní rozsah, popřípadě trasu pohybu vozidla, a dobu požadované výjimky,
- účel a zdůvodnění výjimky,
- státní poznávací značku, druh, tovární značku a typ vozidla, jehož se má výjimka týkat,
- jméno, příjmení a trvalý pobyt nebo obchodní firmu (název), identifikační číslo (bylo-li mu přiděleno) a sídlo provozovatele vozidla, není-li sám žadatelem,
- podpis žadatele, popřípadě otisk jeho razítka.

ČÁST TŘETÍ

OZNAČOVÁNÍ OSOB, VĚCÍ A VOZIDEL VE ZVLÁŠTNÍCH PŘÍPÁDECH

§ 18

Podrobnosti o označení překážky provozu na pozemních komunikacích

(1) Způsob a rozsah označení překážky provozu na pozemní komunikaci volí její původce, popřípadě vlastník nebo správce pozemní komunikace s přihlédnutím k poloze a charakteru překážky, stupni možného ohrožení a dopravnímu významu dotčené pozemní komunikace.

(2) Policista nebo strážník obecní policie může na překážku provozu na pozemní komunikaci po dobu nezbytně nutnou k zajištění bezpečnosti provozu upozornit vozidlem vybaveným zvláštním výstražným světlem modré barvy, popřípadě jiným vhodným způsobem.

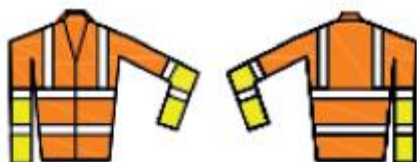
§ 19

Vzor a způsob užití oděvních doplňků s označením z retroreflexního materiálu

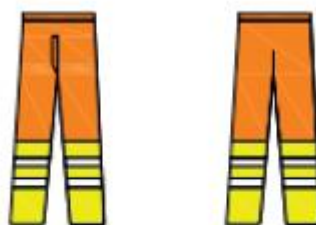
(1) Oděvními doplňky jsou blůza, kabát, tričko, vesta nebo kalhoty fluorescenční žluté nebo fluorescenční oranžovo-červené barvy doplněné retroreflexními pásy (dále jen „výstražný oděv“). Retroreflexní pásy a fluorescenční plochy musí být na výstražném oděvu vhodně umístěny a provedeny v dostatečné ploše. Tyto podmínky jsou splněny, odpovídá-li výstražný oděv požadavkům příslušné harmonizované evropské normy¹⁾.

(2) Vzory výstražných oděvů jsou vyobrazeny v příloze č. 12 k této vyhlášce.

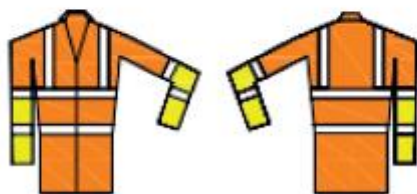
Příloha č. 12

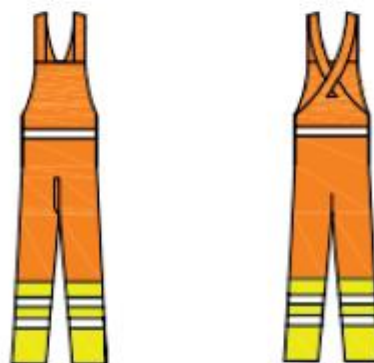
Blůza

Kalhoty

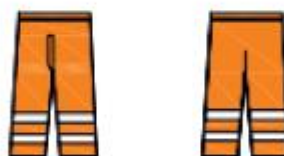
Kabát

Kalhoty se šlemi

Tričko

Krátké kalhoty

Vesta

**Označení pověřené osoby zajišťující
bezpečný přechod dětí a školní mládeže**

§ 20

Označení osob oprávněných zastavovat vozidla

- (1) Osoba vykonávající práce spojené se správou, údržbou, měřením, opravami a výstavbou pozemní komunikace nebo k zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, jsou-li tyto činnosti vykonávány při zachování provozu na dotčené části pozemní komunikace, musí mít na sobě oblečen výstražný oděv.
- (2) Osoba pověřená obecním úřadem obce s rozšířenou působností k zajištění bezpečného přechodu dětí a školní mládeže přes pozemní komunikaci v blízkosti školního zařízení (dále jen „pověřená osoba“) musí mít na sobě oblečen výstražný oděv „Označení pověřené osoby zajišťující bezpečný přechod dětí a školní mládeže“ nebo „Vesta“.
- (3) Vzory výstražných oděvů jsou vyobrazeny v příloze č. 12 k této vyhlášce.

§ 21

Speciální označení vozidel a osob

- (1) Speciální označení vozidel, vyobrazení a význam je uvedeno v příloze č. 13 k této vyhlášce.
- (2) Speciální označení osoby nevidomé je bílá hůl, označení osoby hluchoslepé je hůl s bílými a červenými pruhy o šířce 100 mm. Bílá hůl i hůl s bílými a červenými pruhy musí být opatřena nejméně jedním reflexním bílým pruhem šířky 50 mm a nejméně souvislá třetina její délky musí mít průměr nejméně 12 mm.

§ 22

Označení sedadel vybavených zádržným systémem

- (1) U vozidla kategorie M2 nebo M3²⁾ registrovaného v České republice, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, musí být viditelně pro každé sedadlo umístěn výrazně zobrazený piktogram, který může být v horní části doplněn textem „PŘIPOUTEJTE SE“.
- (2) Základní plocha piktogramu je kruh modré barvy a symbol postavy, který je proveden barvou bílou. Průměr kruhu piktogramu nesmí být menší než 7,5 cm. Vzor piktogramu je uveden v příloze č. 13 k této vyhlášce.

1. Speciální označení vozidel

O 2		Označení vozidla řízeného osobou sluchově postiženou
O 3		Označení vozidla řízeného řidičem začátečníkem
O 4		Označení autobusu přepravujícího děti

Zákon o silničním provozu

§ 15

(...)

(2) Za autobusem s označením „Označení autobusu přepravujícího děti“, který zastavil v označené zastávce, musí řidič jiného vozidla zastavit vozidlo. Pokračovat v jízdě může až po odjezdu autobusu ze zastávky. Řidiči protijedoucích vozidel musí přihlídnout k možnosti vběhnutí dětí do vozovky a jízdu přizpůsobit tak, aby děti nebyly ohroženy.

Číslo	Vyobrazení	Název, význam a užití
O 5a		Označení vozidla lékaře konajícího návštěvní službu
O 5b		Domácí zdravotní péče Označení vozidla poskytovatele domácí zdravotní péče
O 5c		Terénní sociální služba Označení vozidla poskytovatele terénních sociálních služeb

O 6		Piktogram upozorňující na povinnost používat zádržný bezpečnostní systém stanovený pro vozidla kategorií M2 a M3 Pro přepravované osoby jsou stejně závazné i piktogramy provedené v jiné grafické podobě, ze kterých smysluplně vyplývá povinnost „zapnout bezpečnostní pás“ a které jsou umístěny na bočním zasklení autobusů, popřípadě světelný panel umístěný v přední části autobusu a viditelný ze všech sedadel.
-----	---	--

2. Parkovací průkaz označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou

Vyobrazení přední strany

Vyobrazení zadní strany

Parkovací průkaz označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou má rozměry 106 x 148 mm a je opatřen vodoznakem. Údaje o držiteli musí být vyplněny strojovým způsobem nebo hůlkovým písmem při použití světlostálé fixy o síle 0,5 mm. Po vyplnění a připevnění fotografie je papírový průkaz laminován ochrannou fólií.

ČÁST ČTVRTÁ

ŘÍZENÍ PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

§ 23

Pokyny při řízení provozu na pozemních komunikacích

(1) Pokyny policisty při řízení provozu na pozemních komunikacích jsou

- a) „Stůj!“,
- b) „Pozor!“,
- c) „Volno!“,
- d) „Zrychlit jízdu!“,
- e) „Zpomalit jízdu!“.

(2) Vyobrazení postojů a pokynů policisty při řízení provozu na pozemních komunikacích je uvedeno v příloze č. 14 k této vyhlášce.

Příloha č. 14

	„Stůj!“ pro řidiče přijíždějící směrem k čelu nebo k zádům policisty.
	„Pozor!“ pro všechny řidiče.

	<p>„Volno!“ pro řidiče přijíždějící směrem k pravému nebo levému boku policisty.</p>
	<p>„Stůj!“ pro řidiče přijíždějící směrem k zadům a pravému boku policisty.</p> <p>„Volno!“</p> <ol style="list-style-type: none">1. pro řidiče přijíždějící směrem k levému boku policisty odbočující vpravo nebo vlevo,2. pro řidiče přijíždějící směrem k čelu policisty, pokud odbočuje vpravo,3. pro chodce přecházející za zády policisty.
	<p>„Zpomalit jízdu!“</p>
	<p>„Zrychlit jízdu!“</p>

§ 24

Výstroj a označení příslušníka vojenské pořádkové služby

(1) Příslušník vojenské pořádkové služby je při řízení provozu na pozemních komunikacích ustrojen ve vojenském stejnokroji, doplněném výstražnou vestou žluté barvy se dvěma vodorovnými a dvěma svislými retroreflexními pásy o šířce minimálně 50 mm. Provedení vesty musí odpovídat zvláštnímu technickému předpisu¹).

(2) Při řízení provozu na pozemních komunikacích užívá příslušník vojenské pořádkové služby dopravní zařízení „Směrovka“ nebo „Zastavovací terč pro policisty“.

§ 25

Pověření příslušníka vojenské pořádkové služby k řízení provozu na pozemních komunikacích

(1) Pověření příslušníka vojenské pořádkové služby k řízení provozu na pozemních komunikacích obsahuje

- a) jméno, příjmení a funkci osoby, která pověření příslušníka vydala,
- b) hodnost, jméno a příjmení příslušníka vojenské pořádkové služby pověřeného řízením provozu na pozemních komunikacích,
- c) určení místa nebo úseku pozemní komunikace, na kterém je příslušník vojenské pořádkové služby pověřen řízením provozu na pozemních komunikacích,
- d) datum a dobu, po kterou je příslušník vojenské pořádkové služby pověřen řízením provozu na pozemních komunikacích,
- e) konkrétní úkol k řízení provozu na pozemních komunikacích,
- f) dobu platnosti pověření příslušníka,
- g) datum vydání, podpis osoby, která pověření příslušníka vydala, a otisk razítka.

(2) Vzor pověření příslušníka vojenské pořádkové služby k řízení provozu na pozemních komunikacích je uveden v příloze č. 15 k této vyhlášce.

Příloha č. 15

Vzor pověření příslušníka vojenské pořádkové služby k řízení provozu na pozemních komunikacích

POVĚŘENÍ

příslušníka vojenské pořádkové služby k řízení provozu na pozemních komunikacích

V dne

Č.j.

Na základě § 75 odst. 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, se příslušník vojenské pořádkové služby

hodnost, jméno a příjmení:

pověřuje

řízením provozu na pozemních komunikacích v místě nebo úseku:

.....
.....

Úkolem jmenovaného při řízení provozu je:

.....
.....

Pověření platí od do

.....
podpis

*jméno, příjmení a funkce
osoby, která pověření vydala*

„otisk razítka“

§ 26

Pověření osoby k zajištění bezpečného přechodu dětí a školní mládeže

(1) Pověření osoby k zajištění bezpečného přechodu dětí a školní mládeže přes pozemní komunikaci v blízkosti školního zařízení vydané obecním úřadem obce s rozšířenou působností obsahuje

- a) jméno a příjmení, datum a místo narození pověřené osoby,
- b) místo na pozemní komunikaci, kde je pověřená osoba oprávněna zajišťovat bezpečný přechod dětí a školní mládeže přes pozemní komunikaci,
- c) dobu, ve které je pověřená osoba oprávněna zajišťovat bezpečný přechod dětí a školní mládeže přes pozemní komunikaci,
- d) dobu platnosti pověření obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- e) jméno a příjmení, funkci a podpis osoby vydávající pověření obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- f) otisk razítka obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(2) Vzor pověření osoby k zajištění bezpečného přechodu dětí a školní mládeže přes pozemní komunikaci je uveden v příloze č. 16 k této vyhlášce.

Příloha č. 16

Vzor pověření obecního úřadu obce s rozšířenou působností

*Hlavička obecního úřadu
obce s rozšířenou působností*

POVĚŘENÍ

k zajištění bezpečného přechodu dětí a mládeže

V dne

Č.j.

Na základě § 79 odst. 1 písm. j) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, se pan / paní

jméno a příjmení: datum narození:

obvyklé bydliště:

pověřuje

zajištěním bezpečného přechodu dětí a školní mládeže v místě:

.....

.....

a to v době od do

Pověření je platné do:

.....
podpis

*jméno a příjmení oprávněného zaměstnance
obecního úřadu obce s rozšířenou působností*

„otisk razítka“

ČÁST PÁTÁ

PŘECHODNÉ A ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

§ 27

Přechodné ustanovení

Dopravní značky a dopravní zařízení umístěné přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky, které svým provedením této vyhlášce neodpovídají, pozbývají platnosti uplynutím dne 31. prosince 2025.

§ 28

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích.
2. Vyhláška č. 153/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích.
3. Vyhláška č. 176/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění vyhlášky č. 153/2003 Sb.
4. Vyhláška č. 193/2006 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
5. Vyhláška č. 507/2006 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
6. Vyhláška č. 202/2008 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
7. Vyhláška č. 91/2009 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
8. Vyhláška č. 247/2010 Sb., kterou se mění vyhláška č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
9. Vyhláška č. 290/2011 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST ŠESTÁ
ÚČINNOST
§ 29

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2016.

Ministr:

Ing. Ťok v. r.

Přechodné ustanovení k novele vyhlášky č. 386/2023 Sb.

Dopravní značky podle vyhlášky č. 294/2015 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky, umístěné přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky, které neodpovídají vyhlášce č. 294/2015 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti této vyhlášky, zůstávají v platnosti do 31. prosince 2034

Seznam použité literatury:

Seznam použité literatury:

BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu (ve znění 42 novel) s komentářem*. Praha: 2016. ISBN 978-80-906024-1-0.

BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel (ve znění 16 novel) s komentářem a souvisejícími předpisy*. Praha: 2015. ISBN 978-80-906024-1-3.

FASTR, P. aj. ČECH. *Zákon o pozemních komunikacích: s komentářem, se souvisejícími a prováděcími předpisy: podle stavu k 1. 2. 2012. 11., aktualiz. a rozšíř. vyd.* Praha: Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-876-5.

LEITNER, Milan, Vladimír LUKÁŠEK a Zdeněk KOPECKÝ. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích: a předpisy prováděcí a souvisící s komentářem*. 1. vyd. Praha: Linde, 2001, 487 s. ISBN 80-7201-280-0.

MÁCHA, A., HUNEŠ, K.: *Místní a účelové komunikace*. Praha: Leges, s. r. o., 2016. ISBN 978-80-7502-129-8.

ŠUCHA, M., REHNOVÁ, V., KOŘÁN, M., ČERNOCHOVÁ, D.: *Dopravní psychologie pro praxi*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4113-0.